
3 1761 04667253 1

Leabhraichean
an
T- Seann Tiomnaidh

I Righ.
II Righ.
I Eachdraidh
II Eachdraidh

Aireamh IV.

a nis ann an làimh an Tighearn', oir
is lionmhor a thròcairean[a], ach ann an
làimh duine na tuiteam[b].
15 Agus chuir an Tighearna plàigh
air Israel, o an mhaduinn eadhon gu ruig
an t-àm suidhichte: agus bhàsaich de'n
t-sluagh o Dhan gu Beer-seba, deich
agus tri fichead mìle fear.
16 Agus an uair a chuir an t-aingeal a
mach a làmh[d] gu Ierusalem gu 'sgrios,
ghabh an Tighearn' aithreachas[f] a thaobh
an uilc, agus thubhairt e ris an aingeal a
sgrios an sluagh, *Is* leòir e[g]: cum a nis
air do làimh. Agus bha aingeal an Tigh-
earna làimh ri urlar-bualaidh Araunah[h]
an Iebusaich.
17 Agus labhair Daibhidh ris an Tigh-
earna 'n uair a chunnaic e an t-aingeal a
bhuail an sluagh, agus thubhairt e, Feuch,
is mise a pheacaich[j], agus is mise a rinn
gu h-aingidh; ach na caoraich sin[k], ciod
a rinn iad? bitheadh do làmh, guidheam
ort, a'm' aghaidh-sa, agus an aghaidh
tighe m'athar.
18 Agus thàinig Gad a dh'ionnsuidh
Dhaibhidh air an là sin, agus thubhairt e
ris, Gabh suas, tog altair do an Tighearn'
ann an urlar-bualaidh Araunah an Iebus-
aich.
19 Agus chaidh Daibhidh suas, a réir
focail Ghad, mar a dh'àithn an Tigh-
earna.
20 Agus dh'amhairc Araunah, agus
chunnaic e an rìgh agus a sheirbhisich a'

R.C. 1017.

[a] Salm 103. 8-14; 119. 156; cxxxvi.
[b] Salm 106. 41, 42; Isa. 47. 6
[c] Gen. 23. 8-16
[d] Ecs. 12. 23
[e] Air. 16. 47-50
[f] Salm 90. 13; 135. 14
[g] Isa. 27. 8; 57. 16; Ioel 2. 13, 14
[h] rann 18; 1 Each. 21. 15, *Ornan*; 2 Each. 3. 1
[i] 1 Ri. 19. 21
1 *do'n rìgh mar rìgh.*
[j] Salm 51. 4
[k] Salm 74. 1
[l] Iob 42. 8, 9; Ese. 20. 40, 41
[m] caib. 21. 14

teachd air an aghaidh d'a ionnsuidh:
agus chaidh Araunah a mach, agus chrom
se e féin do an rìgh air 'aghaidh gu làr.
21 Agus thubhairt Araunah, C'ar son a
thàinig mo thighearn' an rìgh a dh'ionn-
suidh a sheirbhisich? Agus thubhairt
Daibhidh, A cheannach uait an urlair-
bhualaidh[c], a thogail altarach do an
Tighearn', a chum gu-n caisgear a'
phlàigh[e] o an t-sluagh.
22 Agus thubhairt Araunah ri Daibh-
idh, Gabhadh, agus ìobradh mo thigh-
earn' an rìgh an *ni sin a bhitheas* maith
'n a shùilibh: feuch, *tha* buar *an so* chum
ìobairt-loisgte[i], agus innealan-bualaidh,
agus acfhuinn *eile* a bhuineas do 'n bhuar
air son connaidh.
23 Iad sin uile thug Araunah do an
rìgh[1]. Agus thubhairt Araunah ris an
rìgh, Gu-n gabhadh an Tighearna do
Dhia riut[l].
24 Agus thubhairt an rìgh ri Araunah,
Ni h-eadh; ach gu deimhin ceannaichidh
mi uait *iad* air luach; agus cha-n ìobair
mi ìobairtean-loisgte do an Tighearna mo
Dhia de'n ni sin a gheibh mi a nasgaidh.
Agus cheannaich Daibhidh an t-urlar-
bualaidh, agus am buar, air leth-cheud
secel airgid.
25 Agus thog Daibhidh an sin altair do
an Tighearn', agus dh'ìobair e ìobairtean-
loisgte, agus ìobairtean-sìth: agus bha
an Tighearna réidh ris an tìr[m], agus
choisgeadh a' phlàigh o Israel.

CEUD LEABHAR NAN RIGH,

D'AN AINM, GU COITCHEANN,

TREAS LEABHAR NAN RIGH.

CAIB. I.

1 *Dh'eiridinn Abisag Daibhidh 'n a shean aois.* 5 *Le còmhnadh Ioaib ghlac Adoniah an rìoghachd.* 11 *Chuir Natan Bat-seba dh'ionnsuidh Dhaibhidh gu fios a thoirt da mu'n chùis so.* 38 *Le ordugh Dhaibhidh dh'ung Sadoc agus Natan Solamh.* 41 *Theich Adoniah, &c.*

A NIS bha rìgh Daibhidh sean, *agus*
air teachd *air aghaidh* ann am
bliadhnaibh: agus chòmhdaich iad e
le eudach, gidheadh cha do ghabh e
blàthas.
2 Uime sin thubhairt a sheirbhisich
ris, Iarradh iad do m' thighearn' an rìgh
gruagach *a tha* 'n a h-òigh, agus seasadh
i 'am fianuis an rìgh, agus eiridneadh i e,
agus luidheadh i ann ad uchd, a chum
gu-n gabh an tighearna mo rìgh blàthas.
3 Uime sin dh'iarr iad gruagach mhais-
eachd air feadh uile chrìoch Israeil, agus

R.C. 1015.

[a] 2 Sam. 3. 4
[b] Luc. 14. 11
[c] 2 Sam. 15. 1
[d] caib. 2. 28
[e] 2 Sam. 20. 25

fhuair iad Abisag, Ban-Sunamach, agus
thug iad i a dh'ionnsuidh an rìgh.
4 Agus bha a' ghruagach ro mhaiseach,
agus dh'eiridinn i an rìgh, agus fhritheil
i dha; ach cha d'aithnich an rìgh i.
5 An sin dh'àrdaich Adoniah[a] mac
Hagit e féin[b], ag radh, Rìoghaichidh
mise: agus dh'ulluich e dha féin carbad-
an[c], agus marc-shluagh, agus leth-cheud
fear a ruith roimhe.
6 Agus cha do chuir 'athair doilgheas
air uair sam bith, ag ràdh, C'ar son a
rinn thu mar so? Agus *bha* esan mar an
ceudna ro mhaiseach 'n a dhealbh; agus
rugadh e an déigh Absaloim.
7 Agus bha comhluadar aige ri Ioab
mac Sheruiah[d], agus ri Abiatar[e] an
sagart: agus a' leantuinn Adoniah, rinn
iad còmhnadh *ris.*
8 Ach cha robh Sadoc an sagart, agus

Benaiah mac Iehoiada, agus Natan am
fàidh, agus Simei[a], agus Rei, agus na fir
threuna[b], a *bhuineadh* do Dhaibhidh,
maille ri Adoniah.
9 Agus mharbh Adoniah caoraich agus
buar, agus *spréidh* reamhar làimh ri cloich
Shohelet, a *tha* làimh ri En-rogel; agus
thug e cuireadh d'a bhràithribh uile, mic
an rìgh, agus do fhearaibh Iudah uile,
seirbhisich an rìgh.
10 Ach do Natan am fàidh[c], agus do
Bhenaiah, agus do na fir threuna, agus
do Sholamh a bhràthair, cha d'thug e
cuireadh.
11 Uime sin labhair Natan ri Bat-seba
màthair Sholaimh, ag ràdh, Nach cuala
tu gu bheil Adoniah mac Hagit a' rìogh-
achadh, agus cha-n 'eil fhios aig ar tigh-
earna Daibhidh *air*?
12 A nis ma ta, leig dhomhsa, guidh-
eamh ort, comhairle a thabhairt ort, a
chum gu-n saor thu d'anam féin, agus
anam Sholaimh do mhic.
13 Imich, agus gabh a steach gu rìgh
Daibhidh, agus abair ris, Nach d'thug
thusa, mo thighearn', a rìgh, mionnan
do d' bhanoglaich[f], ag ràdh, Gu deimhin
rìoghaichidh Solamh[g] do mhac ann am
dhéigh-sa, agus suidhidh e air mo rìgh-
chaithir-sa? c'ar son ma seadh a tha
Adoniah a' rìoghachadh?
14 Feuch, am feadh a bhitheas tusa
fathast a' labhairt an sin ris an rìgh, thig
mise mar an ceudna steach a'd' dhéigh,
agus daingnichidh mi do bhriathran.
15 Agus chaidh Bat-seba a steach a
dh'ionnsuidh an rìgh, do'n t-seòmar:
agus bha an rìgh ro shean; agus fhritheil
Abisag a' Bhan-Sunamach do'n rìgh.
16 Agus chrom Bat-seba sìos, agus rinn
i ùmhlachd do'n rìgh. Agus thubhairt
an rìgh, Ciod is àill leat?
17 Agus thubhairt ise ris, Mo thigh-
earna, mhionnaich thu air an Tighearna
do Dhia do d' bhanoglaich, *ag ràdh*, Gu
cinnteach rìoghaichidh Solamh do mhac
ann am dhéigh-sa, agus suidhidh e air
mo rìgh-chaithir-sa:
18 Agus a nis, feuch, tha Adoniah a'
rìoghachadh, agus agad-sa, mo thigh-
earn', a rìgh, cha-n 'eil fios *air*.
19 Agus mharbh e buar[k], agus *spréidh*
reamhar, agus caoraich gu lìonmhor, agus
thug e cuireadh do mhic an rìgh uile,
agus do Abiatar an sagart, agus do Ioab
ceannard an t-slòigh: ach do d'òglach
Solamh cha d'thug e cuireadh.
20 Agus a nis mo thighearn', a rìgh,
tha sùilean Israeil uile ort, a chum gu-n
innseadh tu dhoibh cò shuidheas air
rìgh-chaithir mo thighearn' an rìgh 'n a
dhéigh féin.
21 Oir, *mur innis*, tarlaidh an uair a
choidleas mo thighearn' an rìgh maille
r'a aithrichibh[f], gu measar mise agus mo
mhac Solamh 'n ar ciontaich.
22 Agus, feuch, am feadh a bha i
fathast a' labhairt ris an rìgh, thàinig
Natan am fàidh mar an ceudna a steach.
23 Agus dh'innis iad do'n rìgh, ag ràdh,
Feuch, Natan am fàidh. Agus an uair
a thàinig e steach 'am fianuis an rìgh,
chrom se e féin do an rìgh le 'aghaidh gu
làr.
24 Agus thubhairt Natan, Mo thigh-
earn', a rìgh, an d' thubhairt thusa,
Rìoghaichidh Adoniah ann am dhéigh-sa,
agus suidhidh esan air mo rìgh-chaithir?
25 Oir chaidh e sìos an diugh[d], agus
mharbh e buar, agus *spréidh* reamhar,
agus caoraich gu lìonmhor; agus thug e
cuireadh do mhic an rìgh uile, agus do
cheannardaibh an t-slòigh, agus do Abia-
tar an sagart; agus, feuch, *tha* iad ag
itheadh agus ag ol 'n a làthair, agus their
iad, Gu ma fada beò an rìgh Adoniah[e].
26 Ach dhomhsa, *eadhon* dhomhsa do
sheirbhiseach, agus do Shadoc an sagart,
agus do Bhenaiah mac Iehoiada, agus do
d'òglach Solamh cha d'thug e cuireadh.
27 An ann le m' thighearn' an rìgh a
rinneadh an ni so, agus nach d'thug thu
fios do d' sheirbhiseach cò shuidheas air
rìgh-chaithir mo thighearn' an rìgh 'n a
dhéigh féin?
28 Agus fhreagair rìgh Daibhidh, agus
thubhairt e, Gairmibh a m'ionnsuidh
Bat-seba, Agus thàinig i an làthair an
rìgh, agus sheas i 'am fianuis an rìgh.
29 Agus mhionnaich an rìgh, agus
thubhairt e, *Mar* is beò an Tighearn'[h], a
shaor m'anam as gach airc,
30 Amhuil mar a mhionnaich mi dhuit[i]
air an Tighearna Dia Israeil, ag ràdh,
Gu deimhin rìoghaichidh do mhac Solamh
ann am dhéigh-sa, agus suidhidh e air
mo rìgh-chaithir ann am àite; gu cinn-
teach is ann mar sin a ni mi an diugh.
31 An sin chrom Bat-seba sìos le' h-agh-
aidh gu làr, agus rinn i ùmhlachd do
an rìgh agus thubhairt i, Maireadh mo
thighearna rìgh Daibhidh gu bràth[j].
32 Agus thubhairt rìgh Daibhidh,
Gairmibh a m'ionnsuidh Sadoc an sagart,
agus Natan am fàidh, agus Benaiah mac
Iehoiada. Agus thàinig iad 'am fianuis
an rìgh.
33 Agus thubhairt an rìgh riu, Thug-
aibh leibh seirbhisich 'ur tighearn'[l], agus
thugaibh air Solamh mo mhac marcachd
air mo mhuileid féin, agus thugaibh sìos
e gu Gihon[m];
34 Agus ungadh[n] Sadoc an sagart, agus
Natan am fàidh, an sin e 'n a rìgh air
Israel: agus séidibh-se an trompaid[o],
agus abraibh, Gu ma fada beò rìgh
Solamh.
35 An sin thig sibh a nìos 'n a dhéigh,
agus thig esan, agus suidhidh e air mo
rìgh-chaithir-sa, agus rìoghaichidh e ann
am àite: agus dh'àithn mise e 'bhi 'n a
cheannard air Israel, agus air Iudah.
36 Agus fhreagair Benaiah mac Iehoiada
an rìgh, agus thubhairt e, Amen[q]: gu-n

R.C. 1015.

[a] caib. 4. 18
[b] 2 Sam. 23. 8, &c.
[c] 2 Sam. 12. 1, &c.
[d] rann 19
[e] 1 Sam. 10. 24
[f] rann 30
[g] 1 Each. 22. 6-13
[h] 2 Sam. 4. 9
[i] rann. 13, 17
[j] Neh. 2. 3 Dan. 2. 4 5. 10 6. 21
[k] rann. 7-9
[l] 2 Sam. 20. 6
[m] 2 Each. 32. 30
[n] caib. 19. 16 1 Sam. 10. 1 16. 3, 12 2 Sam. 2. 4 5. 3 2 Ri. 9. 3 11. 12 Salm 89. 20, 36 Isa. 45. 1 Gnio. 10. 38 2 Cor. 1. 21, 22
[o] 2 Ri. 9. 13
[p] caib. 2. 10
[q] Salm 72. 19

abradh an Tighearna Dia, mo thighearna
an rìgh, mar sin *cuideachd*[a].
37 Mar a bha an Tighearna maille ri m'
thighearn' an rìgh[b], gu ma h-amhluidh
bhitheas e le Solamh, agus gu-n àrdaich-
eadh e a rìgh-chaithir thar rìgh-chaithir
mo thighearna rìgh Daibhidh[d].
38 Agus chaidh Sadoc an sagart, agus
Natan am fàidh, agus Benaiah mac Iehoi-
ada, agus na Ceretich, agus na Peletich
sìos, agus thug iad air Solamh marcachd
air muileid rìgh Daibhidh ; agus thug iad
e gu Gihon.
39 Agus thug Sadoc an sagart corn
olaidh[e] as a' phàilliun, agus dh'ung e
Solamh[f]; agus shéid iad an trompaid[g],
agus thubhairt an sluagh uile, Gu ma
fada beò rìgh Solamh.
40 Agus thàinig an sluagh uile a nìos
'n a dhéigh, agus *bha* an sluagh a' pìob-
aireachd le pìobaibh, agus a' deanamh
gairdeachais le mòr-ghairdeachas, air chor
as gu-n do reubadh an talamh le'm
fuaim.
41 Agus chual' Adoniah, agus na
h-aoidhean uile a *bha* maille ris *e*, 'n uair
a sguir iad a dh'itheadh[k]: agus an uair
a chuala Ioab fuaim na trompaid, thubh-
airt e, C'ar son a tha fuaim so a' bhaile,
agus e làn comhghàir ?
42 Agus am feadh a bha esan fathast
a' labhairt, feuch, thàinig Ionatan mac
Abiatair an t-sagairt, agus thubhairt
Adoniah *ris*, Thig a steach, oir is duine
treun thu[n], agus bheir thu sgeul maith
leat.
43 Agus fhreagair Ionatan, agus thubh-
airt e ri Adoniah, Gu deimhin rinn ar
tighearna rìgh Daibhidh Solamh 'n a
rìgh.
44 Agus chuir an rìgh leis Sadoc an
sagart, agus Natan am fàidh, agus Ben-
aiah mac Iehoiada, agus na Ceretich, agus
na Peletich ; agus thug iad air marcachd
air muileid an rìgh.
45 Agus dh'ung Sadoc an sagart, agus
Natan am fàidh, e 'n a rìgh ann an Gihon :
agus thàinig iad a nìos as a sin a' deanamh
gairdeachais, air chor as gu bheil am baile
ri comh-ghàir : *is* i so an fhuaim a chuala
sibh.
46 Agus mar an ceudna tha Solamh
'n a shuidhe air caithir na rìoghachd[u].
47 Agus os bàrr, thàinig seirbhisich an
rìgh a bheannachadh ar tighearna rìgh
Daibhidh, ag ràdh, Gu-n deanadh Dia
ainm Sholaimh[y] na's fearr na d'ainm-sa,
agus gu-n àrdaicheadh e a rìgh-chaithir
os ceann do rìgh-chathrach-sa : agus
chrom an rìgh e féin air an leabaidh[z].
48 Agus cuideachd mar so thubhairt
an rìgh, Gu ma beannaicht' an Tighearna
Dia Israeil, a thug an diugh *duine* a
shuidhe air mo rìgh-chaithir[d], agus mo
shùilean féin 'g a fhaicinn[e].
49 Agus ghlac uamhas na h-aoidhean
uile a *bha* maille ri Adoniah, agus dh'éirich

R.C. 1015.

[a] 1 Each. 17. 27
[b] Ios. 1. 5, 17
[c] caib. 2. 28
[d] rann 47
Salm 89. 27
[e] Ecs. 30. 23-25
Salm 89. 20
[f] 1 Each. 29. 22
[g] 1 Sam. 10. 24
[h] 1 Sam. 14. 45
Gnio. 27. 34
[i] Iob 15. 22
Gnà. 13. 6
21. 12
[j] caib. 2. 21-25
[k] Gnà. 14. 13
Ecl. 7. 4-6
[l] Gen. 47. 29
Deut. 31. 14
Iob 7. 1
[m] Ios. 23. 14
[n] 2 Sam. 18. 27
[o] Salm 89. 48
Eabh. 9. 27
[p] Ecl. 12. 13
1 Cor. 16. 13
[q] Deut. 17. 13-20
[1] *dean thu gu glic, 1 Sam. 18. 5, 14, 30*
[r] Deut. 29. 9
[s] Salm 132. 12
[t] 2 Sam. 7. 16
[u] 1 Each. 29. 23
[v] 2 Sam. 19. 5-7
[w] 2 Sam. 3. 27
[x] 2 Sam. 20. 10
[y] rann 37
[z] Gen. 47. 31
[a] rann 9
[b] rann. 31, 34
[c] Gen. 42. 38
44. 31
[d] caib. 3. 6
Salm 132. 11
[e] Salm 128. 5, 6
[f] 2 Sam. 19. 31-40

iad, agus dh'imich iad gach fear air a
shlighe féin.
50 Agus bha eagal air Adoniah roimh
Sholamh, agus dh'éirich e, agus chaidh e,
agus ghabh e greim a dh'adharcaibh na
h-altarach[c].
51 Agus dh'innseadh do Sholamh, ag
ràdh, Feuch, tha eagal air Adoniah roimh
rìgh Solamh, agus, feuch, ghabh e greim
a dh'adharcaibh na h-altarach, ag ràdh,
Thugadh rìgh Solamh a mhionnan
dhomhsa an diugh, nach marbh e a
sheirbhiseach leis a' chlaidheamh.
52 Agus thubhairt Solamh, Ma bhitheas
e 'n a dhuine maith, cha tuit *ròinneag* d'a
fholt gu làr[h]; ach ma gheibhear olc ann[i],
cuirear gu bàs e[j].
53 Agus chuir rìgh Solamh *fios air*,
agus thug iad air teachd a nuas o'n altair,
agus thàinig e agus chrom se e féin do
rìgh Solamh. Agus thubhairt Solamh
ris, Imich do d' thigh.

CAIB. II.

1 *Thug Daibhidh àithne do Sholamh, agus fhuair e bàs.* 12 *Righich Solamh 'n a aite.* 23 *Chuireadh Adoniah gu bàs.* 26 *Thilg Solamh a mach Abiatar o bhi 'n a shagart.* 29 *Mharbhadh Ioab aig adharcaibh na h-altarach.*

A NIS thàinig làithean Dhaibhidh am
fagus anns am faigheadh e bàs[l],
agus dh'àithn e do Sholamh a mhac, ag
ràdh,
2 Tha mise a' dol[m] air slighe na tal-
mhainn uile[o]: bi thusa uime sin làidir,
agus dean gu fearail[p]:
3 Agus coimhid cùram an Tighearna
do Dhé, a dh'imeachd 'n a shlighibh, a
ghleidheadh a reachdan, agus 'àitheantan,
agus a bhreitheanais, agus a theisteis, mar
a tha e sgrìobhta ann an lagh Mhaois[q],
a chum gu-n soirbhich[1] leat[r] anns gach
ni a ni thu, agus anns gach *àite* d'an
tionndaidh tu thu féin ;
4 Chum gu-n daingnich an Tighearn'
'fhocal féin, a labhair e a m' thaobh-sa,
ag ràdh, Ma choimhideas do chlann an
slighe[s], gu imeachd a'm' fhianuis-sa ann
am fìrinn, le an uile chridhe, agus le
an uile anam, cha bhi (ars' esan) duine
dh'easbhuidh ort[t] air rìgh-chaithir Israeil.
5 Os barr, tha fhios agad ciod a rinn
Ioab mac Sheruiah ormsa[v], agus ciod a
rinn e air dà cheannard slòigh Israeil, air
Abner[w] mac Neir, agus air Amasa[x] mac
Ieteir ; oir mharbh e iad, agus dhòirt e
fuil a' chogaidh anns an t-sìth, agus chuir
e fuil a' chogaidh air a chrios a *bha* m'a
leasraidh, agus air a' bhrògan a *bha* air
a chosaibh.
6 Dean thusa ma ta a réir do ghliocais[a],
agus na leig le 'cheann liath[b] dol sìos do
'n uaigh ann an sìth[c].
7 Ach nochd caoimhneas do mhacaibh
Bharsillai[f] a' Ghileadaich, agus bitheadh
iad am measg an dream a dh'itheas aig
do bhòrd ; oir is ann mar so a thàinig iad

a m'ionnsuidh-sa 'n uair a theich mi
roimh Absalom do bhràthair[a].
8 Agus, feuch, maille riut *tha* Simei[b],
mac Ghera, Beniamineach o Bhahurim,
a mhallaich mise le mallachadh geur,
anns an là 's an deachaidh mi do Mhaha-
naim : ach thàinig e a nuas a'm' choinn-
eamh gu Iordan[d], agus mhionnaich mi
dha air an Tighearn', ag ràdh, cha chuir
mi gu bàs leis a' chlaidheamh thu.
9 A nis ma ta na meas neo-chiontach
e[f] : oir *is* duine glic thu, agus tha fhios
agad ciod is còir dhuit a dheanamh ris ;
ach thoir a cheann liath sìos do'n uaigh
le fuil.
10 An sin choidil[g] Daibhidh maille r'a
aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e[i] ann
am baile Dhaibhidh[j].
11 Agus *b'iad* na làithean a rìghich
Daibhidh os ceann Israeil dà fhichead
bliadhna[k]: ann an Hebron rìghich e
seachd bliadhna, agus ann an Ierusalem
rìghich e tri bliadhna deug 'ar fhichead.
12 An sin shuidh Solamh air rìgh-
chaithir Dhaibhidh 'athar[m], agus dhaing-
nicheadh a rìoghachd gu mòr[n].
13 Agus thàinig Adoniah mac Hagit
gu Bat-seba màthair Sholaimh ; agus
thubhairt i, An ann 'an sìth a tha thu
'teachd[q]? agus thubhairt esan, Ann an
sìth.
14 Thubhairt e os barr, Tha ni agam
ri ràdh riut. Agus thubhairt ise, Abair
romhad.
15 Agus thubhairt esan, Tha fhios
agad gu-m bu leamsa an rìoghachd[s], agus
gu-n do chuir Israel uile an aghaidh
orm, chum gu-n rìoghaichinn : gidheadh,
thionndaidheadh an rìoghachd mu'n
cuairt, agus fhuair mo bhràthair i ; oir
bu leis-san o'n Tighearn i[w].
16 Agus a nis, aon athchuinge *tha*
mi 'g iarraidh ort, na diùlt mi[1]. Agus
thubhairt ise ris, Abair romhad.
17 Agus thubhairt esan, Labhair,
guidheam ort, ri Solamh an rìgh, (oir
cha diùlt e thusa), gu-n tugadh e dhomh
Abisag[y] a' Bhan-Sunamach 'n a mnaoi.
18 Agus thubhairt Bat-seba, Ro mhaith;
labhraidh mise air do shon ris an rìgh.
19 Chaidh Bat-seba uime sin a dh'ionn-
suidh rìgh Solamh, a labhairt ris air son
Adoniah. Agus dh'éirich an rìgh suas
'n a coinneamh[z], agus chrom se e féin di[a],
agus shuidh e air a rìgh-chaithir, agus
thug e faincar caithir a chur sìos do
mhàthair an rìgh ; agus shuidh i air a
làimh dheis[d].
20 An sin thubhairt i, *Tha* mi 'g iarr-
aidh aon athchuinge bige ort, na diùlt
mi, *guidheam ort*. Agus thubhairt an
rìgh rithe, Iarr, a mhàthair, oir cha diùlt
mi thu.
21 Agus thubhairt ise, Thugar Abisag
a' Bhan-Sunamach do Adoniah do bhràth-
air 'n a mnaoi.
22 Agus fhreagair rìgh Solamh, agus

R.C. 1014.

[a] 2 Sam. 17. 27
[b] 2 Sam. 16. 5, &c.
[c] caib. 1. 7
[d] 2 Sam. 19. 16
[e] 2 Sam. 3. 35
[f] Ecs. 20. 7
Iob 9. 28
[g] caib. 1. 21
Gnio. 13. 36
[h] 2 Sam. 7. 11-13
[i] Gnio. 2. 29
[j] 2 Sam. 5. 7
[k] 1 Each. 29. 27
[l] Ios. 21. 18
[m] 1 Each. 29. 23
[n] 2 Each. 1. 1
[o] 1 Sam. 23. 6
2 Sam. 15. 24, 29
[p] 1 Sam. 22. 20-23
[q] 1 Sam. 16. 4, 5
[r] 1 Sam. 2. 30-36
[s] caib. 1. 5
[t] caib. 1. 7
[u] Deut. 32. 35
[v] caib. 1. 50
[w] 1 Each. 22. 9, 10
Ier. 27. 5-8
Dan. 2. 21
[1] *na cuir air falbh m' aghaidh.*
[x] Ecs. 21. 14
Ese. 9. 6
1 Pead. 4. 17
[y] caib. 1. 3, 4
[z] Lebh. 19. 32
[a] Ecs. 20. 12
[b] Air. 35. 33
Deut. 19. 13
21. 8, 9
[c] rann 5
[d] Salm 45. 9
[e] Bre. 9. 24, 57
Salm 7. 16
[f] 2 Each. 21. 13
[g] 2 Sam. 3. 37
[h] 2 Sam. 3. 27
[i] 2 Sam. 20. 10

thubhairt e r'a mhàthair, Agus c'ar son a
dh'iarras tu Abisag a' Bhan-Sunamach do
Adoniah ? iarr dha an rìoghachd mar an
ceudna ; (oir is e mo bhràthair a's sine
e ;) eadhon dha-san, agus do Abiatar[c] an
sagart, agus do Ioab mac Sheruiah.
23 An sin mhionnaich rìgh Solamh air
an Tighearn', ag ràdh, Gu-n deanadh
Dia mar sin riumsa[e], agus tuilleadh mar
an ceudna, mur ann an aghaidh 'anama
féin a labhair Adoniah am focal so.
24 A nis uime sin, *mar* is beò an Tigh-
earn', a dhaingnich mise, agus a chuir
a'm' shuidhe mi air rìgh-chaithir Dhaibh-
idh m'athar, agus a rinn tigh dhomh,
mar a labhair e[h], cuirear Adoniah gu bàs
an diugh.
25 Agus chuir rìgh Solamh le làimh
Bhenaiah mhic Iehoiada, agus bhuail e
air, air chor as gu-n d'fhuair e bàs.
26 Agus ri Abiatar an sagart thubhairt
an rìgh, Imich gu Anatot[l], a dh'ionn-
suidh d'fhearainn féin, oir *tha* thu 'toill-
tinn a' bhàis : ach an diugh cha mharbh
mi thu, a chionn gu-n do ghiùlain thu
àirc an Tighearna Iehobhah 'am fianuis
Dhaibhidh m'athar[o], agus a chionn gu-n
d'fhuiling thu àmhghar anns gach *ni*
's an d'fhuiling m'athair àmhghar[p].
27 Mar so thilg Solamh a mach Abiatar
o bhi 'n a shagart do'n Tighearn', a
choimhlionadh focail an Tighearn', a
labhair e do thaobh tighe Eli[r] ann an
Siloh.
28 An sin thàinig tuairesgeul gu Ioab ;
(oir thionndaidh Ioab an déigh Adoniah[t],
ged nach do thionndaidh e an déigh
Absaloim[u]:) agus theich Ioab gu pàilliun
an Tighearn', agus ghabh e greim a
dh'adharcaibh na h-altarach[v].
29 Agus dh'innseadh do rìgh Solamh
gu-n do theich Ioab gu pàilliun an Tigh-
earn', agus gu-n robh e làimh ris an
altair[x]: an sin chuir Solamh uaith Benaiah
mac Iehoiada, ag ràdh, Falbh, buail air.
30 Agus thàinig Benaiah gu pàilliun an
Tighearn', agus thubhairt e ris, Mar so
tha an rìgh ag ràdh, Thig a mach. Agus
thubhairt esan, Cha *téid*, ach gheibh mi
bàs an so. Agus thug Benaiah sgeul air
ais a dh'ionnsuidh an rìgh, ag ràdh, mar
so labhair Ioab, agus mar so fhreagair
e mi.
31 Agus thubhairt an rìgh ris, Dean mar
a labhair e, agus buail air, agus adhlaic
e, a chum gu-n toir thu air falbh an fhuil
neo-chiontach[b], a dhòirt Ioab[c], uamsa
agus o thigh m'athar.
32 Agus pillidh an Tighearna 'fhuil air
a cheann féin[e], do bhrìgh gu-n do bhuail
e air dithis dhaoine a b'ionraice agus a
b'fhearr na e féin[f], agus *gu-n* do mharbh
e leis a' chlaidheamh iad, gun fhios do
m'athair Daibhidh[g], *eadhon* Abner mac
Neir[h], ceannard slòigh Israeil, agus
Amasa[i] mac Ieteir ceannard slòigh Iudah.
33 Pillidh uime sin am fuil-san air ceann

Ioaib, agus air ceann a shliochd gu bràth[a]: ach aig Daibhidh[b], agus aig a shliochd, agus aig a thigh, agus aig a rìgh-chaithir, bithidh sìth gu bràth o an Tighearna[d].
34 Agus chaidh Benaiah mac Iehoiada suas, agus bhuail e air, agus mharbh se e: agus dh'adhlaiceadh e 'n a thigh féin anns an fhàsach.
35 Agus chuir an rìgh Benaiah mac Iehoiada 'n a àit[e] os ceann an t-slòigh: agus Sadoc[f] an sagart chuir an rìgh 'an àit Abiatair[g].
36 Agus chuir an rìgh *fios*, agus ghairm e air Simei[h], agus thubhairt e ris, Tog dhuit féin tigh ann an Ierusalem, agus gabh còmhnuidh an sin, agus na falbh a mach as a sin taobh sam bith.
37 Oir tachairidh air an là anns an téid thu mach, agus an gabh thu thar sruth Chidroin[o], gu-m bi fios gu cinnteach agad gu-m faigh thu gu deimhin bàs: bithidh d'fhuil air do cheann féin[p].
38 Agus thubhairt Simei ris an rìgh, *Is* maith an ràdh: mar a labhair mo thighearn' an rìgh, is amhluidh a ni do sheirbhiseach. Agus ghabh Simei còmhnuidh ann an Ierusalem mòran de làithibh.
39 Agus thachair 'an ceann thri bliadhna, gu-n do theich dà sheirbhiseach le Simei dh'ionnsuidh Achis[u], mhic Mhaachah, rìgh Ghat: agus dh'innis iad do Shimei, ag ràdh, Feuch, *tha* do sheirbhisich ann an Gat.
40 Agus dh'éirich Simei, agus chuir e dìollaid air 'asail, agus chaidh e do Ghat a dh'ionnsuidh Achis, a dh'iarraidh a sheirbhiseach: agus dh'fhalbh Simei, agus thug e leis a sheirbhisich o Ghat.
41 Agus dh'innseadh do Sholamh gu-n deachaidh Simei o Ierusalem gu Gat, agus gu-n d'thàinig e air ais.
42 Agus chuir an rìgh *fios*, agus ghairm e air Simei, agus thubhairt e ris, Nach d'thug mise ortsa mionnachadh air an Tighearn', agus nach d'thug mi fianuis a'd' aghaidh, ag ràdh, Air an là anns an téid thu mach, agus am falbh thu taobh sam bith, bitheadh fios gu cinnteach agad gu-m faigh thu gu deimhin bàs? agus thubhairt thu rium, *Is* maith am focal *a* chuala mi.
43 C'ar son ma ta nach do ghléidh thu mionnan an Tighearn', agus an àithne a dh'àithn mise dhuit[h]?
44 Thubhairt an rìgh cuideachd ri Simei, Is aithne dhuit féin gach uile olc air am fiosrach do chridhe[j], a rinn thu air Daibhidh m'athair-sa: uime sin phill an Tighearna d'olc air do cheann féin[k]:
45 Ach *bithidh* rìgh Solamh beannaichte[m], agus bithidh rìgh-chaithir Dhaibhidh daingean 'am fianuis an Tighearna gu bràth[n].
46 An sin dh'àithn an rìgh do Bhenaiah mac Iehoiada; agus chaidh e mach, agus bhuail e air, agus fhuair e bàs. Agus

R.C. 1014.

a 2 Sam. 3. 29
b Gnà. 25. 5
c 2 Each. 1. 1
d Salm 89. 36, 37
Isa. 9. 6, 7
e Iob 34. 24
f Air. 25. 11-13
1 Each. 6. 53
24. 3
g rann 27
1 Sam. 2. 35
h rann 8
i caib. 7. 8
9. 24
j 2 Sam. 5. 7
k caib. 7. 1
l caib. vi.
m caib. 9. 15, 19
n caib. 22. 43
Lebh. 17. 3, 5
o 2 Sam. 15. 23
p Lebh. 20. 9
Ios. 2. 19
2 Sam. 1. 16
q Deut. 30. 16, 20
Salm 31. 23
Mat. 32. 37
Ròm. 8. 28
r rann. 6, 14
Eoin 14. 15, 21
s 2 Each. 1. 3, &c.
t 1 Each. 16. 39
u 1 Sam. 27. 2
v caib. 9. 2
w Air. 12. 6
Mat. 1. 20
x Mat. 7. 7
Eoin 16. 24
y caib. 2. 4
9. 4
15. 5
z 2 Ri. 20. 3
Salm 15. 2
a caib. 1. 48
b 1 Each. 29. 1
c Salm 121. 8
d Deut. 7. 6
e Gen. 13. 16
f Gnà. 2. 3-9
Seum. 1. 5
g Salm 72. 1, 2
Eoin 5. 30
h Ecl. 8. 2
i Eabh. 5. 14
j 2 Sam. 16. 5-8
Ròm. 2. 15
1 Eoin 3. 20
k Ese. 17. 19
l Ròm. 8. 26
Seum. 4. 2
1 *mòran làithean.*
m Salm 72. 17
n rann. 33, 34
o 1 Eoin 5. 14

dhaingnicheadh an rìoghachd ann an làimh Sholaimh[c].

CAIB. III.

1 Ghabh Solamh nighean Pharaoh dha féin 'n a
mnaoi. 5 Thaisbein an Tighearn' e féin do
Sholamh ann an aisling, agus dh'fheòraich e
dheth ciod a b'àill leis e 'thabhairt da. 9
Ròghnaich esan glioeas. 11 Gheall Dia sin
dha, maille ri saoibhreas agus urram. 16
Thug e breth eadar dà strìopaich.

AGUS rinn Solamh cleamhnas ri Pharaoh rìgh na h-Eiphit, agus ghabh e nighean Pharaoh[i], agus thug e i do bhaile Dhaibhidh[j], gus an do chuir e crìoch air a thigh féin a thogail[k], agus tigh an Tighearn'[l], agus balla Ierusaleim mu'n cuairt[m].
2 Ach dh'iobair an sluagh air àitibh àrda[n], do bhrìgh nach do thogadh tigh do ainm an Tighearna gus na làithibh sin.
3 Agus ghràdhaich Solamh an Tighearn'[q], ag imeachd ann an orduighibh[r] Dhaibhidh 'athar: ach ann an àitibh àrda dh'ìobair e agus loisg e tùis.
4 Agus chaidh an rìgh do Ghibeon[s] a dh'ìobradh an sin, oir *b'e* sin am mòr àit àrd[t]: mìle ìobairt-loisgte thug Solamh suas air an altair sin.
5 Ann an Gibeon thaisbein an Tighearn' e féin[v] do Sholamh ann an aisling na h-oidhche[w]; agus thubhairt Dia, Iarr ciod is àill leat mi 'thabhairt duit[x].
6 Agus thubhairt Solamh, Nochd thu do d'òglach Daibhidh m'athair caoimhneas mòr, a réir mar a dh'imich e a'd' fhianuis ann am fìrinn[y], agus ann an iouracas, agus ann an trèibhdhireas cridhe[z] maille riut; agus ghléidh thu dha an caoimhneas mòr so, gu-n d'thug thu dha mac a shuidhe air a rìgh-chaithir[a], mar *a tha e* an diugh.
7 Agus a nis a Thighearna mo Dhia, rinn thu d'òglach 'n a rìgh 'an àite Dhaibhidh m'athar; agus mise a'm' leanabh[b] beag, do nach aithne dol a mach no teachd a steach[c].
8 Agus *tha* d'òglach 'am meadhon do shluaigh a thagh thu[d], sluagh lìonmhor, nach 'eil e 'an comas àireamh[e] no mheas aig an lìonmhoireachd.
9 Thoir uime sin do d'òglach cridhe tuigseach[f] a thoirt breth air do shluagh[g], gu dealachadh a chur eadar am maith agus an t-olc[i]; oir cò is urrainn breth a thabhairt air do shluagh so a tha co mòr?
10 Agus bha e 'n a ni taitneach leis an Tighearna, gu-n d'iarr Solamh an ni so.
11 Agus thubhairt Dia ris, A chionn gu-n d'iarr thu an ni so[l], agus nach d'iarr thu dhuit féin saoghal fada[1], agus nach d'iarr thu dhuit féin saoibhreas, agus nach d'iarr thu anam do naimhdean, ach gu-n d iarr thu dhuit féin tuigse a dheanamh breitheanais.
12 Feuch, rinn mise a réir do bhriathra[o]: feuch, thug mi dhuit cridhe glic agus

tuigseach, air chor as nach robh neach air bith romhad cosmhuil riut[a], agus nach mò a dh'éireas a'd' dhéigh neach air bith cosmhuil riut.

13 Agus mar an ceudna, thug mi dhuit an ni nach d'iarr thu[c], araon saoibhreas[d] agus cliù, air chor as nach bi duine cosmhuil riut am measg nan rìgh ré do làithean uile[e].

14 Agus ma dh'imicheas tu ann am shlighibh-sa, a ghleidheadh mo reachdan, agus m'àitheantan, mar a dh'imich Daibhidh d'athair, an sin ni mi do làithean fada[f].

15 Agus mhosgail Solamh, agus, feuch, b'aisling *a bh'ann*: agus thàinig e gu Ierusalem, agus sheas e 'am fianuis àirce coimhcheangail an Tighearn', agus thug e suas ìobairtean-loisgte, agus dh'ìobair e ìobairtean-sìth, agus rinn e cuirm d'a sheirbhisich uile[h].

16 An sin thàinig dithis bhan, *a bha* 'n an striopaichean, a dh'ionnsuidh an rìgh, agus sheas iad 'n a làthair[i].

17 Agus thubhairt bean diubh, O mo thighearna, tha mise agus a' bhean so a' gabhail còmhnuidh ann an aon tigh, agus dh'aiseadadh mise maille rithe 's an tigh.

18 Agus air an treas là an déigh dhomhsa 'bhi air m'aisead, dh'aiseadadh a' bhean so mar an ceudna, agus *bha* sinn cuideachd; cha *robh* coigreach sam bith maille ruinn 's an tigh, ach sinn féin 'n ar dithis anns an tigh.

19 Agus dh'eug mac na mnatha so 's an oidhche, a chionn gu-n do luidh i air.

20 Agus dh'éirich i mu mheadhon-oidhche[m], agus thug i mo mhac-sa o m' thaobh, am feadh a bha do bhanoglach 'n a codal, agus chuir i 'n a luidhe e 'n a h-uchd féin, agus chuir i a mac marbh féin 'n a luidhe ann am uchd-sa.

21 Agus dh'éirich mi anns a' mhaduinn a thoirt cìche do m' mhac, agus, feuch, bha e marbh. Ach an uair a thug mi an aire dha 's a' mhaduinn, feuch, cha b'e mo mhac-sa 'bh'ann, a rug mi.

22 Agus thubhairt a' bhean eile, Ni h-eadh; ach *is e* mo mhac-sa *'tha* beò, agus *is e* do mhac-sa *'tha* marbh: agus thubhairt ise, Ni h-eadh; ach *is e* do mhac-sa *'tha* marbh, agus is e mo mhac-sa *'tha* beò. Mar so labhair iad 'am fianuis an rìgh.

23 An sin thubhairt an rìgh, *Tha* i so ag ràdh, *Is e* so mo mhac-sa *'tha* beò, agus *is e* do mhac-sa *'tha* marbh: agus tha i sud ag ràdh, Ni h-eadh; ach *is e* do mhac-sa *'tha* marbh, agus *is e* mo mhac-sa *'tha* beò.

24 Agus thubhairt an rìgh, Thugaibh dhomh claidheamh. Agus thug iad claidheamh 'am fianuis an rìgh.

25 Agus thubhairt an rìgh, Roinnibh am mac beò 'n a dhà *leth*, agus thugaibh leth do aon *mhnaoi*, agus leth do 'n *mhnaoi* eile.

B.C. 1014.

[a] caib. 4. 29-31; 5. 12; 10. 23, 24; Ecl. 1. 13, 16
[b] Gen. 43. 20; Isa. 49. 15; Ier. 31. 20; Hos. 11. 8
[c] Mat. 6. 33; Eph. 3. 20
[d] caib. 4. 21, 24; Gnà. 3. 16
[e] caib. 10. 23-29
[f] Deut. 25. 15; Salm 21. 4; 91. 16; Gnà. 3. 2; 1 Tim. 4. 8
[g] Salm 72. 2, 4
[h] caib. 8. 65; Est. 1. 3; Marc. 6. 21
[i] Air. 27. 2
[j] 2 Sam. 20. 24
[k] caib. 2. 27, 35
[l] 1 Each. 27. 33
[m] Iob 24. 16; Salm 139. 11
[n] Air. 32. 41
[o] Deut. 3. 4, 8

26 An sin labhair a' bhean le'm bu leis am mac beò ris an rìgh, (oir theòdh a cridhe r'a mac[b],) agus thubhairt i, O mo thighearna, thugaibh dh'ise an leanabh beò, agus na marbhaibh idir e: ach thubhairt *a' bhean* eile, Na bitheadh e agam-sa no agad-sa, *ach* roinnibh *e*.

27 An sin fhreagair an rìgh, agus thubhairt e, Thugaibh dh'ise an leanabh beò, agus na marbhaibh idir e: *is* ise a mhàthair.

28 Agus chual' Israel uile a bhreth a thug an rìgh, agus bha eagal orra roimh an rìgh; oir chunnaic iad gu-n *robh* gliocas Dhé ann, a dheanamh breitheanais[g].

CAIB. IV.

1 *Uachdarain Sholaimh.* 7 *Meud a rìoghachd, agus sonas a shluaigh.* 22 *A lòn air son aon là.* 29 *A ghliocas, agus a sgrìobhadh.*

AGUS bha rìgh Solamh 'n a rìgh air Israel uile.

2 Agus *is* iad so na h-uachdarain a *bha* aige: Asariah mac Shadoic an t-sagairt:

3 Elihoreph agus Ahiah mic Shisa, sgrìobhaichean: Iehosaphat[j] mac Ahiluid, an seanachaidh:

4 Agus Benaiah mac Iehoiada air ceann an t-slòigh: agus Sadoc agus Abiatar[k], na sagairt:

5 Agus Asariah mac Natain os ceann an luchd-dreuchd: agus Sabud mac Natain, an t-àrd fhear-dreuchd, 'n a charaid aig an rìgh[l]:

6 Agus Ahisar os ceann an teaghlaich: agus Adoniram mac Abda os ceann na cìse.

7 Agus bha aig Solamh dà fhear dheug de luchd-dreuchd os ceann Israeil uile, a bheathaich an rìgh agus a theaghlach: ré a mhìosa féin 's a' bhliadhna bha e mar fhiachaibh air gach fear dhiubh *a* bheathachadh.

8 Agus *is* iad so an ainmean: mac Huir ann an sliabh Ephraim:

9 Mac Dhecair ann am Macas, agus ann an Saalbim, agus *ann am* Bet-semes, agus *ann an* Elon, agus *ann am* Bet-hanan:

10 Mac Heseid ann an Arubot; aige-san *bha* Sochoh, agus uile thìr Hepheir:

11 Mac Abinadaib, *aig an robh* uile thìr Dhoir; bha Taphat nighean Sholaimh aige 'n a mnaoi:

12 Baanah mac Ahiluid; *aige-san bha* Taanach, agus Megido, agus Bet-sean uile, a *tha* làimh ri Sartanah sìos o Iesreel, o Bhet-sean gu Abel-meholah, gu ruig an taobh thall de Iocneam:

13 Mac Ghebeir ann an Ramot-gilead; dhasan *bhuineadh* bailtean Iair[n] mhic Mhanaseh, a *tha* ann an Gilead; dhasan *mar an ceudna bhuineadh* tìr Argoib[o], a *tha* ann am Basan, tri fichead baile mòr le ballachaibh agus le crannaibh umha:

14 Ahinadab mac Ido ann am Mahanàim:

15 Ahimaas ann an Naphtali; ghabh esan mar an ceudna Basmat nighean Sholaimh 'n a mnaoi:

16 Baanah mac Husai ann an Aser, agus ann am Balot:

17 Iehosaphat mac Pharuah ann an Isachar:

18 Simei mac Elah ann am Beniamin:

19 Geber mac Uri ann an tìr Ghilead, ann an tìr Shihoin rìgh nan Amorach, agus Og rìgh Bhasain; agus *b'esan* an t-aon fhear-dreuchd a *bha* 's an tìr.

20 *Bha* Iudah agus Israel lìonmhor[d], mar a' ghaineamh a *tha* ri taobh na fairge air lìonmhoireachd, ag itheadh[e], agus ag òl, agus a' deanamh subhachais.

21 Agus rìghich Solamh os ceann nan rìoghachdan uile[f], o an amhainn gu tìr nam Philisteach, agus gu ruig crìoch na h-Eiphit: thug iad leo tiodhlacan[g], agus rinn iad seirbhis do Sholamh ré uile làithean a bheatha.

22 Agus b'e lòn Sholaimh air son aon là, deich tomhais fhichead de mhin mhìn *chruithneachd*, agus tri fichead tomhas mine *eile*,

23 Deich daimh bhiadhta, agus fichead damh bhàrr an fheoir, agus ceud caora, a thuilleadh air féidh, agus ruadh-bhuic, agus dathaisean, agus eoin bhiadhta.

24 Oir bha uachdaranachd aige os ceann *na tìre* uile air an taobh so de'n amhainn, o Thiphsah eadhon gu Asah, os ceann nan rìgh uile air an taobh so de'n amhainn: agus bha sìth aige o gach taobh mu'n cuairt da[k].

25 Agus ghabh Iudah agus Israel còmhnuidh gu tèaruinte[m], gach fear fo a chrann-fìona[n], agus fo a chrann-fìge féin, o Dhan eadhon gu Beer-seba, ré uile làithean Sholaimh.

26 Agus bha aig Solamh ceithir mìle prasach each[q] air son a charbad[r], agus dà mhìle dheug marcach.

27 Agus bheathaich an luchd-dreuchd sin rìgh Solamh, agus gach neach a thàinig gu bòrd rìgh Solamh, gach duine 'n a mhìos féin: cha d'fhuiling iad ni air bith a bhi dh'easbhuidh.

28 Eorna mar an ceudna agus connlach do na h-eachaibh, agus do na dromedairibh, thug iad a dh'ionnsuidh an àit' anns an robh *an luchd-dreuchd*, gach fear a réir 'orduigh féin.

29 Agus thug Dia gliocas do Sholamh[t], agus tuigse ro mhòr, agus farsuinneachd cridhe mar a' ghaineamh a *tha* air tràigh na mara.

30 Agus bu mhò gliocas Sholaimh na gliocas uile chloinne na h-àird' an ear[w], agus na uile ghliocas na h-Eiphit[x].

31 Agus bha e glic thar gach duine, thar Etan[y] an t-Esrahach, thar Heman[z], agus Chalcol, agus Darda, mic Mhahoil: agus bha a chliù anns gach dùthaich mu'n cuairt.

32 Agus labhair e tri mìle gnàthfhocal[a]; agus *b'e àireamh* a dhàn mìle agus cùig[b].

33 Agus labhair e air craobhan, o'n chrann-seudair a *tha* ann an Lebanon, eadhon gu ruig an hiosop a dh'fhàsas a mach as a' bhalla: labhair e mar an ceudna air ainmhidhean, agus air eunlaith, agus air nithibh a shnàigeas, agus air iasgaibh.

34 Agus thàinig *cuid* de na h-uile chinnich a dh'éisdeachd ri gliocas Sholaimh[c], o uile rìghribh na talmhainn, a chual' *iomradh* a ghliocais.

CAIB. V.

1 *Thug Solamh fios do Hiram gu-n robh e gu teampull a thogail do Dhia, agus dh'iarr e fiodh uaith air son na h-oibre.* 7 *Gheall Hiram da gu-n deanadh e 'uile thoil a thaobh an fhiodha.* 13 *Aireamh luchd-oibre Sholaimh.*

AGUS chuir Hiram[h] rìgh Thiruis a sheirbhisich a dh'ionnsuidh Sholaimh, an uair a chual' e gu-n d'ungadh e 'n a rìgh 'an àit 'athar: oir bha spéis aig Hiram do Dhaibhidh ré 'uile làithean[i].

2 Agus chuir Solamh *fios* gu Hiram, ag ràdh,

3 Tha fhios agad cionnus nach b'urrainn m'athair Daibhidh tigh a thogail do ainm an Tighearn' a Dhé, air son a' chogaidh leis an do chuairtich *a naimhdean* e[j], gus an do chuir an Tighearn' iad fo bhonnaibh a chos.

4 Ach a nis thug an Tighearna mo Dhia fois dhomhsa air gach taobh[l]: cha-*n 'eil* nàmhaid air bith ann, no droch thuiteamas.

5 Agus, feuch, tha mi a' cur romham tigh a thogail do ainm an Tighearna mo Dhé[o], mar a labhair an Tighearna ri m' athair Daibhidh[p], ag ràdh, Do mhac a chuireas mise ann ad àit air do rìghchaithir, togaidh esan tigh do m'ainm-sa.

6 A nis uime sin, àithn thusa gu-n gearr iad dhomhsa craobhan seudair á Lebanon; agus bithidh mo sheirbhisichsa maille ri d' sheirbhisich-sa: agus tuarasdal do sheirbhiseach bheir mise dhuit, a réir gach ni a dh'ainmicheas tu: oir tha fhios agad nach *'eil* 'n ar measg-ne duine d'an aithne fiodh a ghearradh[s], mar na Sidonaich.

7 Agus an uair a chuala Hiram briathra Sholaimh, bha aoibhneas mòr air, agus thubhairt e, Gu ma beannaicht' an Tighearn' an diugh[u], a thug do Dhaibhidh mac glic os ceann an t-sluaigh lìonmhoir so[v].

8 Agus chuir Hiram *fios* gu Solamh, ag ràdh, Chuala mi na nithe mu'n do chuir thu *fios* do m'ionnsuidh: ni mi d'uile thoil a thaobh nan craobh seudair agus a thaobh nan craobh giuthais.

9 Bheir mo sheirbhisich sìos *iad* o Lebanon a dh'ionnsuidh na mara: agus cuiridh mi air falbh iad 'n an ràthaibh

B.C. 1014.

a Gnà. i., &c. Ecl. 12. 9
b Dàn 1. 1, &c.
c 2 Each. 9. 1, 23 Isa. 2. 2, 3 Col. 2. 3
d caib. 3. 8 Gen. 22. 17 Gnà. 14. 28
e Ecl. 2. 24
f 2 Each. 9. 26, &c. Salm 72. 8-11
g 1 Sam. 10. 27 Salm 68. 29
h rann. 10, 18 2 Each. 2. 3, *Huram*
i 2 Sam. 5. 11 Am. 1. 9
j 1 Each. 22. 8; 28. 3
k 1 Each. 22. 9
l Salm 72. 7 Isa. 9. 7
m Ier. 23. 6
n Mic. 4. 4 Sech. 3. 10
o 2 Each. 2. 4, &c.
p 2 Sam. 7. 13 1 Each. 17. 12
q Deut. 17. 16
r caib. 10. 26 2 Each. 1. 14
s 1 Cor. 12. 14, &c.
t caib. 3. 12
u Dan. 2. 21
v Gnà. 13. 1
w Iob 1. 3 Mat. 2. 1, 16
x Gnio. 7. 22
y 1 Each. 15. 19 Salm lxxxix.
z 1 Each. 2. 6; 6. 33 Salm lxxxviii.

air muir, gu ruig an t-àit' a shònraicheas
tu dhomh, agus cuiridh mi air tìr iad an
sin, agus bheir thusa leat *iad*; agus ni
thu mo riar ann am biadh a thabhairt do
m' theaghlach[b].
10 Mar sin thug Hiram do Sholamh
fiodh seudair, agus fiodh giuthais, *a réir*
'uile thoil.
11 Agus thug Solamh do Hiram fichead
mìle tomhas cruithneachd mar lòn d'a
theaghlach, agus fichead tomhas a dh'
olaidh fhìor-ghloin : mar so thug Solamh
do Hiram o bhliadhna gu bliadhna.
12 Agus thug an Tighearna gliocas do
Sholamh, mar a gheall e dha[c]: agus bha
sìth eadar Hiram agus Solamh, agus rinn
iad coimhcheangal ri 'chéile.
13 Agus rinn rìgh Solamh togail *dhaoine*
á Israel uile ; agus b'i an togail deich
mìle fichead fear.
14 Agus chuir e iad do Lebanon, deich
mìle 's a' mhìos mu seach : mìos bha iad
ann an Lebanon, agus dà mhìos 'n an
tighibh féin : agus *bha* Adoniram air
ceann na togail[e].
15 Agus bha aig Solamh deich agus tri
fichead mìle fear-iomchar eallaich[f], agus
ceithir fichead mìle fear-gearraidh anns
a' bheinn[g]:
16 A thuilleadh air àrd luchd-dreuchd
Sholaimh, a *bha* os ceann na h-oibre, tri
mìle agus tri cheud, aig an robh uachd-
aranachd air an t-sluagh a bha 'deanamh
na h-oibre.
17 Agus dh'àithn an rìgh, agus thug
iad leo clacha mòra, clacha luachmhor, a
shuidheachadh bunait an tighe, clacha
snaidhte.
18 Agus shnaidh clachairean Sholaimh,
agus clachairean Hiraim, agus na gearr-
adairean-chlach[2] *iad*: mar sin *ré thri
bliadhna* dheasaich iad fiodh agus clachan
a thogail an tighe.

CAIB. VI.

1 *Thog Solamh teampull do'n Tighearna.* 11 *Gealladh Dhé a thaobh an teampuill.* 23 *Rinn Solamh dà cherub.* 37 *An aimsir a ghabh e a thogail an tighe.*

AGUS [anns a' cheathramh ceud agus
an ceathramh fichead bliadhna o
theachd chloinn Israeil a mach á tìr na
h-Eiphit,] anns a' cheathramh bliadhna
[de rìoghachadh Sholaimh os ceann
Israeil,] anns a' mhìos Siph, (*is* e sin an
dara mìos,) thòisich e air tigh a thogail
do an Tighearna.
2 Agus an tigh a thog rìgh Solamh do an
Tighearna[l], *b'iad* tri fichead làmh-choille
'fhad, agus fichead *làmh-choille* a leud,
agus deich 'ar fhichead làmh-choille
'àirde.
3 Agus an sgàth-thigh air beulaobh
teampuill an tighe, *b'iad* fichead làmh-
choille 'fhad, a réir leoid an tighe ; *agus*
deich làmhan-coille a leud, air beulaobh
an tighe.
4 Agus rinn e do'n tigh uinneagan
soluis air an tarruing cumhann.
5 Agus thog e ri balla an tighe seòm-
raiche mu'n cuairt[a], ri ballachaibh an
tighe mu'n cuairt, *araon* an teampuill
agus a' ghuth-àit ; agus rinn e frith-
sheòmraiche mu'n cuairt.
6 *Bha an* seòmar ìochdrach cùig làmhan-
coille air leud, agus an *seòmar* meadhon-
ach sè làmhan-coille air leud, agus an
treas *seòmar* seachd làmhan-coille air
leud, oir thug e steach balla an tighe[1]
mu'n cuairt o'n taobh a muigh, air chor
as nach rachadh *na sailthean* 'an greim
ann am balla an tighe.
7 Agus an uair a bha an tigh 'g a thog-
ail, thogadh e de chlachaibh air an cum-
adh mu-n d'thugadh d'a ionnsuidh iad[d]:
agus cha chualas ord no tuagh, *no* inneal
iaruinn sam bith, anns an tigh, an uair a
bha e 'g a thogail.
8 *Bha* dorus an t-seòmair mheadhonaich
air taobh deas an tighe : agus air staidh-
richibh snìomhain chaidh iad suas do'n
t-seòmar mheadhonach, agus as an *t-seòmar*
mheadhonach do'n treas *seòmar*.
9 Mar so thog e an tigh, agus chrìoch-
naich se e ; agus chòmhdaich e an tigh le
sailthibh agus le clàraibh seudair.
10 Agus thog e seòmraiche ris an tigh
uile, cùig làmhan-coille air àirde : agus
leig iad an cudthrom air an tigh le fiodh
seudair.
11 Agus thàinig focal an Tighearna gu
Solamh, ag ràdh,
12 *A thaobh* an tighe so a *tha* thu a'
togail, ma ghluaiseas tu ann am reachd-
aibh-sa[h], agus *ma* chuireas tu mo bhreith-
eanais 'an gniomh, agus *ma* ghleidheas tu
m'àitheantan uile le gluasad annta : an
sin coimhlionaidh mise m'fhocal duit, a
labhair mi ri Daibhidh d'athair[i]:
13 Agus gabhaidh mi còmhnuidh 'am
meadhon chloinn Israeil[j], agus cha tréig
mi mo shluagh Israel[k].
14 Mar sin thog Solamh an tigh agus
chrìochnaich se e.
15 Agus thog e ballachan an tighe air
an taobh a stigh le clàraibh seudair, o
urlar an tighe gu ruig mullach nam
ballacha chòmhdaich e *iad* le fiodh a
stigh : agus chòmhdaich e urlar an tighe
le clàraibh giuthais.
16 Agus thog e fichead làmh-choille ri
taobhan an tighe, le clàraibh seudair, o'n
urlar gu ruig *mullach* nam ballachan ;
agus thog e dha *iad* air an taobh a stigh,
eadhon do'n ghuth-àit, do'n *ionad* ro
naomh[m].
17 Agus *bha* an tigh, siu *ri ràdh*, an
teampull air a bheulaobh, dà fhichead
làmh-choille *air fad*.
18 Agus *bha* seudar an tighe air an
taobh a stigh gearrta le cnapaibh, agus
blàthaibh fosgailte : *bu* sheudar an t-iom-
lan ; cha robh clach r'a faicinn.
19 Agus dh'ulluich e an guth-àit[n] anns

R.C. 1012.

[a] Ese. 41. 6
[b] Esr. 3. 7
Ese. 27. 17
Gnio. 12. 20
[1] *rinn e socairean cumhann ann am balla an tighe.*
[c] caib. 3. 12
[d] caib. 5. 17, 18
Deut. 27. 5, 6
[e] caib. 4. 6
[f] caib. 9. 21
[g] Ios. 9. 21
[h] caib. 9. 4
[2] no, *na Giblich, Ios. 13. 5; Ese. 27. 9.*
[i] 2 Sam. 7. 13
[j] Ecs. 25. 8
2 Cor. 6. 16
Tais. 21. 3
[k] Deut. 31. 6
Eabh. 13. 5
[l] Ese. xl. xli.
[m] caib. 8. 6
Ecs. 26. 33
Ese. 45. 3
[n] rann. 5, 16
Salm 28. 2

an tigh a steach, a chur an sin àirc coimh-
cheangail an Tighearna.
20 Agus ann an taobh-beoil a' ghuth-àit
bha fichead làmh-choille air fad, agus
fichead làmh-choille air leud, agus fichead
làmh-choille air àirde : agus chòmhdaich
se e le òr fior-ghlan : chòmhdaich e cuid-
eachd an altair le seudar.
21 Agus chòmhdaich Solamh an tigh
a steach le òr fior-ghlan : agus rinn e
balla-dealachaidh le slabhraidhibh òir air
beulaobh a' ghuth-àit, agus chòmhdaich
e le òr e.
22 Agus chòmhdaich e an tigh uile le
òr, gus an do chrìochnaicheadh an tigh
uile : mar an ceudna an altair uile[b], a *bha*
làimh ris a' ghuth-àit, chòmhdaich e le òr.
23 Agus rinn e anns a' ghuth-àit dà
cherub[d] de chrann-olaidh, gach aon diubh
deich làmhan-coille air àirde.
24 Agus *bha* cùig làmhan-coille *ann an*
aon sgéith a' cheruib, agus cùig làmhan-
coille *ann an* sgéith eile a' cheruib : *bha*
deich làmhan-coille o bhàrr aon sgéith
aige gu bàrr a sgéith eile.
25 Agus *bha* deich làmhan-coille anns
a' cherub eile : *bha* an aon tomhas agus
an aon mheud anns an dà cherub.
26 *B'e* àirde aon cheruib deich làmhan-
coille, agus mar sin *bha àirde* a' cheruib
eile.
27 Agus chuir e na ceruban anns an
tigh a b'fhaide a steach ; agus shìn na
ceruban *an* sgiathan a mach, air chor as
gu-n do bhean sgiath aon *cheruib* ri aon
bhalla, agus sgiath a' cheruib eile ris a'
bhalla eile ; agus bhean an sgiathan ri
'chéile ann am meadhon an tighe.
28 Agus chòmhdaich e na ceruban le
òr.
29 Agus bhreac e ballachan an tighe
uile mu'n cuairt le dealbhan gearrta
cheruban, agus chraobhan-pailme, agus
bhlàth fosgailte, a stigh agus a muigh.
30 Agus urlar an tighe chòmhdaich e
le òr, a stigh agus a muigh.
31 Agus do dhorus a' ghuth-àit rinn
e còmhlachan *de* chrann-olaidh : *bha* an
t-àrd-dhorus *agus* na h-ursainnean cùig-
oisneach.
32 *Bha* an dà chòmhla mar an ceudna
de chrann-olaidh ; agus ghearr e orra
dealbhan cherub, agus chraobh-pailme,
agus bhlàth fosgailte, agus chòmhdaich e
le òr *iad* : agus sgaoil e òr air na ceruban,
agus air na craobhan-pailme.
33 Agus air an dòigh cheudna rinn e
do dhorus an teampuill ursainnean *de*
chrann-olaidh, ceithir-chearnach.
34 Agus *bha* an dà chòmhla a dh'fhiodh
giuthais ; *bha* dà dhuilleig[f] aon chòmh-
laidh a' filleadh, agus dà dhuilleig a'
chòmhlaidh eile a' filleadh.
35 Agus ghearr e orra ceruban, agus
craobhan-pailme, agus blàthan-fosgailte :
agus chòmhdaich e *iad* le òr, cumta ris
an *obair* ghearrta.

R.C. 1005.

[a] rann. 1, 9

[b] Ecs. 30. 1, 3, 5

[c] caib. 9. 10 2 Each. 8. 1

[d] 2 Each. 3. 7, &c.

[e] caib. 3. 1 2 Each. 8. 11

[f] Ese. 41. 23

36 Agus thog e a' chùirt a stigh le
tri sreathan de chlachaibh snaidhte, agus
sreath de shailthibh seudair.
37 Anns a' cheathramh bliadhna shuidh-
icheadh bunait tighe an Tighearn', anns
a' mhìos Siph.
38 Agus anns an aon bhliadhna deug,
anns a' mhìos Bul, (*is* e sin an t-ochdamh
mìos,) chrìochnaicheadh an tigh 'n a earr-
annaibh uile, agus a réir a chumaidh uile.
Agus bha e seachd bliadhna 'g a thogail[a].

CAIB. VII.

1 *Thog Solamh tigh dha féin ;* 2 *tigh frìthe Lebanoin ;* 8 *agus tigh do nighinn Pharaoh.* 15 *Obair nam post ;* 23 *agus na mara leaghta.*

ACH bha Solamh tri bliadhna deug a'
togail a thighe féin[c], agus chrìoch-
naich e a thigh uile.
2 Thog e mar an ceudna tigh frìthe
Lebanoin ; ceud làmh-choille 'fhad, agus
leth-cheud làmh-choille a leud, agus deich
'ar fhichead làmh - choille 'àirde ; air
ceithir sreathaibh de phuist sheudair,
agus sailthean seudair air na puist.
3 Agus chòmhdaicheadh e le seudar os
a cheann air na sailthibh, *a bha* air dà
fhichead agus cùig puist, cùig-deug anns
gach sreath.
4 Agus *bha* tri sreathan uinneag ann,
agus solus fa chomhair soluis tri uairean.
5 Agus *bha* na dorsan uile agus na
h-ursainnean ceithir-chearnach, maille ris
na h-uinneagaibh : agus *bha* solus fa
chomhair soluis tri uairean.
6 Agus rinn e sgàth-thigh de phuist ;
leth-cheud làmh-choille 'fhad, agus deich
làmhan-coille 'ar fhichead a leud ; agus
bha an sgàth-thigh rompa sin ; agus *bha*
na puist eile, agus na sailthean garbha
rompa.
7 Rinn e, mar an ceudna, sgàth-thigh
na rìgh-chaithreach far am bitheadh e
a' tabhairt breth, *eadhon* sgàth-thigh a'
bhreitheanais : agus chòmhdaicheadh e
le seudar o aon taobh de'n urlar gu ruig
an taobh eile.
8 Agus aig a thigh féin anns an do
chòmhnuich e, *bha* cùirt eile an taobh a
stigh de'n sgàth-thigh, *a* bha de'n obair
cheudna. Rinn e cuideachd tigh do
nighinn Pharaoh, a ghabh Solamh dha
féin *'n a mnaoi*[e], cosmhuil ris an sgàth-
thigh so.
9 *Bha* iad sin uile de chlachaibh luach-
mhor, a réir tomhais chlach snaidhte, air
an gearradh le sàibh a stigh agus a
muigh, eadhon o'n bhunait gu ruig nan
clacha - mullaich, agus *mar sin* air an
taobh a mach gu ruig a' chùirt mhòr.
10 Agus *bha* a' bhunait *de* chlachaibh
luachmhor, *de* chlachaibh mòra ; clacha
's an robh deich làmhan-coille, agus clacha
's an robh ochd làmhan-coille.
11 Agus gu h-àrd *bha* clacha luach-
mhor, (a réir tomhais chlach snaidhte,)
agus seudair.

12 Agus aig a' chùirt mhòir mu'n cuairt
bha tri sreathan de chlachaibh snaidhte,
agus sreath de shailthibh seudair : air an
dòigh cheudna aig cùirt a steach tighe an
Tighearn', agus aig sgàth-thigh an tighe[a].
13 Agus chuir rìgh Solamh *fios*, agus
thug e Hiram o Thirus[b].
14 *Bu* mhac bantraich[c] e de thrèibh
Naphtali, agus *b'*fhear o Thirus 'athair[d],
ceard-umha ; agus bha e làn de ghliocas,
agus de thuigse[e], agus a dh'eòlas a dhean-
amh gach oibre ann an umha : agus
thàinig e dh'ionnsuidh rìgh Solamh, agus
rinn e 'obair uile.
15 Oir dhealbh e dà phost umha : ochd
làmhan-coille deug àirde gach puist
dhiubh, agus chaidh snàthainn anns an
robh dà làmh-choille dheug mu'n cuairt
air gach post dhiubh.
16 Agus rinn e dà cheann a dh'umha
leaghta, chum an cur air mullach nam
post : cùig làmhan-coille àirde aon chinn,
agus cùig làmhan-coille àirde a' chinn
eile.
17 Lìontan de lìon-obair, stìoman a
dh'obair-shlabhraidh, de na cinn a *bha*
air mullach nam post: seachd do aon
cheann, agus seachd do'n cheann eile.
18 Agus rinn e pomgranatan, dà shreath
mu'n cuairt air aon lìon-obair, a chòmh-
dachadh nan ceann a *bha* air mullach
nam post : agus mar sin rinn e ris a'
cheann eile.
19 Agus *bha* na cinn a *bh'*air mullach
nam post a dh'obair lili anns an sgàth-
thigh, ceithir làmhan-coille.
20 Agus *bha* cinn air an dà phost mar
an ceudna gu h-àrd, làimh ris a' bhalg a
bha air an taobh thall de'n lìon-obair :
agus *bha* dà cheud pomgranat ann, 'n an
sreathaibh mu'n cuairt air a' cheann eile.
21 Agus chuir e suas na puist ann an
sgàth-thigh[j] an teampuill : agus chuir e
suas am post deas, agus thug e Iachin[1]
mar ainm air ; agus chuir e suas am post
clì, agus thug e Boas[2] mar ainm air.
22 Agus air mullach nam post *bha*
obair lili : mar so chrìochnaicheadh obair
nam post.
23 Agus rinn e muir leaghta[k], deich
làmhan-coille o bhile gu bile ; cruinn
mu'n cuairt, agus cùig làmhan-coille a
h-àirde : agus chuairtich snàthainn dheich
làmhan-coille 'ar fhichead i air gach
taobh.
24 Agus *bha* mill fo a bile[m] 'g a cuairt-
eachadh mu'n cuairt, deich anns an làmh-
choille, a' dol mu thimchioll na mara :
thilgeadh dà shreath mheall an uair a
thilgeadh i féin.
25 Sheas i air dà dhamh'dheug, tri ag
amharc gu tuath, agus tri ag amharc
an iar, agus tri ag amharc gu deas, agus
tri ag amharc an ear : agus *chuireadh* a'
mhuir orra gu h-àrd, agus *bha* a' chuid
dheiridh dhiubh uile a stigh.
26 Agus *bha* leud boise air tiughad

R.C. 1005.

[a] Eoin 10. 23 Gnio. 3. 11
[b] rann 40 2 Each. 4. 11, *Huram*
[c] 2 Each. 2. 14
[d] 2 Each. 4. 16
[e] Ecs. 31. 3 36. 1
[f] Ese. 1. 10 10. 14 41. 19 Hos. 5. 14 Tais. 5. 5
[g] Gen. 3. 24 Ecs. 25. 18 37. 7 Eabh. 9. 5
[h] 1 Pead. 2. 5
[i] Ese. 1. 15, &c.
[j] rann 12 caib. 6. 3
[1] 's e sin, *daingnichidh E.*
[2] 's e sin, *neart.*
[k] 2 Ri. 25. 13
[l] 2 Each. 4. 6, &c.
[m] 2 Each. 4. 3-5

innte, agus *bha* a bile air a dheanamh
mar bhile copain, le blàthaibh lili : chum
i dà mhìle bat.
27 Agus rinn e deich buinn umha :
ceithir làmhan-coille fad gach buinn,
agus ceithir làmhan-coille a leud, agus
tri làmhan-coille 'àirde.
28 Agus *bha* obair nam bonn *air an*
dòigh so : *bha* iomaill aca, agus *bha* na
h-iomaill eadar na tàdhachan :
29 Agus air na h-iomaill a *bha* eadar na
tàdhachan *bha* leòmhain[f], daimh, agus
ceruban[g]: agus air na tàdhachaibh *bha*
mar sin gu h-àrd : agus fo na leòmhain
agus na daimh *bha* ath-leasachadh a dh'
obair thana[h].
30 Agus *bha* ceithir rothan umha aig
gach bonn, agus clàir umha ; agus aig
a cheithir oisnibh *bha* guaillean : fo an
t-soitheach-ionnlaid *bha* guaillean leaghta,
aig taobh gach ath-leasachaidh.
31 Agus *bha* a bheul an taobh a stigh
de'n cheann, agus shuas, làmh-choille *air*
leud : ach *bha* a bheul cruinn, *a réir* oibre
a' bhuinn, làmh-choille gu leth : agus mar
an ceudna air a bheul *bha* gearraidhean,
agus an iomaill ceithir-chearnach, cha-n
ann cruinn.
32 Agus *bha* ceithir rothan fo na
h-iomallaibh[i]; agus *bha* mulan nan roth
'*an greim* anns a' bhonn : agus *b'e* àirde
gach rotha làmh-choille gu leth.
33 Agus *bha* obair nan roth cosmhuil ri
obair rotha carbaid : *bha* am mulan, agus
an cìochan, agus an cuairsgeinean, agus
an tarsannain uile leaghta.
34 Agus *bha* ceithir guaillean ri
ceithir oisnibh gach buinn; na guaillean
de'n bhonn féin.
35 Agus ann am mullach a' bhuinn, leth
làmh-choille air àirde, *bha* cuairt mu
thimchioll : agus air mullach a' bhuinn
bha a làmhan agus 'iomaill dheth féin.
36 Agus air clàraibh a làmh, agus air
'iomallaibh, ghearr e ceruban, leòmhain,
agus craobha-pailme, a réir riochd gach
aoin diubh, agus ath-leasachadh mu'n
cuairt.
37 Mar so rinn e na deich buinn : an
t-aon tilgeadh, an t-aon tomhas, an t-aon
ghearradh aca uile.
38 Agus rinn e deich soithichean-ionn-
laid umha[l]: chumadh gach soitheach-
ionnlaid dhiubh dà fhichead bat : *bha*
ceithir làmhan-coille anns gach soith-
each-ionnlaid : *chuireadh* aon soitheach-
ionnlaid air gach aon de na deich
buinn.
39 Agus chuir e cùig buinn air taobh
na làimhe deise de'n tigh, agus cùig air
taobh na làimhe clìthe dheth : agus chuir
e a' mhuir air taobh na làimhe deise de'n
tigh, a làimh na h-àirde 'n ear, fa chomh-
air na h-àirde deas.
40 Agus rinn Hiram na soithichean-
ionnlaid, agus na sluasaidean, agus na
cuachan : agus chuir Hiram crìoch air

deanamh na h-oibre uile a rinn e do
rìgh Solamh air son tighe an Tigh-
earn':
41 An dà phost, agus *dà* chuairt nan
ceann a *bh*'air mullach an dà phuist; agus
an dà lìon-obair[c] a chòmhdachadh dà
chuairt nan ceann a *bh*'air mullach nam
post:
42 Agus ceithir cheud pomgranat do'n
dà lìon-obair: dà shreath phomgranat
do gach lìon-obair, a chòmhdachadh dà
chuairt nan ceann a *bh*'air na puist:
43 Agus na deich buinn, agus na deich
soithichean-ionnlaid air na buinn:
44 Agus aon mhuir, agus dà dhamh
dheug fo an mhuir:
45 Agus na [2]h-aighnean[f], agus na
sluasaidean, agus na cuachan: agus na
soithiche sin uile a rinn Hiram do rìgh
Solamh air son tighe an Tighearna, *bha*
iad a dh'umha lìobhta.
46 Ann an còmhnard Iordain thilg an
rìgh iad, anns an talamh chreadha eadar
Sucot[i] agus Sartan[j].
47 Agus dh'fhàg Solamh na soithich-
ean uile *gun chothromachadh*, air son an
lìonmhoireachd anabarraich; cha d'fhuar-
adh a mach cudthrom an umha.
48 Agus rinn Solamh an t-uidheam
uile a *bhuineadh* do thigh an Tighearn':
an altair a dh'òr[k], agus am bòrd, air *an*
robh aran na fianuis[l], a dh'òr:
49 Agus na coinnleirean, cùig air an
làimh dheis, agus cùig air an làimh chlì,
air beulaobh a' ghuth-àite, a dh'òr fìor-
ghlan; agus na blàthan, agus na lòchrain,
agus na clobhachan, a dh'òr:
50 Agus na cuachan, agus na smàladair-
ean, agus na copain, agus na spàinean,
agus na tùiseirean, a dh'òr fìor-ghlan:
agus na lùdagan a dh'òr, an dà chuid do
dhorsaibh an tighe a steach, *eadhon* an
ionaid ro naoimh, *agus* do dhorsaibh an
tighe, *eadhon* an teampuill.
51 Agus chrìochnaicheadh an obair uile
a rinn rìgh Solamh air son tighe an
Tighearn': agus thug Solamh a stigh
nithe naomhaichte Dhaibhidh 'athar[t];
eadhon an t-airgiod, agus an t-òr, agus
an t-uidheam, chuir e am measg ionmhais
tighe an Tighearna.

CAIB. VIII.

1 *Thug Solamh agus seanairean Israeil an àirc suas do'n ionad naomh.* 14 *Bheannaich Solamh an coimhthional.* 22 *Rinn e urnuigh ri Dia.* 62 *Thug e seachad iobairtean thabhartas-sìth.*

AN sin chruinnich Solamh seanairean
Israeil[x], agus cinn nan treubh uile,
ceannardan aithriche chloinn Israeil, gu
rìgh Solamh ann an Ierusalem, chum gu-n
tugadh iad a nìos àirc coimhcheangail an
Tighearn'[a], á baile Dhaibhidh[b]; *is* e sin
Sion.
2 Agus chruinnich fir Israeil uile iad
féin a dh'ionnsuidh rìgh Solaimh, air an
fhéill ann am mìos Etanim[a]; *is* e sin an
seachdamh mìos.
3 Agus thàinig uile sheanairean Israeil,
agus thog na sagairt[b] an àirc.
4 Agus thug iad suas àirc an Tighearn',
agus pàilliun a' [1]choimhthionail[d], agus an
t-uidheam naomh uile a *bha* 's a' phàilliun;
eadhon iad sin thug na sagairt agus na
Lebhithich suas.
5 Agus *bha* rìgh Solamh, agus coimh-
thional Israeil uile, a thionail d'a ionn-
suidh, maille ris roimh an àirc, ag ìobradh
chaorach[e], agus cruidh, nach robh e 'an
comas àireamh, no mheas, a thaobh lìon-
mhoireachd.
6 Agus thug na sagairt a steach àirc
coimhcheangail an Tighearna d'a h-àite
féin[g], do ghuth-àit an tighe, do an *ionad*
a's ro naoimhe, *eadhon* fo sgiathaibh nan
cerub[h].
7 Oir sgaoil na ceruban a mach *an*
sgiathan os ceann àite na h-àirce, agus
chòmhdaich na ceruban an àirc, agus a
lunnan gu h-àrd.
8 Agus tharruing iad a mach na lunnan,
air chor as gu-m faicteadh cinn nan lunn
as an *ionad* naomh fa chomhair a' ghuth-
àite, ach cha-n fhaicteadh a mach iad:
agus tha iad an sin gus an là 'n diugh.
9 Cha *robh* ni air bith anns an àirc ach
an dà chlàr chloiche, a chuir Maois an sin
ann an Horeb[m], an uair a rinn an Tigh-
earna *coimhcheangal* ri cloinn Israeil[n],
aig teachd a mach dhoibh á tìr na
h-Eiphit.
10 Agus an uair a thàinig na sagairt a
mach as an *ionad* naomh, lìon an neul[o]
tigh an Tighearn',
11 Air chor as nach b'urrainn na sagairt
seasamh a fhrithealadh leis an neul: oir
lìon glòir an Tighearna tigh an Tighearna.
12 An sin thubhairt Solamh[p], Thubhairt
an Tighearna gu-n gabhadh e còmhnuidh
ann an dorchadas tiugh[q].
13 Gu dearbh thog mise tigh-còmhnuidh
dhuit[r], àite deas chum thu dh'fhantuinn
ann gu bràth[s].
14 Agus thionndaidh an rìgh 'aghaidh,
agus bheannaich e uile choimhthional
Israeil[u]: (agus uile choimhthional Israeil
'n an seasamh:)
15 Agus thubhairt e, Gu ma beann-
aichte an Tighearna Dia Israeil[v], a labh-
air le 'bheul féin ri m'athair Daibhidh[w],
agus a choimhlion *e* le 'làimh, ag ràdh,
16 O'n là air an d'thug mi mo shluagh
Israel a mach as an Eiphit, cha do thagh
mi baile sam bith á uile threubhan Israeil
a thogail tighe, chum gu-m bitheadh
m'ainm an sin: ach thagh mi Daibhidh
gu bhi os ceann mo shluaigh Israeil[y].
17 Agus bha e ann an cridhe Dhaibhidh
m'athar[z], tigh a thogail do ainm an
Tighearna Dé Israeil.
18 Agus thubhairt an Tighearna ri
Daibhidh m'athair, A chionn gu-n robh
e ann ad chridhe tigh a thogail do

B.C. 1005.

a Lebh. 23. 24
b Air. 4. 15
1 Each. 15. 14
c rann. 17, 18
1 *pàilliun na coinneimh.*
d 2 Each. 1. 3
e 2 Sam. 6. 13
2 *poitean.*
f Ecs. 27. 3
g Ecs. 26. 33
h caib. 6. 27
i Gen. 33. 17
j Ios. 3. 16
k Ecs. 37. 25
l Lebh. 24. 5-8
m Ecs. 25. 21
40. 20
Deut. 10. 2, 5
Eabh. 9. 4
n Ecs. 34. 27, 28
o Ecs. 40. 34
Lebh. 16. 2
p 2 Each. vi.
q Salm 97. 2
Isa. 45. 15
r 2 Sam. 7. 13
s Salm 132. 14
t 2 Sam. 8. 11
u 2 Sam. 6. 18
v Luc. 1. 68
w 2 Sam. 7. 5, &c.
x 2 Each. 5. 2, &c.
y 1 Sam. 16. 1
z 1 Each. 17. 1, &c.
a 2 Sam. 6. 17
b 2 Sam. 5. 7-9

L

m'ainm-sa, is maith a rinn thu gu-n robh
e ann ad chridhe :
19 Gidheadh, cha tog thusa an tigh, ach
do mhac a thig a mach as do leasraidh,
togaidh esan an tigh do m'ainm-sa.
20 Agus choimhlion an Tighearna
'fhocal a labhair e ; agus dh'éirich mise
suas 'an àite Dhaibhidh m'athar, agus tha
mi a'm' shuidhe air rìgh-chaithir Israeil,
mar a labhair an Tighearn'[c], agus thog
mi tigh do ainm an Tighearna Dé Israeil.
21 Agus shuidhich mi'n sin àite do'n
àirc, anns *am bheil* coimhcheangal an
Tighearn'[f], a rinn e r'ar n-aithrichibh,
an uair a thug e mach iad á tìr na
h-Eiphit.
22 Agus sheas Solamh air beulaobh
altair an Tighearn', ann an làthair uile
choimhthionail Israeil, agus sgaoil e mach
a làmhan gu nèamh[h]:
23 Agus thubhairt e, A Thighearna
Dhé Israeil, cha-*n 'eil* Dia ann cosmhuil
riutsa[i], anns na nèamhan shuas, no air an
talamh a bhos, a chumas coimhcheangal[j]
agus tròcair ri d' sheirbhisich a ghluaiseas
a'd' fhianuis le an uile chridhe[k]:
24 A chum ri d'òglach Daibhidh m'ath-
air an ni a labhair thu ris; oir labhair thu
le d' bheul, agus le d' làimh choimhlion
thu, mar air an là 'n diugh.
25 A nis uime sin, a Thighearna Dhé
Israeil, cum ri d'òglach Daibhidh m'athair
an ni a labhair thu ris, ag ràdh[m], Cha bhi
thu gun duine a'm' fhianuis-sa, a shuidh-
eas air rìgh-chaithir Israeil ; ma bheir a
mhàin do chlann an aire d'an slighe, le
gluasad ann am fhianuis-sa, mar a ghluais
thusa ann am fhianuis.
26 Agus a nis, a Dhé Israeil, daingnich-
ear[o], guidheam ort, d'fhocal, a labhair
thu ri d'òglach Daibhidh m'athair.
27 Ach an gabh Dia da rìreadh còmh-
nuidh air an talamh? feuch, cha chum
na nèamhan[p] agus nèamhan nan nèamh[q]
thusa ; cia mòr as lugha na sin an tigh so
a thog mise ?
28 Gidheadh amhairc air urnuigh do
sheirbhisich, agus air 'athchuinge, a
Thighearna mo Dhia, a dh'éisdeachd ris
a' ghlaodh agus ris an urnuigh, a *tha* do
sheirbhiseach a' deanamh ann ad fhianuis
an diugh :
29 A chum gu-m bi do shùilean 'fosg-
ailte ris an tigh so a dh'oidhche agus a
là ; *eadhon* ris an àite mu'n dubhairt thu,
Bithidh m'ainm an sin[t]: a chum gu-n éisd
thu ris an urnuigh a ni do sheirbhiseach a
dh'ionnsuidh an àite so.
30 Agus éisd thusa ri athchuinge[u] do
sheirbhisich, agus do shluaigh Israeil, an
uair a ni iad urnuigh a dh'ionnsuidh an
àite so : agus éisd thusa o d'àite-còmh-
nuidh, o na nèamhan, agus an uair a
dh'éisdeas tu, maith *dhoibh*.
31 Ma pheacaicheas duine an aghaidh
a choimhearsnaich, agus ma dh'iarras e
mionnan air, a' toirt air mionnachadh,

B.C. 1004.

[a] Ecs. 34. 7 Deut. 25. 1
[b] Isa. 3. 10 Ròm. 2. 13 5. 9
[c] 1 Each. 28. 5, 6
[d] Deut. 28. 25
[e] Lebh. 26. 40-42 Neh. 1. 8, 9
[f] rann 9 Deut. 31. 26
[g] Lebh. 26. 19 Deut. 28. 33
[h] Ecs. 9. 33 Isa. 1. 15
[i] Ecs. 15. 11 2 Sam. 7. 22
[j] Neh. 1. 5 Dan. 9. 4
[k] caib. 3. 6
[l] 1 Sam. 12. 23 Salm 25. 8 94. 12
[m] caib. 2. 4
[n] Lebh. 26. 16, &c. Deut. 28. 21
[o] Salm 119. 49
[p] 2 Each. 2. 6 Isa. 66. 1 Ier. 23. 24 Gnio. 17. 24
[q] 2 Cor. 12. 2
[r] 1 Each. 28. 9 Salm 11. 4 Ier. 17. 10 Eabh. 4. 12
[s] Salm 130. 4
[t] Deut. 12. 11
[u] 2 Each. 20. 9
[v] Deut. 4. 34

agus gu-n tig na mionnan air beulaobh
d'altarach anns an tigh so ;
32 An sin éisd thusa o na nèamhan,
agus dean, agus thoir breth air do sheirbh-
isich[a], a' dìteadh an aingidh, gu 'shlighe
a thabhairt air a cheann féin; agus a'
fìreanachadh an fhìrein[b], a thabhairt da
a réir 'fhìreantachd.
33 An uair a bhuailear do shluagh
Israel 'an làthair an nàmhaid[d], a chionn
gu-n do pheacaich iad a'd' aghaidh, agus
a philleas iad riut[e], agus a dh'aidicheas
iad d'ainm, agus a ni iad urnuigh, agus
a ghuidheas iad ort anns an tigh so ;
34 An sin éisd thusa o na nèamhan,
agus maith peacadh do shluaigh Israeil,
agus thoir a rìs iad do 'n fhearann a thug
thu d'an aithrichibh.
35 An uair a dhruidear na nèamhan[g],
agus nach *bi* uisge ann, a chionn gu-n do
pheacaich iad a'd' aghaidh-sa, agus a ni
iad urnuigh a dh'ionnsuidh an àite so,
agus a dh'aidicheas iad d'ainm, agus a
dh'iompaichear iad o'm peacadh, an uair
a chuireas tu fo àmhghar iad;
36 An sin éisd thusa o na nèamhan,
agus maith peacadh do sheirbhiseach,
agus do shluaigh Israeil, a chum gu-n
teagaisg thu dhoibh an t-slighe mhaith
anns an còir dhoibh gluasad[l], agus gu-n
cuir thu uisge air d'fhearann, a thug thu
do d' shluagh mar oighreachd.
37 Ma bhitheas gorta anns an tìr[n],
ma bhitheas plàigh ann, seargadh, fuar-
dhealt, locuist, ma bhitheas burruis ann;
ma theannaicheas a nàmhaid e ann an
tìr a bhailte, ciod air bith plàigh, ciod air
bith euslaint *a bhitheas ann*:
38 Ge b'e urnuigh, ge b'e athchuinge a
chuirear suas le duine sam bith, *no* le d'
shluagh Israel uile, ma bhitheas fios aig
gach aon air plàigh a chridhe féin, agus
ma sgaoileas e mach a làmhan a dh'ionn-
suidh an tighe so;
39 An sin éisd thusa o na nèamhan
d'àite-còmhnuidh, agus maith, agus dean,
agus thoir do gach duine a réir a shligh-
ean uile, a tha fios agad air a chridhe ;
(oir is ann agadsa, agadsa mhàin a tha
fios air cridheachan uile chloinn nan
daoine[r]:)
40 A chum gu-m bi eagal orra romhad-
sa[s] ré nan uile làithean a bhitheas iad
beò anns an fhearann, a thug thu d'ar
n-aithrichibh.
41 Os bàrr, a thaobh coigrich nach
'*eil* de d' shluagh Israel, ach a thig á tìr
chéin air sgàth d'ainme-sa ;
42 (Oir cluinnidh iad mu d'ainm mòr-
sa, agus mu d' làimh làidir[v], agus do
ghairdean sìnte mach :) an uair a thig e
agus a ni e urnuigh a dh'ionnsuidh an
tighe so ;
43 Eisd thusa o na nèamhan d'àite-
còmhnuidh, agus dean a réir nan uile
nithe mu'n glaodh an coigreach riut : air
chor as gu-m bi eòlas aig uile shlòigh na

talmhainn air d-ainm-sa[a], chum gu-m bi
eagal orra romhad mar *tha air* do shluagh
Israel, agus gu-m bi fios aca gu bheil an
tigh so a thog mise air 'ainmeachadh ort.
44 Ma théid do shluagh a mach a
chogadh an aghaidh an naimhde, ge b'e
rathad a chuireas tu iad, agus gu-n dean
iad urnuigh ris an Tighearn' a làimh a'
bhaile a ròghnaich thusa, agus an tighe
a chuir mise suas do d'ainm ;
45 An sin éisd thusa o na nèamhan
r'an urnuigh agus r'an athchuinge, agus
seas an còir.
46 Ma pheacaicheas iad a'd' aghaidh,
(oir cha-*n 'eil* duine ann nach peacaich[f],)
agus gu-n las d'fhearg 'n an aghaidh, agus
gu-n toir thu thairis iad d'*an* naimhdibh,
agus gu-n toir iad leo 'n am braighdibh
iad[h] do thìr *an* naimhdean, am fad no
am fagus ;
47 *Gidheadh*, ma ni iad aithreachas 'n
an cridhe anns an tìr d'an d'thugadh 'n
am braighdibh iad, agus ma dh'iompaich-
ear iad, agus ma ghuidheas iad ort ann
an tìr na muinntir a thug leo 'n am
braighdibh iad, ag ràdh, Pheacaich[i] sinn,
rinn sinn gu h-eucorach, rinn sinn gu
h-aingidh ;
48 Agus *mar so* ma philleas iad[k] a d'
ionnsuidh-sa le an uile chridhe, agus le
an uile anam, ann an tìr an naimhdean,
a thug leo 'n am braighdibh iad, agus *ma*
ni iad urnuigh riutsa rathad an tìre féin[n],
a thug thu d'an aithrichibh, *rathad* a'
bhaile a ròghnaich thu, agus an tighe a
thog mi do d'ainm ;
49 An sin éisd thusa o na nèamhan,
d'àite-còmhnuidh, r'an urnuigh agus r'an
athchuinge, agus seas an còir,
50 Agus maith do d' shluagh a pheac-
aich a'd' aghaidh, agus an eusaontais uile
a rinn iad a'd' aghaidh, agus faigh truas
dhoibh[p] an làthair na muinntir a thug
leo 'n am braighdibh iad, a chum gu-n
gabh iad truas riu :
51 Oir *is iad* do shluagh-sa[q] agus
d'oighreachd iad, a thug thu mach as an
Eiphit, á meadhon na h-àmhuinn iar-
uinn[r]:
52 A chum gu-m bi do shùilean fosg-
ailte ri athchuinge do sheirbhisich, agus
ri athchuinge do shluaigh Israeil, a dh'
éisdeachd riu anns gach ni mu'n gairm
iad ort.
53 Oir dhealaich thu iad chum oigh-
reachd dhuit féin o uile shluagh na tal-
mhainn, mar a labhair thu le làimh
Mhaois d'òglaich féin[v], an uair a thug
thu ar n-aithriche mach as an Eiphit, a
Thighearna Dhé.
54 Agus an uair a chuir Solamh crioch
air an urnuigh so uile a dheanamh ris
an Tighearn', agus an athchuinge so,
dh'éirich e o bheulaobh altarach an Tigh-
earn', o e féin a lùbadh air a ghlùinibh,
agus a làmhan sgaoilte dh'ionnsuidh nan
nèamh :

B.C. 1004.

[a] 2 Ri. 19. 19
Salm 67. 2
102. 15
[b] 2 Sam. 6. 18
[c] Ios. 23. 14
[d] Deut. 12. 10, 11
[e] Deut. 31. 6
[f] Ecl. 7 20
Seum. 3. 2
1 Eoin 1. 8, 10
[g] Salm 119. 36
[h] Deut. 28, 36, 64
[i] Neh. 1. 6, &c.
Salm 106. 6
Dan. 9. 5, &c.
[j] rann 43
Ios. 4. 24
[k] Ier. 29. 12-14
Hos. 14. 1, 2
[l] Deut. 4. 35, 39
[m] Deut. 18. 13
[n] rann 29
[o] 2 Each. 7. 4, &c.
[p] Esr. 7. 6
Salm 106. 46
[q] Deut. 9. 29
[r] Deut. 4. 20
Ier. 11. 4
[s] 2 Each. 4. 1
[t] rann 2
[u] Air. 34. 5, 8
[v] Ecs. 19. 5, 6
Deut. 14. 2
[w] Salm 106. 4, 5
122. 6-9

55 Agus sheas e, agus bheannaich e
uile choimhthional Israeil[b], le guth mòr,
ag ràdh,
56 Gu ma beannaichte an Tighearn' a
thug suaimhneas d'a shluagh Israel, a
réir nan uile *nithe* a labhair e : cha do
thuit aon fhocal *gu làr*[c] d'a bhriathraibh
maithe uile, a labhair e le làimh Mhaois[d],
'òglaich féin.
57 Gu-n robh an Tighearn' ar Dia
maille ruinne, mar a bha e maille ri'r
n-aithrichibh : na fàgadh e sinn, agus na
tréigeadh e sinn[e];
58 A chum gu-n aom e ar cridhe
thuige[g] féin, a ghluasad 'n a shlighibh
uile, agus a ghleidheadh 'àitheantan,
agus a reachdan, agus a bhreitheanas, a
dh'àithn e d'ar n-aithrichibh.
59 Agus gu-n robh na briathra so
agam-sa, leis an do chuir mi suas ath-
chuinge 'am fianuis an Tighearn', am
fagus do an Tighearn' ar Dia a là agus
a dh'oidhche, a chum gu-n seas e còir
a sheirbhisich, agus còir a shluaigh
Israeil, anns gach àm, mar a dh'iarras a'
chùis :
60 A chum gu-m bi fios aig uile
shluagh na talmhainn[j] gur e an Tigh-
earn' a's Dia ann[l], agus nach *'eil* ann
ach e.
61 Bitheadh 'ur cridhe uime sin iom-
lan leis an Tighearn' ar Dia[m], a ghluasad
'n a reachdaibh, agus a ghleidheadh
'àitheantan, mar air an là 'n diugh.
62 Agus dh'ìobair an rìgh[o], agus Israel
uile maille ris, ìobairt 'am fianuis an
Tighearn'.
63 Agus dh'ìobair Solamh ìobairt thabh-
artas-sìth, a dh'ìobair e do an Tighearna,
dà mhìle 'ar fhichead damh, agus ceud
agus fichead mìle caora : mar sin chois-
rig an rìgh, agus clann Israeil uile, tigh
an Tighearn'.
64 Air an là sin féin naomhaich an
rìgh meadhon na cùirte a *bh*'air beulaobh
tighe an Tighearn': oir thug e suas an
sin ìobairtean-loisgte, agus tabhartais-
bìdh, agus saill nan tabhartas-sìth ; a
chionn gu-*n robh* an altair umha[s] a *bha*
'am fianuis an Tighearna, ro bheag a
ghabhail nan ìobairt-loisgte, agus nan
tabhartas-bìdh, agus saill nan tabhartas-
sìth.
65 Agus chum Solamh anns an àm sin
féill[t], agus Israel uile maille ris, coimh-
thional mòr, o dhol a stigh Hamait[u]
gu ruig amhainn na h-Eiphit, 'am fian-
uis an Tighearn' ar Dé, seachd làithean
agus seachd làithean, *cadhon* ceithir là
deug.
66 Air an ochdamh là leig e air falbh
an sluagh : agus bheannaich iad an rìgh,
agus chaidh iad a dh'ionnsuidh am bùth,
subhach agus aoibhinn 'n an cridhe, air
son a' mhaith uile a rinn an Tighearna
do Dhaibhidh a sheirbhiseach agus d'a
shluagh Israel[w].

CAIB. IX.

1 *Rinn Dia, an dara uair, coimhcheangal ri Solamh.* 11 *Thug Solamh fichead baile do Hiram air son a sheirbhis dha.* 20 *Rinneadh tràillean de na Canaanaich.*

AGUS an uair a chuir Solamh crìoch
air tigh an Tighearn'[b], agus tigh an
rìgh a thogail[c], agus uile mhiann Shol-
aimh[d] a bu taitneach leis a dheanamh,
2 Dh'fhoillsich an Tighearn' e féin do
Sholamh an dara uair, mar a dh'fhoillsich
se e féin da ann an Gibeon[g].
3 Agus thubhairt an Tighearna ris,
Chuala mi d'urnuigh[l] agus d'athchuinge
a chuir thu suas a'm' fhianuis: naomh-
aich mi an tigh so a thog thu, a chur
m'ainme an sin gu bràth[m]; agus bithidh
mo shùilean agus mo chridhe an sin gach
là[n].
4 Agus ma ghluaiseas tusa ann am
fhianuis, mar a ghluais Daibhidh d'
athair[p], ann an iomlanachd cridhe[q], ann
an ionracas, a dheanamh a réir nan uile
nithe a dh'àithn mise dhuit, agus gu-n
gléidh thu mo reachdan agus mo bhreith-
eanais;
5 An sin daingnichidh mise caithir do
rìoghachd air Israel gu bràth, mar a
labhair mi ri Daibhidh d'athair[t], ag
ràdh, Cha bhi thu gun duine air rìgh-
chaithir Israeil.
6 Ach ma thionndaidheas sibh da
rìreadh o m' leantuinn-sa[u] *sibh féin* agus
'ur clann, agus nach gléidh sibh m'àith-
eantan *agus* mo reachdan a chuir mi
roimhibh, ach gu-m falbh sibh agus gu-n
dean sibh seirbhis do dhiathaibh eile,
agus gu-n sleuchd sibh dhoibh;
7 An sin gearraidh mise Israel as
bhàrr aghaidh an fhearainn a thug mi
dhoibh[z]: agus an tigh so a naomhaich mi
do m'ainm féin[a], tilgidh mi as mo sheall-
adh; agus bithidh Israel 'n a ghnàth-
fhocal[b], agus 'n a leth-fhocal am measg
nan uile shluagh:
8 Agus an tigh so a bha *cò* àrd, gach
neach a ghabhas seachad air, bithidh
ioghnadh air, agus ni e sgeig; agus their
iad, C'ar son a rinn an Tighearna mar
so ris an tìr so[e], agus ris an tigh so?
9 Agus freagraidh iad, A chionn gu-n
do thréig iad an Tighearn' an Dia[g], a
thug a mach an aithrichean á tìr na
h-Eiphit, agus gu-n do ghabh iad d'an
ionnsuidh diathan eile, agus gu-n do
shleuchd iad dhoibh, agus gu-n do rinn
iad seirbhis dhoibh; uime sin thug an
Tighearn' orra an t-olc so uile[i].
10 Agus 'an ceann fhichead bliadhna[k],
anns an do thog Solamh an dà thigh,
tigh an Tighearn' agus tigh an rìgh,
11 *A chionn gu-n* d'thug Hiram rìgh
Thiruis seachad do Sholamh fiodh seud-
air, agus fiodh giuthais, agus òr, gu 'uile
thoil, an sin thug rìgh Solamh do Hiram
fichead baile ann an tìr Ghalile.
12 Agus thàinig Hiram a mach á Tirus
a dh'fhaicinn nam bailtean a thug Solamh
dha; ach cha do thaitinn iad ris.
13 Agus thubhairt e, Ciod iad na
bailte sin a thug thu dhomh, a bhràthair?
Agus thugadh fearann Chabuil mar ainm
orra gus an là 'n diugh[a].
14 Agus chuir Hiram a dh'ionnsuidh
an rìgh sè fichead tàlann òir.
15 Agus *is e* so aobhar na cìse[e] a thog
rìgh Solamh a thogail tighe an Tighearn',
agus a thighe féin, agus Mhilo[f], agus
balla Ierusaleim[h], agus Hasoir[i], agus
Mhegido[j], agus Gheseir[k].
16 Chaidh Pharaoh rìgh na h-Eiphit
suas, agus ghlac e Geser, agus loisg se e
le teine, agus mharbh e na Canaanaich a
bha 'chòmhnuidh 's a' bhaile, agus thug
se e *mar* thiodhlac d'a nighinn, mnaoi
Sholaimh.
17 Agus thog Solamh Geser, agus Bet-
horon ìochdarach[o],
18 Agus Baalat[r], agus Tadmor 's an
fhàsach, anns an tìr,
19 Agus na h-uile bhailtean ionmhais a
bh'aig Solamh, agus bailtean a charbad[s],
agus bailtean a mharc-shluaigh, agus
miann Sholaimh a mhiannaich e 'thogail
ann an Ierusalem, agus ann an Lebanon,
agus ann an tìr a thighearnais uile.
20 *Agus* an sluagh uile a dh'fhàgadh
beò de na h-Amoraich, *de* na Hitich, *de*
na Peridsich, *de* na Hibhich, agus *de* na
h-Iebusaich, nach *robh* de chloinn Israeil,
21 An clann a dh'fhàgadh 'n an déigh
's an tìr[v], nach b'urrainn clann Israeil a
sgrios gu tur[w], dhiubhsan thog Solamh
daor-chìs gus an là 'n diugh[x].
22 Ach de chloinn Israeil cha d'rinn
Solamh tràill sam bith[y]: ach *bha* iad 'n
am fir-chogaidh, agus 'n an seirbhisich
aige, agus 'n an uachdarain, agus 'n an
ceannardaibh, agus 'n an riaghlairibh a
charbad, agus a mharc-shluaigh.
23 *B'iad* so uachdarain an luchd-dreuchd
a *bha* os ceann oibre Sholaimh, cùig ceud
agus leth-cheud, a riaghail os ceann an
t-sluaigh a dh'oibrich 's an obair.
24 Ach chaidh nighean Pharaoh[c] suas
á baile Dhaibhidh d'a tigh féin[d], a thog
Solamh dhi: an sin thog e Milo[f].
25 Agus dh'iobair Solamh tri uaire 's a
bhliadhna ìobairtean-loisgte, agus ìobairt-
ean-sìth air an altair a thog e do an
Tighearn', agus loisg e tùis air an *altair*
a *bha* 'am fianuis an Tighearn': agus
chrìochnaich e an tigh.
26 Agus rinn rìgh Solamh luingeas[h]
ann an Esion-geber[j], a *tha* làimh ri Elot,
air tràigh na mara ruaidhe, ann an tìr
Edoim.
27 Agus chuir Hiram anns an luingeas
'òglaich féin, maraichean aig an robh eòlas
na fairge, maille ri òglaich Sholaimh.
28 Agus thàinig iad gu Ophir[l], agus
thug iad as a sin òr, ceithir cheud agus
fichead tàlann, agus thug iad gu rìgh
Solamh *e*.

R.C. 992.

[a] Ios. 19. 27
[b] 2 Each. 7. 11, &c.
[c] caib. 7. 1
[d] 2 Each. 8. 6
[e] caib. 5. 13
[f] 2 Sam. 5. 9
[g] caib. 3. 5
[h] Salm 51. 18
[i] Ios. 19. 36
[j] Ios. 17. 11
[k] Ios. 16. 10 Bre. 1. 29
[l] 2 Ri. 20. 5 1 Eoin 5. 14
[m] caib. 8. 29
[n] Deut. 11. 12
[o] Ios. 16. 3
[p] caib. 2. 4 6. 12 15. 5
[q] Gnà. 10. 9 28. 18
[r] Ios. 19. 44 2 Each. 8. 4, 6, &c.
[s] caib. 4. 26
[t] 1 Each. 22. 9, 10 Salm 132. 12
[u] 2 Sam. 7. 14 Salm 89. 30, &c.
[v] Bre. 3. 1
[w] Ios. 15. 63 17. 12
[x] Bre. 1. 28 Esr. 2. 58
[y] Lebh. 25. 39
[z] Deut. 4. 26 2 Ri. 17. 23
[a] Ier. 7. 14
[b] Deut. 28. 37 Salm 44. 14
[c] caib. 3. 1
[d] caib. 7. 8
[e] Deut. 29. 24-26 Ier. 22. 8, 9
[f] rann 15 caib. 11. 27 2 Each. 32. 5
[g] Seph. 1. 4, 5
[h] 2 Each. 8. 12, &c.
[i] Ier. 12. 7, 8
[j] Deut. 2. 8
[k] 2 Each. 8. 1, &c.
[l] caib. 10. 11 Iob 22. 24

CAIB. X.

1 Ghabh ban-righinn Sheba iongantas ri gliocas Sholaimh. 14 Cothrom an òir a thàinig d'a ionnsuidh gach bliadhna. 18 A righ-chaithir. 21 A shoithichean. 26 A charbaid agus a mharc-shluagh.

AGUS an uair a chuala ban-righinn
Sheba[a] cliu Sholaimh ann an ainm
an Tighearna, thàinig i g'a dhearbhadh
le ceisdibh cruaidhe[b].
2 Agus thàinig i do Ierusalem le cuid-
eachd ro mhòir, le càmhalaibh a' giùlan
spìosraidh, agus ro mhòran òir agus
chlachan luachmhor: agus thàinig i dh'
ionnsuidh Sholaimh, agus labhair i ris
gach ni a bha 'n a cridhe.
3 Agus mhìnich Solamh dhi a briathran
uile: cha robh ni *air bith* 'am folach air
an rìgh nach do mhìnich e dhi.
4 Agus an uair a chunnaic ban-righinn
Sheba uile ghliocas Sholaimh, agus an
tigh a thog e,
5 Agus biadh a bhùird, agus suidhe a
sheirbhiseach, agus feitheamh a luchd-
frithealaidh, agus an trusgan, agus a
ghillean-cupain, agus a dhol suas air an
deachaidh e suas gu tigh an Tighearna,
cha robh spiorad innte na's mò.
6 Agus thubhairt i ris an rìgh, B'fhìor
an t-iomradh a chuala mise ann am thìr
féin air do ghniomharaibh, agus air do
ghliocas.
7 Gidheadh, cha do chreid mi na briath-
ra, gus an d' thàinig mi, agus gu-m faca
mo shùilean féin *e*; agus, feuch, cha
d'innseadh a leth dhomh: chaidh do
ghliocas agus do shoirbheachadh thar an
iomradh a chuala mi.
8 *Is* sona do dhaoine[f], *is* sona iad so
do sheirbhisich, a sheasas ann ad fhianuis
an còmhnuidh, ag éisdeachd ri d' ghliocas.
9 Gu ma beannaichte an Tighearna do
Dhia[g], a ghabh tlachd annad gu d' chur
air rìgh-chaithir Israeil: a chionn gu
bheil gràdh aig an Tighearna do Israel
gu bràth, uime sin rinn e thusa a'd' rìgh,
a dheanamh breitheanais agus ceartais[i].
10 Agus thug i do an rìgh[k] sè fichead
tàlann òir, agus ro mhòran de spìosraidh,
agus clachan luachmhor: (cha d' thàinig
riamh tuilleadh a' leithid so de phailteas
spìosraidh, as a thug ban-righinn Sheba
do rìgh Solamh.
11 Agus mar an ceudna luingeas[l]
Hiraim a ghiùlain òr o Ophir, thug i o
Ophir ro mhòran a dh'fhiodh almuig,
agus clachan luachmhor.
12 Agus rinn an rìgh de'n fhiodh almuig
puist do thigh an Tighearn', agus do thigh
an rìgh, clàrsaichean mar an ceudna agus
saltairean do'n luchd-ciùil: cha d' thàinig
a' leithid so a dh'fhiodh almuig, agus
cha-n fhacas a' *leithid* gus an là 'n diugh.)
13 Agus thug rìgh Solamh do bhan-
righinn Sheba a h-uile mhiann a dh'iarr
i, a thuilleadh air na thug e dhi a réir
'fhialaidheachd rìoghail féin[2]: agus phill
i, agus dh'fhalbh i d'a tìr, i féin agus a
seirbhisich.
14 A nis b'e cothrom an òir a thàinig
gu Solamh ann an aon bhliadhna, sè
ceud, tri fichead, agus sè talannan òir;
15 A thuilleadh air *na fhuair e* o na
ceannaichean, agus o mhalairt an luchd-
spìosraidh, agus o uile rìghribh Arabia,
agus o uachdarain na tìre.
16 Agus rinn rìgh Solamh dà cheud
sgiath a dh'òr buailte: sè ceud *secel* òir
chuir e chum gach sgéithe.
17 Agus *rinn* e tri cheud targaid[c] a
dh'òr buailte: tri puinnd òir chuir e chum
gach targaide: agus chuir an rìgh iad
ann an tigh frìthe Lebanoin[d].
18 Rinn an rìgh mar an ceudna rìgh-
chaithir mhòr a dh'fhiaclaibh *elephant*,
agus chòmhdaich e i leis an òr a bu
ghloine.
19 *Bha* sè ceuman aig an rìgh-chaithir,
agus *bha* mullach na rìgh-chaithreach
cruinn o 'cùl: agus *bha* làmhan air gach
taobh de'n àite-shuidhe, agus dà leòmhan
a' seasamh làimh ris na làmhan.
20 Agus sheas dà leòmhan dheug an
sin air na sè ceumaibh, air an taobh so
agus air an taobh ud: cha d' rinneadh a'
leithid ann an rìoghachd air bith *eile*.
21 Agus *bha* uile shoithichean òil rìgh
Solaimh *a dh'*òr, agus uile shoithichean
tighe frìthe Lebanoin *a dh'*òr fìor-ghlan:
cha robh aon diubh *a dh'*airgiod; cha
robh meas air bith dheth ann an làithibh
Sholaimh.
22 Oir *bha* luingeas Tharsis aig an rìgh
air muir[e] maille ri luingeas Hiraim: aon
uair anns na tri bliadhnaibh thàinig
luingeas Tharsis, a' giùlan òir, agus
airgid, fhiacal elephant, agus apa, agus
pheucag.
23 Mar so thug rìgh Solamh barrachd
air uile rìghribh an domhain[h] ann an
saoibhreas, agus ann an gliocas.
24 Agus dh'iarr an talamh uile teachd
an làthair[1] Sholaimh, a dh'éisdeachd r'a
ghliocas, a chuir Dia 'n a chridhe[j].
25 Agus thug iad leo gach fear a thiodh-
lac; soithichean airgid agus soithichean
òir, agus trusgain, agus airm, agus spìos-
raidh, eich agus muileidean; cuibhrionn
bliadhna anns gach bliadhna.
26 Agus chruinnich Solamh carbaid
agus marc-shluagh[m]: agus bha mìle agus
ceithir cheud carbad aige, agus dà mhìle
dheug marcach, a chuir e ann am bailtibh
nan carbad, agus maille ris an rìgh ann
an Ierusalem.
27 Agus thug an rìgh air airgiod *a bhi*
ann an Ierusalem mar chlachan, agus air
na crannaibh seudair thug e '*bhi* mar na
croinn shicomoir a *tha* anns an t-srath, air
lìonmhoireachd.
28 Agus thugadh eich do Sholamh a
mach as an Eiphit, agus snàth-lìn[n]: ghabh
ceannaichean an rìgh an snàth-lìn air
luach.

R.C. 992.

[a] 2 Each. 9. 1, &c. Mat. 12. 42
[b] Gnà. 1. 5, 6
[c] caib. 14. 26
[d] caib. 7. 2
[e] Gen. 10. 4; 2 Each. 20. 36
[f] Gnà. 8. 34
[g] caib. 5. 7
[h] caib. 3. 12, 13; 4. 29-34
[1] *dh'iarr iad gnùis.*
[i] Salm 72. 2; Gnà. 8. 15
[j] Gnà. 2. 6; Seum. 2. 5
[k] Salm 72. 10, 15
[l] caib. 9. 27
[m] 2 Each. 1. 14, &c.
[n] Ese. 27. 7
[2] *a réir làimhe rìgh Solamh.*

29 Agus thàinig carbad a nìos agus
chaidh e mach as an Eiphit air shè ceud
secel airgid, agus each air ceud gu leth :
agus mar sin do uile rìghribh nan
Hitcach[c], agus do rìghribh Shiria, thug
iadsan a mach *iad* le'n làimh.

CAIB. XI.

1 *Chlaon mnathan Sholaimh a chridhe 'n a shean aois an déigh dhiathan coimheach.* 9 *Bhagair Dia gu-n reubadh e a rìoghachd uaith.* 14 *Dhùisg an Tighearna naimhdean suas da.* 43 *A bhàs.*

AGUS *bha* gaol aig rìgh Solamh air
mòran de mhnathan coimheach, a
thuilleadh air nighinn Pharaoh, Ban-
Mhoabaich, Ban-Amonaich, Ban-Edom-
aich, Ban-Shidonaich, *agus* Ban-Hitich ;
2 De na cinnich mu'n d' thubhairt an
Tighearna ri cloinn Israeil[h], Cha téid
sibhse a steach d'an ionnsuidh-san, cha
mhò a thig iadsan a steach d'ur n-ionn-
suidh-se ; *oir* gu deimhin bheir iad air
'ur cridhe claonadh an déigh an diathan :
riu so dhlùth - lean Solamh ann an
gaol.
3 Agus bha seachd ceud bean aige, mar
bhan-righinnean, agus tri cheud coimh-
leabach : agus thug a mhnathan air a
chridhe claonadh[k].
4 Oir thachair, ann an àm sean aois
Sholaimh, *gu-n* do chlaon a mhnathan a
chridhe an déigh dhiathan eile ; agus cha
robh a chridhe iomlan leis an Tighearn'[m]
a Dhia, mar *a bha* cridhe Dhaibhidh
'athar[n].
5 Oir chaidh Solamh an déigh Astaroit
ban-dé nan Sidonach, agus an déigh
Mhilcoim[1] gràineileachd nan Amonach.
6 Agus rinn Solamh olc ann an sùilibh
an Tighearn' ; agus cha do lean e gu
coimhlionta an Tighearna, mar *a rinn*
Daibhidh 'athair.
7 An sin thog Solamh ionad àrd[p] do
Chemos[q], gràineileachd Mhoaib, anns an
t-sliabh a *tha* mu choinneamh Ierusaleim ;
agus do Mholech, gràineileachd chloinn
Amoin.
8 Agus air an dòigh cheudna rinn e d'a
mhnathan coimheach uile, a loisg tùis
agus a thug suas iobairt d'an diathaibh.
9 Agus bha fearg air an Tighearna ri
Solamh[s], a chionn gu-n do chlaon a
chridhe o'n Tighearna, Dia Israeil, a
dh'fhoillsich e féin dha dà uair[t],
10 Agus *a* dh'àithn dha a thaobh an ni
so, nach rachadh e an déigh dhiathan
eile : ach cha do ghléidh esan an ni a
dh'àithn an Tighearn'.
11 Uime sin thubhairt an Tighearna
ri Solamh, a chionn gu-n d'rinneadh so
leat, agus nach do ghléidh thu mo choimh-
cheangal-sa[v], agus mo reachdan a dh'àithn
mi dhuit, gu deimhin reubaidh mise an
rìoghachd uait[x], agus bheir mi do d'
sheirbhiseach i[y].
12 Gidheadh ann ad làithibh-sa cha
dean mi so[a], air sgàth Dhaibhidh d'athar :
á làimh do mhic reubaidh mi i.
13 Ach cha reub mi an rìoghachd uile[b] :
bheir mi aon treubh do d' mhac air sgàth
Dhaibhidh m'òglaich, agus air sgàth
Ierusaleim a thagh mi[d].
14 Agus dhùisg an Tighearna nàmhaid
suas do Sholamh[e], Hadad an t-Edomach :
bha o de'n t-sliochd rìoghail ann an Edom.
15 Oir an uair a bha Daibhidh ann an
Edom[f], *agus* a chaidh Ioab ceannard an
t-slòigh suas a dh'adhlacadh nam marbh,
an déigh dha gach firionnach ann an
Edom a bhualadh[g],
16 (Oir dh'fhan Ioab sè mìosan an sin,
agus Israel uile, gus an do ghearr e as
gach firionnach ann an Edom,)
17 Theich Adad, e féin agus Edomaich
àraidh de sheirbhisich 'athar maille ris,
gu dol a stigh do an Eiphit ; agus Hadad
fathast 'n a leanabh òg.
18 Agus dh'éirich iad á Midian[i], agus
thàinig iad gu Paran[j], agus thug iad
daoine leo á Paran, agus thàinig iad do
an Eiphit, gu Pharaoh rìgh na h-Eiphit ;
agus thug esan dha tigh, agus dh'orduich
e lòn dha, agus thug e fearann dha.
19 Agus fhuair Hadad deadh-ghean
mòr ann an sùilibh Pharaoh, air chor as
gu-n d'thug e dha 'n a mnaoi piuthar a
mhnatha féin[l], piuthar Thahpeneis na
ban-righinn.
20 Agus rug piuthar Thahpeneis dha
Genubat a mhac, a chuir Tahpenes bhàrr
na cìche ann an tigh Pharaoh : agus bha
Genubat ann an teaghlach Pharaoh am
measg mhac Pharaoh.
21 Agus an uair a chuala Hadad 's an
Eiphit gu-n do choidil Daibhidh maille
r'a aithrichibh, agus gu-n robh Ioab
ceannard an t-slòigh marbh[o], thubhairt
Hadad ri Pharaoh, Leig dhomh imeachd,
a chum gu-n téid mi do m' thìr féin.
22 Agus thubhairt Pharaoh ris, Ach
ciod tha dh'easbhuidh ort maille riumsa,
gu-n iarradh tu, feuch, dol do d' thìr
féin? Agus fhreagair esan, Cha-*n 'eil ni
air bith*, gidheadh leig dhomh falbh air
gach aon chor.
23 Agus dhùisg Dia suas nàmhaid *eile*
dha, Reson mac Eliadah, a theich o Had-
areser, rìgh Shobah[r], a thighearn'.
24 Agus chruinnich e daoine thuige,
agus bha e 'n a cheannard air buidhinn,
an uair a mharbh Daibhidh iadsan *o
Shobah*[u] : agus chaidh iad do Dhamascus,
agus chòmhnuich iad ann, agus rinn iad
e 'n a rìgh ann an Damascus.
25 Agus bha e 'n a nàmhaid do Israel ré
uile làithean Sholaimh, a thuilleadh air an
olc a *rinn* Hadad : agus dh'fhuathaich e
Israel, agus rìghich e os ceann Edoim.
26 Agus Ieroboam mac Nebait[w], Ephrat-
ach o Shereda, seirbhiseach do Sholamh,
(agus *b'e* ainm a mhàthar Seruah, ban-
trach,) thog eadhon esan *a* làmh an
aghaidh an rìgh[x].

B.C. 992.

[a] caib. 21. 29; 2 Ri. 20. 17, 19; 22. 19, 20
[b] rann 39; 2 Sam. 7. 15
[c] 2 Ri. 7. 6
[d] Deut. 12. 11
[e] 1 Each. 5. 26
[f] 2 Sam. 8. 14; 1 Each. 18. 12, 13
[g] Air. 24. 19; Deut. 20. 13
[h] Ecs. 34. 16; Deut. 7. 3, 4
[i] Gen. 25. 2, 4; Ecs. 2. 15
[j] Gen. 21. 21
[k] Deut. 17. 17; Neh. 13. 26
[l] Gen. 41. 45
[m] caib. 8. 61
[n] caib. 9. 4
[1] *ris an abrar Molech, rann 7.*
[o] caib. 2. 10, 34
[p] Air. 32. 52; 2 Ri. 23. 13
[q] Air. 21. 29; Bre. 11. 24
[r] 2 Sam 8. 3
[s] Salm 78. 58
[t] caib. 3. 5; 9. 2
[u] 2 Sam. 10. 8, 18
[v] Isa. 29. 13, 14
[w] caib. 12. 2; 2 Each. 13. 6
[x] rann 31
[y] caib. 12. 16, 20
[z] 2 Sam. 20. 21

27 Agus *b'e* so an t-aobhar mu'n do thog e *a* làmh an aghaidh an rìgh : Thog Solamh Milo[b], *agus* chàirich e bearnan bhaile Dhaibhidh 'athar.

28 Agus *bha* an duine Ieroboam treun ann an neart : agus an uair a chunnaic Solamh gu-n robh an t-òganach deanadach, chuir se e os ceann uile luchd-giùlain uallach tighe Ioseiph.

29 Agus thachair anns an àm sin, air dol do Ieroboam a mach á Ierusalem, gu-n d'fhuair am fàidh Ahiah[e] an Silonach e 's an t-slighe, agus e sgeadaichte le trusgan ùr: agus *bha* iad 'n an dithis leo féin anns a' mhachair.

30 Agus rug Ahiah air an trusgan ùr a *bha* air[f], agus reub e *'n a* dhà mhìr dheug e.

31 Agus thubhairt e ri Ieroboam, Gabh dhuit féin deich mìrean; oir mar so tha an Tighearna, Dia Israeil ag ràdh[g], Feuch, reubaidh mise an rìoghachd á làimh Sholaimh, agus bheir mi deich treubhan dhuit-sa :

32 (Ach bithidh aon treubh aige-san air sgàth Dhaibhidh m'òglaich, agus air sgàth Ierusaleim, am baile a thagh mi á uile threubhan Israeil :)

33 A chionn gu-n do thréig iad mise[i], agus gu-n do shleuchd iad do Astarot ban-dia nan Sidonach, do Chemos dia nam Moabach, agus do Mhilcom dia chloinn Amoin, agus nach do ghluais iad ann am shlighibh-sa, a dheanamh an *ni a tha* ceart ann am shùilibh, agus *a ghleidheadh* mo reachdan agus mo bhreitheanas mar *a rinn* Daibhidh 'athair.

34 Gidheadh, cha toir mi an rìoghachd uile as a làimh[k], ach ni mi e 'n a uachdaran ré uile làithean a bheatha, air sgàth Dhaibhidh m'òglaich[m], a thagh mi, a chionn gu-n do ghléidh e m'àitheantan agus mo reachdan.

35 Ach bheir mi an rìoghachd á làimh a mhic[n], agus bheir mi dhuit-sa i, *eadhon* deich treubhan.

36 Agus d'a mhac-san bheir mi aon treubh[o], a chum gu-m bi lòchran aig Daibhidh[q] m'òglach an còmhnuidh ann am fhianuis ann an Ierusalem, am baile a thagh mi dhomh féin a chur m'ainme an sin.

37 Agus gabhaidh mi thusa, agus rìoghaichidh tu a réir nan uile *nithe* a mhiannaicheas d'anam, agus bithidh tu a'd' rìgh air Israel.

38 Agus ma dh'éisdeas tu ris na h-uile *nithibh* a dh'àithneas mise dhuit[s], agus gu-n gluais thu ann am shlighibh, agus gu-n dean thu an *ni a tha* ceart ann am shùilibh, a ghleidheadh mo reachdan agus m'àitheantan, mar a rinn Daibhidh m'òglach : an sin bithidh mise maille riut[u], agus togaidh mi dhuit tigh daingean[v], mar a thog mi do Dhaibhidh, agus bheir mi Israel dhuit.

39 Agus cràdhaidh mi sliochd Dhaibhidh air a shon so, ach cha-n ann gu bràth[a].

40 Uime sin dh'iarr Solamh Ieroboam a mharbhadh[c]. Ach dh'éirich Ieroboam, agus theich e do'n Eiphit, a dh'ionnsuidh Shisaic rìgh na h-Eiphit, agus bha e 's an Eiphit gu bàs Sholaimh.

41 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Sholaimh[d], eadhon na h-uile *nithe* a rinn e, agus a ghliocas, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar ghniomhara Sholaimh ?

42 Agus *b'i* an ùine[1] a rìghich Solamh ann an Ierusalem os ceann Israeil uile, dà fhichead bliadhna.

43 Agus choidil Solamh maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann am baile Dhaibhidh 'athar: agus rìghich Rehoboam a mhac 'n a àit.

CAIB. XII.

1 *Chruinnich na h-Israelich aig Sechem gu Rehoboam a dheanamh 'n a rìgh.* 16 *Rinn deich treubhan ceannairc 'n a aghaidh, agus dh'ung iad Ieroboam gu bhi 'n a rìgh os an ceann.* 26 *Chuir Ieroboam suas dà laogh òir ann am Bet-el agus ann an Dan.*

AGUS chaidh Rehoboam do Shechem[h]: oir thàinig Israel uile gu Sechem gu 'dheanamh 'n a rìgh.

2 Agus an uair a chuala Ieroboam[j], mac Nebait, a bha fathast anns an Eiphit *sin*, (far an do theich e o ghnùis rìgh Sholaimh,) phill Ieroboam as an Eiphit.

3 Agus chuir iad *fios* agus ghairm iad air : agus thàinig Ieroboam, agus comhchruinneachadh Israeil uile, agus labhair iad ri Rehoboam, ag ràdh,

4 Dh'antromaich d'athair ar cuingne[l], ach eutromaich thus' a nis seirbhis chruaidh d'athar, agus a chuing throm a chuir e oirnn, agus ni sinn seirbhis dhuit.

5 Agus thubhairt e riu, Falbhaibh fathast *gu ceann* thri làithean, an sin thigibh a rìs a m'ionnsuidh. Agus dh' fhalbh an sluagh.

6 Agus chuir rìgh Rehoboam a chomhairle ris na seann daoinibh[p] a sheas an làthair Sholaimh 'athar, an uair 'bu bheò e, ag ràdh, Cionnus a tha sibh a' comhairleachadh *dhomh* freagradh a thabhairt do'n t-sluagh so ?

7 Agus labhair iadsan ris, ag ràdh, Ma bhitheas tusa an diugh a'd' sheirbhiseach aig an t-sluagh so[r], agus gu-n dean thu seirbhis dhoibh, agus gu-m freagair thu iad, agus gu-n labhair thu focail mhaithe riu[t], an sin bithidh iadsan agadsa 'n an seirbhisich gu bràth.

8 Ach thréig esan comhairle nan seann daoine, a thug iad air; agus chuir e 'chomhairle ris na daoinibh òga a dh'fhàs suas maille ris *féin, agus* a sheas 'n a làthair.

9 Agus thubhairt e riu, Ciod *a tha* sibhse a' comhairleachadh, a chum gu-n toir sinn freagradh do'n t-sluagh so, a

B.C. 984.

[a] Salm 89. 30-34; Tuir. 3. 31, 32
[b] caib. 9. 24
[c] Gnà. 19. 21
[d] 2 Each. 9. 29-31
[e] caib. 14. 2
[1] *b'iad na làithean.*
[f] 1 Sam. 15. 27
[g] rann. 11-13
[h] 2 Each. 10. 1, &c.
[i] rann 5-7; Ier. 2. 13; Hos. 4. 13
[j] caib. 11. 26, 40
[k] Salm 103. 10
[l] caib. 4. 7; 9. 15; 1 Sam. 8. 11-18
[m] Isa. 55. 3
[n] Ecs. 20. 5, 6
[o] caib. 12. 17
[p] Iob 12. 12
[q] caib. 15. 4; 2 Ri. 8. 19; Salm 132. 17
[r] Marc. 10. 43, 44
[s] caib. 9. 4, 5
[t] Gnà. 15. 1
[u] Ios. 1. 5
[v] 2 Sam. 7. 11, 27

B.C. 975.

labhair rium, ag ràdh, Eutromaich a'
chuing a chuir d'athair oirnn?
10 Agus labhair na daoine òga a dh'
fhàs suas maille ris *féin* ris, ag ràdh, Mar
so their thu ris an t-sluagh so a labhair
riut, ag ràdh, Dh'antromaich d'athair ar
cuing-ne, ach eutromaich thusa dhuinn *i*;
mar so labhraidh tu riu, *Tha am meur*
a's lugha agamsa na's gairbhe na leasraidh
m'athar.
11 Agus a nis chuir m'athair gun amh-
arus oirbh cuing throm, ach cuiridh mise
ri 'ur cuing: smachdaich m'athair sibh
le slataibh, ach smachdaichidh mise sibh
le scorpionaibh[b].
12 Uime sin thàinig Ieroboam agus an
sluagh uile gu Rehoboam air an treas là,
mar a dh'àithn an rìgh, ag ràdh, Thigibh
a m'ionnsuidh a rìs air an treas là.
13 Agus fhreagair an rìgh an sluagh
gu garbh[e]; agus thréig e comhairle nan
seann daoine a thug iad dha[f].
14 Agus labhair e riu a réir comhairle
nan daoine òga[g], ag ràdh, Dh'antromaich
m'athair 'ur cuing, agus cuiridh mise ri
'ur cuing: smachdaich m'athair sibh le
slataibh, ach smachdaichidh mise sibh le
scorpionaibh.
15 Mar so cha d'éisd an rìgh ris an
t-sluagh; oir bha an t-aobhar o an Tigh-
earna[j], chum gu-n coimhlionadh e 'fhocal
féin a labhair an Tighearna le làimh
Ahiah an t-Silonaich[l] ri Ieroboam mac
Nebait.
16 Agus an uair a chunnaic Israel uile
nach d'éisd an rìgh riu, fhreagair an
sluagh an rìgh, ag ràdh, Ciod a' chuibh-
rionn *a th'*againne ann an Daibhidh[p]?
agus cha-*n 'eil* oighreachd againne ann
am mac Iese: do d' bhùthaibh, O
Israeil; a nis amhairc air do thigh féin,
a Dhaibhidh. Agus dh'fhalbh Israel
d'am bùthaibh.
17 Ach *a thaobh* chloinn Israeil a bha
'chòmhnuidh ann am bailtibh Iudah[r],
rìghich Rehoboam os an ceann.
18 An sin chuir rìgh Rehoboam
Adoram[t] a *bha* os ceann na cìse *d'an*
ionnsuidh; agus chlach Israel uile e le
clachan, agus fhuair e bàs: uime sin rinn
rìgh Rehoboam cabhag gu dol suas d'a
charbad, chum gu-n teicheadh e do Ieru-
salem.
19 Agus rinn Israel ceannairc an
aghaidh tighe Dhaibhidh[w] gus an là 'n
diugh.
20 Agus an uair a chuala Israel uile
gu-n d' thàinig Ieroboam a rìs, chuir iad
fios, agus ghairm iad air do'n chomh-
chruinneachadh, agus rinn iad e 'n a rìgh
air Israel uile: cha do lean *aon* tigh
Dhaibhidh ach treubh Iudah a mhàin[y].
21 Agus an uair a thàinig Rehoboam gu
Ierusalem[z], chruinnich e tigh Iudah uile,
agus treubh Bheniamin, ceud agus ceithir
fichead mìle fear taghta a bha deanta ri
cogadh, a chogadh ri tigh Israeil, a thoirt
na rìoghachd air a h-ais gu Rehoboam
mac Sholaimh.
22 Ach thàinig focal Dhé gu Semaiah
duine le Dia, ag ràdh,
23 Labhair ri Rehoboam mac Sholaimh,
rìgh Iudah, agus ri tigh Iudah agus Bhen-
iamin uile, agus ri fuigheall an t-sluaigh,
ag ràdh,
24 Mar so tha an Tighearn', ag ràdh,
Na rachaibh suas, agus na cogaibh ri'r
bràithribh cloinn Israeil: pillibh gach
duine d'a thigh féin, oir is ann leamsa a
rinneadh an ni so[a]. Agus dh'éisd iad ri
focal an Tighearn', agus phill iad gu
imeachd a réir focail an Tighearn'.
25 Agus thog Ieroboam Sechem[c] ann an
sliabh Ephraim, agus chòmhnuich e ann;
agus chaidh e mach as a sin, agus thog e
Penuel[d].
26 Agus thubhairt Ieroboam 'n a
chridhe, A nis pillidh an rìoghachd gu
tigh Dhaibhidh:
27 Ma théid an sluagh so suas a dhean-
amh ìobairtean ann an tigh an Tighearn'
ann an Ierusalem[h], an sin pillidh cridhe an
t-sluaigh so r'an tighearna, ri Rehoboam
rìgh Iudah: agus marbhaidh iad mise,
agus pillidh iad gu Rehoboam rìgh Iudah.
28 Uime sin ghabh an rìgh comhairle,
agus rinn e dà laogh òir[i], agus thubhairt
e riu, Is mòr oirbh dol suas gu Ierusalem:
feuch do dhiathan[k], O Israeil, a thug a
nios thu á tìr na h-Eiphit.
29 Agus shuidhich e aon *diubh* ann am
Bet-el[m], agus an *t-aon* eile chuir e ann an
Dan[n].
30 Agus rinneadh an ni so 'n a pheacadh[o]:
oir chaidh an sluagh *a shleuchdadh* an
làthair aoin *diubh*, gu ruig Dan.
31 Agus rinn e tigh àitean àrda, agus
rinn e sagairt de'n chuid a b'ìsle de'n
t-sluagh[q], nach robh de chloinn Lebhi.
32 Agus rinn Ieroboam féill anns an
ochdamh mìos, air a' chùigeamh là deug
de'n mhìos, cosmhuil ris an fhéill a *bha*
ann an Iudah[s], agus dh'ìobair e air an
altair: mar sin rinn e ann am Bet-el, ag
ìobradh do na laoigh a rinn e: agus
shuidhich e ann am Bet-el[u] sagairt nan
àitean àrda a rinn e.
33 Agus dh'ìobair e air an altair a rinn
e ann am Bet-el, air a chùigeamh là deug
de'n ochdamh mìos, anns a' mhìos air an
do smuainich e 'n a chridhe féin[v]: agus
rinn e féill do chloinn Israeil, agus dh'ìob-
air e air an altair, agus loisg e tùis[x].

CAIB. XIII.

1 *Dh'éigh fàidh an aghaidh na h-altarach ann am Bet-el.* 4 *Shearg làmh Ieroboaim, ach air iarrtus an fhàidh dh'aisigeadh dha i a rìs.* 11 *Bha am fàidh eas-ùmhal do fhocal Dhé, agus mharbhadh e le leòmhan air an t-slighe.* 26 *Dh'adhlaic seann fhàidh e.*

AGUS, feuch, thàinig duine le Dia á
Iudah le focal an Tighearna gu
Bet-el: agus *bha* Ieroboam 'n a sheas-

[a] rann 15
[b] Ezek. 2. 6
[c] Bre. 9. 45
[d] Bre. 8. 17
[e] Gnà. 10. 11, 32
Ecl. 10. 12
Seum. 3. 17
[f] Gnà. 13. 20
[g] 2 Each. 22. 4, 5
[h] Deut. 12. 5, 14
[i] 2 Ri. 10. 29
17. 16
[j] rann 24
Bre. 14. 4
2 Each. 22. 7
25. 20
Am. 3. 6
[k] Ecs. 32. 4, 8
[l] caib. 11. 11, 31
[m] Gen. 28. 19
[n] Bre. 18. 29
Am. 8. 14
[o] caib. 13. 34
Deut. 24. 15
[p] 2 Sam. 20. 1
[q] Air. 3. 10
2 Ri. 17. 32
Ese. 44. 6-8
[r] caib. 11. 13, 36
[s] Lebh. 23. 33, 34
[t] caib. 4. 6
5. 14
[u] Am. 7. 13
[v] Air. 15. 39
[w] 2 Ri. 17. 21
[x] caib. 13. 1
[y] Hos. 11. 12
[z] 2 Each. 11. 1, &c.

amh làimh ris an altair[a], a' losgadh
tùise.
2 Agus dh'éigh e an aghaidh na h-alt-
arach ann am focal an Tighearn', agus
thubhairt e, O 'altair, 'altair! mar so
thubhairt an Tighearna, Feuch, beirear
mac do thigh Dhaibhidh, d'an ainm
Iosiah, agus ìobraidh e ortsa sagairt nan
àitean àrda[c] a loisgeas tùis ort, agus
loisgear cnàmhan dhaoine ort.
3 Agus thug e air an là sin féin comh-
aradh seachad[d], ag ràdh, *Is e* so an comh-
aradh a labhair an Tighearna: Feuch,
reubar an altair, agus dòirtear a mach an
luath a *tha* oirre.
4 Agus an uair a chuala rìgh Ieroboam
focal an duine le Dia, a dh'éigh e an agh-
aidh na h-altarach ann am Bet-el, shìn e
a làmh a mach o an altair, ag ràdh, Beiribh
air[f]: agus shearg a làmh a shìn e mach
'n a aghaidh, air chor as nach b'urrainn e
a tabhairt air a h-ais thuige.
5 Agus reubadh an altair, agus dhòirt-
eadh an luath a mach o an altair, a réir a'
chomharaidh[i] a thug an duine le Dia le
focal an Tighearn'.
6 Agus fhreagair an rìgh, agus thubhairt
e ris an duine le Dia, Aslaich a nis gnùis
an Tighearna do Dhé[j], agus dean urnuigh
air mo shon, a chum gu-n aisigear mo
làmh dhomh a rìs. Agus dh'aslaich an
duine le Dia gnùis an Tighearn', agus
dh'aisigeadh làmh an rìgh dha a rìs, agus
bha i mar air tùs.
7 Agus thubhairt an rìgh ris an duine
le Dia, Thig maille riumsa do m' thigh,
agus neartaich thu féin: agus bheir mi
tiodhlac dhuit[n].
8 Agus thubhairt an duine le Dia ris an
rìgh, Ged bheireadh tu dhomhsa leth do
thighe[p], cha rachainn a stigh maille riut,
cha mhò a dh'ithinn aran, no dh'òlainn
uisge anns an àite so:
9 Oir mar so dh'àithneadh dhomh-sa
le focal an Tighearn', ag ràdh, Na h-ith
aran[r], agus na h-òl uisge, agus na pill air
an t-slighe air an d'thàinig thu.
10 Agus dh'fhalbh e air slighe eile,
agus cha do phill e air an t-slighe air an
d' thàinig e do Bhet-el.
11 A nis bha seann fhàidh 'n a chòmh-
nuidh ann am Bet-el; agus thàinig a
mhic, agus dh'innis iad da na h-oibre
uile a rinn an duine le Dia air an là sin
ann am Bet-el: na briathran a labhair e
ris an rìgh, iad so dh'innis iad mar an
ceudna d'an athair.
12 Agus thubhairt an athair riu, Cia
i. an t-slighe air an d'fhalbh e? agus
dh'fheuch a mhic *dha* an t-slighe air
an d'fhalbh an duine le Dia, a thàinig á
Iudah.
13 Agus thubhairt e r'a mhic, Cuiribh
dìollaid dhomh air an asail. Agus chuir
iad dìollaid dha air an asail, agus mharc-
aich e oirre.
14 Agus chaidh e'n déigh an duine le

Dia, agus fhuair e 'n a shuidhe e fo
dharaig; agus thubhairt e ris, An tusa
an duine le Dia, a thàinig á Iudah?
Agus thubhairt esan, *Is* mi.
15 An sin thubhairt e ris, Thig maille
riumsa do m' thigh, agus ith aran.
16 Agus thubhairt esan, Cha-n fheud
mi pilltinn maille riut[b], no dol a steach
maille riut: cha mhò a dh'itheas mi aran,
no dh'òlas mi uisge maille riut anns an
àite so:
17 Oir chaidh a ràdh rium le focal an
Tighearna[e], Cha-n ith thu aran, agus
cha-n òl thu uisge an sin; cha mhò
philleas tu gu imeachd air an t-slighe air
an d' thàinig thu.
18 Agus thubhairt e ris, *Is* fàidh mise
mar an ceudna mar thu féin, agus labhair
aingeal rium le focal an Tighearn', ag
ràdh, Thoir air ais leat e do d' thigh, a
chum gu-n ith e aran, agus gu-n òl e
uisge. *Ach* rinn e breug dha[g].
19 Agus phill e maille ris[h], agus dh'ith
e aran 'n a thigh, agus dh'òl e uisge.
20 Agus an uair a bha iad 'n an suidhe
aig a' bhòrd, thàinig focal an Tighearn' a
dh'ionnsuidh an fhàidh a thug air ais e:
21 Agus ghlaodh e ris an duine le Dia
a thàinig á Iudah, ag ràdh, Mar so tha
an Tighearn' ag ràdh, A chionn gu-n robh
thu eas-ùmhal do fhocal an Tighearn'[k],
agus nach do ghléidh thu an àithne a
dh'àithn an Tighearna do Dhia dhuit,
22 Ach gu-n do phill thu, agus gu-n d'ith
thu aran[l], agus gu-n d'òl thu uisge anns
an àite mu'n d' thubhairt e riut, Na h-ith
aran[m], agus na h-òl uisge; cha téid do
chorp a steach a dh'uaigh d'aithrichean[o].
23 Agus an déigh dha aran itheadh,
agus an déigh dha òl, chuir e dìollaid dha
air an asail, *eadhon* do an fhàidh a thug
e air ais.
24 Agus an uair a dh'fhalbh e, thachair
leòmhan air 's an t-slighe[q], agus mharbh
se e; agus thilgeadh a chorp air an
t-slighe, agus sheas an asal làimh ris:
sheas an leòmhan mar an ceudna làimh
ris a' chorp.
25 Agus, feuch, *bha* daoine a' gabhail
seachad, agus chunnaic iad an corp tilgte
air an t-slighe, agus an leòmhan 'n a
sheasamh làimh ris a' chorp: agus thàinig
iad, agus dh'innis iad *e* anns a' bhaile,
anns *an robh* an seann fhàidh 'n a chòmh-
nuidh.
26 Agus an uair a chual' am fàidh a
thug air ais e o'n t-slighe *sin*, thubhairt
e, *Is* esan an duine le Dia, a bha eas-
ùmhal do fhocal an Tighearn': uime sin
thug an Tighearna thairis e do'n leòmhan,
a reub e, agus a mharbh e, a réir focail an
Tighearn', a labhair e ris[s].
27 Agus labhair e r'a mhic, ag ràdh,
Cuiribh dìollaid dhomh air an asail.
Agus chuir iad dìollaid *oirre*.
28 Agus dh'fhalbh e, agus fhuair e a
chorp tilgte air an t-slighe, agus an asal

R.C. 975.

a caib. 12. 32, 33
b rann. 8, 9
c 2 Ri. 23. 15-17
d Isa. 7. 14
38. 7, 22
Eoin 2. 18
1 Cor. 1. 22
e caib. 20. 35
1 Tes. 4. 15
f 2 Each. 16. 10
18. 25, &c.
25. 15, 16
Salm 105. 15
Ier. 20. 2-4
Am. 7. 10-17
Mat. 25. 40
Eoin 13. 20
Gnio. 6. 12
g Isa. 9. 15
Ier. 23. 32
h Deut. 13. 1, 3, 5
18. 20
Gnio. 4. 19
i rann 3
j Ecs. 8. 8
Air. 21. 7
Gnio. 8. 24
Seum. 5. 16
k Air. 20. 12
1 Sam. 13. 13, 14
15. 23
l rann 19
m rann 9
n 1 Sam. 9. 7
2 Ri. 5. 15
o rann 30
caib. 14. 13
p Air. 22. 18
24. 13
q caib. 20. 36
Gnà. 22. 13
26. 13
r 1 Cor. 5. 11
s rann 9

agus an leòmhan 'n an seasamh làimh
ris a' chorp: cha d'ith an leòmhan an
corp; cha mhò a reub e an asal.
29 Agus thog am fàidh corp an duine
le Dia, agus chuir e air an asail e, agus
thug e air ais e: agus thàinig an seann
fhàidh do 'n bhaile, gu caoidh a dhean-
amh, agus gu 'adhlacadh.
30 Agus chuir e a chorp 'n a uaigh
féin; agus rinn iad caoidh os a cheann,
ag ràdh, Mo thruaighe mo bhràthair[a]!
31 Agus an déigh dha esan adhlacadh,
labhair e r'a mhic, ag ràdh, 'N uair a
gheibh mise bàs, an sin adhlaicibh mi
anns an uaigh anns *am bheil* an duine le
Dia adhlaicte; làimh r'a chnàmhan-sa
cuiribh mo chnàmhan-sa[d]:
32 Oir gu deimhin thig *e* gu crìch[f] an
ni a dh'éigh e le focal an Tighearn' an
aghaidh na h-altarach ann am Bet-el,
agus an aghaidh uile thighean nan àitean
àrda, a *tha* ann am bailtibh Shamaria.
33 An déigh an ni so, cha do phill
Ieroboam o 'dhroch shlighe[h], ach rinn e
a rìs de'n chuid a b'isle de'n t-sluagh
sagartan do na h-àitibh àrda[k]: ge b'e leis
am b'àill, choisrig se e, agus bha e *'n a
aon de* shagartaibh nan àitean àrda.
34 Agus bha an ni so 'n a pheacadh do
thigh Ieroboaim, agus a chum *a* ghearr-
adh as[n], agus a chum *a* sgrios bhàrr
aghaidh na talmhainn.

CAIB. XIV.

1 *Chaidh bean Ieroboaim a dh'ionnsuidh an fhàidh Ahiah a dh'fhiosrachadh dheth a thaobh a mic.* 5 *Dh'innis Ahiah dhi am breitheanas a bha gu teachd air tigh Ieroboaim.* 21 *Rìoghachadh aingidh Rehoboaim.* 25 *Chreach Sisac Ierusalem.* 29 *Fhuair Rehoboam bàs, agus rìghich Abiam a mhac 'n a àit.*

ANNS an àm sin bha Abiah, mac
Ieroboaim, gu tinn.
2 Agus thubhairt Ieroboam r'a mhnaoi,
Eirich a nis, agus cuir thu féin ann an
coslas eile, air chor as nach aithnich iad
gur tu bean Ieroboaim; agus imich do
Shiloh: feuch, an sin *tha* Ahiah am fàidh,
a dh'innis dhomhsa[s] *gu-m bithinn* ann
am rìgh air an t-sluagh so.
3 Agus thoir leat[u] a'd' làimh deich buil-
ionnan, agus breacagan, agus soitheach
meala, agus falbh d'a ionnsuidh: innsidh
esan duit ciod a dh'éireas do an leanabh.
4 Agus rinn bean Ieroboaim mar sin,
agus dh'éirich i, agus chaidh i do Shiloh[x],
agus thàinig i gu tigh Ahiah: ach cha
b'urrainn Ahiah *ni* fhaicinn, oir dhorch-
aicheadh a shùilean le aois[a].
5 Agus thubhairt an Tighearna ri
Ahiah[d], Feuch, tha bean Ieroboaim a'
teachd a dh'iarraidh ni ort a thaobh a mic,
oir *tha* e gu tinn: mar so agus mar so
labhraidh tu rithe; oir tarlaidh 'n uair a
thig i a steach, gu-n gabh i oirre féin *gur
bean* eile i.
6 Agus tharladh, an uair a chual' Ahiah
fuaim a cos, agus i a' teachd a steach
air an dorus, gu-n dubhairt e, Thig a
steach, a bhean Ieroboaim: c'ar son a tha
thu a' gabhail ort *gur bean* eile thu? ach
chuireadh mise a d'ionnsuidh *le teachd-
aireachd* chruaidh.
7 Falbh, innis do Ieroboam, Mar so
tha an Tighearna, Dia Israeil ag ràdh, A
chionn gu-n d'àrdaich mise thu á meadhon
an t-sluaigh[b], agus gu-n do chuir mi thu
ann ad cheannard air mo shluagh Israel,
8 Agus gu-n do reub mi an rìoghachd
o thigh Dhaibhidh[c] agus gu-n d' thug mi
dhuit-sa i; agus *gidheadh* nach robh thu
mar m'òglach Daibhidh, a ghléidh m'àith-
eantan[e], agus a lean mi le 'uile chridhe, a
dheanamh *an ni sin* a mhàin *a bha* ceart
ann am shùilibh-sa;
9 Ach gu-n d'rinn thu olc os ceann nan
uile a bha romhad, agus gu-n deachaidh
tu agus gu-n d'rinn thu dhuit féin diathan
eile[g], agus dealbhan leaghta, gu fearg a
chur ormsa[i]; agus gu-n do thilg thu mi
air do chùlaobh[j]:
10 Uime sin, feuch, bheir mise olc air
tigh Ieroboaim, agus gearraidh mi as o
Ieroboam esan a ni uisge ri balla[l], esan a
dhruideadh a steach[m] agus a dh'fhàgadh
ann an Israel; agus bheir mi air falbh
fuigheall tighe Ieroboaim, mar a bheir
neach air falbh aolach gus an teirig e.
11 Esan a gheibh bàs de Ieroboam anns
a' bhaile, ithidh na madraidh[o] *e*; agus
esan a gheibh bàs anns a' mhachair, ith-
idh eunlaith an athair *e*: oir labhair an
Tighearn' *e*.
12 Uime sin éirich thusa, imich do d'
thigh féin: an uair a théid do chosan a
steach do an bhaile, gheibh an leanabh
bàs[p].
13 Agus ni Israel uile caoidh air a
shon, agus adhlaicidh iad e: oir théid
esan a mhàin o Ieroboam a dh'ionnsuidh
na h-uaighe; a chionn gu-n d'fhuaradh
ann ni maith[q] a thaobh an Tighearna Dé
Israeil[r], ann an tigh Ieroboaim.
14 Os bàrr, togaidh an Tighearna suas
dha féin rìgh air Israel, a ghearras as tigh
Ieroboaim air an là sin[t]: ach ciod? a nis
féin.
15 Agus buailidh an Tighearn' Israel,
mar a ghluaisear cuilc anns an uisge,
agus spìonaidh[v] e Israel as an fhearann
mhaith so[w], a thug e d'an aithrichibh,
agus sgapaidh e iad air an taobh thall
de'n amhainn[y]; a chionn gu-n d'rinn iad
an doireachan[z], a' cur feirge air an Tigh-
earn'.
16 Agus bheir e thairis Israel[b], air son
pheacaidhean Ieroboaim, a pheacaich[c],
agus a thug air Israel peacachadh.
17 Agus dh'éirich bean Ieroboaim, agus
dh'imich i, agus thàinig i gu Tirsah[e]:
agus an uair a chaidh i steach air stairs-
nich an tighe, fhuair an leanabh bàs.
18 Agus dh'adhlaic iad e, agus rinn

B.C. 956.

[a] Ier. 22. 18
[b] caib. 16. 2
[c] caib. 11. 31-38
[d] 2 Ri. 23. 16-19
[e] caib. 15. 5
[f] caib. 16. 24
[g] caib. 12. 28, 2 Each. 11. 15
[h] caib. 12. 31, 32, 2 Each. 11. 15, 13. 9
[i] Salm 106. 29
[j] Neh. 9. 26, Salm 50. 17, Ese. 23. 35
[k] 2 Tim. 3. 13
[l] caib. 15. 29
[m] Deut. 32. 36, 2 Ri. 14. 26
[n] caib. 14. 10, Gnà. 13. 6
[o] caib. 16. 4, 21. 24
[p] rann 17
[q] Ese. 18. 14, &c.
[r] 2 Each. 19. 3
[s] caib. 11. 31
[t] caib. 15. 27-29
[u] 1 Sam. 9. 7, 8
[v] Salm 52. 5
[w] Deut. 28. 63, 66, Ios. 23. 15, 16
[x] caib. 11. 29
[y] 2 Ri. 15. 29, 17. 6
[z] Deut. 12. 3, 4, Isa. 1. 28, 29
[a] Gen. 27. 1, Ecl. 12. 3
[b] Salm 81. 12
[c] caib. 15. 30, 34, 16. 2
[d] Salm 139. 1-4
[e] caib. 16. 6, 8

Israel uile caoidh air a shon, a réir focail
an Tighearn', a labhair[a] e le làimh
'òglaich féin Ahiah am fàidh.
19 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Ieroboaim, mar a chog[b], agus mar a rìgh-
ich e, feuch, *tha* iad sgrìobhta ann an
leabhar eachdraidh rìghrean Israeil.
20 Agus *b'iad* na làithean a rìghich
Ieroboam dà bhliadhna 'ar fhichead: agus
choidil e maille r'a aithrichibh, agus
rìghich Nadab a mhac 'n a àit.
21 Agus rìghich Rehoboam mac Shol-
aimh ann an Iudah. *Bha* Rehoboam
bliadhna agus dà fhichead[h] a dh'aois an
uair a thòisich e air rìoghachadh; agus
rìghich e seachd bliadhna deug ann an
Ierusalem, am baile a thagh an Tighearn'
á uile threubhan Israeil[j], a chur 'ainme
an sin: agus *b'e* ainm a mhàthar Naamah,
Ban-Amonach.
22 Agus rinn Iudah olc ann an sùilibh
an Tighearn', agus bhrosnaich iad e gu
eud[k] le am peacaidhean, a rinn iad os
ceann nan uile a rinn an aithrichean:
23 Oir thog iadsan mar an ceudna àit-
ean àrda dhoibh féin[l], agus dealbhan,
agus doireachan[m], air gach cnoc àrd, agus
fo gach craoibh uaine[n].
24 Agus bha mar an ceudna Sodomaich[o]
anns an tìr: rinn iadsan a réir uile ghràin-
eileachd nan cinneach, a thilg an Tigh-
earn' a mach roimh chloinn Israeil.
25 Agus anns a' chùigeamh bliadhna
de rìgh Rehoboam, thàinig Sisac rìgh na
h-Eiphit a nios an aghaidh Ierusaleim[q]:
26 Agus thug e leis ionmhais tighe an
Tighearn', agus ionmhais tighe an rìgh;
bhuin e leis eadhon an t-iomlan: agus
thug e leis na sgiathan òir uile a rinn
Solamh[r].
27 Agus rinn rìgh Rehoboam sgiathan
umha 'n an àit, agus thug e thairis *iad*
gu làimh ceannaird an fhreiceadain a
ghléidh dorus tighe an rìgh.
28 Agus an uair a chaidh an rìgh a
steach do thigh an Tighearna, dh'iom-
chair am freiceadan iad, agus thug iad
air an ais iad gu seòmar an fhreicead-
ain.
29 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Rehoboaim, agus na h-uile nithe a rinn
e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar
eachdraidh rìghrean Iudah?
30 Agus bha cogadh eadar Rehoboam
agus Ieroboam ré *an* làithean uile[u].
31 Agus choidil Rehoboam maille r'a
aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e maille
r'a aithrichibh ann am baile Dhaibhidh:
agus *b'e* ainm a mhàthar Naamah, Ban-
Amonach. Agus rìghich Abiam[w] a mhac
'n a àit.

CAIB. XV.

1 *Rìoghachadh aingidh Abiaim:* 7 *a bhàs:* 8 *rìghich Asa 'n a dhéigh.* 23 *Fhuair Asa bàs, agus rìghich Iehosaphat 'n a àit.* 25 *Rìoghachadh aingidh Nadaib:* 27 *mharbhadh e le Baasa:* 28 *rìghich Baasa 'n a dhéigh, agus choimhlion e fàistneachd Ahiah an aghaidh tighe Ieroboaim.*

A NIS anns an ochdamh bliadhna deug
de rìgh Ieroboam mac Nebait[c], rìgh-
ich Abiam os ceann Iudah.
2 Tri bliadhna rìghich e ann an Ierusa-
lem: agus *b'e* ainm a mhàthar[d] Maachah[e],
nighean Abisaloim[f].
3 Agus ghluais e ann an uile pheac-
aidhean 'athar, a rinn e roimhe: agus
cha robh a chridhe iomlan[g] leis an Tigh-
earn' a Dhia, mar *a bha* cridhe Dhaibhidh
'athar.
4 Gidheadh, air sgàth Dhaibhidh[i] thug
an Tighearn' a Dhia lòchran dha ann an
Ierusalem, a chur a mhic suas 'n a dhéigh,
agus a dhaingneachadh Ierusaleim:
5 A chionn gu-n d' rinn Daibhidh an
ni a bha ceart ann an sùilibh an Tigh-
earn', agus nach do chlaon e o na h-uile
nithibh a dh'àithn e dha ré uile làithean
a bheatha, ach a mhàin 'an cùis Uriah an
Hitich.
6 Agus bha cogadh eadar Rehoboam
agus Ieroboam ré uile làithean a bheatha.
7 A nis a' chuid eile de ghniomharaibh
Abiaim, agus na h-uile *nithe* a rinn e,
nach 'eil iad sgrìobhta ann an leabhar
eachdraidh rìghrean Iudah? agus bha
cogadh eadar Abiam agus Ieroboam.
8 Agus choidil Abiam maille r'a aith-
richibh[p]; agus dh'adhlaic iad e ann am
baile Dhaibhidh: agus rìghich Asa a
mhac 'n a àit.
9 Agus anns an fhicheadamh bliadhna
de Ieroboam rìgh Israeil, rìghich Asa os
ceann Iudah.
10 Agus bliadhna agus dà fhichead
rìghich e ann an Ierusalem: agus *b'e*
ainm a mhàthar[1] Maachah, nighean
Abisaloim.
11 Agus rinn Asa an *ni a bha* ceart
ann an sùilibh an Tighearna, mar a
rinn Daibhidh 'athair.
12 Agus dh'fhuadaich e na Sodomaich
as an tìr, agus chuir e air falbh na dealbhan
uile a rinn 'aithrichean.
13 Agus mar an ceudna Maachah a
mhàthair, chuir e eadhon ise o *bhi* 'n a
ban-righinn, a chionn gu-n d'rinn i dealbh
uamhasach ann an doire: agus sgrios
Asa a dealbh uamhasach[s], agus loisg se[t]
e aig sruth Chidroin.
14 Ach cha do chuireadh as do na
h-àitibh àrda[v]: gidheadh, bha cridhe Asa
iomlan leis an Tighearna ré a làithean
uile.
15 Agus thug e steach na nithe a
naomhaich 'athair, agus na nithe a
naomhaich e féin, do thigh an Tighearn',
airgiod, agus òr, agus soithichean.
16 Agus bha cogadh eadar Asa agus
Baasa rìgh Israeil, ré an làithean uile.
17 Agus chaidh Baasa[x] rìgh Israeil suas
an aghaidh Iudah, agus thog e Ramah[y],
a chum nach leigeadh e le neach air

R.C. 951.

[a] rann. 12, 13
[b] 2 Each. 13. 2, &c.
[c] 2 Each. 13. 1, &c.
[d] 2 Each. 11. 20-22
[e] 2 Each. 13. 2, *Michaiah nighean Urieil.*
[f] 2 Each. 11. 21, *Absalom*
[g] caib. 11. 4
[h] 2 Each. 12. 13
[i] 2 Each. 21. 7
[j] caib. 11. 36
[k] Deut. 32. 21 Salm 78. 58 1 Cor. 10. 22
[l] Ese. 16. 24, 25
[m] 2 Ri. 17. 9, 10
[n] Isa. 57. 5 Ier. 3. 13
[o] Deut. 23. 17 2 Ri. 23. 7
[p] 2 Each. 14. 1, &c.
[q] 2 Each. 12. 2, &c.
[r] caib. 10. 17
1 's e sin, *a sheana-mhàthair, rann 2.*
[s] 2 Each. 15. 16, &c.
[t] Ecs. 32. 20
[u] caib. 12. 24, 15. 6
[v] caib. 22. 43
[w] 2 Each. 12. 16, *Abiah* Mat. 1. 7, *Abia*
[x] 2 Each. 16. 1, &c.
[y] Ios. 18. 25

bith dol a mach no teachd a steach gu
Asa rìgh Iudah[a].
18 Agus ghabh Asa an t-airgiod agus
an t-òr uile a dh'fhàgadh ann an ionmhas-
aibh tighe an Tighearn', agus *ann an*
ionmhasaibh tighe an rìgh, agus thug e
iad 'an làimh a sheirbhiseach: agus chuir
rìgh Asa iad gu Ben-hadad mac Thab-
rimoin, mhic Hesioin rìgh Shiria, a bha
'chòmhnuidh ann an Damascus[c], ag ràdh,
19 *Tha* coimhcheangal eadar mise agus
thusa, *agus* eadar m'athair-sa agus
d'athair-sa: feuch, chuir mi a d'ionn-
suidh tiodhlac airgid agus òir; thig agus
bris do choimhcheangal ri Baasa rìgh
Israeil, a chum gu-m falbh e uam.
20 Agus dh'éisd Ben-hadad ri rìgh Asa,
agus chuir e ceannardan nan armailtean
a *bha* aige, an aghaidh bhailtean Israeil,
agus bhuail e Iion[g], agus Dan[h], agus
Abel-bet-maacah[i], agus Cinerot uile,
maille ri tìr Naphtali uile.
21 Agus an uair a chuala Baasa *sin*,
sguir e de thogail Ramah, agus ghabh e
còmhnuidh ann an Tirsah.
22 An sin thug rìgh Asa gairm air feadh
Iudah uile, (cha robh neach air bith saor;)
agus thug iad leo clachan Ramah, agus
'fhiodh, leis an do thog Baasa e; agus
thog rìgh Asa leo Gebah[k] Bheniamin,
agus Mispah[m].
23 Agus a' chuid eile dh'uile ghniomh-
araibh Asa, agus a neart uile, agus gach
ni a rinn e, agus na bailtean a thog e,
nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar
eachdraidh rìghrean Iudah? Gidheadh,
'an àm a shean aois bha eucail 'n a chos-
aibh[q].
24 Agus choidil Asa maille r'a aith-
richibh, agus dh'adhlaiceadh e maille r'a
aithrichibh ann am baile Dhaibhidh
'athar: agus rìghich a mhac Iehosaphat[s]
'n a àit.
25 Agus thòisich Nadab mac Ieroboaim
air rìoghachadh os ceann Israeil anns an
dara bliadhna de Asa rìgh Iudah; agus
rìghich e os ceann Israeil dà bhliadhna.
26 Agus rinn e olc ann an sùilibh an
Tighearn', agus ghluais e ann an slighe
'athar, agus 'n a pheacadh leis an d' thug
e air Israel peacachadh.
27 Agus rinn Baasa mac Ahiah, de thigh
Isachair, ceannairc 'n a aghaidh: agus
bhuail Baasa[w] e làimh ri Gibeton[x], a
bhuineas do na Philistich, an uair a bha
Nadab agus Israel uile a' teannachadh
Ghibetoin.
28 Mar so mharbh Baasa e anns an
treas bliadhna de Asa rìgh Iudah, agus
rìghich e 'n a àit.
29 Agus an uair a rìghich e, bhuail e
tigh Ieroboaim uile; cha d'fhàg e neach
air bith anns an robh anail aig Ieroboam,
gus an do sgrios se e, a réir focail an
Tighearn'[c], a labhair e le làimh a sheirbh-
isich Ahiah an t-Silonaich:
30 Air son pheacaidhean Ieroboaim a

B.C. 930.

[a] rann 7
2 Each. 19. 2
20. 34
[b] caib. 14. 22
[c] caib. 11. 23, 24
[d] rann 16
[e] caib. 12. 28, 29
13. 33, 34
[f] caib. 14. 16
Isa. 1. 4
[g] 2 Ri. 15. 29
[h] Bre. 18. 29
[i] 2 Sam. 20. 14
[j] rann 7
2 Each. 19. 2
20. 34
[k] Ios. 21. 17
[l] caib. 15. 33
[m] Ios. 18. 26
[n] caib. 14. 7
[o] caib. 15. 34
[p] Mat. 5. 19
[q] 2 Each. 16. 12
[r] rann 11
caib. 21. 21, 22
[s] 2 Each. 17. 1, &c.
[t] caib. 14. 11
[u] 2 Each. 16. 1, &c.
[v] caib. 15. 21
[w] caib. 14. 14
[x] caib. 16. 15
Ios. 21. 23
[y] rann 1
[z] Ecs. 20. 5
[a] rann 13
[b] caib. 15. 27-29
[c] caib. 14. 9-16
[d] 2 Ri. 9. 31

pheacaich e, agus leis an d' thug e air
Israel peacachadh; air son a' bhrosnach-
aidh leis an do bhrosnaich e an Tighearna
Dia Israeil gu feirg[b].
31 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Nadaib, agus na h-uile *nithe* a rinn e,
nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar
eachdraidh rìghrean Israeil?
32 Agus bha cogadh eadar Asa agus
Baasa rìgh Israeil ré an làithean uile[d].
33 Anns an treas bliadhna de Asa rìgh
Iudah, thòisich Baasa mac Ahiah air
rìoghachadh os ceann Israeil uile ann an
Tirsah; *agus rìghich e* ceithir bliadhna
fichead.
34 Agus rinn e olc ann an sùilibh an
Tighearn', agus ghluais e ann an slighe
Ieroboaim[e], agus 'n a pheacadh[f] leis an
d' thug e air Israel peacachadh.

CAIB. XVI.

1 Fàistneachd Iehu an aghaidh tighe Bhaasa. 5 Fhuair Baasa bàs, agus rìghich Elah 'n a àit. 8 Mharbh Simri Elah. 18 Loisg Simri e féin 'n-uair a theannaich Omri e ann an Tirsah. 22 Bhuadhaich Omri air Tibni. 27 Fhuair Omri bàs, agus rìghich Ahab 'n a àit.

UIME sin thàinig focal an Tighearna
gu Iehu[j] mac Hanani an aghaidh
Bhaasa[l], ag ràdh,
2 A chionn gu-n d'àrdaich mise thu o
an duslach[n], agus gu-n d' rinn mi thu
ann ad cheannard air mo shluagh Israel,
ach gu-n do ghluais thusa ann an slighe
Ieroboaim[o], agus gu-n d' thug thu air mo
shluagh Israel peacachadh[p], 'g am bhros-
nachadh gu feirg le 'm peacaidhean;
3 Feuch, gearraidh mi as sliochd
Bhaasa[r], agus sliochd a thighe; agus ni
mi do thigh-sa mar thigh Ieroboaim mhic
Nebait.
4 Esan a dh'eugas de Bhaasa anns a'
bhaile ithidh na madraidh e[t]; agus esan
a dh'eugas leis anns an fhearann, ithidh
eunlaith an athair *e*.
5 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Bhaasa, agus *na nithe* a rinn e, agus a
neart, nach *'eil* iad sgrìobhta[u] ann an
leabhar eachdraidh rìghrean Israeil?
6 Agus choidil Baasa maille r'a aith-
richibh, agus dh'adhlaiceadh e ann an
Tirsah[v]: agus rìghich Elah a mhac 'n a
àit.
7 Agus mar an ceudna le làimh an
fhàidh Iehu mhic Hanani[y], thàinig focal
an Tighearn' an aghaidh Bhaasa, agus an
aghaidh a thighe[z], air son an uile uile a
rinn e ann an sùilibh an Tighearna, 'g a
bhrosnachadh gu feirg[a] le obair a làmh,
gu bhi mar thigh Ieroboaim, agus a
chionn gu-n do mharbh se e[b].
8 Anns an t-seathamh bliadhna fichead
de Asa rìgh Iudah, thòisich Elah mac
Bhaasa air rìoghachadh os ceann Israeil
ann an Tirsah; *agus rìghich e* dà
bhliadhna.
9 Agus rinn a sheirbhiseach Simri[d],

ceannard leth *a* charbad, ceannairc 'n a aghaidh 'n uair a bha e ann an Tirsah, ag òl gus an robh e air mhisg ann an tigh Arsah[b], a bha os ceann *a* thighe ann an Tirsah.

10 Agus chaidh Simri steach, agus bhuail se e, agus mharbh se e, anns an t-seachdamh bliadhna fichead de Asa rìgh Iudah agus rìghich e 'n a àit.

11 Agus an uair a thòisich e air rìoghachadh, co luath as a shuidh e air a rìghchaithir, bhuail e tigh Bhaasa uile: cha d'fhàg e neach air bith aige a dheanadh uisge ri balla[e], d'a luchd-dàimh no d'a chairdibh.

12 Mar so sgrios Simri tigh Bhaasa uile, a réir focail an Tighearn', a labhair e an aghaidh Bhaasa[g] le làimh Iehu an fhàidh;

13 Air son uile pheacaidhean Bhaasa, agus pheacaidhean Elah a mhic, leis an do pheacaich iad, agus leis an d' thug iad air Israel peacachadh, a' brosnachadh an Tighearna, Dé Israeil[i] gu feirg le 'n diomhanais[j].

14 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Elah, agus na h-uile *nithe* a rinn e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh rìghrean Israeil?

15 Anns an t-seachdamh bliadhna ficheadh de Asa rìgh Iudah, rìghich Simri seachd làithean ann an Tirsah[k]: agus *bha* an sluagh air campachadh an aghaidh Ghibetoin[l], *a bhuineadh* do na Philistich.

16 Agus chual' an sluagh *a bha* air campachadh, 'g a ràdh, Rinn Simri ceannairc, agus mar an ceudna bhuail e an rìgh: uime sin rinn Israel uile Omri, ceannard an t-slòigh, 'n a rìgh air Israel an là sin féin anns a' champ.

17 Agus chaidh Omri, agus Israel uile maille ris, suas o Ghibeton, agus theannaich iad Tirsah.

18 Agus an uair a chunnaic Simri gu-n do ghlacadh am baile, chaidh e steach do lùchairt tighe an rìgh, agus loisg e tigh an rìgh os a cheann féin le teine[s], agus dh'eug e,

19 Air son a pheacaidhean leis an do pheacaich e, a' deanamh uilc ann an sùilibh an Tighearn', a' gluasad ann an slighe Ieroboaim[u], agus 'n a pheacadh a rinn e, ann an tabhairt air Israel peacachadh.

20 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Shimri, agus a cheannairc a rinn e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh rìghrean Israeil?

21 An sin roinneadh sluagh Israeil 'n an dà leth[w]: lean leth an t-sluaigh Tibni mac Ghinait, gu 'dheanamh 'n a rìgh; agus lean an leth eile Omri.

22 Ach bhuadhaich an sluagh a lean Omri air an t-sluagh a lean Tibni mac Ghinait: agus fhuair Tibni bàs, agus rìghich Omri.

R.C. 930.

[a] 2 Each. 22. 2
[b] Nah. 1. 10
[1] *Shomeroin.*
[c] caib. 13. 32
2 Ri. 17. 24
Eoin 4. 4
Gnio. 8. 5-8
[d] Mic. 6. 16
[e] 1 Sam. 25. 22
[f] rann 19
[g] rann 3
[h] rann 13
Gnio. 14. 15
[i] caib. 15. 30
[j] Deut. 32. 21
Isa. 41. 29
Ion. 2. 8
Ròm. 1. 21-23
1 Cor. 8. 4
10. 19
[k] rann 8
[l] caib. 15. 27
[m] rann 33
[2] *suarach.*
[n] Ese. 8. 17
16. 47
[o] Deut. 7. 3
Ios. 23. 12, 13
[p] Bre. 18. 7
[q] caib. 21. 25, 26
2 Ri. 10. 18, &c.
17. 16
[r] 2 Ri. 13. 6
17. 10
21. 3
Ier. 17. 1, 2
[s] 2 Sam. 17. 23
Salm 9. 16
[t] rann 30
[u] caib. 12. 28
15. 26, 34
[v] Ios. 6. 26
Mat. 24. 35
[w] Gnà. 28. 2
Isa. 9. 19-21
19. 2
Mat. 12. 25
[3] *Elias, Luc. 1. 17; 4. 25.*
[x] 2 Ri. 3. 14
[y] Deut. 10. 8

23 Anns an aon bhliadhna deug 'ar fhichead de Asa rìgh Iudah, thòisich Omri[a] air rìoghachadh os ceann Israeil; *agus rìghich e* dà bhliadhna dheug: ann an Tirsah rìghich e sè bliadhna.

24 Agus cheannaich e sliabh[1] Shamaria[c] o Shemer air dhà thàlann airgid, agus thog e *aitreabh air* an t-sliabh, agus ghoir e ainm a' bhaile a thog e, a réir ainme Shemeir, sealbhadair sléibh Shamaria.

25 Ach rinn Omri olc ann an sùilibh an Tighearn'[d], agus rinn e na bu mhiosa na iadsan uile a bha roimhe:

26 Oir ghluais e ann an uile shlighe Ieroboaim[f] mhic Nebait, agus 'n a pheacadh leis an d' thug e air Israel peacachadh, a' brosnachadh an Tighearna, Dé Israeil gu feirg le 'n diomhanais[h].

27 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Omri, a rinn e, agus a neart a dh'fheuch e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh rìghrean Israeil?

28 Agus choidil Omri maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann an Samaria: agus rìghich Ahab a mhac 'n a àit.

29 Agus thòisich Ahab mac Omri air rìoghachadh os ceann Israeil, anns an ochdamh bliadhna deug 'ar fhichead de Asa rìgh Iudah: agus rìghich Ahab mac Omri os ceann Israeil ann an Samaria, dà bhliadhna 'ar fhichead.

30 Agus rinn Ahab mac Omri olc ann an sùilibh an Tighearn', os ceann nan uile a *bha* roimhe[m].

31 Agus mar gu-m bu ni faoin[2] dhasan[n] gluasad ann am peacaidhean Ieroboaim mhic Nebait, ghabh e 'n a mnaoi Iesebel[o], nighean Etbaail, rìgh nan Sidonach[p], agus chaidh e agus rinn e seirbhis do Bhaal[q], agus shleuchd e dha.

32 Agus chuir e suas altair do Bhaal ann an tigh Bhaail, a thog e ann an Samaria.

33 Agus rinn Ahab doire[r]; agus rinn Ahab na bu mhò a bhrosnachadh an Tighearna, Dé Israeil gu feirg na uile rìghrean Israeil a bha roimhe[t].

34 'N a làithibh-san thog Hiel am Betel-each Iericho: ann an Abiram a cheudghin shuidhich e a bhunait, agus ann an Segub a mhac a b'òige chuir e suas a gheatachan, a réir focail an Tighearn', a labhair e le làimh Iosua mhic Nuin[v].

CAIB. XVII.

1 *Fàistneachd an aghaidh Ahaib.* 6 *Bheathaich fithich am fàidh Eliah aig sruth Cherit.* 8 *'N uair a thiormaich an sruth chuir Dia e dh'ionnsuidh bantraich ann an Sarephat.* 17 *Fhuair mac na bantraich bàs, agus dh'athbheothaicheadh e a ris.*

AGUS thubhairt Eliah[3] an Tisbitheach, *a bha* de luchd-àiteachaidh Ghilead, ri Ahab, *Mar* is beò an Tighearna Dia Israeil[x], an làthair am bheil mise a'm' sheasamh[y], cha bhi 's na bliadhnaibh so

drùchd no uisge ann[a] ach a réir m'fhoc-
ail-sa.
2 Agus thàinig focal an Tighearna d'a
ionnsuidh, ag ràdh,
3 Imich as a so, agus tionndaidh thu
féin a làimh na h-àirde 'n ear, agus folaich
thu féin aig sruth Cherit, a *tha* fa chomh-
air Iordain.
4 Agus òlaidh tu de'n t-sruth, agus
dh'àithn mise do na fithich[d] do bheath-
achadh an sin.
5 Agus dh'imich e, agus rinn e a réir
focail an Tighearn'; oir chaidh e, agus
ghabh e còmhnuidh aig sruth Cherit, a
tha fa chomhair Iordain.
6 Agus thug na fithich d'a ionnsuidh
aran agus feòil 's a' mhaduinn[e], agus aran
agus feòil 's an fheasgar; agus dh'òl e as
an t-sruth.
7 Ach 'an ceann tamuill thiormaich an
sruth, a chionn nach robh uisge anns an
tìr.
8 Agus thàinig focal an Tighearna d'a
ionnsuidh, ag ràdh,
9 Eirich, imich gu Sarephat[g], a's le
Sidon, agus gabh còmhnuidh an sin:
feuch, dh'àithn mise do mhnaoi *a tha*
'n a bantraich an sin do bheathachadh.
10 Agus dh'éirich e, agus chaidh e do
Sharephat: agus an uair a thàinig e gu
geata a' bhaile, feuch, bha a' bhantrach
an sin a' tional bhioran; agus ghairm e
oirre, agus thubhairt e, Thoir a m'ionn-
suidh, guidheam ort, beagan uisge ann
an soitheach, a chum gu-n òl mi.
11 Agus an uair a bha i a' dol g'a thoirt
leatha, ghlaodh e rithe, agus thubhairt
e, Thoir a m'ionnsuidh, guidheam ort,
greim arain a'd' làimh.
12 Agus thubhairt ise, *Mar* is beò an
Tighearna do Dhia, cha-n 'eil breacag
agam, ach làn an dùirn de mhin ann an
soitheach, agus beagan olaidh ann an
corn: agus, feuch, *tha* mi a' tional bior-
ain no dhà, a chum gu-n téid mi steach,
agus gu-n deasaich mi e dhomh féin agus
do m' mhac, agus gu-n ith sinn e, agus
gu-m faigh sinn bàs[k].
13 Agus thubhairt Eliah rithe, Na
bitheadh eagal ort; falbh, dean a réir
d'fhocail: ach dean dhomhsa dhiubh sin
breacag bheag an toiseach[m], agus thoir a
m'ionnsuidh i, agus dhuit féin agus do
d' mhac deasaich 'n a dhéigh sin:
14 Oir mar so tha an Tighearna, Dia
Israeil ag ràdh, Cha chaithear an soith-
each mine, agus cha teirig an corn olaidh,
gus an là 's an cuir an Tighearn' uisge air
aghaidh na talmhainn.
15 Agus dh'fhalbh i, agus rinn i a réir
focail Eliah: agus dh'ith ise, agus esan,
agus a tigh ré *mòrain de* làithibh.
16 Cha do chaitheadh an soitheach
mine, agus cha do theirig an corn olaidh,
a réir focail an Tighearn', a labhair e le
làimh Eliah.
17 Agus thachair an déigh nan nithe
sin, gu-n d'fhàs mac na mnatha, *cadhon*
bean an tighe, gu tinn; agus bha a
thinneas cho trom as nach d'fhàgadh
anail ann.
18 Agus thubhairt i ri Eliah, Ciod e
mo ghnothuch-sa riut[b], a dhuine le Dia?
an d'thàinig thu a m'ionnsuidh a chur mo
pheacaidh 'an cuimhne[c], agus a mharbh-
adh mo mhic?
19 Agus thubhairt esan rithe, Thoir
dhomhsa do mhac. Agus ghlac e as a
h-uchd e, agus thug e suas e do sheòmar
uachdarach, anns *an robh* e féin a' fan-
tuinn, agus chuir e 'n a luidhe air a
leabaidh féin e.
20 Agus dh'éigh e ris an Tighearn',
agus thubhairt e, A Thighearna mo Dhia,
an d' thug thu mar an ceudna olc air a'
bhantraich aig *am bheil* mi air aoidheachd,
le a mac a mharbhadh?
21 Agus shìn se e féin air an leanabh[f]
tri uairean, agus dh'éigh e ris an Tigh-
earn', agus thubhairt e, A Thighearna
mo Dhia, thigeadh, guidheam ort, anam
an leinibh so a steach ann a rìs.
22 Agus dh'éisd an Tighearna ri guth
Eliah; agus thàinig anam an leinibh a
steach ann a rìs, agus dh'ath-bheothaich-
eadh e.
23 Agus ghlac Eliah an leanabh, agus
thug e sìos e as an t-seòmar uachdarach
do an tigh, agus thug e d'a mhàthair e[h]:
agus thubhairt Eliah, Feuch, tha do mhac
beò.
24 Agus thubhairt a' bhean ri Eliah, A
nis le so tha fios agam gur duine le Dia
thu[i], agus gur fìrinn focal an Tighearn'
ann ad bheul.

CAIB. XVIII.

1 *Nochd Eliah e féin do Ahab,* 18 *agus thug e achmhasan dha air son a dhroch ghniomhara.* 40 *Mharbh e fàidhean Bhaail aig sruth Chisoin.* 41 *Thug e fios do Ahab gu-n tigeadh pailteas uisge air aghaidh na talmhainn.*

AGUS an déigh mòrain de làithibh[j],
thàinig focal an Tighearna gu Eliah
anns an treas bliadhna, ag ràdh, Falbh,
nochd thu féin do Ahab, agus bheir mise
uisge air aghaidh na talmhainn[l].
2 Agus dh'fhalbh Eliah g'a nochdadh
féin do Ahab: agus *bha* gorta mhòr ann
an Samaria.
3 Agus ghairm Ahab air Obadiah, a
bha os ceann *a* thighe: (a nis bha eagal
an Tighearna gu mòr air Obadiah[n]:
4 Oir an uair a thug Iesebel fainear
fàidhean an Tighearn' a ghearradh as,
ghabh Obadiah ceud fàidh[o], agus dh'
fholaich e iad 'n an leth-cheudaibh ann
an uaimh, agus bheathaich e iad le aran
agus uisge[p]:)
5 Agus thubhairt Ahab ri Obadiah,
Imich do'n tìr, a dh'ionnsuidh nan tobar
uisge uile, agus a dh'ionnsuidh nan sruth
uile, a dh'fheuchainn am faigh sinn feur
a chum gu-n gléidh sinn ar n-eich, agus

R.C. 910.

[a] Luc. 4. 25
Seum. 5. 17
[b] Luc. 5. 8
[c] Iob 13. 23, 26
Ese. 21. 23, 24
[d] Isa. 43. 20
[e] Salm 37. 3, 19
Isa. 33. 16
Hab. 3. 17, 18
Mat. 6. 31-33
Luc. 22. 35
Eabh. 13. 5, 6
[f] 1 Ri. 4. 34, 35
[g] Obad. 20.
Luc. 4. 26
[h] Eabh. 11. 35
[i] Eoin 3. 2
16. 30
[j] caib. 17. 1
[k] Gen. 21. 16
Ier. 14. 18
Tuir. 4. 9
[l] Deut. 28. 12
Salm 147. 8
Ier. 5. 24
14. 22
Hos. 2. 21, 22
[m] Gnà. 3. 9, 10
Marc. 9. 41
Eabh. 6. 10
[n] Neh. 7. 2
[o] Neh. 5. 15
[p] Salm 34. 9, 10
Isa. 33. 16

ar muileidean beò, agus nach caill sinn an spréidh uile.

6 Agus roinn iad an tìr eatorra gu dol troimpe: chaidh Ahab air aon slighe leis féin, agus chaidh Obadiah air slighe eile leis féin.

7 Agus an uair a bha Obadiah 's an t-slighe, feuch, thachair Eliah air: agus dh'aithnich se e, agus thuit e air 'aghaidh, agus thubhairt e, An tusa *'tha'n* so, mo thighearn' Eliah?

8 Agus thubhairt esan ris, *Is* mi: imich, innis do d' thighearna, Feuch, *tha* Eliah *an so*.

9 Agus thubhairt esan, Ciod am peacadh a rinn mi, gu-n tugadh tu do sheirbhiseach 'an làimh Ahaib, g'am mharbhadh?

10 *Mar* is beò an Tighearna do Dhia, cha-n 'eil cinneach no rioghachd, do nach do chuir mo thighearna g'ad iarraidh: agus an uair a thubhairt iad, Cha-*n 'eil e'n so*, ghabh e mionnan de'n rìoghachd agus de'n chinneach, nach d'fhuair e thu.

11 Agus a nis *tha* thu ag ràdh, Imich, innis do d' thighearna, Feuch, *tha* Eliah *an so*.

12 Agus tacharaidh, an uair a dh' imicheas mise uait, gu-n tog spiorad an Tighearna leis thusa far nach 'eil fhios agam-sa[f]; agus an uair a thig mise a dh'innseadh do Ahab, agus nach faigh e thu, gu-m marbh e mise: gidheadh *tha* eagal an Tighearn' ormsa do sheirbhiseach o m'òige[g].

13 Nach d'innseadh do m' thighearna ciod a rinn mi 'n uair a mharbh Iesebel fàidhean an Tighearna, mar a dh'fholaich mi ceud fear a dh'fhàidhibh an Tighearna, 'n an leth-cheudaibh ann an uaimh[i], agus a bheathaich mi iad le aran agus le uisge[j]?

14 Agus a nis *tha* thu ag ràdh, Imich, innis do d' thighearna, Feuch, *tha* Eliah *an so*: agus marbhaidh e mi[k].

15 Agus thubhairt Eliah, *Mar* is beò Tighearna nan slògh, an làthair am bheil mi a'm' sheasamh, gu deimhin nochdaidh mi mi féin da an diugh[m].

16 Uime sin chaidh Obadiah an coinneamh Ahaib, agus dh'innis e dha: agus chaidh Ahab an coinneamh Eliah.

17 Agus an uair a chunnaic Ahab Eliah, thubhairt Ahab ris, An tusa esan a tha 'cur Israeil fo bhuaireas[o]?

18 Agus thubhairt esan, Cha mhise a chuir Israel fo bhuaireas, ach thusa agus tigh d'athar[p], a thaobh gu-n do thréig sibh àitheantan an Tighearn'[q], agus gu-n do lean sibh Baalim.

19 A nis uime sin cuir *fios*, cruinnich a m'ionnsuidh-sa Israel uile gu sliabh Charmeil[r], agus fàidhean Bhaail, ceithir cheud agus leth-cheud, agus fàidhean nan doire, ceithir cheud[s], a tha 'g itheadh aig bòrd Iesebeil.

20 Agus chuir Ahab *fios* a dh'ionnsuidh chloinn Israeil uile, agus chruinnich e na fàidhean 'an ceann a chéile gu sliabh Charmeil[a].

21 Agus thàinig Eliah dh'ionnsuidh an t-sluaigh uile, agus thubhairt e, Cia fhad a bhitheas sibh 's an iom-chomhairl' eadar dhà bharail[b]? Ma's e an Tighearn' a's Dia ann, leanaibh e; ach ma's e Baal[c], leanaibh esan. Ach cha do fhreagair an sluagh e aon fhocal.

22 An sin thubhairt Eliah ris an t-sluagh, Dh'fhàgadh mise[d], eadhon mise a mhàin a'm' fhàidh leis an Tighearn'; ach tha fàidhean Bhaail ceithir cheud agus leth-cheud fear *'an àireamh*.

23 Thugadh iad dhuinne ma ta dà tharbh òg, agus taghadh iadsan dhoibh féin aon tarbh òg, agus gearradh iad 'n a mhìribh e, agus cuireadh iad air connadh *e*; ach na cuireadh iad teine foidhe: agus deasaichidh mise an tarbh òg eile, agus cuiridh mi air connadh *e*, ach cha chuir mi teine foidhe.

24 An sin gairmibh-se air ainm 'ur diathan féin, agus gairmidh mise air ainm an Tighearn': agus an Dia a fhreagras le teine[e], bithidh esan 'n a Dhia. Agus fhreagair an sluagh uile agus thubhairt iad, *Is* maith a labhair *thu*.

25 Agus thubhairt Eliah ri fàidhibh Bhaail, Taghaibh-se dhuibh féin aon tarbh òg, agus deasaichibh an toiseach *e*, oir tha sibh lìonmhor; agus gairmibh air ainm 'ur diathan, ach na cuiribh teine foidhe.

26 Agus ghabh iad an tarbh òg a thugadh dhoibh, agus dheasaich iad *e*, agus ghairm iad air ainm Bhaail o mhaduinn eadhon gu meadhon-là, ag ràdh, A Bhaail, éisd ruinne! Ach cha *robh* guth[h], no neach air bith a fhreagradh ann: agus leum iad air an altair a rinn iad.

27 Agus an uair a bha e mu mheadhon-là, rinn Eliah fanoid orra, agus thubhairt e, Eighibh le guth àrd; oir *is* dia e[l]: an dara cuid *tha* e a' beachd-smuaineachadh, no *tha* e air tòir, no *tha* e air thurus, *no* theagamh gu-m bheil e 'n a chodal, agus gu-m feumar a dhùsgadh.

28 Agus dh'éigh iadsan le guth àrd, agus ghearr siad iad féin a réir an gnàtha[n] le claidhibh agus le lannaibh, gus an do thaom an fhuil a mach orra.

29 Agus an uair a chaidh meadhon-là thairis, agus a rinn iad fàidheadaireachd gu *àm* toirt suas na h-ìobairt-*fheasgair*, cha *robh* guth ann, no aon air bith a fhreagradh, no a bheireadh fainear *iad*.

30 Agus thubhairt Eliah ris an t-sluagh uile, Thigibh am fagus domh-sa. Agus thàinig an sluagh uile am fagus da; agus chàirich e altair an Tighearn' *a bha* air a briseadh sìos.

31 Agus ghabh Eliah dà chloich dheug, a réir àireimh threubh mhac Iacoib, chum an d'thàinig focal an Tighearn'[t], ag ràdh, Bithidh Israel mar ainm ort;

32 Agus thog e leis na clachan altair

R.C. 906.

[a] caib. 22. 6
[b] 2 Ri. 17. 41; Mat. 6. 24
[c] Ios. 24. 15
[d] caib. 19. 10, 14
[e] 1 Each. 21. 26; 2 Each. 7. 1, 3
[f] 2 Ri. 2. 16; Ese. 3. 12, 14; Mat. 4. 1; Gnio. 8. 39
[g] Gnà. 8. 13; Ecl. 7. 18; Isa. 50. 10
[h] Salm 115. 5-8; Ier. 10. 5; 1 Cor. 12. 2
[i] Mat. 10. 41, 42
[j] Mat. 25. 35
[k] Mat. 10. 28
[l] Isa. 41. 23
[m] Isa. 51. 7, 8
[n] Lebh. 19. 28
[o] Gnio. 16. 20; 17. 6
[p] caib. 21. 20
[q] 2 Each. 15. 2
[r] 1 Sam. 15. 12; 1 Ri. 2. 25
[s] caib. 16. 33
[t] Gen. 32. 28

ann an ainm an Tighearn'; agus rinn e clais cho mòr as gu-n cumadh i dà thomhas sìl, mu'n cuairt air an altair.

33 Agus shuidhich e an connadh, agus ghearr e an tarbh òg 'n a mhiribh[b], agus chuir e air a' chonnadh *e*.

34 An sin thubhairt e, Lìonaibh ceithir soithichean le uisge, agus dòirtibh e air an ìobairt-loisgte, agus air a' chonnadh. Agus thubhairt e, Deanaibh an dara uair e, agus rinn iad an dara uair e: agus thubhairt e, Deanaibh an treas uair e, agus rinn iad an treas uair e.

35 Agus chaidh an t-uisge mu'n cuairt air an altair; agus lìon e mar an ceudna a' chlais[c] le uisge.

36 Agus ann an àm toirt suas na h-ìobairt-*fheasgair*, thàinig Eliah am fàidh am fagus, agus thubhairt e, A Thighearna Dhé Abrahaim[f], Isaaic, agus Israeil, bitheadh fios an diugh[g] gur tusa a's Dia ann an Israel, agus *gur* mise d'òglach, agus *gur* ann air d'fhocal-sa 'rinn mi na nithe so uile[i].

37 Eisd rium, A Thighearna, éisd rium; agus bitheadh fios aig an t-sluagh so gur tusa an Tighearna Dia, agus gu-n do phill thu an cridhe air ais a rìs.

38 An sin thuit teine an Tighearn'[j], agus chaith e an ìobairt-loisgte, agus an connadh, agus na clachan, agus an luaithre; agus an t-uisge a *bha* 's a' chlais dh'imlich e suas.

39 Agus an uair a chunnaic an sluagh uile *e*, thuit iad air an aghaidh, agus thubhairt iad, *Is* e an Tighearna féin a's Dia ann, *is* e an Tighearna féin a's Dia ann[n].

40 Agus thubhairt Eliah riu, Glacaibh fàidhean Bhaail; na rachadh duine dhiubh as. Agus ghlac siad iad; agus thug Eliah sìos iad gu sruth Chisoin, agus mharbh e iad an sin.

41 Agus thubhairt Eliah ri Ahab, Eirich suas, ith agus òl; oir *tha* fuaim pailteis uisge *ann*.

42 Agus chaidh Ahab suas a dh'itheadh agus a dh'òl: agus chaidh Eliah suas gu mullach Charmeil, agus thilg se e féin sìos air an talamh[q], agus chuir e 'aghaidh eadar a ghlùinibh;

43 Agus thubhairt e r'a òglach, Falbh suas a nis, amhairc a dh'ionnsuidh na fairge. Agus chaidh esan suas, agus dh'amhairc e, agus thubhairt e, Cha-*n 'eil* ni air bith *ann*. Agus thubhairt e, Falbh a rìs seachd uairean.

44 Agus air an t-seachdamh uair thubhairt e, Feuch, *tha* neul beag cosmhuil ri bois duine ag éirigh as an fhairge. Agus thubhairt e, Falbh suas, abair ri Ahab, Ulluich *do charbad*, agus gabh sìos, a chum nach bac an t-uisge thu.

45 Agus anns a' cheart àm sin, dhorchaicheadh na speuran le neulaibh agus le gaoith; agus bha uisge mòr ann. Agus mharcaich Ahab, agus chaidh e do Iesreel.

B.C. 906.

[a] 2 Ri. 4. 29; 9. 1; Iob 38. 3; Ier. 1. 17; Eph. 6. 14; 1 Pead. 1. 13
[b] Lebh. 1. 6-8
[c] rann. 32, 38
[d] caib. 18. 40
[e] caib. 20. 10; Rut 1. 17; 2 Ri. 6. 31
[f] Ecs. 3. 6
[g] caib. 8. 43; 2 Ri. 19. 19; Salm 83. 18; Ese. 36. 23; 39. 7
[1] *do bheatha-sa.*
[h] Salm 37. 32, 33
[i] Air. 16. 28
[j] Lebh. 9. 24; Bre. 6. 21; 1 Each. 21. 26; 2 Each. 7. 1
[k] Air. 11. 15; Ion. 4. 3, 8
[l] Salm 39. 12
[m] Eabh. 1. 14
[n] rann 24
[o] Ecs. 34. 28; Deut. 9. 9, 18; Mat. 4. 2
[p] Ecs. 3. 1; Mal. 4. 4, 5
[q] Seum. 5. 17, 18
[r] Ròm. 11. 2-4
[s] Air. 25. 11, 13; Salm 69. 9
[t] caib. 18. 4, 20; Mic. 7. 2
[u] Ese. 1. 4

46 Agus bha làmh an Tighearn' air Eliah; agus chrioslaich e a leasraidh[a], agus ruith e roimh Ahab, gus an d'thàinig e do Iesreel.

CAIB. XIX.

1 Theich Eliah o làthair Iesebeil, agus thàinig e gu Beer-seba. 4 'S an fhàsach dh'iarr e dha féin bàs fhaghail; 5 ach rinn aingeal an Tighearna cobhair air. 9 Ann an Horeb dh'fhoillsich Dia e féin dha, agus chuir se e a dh'ungadh Hasaeil, Iehu, agus Elisa.

AGUS dh'innis Ahab do Iesebel na h-uile *nithe* a rinn Eliah, agus cionnus a mharbh e na fàidhean uile leis a' chlaidheamh[d].

2 Agus chuir Iesebel teachdair' a dh' ionnsuidh Eliah, ag ràdh, Mar sin deanadh na diathan *riumsa*[e], agus tuilleadh mar an ceudna, mur dean mise mu'n am so am màireach d'anam-sa[1] mar anam aoin diubhsan[h].

3 Agus bha eagal air, agus dh'éirich e, agus dh'fhalbh e air sgàth 'anama, agus thàinig e gu Beer-seba, a *bhuineas* do Iudah, agus dh'fhàg e 'òglach an sin.

4 Ach chaidh e féin astar latha do'n fhàsach, agus thàinig e agus shuidh e fo chraoibh aiteil, agus dh'iarr e dha féin bàs fhaghail. agus thubhairt e, Is leòir e[k]; a nis a Thighearna, thoir leat m'anam; oir cha-n fhearr mise na m'aithrichean[l].

5 Agus an uair a luidh e agus a choidil e fo chraoibh aiteil, feuch an sin bhean aingeal ris[m], agus thubhairt e ris, Eirich, ith.

6 Agus dh'amhairc e, agus feuch, *bha* aig a cheann, breacag a bhruicheadh air a' ghrìosaich, agus soitheach uisge: agus dh'ith agus dh'òl e, agus luidh e sìos a rìs.

7 Agus thàinig aingeal an Tighearn' air ais an dara uair, agus bhean e ris, agus thubhairt e, Eirich, ith; oir tha an turus mòr air do shon.

8 Agus dh'éirich esan, agus dh'ith agus dh'òl e, agus dh'imich e ann an neart a' bhìdh sin dà fhichead là[o], agus dà fhichead oidhche, gu ruig Horeb sliabh Dhé[p].

9 Agus chaidh e steach an sin do uaimh, agus ghabh e tàmh innte; agus, feuch, thàinig focal an Tighearna d'a ionnsuidh, agus thubhairt e ris, Ciod e do ghnothuch an so, Eliah?

10 Agus thubhairt esan[r], Bha mi ro eudmhor air son an Tighearna, Dé nan slògh[s]: oir thréig clann Israeil do choimhcheangal, thilg iad sìos d'altairean, agus mharbh iad d'fhàidhean leis a' chlaidheamh[t]; agus dh'fhàgadh mise a mhàin, agus tha iad ag iarraidh m'anama, chum a thoirt air falbh.

11 Agus thubhairt e, Falbh a mach, agus seas air an t-sliabh[u] an làthair an Tighearna. Agus, feuch, ghabh an Tighearna seachad, agus reub gaoth mhòr agus làidir na beanntan, agus bhris i na creaga 'n an bloighdibh roimh an Tigh-

earn', *ach* cha *robh* an Tighearn' anns a'
ghaoith[a]; agus an déigh na gaoithe crith-
thalmhainn, *ach* cha *robh* an Tighearn'
anns a' chrith-thalmhainn;
12 Agus an déigh na crith-thalmhainn
teine, *ach* cha *robh* an Tighearn' anns an
teine; agus an déigh an teine guth ciuin,
caol.
13 Agus an uair a chuala Eliah *e*,
chòmhdaich e 'aghaidh le 'fhalluinn[c],
agus chaidh e mach, agus sheas e 'am
beul na h-uamha; agus, feuch, *thàinig*
guth d'a ionnsuidh, agus thubhairt e,
Ciod e do ghnothuch an so, Eliah?
14 Agus thubhairt esan, Bha mi ro
eudmhor[d] air son an Tighearna, Dé nan
slògh: oir thréig clann Israeil do choimh-
cheangal[e], thilg iad sìos d'altairean, agus
mharbh iad d'fhàidhean leis a' chlaidh-
eamh; agus dh'fhàgadh mise a mhàin,
agus tha iad ag iarraidh m'anama, chum
a thoirt air falbh.
15 Agus thubhairt an Tighearna ris,
Falbh, pill air do shlighe gu fàsach Dha-
mascuis; agus an uair a thig thu, ung
Hasael[f] 'n a rìgh air Siria:
16 Agus Iehu[g] mac Nimsi ungaidh tu
'n a rìgh air Israel: agus Elisa[h] mac
Shaphait o Abel-meholah ungaidh tu
'n a fhàidh a'd' àite féin.
17 Agus tacharaidh, esan a théid as o
chlaidheamh Hasaeil, gu marbh Iehu *e*[j];
agus esan a théid as o chlaidheamh Iehu,
gu marbh Elisa *e*[k].
18 Gidheadh dh'fhàg mi *dhomh* féin[l]
ann an Israel seachd mìle, na glùinean
uile nach do lùb iad féin do Bhaal, agus
gach uile bheul nach d' thug pòg dha[m].
19 Agus dh'fhalbh e as a sin, agus
fhuair e Elisa mac Shaphait, agus e ag
ar le dà chuing dheug *dhamh* roimhe,
agus e féin leis an dara *cuing* deug: agus
chaidh Eliah thairis d'a ionnsuidh, agus
thilg e 'fhalluinn air.
20 Agus dh'fhàg esan na daimh, agus
ruith e 'n déigh Eliah, agus thubhairt e,
Leig dhomh, guidheam ort, m'athair agus
mo mhàthair a phògadh, agus *an sin*
leanaidh mi thu[o]. Agus thubhairt esan
ris, Falbh, pill; oir ciod a rinn mise ort?
21 Agus phill e uaith, agus ghabh e
cuing dhamh, agus mharbh e iad, agus le
acfhuinn[p] nan damh bhruich e am feòil,
agus thug e do'n t-sluagh *i*, agus dh'ith
iad. An sin dh'éirich e, agus chaidh e'n
déigh Eliah, agus fhritheil e dha.

CAIB. XX.

1 *Theannaich Ben-hadad agus na Sirianaich Samaria.* 13 *Bhuail Ahab agus òganaich uachdaran Israeil iad.* 22 *Thàinig na Sirianaich a chogadh ri Israel aig Aphec, agus bhuaileadh iad a ris le àr mòr.* 31 *Rinn Ahab coimhcheangal ri Ben-hadad.*

AGUS chruinnich Ben-hadad rìgh
Shiria a shluagh uile 'an ceann a
chéile; agus *bha* dà rìgh dheug 'ar fhich-

B.C. 900.

[a] Sech. 4. 6
[b] Isa. 10. 13, 14
[c] Ecs. 3. 6 Isa. 6. 2
[d] rann. 9, 10
[e] Ier. 22. 9
[f] 2 Ri. 8. 12, 13
[g] 2 Ri. 9. 1-3
[h] Luc. 4. 27, *Eliseus*
[i] 2 Ri. 5. 7
[j] 2 Ri. 9. 14, &c. 10. 6, &c. 13. 3, &c.
[k] Hos. 6. 5
[l] Ròm. 11. 4
[m] Hos. 13. 2
[n] caib. 19. 2
[o] Mat. 8. 21, 22 Luc. 9. 61, 62
[1] *'n am chois-sa.*
[p] 2 Sam. 24. 22
[q] Gnà. 27. 1
[r] rann 28

ead maille ris, agus eich, agus carbaid:
agus chaidh e suas agus theannaich e
Samaria, agus chog e 'n a aghaidh.
2 Agus chuir e teachdairean gu Ahab
rìgh Israeil do'n bhaile, agus thubhairt e
ris, Mar so tha Ben-hadad ag ràdh[b],
3 D'airgiod agus d'òr *is* leamsa; do
mhnathan mar an ceudna agus do chlann,
cadhon a' chuid a's fearr dhiubh, *is* leam-
sa iad.
4 Agus fhreagair rìgh Israeil, agus
thubhairt e, A réir d'fhocail, mo thigh-
earn' a rìgh, *is* leat mise, agus gach *ni*
a *tha* agam.
5 Agus phill na teachdairean, agus
thubhairt iad, Mar so labhair Ben-hadad,
ag ràdh, Ged a chuir mi fios a d'ionn-
suidh, ag ràdh, D'airgiod, agus d'òr agus
do mhnathan, agus do chlann bheir thu
dhomhsa;
6 Gidheadh mu'n tràth so am màireach
cuiridh mi mo sheirbhisich a d'ionnsuidh,
agus rannsaichidh iad do thigh, agus
tighean do sheirbhiseach: agus tachar-
aidh e, gach ni a tha taitneach do d'
shùilibh, *gu*-n cuir iad 'n an làimh, agus
gu-n toir iad leo *e*.
7 Agus ghairm rìgh Israeil air uile
sheanairibh na tìre[i], agus thubhairt e,
Thugaibh fainear, guidheam oirbh, agus
faicibh cionnus a *tha'm fear* so ag iarraidh
uilc; oir chuir e *fios* a m'ionnsuidh, air
mo mhnathan, agus air mo chloinn, agus
air m'airgiod, agus air m'òr, agus cha do
dhiùlt mi e.
8 Agus thubhairt na seanairean uile
agus an sluagh uile ris, Na éisd *ris*, agus
na aontaich *leis*.
9 Uime sin thubhairt e ri teachdairibh
Bhen-hadaid, innsibh do m' thighearn' an
rìgh, Gach *ni* air an do chuir thu *fios* gu
d'òglach an toiseach, ni mi; ach an ni
so cha-n urrainn mi dheanamh. Agus
dh'fhalbh na teachdairean, agus thug iad
freagradh air ais d'a ionnsuidh.
10 Agus chuir Ben-hadad *fios* d'a ionn-
suidh, agus thubhairt e, Mar sin deanadh
na diathan riumsa[n], agus tuilleadh mar
an ceudna, ma's leòir duslach Shamaria
gu làn *an* dorn do'n t-sluagh uile a *tha* 'g
am leantuinn-sa[1].
11 Agus fhreagair rìgh Israeil, agus
thubhairt e, Abraibh *ris*, Na deanadh an
tì sin uaill[q], a tha 'crioslachadh '*armachd*
uime, mar an tì a chuir dheth *i*.
12 Agus an uair a chuala *Ben-hadad*
an teachdaireachd so, agus e féin agus na
righrean ag òl anns na pàilliunaibh, thubh-
airt e r'a sheirbhisich, Cuiribh *sibh féin*
'*an ordugh*. Agus chuir iadsan *iad féin*
'*an ordugh* an aghaidh a' bhaile.
13 Agus, feuch, thàinig fàidh àraidh gu
Ahab rìgh Israeil, agus thubhairt e, Mar
so tha an Tighearn' ag ràdh, Am faca tusa
an sluagh mòr so uile? feuch, bheir mise
a'd' làimh iad an diugh, agus bithidh fios
agad gur mise an Tighearn'[r].

14 Agus thubhairt Ahab, Cò leis? Agus
thubhairt esan, Mar so tha an Tigh-
earn' ag ràdh, Le òganaich uachdaran
nan dùthchanna. An sin thubhairt e,
Cò chuireas an cath 'an ordugh? Agus
thubhairt esan, Thusa.
15 An sin ghabh e àireamh[a] òganach
uachdaran nan dùthchanna, agus bha
ann diubh dà cheud agus a dhà dheug 'ar
fhichead: agus 'n an déigh-san ghabh e
àireamh an t-sluaigh uile, *eadhon* uile
shluagh chloinn Israeil, seachd mìle.
16 Agus chaidh iad a mach mu mheadh-
on-là: ach *bha* Ben-hadad ag òl gus an
robh e air mhisg[d] anns na pàilliunaibh, e
féin agus na righrean, eadhon an dà rìgh
dheug 'ar fhichead[e] a bha 'g a chòmh-
nadh.
17 Agus chaidh òganaich uachdaran
nan dùthchanna mach an toiseach: agus
chuir Ben-hadad *daoine* a mach, agus
dh'innis iad da, ag ràdh, Thàinig daoine
a mach á Samaria.
18 Agus thubhairt esan, Ma's ann gu
sìth a thàinig iad a mach, glacaibh beò
iad; no ma's ann gu cogadh a thàinig
iad a mach, glacaibh beò iad.
19 Agus thàinig iad a mach as a 'bhaile,
òganaich uachdaran nan dùthchanna, agus
an armailt a lean iad.
20 Agus mharbh gach fear diubh 'fhear[j]:
agus theich na Sirianaich, agus ruaig
Israel iad; agus chaidh Ben-hadad rìgh
Shiria as air muin eich, maille ris a'
mharc-shluagh.
21 Agus chaidh rìgh Israeil a mach,
agus bhuail e na h-eich, agus na carb-
aid, agus mharbh e na Sirianaich le àr
mòr.
22 Agus thàinig am fàidh[k] gu rìgh
Israeil, agus thubhairt e ris, Falbh, neart-
aich thu féin, agus thoir fainear, agus faic
ciod a ni thu; oir aig teachd mu'n cuairt
na bliadhna thig[l] rìgh Shiria nìos a'd'
aghaidh.
23 Agus thubhairt seirbhisich rìgh
Shiria ris, *Is* diathan bheann an diathan-
san[n]; uime sin bhuadhaich iad oirnn: ach
cogamaid riu anns a' chòmhnard, agus gun
teagamh buadhaichidh sinn orrasan.
24 Agus dean an ni so, Thoir na rìgh-
rean air falbh, gach fear as 'àit, agus cuir
ceannardan 'n an àit:
25 Agus dean armailt àireamh dhuit
féin, mar an armailt a thuit agad[2], each
air an each, agus carbad air a' charbad;
agus cogaidh sinn riu anns a' chòmhnard,
agus gu cinnteach[t] buadhaichidh sinn
orra[3]. Agus dh'éisd e r'an guth, agus
rinn e mar sin.
26 Agus aig teachd mu'n cuairt na
bliadhna ghabh Ben-hadad àireamh nan
Sirianach, agus chaidh e suas gu Aphec[u]
a chogadh ri Israel.
27 Agus chaidh clann Israeil àireamh,
agus bha iad uile a làthair, agus chaidh
iad 'n an coinneamh: agus champaich

R.C. 900.

[a] Bre. 7. 7
[b] Isa. 37. 29-36
[c] rann 13
Iob 12. 19-19
[d] rann 12
caib. 16. 9
Gnà. 23. 29-32
Hos. 4. 11
[e] Isa. 54. 15
[f] Salm 10. 16
[g] Salm 18. 45
[1] *do sheòmar 'am broinn seòmair.*
[h] Isa. 16. 5
[i] Gen. 37. 34
[j] Bre. 7. 21, 22
Ecl. 9. 11
[k] 2 Ri. 6. 12
[l] 2 Sam. 11. 1
[m] 2 Ri. 10. 15
Gnio. 8. 31
[n] Salm 115. 2, 3
Isa. 42. 8
[o] caib. 15. 20
[p] Isa. 8. 12
[2] *a chaill thu.*
[q] 2 Ri. 2. 3, 5, &c.
[r] caib. 13. 17, 18
[s] Ier. 27. 2
Ese. 4. 3
[t] Salm 10. 3
[3] *bithidh sinn ni's treise na iad.*
[u] 1 Sam. 4. 1
29. 1
2 Ri. 13. 17

clann Israeil fa an comhair, mar dhà
threud bheag ghabhar: ach lìon na Sir-
ianaich an tìr.
28 Agus thàinig duine le Dia, agus
labhair e ri rìgh Israeil, agus thubh-
airt e, Mar so tha an Tighearn' ag ràdh,
A chionn gu-n dubhairt na Sirianaich, Is
Dia bheann an Tighearn'[b], ach cha-n e
Dia nan gleann e; air an aobhar sin bheir
mise an sluagh lìonmhor so uile ann ad
làimh-sa[c], agus bithidh fios agaibh gur
mise an Tighearna.
29 Agus champaich iad mu choinneamh
a chéile seachd làithean: agus air an
t-seachdamh là chuireadh an cath: agus
mharbh clann Israeil de na Sirianaich
ceud mìle coisiche ann an aon là[f].
30 Ach theich a' chuid eile gu Aphec[g],
do'n bhaile; agus *an sin* thuit balla air
seachd mìle fichead fear de na dh'fhàg-
adh. Agus theich Ben-hadad, agus
thàinig e do'n bhaile, do sheòmar-cùil[1].
31 Agus thubhairt a sheirbhisich ris,
Feuch a nis, chuala sinn mu rìghrean
tighe Israeil, gur rìghrean iochdmhor
iad[h]: cuireamaid ma ta sac-eudach air ar
leasraidh[i], agus cùird air ar cinn, agus
rachamaid a mach gu rìgh Israeil; theag-
amh gu-n saor e d'anam.
32 Agus cheangail iad sac-eudach air
an leasraidh, agus chuir iad cùird air an
cinn, agus thàinig iad gu rìgh Israeil,
agus thubhairt iad, Tha do sheirbhiseach
Ben-hadad ag ràdh, Leig dhomh, guidh-
eam ort, a bhi beò. Agus thubhairt
esan, *Am bheil* e fathast beò? *is e* mo
bhràthair e.
33 Agus thug na daoine an aire gu
furachair *a dh'fheuchainn an tigeadh ni
air bith* uaith, agus ghrad-ghlac iad e;
agus thubhairt iad, Do bhràthair Ben-
hadad. An sin thubhairt esan, Rachaibh,
thugaibh leibh e. Agus thàinig Ben-
hadad a mach d'a ionnsuidh; agus thug
e air dol suas do an charbad[m].
34 Agus thubhairt Ben-hadad ris, Na
bailtean a thug m'athair-sa o d'athair-sa[o],
bheir mise air an ais, agus ni thusa sràidean
dhuit féin ann an Damascus, mar a rinn
m'athair-sa ann an Samaria. An sin
thubhairt Ahab, Leigidh mise air falbh
thu leis a' choimhcheangal so. Mar so
rinn e coimhcheangal ris[p], agus leig e air
falbh e.
35 Agus thubhairt duine àraidh de
mhacaibh nam fàidh[q] r'a choimhearsnach
ann am focal an Tighearna[r], Buail mi[s],
guidheam ort. Agus dhiùlt an duine a
bhualadh.
36 An sin thubhairt esan ris, A chionn
nach d'èisd thu ri guth an Tighearna,
feuch, co luath as a dh'fhalbhas tu uamsa,
marbhaidh leòmhan thu. Agus co luath
as a dh'fhalbh e uaith, fhuair leòmhan e,
agus mharbh se e.
37 'N a dhéigh sin fhuair e duine eile,
agus thubhairt e, Buail mi, guidheam

ort. Agus bhuail gu deimhin an duine
e, agus lot se *e.*
38 Agus dh'fhalbh am fàidh, agus
dh'fheith e air an rìgh làimh ris an
t-slighe, agus chuir se e féin ann an
coslas eile, le luath air 'aghaidh.
39 Agus an uair a bha an rìgh a' gabh-
ail seachad, dh'éigh e ris an rìgh, agus
thubhairt e[a], Chaidh d'òglach a steach
gu meadhon a' chatha, agus, feuch,
thionndaidh duine a leth-taobh, agus
thug e duine a m'ionnsuidh-sa, agus
thubhairt e, Gléidh am fear so: mur bi
e r'a fhaotainn air chor sam bith[c], bithidh
d'anam-sa[1] air son 'anama-san, no dìolaidh
tu tàlann airgid.
40 Agus am feadh a bha d'òglach a'
bith-dheanamh an so agus an sud, cha
robh esan *r'a fhaotainn.* Agus thubhairt
rìgh Israeil ris, is ann mar so *a bhitheas*
do bhreitheanas[e]; dh'orduich thu féin e[f].
41 Agus rinn e cabhag, agus chuir e
an luath air falbh o 'aghaidh; agus dh'
aithnich rìgh Israeil e, gu-*m b'ann* de na
fàidhibh e.
42 Agus thubhairt e ris, Mar so tha
an Tighearn' ag ràdh, A chionn gu-n do
leig thu as do làimh duine a dh'orduich
mise gu léir-sgrios, uime sin bithidh
d'anam-sa[3] air son 'anama-san[4], agus do
shluagh-sa air son a shluaigh-san.
43 Agus dh'fhalbh rìgh Israeil a dh'
ionnsuidh a thighe dubhach[j] agus fearg-
ach, agus thàinig e gu Samaria.

CAIB. XXI.

1 *Bha Ahab dubhach 'n a spiorad a chionn gu-n do dhiùlt Nabot 'fhìon-lios a thoirt da.* 8 *Chuir Iesebel Nabot gu bàs.* 17 *Thug Eliah fios do Ahab air a' bhreitheanas a labhair Dia d'a thaobh air son a dhroch ghnìomhara.* 27 *Ghabh Ahab aithreachas.*

AGUS thachair an déigh nan nithe sin
gu-n robh fìon-lios aig Nabot an
t-Iesreeleach, a *bha* ann an Iesreel, làimh
ri lùchairt Ahaib rìgh Shamaria.
2 Agus labhair Ahab ri Nabot, ag
ràdh, Thoir dhomhsa d'fhìon-lios[n], gu bhi
agam 'n a lios luibhean, a chionn gu *bheil*
e fagus do m' thigh, agus bheir mise
dhuit-sa air a shon fìon-lios a's fearr na
e; no ma's e a's taitniche leat, bheir mi
dhuit a luach ann an airgiod.
3 Agus thubhairt Nabot ri Ahab, Nar
leigeadh Dia dhomhsa[p], gu-n tugainn
oighreachd m'aithriche dhuit-sa.
4 Agus thàinig Ahab d'a thigh dubhach
agus feargach[q], air son an fhocail a labh-
air Nabot an t-Iesreeleach ris: oir
thubhairt e, Cha toir mi dhuit oighreachd
m'aithrichean: agus luidh e sìos air a
leabaidh, agus thionndaidh e 'aghaidh
air falbh, agus cha-n itheadh e aran.
5 Ach thàinig Iesebel a bhean d'a ionn-
suidh, agus thubhairt i ris, C'ar son a tha
do spiorad cho dubhach[t], agus nach ith
thu aran?

B.C. 899.

[a] 2 Sam. 12. 1, &c.
[b] Mic. 2. 1, 2
[c] 2 Ri. 10. 24
[d] 2 Sam. 11. 14, 15
[1] *do bheatha-sa.*
[e] 2 Sam. 12. 5-7
[f] Iob 15. 6 Mat. 21. 41-43 Luc. 19. 22
[g] Deut. 13. 13
[2] *thug thu toibheum do.*
[h] Ecs. 22. 28 Lebh. 24. 15, 16 Mat. 26. 59-66 Gnio. 6. 11
[i] Lebh. 24. 14
[3] *do bheatha-sa.*
[4] *a bheatha-san.*
[j] caib. 21. 4
[k] Isa. 58. 4
[l] Ecs. 20. 16 Salm 27. 12 Gnà. 25. 18 Mal. 3. 5
[m] 2 Ri. 9. 26 Ecl. 4. 1 Gnio. 7. 57-59
[n] 1 Sam. 8. 14
[o] Gnà. 1. 10-16
[p] Lebh. 25. 23 Air. 36. 7 Ese. 46. 18
[q] Iob 5. 2 Hab. 2. 9-12
[r] Salm 9. 12
[s] caib. 13. 32 2 Each. 22. 9
[t] Neh. 2. 2

6 Agus thubhairt esan rithe, Air son
gu-n do labhair mi ri Nabot an t-Iesreel-
each, agus gu-n dubhairt mi ris, Thoir
dhomhsa d'fhìon-lios air airgiod; no,
ma's àill leat, bheir mi dhuit fìon-lios
eile air a shon: agus thubhairt esan, Cha
toir mi dhuit m'fhìon-lios.
7 Agus thubhairt Iesebel a bhean ris,
Tha thus' a nis a' stiùradh rìoghachd
Israeil! Eirich, ith aran, agus bitheadh
do chridhe subhach: bheir mise dhuit
fìon-lios Naboit an Iesreelich[b].
8 Agus sgrìobh i litrichean ann an
ainm Ahaib[d], agus sheulaich i *iad* le
'sheula; agus chuir i na litriche dh'ionn-
suidh nan seanair, agus a dh'ionnsuidh
nan uaislean a *bha* 'chòmhnuidh maille
ri Nabot 'n a bhaile.
9 Agus sgrìobh i anns na litrichibh, ag
ràdh, Gairmibh trasgadh, agus thugaibh
air Nabot suidhe air toiseach an t-sluaigh:
10 Agus cuiribh dithis dhaoine, mic
Bheliail[g], mu 'choinneamh, a thoirt
fianuis 'n a aghaidh, ag ràdh, Mhaslaich
thu[2] Dia[h] agus an rìgh: agus *an sin*
thugaibh a mach e, agus clachaibh e[i], a
chum gu-m faigh e bàs.
11 Agus rinn daoine a' bhaile *eadhon*
na seanairean, agus na h-uaislean a
chòmhnuich 'n a bhaile, a réir *an fhios* a
chuir Iesebel d'an ionnsuidh, a réir *an ni
a bha* sgrìobhta anns na litrichibh a chuir
i d'an ionnsuidh:
12 Ghairm iad trasgadh[k], agus thug
iad air Nabot suidhe air toiseach an
t-sluaigh.
13 Agus thàinig dithis dhaoine, mic
Bheliail, agus shuidh iad mu 'choinn-
eamh: agus rinn fir Bheliail fianuis 'n a
aghaidh[l], *eadhon an aghaidh* Naboit, an
làthair an t-sluaigh, ag ràdh, Mhaslaich
Nabot Dia agus an rìgh. An sin thug
iad a mach as a' bhaile e[m], agus chlach
iad e le clachan, agus fhuair e bàs.
14 'N a dhéigh sin chuir iad *teachdaire*
gu Iesebel, ag ràdh, Chlachadh Nabot,
agus tha e marbh.
15 Agus an uair a chuala Iesebel gu-n
do chlachadh Nabot, agus gu-n robh e
marbh, thubhairt Iesebel ri Ahab, Eirich,
gabh sealbh[o] air fìon-lios Naboit an
Iesreelich, a dhiùlt e 'thoirt duit air
airgiod: oir cha-n 'eil Nabot beò, ach
marbh.
16 Agus an uair a chual' Ahab gu-n
robh Nabot marbh, dh'éirich Ahab a dhol
sìos gu fìon-lios Naboit an Iesreelich, a
ghabhail seilbh ann.
17 Agus thàinig focal an Tighearna
dh'ionnsuidh Eliah an Tisbithich[r], ag
ràdh,
18 Eirich, falbh sìos a choinneachadh
Ahaib rìgh Israeil, a *tha* ann an Samaria[s]:
feuch, tha e ann am fìon-lios Naboit, d'an
deachaidh e sìos a ghabhail seilbh ann.
19 Agus labhraidh tu ris, ag ràdh, Mar
so tha an Tighearn' ag ràdh, An do

mharbh thu, agus mar an ceudna an do
ghabh thu sealbh? Agus labhraidh tu
ris, ag ràdh, Mar so tha an Tighearn' ag
ràdh, Anns an àit anns an d'imlich na
madraidh fuil Naboit[c], imlichidh na
madraidh d'fhuil-sa, eadhon d'*fhuil-sa*.
20 Agus thubhairt Ahab ri Eliah, An
d'fhuair thu mi[d], O mo nàmhaid? Agus
thubhairt esan, Fhuair mi *thu*; a chionn
gu-n do reic thu thu féin a dheanamh
uilc[f] ann an sùilibh an Tighearna.
21 Feuch, bheir mise olc ort[h], agus
cuiridh mi as do d' shliochd, agus gearr-
aidh mi air falbh o Ahab esan a ni uisge
ri balla[i], agus esan a dhruidear a stigh,
agus a dh'fhàgar ann an Israel;
22 Agus ni mi do thigh-sa mar thigh
Ieroboaim[k] mhic Nebait, agus mar thigh
Bhaasa[l] mhic Ahiah, air son a' bhros-
nachaidh leis an do bhrosnaich thu *mi* gu
feirg, agus leis an d' thug thu air Israel
peacachadh.
23 Agus mar an ceudna mu Iesebel[n]
labhair an Tighearn', ag ràdh, Ithidh na
madraidh Iesebel aig balla[1] Iesreeil.
24 Esan a gheibh bàs de Ahab anns a'
bhaile ithidh na madraidh; agus esan a
gheibh bàs anns a' mhachair ithidh eun-
laith an athair.
25 Ach cha robh *neach* ann cosmhuil ri
Ahab[p], a reic e féin a dheanamh uilc ann
an sùilibh an Tighearna, do bhrìgh gu-n
do chuir a bhean Iesebel thuige e[q].
26 Agus rinn e nithe ro ghràineil ann
an leantuinn dhiathan bréige, a réir nan
uile *nithe* a rinn na h-Amoraich[r], a thilg
an Tighearn' a mach roimh chloinn Israeil.
27 Agus an uair a chuala Ahab na
briathra sin, reub e 'eudach[s], agus chuir
e sac-eudach air 'fheòil[t], agus thraisg e,
agus luidh e ann an sac-eudach, agus
ghluais e gu fòil.
28 Agus thàinig focal an Tighearna gu
Eliah an Tisbitheach, ag ràdh,
29 Am faic thusa mar tha Ahab 'g a
ùmhlachadh féin[w] a'm' fhianuis-sa? a
chionn gu bheil e 'g a ùmhlachadh féin
a'm' fhianuis[x], cha toir mi an t-olc 'n a
làithibh-san[y]: *ach* ann an làithibh a mhic
bheir mi an t-olc air a thigh[z].

CAIB. XXII.

1 *Mhealladh Ahab le fàidhibh bréige, agus mharbhadh e aig Ramot-gilead: 40 rìghich Ahasiah 'n a àit. 50 Fhuair Iehosaphat rìgh Iudah bàs, agus rìghich Iehoram a mhac 'n a dhèigh.*

AGUS dh'fhan iad tri bliadhna gun
chogadh eadar Siria agus Israel.
2 Agus anns an treas bliadhna thàinig
Iehosaphat rìgh Iudah a nuas gu rìgh
Israeil[c].
3 (Agus thubhairt rìgh Israeil r'a
sheirbhisich, Nach 'eil fhios agaibh gur
leinne Ramot[d] ann an Gilead? agus
gidheadh tha sinn gun ghuth againn air
a ghlacadh[2] á làimh rìgh Shiria.)

R.C. 897.

[a] Gnà. 1. 10
2 Cor. 6. 14
[b] 2 Ri. 3. 7
[c] caib. 22. 38
Salm 7. 16
Mat. 7. 2
[d] caib. 18. 17
[e] Gnà. 3. 6
Ier. 21. 2
[f] rann 25
2 Ri. 17. 17
Isa. 50. 1
52. 3
Ròm. 7. 14
[g] caib. 18. 19
[h] caib. 14. 10
[i] Ecs. 20. 5,6
2 Ri. 9. 8
[j] Ier. 5. 31
[k] caib. 15. 29
[l] caib. 16. 3, 11
[m] 2 Ri. 3. 11
[n] 2 Ri. 9. 8
[o] Salm 34. 21
[1] *clais.*
[p] rann 20
caib. 16. 30, 31
[q] Ios. 23. 12, 13
Ecl. 7. 26
[r] Gen. 15. 16
2 Ri. 21. 11
[s] Ioel 2. 12, 13
[t] Ion. 3. 6-10
[u] Ese. 13. 6-9
Mic. 3. 11
[v] Iob 9. 4
[w] Ecs. 10. 3
[x] Isa. 66. 2
[y] 2 Ri. 20. 19
[z] 2 Ri. 9. 25
[a] Isa. 30. 10
[b] Air. 22. 38
24. 13
Ier. 23. 28
Gnio. 20. 27
Gal. 1. 10
[c] 2 Each. 18. 2, &c.
[d] Deut. 4. 43
[2] *'n'ar tosd o a ghlacadh.*
[e] Sech. 13. 7
Mat. 9. 36

4 Agus thubhairt e ri Iehosaphat[a], An
téid thu maille riumsa gu cath do Ramot-
gilead? Agus thubhairt Iehosaphat ri
rìgh Israeil, *Tha* mise mar *tha* thusa[b],
mo shluagh-sa mar do shluagh-sa, m'eich-
sa mar d'eich-sa.
5 Agus thubhairt Iehosaphat ri rìgh
Israeil, Fiosraich[e], guidheam ort, an
diugh de fhocal an Tighearn'.
6 Uime sin chruinnich rìgh Israeil na
fàidhean[g] 'an ceann a chéile, mu thim-
chioll ceithir cheud fear, agus thubhairt
e riu, An téid mi an aghaidh Ramot-
gilead gu cath, no an leig mi leis? Agus
thubhairt iadsan, Falbh suas[j], oir bheir
an Tighearn' 'an làimh an rìgh *e*.
7 Agus thubhairt Iehosaphat, Nach
'eil an so fàidh tuilleadh leis an Tigh-
earna[m], chum gu-m fiosraich sinn dheth?
8 Agus thubhairt rìgh Israeil ri Iehosa-
phat, *Tha* fathast aon fhear *ann*, Micaiah
mac Imlah, leis am feud sinn fiosrachadh
de'n Tighearn'; ach tha fuath agam dha[o],
oir cha mhaith a chuireas e air mo mhan-
adh-sa, ach olc. Agus thubhairt Iehosa-
phat, Na h-abradh an rìgh mar sin.
9 Agus ghairm rìgh Israeil air maor,
agus thubhairt e, Greas *an so* Micaiah
mac Imlah.
10 Agus shuidh rìgh Israeil, agus
Iehosaphat rìgh Iudah, gach fear air a
rìgh-chaithir féin, le'n earradh *rìoghail*
orra, ann an àite réidh, ann an dol a
steach geata Shamaria, agus na fàidhean
uile ri fàidheadaireachd 'n am fianuis.
11 Agus rinn Sedeciah mac Chenaanah
adhaircean iaruinn dha féin, agus thubh-
airt e, Mar so tha an Tighearn' ag ràdh,
Leo so buailidh tu na Sirianaich, gus an
cuir thu as doibh.
12 Agus rinn na fàidhean uile[u] fàidh-
eadaireachd mar so, ag ràdh, Falbh suas
gu Ramot-gilead, agus soirbhich[v]; oir
bheir an Tighearn' 'an làimh an rìgh *e*.
13 Agus an teachdair' a chaidh a ghairm
Mhicaiah, labhair *e* ris, ag ràdh, Feuch a
nis, *tha* briathra nam fàidh le aon bheul
a' foillseachadh maith do'n rìgh: bith-
eadh d'fhocal-sa, guidheam ort, mar
fhocal aoin diubhsan, agus labhair *an ni
a tha* maith[a].
14 Agus thubhairt Micaiah, *Mar* is beò
an Tighearn', an *ni* a their an Tighearna
rium[b], sin labhraidh mise.
15 Agus thàinig e dh'ionnsuidh an
rìgh, agus thubhairt an rìgh ris, A
Mhicaiah, an teid sinn do Ramot-gilead
gu cath, no an leig sinn leis? Agus
thubhairt esan ris, Falbh suas, agus
soirbhich; oir bheir an Tighearn' 'an
làimh an rìgh e.
16 Agus thubhairt an rìgh ris, Cia lìon
uair a mhionnaicheas mi thu, nach innis
thu dhomh ach an fhìrinn ann an ainm
an Tighearna?
17 Agus thubhairt esan, Chunnaic mi
Israel uile sgapta air na slèibhtibh[e], mar

chaoraich aig nach *'eil* buachaille: agus
thubhairt an Tighearna, Cha-n 'eil
maighstir orra so: pilleadh gach fear
dhiubh d'a thigh féin ann an sìth.
18 Agus thubhairt rìgh Israeil ri Ieho-
saphat, Nach d'innis mi dhuit nach
cuireadh e maith sam bith air mo
mhanadh-sa, ach olc?
19 Agus thubhairt esan, Uime sin éisd
thusa ri focal an Tighearna: Chunnaic
mise an Tighearna 'n a shuidhe air a
rìgh-chaithir[b], agus uile shlòigh nan
nèamh[c] 'n an seasamh làimh ris, air a
làimh dheis agus air a làimh chlì.
20 Agus thubhairt an Tighearna, Cò
chuireas impidh[1] air Ahab, a chum gu-n
téid e suas, agus gu-n tuit e ann an
Ramot-gilead? Agus thubhairt aon mar
so, agus aon eile mar sud.
21 Agus thàinig spiorad a mach, agus
sheas e 'am fianuis an Tighearn', agus
thubhairt e, Cuiridh mise impidh air.
22 Agus thubhairt an Tighearna ris,
Co leis? Agus thubhairt esan, Théid mi
mach, agus bithidh mi a'm' spiorad bréige
ann am beul 'fhàidhean uile. Agus
thubhairt e, Cuiridh tu impidh air, agus
mar an ceudna buadhaichidh tu: falbh a
mach, agus dean mar sin.
23 A nis uime sin, feuch, chuir an
Tighearna spiorad bréige[e] ann am beul
nam fàidh sin agad uile, agus labhair an
Tighearn' olc mu d' thimchioll.
24 Agus chaidh Sedeciah mac Chenaan-
ah am fagus, agus bhuail e Micaiah air a
ghiall[g], agus thubhairt e, Cia an taobh a
chaidh spiorad an Tighearn' uamsa a
labhairt riutsa?
25 Agus thubhairt Micaiah, Feuch, chi
thu 's an là air an téid thu steach do
sheòmar cùil gu thu féin fholach.
26 Agus thubhairt rìgh Israeil, Glac-
aibh Micaiah, agus thugaibh air ais e gu
Amon uachdaran a' bhaile, agus gu Ioas
mac an rìgh;
27 Agus abraibh, Mar so thubhairt an
rìgh, Cuiribh am *fear* so anns a' phrìosan[j],
agus beathaichibh e le aran airce[k], agus
le uisge airce, gus an tig mise ann an
sìth.
28 Agus thubhairt Micaiah, Ma philleas
tusa idir ann an sìth[l], cha do labhair an
Tighearna leamsa. Agus thubhairt e,
Eisdibh[m], a shlòigh uile.
29 Uime sin chaidh rìgh Israeil, agus
Iehosaphat rìgh Iudah, suas gu Ramot-
gilead.
30 Agus thubhairt rìgh Israeil ri Ieho-
saphat, Cuiridh mise mi féin ann an
coslas eile, agus théid mi a steach do'n
chath; ach cuir thusa d'earradh *rìoghail*
ort. Agus chuir rìgh Israeil e féin ann
an coslas eile[q], agus chaidh e steach do'n
chath.
31 Ach dh'àithn rìgh Shiria do'n dà
cheannard deug 'ar fhichead a bha os
ceann a charbad, ag ràdh, Na cogaibh
ris a' bheag no ris a' mhòr, ach ri rìgh
Israeil 'n a aonar.
32 Agus an uair a chunnaic ceannardan
nan carbad Iehosaphat, thubhairt iad,
Gu cinnteach *is* e so rìgh Israeil. Agus
thionndaidh iad a leth-taobh a chogadh
'n a aghaidh[a]: agus ghlaodh Iehosaphat
a mach.
33 Agus an uair a chunnaic ceannardan
nan carbad nach *b'e* rìgh Israeil a bh'ann,
phill iad o a leantuinn.
34 Agus tharruing fear *a* bhogha air
thuairmeis, agus bhuail e rìgh Israeil
eadar altaibh na lùirich: uime sin thubh-
airt e r'a charbadair, Tionndaidh do
làmh, agus thoir a mach as an fheachd
mi; oir tha mi air mo lotadh.
35 Agus mheudaich an cath air an là
sin: agus chumadh an rìgh suas 'n a
charbad an aghaidh nan Sirianach, agus
fhuair e bàs mu fheasgar; agus ruith an
fhuil a mach as an lot gu meadhon a'
charbaid.
36 Agus chaidh gairm air feadh an
t-slòigh mu luidhe na gréine, ag ràdh,
Gach fear d'a bhaile[d], agus gach fear d'a
thìr féin.
37 Agus dh'eug an rìgh, agus thugadh
do Shamaria e: agus dh'adhlaic iad an
rìgh ann an Samaria.
38 Agus nigh *neach* an carbad ann an
lochan Shamaria, agus dh'imlich na mad-
raidh 'fhuil; agus nigh iad 'armachd, a
réir focail an Tighearn', a labhair e[f].
39 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Ahaib, agus na h-uile *nithe* a rinn e, agus
an tigh a dh'fhiaclaibh[h] *elephant* a thog
e, agus na bailtean uile a thog e, nach
'eil iad sgrìobhta ann an leabhar each-
draidh rìghrean Israeil?
40 Agus choidil Ahab maille r'a aith-
richibh, agus rìghich Ahasiah a mhac 'n
a àit.
41 Agus thòisich Iehosaphat[i] mac
Asa air rioghachadh os ceann Iudah anns
a' cheathramh bliadhna dh'Ahab rìgh
Israeil.
42 Bha Iehosaphat cùig bliadhna deug
'ar fhichead a dh'aois an uair a thòisich
e air rìoghachadh, agus rìghich e cùig
bliadhna fichead ann an Ierusalem: agus
b'e ainm a mhàthar Asubah, nighean
Shilhi.
43 Agus ghluais e ann an uile shlighe
Asa 'athar[n]; cha do chlaon e uaipe, a'
deanamh an *ni a bha* ceart ann an sùilibh
an Tighearna: gidheadh, cha d' thugadh
air falbh na h-àitean àrda[o], *oir* fathast
dh'ìobair an sluagh, agus loisg iad tùis
anns na h-àitibh àrda.
44 Agus rinn Iehosaphat sìth ri rìgh
Israeil[p].
45 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Iehosaphait, agus a thréine a dh'fheuch
e, agus cionnus a chog e, nach *'eil* iad
sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh
rìghrean Iudah?

R.C. 897.

[a] Gnà. 13. 20
[b] Isa. 6. 1-3; Dan. 7. 9, 10
[c] Iob 1. 6; Salm 103. 21; Mat. 25. 31; Tais. 5. 11
[1] *a mheall-as.*
[d] rann. 17, 28
[e] Bre. 9. 23; Iob 12. 16; Ese. 14. 9; 2 Tes. 2. 10-12
[f] caib. 21. 19
[g] Mat. 26. 28; Gnio. 23. 2
[h] Am. 3. 15
[i] 2 Each. 20. 31, &c.
[j] Ier. 38. 6; Gnio. 5. 18; Tais. 2. 10
[k] Deut. 16. 3; Isa. 30. 20
[l] Air. 16. 29; Deut. 18. 20, 22
[m] Mat. 13. 9, 43
[n] 2 Each. 17. 3
[o] caib. 14. 23; 15. 14; 2 Ri. 12. 3
[p] 2 Ri. 8. 18; 2 Each. 19. 2; 2 Cor. 6. 14
[q] 2 Each. 35. 22

46 Agus fuigheall nan Sodomach[a] a dh'fhan ann an làithibh Asa 'athar, chuir e as an tìr.

47 'S an àm sin cha *robh* rìgh ann an Edom[c]: *b* fhear-riaghlaidh *a bha* 'n a rìgh *ann*.

48 Rinn Iehosaphat longan[d] de Tharsis gu dol do Ophir[e] air son òir: (ach cha deachaidh iad *ann*; oir bhriseadh na longan ann an Esion-geber[f].)

49 Agus thubhairt Ahasiah mac Ahaib ri Iehosaphat, Rachadh mo sheirbhisich-sa maille ri d' sheirbhisich-sa anns na longaibh: ach cha b'àill le Iehosaphat *sin*.

50 Agus choidil Iehosaphat maille r'a aithrichibh[j], agus dh' adhlaiceadh e maille r'a aithrichibh ann am baile Dhaibhidh 'athar: agus rìghich Iehoram a mhac 'n a àit.

51 Thòisich Ahasiah[b] mac Ahaib air rìoghachadh os ceann Israeil ann an Samaria 's an t-seachdamh bliadhna deug de Iehosaphat rìgh Iudah, agus rìghich e os ceann Israeil dà bhliadhna.

52 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearn', agus ghluais e ann an slighe 'athar[g], agus ann an slighe a mhàthar, agus ann an slighe Ieroboaim[h] mhic Nebait, a thug air Israel peacachadh:

53 Oir rinn e seirbhis do Bhaal[i], agus shleuchd e dha, agus bhrosnaich e an Tighearna Dia Israeil gu feirg, a réir nan uile *nithe* a rinn 'athair.

R.C. 898.

[a] caib. 14. 24; 15. 12
[b] rann 40
[c] Gen. 25. 23; 2 Sam. 8. 14; 2 Ri. 3. 9; 8. 20
[d] 2 Each. 20. 35, &c.
[e] caib. 10. 22
[f] caib. 9. 26
[g] caib. 16. 30, &c.
[h] caib. 12. 28-33
[i] Bre. 2. 11
[j] 2 Each. 21. 1

DARA LEABHAR NAN RIGH,

D'AN GOIREAR, GU COITCHEANN,

CEATHRAMH LEABHAR NAN RIGH.

CAIB. I.

2 Bha Ahasiah tinn, 4 agus fhuair e fios o Dhia gu-m faigheadh e bàs. 9 Dà uair thug Eliah teine o na neamhan a losgadh an t-sluaigh a chuireadh g'a ghlacadh. 17 Fhuair Ahasiah bàs, agus rìghich Iehoram 'n a àit.

AGUS rinn Moab ceannairc an aghaidh Israeil[b] an déigh bàis Ahaib.

2 Agus thuit Ahasiah sìos troimh chliath-uinneig 'n a sheòmar uachdarach a *bha* ann an Samaria, agus bha e tinn; agus chuir e teachdairean uaith, agus thubhairt e riu, Rachaibh, fiosraichibh de Bhaal-sebub dia Ecroin[d], an tig mi beò o'n tinneas so[e].

3 Ach thubhairt aingeal an Tighearn' ri Eliah an Tisbitheach, Eirich, falbh suas an coinneamh theachdairean rìgh Shamaria, agus abair riu, An ann a chionn nach '*eil* Dia ann an Israel, a tha sibh a' dol a dh'fhiosrachadh de Bhaal-sebub[f] dia Ecroin?

4 A nis uime sin mar so tha an Tighearn' ag ràdh, O an leabaidh sin air an deachaidh tu suas, cha tig thu a nuas, ach gu cinnteach gheibh thu bàs. Agus dh'fhalbh Eliah.

5 Agus an uair a phill na teachdairean d'a ionnsuidh, thubhairt e riu, C'ar son a tha sibh air pilltinn?

6 Agus thubhairt iadsan ris, Thàinig duine a nìos 'n ar coinneamh, agus thubhairt e ruinn, Rachaibh, pillibh a dh'ionnsuidh an rìgh a chuir uaith sibh, agus abraibh ris, Mar so tha an Tighearn' ag ràdh[j], An ann a chionn nach '*eil* Dia ann an Israel, *a tha* thu a' cur *theachdairean* a dh'fhiosrachadh de Bhaal-sebub dia Ecroin? Uime sin o an leabaidh sin air an deachaidh tu suas, cha tig thu a nuas[a], ach gu cinnteach gheibh thu bàs.

7 Agus thubhairt e riu, Ciod e aogas an duine a thàinig a nìos 'n 'ur coinneamh, agus a labhair ribh na briathra sin?

8 Agus thubhairt iadsan ris, Duine molach[c], agus *e* crioslaichte le crios leathair m'a leasraidh. Agus thubhairt esan, *Is* e Eliah an Tisbitheach *a bh'ann*.

9 Agus chuir an rìgh d'a ionnsuidh ceannard leth-cheud, maille r'a leth-cheud: agus chaidh e suas d'a ionnsuidh, (agus, feuch, *bha* e 'n a shuidhe air mullach sléibh',) agus labhair e ris, A dhuine le Dia, thubhairt an rìgh, Thig a nuas.

10 Agus fhreagair Eliah, agus thubhairt e ri ceannard an leth-cheud, Agus ma's duine le Dia mise, thigeadh teine[g] a nuas o na nèamhan, agus loisgeadh e suas thusa agus do leth-cheud. Agus thàinig teine a nuas o na nèamhan[h], agus loisg e suas esan agus a leth-cheud[i].

11 Agus a rìs chuir e d'a ionnsuidh ceannard eile leth-cheud, maille r'a leth-cheud; agus labhair e, agus thubhairt e ris, A dhuine le Dia, mar so thubhairt an rìgh, Thig a nuas gu grad.

12 Agus fhreagair Eliah agus thubhairt e riu, Ma's duine le Dia mise, thigeadh teine a nuas o na nèamhan, agus loisgeadh e suas thusa agus do leth-cheud. Agus thàinig teine Dhé a nuas o na

R.C. 896.

[a] 1 Each. 10. 13; Salm 16. 4
[b] caib. 3. 5; 2 Sam. 8. 2
[c] Sech. 13. 4; Mat. 3. 4
[d] 1 Sam. 5. 10
[e] caib. 8. 9, 10; 1 Ri. 14. 3
[f] Marc. 3. 22
[g] Air. 16. 35; Luc. 9. 54; Eabh. 12. 29
[h] 1 Ri. 18. 24; Dan. 3. 25
[i] caib. 2. 24; Gnio. 5. 5, 9
[j] Isa. 41. 22, 23

nèamhan, agus loisg e suas esan agus a
leth-cheud.
13 Agus a rìs chuir e uaith ceannard an
treas leth-cheud, maille r'a leth-cheud:
agus chaidh an treas ceannard leth-cheud
suas, agus thàinig e, agus leig se e féin
air a ghlùinibh[a] fa chomhair Eliah, agus
dh'aslaich e air, agus thubhairt e ris, A
dhuine le Dia, bitheadh, guidheam ort,
m'anamsa, agus anam an leth-cheud
òglach so agad, luachmhor a'd' shùilibh[b].
14 Feuch, thàinig teine a nuas o na
nèamhan[c], agus loisg e suas an dà cheud
cheannard leth-cheud, maille r'an leth-
cheudaibh; ach a nis bitheadh m'anamsa
luachmhor a'd' shùilibh.
15 Agus thubhairt aingeal an Tighearna
ri Eliah, Falbh sìos maille ris; na bitheadh
eagal ort roimhe. Agus dh'éirich e, agus
chaidh e sìos maille ris a dh'ionnsuidh an
rìgh.
16 Agus thubhairt e ris, Mar so tha an
Tighearn' ag ràdh, A chionn gu-n do chuir
thu teachdairean a dh'fhiosrachadh de
Bhaal-sebub dia Ecroin[f], mar nach bith-
eadh Dia ann an Israel a dh'fhiosrachadh
d'a fhocal, uime sin o an leabaidh sin air
an deachaidh tu suas, cha tig thu nuas,
ach gu cinnteach gheibh thu bàs.
17 Agus fhuair e bàs, a réir focail an
Tighearn' a labhair Eliah: agus rìghich
Iehoram 'n a àit, anns an dara bliadhna
de Iehoram mac Iehosaphait rìgh Iudah,
a chionn nach robh mac aige.
18 Agus a' chuid eile de ghniomhar-
aibh Ahasiah a rinn e, nach *'eil* iad
sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh
rìghrean Israeil?

CAIB. II.

1 *Dhiùlt Elisa dealachadh ri Eliah.* 11 *Thogadh Eliah suas le iom-ghaoith do na nèamhan.* 14 *Roinn Elisa uisge Iordain le falluinn a mhaighstir.* 23 *Mharbh dà mhath-ghamhuin a' chlann a rinn fanoid air.*

AGUS thachair an uair a bha an Tigh-
earna gu Eliah a thogail suas le
iom-ghaoith do na nèamhan[j], gu-n
deachaidh Eliah maille ri Elisa[k] o Ghil-
gal.
2 Agus thubhairt Eliah ri Elisa, Fan an
so, guidheam ort; oir chuir an Tighearna
mise gu Bet-el. Agus thubhairt Elisa *ris*,
Mar is beò an Tighearn'[l], agus *mar* is
beò d'anam[n], cha-n fhàg mi thu. Agus
chaidh iad sìos gu Bet-el.
3 Agus thàinig mic nam fàidh[o] a *bha*
ann am Bet-el a mach gu Elisa, agus
thubhairt iad ris, Am bheil fhios agad
gu-n toir an Tighearn' an diugh do
mhaighstir air falbh o d' cheann? Agus
thubhairt esan, Seadh, tha fhios agam
air; bithidh-se 'n 'ur tosd.
4 Agus thubhairt Eliah ris, Elisa, fan
an so, guidheam ort; oir chuir an Tigh-
earna mise gu Iericho. Agus thubhairt
esan, *Mar* is beò an Tighearn', agus *mar*

R.C. 896.

[a] Isa. 66. 2
[b] 1 Sam. 26. 21
Salm 72. 14
116. 15
[c] rann. 10, 12
[1] *a dh' amharc.*
[d] 1 Ri. 19. 13, 19
[e] rann 14
Ecs. 14. 21
Ios. 3. 14-17
[f] rann 6
[g] Air. 27. 20
[h] caib. 6. 17
Salm 104. 4
[i] caib. 13. 14
[j] Gen. 5. 24
[k] 1 Ri. 19. 21
[l] Ier. 4. 2
[m] rann 8
[n] rann. 4, 6
caib. 4. 30
1 Sam. 1. 26
[o] rann. 5, 7, 15
caib. 4. 1, 38
9. 1
1 Ri. 20. 35
[p] rann 7
[q] 1 Ri. 18. 12
Gnio. 8. 39

is beò d'anam, cha dealaich mi riut.
Agus thàinig iad gu Iericho.
5 Agus thàinig mic nam fàidh a *bha* ann
an Iericho gu Elisa, agus thubhairt iad
ris, Nach 'eil fhios agad-sa gu-n toir an
Tighearn' an diugh do mhaighstir air
falbh o d' cheann? Agus fhreagair esan,
Seadh, tha fhios agam air; bithibh-se 'n
'ur tosd.
6 Agus thubhairt Eliah ris, Fan, guidh-
eam ort, an so: oir chuir an Tighearna
mise gu Iordan. Agus thubhairt esan,
Mar is beò an Tighearn', agus *mar* is beò
d'anam, cha-n fhàg mi thu. Agus chaidh
iad 'n an dithis air an aghaidh.
7 Agus chaidh leth-cheud fear de mhac-
aibh nam fàidh, agus sheas iad fa'n comh-
air[1] fad as: agus sheas iadsan 'n an dithis
làimh ri Iordan.
8 Agus ghabh Eliah 'fhalluinn[d], agus
dh'fhill e cuideachd *i*, agus bhuail e na
h-uisgeachan, agus roinneadh iad a null
agus a nall[e]; agus chaidh iadsan 'n an
dithis thairis air *talamh* tioram.
9 Agus an uair a bha iad air dol thairis,
thubhairt Eliah ri Elisa, iarr ciod is àill
leat mise a dheanamh air do shon, mu-n
toirear mi air falbh uait. Agus thubhairt
Elisa, Bitheadh, guidheam ort, cuibh-
rionn dhùbailte[g] de d' spiorad orm.
10 Agus thubhairt esan, Is cruaidh an
ni a dh'iarr thu: *gidheadh*, ma chi thu
mise 'n uair a bheirear air falbh uait mi,
bithidh e dhuit mar sin; ach mur *faic*,
cha bhi e *mar sin*.
11 Agus an uair a bha iad a' gabhail
air an aghaidh, agus a' còmhradh, feuch,
carbad teine[h], agus eich theine, agus
dhealaich iad o 'chéile iad: agus chaidh
Eliah suas le iom-ghaoith do na nèamh-
an.
12 Agus chunnaic Elisa *sin*, agus
ghlaodh e[i], M'athair, m'athair! carbad
Israeil, agus a mharc-shluagh. Agus
cha-n fhac' e na's mò e: agus rug e air
'eudach féin, agus reub e 'n a dhà mhìr e.
13 Agus thog e suas falluinn Eliah a
thuit uaith, agus phill e, agus sheas e
làimh ri bruaich Iordain;
14 Agus ghabh e falluinn Eliah a thuit
uaith, agus bhuail e na h-uisgeachan, agus
thubhairt e, C'àit a nis *am bheil* an Tigh-
earna, Dia Eliah? Agus an uair a bhuail
e na h-uisgeachan[m], roinneadh iad a null
agus a nall, agus chaidh Elisa thairis.
15 Agus an uair a chunnaic mic nam
fàidh e, a *bha* ann an Iericho[p] fa 'chomh-
air, thubhairt iad, Dh'fhan spiorad Eliah
air Elisa. Agus thàinig iad 'n a choinn-
eamh, agus chrom siad iad féin dha gu
làr.
16 Agus thubhairt iad ris, Feuch a nis,
tha maille ri d' sheirbhisich leth-cheud
fear treun; rachadh iad, guidheamaid
ort, agus iarradh iad do mhaighstir, air
eagal gu-n do thog spiorad an Tighearna
suas e[q], agus gu-n do thilg se e air beinn

éigin, no ann an gleann éigin. Agus
thubhairt esan, Cha chuir sibh uaibh
iad.
17 Agus an uair a chuir iad impidh air
gus an robh nàire air, thubhairt e, Cuir-
ibh uaibh *iad*. Agus chuir iad uatha
leth-cheud fear ; agus dh'iarr iad *e* ré
thri làithean, ach cha d'fhuair iad e.
18 Agus an uair a thàinig iad a rìs d'a
ionnsuidh, agus e a chòmhnuidh ann an
Iericho, thubhairt e riu, Nach dubhairt
mise ribh, Na rachaibh ?
19 Agus thubhairt fir a' bhaile ri Elisa,
Feuch a nis, *tha* suidheachadh a' bhaile
so taitneach, mar *tha* mo thighearn' a'
faicinn ; ach *tha* an t-uisge olc, agus an
talamh neo-thorrach.
20 Agus thubhairt esan, Thugaibh a m'
ionnsuidh soitheach nomha, agus cuiribh
salann ann. Agus thug iad d'a ionn-
suidh *e*.
21 Agus chaidh e mach a dh'ionnsuidh
tobair nan uisgeachan, agus thilg e sal-
ann an sin[d], agus thubhairt e, Mar so tha
an Tighearn' ag radh, Shlànuich mi na
h-uisgeacha so[e] : cha bhi o sin na's mò
bàs, no *talamh* neo-thorrach[f].
22 Agus shlànuicheadh na h-uisgeacha
gus an là 'n diugh, a réir focail Elisa a
labhair e.
23 Agus chaidh e suas as a sin gu Bet-el :
agus an uair a bha e a' dol suas air an
t-slighe, thàinig clann bheag a mach as
a' bhaile[h], agus rinn iad fanoid air[i], agus
thubhairt iad ris, Gabh suas, 'fhir mhaoil ;
gabh suas, 'fhir mhaoil.
24 Agus sheall e 'n a dhéigh, agus
chunnaic e iad, agus mhallaich e iad[k]
ann an ainm an Tighearn' : agus thàinig
dà mhath-ghamhuin bhoirionn a mach as
a' choille, agus reub iad a dhà agus dà
fhichead duine cloinne dhiubh.
25 Agus chaidh e as a sin gu sliabh
Charmeil : agus as a sin phill e gu
Samaria.

CAIB. III.

1 *Rìoghachadh aingidh Iehoraim.* 4 *Rinn Mesa rìgh Mhoaib ceannairc 'n a aghaidh.* 24 *Bhuaileadh na Moabaich.* 26 *Dh'iobair rìgh Mhoaib a cheud-ghin mic, agus phill sluagh Israeil uaith.*

ANIS thòisich Iehoram[o] mac Ahaib
air rìoghachadh os ceann Israeil
ann an Samaria, anns an ochdamh
bliadhna deug de Iehosaphat rìgh Iudah,
agus rìghich e dà bhliadhna dheug.
2 Agus rinn e olc ann an sùilibh an
Tighearn', ach cha *b'ann* cosmhuil r'a
athair, agus cosmhuil r'a mhàthair ; oir
chuir e air falbh dealbh Bhaail, a rinn
'athair[t].
3 Gidheadh, ri peacaidhean Ieroboaim
mhic Nebait[u] a thug air Israel peacach-
adh, dhlùth-lean e : cha do dhealaich e
riu sin.
4 Agus bha Mesa rìgh Mhoaib 'n a
shealbhadair chaorach, agus dh'ioc e[v] do
rìgh Israeil ceud mìle uan[a], agus ceud
mìle reithe le an olainn.
5 Agus an uair a dh'eug Ahab, rinn
rìgh Mhoaib ceannairc an aghaidh rìgh
Israeil[b].
6 Agus chaidh rìgh Iehoram a mach
air an là sin á Samaria, agus ghabh e
àireamh Israeil uile.
7 Agus chaidh e, agus chuir e *teachd-
aireun* gu Iehosaphat rìgh Iudah, ag
ràdh, Rinn rìgh Mhoaib ceannairc a'm'
aghaidh : an téid thu maille rium an
aghaidh Mhoaib gu cath ? Agus thubh-
airt esan, Théid mi suas : *tha* mise mar
tha thusa[c], mo shluagh-sa mar do shluagh-
sa m'eich-sa mar d'eich-sa.
8 Agus thubhairt e, Cia an rathad air
an téid sinn suas ? Agus fhreagair esan,
Rathad fàsaich Edoim.
9 Agus dh'imich rìgh Israeil, agus rìgh
Iudah, agus rìgh Edoim, agus chaidh iad
mu'n cuairt astar sheachd là ; agus cha
robh uisge *aca* do'n t-sluagh, agus do'n
spréidh a lean iad.
10 Agus thubhairt rìgh Israeil, Mo
thruaighe, gu-n do ghairm an Tighearna
na tri rìghrean so cuideachd, chum an
toirt thairis do làimh Mhoaib !
11 Agus thubhairt Iehosaphat, Nach
'eil an so fàidh leis an Tighearn'[g], a chum
gu-m fiosraich sinn de'n Tighearna leis ?
Agus fhreagair aon de sheirbhisich rìgh
Israeil, agus thubhairt e, *Tha* an so Elisa
mac Shaphait, a thaom uisge air làmhan
Eliah[j].
12 Agus thubhairt Iehosaphat, Tha
focal an Tighearna maille ris. Agus
chaidh rìgh Israeil, agus Iehosaphat, agus
rìgh Edoim, sìos d'a ionnsuidh.
13 Agus thubhairt Elisa ri rìgh Israeil,
Ciod e mo ghnothuch-sa riut-sa[l] ? imich a
dh'ionnsuidh fhàidhean d'athar[m], agus a
dh'ionnsuidh fhàidhean do mhàthar. Agus
thubhairt rìgh Israeil ris, Ni h-eadh : oir
ghairm an Tighearna na tri rìghrean so
cuideachd, chum an toirt thairis do làimh
Mhoaib.
14 Agus thubhairt Elisa, *Mar* is beò
Tighearna nan slògh[n], an làthair am bheil
mi a'm' sheasamh, gu cinnteach mur
bitheadh meas agam-sa de làthaireachd
Iehosaphait rìgh Iudah[p], cha seallainn
ort-sa, ni mò a chithinn thu.
15 Ach a nis thugaibh a m'ionnsuidh
fear-ciuil[q]. Agus an uair a bha am fear-
ciuil a' cluicheadh, bha làmh an Tigh-
earn' air[r].
16 Agus thubhairt e, Mar so tha an
Tighearn' ag ràdh, Dean an gleann so làn
de chlaisibh[s] :
17 Oir mar so tha an Tighearn' ag
ràdh, Cha-n fhaic sibh gaoth, ni mò a
chi sibh uisge ; gidheadh lìonar an gleann
so le uisge, agus òlaidh sibh, sibh féin
agus 'ur spréidh, agus 'ur n-ainmhidh-
ean.
18 Agus is beag so ann an sùilibh an

B.C. 896.
[a] Isa. 16. 1
[b] caib. 1. 1; 8. 20
[c] 1 Ri. 22. 4
[d] Lebh. 2. 13; Mat. 5. 13; Marc. 9. 50
[e] caib. 4. 41; Ecs. 15. 25; Ese. 47. 8, 9
[f] Salm 107. 33, 34
[g] 1 Ri. 22. 7
[h] Iob 19. 18; 30. 1, 8, &c.
[i] Mat. 27. 29, &c.
[j] Luc. 22. 26; Eoin 13. 5, 14; 1 Tim. 5. 10
[k] Gen. 9. 25; Bre. 9. 20, 57; Tuir. 3. 65
[l] Ese. 14. 3
[m] 1 Ri. 18. 19
[n] caib. 5. 16; 1 Ri. 17. 1
[o] caib. 1. 17
[p] Salm 15. 4
[q] 1 Sam. 10. 5
[r] Ese. 1. 3; 3. 14; 8. 1
[s] caib. 4. 3
[t] 1 Ri. 16. 32
[u] 1 Ri. 12. 28-32
[v] 2 Sam. 8. 2; Salm 108. 9, 10

Tighearna: bheir e mar an ceudna na
Moabaich thairis d'ur làimh.
19 Agus buailidh sibh gach baile daing-
nichte, agus gach baile taghta, agus leag-
aidh sibh sios gach craobh mhaith[b], agus
dùinidh sibh suas na tobair uisge uile,
agus millidh sibh gach mìr maith *fearainn*
le clachan.
20 Agus anns a' mhaduinn, mu àm
toirt suas an tabhartais-bhìdh[d], feuch,
thàinig uisge rathad Edoim, agus lionadh
an tìr le uisge.
21 Agus an uair a chuala na Moabaich
uile gu-n d' thàinig na rìghrean a nìos a
chogadh 'n an aghaidh, ghairmeadh cuid-
eachd iadsan uile a thàinig gu aois airm
iomchar, agus os a cheann *sin*, agus
sheas iad aig a' chrìch.
22 Agus dh'éirich iad gu moch anns a'
mhaduinn, agus dhealraich a' ghrian air
na h-uisgeachaibh, agus chunnaic na
Moabaich thall fa'n comhair na h-uisg-
eacha dearg mar fhuil:
23 Agus thubhairt iad, *Is* fuil so:
sgriosadh gun teagamh na rìghrean, agus
bhuail iad a chéile: a nis ma ta, dh'ionn-
suidh na creiche, a Mhoaib.
24 Agus an uair a thàinig iad gu camp
Israeil, dh'éirich na h-Israelich, agus
bhuail iad na Moabaich, agus theich iad
rompa: ach chaidh iadsan air an aghaidh
a' bualadh nam Moabach, eadhon 'n an
tìr féin.
25 Agus leag iad sìos na bailtean[g], agus
air gach mìr maith fearainn thilg gach
fear a chlach, agus lìon iad e; agus dhùin
iad suas gach tobar uisge[i], agus leag iad
sìos gach craobh mhaith: a mhàin ann
an Cir-haraset dh'fhàg iad a chlachan[k]:
ach chuairtich luchd nan crann-tàbhuill
e, agus bhuail iad e.
26 Agus an uair a chunnaic rìgh Mhoaib
gu-n do bhuadhaich an cath air, thug e
leis seachd ceud fear a tharruing claidh-
eamh, a chum briseadh a steach gu rìgh
Edoim; ach cha b'urrainn iad.
27 An sin ghabh e a cheud-ghin mic[l],
a bha gu rìoghachadh 'n a àit, agus
dh'iobair se e mar ìobairt-loisgte[m] air a'
bhalla: agus bha corruich mhòr an agh-
aidh Israeil: agus dh'imich iad uaith,
agus phill iad d'*an* tìr féin[n].

CAIB. IV.

1 *Mheudaich Elisa oladh na bantraich.* 8 *Aig Sunam thug bean àraidh aoidheachd dha.* 18 *Fhuair a mac bàs, agus dh'ath-bheothaich Elisa e.* 42 *Bheathaich e ceud fear le fichead builionn.*

A NIS ghlaodh bean àraidh de mhnathan
mhac nam fàidh[p] ri Elisa, ag ràdh,
Fhuair d'òglach m'fhear bàs; agus tha
fios agad gu-n robh eagal an Tighearn'
air d'òglach: agus tha fear nam fiach[q]
air teachd a thoirt mo dhithis mhac leis
gu bhi 'n an tràillibh aige.
2 Agus thubhairt Elisa rithe, Ciod a
ni mise air do shon? innis dhomh ciod a
th'agad 's an tigh? Agus thubhairt ise,
Cha-n 'eil aig do bhanoglaich ni air bith
's an tigh[a], ach soitheach olaidh.
3 An sin thubhairt esan, Falbh, iarr
dhuit féin soithichean[c] 'an coingheall a
muigh o d' choimhearsnaich uile, *eadhon*
soithichean falamh: na dean le beagan.
4 Agus an uair a théid thu a steach,
druididh tu an dorus ort féin, agus air
do mhic, agus taomaidh tu anns na soith-
ichibh sin uile[e], agus cuiridh tu an soith-
each làn a leth-taobh.
5 Agus dh'fhalbh i uaith, agus dhruid
i an dorus oirre féin, agus air a mic, *agus*
thug iadsan *na soithichean* d'a h-ionnsuidh,
agus thaom ise a mach.
6 Agus an uair a bha na soithichean
làn, thubhairt i r'a mac, Thoir a m'ionn-
suidh fathast soitheach. Agus thubhairt
esan rithe, Cha-*n 'eil* soitheach ann tuill-
eadh. Agus stad an oladh.
7 An sin thàinig i agus dh'innis i *sin*
do an duine le Dia: agus thubhairt esan,
Falbh, reic an oladh, agus dìol d'fhiachan;
agus thig féin agus do mhic beò air a'
chuid eile.
8 Agus thachair air là *àraidh* gu-n
deachaidh Elisa thairis gu Sunam[f], far
an robh bean mhòr; agus chuir i impidh
air aran itheadh. Agus ge b'e uair a
rachadh e seachad, thionndaidheadh e
stigh an sin a dh'itheadh arain.
9 Agus thubhairt ise r'a fear, Feuch a
nis, tha fhios agam gur duine naomh le
Dia e so[h], a tha 'gabhail seachad oirnn
cho tric.
10 Deanamaid, guidheam ort[j], seòmar
beag balla, agus cuireamaid da an sin
leabadh, agus bòrd, agus caithir, agus
coinnleir: agus an uair a thig e d'ar
n-ionnsuidh, tionndaidhidh e stigh an sin.
11 Agus tharladh air là *àraidh* gu-n
d' thàinig e'n sin, agus thionndaidh e
steach do'n t-seòmar, agus luidh e'n sin.
12 Agus thubhairt e ri Gehasi 'òglach,
Gairm air a' Bhan-Sunamaich so. Agus
ghairm esan oirre, agus sheas i 'n a fhian-
uis.
13 Agus thubhairt e ris, Abair a nis
rithe, Feuch, ghabh thu cùram d'ar
taobh-ne leis a' chùram so uile[o]; ciod *a*
tha ri dheanamh air do shon? an àill leat
labhairt air do shon ris an rìgh, no ri
ceannard an t-slòigh? Agus fhreagair
ise, Am measg mo shluaigh féin *tha* mi
a'm' chòmhnuidh.
14 Agus thubhairt esan, Ciod ma ta *a*
tha ri dheanamh air do shon? Agus
thubhairt Gehasi, Gu deimhin cha-*n 'eil*
mac aice, agus *tha* a fear sean.
15 Agus thubhairt esan, Gairm oirre.
Agus an uair a ghairm e oirre, sheas i
anns an dorus.
16 Agus thubhairt e, Aig an àm shuidh-
ichte so[r], a réir àm na beatha, *bithidh*
mac agad a'd' ghlacaibh. Agus thubhairt

R.C. 895.

[a] 1 Ri. 17. 12
[b] Deut. 20. 19, 20
[c] caib. 3. 16 Ròm. 4. 17
[d] Ecs. 29. 39, 40
[e] Marc. 6. 37-44 8. 5-9 Eoin 2. 7-9 Eph. 3. 20
[f] Ios. 19. 18
[g] Isa. 37. 26
[h] Mat. 5. 16
[i] Gen. 26. 15
[j] Mat. 10. 41, 42 Marc. 9. 41 Eabh. 13. 2 1 Pead. 4. 9
[k] Isa. 16. 7, 11
[l] Mic. 6. 7
[m] Am. 2. 1
[n] Isa. 37. 37
[o] Eabh. 6. 10
[p] 1 Ri. 20. 35
[q] Lebh. 25. 39 Mat. 18. 25
[r] Gen. 18. 10, 14

ise, Na *dean*, mo thighearn', a dhuine le
Dia, na dean breug do d' bhanoglaich[a].
17 Agus dh'fhàs a' bhean torrach[b], agus
rug i mac aig an àm shuidhichte sin mu'n
do labhair Elisa rithe, a réir àm na beatha.
18 Agus dh'fhàs an leanabh suas: agus
thachair air là *àraidh* gu-n deachaidh e
mach a chum 'athar, a dh'ionnsuidh nam
buanaichean.
19 Agus thubhairt e r'a athair, Mo
cheann, mo cheann? Agus thubhairt esan
ri òglach, Tog leat e dh'ionnsuidh a
mhàthar.
20 Agus thog esan leis e, agus thug e
dh'ionnsuidh a mhàthar e: agus shuidh e
air a glùinibh gu meadhon-là, agus *an sin*
dh'eug e.
21 Agus chaidh i suas, agus chuir i 'n a
luidhe e air leabaidh an duine le Dia,
agus dhruid i *an dorus* air, agus chaidh i
mach.
22 Agus ghairm i air a fear, agus thubh-
airt i, Cuir a m'ionnsuidh, guidheam ort,
aon de na h-òglaich, agus aon de na
h-asalaibh, a chum gu-n ruith mi a
dh'ionnsuidh an duine le Dia, agus gu-n
tig mi a rìs.
23 Agus thubhairt esan, C'ar son a théid
thu d'a ionnsuidh? an diugh cha-*n 'eil*
gealach nomha[g], no sàbaid *ann*. Agus
thubhairt ise, *Bithidh gach ni* gu maith.
24 An sin chuir i dìollaid air asail, agus
thubhairt i r'a h-òglach, Tarruing, agus
bi 'g imeachd: na cuir moille orm a'
marcachd[1], mur iarr mi ort.
25 Agus dh'imich i, agus thàinig i
dh'ionnsuidh an duine le Dia gu sliabh
Charmeil[m]: agus an uair a chunnaic an
duine le Dia i fa 'chomhair, thubhairt e
ri Gehasi 'òglach, Feuch, *is* i sud a'
Bhan-Sunamach.
26 Ruith a nis, guidheam ort, 'n a
coinneamh, agus abair rithe, Am *bheil*
thu féin gu maith? am bheil d'fhear gu
maith? am *bheil* an leanabh gu maith?
Agus fhreagair ise, *Tha* gu maith[o].
27 Agus an uair a thàinig i a dh'ionn-
suidh an duine le Dia chum an t-sléibh,
rug i air a chosaibh; ach thàinig Gehasi
am fagus gus a cur air falbh[p]. Agus
thubhairt an duine le Dia, Leig dhi, oir
tha a h-anam air a chràdh innte; agus
cheil an Tighearn' ormsa e[q], agus cha
d'innis e dhomh.
28 Agus thubhairt ise, An d'iarr mise
mac o m' thighearna? nach dubhairt mi[s],
Na meall mi?
29 An sin thubhairt e ri Gehasi, Crios-
laich do leasraidh[t], agus glac mo bhata-sa
ann ad làimh, agus bi 'g imeachd: ma
thachaireas tu air duine sam bith, na
beannaich dha[w]; agus ma bheannaicheas
duine sam bith dhuit, na freagair e a
rìs: agus cuir mo bhata[x] air aghaidh an
leinibh.
30 Agus thubhairt màthair an leinibh,
Mar is beò an Tighearn', agus *mar* is
beò d'anam-sa cha-n fhàg mi thu. Agus
dh'éirich e, agus lean e i.
31 Agus chaidh Gehasi air aghaidh
rompa, agus chuir e am bata air aghaidh
an leinibh; ach cha *robh* cainnt no clàist-
eachd *aige*: uime sin phill e 'n a choinn-
eamh, agus dh'innis e dha, ag ràdh, Cha-n
'eil an leanabh air dùsgadh[c].
32 Agus an uair a thàinig Elisa a steach
do'n tigh, feuch, bha an leanabh marbh,
agus 'n a luidhe air a leabaidh-san.
33 Uime sin chaidh e stigh, agus dhùin
e an dorus orra 'n an dithis[d], agus rinn e
urnuigh ris an Tighearna[e].
34 Agus chaidh e suas agus luidh e air
an leanabh, agus chuir e a bheul air a
bheul, agus a shùilean air a shùilibh, agus
a làmhan air a làmhan, agus shìn se e
féin sìos air[f], agus dh'fhàs feòil an leinibh
blàth.
35 Agus a rìs, dh'imich e anns an tigh
a null agus a nall, agus chaidh e suas,
agus shìn se e féin sìos air; agus rinn
an leanabh sreothartaich seachd uairean,
agus dh'fhosgail an leanabh a shùilean.
36 Agus ghairm e air Gehasi, agus
thubhairt e, Gairm air a' Bhan-Sunamaich
so, Agus ghairm esan oirre; agus an uair
a thàinig i stigh d'a ionnsuidh, thubhairt
esan, Tog leat do mhac.
37 Agus thàinig i agus thuit i aig a
chosaibh, agus chrom si i féin sìos gu làr,
agus thog i leatha a mac[h], agus chaidh i
mach.
38 Agus phill Elisa gu Gilgal[i]; agus
bha gorta 's an tìr[j], agus *bha* mic nam
fàidh[k] 'n an suidhe fa 'chomhair[l]: agus
thubhairt e r'a òglach, Cuir air a' phoit
mhòr, agus bruich brochan do mhacaibh
nam fàidh.
39 Agus chaidh aon a mach do an ach-
adh a thional luibhean, agus fhuair e
fìonain fhiadhaich, agus thionail e dhith
dearcan fiadhaich[n], làn 'fhalluinne, agus
thàinig e agus ghearr e sìos iad anns a'
phoit bhrochain; oir cha b'aithne dhoibh
iad.
40 Agus thaom iad a mach do na daoin-
ibh gu itheadh; agus an uair a bha iad
ag itheadh de'n bhrochan, ghlaodh iad,
agus thubhairt iad, Bàs anns a' phoit, a
dhuine le Dia. Agus cha b'urrainn iad
itheadh *dheth*.
41 Agus thubhairt esan, Thugaibh ma
ta min[r] *a m'ionnsuidh*. Agus thilg e
anns a' phoit *i*; agus thubhairt e, Taom
a mach air son an t-sluaigh, a chum gu-n
ith iad: agus cha robh ni air bith olc
anns a' phoit.
42 Agus thàinig duine o Bhaal-salisa[u],
agus thug e dh'ionnsuidh an duine le Dia[v]
aran de'n cheud toradh, fichead builionn
eorna, agus làn dhiasan arbhair 'n an
càithleach[2]; agus thubhairt e, Thoir do'n
t-sluagh, a chum gu-n ith iad.
43 Agus thubhairt 'fhear-frithealaidh
ris, C'ar son a chuirinn so an làthair cheud

R.C. 895.

[a] rann 28
[b] Salm 113. 9
Luc. 1. 36
[c] Marc. 5. 39
Eoin 11. 11
[d] rann 4
Mat. 6. 6
[e] 1 Ri. 17. 20, 21
[f] Gnio. 20. 10
[g] Air. 28. 11
[h] Eabh. 11. 35
[1] *na dean moille air mo shon-sa ann am marcachd.*
[i] caib. 2. 1
[j] caib. 8. 1
[k] caib. 2. 3
[l] Luc. 10. 39
Gnio. 22. 3
[m] caib. 2. 25
Isa. 35. 2
[n] Isa. 5. 4
Mat. 15. 13
Eabh. 12. 15
[o] Lebh. 10. 3
Iob 1. 21, 22
Salm 39. 9
[p] Mat. 20. 31
[q] Gen. 18. 17
[r] caib. 2. 21
Ecs. 15. 25
Eoin 9. 6
[s] rann 16
[t] caib. 9. 1
[u] 1 Sam. 9. 4, 7
[v] 1 Cor. 9. 11
Gal. 6. 6
[w] Luc. 10. 4
[x] Ecs. 7. 19
Gnio. 19. 12
[2] no, *'n a fhalluinn;* no, *'n a shac.*

fear[a]? Agus thubhairt esan *a rìs*, Thoir
do'n t-sluagh, a chum gu-n ith iad: oir
mar so tha an Tighearn' ag ràdh[b], Ithidh
iad, agus bithidh fuigheall ann.
44 Uime sin chuir e 'n a làthair e, agus
dh'ith iad, agus bha fuigheall aca, a réir
focail an Tighearna.

CAIB. V.

1 *Leighis Elisa Naaman an Sirianach o 'luibhre.*
15 *Dhiùlt Elisa tiodhlac a ghabhail uaith.*
20 *Fhuair Gehasi an tiodhlac le ceilg, agus bhuaileadh e le luibhre.*

ANIS bha Naaman[d] ceannard slòigh
rìgh Shiria 'n a dhuine mòr aig a
thighearn', agus urramach; a chionn leis-
san gu-n d' thug an Tighearna saorsa do
Shiria: bha e mar an ceudna treun ann
an neart, *ach bu* lobhar e.
2 Agus chaidh na Sirianaich a mach
'n am buidhnibh, agus thug iad leo ann
am braighdeanas á tìr Israeil caileag
bheag; agus bha i a' feitheamh air mnaoi
Naamain.
3 Agus thubhairt i r'a bana-mhaighstir,
B'fhearr leam gu-m bitheadh mo thigh-
earna maille ris an fhàidh a *tha* ann an
Samaria; an sin leighiseadh e o 'luibhre e.
4 Agus chaidh esan a stigh, agus dh'innis
e d'a thighearn', ag ràdh, Mar so agus
mar so thubhairt a' chaileag a *tha* o thìr
Israeil.
5 Agus thubhairt rìgh Shiria, Imich
romhad, agus cuiridh mise litir a dh'ionn-
suidh rìgh Israeil. Agus dh'imich e[l],
agus thug e leis deich tàlannan airgid,
agus sè mìle *bonn* òir, agus deich culaidh-
ean eudaich.
6 Agus thug e an litir a dh'ionnsuidh
rìgh Israeil, ag ràdh, A nis an uair a thig
an litir so a d'ionnsuidh, feuch, chuir
mi a d'ionnsuidh *leatha* Naaman mo
sheirbhiseach, a chum gu-n leighis thu e
o 'luibhre.
7 Agus an uair a leugh rìgh Israeil an
litir[p], reub e 'eudach, agus thubhairt e,
An Dia mise[q], a mharbadh agus a dhean-
amh beò[r], gu-n cuireadh am *fear* so *fios* a
m'ionnsuidh duine a leigheas o 'luibhre?
uime sin thugaibh fainear, guidheam
oirbh, agus faicibh cionnus a tha e 'g
iarraidh aobhair a'm' aghaidh[t].
8 Agus an uair a chual' Elisa an duine
le Dia gu-n do reub rìgh Israeil 'eudach,
chuir e *fios* a dh'ionnsuidh an rìgh, ag
ràdh, C'ar son a reub thu d'eudach?
thigeadh e nis a m'ionnsuidh-sa, agus
bithidh fios aige gu bheil fàidh ann an
Israel[x].
9 Agus thàinig Naaman le 'eachaibh
agus le 'charbad, agus sheas e aig dorus
tighe Elisa.
10 Agus chuir Elisa 'teachdaire d'a ionn-
suidh, ag ràdh, Imich, agus nigh thu féin
seachd uairean[z] ann an Iordan[a], agus thig
d'fheòil a rìs a d'ionnsuidh, agus bithidh
tu glan.

R.C. 894.

[a] Luc. 9. 17
Eoin 6. 11-13
[b] Mat. 14. 20
15. 37
[c] Eoin 4. 48
[1] no, *Amana.*
[d] Luc. 4. 27
[e] caib. 2. 12
Gen. 41. 43
[f] 1 Cor. 1. 21, 27
[g] Ese. 47. 1-9
Sech. 13. 1
14. 8
[h] Iob 33. 25
[i] Luc. 4. 27
[j] Dan. 2. 47
3. 29
6. 26, 27
[k] Gen. 33. 11
[l] caib. 8. 8, 9
1 Sam. 9. 8
[m] caib. 3. 14
[n] Gen. 14. 23
Mat. 10. 8
Gnio. 20. 33-35
[o] 1 Tes. 1. 9
[p] Isa. 37. 14
[q] Gen. 30. 2
[r] Deut. 32. 39
1 Sam. 2. 6
[s] caib. 7. 2
[t] 1 Ri. 20. 7
Luc. 11. 54
[u] Ecs. 20. 5
[v] 2 Each. 30. 18, 19
[w] Marc. 5. 34
Luc. 7. 50
[x] 1 Ri. 18. 36, 37
Ese. 2. 5
33. 33
[y] Hab. 2. 9
1 Tim. 6. 9, 10
[z] Eoin 9. 7
[a] Ios. 6. 4-16

11 Ach bha fearg air Naaman, agus
dh'fhalbh e roimhe, agus thubhairt e,
Feuch, shaoil mi, gu cinnteach gu-n tig-
eadh e mach a m'ionnsuidh[c], agus gu-n
seasadh e, agus gu-n gairmeadh e air
ainm an Tighearn' a Dhé, agus gu-n
cuireadh e a làmh air an àit, agus gu-n
leighiseadh e an lobhar.
12 Nach 'eil Abana[1] agus Pharpar,
aimhnichean Dhamascuis, na's fearr na
uile uisgeachan Israeil? nach feud mi mi
féin a nigheadh anntasan, agus a bhi glan?
Agus thionndaidh e, agus dh'fhalbh e
roimhe ann an corruich.
13 Agus thàinig a sheirbhisich am fagus,
agus labhair iad ris, agus thubhairt iad,
O athair[e], *nam* bitheadh am fàidh air
iarraidh ort ni mòr a dheanamh, nach
deanadh tu *e*? nach ro mhò na sin ma
ta[f], 'n uair a tha e 'g ràdh riut, Nigh
agus bi glan?
14 An sin chaidh e sìos[g], agus thum se
e féin ann an Iordan seachd uairean, a
réir focail an duine le Dia; agus thàinig
'fheòil a rìs mar fheòil leinibh bhig[h], agus
ghlanadh e[i].
15 Agus phill e a dh'ionnsuidh an duine
le Dia, e féin agus a chuideachd uile,
agus thàinig e, agus sheas e 'n a làthair;
agus thubhairt e, Feuch, a nis tha fios
agam nach *'eil* Dia anns an talamh uile
ach ann an Israel[j]: a nis ma ta, guidheam
ort, gabh tiodhlac o[k] d' sheirbhiseach.
16 Ach thubhairt esan, *Mar* is beò an
Tighearn'[m], an làthair am bheil mi a'm'
sheasamh, cha ghabh mi *e*[n]. Agus chuir
e impidh air *a* ghabhail, ach dhiùlt esan *e*.
17 Agus thubhairt Naaman, Nach toir-
ear ma ta, guidheam ort do d' sheirbh-
iseach eire dhà mhuileid de thalamh?
oir cha toir do sheirbhiseach suas á so a
mach tabhartas-loisgte, no ìobairt do
dhiathaibh air bith eile, ach do'n Tigh-
earna[o].
18 Anns an ni so gu-n tugadh an Tigh-
earna maitheanas do d' sheirbhiseach, an
uair a théid mo thighearn' a steach do
thigh Rimoin a dheanamh aoraidh an sin,
agus a leigéas e a thaic air mo làimh-sa[s],
agus a chromas mise mi féin sìos ann
an tigh Rimoin: an uair a chromas mise
mi féin sìos[u] ann an tigh Rimoin, gu-n
tugadh an Tighearna maitheanas[v] do d'
sheirbhiseach anns an ni so.
19 Agus thubhairt esan ris, Imich ann
an sìth[w]. Agus dh'imich e uaith beagan
astair.
20 Agus thubhairt Gehasi òglach Elisa
an duine le Dia, Feuch, chaomhain mo
mhaighstir Naaman an Sirianach so, a
thaobh nach do ghabh *e* as a làimh *an ni*
sin a thug e leis: ach *mar* is beò an
Tighearna, ruithidh mise 'n a dhéigh,
agus gabhaidh mi ni éigin uaith[y].
21 Agus lean Gehasi Naaman: agus an
uair a chunnaic Naaman *e* a' ruith 'n a
dhéigh, leum e nuas as a charbad 'n a

choinneamh, agus thubhairt e, Am *bheil*
gach ni gu maith?
22 Agus thubhairt esan, *Tha gach ni* gu
maith: chuir mo mhaighstir uaith mi, ag
ràdh, Feuch, a nis thàinig a m'ionnsuidh
dà òganach o shliabh Ephraim de mhac-
aibh nam fàidh: thoir dhoibh, guidheam
ort, tàlann airgid, agus dà chulaidh eud-
aich.
23 Agus thubhairt Naaman, *Ma's* toil
leat[b], gabh dà thàlann. Agus choimh-
éignich se e agus cheangail e dà thàlann
airgid ann an dà mhàla, agus dà chulaidh
eudaich, agus chuir e iad air dithis d'a
òglaich; agus ghiùlain iadsan roimhe
iad.
24 Agus an uair a thàinig e do'n dùn[1],
ghabh e as an làimh *iad*, agus thaisg e
anns an tigh *iad*[c]: agus leig e na daoine
air falbh, agus dh'fhalbh iad.
25 Agus chaidh esan a steach, agus
sheas e an làthair a mhaighstir[e], agus
thubhairt Elisa ris, Cia as a thàinig
thusa, a Ghehasi? Agus thubhairt esan,
Cha deachaidh do sheirbhiseach taobh
air bith.
26 Agus thubhairt esan ris, Nach
deachaidh mo chridhe-sa[g] *maille riut*, an
uair a phill an duine o 'charbad a'd'
choinneamh? an àm so a ghabhail airgid,
agus a ghabhail eudaich, agus liosan-
olaidh, agus fhìon-liosan, agus chaorach,
agus buair, agus òglach, agus bhan-
oglach?
27 Uime sin dlùth-leanaidh luibhre
Naamain riutsa[j], agus ri d' shliochd gu
bràth. Agus chaidh e mach á 'fhianuis,
'n a lobhar[l], *geal* mar shneachd.

CAIB. VI.

1 *Thug Elisa air iarunn snàmh.* 8 *Leig e ris comhairle rìgh Shiria, agus thug e gu neo-ni i.* 11 *Chuir rìgh Shiria armailt g'a ghlacadh.* 18 *Bhuaileadh iad le doille.* 24 *Theannaich Ben-hadad Samaria.* 25 *Bhuadhaich a' ghorta 's a' bhaile.*

AGUS thubhairt mic nam fàidh[n] ri
Elisa, Feuch a nis, *tha* 'n t-àit anns
am bheil sinn a chòmhnuidh maille riut
ro chumhann air ar son.
2 Leig dhuinn dol, guidheamaid ort, gu
Iordan, agus bheir gach fear againn sail
as a sin, agus ni sinn dhuinn féin an sin
àite gu còmhnuidh a ghabhail ann. Agus
fhreagair esan, Rachaibh.
3 Agus thubhairt aon *diubh*, Ma's i
do thoil a nis[p], falbh féin maille ri d'
sheirbhisich. Agus fhreagair esan, Théid
mi.
4 Agus chaidh e maille riu: agus an
uair a thàinig iad gu Iordan, ghearr iad
sios fiodh.
5 Ach an uair a bha aon *diubh* a' leag-
adh sailthe, thuit iarunn *na tuaighe* anns
an uisge: agus dh'éigh e agus thubhairt
e, Mo thruaigh, a mhaighstir! agus *gur*
ann 'an coingheall *a bha* e.

R.C. 893.

[a] caib. 2. 21
[b] caib. 6. 3
[1] *àit àrd, tùr.*
[c] Ios. 7. 21
Isa. 29. 15
[d] 2 Each. 20. 20
[e] Ese. 33. 31
[f] Salm 48. 4, 5
Mat. 2. 3, &c.
[g] Gnà. 12. 19, 22
[h] Am. 3. 7
[i] Salm 139. 1-4
Ier. 23. 24
[j] Isa. 59. 2, 3
Hos. 10. 13
[k] Salm 37. 32, 33
Ier. 36. 26
Gnio. 23. 12-27
[l] caib. 15. 5
Air. 12. 10
[m] Gen. 37. 17
[n] caib. 4. 38
[o] 2 Each. 16. 9
32. 7, 8
Salm 55. 18
Ròm. 8. 31
[p] caib. 5. 23
[q] caib. 2. 11
Salm 34. 7
68. 17
Sech. 1. 8
6. 1-7
Tais. 19. 11, 14
[r] Gen. 19. 11
[s] 2 Sam. 16. 18

6 Agus thubhairt an duine le Dia, C'àit
an do thuit e? Agus dh'fheuch esan da
an t-àit. Agus ghearr e sìos maide[a], agus
thilg e 'n sin *e*, agus thug e air an iarunn
snàmh.
7 Agus thubhairt e, Tog leat *e*. Agus
shìn esan a mach a làmh, agus ghabh
se e.
8 Agus bha rìgh Shiria a' cogadh ri
Israel; agus chuir e a chomhairle r'a
sheirbhisich, ag ràdh, Ann an leithid so
dh'àite *bithidh* mo champ.
9 Agus chuir an duine le Dia *fios* a
dh'ionnsuidh rìgh Israeil, ag ràdh, Feuch
nach téid thu thairis air a' leithid so
dh'àite; oir an sin tha na Sirianaich air
teachd a nuas.
10 Agus chuir rìgh Israeil *daoine* a
dh'ionnsuidh an àite mu'n d'innis an duine
le Dia dha, agus mu'n d'thug e rabhadh
dha, agus dhion se e féin an sin[d], cha
b'ann aon uair no dà uair.
11 Agus bha cridhe rìgh Shiria fo
bhuaireas mòr[f] air son an ni so; agus
ghairm e air a sheirbhisich, agus thubh-
airt e riu, Nach innis sibh dhomh cò 'n ar
measg-ne '*tha* le rìgh Israeil?
12 Agus thubhairt aon d'a sheirbhisich,
Cha-*n 'eil neach air bith*, a thighearn', a
rìgh: ach Elisa[h] am fàidh, a *tha* ann an
Israel, innsidh *esan* do rìgh Israeil na
briathran a labhras tu ann ad sheòmar-
leapach[i].
13 Agus thubhairt esan, Rachaibh agus
seallaibh c'àit *am bheil* e, a chum gu-n
cuir mi *daoine* uam, agus gu-n glac mi
e[k]. Agus dh'innseadh dha, ag ràdh,
Feuch, *tha* e ann an Dotan[m].
14 Uime sin chuir e eich an sin, agus
carbaid, agus sluagh mòr: agus thàinig
iad 's an oidhche, agus chuairtich iad am
baile.
15 Agus dh'éirich seirbhiseach an duine
le Dia gu moch 's a' mhaduinn, agus
chaidh e mach, agus, feuch, *bha* armailt
a' cuairteachadh a' bhaile, maille ri each-
aibh agus ri carbadaibh; agus thubhairt
'òglach ris, Mo thruaigh, a mhaighstir!
cionnus a ni sinn?
16 Agus fhreagair esan, Na bitheadh
eagal ort; oir is lìonmhoire *iad* a *tha*
leinne na *iadsan* a *tha* leo-san[o].
17 Agus rinn Elisa urnuigh, agus thubh-
airt e, A Thighearna, fosgail, guidheam
ort, a shùilean, a chum gu-m faic e.
Agus dh'fhosgail an Tighearna sùilean
an òganaich, agus chunnaic e; agus,
feuch, *bha* an sliabh làn a dh'eachaibh[q],
agus a charbadaibh teine mu'n cuairt air
Elisa.
18 Agus an uair a thàinig iad a nuas
d'a ionnsuidh, rinn Elisa urnuigh ris an
Tighearn', agus thubhairt e, Buail, guidh-
eam ort, an sluagh so le doille. Agus
bhuail e iad le doille[r], a réir focail Elisa.
19 Agus thubhairt Elisa riu[s], Cha-n i so
an t-slighe, agus cha-n e so am baile;

leanaibh mise, agus bheir mi sibh a
dh'ionnsuidh an duine a tha sibh ag iarr-
aidh. Ach thug e iad gu Samaria.
20 Agus an uair a thàinig iad a steach
do Shamaria, thubhairt Elisa, A Thigh-
earna, fosgail sùilean nan daoine so,
chum gu-m faic iad. Agus dh'fhosgail,
an Tighearn' an sùilean[c], agus chunnaic
iad, agus, feuch, *bha iad* ann am meadhon
Shamaria.
21 Agus thubhairt rìgh Israeil ri Elisa,
an uair a chunnaic e iad, Am buail, am
buail mi *iad*, 'athair?
22 Agus fhreagair esan, Cha bhuail thu
iad: am buaileadh tu iadsan a ghlac thu
'n am braighdibh le d' chlaidheamh, agus
le d' bhogha? cuir aran agus uisge fa'n
comhair[f], a chum gu-n ith agus gu-n òl
iad, agus gu-n téid iad a dh'ionnsuidh an
tighearna féin.
23 Agus rinn e deasachadh mòr air an
son; agus an uair a dh'ith agus a dh'òl
iad, leig e air falbh iad, agus chaidh iad
a dh'ionnsuidh an tighearn'. Agus cha
d'thàinig buidhnean Shiria na's mò do
thìr Israeil[h].
24 Agus 'n a dhéigh so chruinnich Ben-
hadad rìgh Shiria 'armailt uile, agus
chaidh e suas agus theannaich e Samaria.
25 Agus bha gorta mhòr ann an
Samaria; agus, feuch, theannaich iad e[j],
gus an robh ceann asail *air a reiceadh*
air cheithir fichead *bonn* airgid, agus an
ceathramh cuid de chab a dh'aolach
choluman air chùig *bonnaibh* airgid.
26 Agus an uair a bha rìgh Israeil a'
gabhail seachad air a' bhalla, ghlaodh
bean ris, ag ràdh, Dean cabhair orm, mo
thighearn' a rìgh.
27 Agus thubhairt esan, Mur dean an
Tighearna cabhair ort[m], cionnus a ni mise
cabhair ort? an ann á urlar an t-sabhail,
no as an fhìon-amar?
28 Agus thubhairt an rìgh rithe, Ciod
a tha 'teachd riut? Agus fhreagair ise,
Thubhairt a' bhean so rium, Thoir seach-
ad do mhac-sa[o], chum gu-n ith sinn an
diugh e, agus mo mhac-sa ithidh sinn am
màireach.
29 Agus bhruich sinn mo mhac-sa, agus
dh'ith sinn e: agus thubhairt mise rithe-
se air an ath là, Thoir seachad do mhac-
sa, chum gu-n ith sinn e: ach dh'fholaich
ise a mac[p].
30 Agus an uair a chual' an rìgh briathra
na mnatha, reub e 'eudach[q], agus ghabh e
seachad air a' bhalla, agus dh'amhairc an
sluagh, agus, feuch, *bha* sac-eudach air
'fheòil air an taobh a stigh.
31 An sin thubhairt e, Gu-n deanadh
Dia mar sin riumsa, agus tuilleadh mar
an ceudna[u], ma sheasas ceann Elisa mhic
Shaphait air an diugh.
32 Ach *bha* Elisa 'n a shuidhe 'n a thigh,
agus na seanairean[w] 'n an suidhe maille
ris: agus chuir an rìgh duine uaith as a
làthaireachd féin: ach mu-n d'thàinig an

R.C. 892.

[a] 1 Ri. 14. 6
[b] 1 Ri. 18. 13, 14
[c] Luc. 24. 16, 31
[d] Iob 1. 21
[e] Salm 37. 7, 9
[f] Gnà. 25. 21, 22
Ròm. 12. 20
[g] rann. 18, 19
[h] caib. 5. 2
24. 2
1 *uinneagan*
[i] Gen. 7. 11
Mal. 3. 10
[j] Lebh. 26. 26
Ier. 52. 6
Ese. 4. 16
[k] rann. 17, 20
[l] Lebh. 13. 46
[m] Salm 127. 1
146. 3, 5
Ier. 17. 5
[n] Est. 4. 16
Luc. 15, 17, 18
[o] Lebh. 26. 29
Deut. 28. 53-57
Isa. 49. 15
[p] 1 Ri. 3. 26
[q] 1 Ri. 21. 27
[r] caib. 19. 7
2 Sam. 5. 24
Iob 15. 21
[s] caib. 3. 22, &c.
[t] 1 Ri. 10. 29
[u] 1 Ri. 19. 2
[v] Salm 14. 5
48. 4-6
68. 12
Gnà. 21. 1
[w] Ese. 8. 1
20. 1

teachdaire d'a ionnsuidh[a] thubhairt e ris
na seanairibh, Am faic sibhse mar a chuir
mac so a' mhortair[b] duine a thoirt mo
chinn diomsa? thugaibh an aire 'n uair
a thig an teachdaire, druidibh an dorus,
agus cumaibh gu daingean e aig an dorus:
nach *'eil* fuaim chos a thighearna 'n a
dhéigh?
33 An uair a bha e fathast a' labhairt
riu, feuch, thàinig an teachdaire nuas d'a
ionnsuidh: agus thubhairt e, Feuch, tha
an t-òlc so o'n Tighearna[d]: c'ar son a
dh'fheithinn-sa air an Tighearna na's
faide[e]?

CAIB. VII.

1 *Roimh-innis Elisa gu-m bitheadh mòr-phailteas ann an Samaria.* 3 *Thug ceathrar dhaoine a chaidh a mach do'n champ fios seachad gu-n do theich na Sirianaich.* 12 *Chreach rìgh Israeil agus an sluagh camp nan Sirianach.*

AN sin thubhairt Elisa, Eisdibh ri
focal an Tighearna: Mar so tha an
Tighearn' ag ràdh, Mu'n tràth so am
màireach[g] *reiccar* tomhas de mhin mhìn
air secel, agus dà thomhas eorna air secel,
ann an geata Shamaria.
2 Agus fhreagair ceannard, air làimh
an do leig an rìgh a thaic, an duine
le Dia, agus thubhairt e, Feuch, *ged*
dheanadh an Tighearna [1]tuil-dhorsan[i]
anns na nèamhan, am feudadh an ni so
'bhi? agus thubhairt esan, Feuch, chi
thusa le d' shùilibh *e*, ach cha-n ith thu
dheth[k].
3 Agus bha ceathrar dhaoine air an
robh an luibhre aig dol a steach a' gheata[l];
agus thubhairt iad gach fear r'a chéile,
C'ar son a dh'fhanas sinn an so gus am
bàsaich sinn?
4 Ma their sinn, Rachamaid a steach
do 'n bhaile, *tha* a' ghorta anns a' bhaile,
agus bàsaichidh sinn an sin; agus ma
dh'fhanas sinn an so, bàsaichidh sinn mar
an ceudna. A nis ma ta, thigibh, agus
teicheamaid gu camp nan Sirianach:
ma chaomhnas iad beò sinn[n], bithidh sinn
beò; ach ma mharbhas iad sinn, cha-n
fhaigh sinn ach am bàs.
5 Agus dh'éirich iad anns an dùthra
gu dol a dh'ionnsuidh caimp nan Sirian-
ach: agus an uair a thàinig iad gus a'
chuid a b'fhaide mach de champ nan
Sirianach, feuch, cha *robh* duine *air bith*
an sin:
6 Oir thug an Tighearn' air feachd nan
Sirianach fuaim charbad a chluinntinn[r],
agus fuaim each, *eadhon* fuaim slòigh
mhòir: agus thubhairt iad gach fear r'a
chéile[s], Feuch, thuarasdalaich rìgh Israeil
'n ar n-aghaidh rìghrean nan Hiteach[t],
agus rìghrean nan Eiphiteach, gu teachd
oirnn.
7 Uime sin dh'éirich iad[v], agus theich
iad anns an dùthra, agus dh'fhàg iad
am bùthan, agus an eich, agus an asail,
eadhon an camp mar *a bha* e, agus theich
iad air son an anama.

8 Agus an uair a thàinig na lobhair sin gus a' chuid a b'fhaide mach de'n champ, chaidh iad a steach do aon bhùth, agus dh'ith iad, agus dh'òl iad, agus thug iad leo as a sin airgiod, agus òr, agus eudach, agus chaidh iad agus dh'fholaich siad *iad*; agus thàinig iad air an ais, agus chaidh iad a steach do bhùth eile, agus thug iad leo as a sin *mar an ceudna*, agus chaidh iad agus dh'fholaich siad *iad*.

9 Agus thubhairt iad gach fear r'a chéile, Cha-*n 'eil* sinn a' deanamh gu ceart[b]: *is* là deadh sgeoil an là so, agus *tha* sinne 'n ar tosd[c]: ma dh'fhanas sinn gu solus na maidne, thig olc éigin oirnn: a nis ma ta thigibh, agus rachamaid agus innseamaid do theaghlach an rìgh.

10 Agus thàinig iad agus ghlaodh iad ri dorsairibh[d] a' bhaile, agus dh'innis iad dhoibh, ag ràdh, Chaidh sinne gu camp nan Sirianach, agus, feuch, cha *robh* duine air bith an sin, no guth duine, ach eich ceangailte, agus asail ceangailte, agus na bùthan mar *a bha* iad.

11 Agus ghlaodh na dorsairean, agus dh'innis iadsan do theaghlach an rìgh a stigh.

12 Agus dh'éirich an rìgh anns an oidhche, agus thubhairt e r'a sheirbhisich, Innsidh mi dhuibh a nis ciod a rinn na Sirianaich oirnn: tha fios aca gu *bheil* sinne ocrach, agus chaidh iad a mach as a' champ gu am folach féin anns a' mhachair, ag ràdh, An uair a thig iad a mach as a' bhaile, glacaidh sinn beò iad, agus théid sinn a steach do'n bhaile.

13 Agus fhreagair aon d'a sheirbhisich, agus thubhairt e, Gabhar a nis cùig de na h-cachaibh a tha air am fàgail, a dh'fhan anns *a' bhaile*, (feuch, *tha* iad mar uile shluagh Israeil d'an do chuireadh as,) agus cuireamaid *teachdairean* uainn agus faiceamaid.

14 Ghabhadh uime sin dà each carbaid; agus chuir an rìgh *teachdairean* an déigh feachd nan Sirianach, ag ràdh, Rachaibh agus faicibh.

15 Agus chaidh iad 'n an déigh gu ruig Iordan, agus feuch, bha an t-slighe uile làn a dh'eudach, agus a shoithichibh, a thilg na Sirianaich uatha 'n an cabhaig: agus phill na teachdairean, agus dh'innis iad do'n rìgh.

16 Agus chaidh an sluagh a mach, agus chreach iad camp nan Sirianach[k]: agus reiceadh tomhas de mhin mhìn air secel, agus dà thomhas eorna air secel, a réir focail an Tighearna[l].

17 Agus chuir an rìgh cùram a' ghcata air a' cheannard, air làimh an do leig e a thaic: agus shaltair an sluagh air anns a' gheata, agus dh'eug e, mar a thubhairt an duine le Dia[p], a labhair an uair a thàinig an rìgh a nuas d'a ionnsuidh.

18 Agus thachair e, mar a labhair an duine le Dia ris an rìgh[q], ag ràdh, Bithidh dà thomhas eorna air secel, agus tomhas de mhin mhìn air secel, mu an tràth so am màireach ann an geata Shamaria:

19 Agus fhreagair an ceannard sin an duine le Dia, agus thubhairt e, Feuch a nis, *ged* dheanadh an Tighearna tuil-dhorsan anns na nèamhan, am feudadh a' leithid so de ni a bhi? agus thubhairt esan, Feuch, chi thu le d' shùilibh e, ach cha-n ith thu dheth[a].

20 Eadhon mar sin thachair e dha: oir shaltair an sluagh air anns a' gheata, agus dh'eug e.

CAIB. VIII.

3 Phill a' Bhan-Sunamach á tìr nam Philisteach. 10 Thug Elisa fios do Hasael gu-m faigheadh Ben-hadad bàs, agus gu-m bitheadh e féin 'n a rìgh air Siria. 20 Rinn Edom agus Libnah ceannairc an aghaidh Iudah. 23 Rìghich Ahasiah 'an àit Iehoraim.

AN sin labhair Elisa ris a' mhnaoi, d'an d'ath-bheothaich e a mac[e], ag ràdh, Eirich, agus imich thusa agus do theaghlach, agus falbh air chuairt ge b'e àit am feud thu 'bhi air chuairt: oir ghairm an Tighearn' air gorta[f], agus mar an ceudna thig i air an tìr ré sheachd bliadhna[g].

2 Agus dh'éirich a' bhean, agus rinn i a réir focail an duine le Dia: agus dh'fhalbh i féin agus a teaghlach, agus bha i air chuairt ann an tìr nam Philisteach ré sheachd bliadhna.

3 Agus aig ceann nan seachd bliadhna phill a' bhean á tìr nam Philisteach: agus chaidh i mach a ghairm air an rìgh air son a tighe, agus air son a fearainn.

4 Agus labhair an rìgh ri Gehasi[h], òglach an duine le Dia, ag ràdh, Innis dhomh[i], guidheam ort, na nithe mòra uile a rinn Elisa.

5 Agus an uair a bha e ag innseadh do an rìgh mar a dh'ath-bheothaich e *neach* a bha marbh[j], feuch, ghlaodh a' bhean, d'an d'ath-bheothaich e a mac, ris an rìgh air son a tighe, agus air son a fearainn. Agus thubhairt Gehasi, Mo thighearn', a rìgh, so a' bhean, agus so a mac, a dh'ath-bheothaich Elisa.

6 Agus an uair a dh'fheòraich an rìgh de'n mhnaoi, dh'innis i dha. Agus dh'orduich an rìgh dhi maor àraidh, ag ràdh, Thoir air ais gach *ni* 'bu leatha, agus uile thoradh an fhearainn, o'n là a dh'fhàg i an tìr, eadhon gus a nis.

7 Agus thàinig Elisa gu Damascus; agus *bha* Ben-hadad rìgh Shiria tinn: agus dh'innseadh dha, ag ràdh, Thàinig an duine le Dia an so.

8 Agus thubhairt an rìgh ri Hasael[m], Gabh ann ad làimh tiodhlac[n], agus falbh an coinneamh an duine le Dia, agus fiosraich de'n Tighearna leis ag ràdh[o], An tig mi beò o an tinneas so?

9 Agus dh'fhalbh Hasael 'n a choinneamh, agus ghabh e tiodhlac 'n a làimh, eadhon *de* gach ni maith *a bha* ann an

B.C. 892.

[a] Air. 20. 12, Ier. 17. 5, 6, Eabh. 3. 19
[b] Lebh. 19. 18, Gnà. 11. 26
[c] Est. 4. 14
[d] 2 Sam. 18. 26
[e] caib. 4. 18, &c.
[f] Salm 105. 16, Hag. 1. 11
[g] Gen. 41. 27
[h] caib. 5. 20, 27
[i] Mat. 2. 8, Luc. 9. 9, 23. 8, Eoin 9. 27
[j] caib. 4. 35
[k] Salm 68. 12, Isa. 33. 1, 4, 23
[l] rann 1
[m] 1 Ri. 19. 15
[n] 1 Ri. 14. 3
[o] caib. 1. 2, 6
[p] rann 2
[q] Gen. 18. 14, Air. 11. 23, 23. 19

Damascus, eire dhà fhichead càmhal:
agus thàinig e, agus sheas e 'n a làthair,
agus thubhairt e, Chuir do mhac Ben-
hadad, rìgh Shiria, mise a d'ionnsuidh,
ag ràdh, An tig mi beò o'n tinneas
so?
10 Agus thubhairt Elisa ris, Falbh,
abair ris, Feudaidh tu gun teagamh
teachd uaith[c]: gidheadh, nochd an Tigh-
earna dhomhsa gu-m faigh e gu cinnteach
bàs[e].
11 Agus shocraich e a ghnùis gu seas-
mhach, gus an robh nàire air: agus ghuil
an duine le Dia[f].
12 Agus thubhairt Hasael, C'ar son *a
tha* mo thighearn' a' gul? Agus fhreagair
esan, A chionn gu bheil fios agam air an
olc a ni thusa do chloinn Israeil[g]: an
daingneacha làidir cuiridh tu ri theine,
agus an daoine òga marbhaidh tu leis a'
chlaidheamh, agus an clann bheag bruth-
aidh tu[h], agus am mnathan torrach
reubaidh tu suas[i].
13 Agus thubhairt Hasael, Ach ciod, an
cù do sheirbhiseach[j], gu-n deanadh e an
ni mòr so? Agus fhreagair Elisa, Nochd
an Tighearna dhomhsa[l] *gu-m bi* thu a'd'
rìgh air Siria.
14 Agus dh'fhalbh e o Elisa, agus
thàinig e dh'ionnsuidh a thighearn', a
thubhairt ris, Ciod a thubhairt Elisa riut?
Agus fhreagair esan, Dh' innis e dhomh
gu-n tig thu gu cinnteach *o'n tinneas
so*[m].
15 Agus air an là màireach[n] ghabh e
eudach tiugh, agus thum e ann an uisge
e, agus sgaoil e air 'aghaidh e, air chor as
gu-n d'fhuair e bàs: agus rìghich Hasael
'n a àit.
16 Agus anns a' chùigeamh bliadhna
de Ioram mac Ahaib, rìgh Israeil, thòisich
Iehoram[p], mac Iehosaphait rìgh Iudah,
air rìoghachadh.
17 Dà bhliadhna dheug 'ar fhichead a
dh'aois bha e 'n uair a thòisich e air rìogh-
achadh, agus rìghich e ochd bliadhna ann
an Ierusalem.
18 Agus ghluais e ann an slighe rìgh-
rean Israeil[s], mar a rinn tigh Ahaib; oir
bha nighean Ahaib 'n a mnaoi aige[u]:
agus rinn e olc ann an sùilibh an Tigh-
earna.
19 Gidheadh cha b'àill leis an Tigh-
earn' Iudah a sgrios[v], air sgàth Dhaibhidh
'òglaich, mar a gheall e dha[x] solus[3] a
thabhairt da féin agus d'a mhacaibh an
còmhnuidh.
20 'N a làithibh-san dh'éirich Edom o
bhi fo làimh Iudah[a], agus rinn iad rìgh os
an ceann féin[b].
21 Agus chaidh Ioram thairis gu Sair,
agus na carbadan uile maille ris; agus
dh'éirich e 's an oidhche, agus bhuail e na
h-Edomaich a bha mu'n cuairt air, agus
ceannarda nan carbad: agus theich an
sluagh d'am bùthan.
22 Gidheadh dh'éirich Edom o *bhi* fo
làimh Iudah gus an là 'n diugh[a]: agus
dh'éirich Libnah 's an àm cheudna[b].
23 Agus a' chuid eile de ghniomhar-
aibh Ioraim, agus gach *ni* a rinn e, nach
'eil iad sgrìobhta ann an leabhar eachd-
raidh rìghrean Iudah?
24 Agus choidil Ioram maille r'a aith-
richibh, agus dh'adhlaiceadh e maille r'a
aithrichibh ann am baile Dhaibhidh:
agus rìghich Ahasiah[1] a mhac[d] 'n a àit.
25 Anns an dara bliadhna deug de
Ioram mac Ahaib, rìgh Israeil, thòisich
Ahasiah mac Iehoraim, rìgh Iudah, air
rìoghachadh.
26 Dà bhliadhna 'ar fhichead a dh'aois
bha Ahasiah an uair a thòisich e air
rìoghachadh, agus rìghich e aon bhliadh-
na ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a
mhàthar Ataliah, nighean[2] Omri rìgh
Israeil.
27 Agus ghluais e ann an slighe tighe
Ahaib, agus rinn e olc ann an sùilibh an
Tighearna, mar *a rinn* tigh Ahaib: oir
bu chliamhuin do thigh Ahaib e.
28 Agus chaidh e maille ri Ioram[k] mac
Ahaib, gu cogadh an aghaidh Hasaeil
rìgh Shiria ann an Ramot-gilead; agus
lot na Sirianaich Ioram.
29 Agus chaidh rìgh Ioram air ais gu
bhi air a leigheas ann an Iesreel o na
lotaibh a thug na Sirianaich dha ann an
Ramot, an uair a chog e an aghaidh Ha-
saeil rìgh Shiria: agus chaidh Ahasiah
mac Iehoraim, rìgh Iudah, sìos a dh'fhaic-
inn Ioraim[o] mhic Ahaib ann an Iesreel,
a chionn gu-n *robh* e tinn.

CAIB. IX.

1 *Chuir Elisa fàidh gu Ramot-gilead a dh'ungadh*
Iehu. 11 *Rinneadh Iehu 'n a rìgh le ceannard-*
aibh an t-slòigh. 24 *Mharbh e Iehoram agus*
Ahasiah. 30 *Thilg caillteanaich Iesebel a*
nuas o uinneig, agus dh'ith na madraidh a
feòil a réir focail an fhàidh Eliah.

AGUS ghairm Elisa[q] am fàidh air aon
de mhacaibh nam fàidh, agus thubh-
airt e ris, Crioslaich do leasraidh[r], agus
gabh an corn olaidh so ann ad làimh,
agus imich gu Ramot-gilead[t].
2 Agus an uair a thig thu 'n sin, seall-
aidh tu an sin air son Iehu mhic Ieho-
saphait, mhic Nimsi; agus théid thu a
stigh, agus bheir thu air éirigh suas o
mheasg a bhràithrean[w], agus bheir thu e
do sheòmar cùil[4]:
3 Agus gabhaidh tu an corn olaidh[y],
agus taomaidh tu air a cheann *e*[z], agus
their thu, Mar so tha an Tighearn' ag
ràdh, Dh'ung mi thu a'd' rìgh air Israel;
an sin fosgailidh tu an dorus, agus teichidh
tu, agus cha-n fhan thu.
4 Agus dh'imich an t-òganach, am
fàidh, gu Ramot-gilead.
5 Agus an uair a thàinig e, feuch, *bha*
ceannardan an t-slòigh 'n an suidhe; agus
thubhairt e, Tha ni agam ri ràdh riut[5], a
cheannaird. Agus thubhairt Iehu, Cò

B.C. 884.

[a] rann 20
[b] Ios. 21. 13
[c] 1 Ri. 22. 15
[1] *theirear Asariah ris, 2 Each. 22. 6, agus Iehoahas, 2 Each. 21. 17; 25. 23.*
[d] 2 Each. 22. 1, &c.
[e] rann 15
[f] Luc. 19. 41
[g] caib. 10. 32; 12. 17; 13. 3, 7
[2] no, *ogha, rann 18.*
[h] Salm 137. 8, 9; Am. 1. 3-5
[i] caib. 15. 16; Hos. 13. 16; Am. 1. 13
[j] 1 Sam. 17. 43
[k] caib. 9. 15
[l] 1 Ri. 19. 15
[m] rann 10
[n] Mic. 2. 1
[o] caib. 9. 16
[p] 2 Each. 21. 5, &c.
[q] 1 Ri. 20. 35
[r] caib. 4. 29; Ier. 1. 17
[s] 1 Ri. 22. 52, 53
[t] caib. 8. 28
[u] rann 26
[v] Ier. 33. 25, 26; Hos. 11. 9
[w] rann. 5, 11
[x] 2 Sam. 7. 13; 1 Ri. 11. 36; 15. 4; Salm 132. 17
[3] *lòchran.*
[4] *seòmar ann an seòmar.*
[y] 1 Ri. 19. 16
[z] 1 Sam. 10. 1
[a] Gen. 27. 40
[b] Mat. 2. 8; Luc. 9. 9; 23. 8; Eoin 9. 27
[5] *tha gnothuch agam riut.*

ris dhiun uile? Agus thubhairt esan,
Riutsa a cheannaird.
6 Agus dh'éirich e, agus chaidh e steach
do'n tigh, agus thaom e an oladh air a
cheann, agus thubhairt e ris, Mar so tha
an Tighearna Dia Israeil ag ràdh[a], Dh'ung
mi thusa a'd' rìgh air sluagh an Tighearn',
eadhon air Israel[b].
7 Agus buailidh tu tigh Ahaib do
thighearn[c], agus dìolaidh mise fuil mo
sheirbhiseach na fàidhean[d], agus fuil uile
sheirbhiseach an Tighearn', air làimh
Iesebeil.
8 Agus sgriosar tigh Ahaib uile, agus
gearraidh mi as o Ahab esan a ni uisge ri
balla[e], agus esan a dhruidear suas[f] agus
a dh'fhàgar ann an Israel.
9 Agus ni mi tigh Ahaib mar thigh
Ieroboaim[h] mhic Nebait, agus mar thigh
Bhaasa mhic Ahiah[i].
10 Agus ithidh na madraidh Iesebel[j]
ann an cuibhrionn Iesreeil, agus cha *bhi
neach air bith ann* a dh'adhlaiceas *i*.
Agus dh'fhosgail e an dorus, agus theich e.
11 An sin thàinig Iehu a mach a dh'ionn-
suidh sheirbhiseach a thighearn', agus
thubhairt iad ris, Am *bheil* gach ni gu
maith? c'ar son a thàinig am *fear* cuth-
aich so a d'ionnsuidh? Agus thubhairt
esan riu, Is aithne dhuibh an duine, agus
a chainnt.
12 Agus thubhairt iadsan, *Is* breug *e*;
innis dhuinn a nis. Agus thubhairt esan,
Mar so agus mar so labhair e rium, ag
ràdh, Mar so tha an Tighearn' ag ràdh[m],
Dh'ung mi thu a'd' rìgh air Israel.
13 An sinn rinn iad cabhag, agus ghabh
iad gach fear dhiubh 'fhalluinn[n], agus
chuir iad gach aon foidhe *i* air mullach na
staidhreach, agus shéid iad le trompaid[o],
agus thubhairt iad, Is e Iehu an rìgh[2].
14 Uime sin rinn Iehu mac Iehosaphait,
mhic Nimsi, ceannairc[3] an aghaidh Ior-
aim: (a nis bha Ioram a' gleidheadh
Ramot-gilead, e féin agus Israel uile, an
aghaidh Hasaeil rìgh Shiria:
15 Ach phill rìgh Ioram gu bhi air a
leigheas ann an Iesreel o na lotaibh[q] a
thug na Sirianaich dha, 'n uair a chog e
ri Hasael rìgh Shiria.) Agus thubhairt
Iehu, Ma's e 'ur toil e, na rachadh neach
air bith a mach, agus na teicheadh e as
a' bhaile, gu dol *g'a* innseadh ann an
Iesreel.
16 Agus mharcaich Iehu ann an carbad,
agus chaidh e gu Iesreel; oir *bha* Ioram
'n a luidhe an sin: agus thàinig Ahasiah
rìgh Iudah a nuas a dh'fhaicinn Ioraim.
17 Agus sheas fear-faire[t] air an tùr ann
an Iesreel, agus chunnaic e buidheann
Iehu 'n uair a bha e a' teachd, agus thubh-
airt e, *Tha* mi 'faicinn buidhne. Agus
thubhairt Ioram, Gabh marcach, agus
cuir 'n an coinneamh *e*, agus abradh e,
An sìth *a th'ann*[v]?
18 Agus chaidh fear a' marcachd air
each 'n a choinneamh, agus thubhairt e,

R.C. 884.

[a] 2 Each. 22. 7
[b] Salm 75. 6
Dan. 2. 21
4. 17, 32
5. 20, 21
[c] Luc. 18. 7, 8
Tais. 6. 9, 10
[d] 1 Ri. 18. 4
21. 15, 21
[e] 1 Ri. 14. 10
[f] Deut. 32. 36
[g] Hab. 1. 6
[1] *beartaich.*
[h] 1 Ri. 15. 29
[i] 1 Ri. 16. 5, 11
[j] rann. 35, 36
1 Ri. 21. 23
[k] Isa. 48. 22
[l] Tais. 2. 20-23
[m] rann 6
[n] Mat. 21. 6
[o] 2 Sam. 15. 10
[2] *tha Iehu a' rìoghachadh.*
[3] *comhfheall.*
[p] 1 Ri. 21. 29
[q] caib. 8. 28, 29
[r] 1 Ri. 21. 19
[s] Ios. 7. 11
Bre. 1. 27
2 Each. 22. 9
[t] 2 Sam. 18. 24
Isa. 21. 6, &c.
[u] caib. 8. 25
2 Each. 22. 1, 2
[v] 1 Sam. 16. 4
17. 22
1 Ri. 2. 13

Mar so tha an rìgh ag ràdh, An sìth *a
th'ann*? Agus thubhairt Iehu, Ciod do
ghnothuch-sa ri sìth? tionndaidh air mo
chùlaobh. Agus dh'innis am fear-faire,
ag ràdh, Thàinig an teachdaire d'an ionn-
suidh, ach cha-n 'eil e 'tighinn air ais.
19 Agus chuir e uaith fear eile a' marc-
achd air each, agus thàinig e d'an ionn-
suidh, agus thubhairt e, Mar so tha an
rìgh ag ràdh, An sìth *a th'ann*? Agus
fhreagair Iehu, Ciod do ghnothuch-sa ri
sìth? tionndaidh air mo chùlaobh.
20 Agus dh'innis am fear-faire, ag ràdh,
Thàinig e eadhon d'an ionnsuidh, agus
cha-n 'eil e 'teachd air ais: agus tha an
siubhal cosmhuil ri siubhal Iehu mhic
Nimsi; oir tha e a' siubhal gu dian[g].
21 Agus thubhairt Ioram, Ulluich[1].
Agus dh'ulluich e a charbad. Agus
chaidh Ioram rìgh Israeil, agus Ahasiah
rìgh Iudah, a mach, gach fear dhiubh
'n a charbad, agus chaidh iad a mach an
coinneamh Iehu, agus thachair iad air
ann an cuibhrionn Naboit an Iesreelich.
22 Agus an uair a chunnaic Ioram Iehu,
thubhairt e, An sìth *a th'ann*, a Iehu?
Agus thubhairt esan, Ciod an t-sìth[k],
fhad 's *a bhitheas* strìopachas Iesebeil do
mhàthar[l], agus a druidheachdan cho
lìonmhor?
23 An sin thionndaidh Ioram a làmhan
agus theich e, agus thubhairt e ri Ahasiah,
Tha foill ann, O Ahasiah.
24 Agus tharruing Iehu bogha le 'uile
neart, agus bhuail e Ioram eadar a ghaird-
eana, agus chaidh an t-saighead a mach
troimh a chridhe, agus chrom e sìos 'n a
charbad.
25 An sin thubhairt *Iehu* ri Bidcar a
cheannard, Tog *agus* tilg e ann an cuibh-
rionn fearainn Naboit an Iesreelich: oir
is cuimhe leam, an uair a bha mise agus
thusa a' marcachd cuideachd an déigh
Ahaib 'athar, gu-n do chuir an Tighearn'
an eallach so air[p];
26 Gu cinnteach chunnaic mi an dé fuil
Naboit, agus fuil a mhac, ars' an Tigh-
earn', agus dìolaidh mi ort anns a' chuibh-
rionn[r] so, ars' an Tighearn'. A nis ma ta
tog *agus* tilg e anns a' chuibhrionn *fhear-
ainn*, a réir focail an Tighearna.
27 Agus an uair a chunnaic Ahasiah
rìgh Iudah *so*, theich e rathad tighe an
liosa: agus lean Iehu 'n a dhéigh, agus
thubhairt e, Buailibh esan mar an ceudna
'n *a* charbad. *Agus bhuail iad e* aig
uchdaich Ghuir, a *tha* làimh ri Ibleam:
agus theich e gu Megido[s], agus fhuair e
bàs an sin.
28 Agus thug a sheirbhisich leo e ann
an carbad gu Ierusalem, agus dh'adhlaic
iad e 'n a àit-adhlacaidh, maille r'a aith-
richibh ann am baile Dhaibhidh.
29 Agus anns an aon bhliadhna deug[u]
de Ioram mac Ahaib, thòisich Ahasiah
air rìoghachadh os ceann Iudah.
30 Agus an uair a thàinig Iehu gu Ies-

reel, chuala Iesebel *e*; agus chuir i dath
mu a sùilibh, agus sgeadaich i a ceann,
agus dh'amhairc i mach air uinneig.
31 Agus an uair a bha Iehu a' teachd a
stigh air a' gheata, thubhairt i, An *robh*
sìth aig Simri[a], a mharbh a thighearna?
32 Agus thog esan 'aghaidh suas a
dh'ionnsuidh na h-uinneig, agus thubh-
airt e, Cò *tha* leamsa, cò? agus dh'amhairc
dithis *no* triuir de chaillteanaich a mach
air.
33 Agus thubhairt e, Tilgibh a nuas i.
Agus thilg iadsan sìos i; agus chrath-
adh *cuid* d' a fuil air a' bhalla, agus air
na h-eachaibh, agus shaltair iad fo an
cosaibh i.
34 Agus chaidh e stigh, agus dh'ith agus
dh'òl e, agus thubhairt e, Rachaibh a nis
a dh'fhaicinn na mnatha mallaichte sin,
agus adhlaicibh i; oir *is* nighean rìgh i[e].
35 Agus chaidh iad g'a h-adhlacadh,
ach cha d'fhuair iad dith ach an claig-
ionn[f], agus na cosan, agus basan *a*
làmh.
36 Agus phill iad, agus dh'innis iad da:
agus thubhairt esan, *Is* e so focal an Tigh-
earn', a labhair e le làimh 'òglaich Eliah
an Tisbithich, ag ràdh, Ann an cuibh-
rionn Iesreeil[h], ithidh na madraidh feòil
Iesebeil:
37 Agus bithidh closach Iesebeil mar
aolach[k] air aghaidh an fhearainn ann an
cuibhrionn Iesreeil, *air chor* as nach abair
iad, *Is i* so Iesebel.

CAIB. X.

1 *Chuir Iehu mic Ahaib gu bàs.* 12 *Air a shlighe gu Samaria mharbh e bràithrean Ahasiah.* 18 *Le a sheòltachd sgrios e uile luchd-aoraidh Bhaail, agus loisg e an dealbhan.* 32 *Bhuail Hasael Israel.* 34 *Fhuair Iehu bàs, agus rìghich Iehoahas 'n a àit.*

AGUS *bha* aig Ahab deich agus tri
fichead mac ann an Samaria. Agus
sgrìobh Iehu litrichean, agus chuir e do
Shamaria *iad*, a dh'ionnsuidh uachdaran
Iesreeil, a dh'ionnsuidh nan seanair, agus
d'an ionnsuidh-san a thog *clann* Ahaib,
ag ràdh,
2 A nis an uair a thig an litir so d'ur
n-ionnsuidh, o tha mic 'ur tighearna
maille ribh, agus carbaid agaibh, agus
eich, agus baile daingnichte, agus airm,
3 Amhaircibh a mach eadhon air a
shon-san a's fearr agus a's iomchuidh de
mhacaibh 'ur tighearn', agus cuiribh e air
rìgh-chaithir 'athar, agus cogaibh air son
tighe 'ur tighearn'.
4 Ach bha eagal ro mhòr orra-san, agus
thubhairt iad, Feuch, cha do sheas dà rìgh
roimhe[s], agus cionnus a sheasas sinne?
5 Agus chuir *esan a bha* os ceann an
tighe, agus *esan a bha* os ceann a' bhaile,
agus na seanairean, agus iadsan a thog
a' chlann, teachdairean gu Iehu, ag ràdh,
Is sinne do sheirbhisich[u], agus ni'sinn gach
ni a dh'iarras tu oirnn; cha dean sinn
rìgh air bith: an *ni a tha* taitneach a'd'
shùilibh-sa, dean *e*.
6 Agus sgrìobh e d'an ionnsuidh litir an
dara uair, ag radh, Ma'*s* leamsa sibh[1],
agus *ma* dh'éisdeas sibh ri m' ghuth,
gabhaibh cinn mhac 'ur tighearn', agus
thigibh a m'ionnsuidh-sa mu'n tràth so
am màireach gu Iesreel: (a nis *bha* mic
an rìgh, deich agus tri fichead fear, maille
ri daoinibh mòra a' bhaile a thog iad.)
7 Agus an uair a thàinig an litir d'an
ionnsuidh, ghabh iad mic an rìgh, agus
mharbh iad[b] deich agus tri fichead fear[c],
agus chuir iad an cinn ann am bascaid-
ibh[d], agus chuir iad d'a ionnsuidh *iad* gu
Iesreel.
8 Agus thàinig teachdair', agus dh'innis
e dha, ag ràdh, Thug iad leo cinn mhac
an rìgh. Agus thubhairt esan, Cuiribh
iad 'n an dà dhùn aig dol a stigh a' gheata
gu maduinn.
9 Agus anns a' mhaduinn chaidh e
mach agus sheas e, agus thubhairt e ris
an t-sluagh uile, Tha sibhse ionraic:
feuch, rinn mise ceannairc an aghaidh
mo thighearn'[g], agus mharbh mi *e*; ach
cò bhuail iad so uile?
10 Bitheadh fios agaibh a nis, nach tuit
lide de fhocal an Tighearna gu làr[i], a
labhair an Tighearna mu thigh[j] Ahaib;
oir rinn an Tighearn' an *ni sin* a labhair
e le làimh a sheirbhisich Eliah.
11 Mar sin bhuail Iehu iadsan uile a
mhair de thigh Ahaib ann an Iesreel,
agus a dhaoine mòra uile, agus a luchd-
dàimh[l], agus a shagairt, gus nach d'fhàg
e duine beò aige[m].
12 Agus dh'éirich e, agus dh'imich e,
agus chaidh e do Shamaria. Agus an
uair *a bha* e aig tigh-bearraidh nam
buachaillean air an t-slighe,
13 Thachair Iehu air bràithribh Ahasiah
rìgh Iudah, agus thubhairt e, Cò sibhse?
Agus thubhairt iadsan, *Is* sinne bràith-
rean Ahasiah, agus tha sinn a' dol sìos a
chur fàilte air cloinn an rìgh, agus air
cloinn na ban-righinn.
14 Agus thubhairt esan, Glacaibh beò
iad[n]. Agus ghlac iad beò iad[o], agus
mharbh siad iad aig slochd an tigh-
bhearraidh, dà fhichead agus dithis fhear;
agus cha d'fhàg e duine *beò* dhiubh.
15 Agus an uair a dh'fhalbh e as a sin,
thachair e air Iehonadab[p] mac Rechaib[q]
a' teachd 'n a choinneamh; agus chuir e
fàilte air, agus thubhairt e ris, Am bheil
do chridhe-sa direach, mar *a tha* mo
chridhe-sa le d' chridhe-sa? Agus thubh-
airt Iehonadab, Tha. Ma tha, *ars' esan*,
thoir *dhomh* do làmh[r]. Agus thug e dha
a làmh, agus thog e suas e d'a ionnsuidh
do'n charbad.
16 Agus thubhairt e, Thig maille rium-
sa, agus faic m'eud air son an Tighearn'[t].
Agus thug e air marcachd 'n a charbad.
17 Agus thàinig e do Shamaria, agus
bhuail e iadsan uile a mhair de Ahab[v] ann

B.C. 884.

[1] *ma tha sibh leam-sa.*
[a] 1 Ri. 16. 9-20
[b] 1 Ri. 21. 21
[c] Bre. 9. 5, &c.
[d] Mat. 14. 8, 11
[e] 1 Ri. 16. 31
[f] Ecl. 6. 3 Isa. 14. 18-20 Ier. 22. 19 36. 30
[g] caib. 9. 14, 24
[h] 1 Ri. 21. 23
[i] 1 Sam. 3. 19 Ier. 44. 28, 29
[j] 1 Ri. 21. 19, &c.
[k] Isa. 83. 10 Ier. 8. 2 16. 4
[l] Salm 125. 5 Gnà. 13. 20
[m] 1 Ri. 14. 10
[n] 1 Ri. 20. 18
[o] 2 Each. 22. 8
[p] Ier. 35. 6, &c.
[q] 1 Each. 2. 55
[r] Esr. 10. 19
[s] caib. 9. 24, 27
[t] 1 Ri. 19. 10 Gnà. 27. 2 Ese. 33. 31 Mat. 6. 2, 5
[u] 1 Ri. 20. 4, 32
[v] caib. 9. 8

an Samaria, gus an do sgrios se e, a réir
focail an Tighearn', a labhair e ri Eliah[b].
18 Agus chruinnich Iehu an sluagh uile,
agus thubhairt e riu, Rinn Ahab beagan
seirbhis do Bhaal[d], *ach* ni Iehu mòran
seirbhis dha.
19 A nis ma ta gairmibh a m'ionnsuidh-
sa fàidhean Bhaail[f] uile, a sheirbhisich
uile, agus a shagairt uile; na bitheadh
duine dhiubh air chall; oir *tha* ìobairt
mhòr agam *r'a deanamh* do Bhaal: ge
b'e neach a bhitheas air chall, cha mhair e
beò. Ach rinn Iehu so ann an seòltachd[h],
a chum gu-n sgriosadh e luchd-aoraidh
Bhaail.
20 Agus thubhairt Iehu, Gairmibh féill
naomh do Bhaal. Agus ghairm iad *i*.
21 Agus chuir Iehu *fios* air feadh Israeil
uile, agus thàinig uile luchd-aoraidh
Bhaail; cha d'fhàgadh duine dhiubh
nach d' thàinig: ach chaidh iad a steach
do thigh Bhaail[k], agus lìonadh tigh
Bhaail o cheann gu ceann.
22 Agus thubhairt e ris-san a *bha* os
ceann seòmair nan culaidh, Thoir a mach
culaidhean do uile luchd-aoraidh Bhaail.
Agus thug e mach dhoibh culaidhean.
23 Agus chaidh Iehu agus Iehonadab[l]
mac Rechaib a steach do thigh Bhaail,
agus thubhairt e ri luchd-aoraidh Bhaail,
Rannsaichibh agus faicibh nach bi an so
maille ribh *neach air bith* de sheirbhisich
an Tighearn', ach luchd-aoraidh Bhaail a
mhàin[m].
24 Agus an uair a chaidh iad a steach a
thoirt suas ìobairtean agus thabhartas-
loisgte, shuidhich Iehu ceithir fichead
fear leis a muigh, agus thubhairt e, *Ma*
théid fear air bith as de na daoinibh a
thug mise thairis d'ur làimh, théid anam
an neach *a leigeas as e* air son 'anama-
san[o].
25 Agus co luath as a chuir e crìoch air
an ìobairt-loisgte ìobradh, thubhairt Iehu
ris an fhreiceadan, agus ris na ceannard-
aibh, Rachaibh a steach, buailibh iad[p], na
tigeadh duine dhiubh mach. Agus bhuail
siad iad le faobhar a' chlaidheimh, agus
thilg am freiceadan agus na ceannardan
a mach *iad*; agus chaidh iad gu baile
tighe Bhaail.
26 Agus thug iad a mach na dealbhan[q]
á tigh Bhaail, agus loisg siad iad[s].
27 Agus bhris iad sìos dealbh Bhaail,
agus bhris iad sìos tigh Bhaail, agus rinn
iad e 'n a thigh-salchair[t] gus an là an
diugh.
28 Mar so sgrios Iehu Baal a mach á
Israel.
29 Gidheadh ri peacaidhean Ieroboaim
mhic Nebait, a thug air Israel peacachadh,
cha do dhealaich Iehu, *eadhon ris* na
laoigh òir[u] a *bha* ann am Bet-el, agus a
bha ann an Dan.
30 Agus thubhairt an Tighearna ri Iehu,
A chionn gu-n do rinn thu gu maith *anns
an ni sin* a dheanamh *a tha* ceart ann am
shùilibh-sa[a], *agus* gu-n d'rinn thu ri tigh
Ahaib a réir gach *ni* a *bha* ann am chridhe-
sa, suidhidh do mhic de'n cheathramh
ginealach[c] air rìgh-chaithir Israeil.
31 Ach cha d'thug Iehu an aire air
imeachd ann an lagh an Tighearna Dé
Israeil le 'uile chridhe[e]; *oir* cha do dheal-
aich e ri peacaidhean Ieroboaim[g], a thug
air Israel peacachadh.
32 Anns na làithibh sin thòisich an
Tighearn' air Israel a ghearradh goirid:
agus bhuail Hasael iad ann an uile chrìoch-
aibh Israeil[i];
33 O Iordan a làimh na h-àirde 'n ear,
fearann Ghilead uile, na Gadaich, agus
na Reubenich, agus na Manasaich, o
Aroer, (a *tha* làimh ri sruth Arnoin,)
eadhon Gilead[j] agus Basan.
34 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Iehu, agus gach *ni* a rinn e, agus a thréine
uile, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar
eachdraidh rìghrean Israeil?
35 Agus choidil Iehu maille r'a aith-
richibh; agus dh'adhlaic iad e ann an
Samaria: agus rìghich Iehoahas a mhac
'n a àit.
36 Agus *b'i* an ùine a rìghich Iehu os
ceann Israeil ann an Samaria, ochd
bliadhna fichead.

CAIB. XI.

1 *Dh-fholaich Iehoseba Ioas ré shè bliadhna ann an tigh an Tighearna.* 4 *Air an t-seachdamh bliadhna dh'ung Iehoiada e 'n a rìgh air Iudah.* 13 *Mharbhadh Ataliah.* 18 *Bhriseadh altairean agus dealbhan Bhaail.*

AGUS an uair a chunnaic Ataliah[n]
màthair Ahasiah gu-n robh a mac
marbh, dh'éirich i, agus sgrios i an sliochd
rìoghail uile.
2 Ach ghabh Iehoseba nighean rìgh
Ioraim, piuthar Ahasiah, Ioas[1] mac Aha-
siah, agus ghoid i e á measg mhac an
rìgh a mharbhadh, agus chuir i e féin
agus a bhanaltrum ann an seòmar nan
leapaichean: agus dh'fholaich iad e o
Ataliah air chor as nach do mharbh-
adh e.
3 Agus bha e maille rithe 'am folach ann
an tigh an Tighearna ré shè bliadhna:
agus rìghich Ataliah os ceann na tìre.
4 Agus air an t-seachdamh bliadhna[r]
chuir Iehoiada *fios* uaith, agus ghabh e
iadsan a bha os ceann cheudan, agus na
ceannardan, agus am freiceadan, agus
thug e steach d' a ionnsuidh iad do thigh
an Tighearn', agus rinn e coimhcheangal
riu, agus ghabh e mionnan diubh ann an
tigh an Tighearn', agus dh'fheuch e dhoibh
mac an rìgh.
5 Agus dh'àithn e dhoibh, ag ràdh, So
an ni a ni sibh: *Bithidh* an treas cuid
dhibhse a théid a steach air an t-sàbaid,
a' gleidheadh faire tighe an rìgh[v]:
6 Agus *bithidh* trian aig geata Shuir,
agus trian aig a' gheata air cùlaobh an
fhreiceadain: mar so gleidhidh sibh faire

B.C. 884.

a Ese. 29. 18-20
b 1 Ri. 21. 21
c rann 35
caib. 13. 1, 10
14. 23
15. 8-12
d 1 Ri. 16. 31, 32
e Eoin 4. 24
f 1 Ri. 22. 6
g 1 Ri. 14. 16
h Iob 13. 7
Gnà. 29. 5
i caib. 8. 12
j Am. 1. 3
k caib. 9. 24, 27
l rann 15
m Mat. 13. 30, 41
25. 32, 33
n 2 Each. 22. 10
o 1 Ri. 20. 39
1 no, *Iehoas.*
p Ecs. 32. 27
Deut. 13. 6-11
Ese. 9. 5-7
q 1 Ri. 14. 23
r 2 Each. 23. 1, &c.
s 2 Sam. 5. 21
1 Ri. 15. 13
t Esr. 6. 11
Dan. 2. 5
3. 29
u 1 Ri. 12. 28, 29
v caib. 16. 18

an tighe, a chum nach brisear a steach air.

7 Agus *gleidhidh* dà chuid dhibhse uile a théid a mach air an t-sàbaid, gleidhidh eadhon iadsan faire tighe an Tighearna mu'n cuairt air an rìgh.

8 Agus cuairtichidh sibh an rìgh air gach taobh, gach fear le 'airm 'n a làimh: agus esan a thig an taobh a stigh de na sreathaibh, marbhar e; agus bithibh-se maille ris an rìgh 'n uair a théid e mach, agus an uair a thig e steach.

9 Agus rinn na ceannardan-cheud[b] a réir gach *ni* a dh'àithn Iehoiada an sagart, agus ghabh iad gach fear dhiubh a dhaoine *a bha* 'dol a steach air an t-sàbaid, maille riusan *a bha* 'dol a mach air an t-sàbaid, agus thàinig iad a dh'ionnsuidh Iehoiada an t-sagairt.

10 Agus thug an sagart do na ceannardaibh-cheud sleaghan agus sgiathan rìgh Daibhidh[c], a *bha* ann an tigh an Tighearna.

11 Agus sheas am freiceadan, gach fear le 'airm 'n a làimh, mu'n cuairt air an rìgh, o thaobh deas an tighe gu ruig taobh clì an tighe, làimh ris an altair agus an tigh.

12 Agus thug e mach mac an rìgh, agus chuir e an crùn air[e], agus *thug e dha* an fhianuis[f]; agus rinn iad 'n a rìgh e, agus dh'ung iad e[g], agus bhuail iad am basan[h], agus thubhairt iad, Gu ma fada beò an rìgh[i].

13 Agus an uair a chual' Ataliah fuaim an t-sluaigh a' ruith cuideachd, thàinig i dh'ionnsuidh an t-sluaigh, a steach do thigh an Tighearna.

14 Agus an uair a dh'amhairc i, feuch, sheas an rìgh làimh ri post[k], mar bu ghnàth, agus na h-uachdarain, agus na trompadairean làimh ris an rìgh; agus rinn sluagh na tìre uile gairdeachas, agus shéid iad le trompaidibh[m]: agus reub Ataliah a h-eudach, agus dh'éigh i, Foill, foill!

15 Ach dh'àithn Iehoiada an sagart do na ceannardaibh-cheud, a chuireadh os ceann an t-slòigh, agus thubhairt e riu, Thugaibh a mach i an taobh a muigh de na sreathaibh[o]; agus ge b'e neach a leanas i, marbhar leis a' chlaidheamh e: oir thubhairt an sagart, Na cuirear gu bàs i ann an tigh an Tighearna[p].

16 Agus thug iad comas di agus dh'imich i air an t-slighe air an tig na h-eich gu tigh an rìgh, agus mharbhadh an sin i[r].

17 Agus rinn Iehoiada coimhcheangal[s] eadar an Tighearn' agus an rìgh agus an sluagh gu-m bitheadh iad 'n an sluagh aig an Tighearna[t]; mar an ceudna eadar an rìgh agus an sluagh.

18 Agus chaidh sluagh na tìre uile a steach do thigh Bhaail[u], agus leag iad sìos e; 'altairean agus a dhealbhan bhris iad gu tur[v]; agus mharbh iad Matan[w] sagart Bhaail fa chomhair nan altair: agus chuir an sagart luchd-riaghlaidh os ceann tighe an Tighearna.

19 Agus ghabh e iadsan a bha os ceann cheudan, agus na ceannardan, agus am freiceadan, agus sluagh na tìre uile; agus thug iad a nuas an rìgh o thigh an Tighearn', agus thàinig iad rathad geata an fhreiceadain gu tigh an rìgh: agus shuidh e air caithir nan rìgh.

20 Agus rinn sluagh na tìre uile gairdeachas[a], agus bha am baile sàmhach: agus mharbh iad Ataliah leis a' chlaidheamh *làimh ri* tigh an rìgh.

21 Seachd bliadhna dh'aois bha Iehoas an uair a thòisich e air rìoghachadh.

CAIB. XII.

4 *Dh'orduich Iehoas do na sagartaibh tigh an Tighearn' a chàradh.* 17 *Ghlac Hasael Gat, agus chuir e 'aghaidh ri dol suas gu Ierusalem.* 18 *Air dha tiodhlac fhaghail phill e air ais.* 20 *Chuireadh Iehoas gu bàs, agus rìghich Amasiah 'n a àit.*

ANNS an t-seachdamh[d] bliadhna de Iehu thòisich Iehoas air rìoghachadh, agus rìghich e dà fhichead bliadhna ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Sibiah o Bheer-seba.

2 Agus rinn Iehoas an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearna ré a làithean uile, anns an do theagaisg Iehoiada an sagart e.

3 Ach cha d'thugadh air falbh na h-àitean àrda[j]: *bha* an sluagh fathast ag ìobradh, agus a' losgadh tùis anns na h-àitibh àrda.

4 Agus thubhairt Iehoas ris na sagartaibh, Uile airgiod nan nithe coisrigte a bheirear a steach do thigh an Tighearn', airgiod gach duine a théid seachad *'s an àireamh*[l], airgiod-meas gach duine, an t-airgiod uile a thig e ann an cridhe duine sam bith[n] a thoirt a steach do thigh an Tighearna,

5 Gabhadh na sagairt d'an ionnsuidh e, gach duine o 'fhear-eòlais; agus càireadh iad briseadh an tighe, eadhon gach briseadh a gheibhear ann.

6 Gidheadh, ann an treas bliadhna fichead rìgh Iehoais, cha do chàraich na sagairt briseadh an tighe.

7 An sin ghairm rìgh Iehoas air Iehoiada an sagart[q], agus air na sagartaibh *eile*, agus thubhairt e riu, C'ar son nach *'eil* sibh a' càradh brisidh an tighe? a nis ma ta na gabhaibh airgiod *tuilleadh* o luchd 'ur n-eòlais, ach thugaibh air son brisidh an tighe e.

8 Agus dh'aontaich na sagairt gun airgiod a ghabhail *tuilleadh* o'n t-sluagh, agus gun bhriseadh an tighe a chàradh.

9 Ach ghabh Iehoiada an sagart ciste, agus rinn e toll 'n a h-uachdar, agus chuir e i ri taobh na h-altarach air an làimh dheis, mar a thig duine a steach do thigh an Tighearn': agus ann an sin chuir na

B.C. 878.

[a] Gnà. 11. 10; 29. 2
[b] 1 Each. 26. 26
[c] 2 Sam. 8. 7
[d] 2 Each. 24. 1, &c.
[e] Salm 21. 3
[f] Deut. 17. 18-20
[g] 2 Sam. 2. 4, 7
[h] Salm 47. 1
[i] 1 Sam. 10. 24; 1 Ri. 1. 34
[j] caib. 14. 4; 1 Ri. 15. 14; 22. 43; Ier. 2. 20
[k] caib. 23. 3; 2 Each. 34. 31
[l] caib. 22. 4; Ecs. 30. 13
[m] Air. 10. 1-10
[n] Ecs. 35. 5
[o] Ecs. 21. 14
[p] Ese. 9. 7
[q] 2 Each. 24. 5, &c.
[r] Gen. 9. 6
[s] 2 Sam. 5. 3; Neh. 9. 38; 10. 28, 29
[t] 2 Cor. 8. 5
[u] caib. 10. 26, 27
[v] Deut. 12. 3
[w] Sech. 13. 2, 3

sagairt a bha 'gleidheadh an doruis, an t-airgiod uile a thugadh a steach do thigh an Tighearna.

10 Agus an uair a chunnaic iad gu-*n robh* mòran airgid anns a' chiste, chaidh sgrìobhaiche an rìgh suas, agus an t-àrd shagart, agus cheangail iad suas, agus ghabh iad suim an airgid a fhuaradh ann an tigh an Tighearna.

11 Agus thug iad an t-airgiod, an uair a chaidh a shuim a ghabhail, ann an làimh nan daoine a rinn an obair, a chuireadh os ceann tighe an Tighearn'; agus thug iadsan a mach e do na saoir, agus do'n luchd-togail, a rinn obair air tigh an Tighearna,

12 Agus do chlacharaibh, agus do luchd-snaidhidh chlach, agus a cheannach fiodha agus chlachan snaidhte a chàradh brisidh tighe an Tighearn', agus air son gach ni a chuireadh a mach air an tigh g'a chàradh.

13 Gidheadh cha d' rinneadh do thigh an Tighearna copain airgid, smàladairean, cuachan, trompaidean, soithichean òir air bith, no soithichean airgid air bith, de'n airgiod a thugadh a steach do thigh an Tighearna :

14 Ach thug iad e do'n luchd-oibre, agus chàraich iad leis tigh an Tighearna.

15 Os bàrr, cha d'thug iad air na daoinibh, 'an làimh an d' thug iad an t-airgiod chum a thoirt do'n luchd-oibre, cunntas a thoirt seachad[f]: oir rinn iadsan gu firinneach.

16 Cha d'thugadh an t-airgiod-eusaontais[h] agus an t-airgiod-peacaidh a steach do thigh an Tighearna : bu leis na sagairt e[i].

17 An sin chaidh Hasael[j] rìgh Shiria suas, agus chog e an aghaidh Ghat, agus ghlac se e : agus chuir Hasael 'aghaidh ri dol suas gu Ierusalem.

18 Agus ghabh Iehoas rìgh Iudah na nithe coisrigte[l] uile a choisrig Iehosaphat, agus Iehoram, agus Ahasiah 'aithrichean, rìghrean Iudah, agus a nithe coisrigte féin, agus an t-òr uile a fhuaradh ann an ionmhasaibh tighe an Tighearn', agus tighe an rìgh, agus chuir e dh'ionnsuidh Hasaeil rìgh Shiria *e*; agus dh'imich e o Ierusalem.

19 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Iehoais, agus gach *ni* a rinn e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh rìghrean Iudah ?

20 Agus dh'éirich a sheirbhisich[o], agus rinn iad ceannairc, agus bhuail iad Iehoas ann an tigh Mhilo[2], a tha 's an dol sios gu Sila :

21 Oir bhuail Iosachar[q] mac Shimeat, agus Iehosabad mac Shomair a sheirbhisich e, agus fhuair e bàs ; agus dh'adhlaic iad e maille r'a aithrichibh ann am baile Dhaibhidh : agus rìghich Amasiah a mhac 'n a àit.

B.C. 856.

[a] Bre. 2. 14
[b] caib. 8. 12; 12. 17
[c] Salm 78. 34
[d] caib. 14. 26; Ecs. 3. 7
[e] rann 25
[f] caib. 22. 7
[g] 1 Ri. 16. 33
[h] Lebh. 5. 15, 18
[i] Lebh. 7. 7; Air. 18. 9
[j] caib. 8. 12
[k] Am. 1. 3
[l] caib. 18. 15, 16; 1 Ri. 15. 18
[m] rann 10, *Iehoas*
[1] *'n a aonar.*
[n] caib. 14. 1, *maille r'a athair*
[o] caib. 14. 5
[2] *tigh an daingnich.*
[p] caib. 14. 15
[q] 2 Each. 24. 26, *Sabad*
[r] caib. 14. 9, &c.; 2 Each. 25. 17, &c.

CAIB. XIII.

1 *Rioghachadh aingidh Iehoahais.* 5 *Shaoradh Israel o fhòirneirt nan Sirianach.* 9 *Fhuair Iehoahas bàs, agus rìghich a mhac 'n a àit.* 14 *Roimh-innis Elisa do Ioas gu-m buadhaicheadh e air na Sirianaich.* 20 *Fhuair Elisa bàs.* 25 *Bhuail Ioas na Sirianaich tri uairean.*

ANNS an treas bliadhna fichead de Ioas mac Ahasiah rìgh Iudah, thòisich Iehoahas mac Iehu air rioghachadh os ceann Israeil ann an Samaria ; *agus rìghich e* seachd bliadhna deug.

2 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearn', agus lean e peacaidhean Ieroboaim mhic Nebait, a thug air Israel peacachadh : cha do dhealaich e riu.

3 Agus las fearg an Tighearn' an aghaidh Israeil[a], agus thug e thairis iad do làimh Hasaeil[b] rìgh Shiria, agus do làimh Bhen-hadaid mhic Hasaeil, ré *a* làithean uile.

4 Agus ghuidh Iehoahas air an Tighearn'[c], agus dh'éisd an Tighearna ris ; oir chunnaic e fòirneart Israeil[d], oir rinn rìgh Shiria fòirneart orra.

5 (Agus thug an Tighearna fear-saoraidh do Israel[e], agus chaidh iad a mach o *bhi* fo làimh nan Sirianach : agus ghabh clann Israeil còmhnuidh 'n am bùthaibh, mar a *rinn iad* roimhe.

6 Gidheadh, cha do dhealaich iad ri peacaidhean tighe Ieroboaim, a thug air Israel peacachadh, *ach* ghluais iad annta : agus dh'fhan an doire cuideachd ann an Samaria[g].)

7 Agus cha d'fhàgadh aig Iehoahas de'n t-sluagh ach leth-cheud marcach, agus deich carbaid, agus deich mìle coisiche ; oir sgrios rìgh Shiria iad, agus rinn e iad mar an duslach le bualadh[k].

8 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Iehoahais, agus gach *ni* a rinn e, agus a thréine, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh rìghrean Israeil ?

9 Agus choidil Iehoahas maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e ann an Samaria, agus rìghich Ioas[m] a mhac[1] 'n a àit.

10 Anns an t-seachdamh bliadhna deug 'ar fhichead de Iehoas rìgh Iudah, thòisich Ioas mac Iehoahais air rioghachadh os ceann Israeil[n] ann an Samaria ; *agus rìghich e* sè bliadhna deug.

11 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna : cha do dhealaich e ri uile pheacaidhean Ieroboaim mhic Nebait, a thug air Israel peacachadh, *ach* ghluais e annta.

12 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Ioais[p], agus gach *ni* a rinn e, agus a thréine leis an do chog e an aghaidh Amasiah rìgh Iudah[r], nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh rìghrean Israeil ?

13 Agus choidil Ioas maille r'a aithrichibh, agus shuidh Ieroboam air a rìghchaithir : agus dh'adhlaiceadh Ioas ann an Samaria maille ri rìghribh Israeil.

14 A nis bha Elisa tinn d'a thinneas
d'an d'fhuair e bàs, agus thàinig Ioas rìgh
Israeil a nuas d'a ionnsuidh, agus ghuil e
os a cheann, agus thubhairt e, O 'athair,
'athair, carbad Israeil agus a mharc-
shluagh[a]!
15 Agus thubhairt Elisa ris, Gabh bogha
agus saighdean: agus ghabh e d'a ionn-
suidh bogha agus saighdean.
16 Agus thubhairt e ri rìgh Israeil, Cuir
do làmh air a' bhogha. Agus chuir e a
làmh air; agus chuir Elisa a làmhan air
làmhan an rìgh.
17 Agus thubhairt e, Fosgail an uinneag
a làimh na h-àirde 'n ear: agus dh'fhosg-
ail e *i*. An sin thubhairt Elisa, Tilg:
agus thilg esan. Agus thubhairt e,
Saighead-shaoraidh an Tighearn'[d], agus
saighead-shaoraidh o Shiria: oir buailidh
tu na Sirianaich ann an Aphec[f], gus an
cuir thu as *doibh*.
18 Agus thubhairt e, Gabh na saigh-
dean: agus ghabh esan iad. Agus thubh-
airt e ri rìgh Israeil, Buail air an talamh:
agus bhuail e tri uairean, agus stad e.
19 Agus bha fearg air an duine le Dia
ris, agus thubhairt e, Bu chòir dhuit bual-
adh cùig no sè uairean, an sin bhuaileadh
tu Siria gus an cuireadh tu as *dith*: ach a
nis buailidh tu Siria *a mhàin* tri uairean[j].
20 Agus fhuair Elisa bàs, agus dh'adh-
laic iad e: agus thàinig buidhnean nam
Moabach a stigh do'n tìr aig teachd a
steach na bliadhna.
21 Agus an uair a bha iad ag adhlac-
adh duine, feuch, chunnaic iad buidheann
dhaoine, agus thilg iad sìos an duine do
àit-adhlacaidh Elisa: agus an uair a leig-
eadh an duine sìos, agus a bhean e ri
cnàmhan Elisa, dh'ath-bheothaicheadh e,
agus dh'éirich e air a chosaibh.
22 A nis rinn Hasael rìgh Shiria fòir-
neart air Israel ré uile làithean Iehoahais[m].
23 Ach bha an Tighearna bàigheil riu,
agus ghabh e truas riu, agus dh'amhairc
e orra air[o] sgàth a choimhcheangail ri
Abraham[p], Isaac, agus Iacob, agus cha
b'àill leis an sgrios, cha mhò a thilg e as
a' làthair iad gus a[2] nis[r].
24 Agus fhuair Hasael rìgh Shiria bàs,
agus rìghich Ben-hadad a mhac 'n a àit.
25 Agus thug Ioas mac Iehoahais air an
ais á làimh Bhen-hadaid mhic Hasaeil, na
bailtean a thug esan á làimh Iehoahais
'athar anns a' chogadh: tri uairean[t] bhuail
Ioas e, agus thug e air an ais bailtean
Israeil.

CAIB. XIV.

1 *Chuir Amasiah gu bàs na daoine a mharbh 'athair.* 7 *Bhuail e na h-Edomaich ann an gleann an t-salainn.* 11 *Chog Iehoas rìgh Israeil 'n a aghaidh, agus chreach e Ierusalem.* 17 *Chuireadh Amasiah gu bàs, agus rìghich Asariah 'n a àit.*

ANNS an dara bliadhna de Iehoas
mac Iehoahais rìgh Israeil, rìghich
Amasiah[x] mac Ioais rìgh Iudah.

R.C. 839.

[a] caib. 2. 12
[b] caib. 12. 3
[c] caib. 12. 20
[d] Bre. 7. 20
[e] Deut. 24. 16
[f] 1 Ri. 20. 26
[g] Ese. 18. 4, 20
[1] no, *a' charraig*, *Obad. 3.*
[h] Ios. 15. 38
[i] 2 Each. 25. 17, &c.
[j] rann 25
[k] 2 Sam. 2. 14
[l] Bre. 9. 8, &c.
[m] rann 3
caib. 8. 12
[n] Deut. 8. 14
2 Each. 32. 25
Ese. 28. 2, 5, 17
Hab. 2. 4
[o] Ecs. 2. 24, 25
[p] Gen. 17. 2-5
Ecs. 32. 13
Neh. 9. 32
Salm 106. 45
[q] Gnà. 3. 30
15. 18
25. 8
[2] *fhathast.*
[r] Gen. 6. 3
[s] Ios. 19. 38
1 Sam. 6. 9, &c.
[t] rann. 18, 19
[u] Neh. 8. 16
[v] Ier. 31. 38
Sech. 14. 10
[w] 1 Ri. 7. 51
[x] 2 Each. 25. 1, &c.

2 Cùig bliadhna fichead a dh'aois bha e
an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus
rìghich e naoi bliadhna fichead ann an
Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar
Iehoadan o Ierusalem.
3 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann
an sùilibh an Tighearn'; ach cha *'b'*ann
cosmhuil ri Daibhidh 'athair: a réir gach
ni a rinn Ioas 'athair, rinn esan.
4 Ach cha d' thugadh air falbh na
h-àitean àrda[b]: fathast *bha* an sluagh ag
ìobradh, agus a' losgadh tùis air na h-àitibh
àrda.
5 A nis an uair a dhaingnicheadh an
rìoghachd 'n a làimh, mharbh e a sheirbh-
isich a mharbh an rìgh 'athair[c].
6 Ach mic nam mortairean cha do
mharbh e; mar tha e sgrìobhta ann an
leabhar lagha Mhaois[e], anns an d'àithn
an Tighearn', ag ràdh, Cha chuirear na
h-aithrichean gu bàs air son nam mac[g],
agus cha chuirear na mic gu bàs air son
nan aithrichean: ach cuirear gach duine
gu bàs air son a pheacaidh féin.
7 Bhuail e de Edom ann an gleann an
t-salainn deich mìle, agus ghlac e Selah[1]
anns a' chogadh, agus thug e Iocteel[h] mar
ainm air gus an là 'n diugh.
8 An sin chuir Amasiah[i] teachdairean
a dh'ionnsuidh Iehoais mhic Iehoahais,
mic Iehu rìgh Israeil, ag ràdh, Thig[k],
seallamaid air a chéile 's an aghaidh.
9 Agus chuir Iehoas rìgh Israeil *teachd-
airean* a dh'ionnsuidh Amasiah rìgh
Iudah, ag ràdh, Chuir am foghannan a
bha ann an Lebanon[l] fios a dh'ionnsuidh
an t-seudair a *bha* ann an Lebanon, ag
ràdh, Thoir do nighean do mo mhac-sa
'n a mnaoi: agus chaidh fiadh-bheathach
seachad a *bha* ann an Lebanon, agus
shaltair e sìos am foghannan.
10 Bhuail thu gun amharus Edom, agus
thog do chridhe suas thu[n]: dean uaill *á
so*, agus fan aig do thigh: oir c'ar son a
bhitheadh làmh agad ann an ni chum
d'aimhleis, air chor as gu-n tuiteadh tu
féin[q] agus Iudah maille riut?
11 Ach cha d'éisd Amasiah *ris*: uime
sin chaidh Iehoas rìgh Israeil suas, agus
dh'amhairc e féin agus Amasiah rìgh
Iudah air aghaidh a chéile aig Bet-semes[s],
a *bhuineas* do Iudah.
12 Agus bhuaileadh Iudah roimh Israel,
agus theich iad gach fear a dh'ionnsuidh
am bùthan.
13 Agus ghlac Iehoas rìgh Israeil Ama-
siah rìgh Iudah, mac Iehoais mhic Aha-
siah, aig Bet-semes, agus thàinig e gu
Ierusalem, agus bhris e sìos balla Ieru-
saleim o gheata Ephraim[u] gu geata na
h-oisne[v], ceithir cheud làmh-choille.
14 Agus ghabh e an t-òr agus an t-air-
giod uile, agus na soithichean uile a
fhuaradh ann an tigh an Tighearn'[w], agus
ann an ionmhasaibh tighe an rìgh, agus
braighdean-gill, agus phill e gu Samaria.
15 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh

Iehoais a rinn e[a], agus a thréine, agus
mar a chog e ri Amasiah rìgh Iudah,
nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar
eachdraidh rìghrean Israeil?
16 Agus choidil Iehoas maille r'a aith-
richibh, agus dh'adhlaiceadh e ann an
Samaria maille ri rìghribh Israeil, agus
rìghich Ieroboam a mhac 'n a àit.
17 Agus bha Amasiah mac Ioais rìgh
Iudah beò an déigh bàis Iehoais, mhic
Iehoahais rìgh Israeil, cùig bliadhna
deug[d].
18 Agus a' chuid eile de gniomhar-
aibh Amasiah, nach *'eil* iad sgrìobhta
ann an leabhar eachdraidh rìghrean
Iudah?
19 Agus rinn iad ceannairc 'n a aghaidh
ann an Ierusalem; agus theich e gu
Lachis[e]: ach chuir iad *daoine* 'n a
dhéigh gu Lachis, agus mharbh iad e
an sin.
20 Agus thug iad leo air eachaibh e;
agus dh'adhlaiceadh e ann an Ierusalem
maille r'a aithrichibh ann am baile
Dhaibhidh.
21 Agus ghabh sluagh Iudah uile Asa-
riah[2], agus e sè bliadhna deug a dh'aois,
agus rinn iad 'n a rìgh e 'an àit 'athar
Amasiah.
22 Thog esan Elat[h], agus dh'aisig se e
do Iudah, an déigh do'n rìgh codal maille
r'a àithrichibh.
23 Ann an cùigeamh bliadhna deug
Amasiah[3] mac Ioais, rìgh Iudah, thòisich
Ieroboam mac Ioais rìgh Israeil, air rìogh-
achadh ann an Samaria; *agus rìghich e*
bliadhna agus dà fhichead.
24 Agus rinn e olc ann an sùilibh an
Tighearna: cha do dhealaich e ri uile
pheacaidhean Ieroboaim mhic Nebait[i], a
thug air Israel peacachadh.
25 Dh'aisig e crìoch Israeil o dhol a
steach Hamait[j] gu ruig muir a' chòmh-
naird[k], a réir focail an Tighearna Dé
Israeil, a labhair e le làimh a sheirbhisich
Ionah[l], mhic Amitai an fhàidh, a *bha* o
Ghat-hepher.
26 Oir chunnaic an Tighearn' àmhghar
Israeil, *gu-n robh e* ro shearbh; oir cha
robh neach air bith air a dhruideadh
suas[n], agus cha d'fhàgadh neach air bith,
agus cha *robh* fear-còmhnaidh ann aig
Israel.
27 Agus cha dubhairt an Tighearna
gu-n dubhadh e mach ainm Israeil o *bhi*
fo nèamh[p]: ach shaor e iad le làimh
Ieroboaim mhic Ioais[q].
28 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Ieroboaim, agus gach *ni* a rinn e, agus a
thréine, mar a chog e, agus mar a dh'aisig
e Damascus, agus Hamat, [*a bu* le Iudah[s],]
do Israel, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an
leabhar eachdraidh rìghrean Israeil?
29 Agus choidil Ieroboam maille r'a
aithrichibh, maille ri rìghribh Israeil;
agus rìghich Sachariah a mhac 'n a
àit.

R.C. 810.

[a] caib. 13. 12
[b] caib. 14. 21
2 Each. 26. 1
[1] *an seachdamh bliadhna ficheadde rìoghachadh Ieroboaim 'an còmpanas r'a athair; agus an seathamh bliadhna deug de 'rìoghachadh 'n a aonar.*
[c] rann. 13, 30, &c., *Usiah*
[d] 2 Each. 25. 25, &c.
[e] Ios. 10. 31
[f] rann 35
[g] 2 Each. 26. 19
[2] *ann an caib. 15. 13; 2 Each. 26. 1, theirear Usiah ris.*
[h] caib. 16. 6
[3] *a nis tha e 'tòiseachadh air rìoghachadh 'n a aonar.*
[i] 1 Ri. 12. 28, &c. Salm 106. 20
[j] Air. 34. 8
[k] Deut. 3. 17
[l] Ion. 1. 1
[m] Am. 7. 9
[n] Deut. 32. 36
[o] caib. 10. 30
[p] Deut. 9. 14 Ròm. 11. 2, &c.
[q] caib. 13. 5
[r] rann 1, *Asariah;* Mat. 1. 8, 9, *Osias*
[s] 2 Sam. 8. 6 1 Ri. 11. 24 2 Each. 8. 3

CAIB. XV.

7 Fhuair Asariah bàs, agus rìghich Iotam 'n a àit. 10 Mharbh Salum Sachariah rìgh Israeil. 14 Chuir Menahem Salum gu bàs, agus rìghich e 'n a àit. 29 Rinn Tiglat-pileser fòirneart air Israel, &c.

ANNS an t-seachdamh bliadhna
fichead[b] de Ieroboam rìgh Israeil[1],
thòisich Asariah mac Amasiah[c] rìgh
Iudah air rìoghachadh.
2 Sè bliadhna deug a dh'aois bha e 'n
uair a thòisich e air rìoghachadh; agus
rìghich e dà bhliadhna dheug agus dà
fhichead ann an Ierusalem: agus *b'e*
ainm a mhàthar Iecholiah o Ierusalem.
3 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an
sùilibh an Tighearn', a réir gach *ni* a rinn
Amasiah 'athair.
4 Gidheadh, cha d'thugadh air falbh na
h-àitean àrda[f]: fathast *bha* an sluagh ag
iobradh, agus a' losgadh tùis anns na
h-àitibh àrda.
5 Agus bhuail an Tighearn' an rìgh[g],
agus bha e 'n a lobhar gu là a bhàis, agus
ghabh e còmhnuidh ann an tigh air leth:
agus *bha* Iotam mac an rìgh os ceann
an tighe, a' toirt breth air sluagh na
tìre.
6 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Asariah, agus gach *ni* a rinn e, nach *'eil*
iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh
rìghrean Iudah?
7 Agus choidil Asariah maille r'a aith-
richibh, agus dh'adhlaic iad e maille r'a
aithrichibh ann am baile Dhaibhidh: agus
rìghich Iotam a mhac 'n a àit.
8 Anns an ochdamh bliadhna deug 'ar
fhichead de Asariah rìgh Iudah, rìghich
Sachariah mac Ieroboaim os ceann Israeil
ann an Samaria sè mìosan.
9 Agus rinn e olc ann an sùilibh an
Tighearna, mar a rinn 'aithrichean: cha
do dhealaich e ri peacaidhean Ieroboaim
mhic Nebait, a thug air Israel peacach-
adh.
10 Agus rinn Salum mac Iabeis ceann-
airc 'n a aghaidh, agus bhuail se e 'am
fianuis an t-sluaigh, agus mharbh se e[m],
agus rìghich e 'n a àit.
11 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Shachariah, feuch, *tha* iad sgrìobhta ann
an leabhar eachdraidh rìghrean Israeil.
12 *B'e* so focal an Tighearn', a labhair
e ri Iehu[o], ag ràdh, Suidhidh do mhic air
rìgh-chaithir Israeil, gu ruig an ceathramh
ginealach. Agus bha e mar sin.
13 Thòisich Salum mac Iabeis air rìogh-
achadh anns an naothamh bliadhna deug
'ar fhichead de Udsiah[r] rìgh Iudah, agus
rìghich e mìos iomlan ann an Samaria:
14 Oir chaidh Menahem mac Ghadi
suas o Thirsah, agus thàinig e gu Sama-
ria, agus bhuail e Salum mac Iabeis ann
an Samaria, agus mharbh se e, agus rìgh-
ich e 'n a àit.
15 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Shaluim, agus a cheannairc a rinn e,

feuch, *tha* iad sgrìobhta ann an leabhar
eachdraidh rìghrean Israeil.
16 An sin bhuail Menahem Tiphsah[b],
agus iadsan uile a *bha* ann, agus a chrìoch-
an o Thirsah ; a chionn nach d'fhosgail
iad *dha*, uime sin bhuail se e : a mhnathan
torrach uile reub e suas[c].
17 Anns an naothamh bliadhna deug 'ar
fhichead de Asariah rìgh Iudah thòisich
Menahem mac Ghàdi air rìoghachadh os
ceann Israeil ; *agus rìghich e* deich bliadh-
na ann an Samaria.
18 Agus rinn e olc ann an sùilibh an
Tighearna : cha do dhealaich e ré 'uile
làithean ri peacaidhean Ieroboaim mhic
Nebait, a thug air Israel peacachadh.
19 *Agus* thàinig Pul[e] rìgh Asiria an agh-
aidh na tìre : agus thug Menahem do
Phul mìle tàlann airgid[f], a chum gu-m
bitheadh a làmh leis, a dhaingneachadh
na rìoghachd 'n a làimh[g].
20 Agus thog Menahem an t-airgiod o
Israel, *eadhon* uathasan uile a bha com-
asach ann an saoibhreas, leth-cheud secel
airgid o gach duine, chum a thabhairt do
rìgh Asiria : agus phill rìgh Asiria air ais,
agus cha d'fhan e 'n sin anns an tìr.
21 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Mhenaheim, agus gach *ni* a rinn e, nach
'*eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachd-
raidh rìghrean Israeil ?
22 Agus choidil Menahem maille r'a
aithrichibh ; agus rìghich Pecahiah a
mhac 'n a àit.
23 Anns an deicheamh bliadhna agus
dà fhichead de Asariah rìgh Iudah, thòis-
ich Pecahiah mac Mhenaheim air rìogh-
achadh os ceann Israeil ann an Samaria ;
agus rìghich e dà bhliadhna.
24 Agus rinn e olc ann an sùilibh an
Tighearna : cha do dhealaich e ri peac-
aidhean Ieroboaim mhic Nebait, a thug air
Israel peacachadh.
25 Ach rinn Pecah mac Remaliah,
ceannard leis féin, ceannairc 'n a aghaidh,
agus bhuail se e ann an Samaria, ann an
lùchairt tighe an rìgh, maille ri Argob,
agus ri Arieh, agus maille ris leth-cheud
fear de na Gileadaich : agus mharbh se
e, agus rìghich e 'n a àit.
26 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Phecahiah, agus gach *ni* a rinn e, feuch,
tha iad sgrìobhta ann an leabhar eachd-
raidh rìghrean Israeil.
27 Anns an dara bliadhna deug agus dà
fhichead de Asariah rìgh Iudah, thòisich
Pecah[k] mac Remaliah air rìoghachadh os
ceann Israeil ann an Samaria ; *agus rìgh-
ich e* fichead bliadhna.
28 Agus rinn e olc ann an sùilibh an
Tighearna ; cha do dhealaich e ri peac-
aidhean Ieroboaim mhic Nebait, a thug
air Israel peacachadh.
29 Ann an làithibh Phecah rìgh Israeil
thàinig Tiglat-pileser rìgh Asiria, agus
ghlac e Iion, agus Abel-bet-maachah,
agus Ianoah, agus Cedes, agus Hasor, agus

R.C. 772.

[a] Isa. 9. 1
[b] 1 Ri. 4. 24
[c] caib. 8. 12
Am. 1. 13
[1] *an déigh do'n tìr a bhi bliadhnachan gun uachdranachd, caib. 17. 1; Hos. 10. 3, 7, 15.*
[2] *ann an ceathramh bliadhna Ahais, agus an fhicheadamh 'an déigh do Iotam tòiseachadh air rìoghachadh.*
[d] 2 Each. 27. 1, &c.
[e] 1 Each. 5. 26
[f] Hos. 8. 9
[g] caib. 14. 5
[3] *aig crìoch rìoghachaidh Iotaim.*
[h] caib. 16. 5
[i] rann 27
[j] 2 Each. 28. 1, &c.
[k] Isa. 7. 1, 4, 9
[l] Lebh. 18. 21
Salm 106. 37, 38
[m] Deut. 12. 31
Salm 106. 35
[n] Deut. 12. 2
1 Ri. 14. 23
[o] Isa. 7. 1, &c.

Gilead, agus Galile, uile thìr Naphtali[a],
agus thug e 'n am braighdibh iad gu
Asiria.
30 Agus rinn Hoseah mac Elah ceann-
airc an aghaidh Phecah mhic Remaliah,
agus bhuail se e, agus mharbh se e, agus
rìghich e 'n a àit[1], anns an fhicheadamh
bliadhna[2] de Iotam mac Udsiah.
31 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Phecah, agus gach *ni* a rinn e, feuch, *tha*
iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh
rìghrean Israeil.
32 Ann an dara bliadhna Phecah[d] mac
Remaliah rìgh Israeil, thòisich Iotam mac
Udsiah rìgh Iudah air rìoghachadh.
33 Cùig bliadhna fichead a dh'aois bha
e 'n uair a thòisich e air rìoghachadh ;
agus rìghich e sè bliadhna deug ann an
Ierusalem : agus *b'e* ainm a mhàthar Ie-
rusa, nighean Shadoic.
34 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an
sùilibh an Tighearn' : a réir nan uile *nithe*
a rinn Udsiah 'athair, rinn esan.
35 Gidheadh cha d' thugadh air falbh
na h-àitean àrda : fathast *bha* an sluagh
ag ìobradh agus a' losgadh tùis anns na
h-àitibh àrda. Chuir e suas an geata a
b'àirde 'an tigh an Tighearn'.
36 Agus 'a chuid eile de ghniomharaibh
Iotaim, agus gach *ni* a rinn e, nach '*eil*
iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh
rìghrean Iudah ?
37 (Anns na làithibh sin[3] thòisich an
Tighearn' air Resin[h] rìgh Shiria, agus
Pecah[i] mac Remaliah a chur an aghaidh
Iudah.)
38 Agus choidil Iotam maille r'a aithrich-
ibh, agus dh'adhlaiceadh e maille r'a aith-
richibh ann am baile Dhaibhidh 'athar :
agus rìghich Ahas a mhac 'n a àit.

CAIB. XVI.

1 *Rìoghachadh aingidh Ahais.* 5 *Chog Resin agus Pecah 'n a aghaidh.* 10 *Rinn Ahas altair a réir samhlaidh altarach a bha ann an Damascus, agus dh'ìobair e oirre.* 20 *Fhuair e bàs, agus rìghich Heseciah 'n a àit.*

ANNS an t-seachdamh bliadhna deug[j]
de Phecah mac Remaliah, thòisich
Ahas mac Iotaim rìgh Iudah air rìogh-
achadh.
2 Fichead bliadhna dh'aois *bha* Ahas an
uair a thòisich e air rìoghachadh, agus
rìghich e sè bliadhna deug ann an Ierusa-
lem ; agus cha do rinn e an *ni a bha* ceart
ann an sùilibh an Tighearn' a Dhé, mar a
rinn Daibhidh 'athair.
3 Ach dh'imich e ann an slighe rìghrean
Israeil, agus mar an ceudna thug e air a
mhac dol troimh an teine[l], a réir ghràin-
eileachd nan cinneach[m], a thilg an Tigh-
earn' a mach roimh chloinn Israeil.
4 Agus dh'ìobair e agus loisg e tùis anns
na h-àitibh àrda, agus air na cnuic[n], agus
fo gach craoibh uaine.
5 An sin thàinig Resin[o] rìgh Shiria, agus
Pecah mac Remaliah rìgh Israeil, a nìos

gu Ierusalem, a chogadh: agus theann-
aich iad Ahas, ach cha b'urrainn iad
buaidh a thoirt air.
6 'S an àm sin choisinn Resin rìgh Shi-
ria Elat[a] air ais do Shiria, agus dh'fhògair
o na h-Iudhaich á Elat: agus thàinig
na Sirianaich do Elat, agus ghabh iad
còmhnuidh ann gus an là 'n diugh.
7 Agus chuir Ahas teachdairean gu Tig-
lat-pileser[c] rìgh Asiria, ag ràdh, *Is* mise
d'òglach agus do mhac: thig a nìos agus
saor mi á làimh rìgh Shiria, agus á làimh
rìgh Israeil, a dh'éirich a'm' aghaidh.
8 Agus ghabh Ahas an t-airgiod agus
an t-òr a fhuaradh ann an tigh an Tigh-
earn'[d], agus ann an ionmhais tighe an
rìgh, agus chuir se *e* mar thiodhlac gu
rìgh Asiria.
9 Agus dh'éisd rìgh Asiria ris; oir
chaidh rìgh Asiria suas an aghaidh Dha-
mascuis, agus ghlac se e[f], agus thug e a
shluagh leis ann am braighdeanas gu Cir,
agus mharbh e Resin.
10 Agus chaidh rìgh Ahas an coinneamh
Thiglat-pileseir rìgh Asiria gu Damascus,
agus chunnaic e altair a *bha* ann an Da-
mascus; agus chuir rìgh Ahas gu Uriah
an sagart samhladh na h-altarach, agus a
cumadh a réir a h-uile oibre.
11 Agus thog Uriah an sagart altair[h] a
réir gach ni a chuir Ahas an rìgh o Dha-
mascus: mar sin rinn Uriah an sagart *i*
air cheann do rìgh Ahas teachd o Dha-
mascus.
12 Agus an uair a thàinig an rìgh o
Dhamascus, chunnaic an rìgh an altair:
agus thàinig an rìgh am fagus agus
dh'iobair e oirre[i].
13 Agus loisg e a thabhartas-loisgte,
agus a thabhartas-bìdh, agus thaom e a
thabhartas-dibhe, agus chrath e fuil a
thabhartas-sìth air an altair.
14 Agus thug e mar an ceudna an altair
umha[m], a *bha* ann am fianuis an Tighearn'
o bheulaobh an tighe, o eadar an altair
agus tigh an Tighearn', agus chuir e i air
taobh tuath na h-altarach.
15 Agus dh'àithn rìgh Ahas do Uriah
an sagart, ag ràdh, Air an altair mhòir
loisg tabhartas-loisgte na maidne[n], agus
tabhartas-bìdh an fheasgair, agus tabh-
artas-loisgte an rìgh, agus a thabhartas-
bìdh, agus tabhartas-loisgte uile shluaigh
na tìre, agus an tabhartas-bìdh, agus an
tabhartas-dibhe; agus crath oirre uile
fhuil an tabhartais-loisgte, agus uile fhuil
na h-ìobairte: agus bithidh an altair umha
agamsa gu fiosrachadh *leatha*.
16 Mar so rinn Uriah an sagart a réir
gach ni a dh'àithn rìgh Ahas.
17 Agus ghearr rìgh Ahas iomaill nam
bonn diubh[u], agus dh'atharraich e dhiubh
an soitheach-ionnlaid, agus thug e nuas
an fhairge bhàrr nan damh umha a bha
foipe, agus chuir e i air urlar chlach.
18 Agus an còmhdachadh sàbaid a thog
iad 's an tigh, agus slighe an rìgh a steach

R.C. 742.

[a] caib. 14. 22
[b] 2 Each. 28. 27
[c] caib. 15. 29
[d] caib. 12. 18
[e] caib. 15. 30
[f] Am. 1. 5, *air a roimh-innseadh.*
[g] caib. 18. 9
[1] *cìs.*
[h] Salm 106. 39
[i] Air. 18. 3
2 Each. 26. 16, 19
[j] caib. 18. 10, 11
Hos. 13. 16, *air a roimh-innseadh.*
[k] Lebh. 26. 32, 33
Deut. 28. 36, 64
29. 27, 28
[l] 1 Each. 5. 26
[m] 2 Each. 4. 1
[n] Ecs. 29. 39-41
[o] caib. 16. 3
Lebh. 18. 3
Deut. 18. 9
Salm 106. 35
[p] Ese. 8. 12
[q] caib. 18. 8
[r] 1 Ri. 14. 23
Isa. 57. 5
[s] Deut. 16. 21
Mic. 5. 14
[t] caib. 16. 4
Deut. 12. 2
[u] 1 Ri. 7. 23, 28

o'n leth muigh, thionndaidh e o thigh an
Tighearn' air son rìgh Asiria.
19 A nis a' chuid eile de ghniomharaibh
Ahais a rinn e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann
an leabhar eachdraidh rìghrean Iudah?
20 Agus choidil Ahas maille r'a aith-
richibh, agus dh'adhlaiceadh e maille r'a
aithrichibh[b] ann am baile Dhaibhidh;
agus rìghich Heseciah a mhac 'n a àit.

CAIB. XVII.

1 *Rìoghachadh aingidh Hoseah.* 4 *Rinn Hoseah agus So, rìgh na h-Eiphit, ceannairc an aghaidh Shalmaneseir.* 6 *Ghlac Salmaneser Samaria.* 24 *Chuir Dia leòmhain am measg an t-sluaigh choigrich a dh'àitich Samaria.*

ANNS an dara bliadhna deug de Ahas
rìgh Iudah thòisich Hoseah[e] mac
Elah air rìoghachadh ann an Samaria air
Israel; *agus rìghich e* naoi bliadhna.
2 Agus rinn e olc ann an sealladh an
Tighearn', ach cha b'ann mar rìghribh
Israeil a bha roimhe.
3 'N a aghaidh-san thàinig a nìos Salma-
neser rìgh Asiria[g]; agus bha Hoseah 'n a
sheirbhiseach aige, agus thug e tiodhlac[1]
dha.
4 Agus fhuair rìgh Asiria ceannairc ann
an Hoseah; oir chuir e teachdairean gu
So, rìgh na h-Eiphit, agus cha d'thug e
tiodhlac air bith gu rìgh Asiria, mar *a
chleachd e* o bhliadhna gu bliadhna: uime
sin dhruid rìgh Asiria suas e, agus cheang-
ail e ann am prìosan e.
5 An sin thàinig rìgh Asiria nìos troimh
an fhearann uile, agus chaidh e suas gu
Samaria, agus theannaich se e tri bliadhna.
6 Ann an naothamh bliadhna Hoseah
ghlac rìgh Asiria Samaria[j], agus thug e
leis Israel do Asiria[k], agus shuidhich e iad
ann an Halah[l], agus ann an Habor *làimh
ri* amhainn Ghosain, agus ann am bailtibh
nam Médeach.
7 Oir tharladh gu-n do pheacaich clann
Israeil an aghaidh an Tighearn' an Dé, a
thug a nìos iad á tìr na h-Eiphit, o bhi
fo làimh Pharaoh rìgh na h-Eiphit, agus
bha eagal dhiathan eile orra,
8 Agus dh'imich iad ann an reachdaibh
nan cinneach[o], (a thilg an Tighearn' a
mach roimh chloinn Israeil,) agus *ann an
reachdaibh* rìghrean Israeil a rinn iad.
9 Agus rinn clann Israeil gu dìomhair[p]
nithe nach *robh* ceart an aghaidh an
Tighearn' an Dé, agus thog iad dhoibh
féin àitean àrda 'n am mòr-bhailtibh uile,
o thurait an luchd-faire[q] gus am baile
daingnichte.
10 Agus chuir iad suas dhoibh féin
dealbhan[r] agus doireachan[s] air gach uile
chnoc àrd[t], agus fo gach uile chraoibh
uaine.
11 Agus an sin loisg iad tùis anns na
h-àitibh àrda uile, mar na cinnich a thug
Dia air falbh rompa; agus rinn iad nithe
olc a bhrosnachadh an Tighearna gu cor-
ruich:

12 Oir rinn iad seirbhis do ìodholaibh,
mu'n d'thubhairt an Tighearna riu[a], Cha
dean sibh an ni so.
13 Gidheadh thug an Tighearna fianuis
an aghaidh Israeil, agus an aghaidh
Iudah, leis na fàidhean uile, *agus leis*
an luchd-seallaidh uile, ag ràdh, Pillibh
o 'ur droch shlighibh[c], agus gleidhibh
m'àitheantan *agus* mo reachdan, a réir
an lagha uile a dh'àithn mi d'ur n-aith-
richibh, agus a chuir mi d'ur n-ionnsuidh
le m' sheirbhisich na fàidhean.
14 Gidheadh cha b'àill leo éisdeachd,
ach chruadhaich iad am muineal[d], cos-
mhuil ri muineal an aithriche, nach do
chreid anns an Tighearn' an Dia.
15 Agus rinn iad tàir air a reachdaibh[e],
agus air a choimhcheangal[f] a rinn e r'an
aithrichibh, agus air a theisteis[g] leis an
d'thug e fianuis 'n an aghaidh ; agus lean
iad diomhanas[h], agus dh'fhàs iad diomh-
ain[i], agus chaidh iad an déigh nan
cinneach a *bha* mu'n cuairt orra, mu'n
d' thug an Tighearna sparradh dhoibh[j],
nach deanadh iad cosmhuil riu.
16 Agus thréig iad uile àitheantan an
Tighearn' an Dé, agus rinn iad dhoibh
féin dealbhan leaghta[k], eadhon dà laogh[l],
agus rinn iad doire[m], agus rinn iad aoradh
do uile armailt nèimh[o], agus rinn iad
seirbhis do Bhaal[p].
17 Agus thug iad air am mic agus
air an nigheanaibh dol troimh an teine[q],
agus ghnàthaich iad fiosachd agus druidh-
eachd[s], agus reic siad iad féin a dheanamh
uilc[t] ann an sealladh an Tighearna, chum
a bhrosnachadh gu feirg.
18 Uime sin bha fearg ro mhòr aig an
Tighearna ri Israel, agus dh'atharraich
e iad as a shealladh : cha d'fhàgadh aon
ach treubh Iudah a mhàin[w].
19 (Mar an ceudna cha do ghléidh
Iudah àitheantan an Tighearn' an Dé[y],
ach dh'imich iad ann an reachdaibh Israeil
a rinn iad.)
20 Agus chuir an Tighearna cùl ri uile
shliochd Israeil[a], agus chuir e fo àmh-
ghar iad, agus thug e thairis iad do làimh
chreachadairean[b], gus an do thilg e as a
shealladh iad.
21 Oir sgar[1] Israel e féin o thigh Dhaibh-
idh[c], agus rinn iad Ieroboam mac Nebait
'n a rìgh ; agus dh'fhuadaich Ieroboam
Israel o'n Tighearn' a leantuinn[d], agus
thug e orra peacadh mòr a pheacachadh.
22 Agus dh'imich clann Israeil ann an
uile pheacaidhean Ieroboaim a rinn e : cha
do dhealaich iad riu ;
23 Gus an d'atharraich an Tighearn'
Israel as a shealladh, mar a thubhairt e
le 'sheirbhisich uile na fàidhean[g]. Agus
thugadh Israel air falbh as an tìr féin do
Asiria[i], gus an là 'n diugh.
24 Agus thug rìgh Asiria *daoine*[j] o
Bhabilon[l], agus o Chutah, agus o Abha[m],
agus o Hamat, agus o Shepharbhaim, agus
shuidhich e *iad* ann am bailtibh Shamaria,

B.C. 721.

a Ecs. 20. 3, 4; Lebh. 26. 1; Deut. 4. 19; 5. 7, 8
b 1 Ri. 13. 26; Ier. 5. 6; Ese. 14. 21
c Isa. 1. 16, 17; 55. 7; Ier. 18. 11; 25. 5; 35. 15; Ese. 18. 31; 2 Pead. 3. 9
d Deut. 31. 27; Gnà. 29. 1; Isa. 48. 4; Ier. 7. 26
e Ier. 8. 9
f Deut. 29. 25, 26
g Deut. 6. 17, 18; Ier. 44. 23
h Deut. 32. 21; 1 Sam. 12. 21; 1 Ri. 16. 13
i Ion. 2. 8; Ròm. 1. 21
j Deut. 12. 30, 31
k Ecs. 32. 4, 8
l 1 Ri. 12. 28
m 1 Ri. 14. 15, 23; 15. 13
n Mic. 4. 5
o Ier. 8. 2
p 1 Ri. 16. 31; 22. 53
q caib. 16. 3; Lebh. 18. 21; Ese. 23. 37
r rann 24
s Deut. 18. 10
t 1 Ri. 21. 20
u Esr. 4. 9
v Deut. 12. 31
w 1 Ri. 11. 13, 32
x 1 Ri. 12. 31
y Ier. 3. 8
z rann 41; Seph. 1. 5
a Ier. 6. 30
b caib. 13. 3; 15. 29; Neh. 9. 27, 28
1 *reub.*
c 1 Ri. 11. 11
d 1 Ri. 12. 20, 28
e Gen. 32. 28
f Bre. 6. 10
g Deut. 10. 20
h Ecs. 20. 5
i rann 6
j Esr. 4. 2, 10
k Ecs. 6. 6
l rann 30
m caib. 18. 34, *Ibhah*
n Deut. 10. 20

'an àite chloinn Israeil ; agus shealbhaich
iad Samaria, agus ghabh iad còmhnuidh
'n a bhailtibh.
25 Agus tharladh, 'n uair a ghabh iad
an toiseach còmhnuidh an sin, nach robh
eagal an Tighearn' orra ; uime sin chuir
an Tighearna leòmhain 'n am measg[b], a
mharbh *cuid* diubh.
26 Air an aobhar sin labhair iad ri rìgh
Asiria, ag ràdh, Na cinnich a dh'atharr-
aich thu, agus a shuidhich thu ann am
bailtibh Shamaria, cha-n aithne dhoibh
gnàth dhé na tìre : uime sin chuir e leò-
mhain 'n am measg, agus, feuch, tha iad
'g am marbhadh, a chionn nach aithne
dhoibh gnàth dhé na tìre.
27 An sin dh'àithn rìgh Asiria, ag ràdh,
Thugaibh leibh an sin aon de na sagart-
aibh a thug sibh as a sin ; agus rachadh
e agus gabhadh e còmhnuidh an sin,
agus teagaisgeadh e dhoibh gnàth dhé
na tìre.
28 An sin thàinig aon de na sagartaibh
a thug iad leo á Samaria, agus ghabh e
còmhnuidh ann am Bet-el, agus theagaisg
e dhoibh cionnus bu chòir dhoibh eagal
an Tighearn' a bhi orra.
29 Gidheadh, rinn gach cinneach diathan
dhoibh féin[n], agus chuir siad *iad* ann an
tighibh nan àitean àrda a rinn na Sama-
ritanaich, gach cinneach 'n am bailtibh
féin anns an do ghabh iad còmhnuidh.
30 Agus rinn daoine Bhabiloin[r] Sucot-
benot, agus rinn daoine Chuit Nergal,
agus rinn daoine Hamait Asima,
31 Agus rinn na h-Abhaich[u] Nibhas
agus Tartac, agus loisg na Sepharbhaich
an clann 's an teine[v] do Adramelech agus
Anamelech, diathan Shepharbhaim.
32 Agus bha eagal an Tighearn' orra,
agus rinn iad doibh féin de'n chuid a
b'ìsle dhiubh sagairt nan àitean àrda[x],
agus thug iad suas ìobairtean air an son
ann an tighibh nan àitean àrda.
33 Bha eagal an Tighearn' orra[z], agus
rinn iad seirbhis d'an diathaibh féin, a
réir gnàtha nan cinneach a thug iad leo
as a sin.
34 Gus an là 'n diugh tha iad a' dean-
amh a réir nan ceud ghnàth : cha-n 'eil
eagal an Tighearn' orra, cha mhò tha iad
a' deanamh do réir an reachdan, no do réir
an orduighean, no do réir an lagha, no
do réir na h-àithne a dh'àithn an Tigh-
earna do chloinn Iacoib[e], air an d' thug e
Israel mar ainm ;
35 Ris an d' rinn an Tighearna coimh-
cheangal, agus d'an d' thug e sparradh[f]
ag ràdh, Cha bhi eagal dhiathan eile
oirbh, agus cha chrom sibh sibh féin
doibh[h], agus cha dean sibh seirbhis doibh,
agus cha-n ìobair sibh doibh :
36 Ach an Tighearn', a thug a nìos
sibh á tìr na h-Eiphit le mòr chumhachd[k],
agus le gairdean sìnt' a mach, 'eagal-san
bithidh oirbh[n], agus dha-san lùbaidh sibh
an glùn, agus dha-san ìobraidh sibh.

37 Agus na reachdan, agus na h-ord-
uighean, agus an lagh, agus an àithne a
sgrìobh e dhuibh, bheir sibh an aire gu-n
dean sibh iad gu bràth[a]; agus cha bhi
eagal dhiathan eile oirbh.
38 Agus an coimhcheangal a rinn mise
ribh cha dì-chuimhnich sibh[c]; agus cha
bhi eagal dhiathan eile oirbh.
39 Ach bithidh eagal an Tighearna 'ur
Dé oirbh, agus saoraidh esan sibh á làimh
'ur naimhdean uile.
40 Gidheadh cha d'éisd iad[e], ach rinn
iad a réir an ceud ghnàtha.
41 Agus bha eagal an Tighearn' air na
cinnich sin[f], gidheadh rinn iad seirbhis
d'an dealbhan snaidhte féin, araon an
clann, agus clann an cloinne: mar a rinn
an aithrichean, is amhuil a tha iadsan a'
deanamh gus an là 'n diugh.

CAIB. XVIII.

1 *Rìoghachadh agus treuntas Heseciah.* 9 *Ghlac Salmaneser Samaria.* 13 *Thàinig Senacherib a nìos an aghaidh bhailtean Iudah, agus thog e cìs o Heseciah.* 17 *Chàin Rab-saceh Heseciah.*

AGUS anns an treas bliadhna de Hoseah
mac Elah rìgh Israeil, thòisich
Heseciah[h] mac Ahais, rìgh Iudah, air
rìoghachadh.
2 Cùig bliadhna fichead a dh'aois bha
e 'n uair a thòisich e air rìoghachadh;
agus rìghich e naoi bliadhna fichead ann
an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar
Abi[j], nighean Shechariah.
3 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an
sùilibh an Tighearn', a réir nan uile nithe
a rinn Daibhidh 'athair.
4 Chuir e air falbh na h-àitean àrda,
agus bhris e na dealbhan, agus ghearr e
sìos na doireachan, agus mhìn-phronn e
an nathair umha[l] a rinn Maois; oir gus
na làithibh sin bha clann Israeil a' losgadh
tùis dhi: agus thugadh Nehustan[2] mar
ainm oirre.
5 As an Tighearna, Dia Israeil bha
'earbsadh: agus 'n a dhéigh cha robh
neach sam bith cosmhuil ris am measg
uile rìghrean Iudah[n], no *aon* a bha
roimhe.
6 Oir dhlùth-lean e ris an Tighearna[o],
cha do chlaon e o a leantuinn; ach
ghléidh e 'àitheantan, a dh'àithn an
Tighearna do Mhaois.
7 Agus bha an Tighearna maille ris[p]:
anns gach àite d'an deachaidh e[q], shoirbh-
ich e. Agus dh'éirich e an aghaidh rìgh
Asiria[r], agus cha d' rinn e seirbhis dha.
8 Bhuail e na Philistich gu ruig Gasa,
agus a chrìochan, o thùr an fhreiceadain
gu ruig am baile daingnichte.
9 Agus anns a' cheathramh bliadhna de
rìgh Heseciah, agus anns an t-seachdamh
bliadhna de Hoseah mac Elah rìgh Israeil,
thàinig Salmaneser[t], rìgh Asiria, a nìos
an aghaidh Shamaria, agus theannaich
se e.
10 Agus ghlac iad e 'an ceann thri

R.C. 726.

[a] Deut. 5. 32
[b] 1 Each. 5. 26
[c] Deut. 4. 23
[d] Neh. 9. 26, 27
Salm 107. 17
Dan. 9. 6, 10
[e] Ier. 13. 23
[f] rann. 32, 33
[g] 2 Each. 32. 1, &c.
Isa. 36. 1, &c.
[h] 2 Each. 28. 27
29. 1
[i] caib. 16. 8
[1] sin r'a ràdh, *le òr.*
[j] 2 Each. 29. 1, *Abiah*
[k] Isa. 20. 1
[l] Air. 21. 9
[m] Isa. 7. 3
[2] 's e sin, *mìr umha.*
[n] caib. 23. 25
[o] Deut. 10. 20
Ios. 23. 8
[p] 1 Sam. 18. 14
2 Each. 15. 2
[q] Salm 60. 12
Ròm. 8. 31
[r] caib. 16. 7
[s] Ese. 29. 6, 7
[t] caib. 17. 3, &c.
[u] rann 4
2 Each. 31. 1

bliadhna: anns an t-seathamh bliadhna
de Heseciah, agus an naothamh bliadhna
de Hoseah rìgh Israeil, ghlacadh Samaria.
11 Agus thug rìgh Asiria leis Israel do
Asiria[b], agus chuir e iad ann an Halah
agus ann an Habor *làimh ri* amhainn
Ghosain, agus ann am bailtibh nam Méd-
each:
12 A chionn nach d'éisd iad ri guth an
Tighearn' an Dé[d], ach gu-n do bhris iad
a choimhcheangal, agus na h-uile *nithe*
a dh'àithn Maois òglach an Tighearna,
nach d'éisd iad *riu*, ni mò a rinn siad
iad.
13 Agus anns a' cheathramh bliadhna
deug de rìgh Heseciah[g] thàinig Senacherib
rìgh Asiria a nìos an aghaidh uile bhailte
daingnichte Iudah, agus ghlac e iad.
14 Agus chuir Heseciah rìgh Iudah
teachdairean gu rìgh Asiria do Lachis,
ag ràdh, Chiontaich mi; pill uam: *an ni*
a chuireas tu orm, giùlainidh mi. Agus
chuir rìgh Asiria air Heseciah rìgh Iudah
tri cheud tàlann airgid, agus deich tàlanna
fichead òir.
15 Agus thug Heseciah *dha* an t-air-
giod uile a fhuaradh ann an tigh an Tigh-
earn'[i], agus ann an ionmhais tighe an
rìgh.
16 Anns an àm sin ghearr Heseciah air
falbh còmhlachan teampuill an Tighearn',
agus na h-ursainnean chòmhdaich[1] He-
seciah rìgh Iudah, agus thug e iad do
rìgh Asiria.
17 Agus chuir rìgh Asiria Tartan[k], agus
Rabsaris, agus Rab-saceh, o Lachis gu
rìgh Heseciah le sluagh mòr an aghaidh
Ierusaleim: agus air teachd a nìos doibh,
thàinig iad agus sheas iad aig sruth-chlais
na linne a's àirde, a *tha* air slighe achaidh
an luadhadair[m].
18 Agus an uair a dh'éigh iad ris an
rìgh, thàinig a mach d'an ionnsuidh Eli-
acim mac Hilciah, a *bha* os ceann an
teaghlaich, agus Sebna an sgrìobhaiche,
agus Ioas mac Asaiph an seanachaidh.
19 Agus thubhairt Rab-saceh riu, Ab-
raibh a nis ri Heseciah, Mar so tha an
rìgh mòr, rìgh Asiria, ag ràdh, Ciod an
earbsadh mhòr so a tha agad?
20 Tha thu ag ràdh, (ach *is* briathra
faoin *iad*,) *Tha* comhairle agus neart
agam chum a' chogaidh: a nis ma ta cò
as am bheil thu ag earbsadh, gu-n dean-
adh tu cogadh a'm' aghaidh-sa?
21 A nis, feuch, tha thu 'g earbsadh as
an luirg bhriste chuilce sin[s], as an Eiphit,
a théid, ma leigeas duine a chudthrom
oirre, a steach 'n a làimh, agus a thollas
troimhe e. *Is ann* mar so *tha* Pharaoh
rìgh na h-Eiphit dhoibhsan uile a dh'earbas
as.
22 Ach ma their sibh rium, As an Tigh-
earn' ar Dia tha ar n-earbsadh: nach e so
esan, a chuir Heseciah air falbh 'àitean
àrda[u], agus 'altairean, agus a thubhairt ri
Iudah agus ri Ierusalem, Fa chomhair na

h-altarach so sleuchdaidh sibh ann an Ierusalem?

23 A nis uime sin, guidheam ort, thoir gill do m' thighearna rìgh Asiria, agus bheir mise dhuit dà mhìle each, ma's urrainn thusa air do thaobh féin marcaichean a chur orra.

24 Cionnus ma ta 'bheir thu air aon cheannard, de na seirbhisich a's lugha a tha aig mo thighearna-sa, 'aghaidh a thionndadh uait, agus a dh'earbas tu as an Eiphit air son charbad agus marcshluaigh?

25 *Ach* a nis, an ann as eugmhais an Tighearn' a thàinig mis' a nìos an aghaidh an àite so, g'a sgrios? Is e an Tighearn' a thubhairt riumsa[d], Falbh suas an aghaidh na tìre so, agus sgrios i.

26 An sin thubhairt Eliacim mac Hilciah, agus Sebna, agus Ioah, ri Rab-saceh, Labhair, guidheam ort, ri d' sheirbhisich anns a' chainnt Shirianaich, oir tuigidh sinn *i*; agus na labhair ruinn anns a' chainnt Iudhaich 'an cluasaibh an t-sluaigh a *tha* air a' bhalla.

27 Ach thubhairt Rab-saceh riu, An ann a dh'ionnsuidh do thighearna-sa, agus a d'ionnsuidh-sa, a chuir mo thighearna mise a labhairt nam briathra so? nach ann a dh'ionnsuidh nan daoine a tha 'n an suidhe air a' bhalla, a chum gu-n ith iad an salchar féin[f], agus gu-n òl iad an uisge féin maille ribhse?

28 An sin sheas Rab-saceh, agus dh'éigh e le guth àrd anns a' chainnt Iudhaich, agus labhair e, ag ràdh, Eisdibh ri focal an rìgh mhòir, rìgh Asiria:

29 Mar so tha an rìgh ag ràdh[i], Na mealladh Heseciah sibh, oir cha-n urrainn e 'ur saoradh á m' làimh-sa:

30 Agus na tugadh Heseciah oirbh[j] 'ur dòchas a chur 's an Tighearn'[l], ag ràdh, Gu deimhin saoraidh an Tighearna sinne, agus cha toirear thairis am baile so do làimh rìgh Asiria.

31 Na h-éisdibh ri Heseciah: oir mar so tha rìgh Asiria ag ràdh, Deanaibh suas càirdeas riumsa, agus thigibh a mach a m'ionnsuidh, agus ithibh, gach fear, d'a chrann-fìona, agus gach fear d'a chrann-fige féin, agus òlaibh, gach fear, uisge a thobair féin;

32 Gus an tig mise, agus gu-n toir mi air falbh sibh do thìr cosmhuil ri 'ur tìr féin[s], tìr arbhair agus fìona, tìr arain agus fhìon-lios, tìr olaidh a' chroinn-olaidh, agus meala, a chum gu-m bi sibh beò, agus nach faigh sibh bàs: agus na h-éisdibh ri Heseciah, an uair a chuireas e impidh oirbh, ag ràdh, Saoraidh an Tighearna sinn.

33 An do shaor riamh diathan nan cinneach[v], gach aon a thìr féin, á làimh rìgh Asiria?

34 C'àit *am bheil* diathan Hamait[w], agus Arphaid? c'àit *am bheil* diathan Shepharbhaim, Hena, agus Ibhah[x]?

B.C. 713.

a caib. 19. 17, 18; Dan. 3. 15
b Gnà. 26. 4; Am. 5. 13
c Isa. 33. 7
d Isa. 10. 5, 6; Am. 3. 6; Eoin 19. 10, 11
e Isa. 37. 1, &c.
f Tuir. 4. 5; Ese. 4. 15
g Luc. 3. 4, *Esaias*
h Ier. 30. 7
i Salm 73. 8, 9
j 2 Tes. 2. 4, 8
k caib. 18. 17
l Salm 11. 1; 22. 7, 8; 125. 1, 2
m Salm 74. 18
n Salm 50. 21
o Ròm. 9. 27
p caib. 18. 35
q rann. 35-37
1 *osag air.*
r Ier. 51. 1
s Deut. 8. 7, 8
t caib. 18. 14
u 1 Sam. 23. 27
v caib. 19. 12, 13; Isa. 10. 10, 11
w Ier. 49. 23
x caib. 17. 24, *Abha*
y caib. 18. 5

an do shaor iad Samaria as mo làimh-sa?

35 Cò am measg uile dhiathan nan dùthchannan[a], a shaor an tìr féin as mo làimh-sa, gu-n saoradh an Tighearn' Ierusalem as mo làimh?

36 Ach bha an sluagh 'n an tosd, agus cha do fhreagair iad aon fhocal da[b]: oir b'i àithne an rìgh dhoibh, Na tugaibh freagradh air.

37 An sin thàinig Eliacim mac Hilciah, a *bha* os ceann an teaghlaich, agus Sebna an sgrìobhaiche, agus Ioah mac Asaiph an seanachaidh, gu Heseciah[c] le an eudach reubta, agus dh'innis iad da briathra Rab-saceh.

CAIB. XIX.

1 *Chuir Hesceiah fios a dh'ionnsuidh Isaiah gu urnuigh a dheanamh air a shon.* 20 *Fàisteachd Isaiah a thaobh Shenacherib.* 35 *Bhuail aingeal an Tighearn' armailt nan Asirianach.* 37 *Chuir a mhic Senacherib gu bàs.*

AGUS an uair a chuala Heseciah an rìgh e[e], reub e 'eudach, agus chòmhdaich se e féin le sac-eudach, agus chaidh e do thigh an Tighearna.

2 Agus chuir e Eliacim, a *bha* os ceann an tighe, agus Sebna an sgrìobhaiche, agus seanairean nan sagart, còmhdaichte le sac-eudach gu Isaiah[g] am fàidh, mac Amois.

3 Agus thubhairt iad ris, Mar so tha Heseciah ag ràdh, *Is* là teinn[h], agus achmhasain, agus maslaidh an là so: oir tha clann air teachd gu inbhe breith, agus neart gu *am* breith cha-*n* '*eil* ann.

4 Theagamh gu-n cluinn an Tighearna do Dhia uile bhriathra Rab-saceh, a chuir a thighearna[k] rìgh Asiria a mhaslachadh an Dé bheò[m]; agus gu-n cronaich e[n] na briathran a chual' an Tighearna do Dhia: tog suas d'urnuigh ma ta air son an fhuighill[o] a dh'fhàgadh.

5 Uime sin an uair a thàinig seirbhisich rìgh Heseciah gu Isaiah,

6 Thubhairt Isaiah riu, Mar so their sibh ri 'ur tighearna, Mar so tha an Tighearn' ag ràdh, Na bitheadh eagal ort roimh na briathraibh a chuala tu[p], leis an d'thug seirbhisich rìgh Asiria masladh dhomhsa.

7 Feuch, cuiridh mise[q] spiorad[1] ann[r], agus cluinnidh e tuairesgeul, agus pillidh e d'a thìr féin; agus bheir mise air tuiteam leis a' chlaidheamh 'n a thìr féin.

8 Agus phill Rab-saceh, agus fhuair e rìgh Asiria a' cogadh an aghaidh Libnah: oir chual' e gu-n d'fhalbh e o Lachis[t].

9 Agus an uair a chual' e 'g a ràdh mu Thirhacah[u] rìgh Etiopia, Feuch, thàinig e mach a chogadh riut; chuir e teachdairean a rìs gu Heseciah, ag ràdh,

10 Mar so labhraidh sibh ri Heseciah rìgh Iudah, ag ràdh, Na mealladh do Dhia thu, as am bheil thu 'g earbsadh[y].

ag ràdh, Cha toirear Ierusalem thairis do
làimh rìgh Asiria.
11 Feuch, chuala tu ciod a rinn rìgh-
rean Asiria ris gach uile thìr, 'g an sgrios
gu tur; agus an saorar thusa?
12 An do shaor diathan nan cinneach[b]
iadsan a sgrios m'aithriche-sa, *cadhon*
Gosan, agus Haran, agus Reseph, agus
clann Edein[c] a *bha* ann an Telasar?
13 C'àit am bheil rìgh Hamait, agus
rìgh Arpaid, agus rìgh mòr-bhaile Sheph-
arbhaim, Hena, agus Ibhah?
14 Agus ghabh Heseciah an litir á làimh
nan teachdairean, agus leugh e i: agus
chaidh Heseciah suas do thigh an Tigh-
earn', agus sgaoil e i ann am fianuis an
Tighearna.
15 Agus rinn Heseciah urnuigh an
làthair an Tighearn'[e], agus thubhairt e,
O 'Thighearna Dhé Israeil, a tha 'ad
chòmhnuidh *eadar* na ceruban[f], is tu
féin Dia[g], thusa a'd' aonar, *Dia* uile
rìoghachda na talmhainn: is tu a rinn
na nèamhan agus an talamh[i].
16 Crom, a Thighearn' a nuas do
chluas[j], agus éisd; fosgail[k], a Thighearna,
do shùilean, agus faic: seadh cluinn
briathra Shenacherib, a chuir e a mhas-
lachadh an Dé bheò.
17 Gu deimhin, a Thighearna, sgrios
rìghrean Asiria na cinnich agus an tìrean;
18 Agus thilg iad an diathan 's an teine;
oir cha *bu* diathan iad, ach oibre làmhan
dhaoine[l], fiodh agus clach: uime sin
sgrios siad iad.
19 A nis ma ta, O 'Thighearn' ar Dia,
saor sinn, guidheam ort, as a làimh, chum
gu-m bi fios aig uile rìoghachdaibh na
talmhainn gur tusa an Tighearna Dia[n],
thu féin a'd' aonar.
20 An sin chuir Isaiah mac Amois
teachdaire gu Heseciah, ag ràdh, Mar
so tha an Tighearna Dia Israeil ag ràdh,
An urnuigh a rinn thu riumsa mu thim-
chioll Shenacherib rìgh Asiria, chuala
mi[o].
21 So am focal a labhair an Tighearna
mu 'thimchioll: Rinn òigh-nighean
Shioin[p] tàir ort; rinn i gàire fanoid riut;
chrath nighean Ierusaleim a ceann[q] air
do chùlaobh.
22 Cò d'an d' thug thu masladh agus
toibheum? agus cò an aghaidh an d'àrd-
aich thu *do* ghuth, agus an do thog thu do
shùilean gu h-àrd? an aghaidh *Ti* naoimh
Israeil[t].
23 Le làimh do theachdairean mhas-
laich thu an Tighearn', agus thubhairt
thu, Le lìonmhoireachd mo charbad[u]
dhìrich mi àirde nam beann, sliosan
Lebanoin; agus gearraidh mi sìos a
chraobhan seudair a's àirde, agus roghadh
a chraobhan giuthais, agus théid mi stigh
a dh'àitibh-tàimh a chrìche, frìth a
Charmeil.
24 Chladhaich mi agus dh'òl mi uisg-
eacha coimheach, agus le bonn mo chos
thiormaich mi suas uile aimhniche nan
daingneach.
25 Nach cuala tu o cheann fada *cionnus*
a rinn mi e[a], *agus* o'n aimsir chéin gu-n
do dhealbh mi e? a nis thug mi gu crìch
e, gu-m bitheadh tusa chum bailtean
daingnichte fhàsachadh 'n an carnaibh
sgrios.
26 Uime sin bha an luchd-àiteachaidh
air bheag neirt: bha crith-eagail orra
agus amhluadh; bha iad *mar* fheur na
macharach, agus *mar* an luibh ghlas, *mar*
fheur mullaich nan tighean[d], agus *mar*
arbhar seargta mu-m fàs e suas.
27 Ach is aithne dhomh d'àite-còmh-
nuidh, agus do dhol a mach, agus do
theachd a steach, agus fraoch d'fheirge
a'm' aghaidh.
28 A chionn gu bheil fraoch d'fheirge
a'm' aghaidh, agus d'onfhadh air teachd
a nìos gu m' chluasaibh, uime sin cuiridh
mi mo dhubhan a'd' shròin[h], agus mo
shrian a'd' bheul, agus pillidh mi air d'ais
thu 's an t-slighe air an d' thàinig thu.
29 Agus *bithidh* so 'n a chomharadh
dhuit: Ithidh tu air a' bhliadhna so na
nithe a dh'fhàsas leo féin, agus anns an
dara bliadhna na nithe a chinneas asda
sin; agus anns an treas bliadhna cuiridh
agus buainidh sibh, agus suidhichidh sibh
fìon-liosan, agus ithidh sibh d'an toradh.
30 Agus gabhaidh am fuigheall a théid
as de thigh Iudah fathast freumh sìos,
agus cuiridh e toradh suas.
31 Oir á Ierusalem théid fuigheall[m] a
mach, agus iadsan a théid as o shliabh
Shioin: ni eud Thighearna nan sluagh
so.
32 Uime sin mar so tha an Tighearn'
ag ràdh mu thimchioll rìgh Asiria, Cha
tig e do'n bhaile so, agus cha tilg e saigh-
ead ann, agus cha tig e fa 'chomhair le
sgéith agus cha chuir e suas tòrr 'n a
aghaidh.
33 Air an t-slighe air an d' thàinig e,
air an *t-slighe* cheudna pillidh e, agus cha
tig e steach do'n bhaile so, ars' an Tigh-
earna:
34 Oir dìonaidh mise am baile so chum
a shaoradh[r], air mo shon féin, agus air
son Dhaibhidh m'òglaich.
35 Agus air an oidhche sin féin chaidh
aingeal an Tighearna mach[s], agus bhuail
e ann an camp nan Asirianach ceud agus
ceithir fichead agus cùig mìle: agus an
uair a dh'éirich iad gu moch anns a'
mhaduinn, feuch, *bha* iad uile 'n an corp-
aibh marbha.
36 Agus dh'imich Senacherib rìgh Asi-
ria, agus chaidh e agus phill e, agus ghabh
e còmhnuidh ann an Ninebheh[v].
37 Agus an uair a bha e ri aoradh ann
an tigh Nisroich a dhé, bhuail Adramc-
lech agus Sareser a mhic e leis a' chlaidh-
eamh[w]; agus theich iad do thìr Armenia:
agus rìghich Esar-hadon[x] a mhac 'n a
àit.

B.C. 710.

[a] Isa. 45. 7
[b] caib. 18. 33, 34
[c] Ese. 27. 23
[d] Salm 129. 6
[e] 2 Each. 32. 20
[f] 1 Sam. 4. 4; 2 Each. 5. 7, 8
[g] 1 Ri. 18. 39; Isa. 44. 6
[h] Ese. 38. 4
[i] Salm 102. 25
[j] Salm 31. 2
[k] 2 Each. 6. 40
[l] Salm 115. 4, &c.; Isa. 44. 10, &c.
[m] rann 4
[n] 1 Ri. 20. 28
[o] Salm 65. 2
[p] Tuir. 2. 13
[q] Iob 16. 4; Tuir. 2. 15
[r] caib. 20. 6
[s] 2 Each. 32. 21; Isa. 37. 36
[t] Isa. 5. 24; Ier. 51. 5
[u] Salm 20. 7
[v] Gen. 10. 11; Ion. 1. 2, 3. 2, &c.
[w] rann 7
[x] Esr. 4. 2

CAIB. XX.

1 *An uair bha Hesceiah tinn gu bàs, rinn e urnuigh ri Dia, agus fhuair e gcalladh gu-m bitheadh e beò.* 12 *Chuir Merodach-baladan teachdairean d'a ionnsuidh, agus dh'fheuch e dhoibh na h-uile nithe a bha 'n a thigh.* 21 *Fhuair Heseciah bàs, agus rìghich Manasch 'n a àit.*

ANNS na làithibh sin[b] bha Heseciah
tinn gu bàs: agus thàinig am fàidh
Isaiah mac Amois d'a ionnsuidh, agus
thubhairt e ris, Mar so tha an Tighearn'
ag ràdh, Cuir do thigh 'an ordugh, oir
gheibh thu bàs, agus cha bhi thu beò.
2 An sin thionndaidh e 'aghaidh ris a'
bhalla, agus rinn e urnuigh ris an Tigh-
earn', ag ràdh,
3 Guidheam ort, O Thighearna, cuimh-
nich[d] a nis cionnus a ghluais mi a'd'
làthair[e] ann am fìrinn[f], agus le cridhe
iomlan, agus a rinn mi an *ni a tha* maith
a'd' shùilibh. Agus ghuil Heseciah gu
goirt.
4 Agus mu-n deachaidh Isaiah mach
do'n chùirt mheadhonaich, thàinig focal
an Tighearna d'a ionnsuidh, ag ràdh,
5 Pill, agus abair ri Heseciah ceannard[i]
mo shluaigh, Mar so tha an Tighearna,
Dia Dhaibhidh d'athar, ag ràdh, Chuala
mise d'urnuigh[k], chunnaic mi do dheoir[l]:
feuch, slànuichidh mi thu[n]; air an treas
là théid thu suas do thigh an Tighearna.
6 Agus cuiridh mi ri d' làithibh cùig
bliadhna deug; agus saoraidh mi thusa,
agus am baile so, á làimh rìgh Asiria;
agus dìonaidh mi am baile so[o] air mo shon
féin, agus air son Dhaibhidh m'òglaich.
7 Agus thubhairt Isaiah, Gabhaibh
meall fhìge. Agus ghabh agus chuir iad
e air an neascaid, agus shlànuicheadh e.
8 Agus thubhairt Heseciah ri Isaiah,
Ciod an comharadh[q] gu-n leighis an
Tighearna mi, agus gu-n téid mi suas air
an treas là do thigh an Tighearna?
9 Agus thubhairt Isaiah, *Bithidh* so
'n a chomharadh dhuit o'n Tighearna,
gu-n dean an Tighearn' an ni a labh-
air e: An téid an dubhar air aghaidh
deich ceuman, no an téid e air ais deich
ceuman?
10 Agus fhreagair Heseciah, Is suarach
an ni do'n dubhar dol sìos deich ceuman;
ni h-eadh, ach pilleadh an dubhar air ais
deich ceuman.
11 Agus ghlaodh Isaiah am fàidh ris
an Tighearn'; agus thug e air ais an
dubhar deich ceuman[s] a chaidh e sìos air
uaireadair-gréine Ahais.
12 'S an àm sin[u] chuir Merodach-
baladan mac Bhaladain, rìgh Bhabiloin,
teachdairean le litrichibh agus tiodhlac
gu Heseciah: oir chual' e gu-n robh
Heseciah tinn.
13 Agus rinn Heseciah gairdeachas os
an ceann, agus dh'fheuch e dhoibh[y] uile
thigh-tasgaidh a nithe luachmhor, an
t-airgiod, agus an t-òr, agus na spìosraidh,

R.C. 713.
[a] Gnà. 23. 5
[b] 2 Each. 32. 24, &c. Isa. 38. 1, &c.
[c] rann 13
[d] Neh. 13. 22
[e] caib. 18. 3-6
[f] Gen. 17 1; 1 Ri. 3. 6
[g] caib. 24. 13; 25. 13; Lebh. 26. 19; Ier. 27. 21; 52. 17
[h] caib. 24. 13; 2 Each. 33. 11
[i] 1 Sam. 9. 16; 10. 1
[j] Dan. 1. 3
[k] caib. 19. 20; Salm 66. 19, 20
[l] Salm 39. 12; 56. 8; 126. 5
[m] Iob 1. 21
[n] Deut. 32. 39
[o] caib. 19. 34
[p] Neh. 3. 16
[q] Bre. 6. 17, 37; Isa. 7. 11, 14
[r] 2 Each. 33. 1, &c.
[s] Ios. 10. 12
[t] caib. 16. 3
[u] Isa. 39. 1, &c.
[v] caib. 18. 4
[w] 1 Ri. 16. 32
[x] caib. 17. 16; Deut. 4. 19; Iob 31. 26
[y] 2 Each. 32. 37
[z] Ier. 32. 34
[a] 1 Ri. 8. 29

agus an oladh luachmhor, agus a thigh-
armachd, agus na nithe uile a fhuaradh
'n a ionmhais[a]: cha robh nì 'n a thigh, no
'n a rìoghachd uile, nach d'fheuch Hese-
ciah dhoibh.
14 An sin thàinig Isaiah am fàidh gu
rìgh Heseciah, agus thubhairt e ris, Ciod
a thubhairt na daoine so? agus cia as a
thàinig iad a d'ionnsuidh? agus thubhairt
Heseciah, Thàinig iad o thìr chéin, o
Bhabilon.
15 Agus thubhairt e, Ciod a chunnaic
iad ann ad thigh? agus fhreagair Heseciah,
Na h-uile *nithe a tha* a'm' thigh chunnaic
iad[c]: cha-n 'eil nì ann am ionmhais nach
d'fheuch mi dhoibh.
16 Agus thubhairt Isaiah ri Heseciah,
Eisd ri focal an Tighearna:
17 Feuch, tha na làithean a' teachd,
anns am bi na h-uile *nithe* a *tha* ann ad
thigh, agus na h-ionmhais a thaisg d'aith-
riche suas gus an là 'n diugh, air an
giùlan gu Babilon[g]: cha-n fhàgar nì air
bith, ars' an Tighearna.
18 Agus *cuid* de d' mhic a thig uait,
a ghineas tu, bheir iad leo[h], agus bithidh
iad 'n an caillteanaich[j] ann an lùchairt
rìgh Bhabiloin.
19 An sin thubhairt Heseciah ri Isaiah.
Is maith focal an Tighearn' a labhair thu[m]:
thubhairt e mar an ceudna, Nach *maith*,
ma bhitheas sìth agus fìrinn ann am
làithibh-sa?
20 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Heseciah, agus a thréine uile, agus mar
a rinn e lochan[p], agus sruth-chlais, agus
a thug e uisge steach do'n bhaile, nach
'eil iad sgrìobhta ann an leabhar eachd-
raidh rìghrean Iudah?
21 Agus choidil Heseciah maille r'a
aithrichibh: agus rìghich Manaseh a
mhac 'n a àit.

CAIB. XXI.

1 *Rìoghachadh aingidh agus iodhol-aoradh Mhanaseh.* 10 *Fàistneachd an aghaidh Iudah.* 17 *Fhuair Manasch bàs, agus rìghich Amon 'n a àit.* 23 *Mharbh a sheirbhisich Amon:* 26 *rìghich Iosiah 'n a àit.*

DA bhliadhna dheug a dh'aois bha
Manaseh[r] 'n uair a thòisich e air
rìoghachadh, agus rìghich e cùig bliadhna
deug agus dà fhichead ann an Ierusalem:
agus *b'e* ainm a mhàthar Hephsibah.
2 Agus rinn e olc ann an sùilibh an
Tighearn', a réir ghràineileachd nan cinn-
each[t], a thilg an Tighearna mach roimh
chloinn Israeil.
3 Oir thog e suas a rìs na h-àitean àrda
a sgrios Heseciah 'athair[v]; agus chuir e
suas altairean do Bhaal, agus rinn e
doire, mar a rinn Ahab rìgh Israeil[w]; agus
shleuchd e do uile armailt nèimh[x], agus
rinn e seirbhis doibh.
4 Agus thog e altairean ann an tigh an
Tighearna[z], mu'n dubhairt an Tighearn',
Ann an Ierusalem cuiridh mi m'ainm[a].

5 Agus thog e altairean do uile armailt nèimh, ann an dà chùirt tighe an Tighearn'.

6 Agus thug e air a mhac dol troimh an teine[a], agus thug e fainear amannan[b], agus ghnàthaich e druidheachd, agus chuir e air chois leannain-shìth, agus luchd-fiosachd: dh'oibrich e mòr aingidheachd ann an sùilibh an Tighearna, g'a bhrosnachadh gu feirg.

7 Agus chuir e dealbh snaidhte 'an doire a rinn e, anns an tigh mu'n dubhairt an Tighearna ri Daibhidh[e], agus ri Solamh[f] a mhac, Anns an tigh so, agus ann an Ierusalem, a thagh mi á uile threubhan Israeil, cuiridh mi m'ainm gu bràth.

8 Cha mhò a bheir mi air cosaibh Israeil caruchadh tuilleadh a mach as an fhearann a thug mi d'an aithrichibh[h]; a mhàin ma bheir iad an aire gu-n dean iad a réir nan uile *nithe* a dh'àithn mise dhoibh, agus a réir an lagha uile a dh'àithn m'òglach Maois dhoibh.

9 Ach cha d'éisd iad: agus tharruing Manaseh iad[i] gu tuilleadh uilc a dheanamh na rinn na cinnich, a sgrios an Tighearna roimh chloinn Israeil.

10 Agus labhair an Tighearna le 'sheirbhisich na fàidhean, ag ràdh,

11 A chionn gu-n d' rinn Manaseh rìgh Iudah na gràineileachdan so[j], *agus* gu-n d' rinn e na's miosa na na h-uile *nithe* a rinn na h-Amoraich a *bha* roimhe[l], agus gu-n d' thug e air Iudah mar an ceudna peacachadh le ìodholaibh:

12 Uime sin mar so tha an Tighearna Dia Israeil ag ràdh, Feuch, *tha* mi 'tabhairt uilc air Ierusalem agus Iudah, a bheir air gach neach a chluinneas e, gu-m bi gaoir[m] 'n a dhà chluais.

13 Agus sìnidh mi mach os ceann Ierusalem sreang-thomhais[o] Shamaria, agus sreang-riaghailt tighe Ahaib: agus glanaidh mi as Ierusalem mar a ghlanas *neach* soitheach[p], g'*a* ghlanadh, agus a' tionndadh a bheoil fodha.

14 Agus tréigidh mi fuigheall m'oighreachd[r], agus bheir mi iad do làimh an naimhdean[s]; agus bithidh iad 'n an creich agus 'n an cobhartach d'an naimhdibh uile;

15 A chionn gu-n d' rinn iad olc a'm' shùilibh, agus gu-n do bhrosnaich iad mi gu feirg o'n là 's an d' thàinig an aithriche mach as an Eiphit, eadhon gus an là 'n diugh.

16 Os bàrr, dhòirt Manaseh fuil neochiontach gu ro mhòr[u], gus an do lìon e Ierusalem o cheann gu ceann, a thuilleadh air a pheacadh féin leis an d' thug e air Iudah peacachadh[x], le olc a dheanamh ann an sùilibh an Tighearn'.

17 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Mhanaseh[y], agus na h-uile *nithe* a rinn e, agus a pheacadh a rinn e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh rìghrean Iudah?

R.C. 698.

[a] caib. 16. 3; 17. 17; Mic. 6. 7
[b] Deut. 18. 10
[c] 2 Each. 33. 21
[d] rann. 2, &c.
[e] 2 Sam. 7. 13
[f] 1 Ri. 9. 3
[g] caib. 22. 17; 1 Ri. 11. 33
[h] 2 Sam. 7. 10
[i] Gnà. 29. 12
[j] caib. 23. 26, 27; 24. 3, 4; Ier. 15. 4
[k] Mat. 1. 10, *Iosias.*
[l] rann 9; 1 Ri. 21. 26
[m] 1 Sam. 3. 11; Ier. 19. 3; Am. 3. 2
[n] 1 Ri. 13. 2; 2 Each. 34. 1, &c.
[o] Isa. 10. 22; 34. 10; Tuir. 2. 8; Am. 7. 7, 8
[p] 1 Ri. 14. 10
[q] Ios. 15. 39
[r] Salm 89. 38, &c.; Ier. 12. 7; Am. 5. 2
[s] Salm 74. 1-7
[t] Deut. 5. 32
[u] Ier. 2. 34; 19. 4
[v] caib. 12. 4, &c.
[w] Salm 84. 10
[x] 1 Ri. 14. 16
[y] 2 Each. 33. 1-20

18 Agus choidil Manaseh maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann an lios a thighe féin, ann an lios Udsa: agus rìghich Amon a mhac 'n a àit.

19 Dà bhliadhna 'ar fhichead a dh'aois *bha* Amon[c] an uair a thòisich e air rìoghachadh; agus rìghich e dà bhliadhna ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Mesulemet, nighean Haruis o Iotbah.

20 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna, mar a rinn Manaseh 'athair[d].

21 Agus dh'imich e anns an uile shlighe 's an d'imich 'athair, agus rinn e seirbhis do na h-iodholaibh d'an d' rinn 'athair seirbhis, agus rinn e aoradh dhoibh:

22 Agus thréig e an Tighearna Dia 'aithrichean[g], agus cha do ghluais e ann an slighe an Tighearn'.

23 Agus rinn seirbhisich Amoin ceannairc 'n a aghaidh, agus mharbh iad an rìgh 'n a thigh féin.

24 Agus mharbh sluagh na tìre iadsan uile a rinn ceannairc an aghaidh rìgh Amoin; agus rinn sluagh na tìre Iosiah a mhac 'n a rìgh 'n a àit.

25 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Amoin a rinn e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh rìghrean Iudah?

26 Agus dh'adhlaic iad e 'n a uaigh féin ann an lios Udsa; agus rìghich Iosiah[k] a mhac 'n a àit.

CAIB. XXII.

1 *Dh'orduich Iosiah tigh an Tighearn' a chàradh.* 8 *Fhuair Hilciah leabhar an lagha, agus leugh Saphan e an làthair an rìgh.* 12 *Dh'fhiosraich Iosiah de Dhia thaobh bhriathran an lagha.* 15 *Roimh-innis Huldah sgrios Ierusalem.*

OCHD bliadhna dh'aois *bha* Iosiah[n] 'n uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìghich e aon bhliadhna deug 'ar fhichead ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Iedidah, nighean Adaiah o Bhoscat[q].

2 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearn', agus dh'imich e ann an uile shlighe Dhaibhidh 'athar, agus cha do chlaon e dh'ionnsuidh na làimhe deise no na làimhe clìthe[t].

3 Agus anns an ochdamh bliadhna deug de rìgh Iosiah, chuir an rìgh Saphan mac Asaliah, mhic Mhesulaim, an sgrìobhaiche, do thigh an Tighearn', ag ràdh,

4 Falbh suas gu Hilciah an t-àrd shagart, chum gu-n gabh e suim an airgid a thugadh do thigh an Tighearn'[v], a chruinnich luchd-gleidhidh an dorsais[w] o'n t-sluagh:

5 Agus thugadh iad e do làimh luchd-deanamh na h-oibre, dhoibhsan a tha os ceann tighe an Tighearn': agus thugadh iadsan e do luchd-deanamh na h-oibre, a *tha* ann an tigh an Tighearn', a chàradh brisidh an tighe;

6 Do shaoir, agus do luchd-togail, agus

do chlachairibh, agus a cheannach fiodha, agus chlach snaidhte, a chàradh an tighe.

7 Gidheadh cha d'rinneadh cunntas riu 'thaobh an airgid a thugadh d'an làimh, a chionn gu-n d' rinn iad gu h-ionraic.

8 Agus thubhairt Hilciah an t-àrd shagart ri Saphan an sgrìobhaiche, Fhuair mi leabhar an lagha[e] ann an tigh an Tighearn' : agus thug Hilciah an leabhar do Shaphan, agus leugh se e.

9 Agus thàinig Saphan an sgrìobhaiche dh'ionnsuidh an rìgh, agus dh'aithris e an gnothuch do'n rìgh, agus thubhairt e, Chruinnich do sheirbhisich an t-airgiod a fhuaradh anns an tigh, agus thug iad e do làimh luchd-deanamh na h-oibre, a bha os ceann tighe an Tighearn'.

10 Agus dh'innis Saphan an sgrìobhaiche do'n rìgh, ag ràdh, Thug Hilciah an sagart leabhar dhomh : agus leugh Saphan e an làthair an rìgh[f].

11 Agus an uair a chual' an rìgh briathra leabhair an lagha, reub e 'eudach[h].

12 Agus dh'àithn an rìgh do Hilciah an sagart, agus do Ahicam mac Shaphain, agus do Achbor[i] mac Mhicaiah, agus do Shaphan an sgrìobhaiche, agus do Asahiah seirbhiseach an rìgh, ag ràdh,

13 Rachaibh, fiosraichibh de'n Tighearn' air mo shon-sa[j], agus air son an t-sluaigh, agus air son Iudah uile, thaobh bhriathran an leabhair so a fhuaradh : oir is mòr fearg an Tighearn' a tha air lasadh 'n ar n-aghaidh[m], a chionn nach d'éisd ar n-aithrichean ri briathraibh an leabhair so[n], a dheanamh a réir *gach ni* a tha sgrìobhta d'ar taobh[o].

14 Uime sin chaidh Hilciah an sagart, agus Ahicam, agus Achbor, agus Saphan, agus Asahiah, dh'ionnsuidh Huldah a' bhan-fhàidh, bean Shaluim mhic Thicbhah, mhic Harhais, fir-gleidhidh an eudaich, (a nis *bha* i 'chòmhnuidh ann an Ierusalem anns an oil-thigh,) agus labhair iad rithe.

15 Agus thubhairt i riu, Mar so tha an Tighearna Dia Israeil, ag ràdh, Innsibh do'n duine a chuir a m'ionnsuidh-sa sibh,

16 Mar so tha an Tighearn', ag ràdh, Feuch, bheir mise olc air an àite so, agus air a luchd-àiteachaidh, *eadhon* uile bhriathran an leabhair a leugh rìgh Iudah :

17 A chionn gu-n do thréig iad mise[q], agus gu-n do loisg iad tùis do dhiathaibh eile, chum mo bhrosnachadh gu corruich le uile oibribh an làmh : uime sin lasaidh m'fhearg an aghaidh an àite so[r], agus cha mhùchar i.

18 Ach ri rìgh Iudah a chuir sibh a dh'fhiosrachadh de'n Tighearna, mar so their sibh ris, Mar so tha an Tighearna Dia Israeil, ag ràdh, *A thaobh* nam briathran a chual' thu,

19 A chionn gu-n robh do chridhe[3] tiom[s], agus gu-n d'irislich thu thu féin an làthair an Tighearna[t], 'n uair a chual' thu ciod a labhair mise an aghaidh an àite so, agus an aghaidh a luchd-àiteachaidh, gu-m bitheadh iad 'n am fàsach[a], agus 'n am mallachadh[b], agus *gu-n do* reub thu d'eudach[c], agus *gu-n do* ghuil thu[d] a'm' fhianuis; chuala mise mar an ceudna *thusa*, ars' an Tighearna.

20 Feuch uime sin, cruinnichidh mise thu chum d'aithrichean , agus cruinnichear thu do d'uaigh ann an sìth, agus cha-n fhaic do shùilean an t-olc sin uile a bheir mise air an àite so. Agus thug iad fios a rìs a dh'ionnsuidh an rìgh.

R.C. 698.

[a] Lebh. 26. 31, 32
[b] Ier. 26. 6; 44. 22
[c] rann 11
[d] Neh. 1. 4
[e] Deut. 31. 24; 2 Each. 34. 14, &c.
[f] Neh. 8. 3, 18; Ier. 36. 6, 15
[g] 2 Each. 34. 29, &c.
[h] rann 19
[i] 2 Each. 34. 20, *Abdon*
[j] 1 Each. 10. 14
[k] caib. 22. 8
[l] caib. 11. 14, 17
[m] Salm 76. 7; Nah. 1. 6; Tais. 6. 17
[n] Deut. 29. 27
[o] Seum. 1. 22-25
[p] caib. 21. 3, 7
[q] Deut. 29. 25, &c.; Neh. 9. 26, 27; Dan. 9. 11-14
[2] *a roimh-innseadh, Hos. 10. 5; Seph. 1. 4.*
[r] 1 Tes. 2. 16
[3] *maoth, tais.*
[s] Salm 51. 17; Isa. 57. 15
[t] 1 Ri. 21. 29
[u] 2 Each. 34. 4

CAIB. XXIII.

1 *Leugh Iosiah leabhar an lagha 'an éisdeachd an t-sluaigh : 3 rinn e coimhcheangal 'am fianuis an Tighearna : 4 chuir e air falbh ìodhol-aoradh, 24 leannain-shìth, agus luchd-fiosachd. 29 Mharbh Pharaoh-necho Iosiah aig Megido, agus righich Iehoahas 'n a àit.*

AGUS chuir an rìgh *teachdairean uaith*[g], agus chruinnich d'a ionnsuidh uile sheanairean Iudah, agus Ierusaleim.

2 Agus chaidh an rìgh suas do thigh an Tighearn', agus daoine Iudah uile, agus uile luchd-àiteachaidh Ierusaleim maille ris, agus na sagartan, agus na fàidhean, agus an sluagh uile eadar bheag agus mhòr : agus leugh e 'n an éisdeachd uile bhriathra leabhair a' choimhcheangail, a fhuaradh ann an tigh an Tighearn'[k].

3 Agus sheas an rìgh làimh ri post[l]; agus rinn e coimhcheangal 'am fianuis an Tighearna, gu-n gluaiseadh iad an déigh an Tighearn', agus gu-n gleidheadh iad 'àitheantan, agus a theisteis, agus a reachdan le *an* uile chridhe, agus le *an* uile anam, a choimhlionadh bhriathran a' choimhcheangail so, *a tha* sgrìobhta 's an leabhar so : agus sheas an sluagh uile ris a' choimhcheangal.

4 Agus dh'àithn an rìgh do Hilciah an t-àrd shagart, agus do shagartaibh an dara *orduigh*, agus do luchd-gleidhidh an doruis, na soithichean uile a rinneadh do Bhaal, agus do'n doire[p], agus do uile armailt nèimh, a thoirt a mach á teampull an Tighearn' : agus loisg e iad an taobh a muigh de Ierusalem ann am macharaibh Chidroin, agus ghiùlain e an luath gu Bet-el.

5 Agus chuir e as do shagartaibh an ìodhol-aoraidh[2], a dh'orduich rìghrean Iudah a losgadh tùis anns na h-àitibh àrda, ann am mòr-bhailtibh Iudah, agus anns na h-àitibh mu thimchioll Ierusaleim ; iadsan mar an ceudna a loisg tùis do Bhaal, do'n ghréin, agus do'n ghealaich, agus do na reultaibh seachranach, agus do uile armailt nèimh.

6 Agus thug e an doire o thigh an Tighearn', an taobh a mach de Ierusalem, gu sruth Chidroin, agus loisg se e aig sruth Chidroin, agus mhìn-phronn e gu luaithre e, agus thilg e a luaithre air uaighibh cloinne an t-sluaigh[u].

7 Agus bhris e sìos tighean nan Sodom-
ach[a] a *bha* làimh ri tigh an Tighearna,
far an robh na mnathan a' figheadh chùirt-
eine[1] do'n doire[b].
8 Agus thug e mach na sagairt uile á
bailtibh Iudah, agus thruaill e na h-àit-
ean àrda far an do loisg na sagairt tùis, o
Gheba[d] gu Beer-seba, agus bhris e sìos
àitean àrda nan geatachan, a *bha* ann an
dol a stigh geata Iosua uachdarain a'
bhaile, a *bha* air làimh chlì duine ann an
geata a' bhaile.
9 Gidheadh, cha deachaidh sagairt nan
àitean àrda[f] suas gu altair an Tighearn'
ann an Ierusalem, ach dh'ith iad aran
neo-ghoirtichte[g] am measg am bràithrean.
10 Agus thruaill e Tophet[h] a *tha* ann
an gleann mhic Hinnoim[i], a chum nach
feudadh duine air bith toirt air a mhac
no air a nighinn dol troimh an teine do
Mholech[k].
11 Agus thug e air falbh na h-eich a
thug rìghrean Iudah do'n ghréin, o dhol
a steach tighe an Tighearna, làimh ri
seòmar Natan-meleich a' chaillteanaich,
a *bha* 's a' mhach-bhaile, agus loisg e
carbada na gréine le teine.
12 Agus na h-altairean a *bha* air mull-
ach seòmair uachdaraich Ahais[n], a rinn
rìghrean Iudah, agus na h-altairean a
rinn Manaseh[o] ann an dà chùirt tighe an
Tighearna, thilg an rìgh sìos, agus bhris
e o sin *iad*, agus thilg e an luaithre ann
an sruth Chidroin.
13 Agus na h-àitean àrda a *bha* fa
chomhair Ierusaleim, a *bh*'air an làimh
dheis de shliabh na truaillidheachd[2], a
thog Solamh rìgh Israeil[r] do Astarot
gràineileachd nan Sidonach, agus do
Chemos gràineileachd nam Moabach,
agus do Mhilcom gràineileachd chloinn
Amoin, thruaill an rìgh.
14 Agus bhris e 'n am bloighdibh na
dealbhan[u], agus ghearr e sìos na doir-
eachan, agus lìon e an àitean le cnàmhan
dhaoine.
15 Os bàrr, an altair a *bh*'aig Bet-el,
agus an t-àit àrd a rinn Ieroboam mac
Nebait[w], a thug air Israel peacachadh,
araon an altair agus an t-àit àrd bhris
e sìos, agus loisg e an t-àit àrd; *agus*
mhin-phronn e gu luaithre *e*, agus loisg e
an doire.
16 Agus an uair a thionndaidh Iosiah
mu'n cuairt, chunnaic e na h-uaighean a
bha an sin 's an t-sliabh, agus chuir e
daoine uaith, agus thug e na cnàmhan as
na h-uaighibh, agus loisg e *iad* air an
altair, agus thruaill e i, a réir focail an
Tighearn'[b], a labhair òglach Dhé a chuir
'an céill na briathran so.
17 An sin thubhairt e, Ciod e an carr-
agh so a *tha* mi 'faicinn? Agus thubhairt
daoine a' bhaile ris, *Is i* uaigh òglaich
Dhé a th'ann[d], a thàinig o Iudah, agus a
chuir 'an céill na nithe sin a rinn thusa an
aghaidh altair Bhet-eil.

R.C. 624.
[a] 1 Ri. 14. 24; 15. 12
[1] *bhùthan.*
[b] Ese. 8. 14; 16. 16
[c] 2 Each. 24. 6, 7
[d] 1 Ri. 15. 22
[e] caib. 11. 18; Ecs. 22. 20; 1 Ri. 18. 40
[f] Ese. 44. 10-14
[g] 1 Sam. 2. 36
[h] Isa. 30. 33; Ier. 7. 31
[i] Ios. 15. 8
[j] Ecs. 12. 3, &c.; Air. 9. 2; Deut. 16. 2
[k] Lebh. 18. 21; Deut. 18. 10; Ese. 23. 37. 39
[l] 2 Each. 35. 18, 19
[m] caib. 21. 6; Tais. 22. 15
[n] Ier. 19. 13; Seph. 1. 5
[o] caib. 21. 5
[p] Lebh. 19. 31; 20. 27; Deut. 18. 11
[2] 's e sin, *sliabh nan crann-olaidh.*
[q] caib. 18. 5
[r] 1 Ri. 11. 7
[s] 1 Ri. 8. 48; Ier. 29. 13
[t] Neh. 10. 29
[u] Ecs. 23. 24; Air. 33. 52; Deut. 7. 5, 25; Mic. 1. 7
[v] caib. 21. 11, 12; 24. 3, 4; Ier. 15. 4
[w] 1 Ri. 12. 28, 38
[x] caib. 21. 13
[y] caib. 17. 18, 20; 18. 11
[z] 1 Ri. 9. 3
[a] 2 Each. 35. 20, &c.
[b] 1 Ri. 13. 2
[c] Sech. 12. 11
[d] 1 Ri. 13. 30, 31

18 Agus thubhairt e, Leigibh leis; na
gluaiseadh duine sam bith a chnàmha-san:
agus leig iad tàmh d'a chnàmhan maille
ri cnàmhan an fhàidh a thàinig á Samaria.
19 Agus mar an ceudna, uile thighean
nan àitean àrda a *bha* ann am bailtibh
Shamaria[c], a rinn rìghrean Israeil a
bhrosnachadh *an Tighearna* gu feirg,
thug Iosiah air falbh, agus rinn e a réir
nan uile ghniomh a rinn e ann am Bet-el.
20 Agus mharbh e uile shagairt nan
àitean àrda[e] a *bha* 'n sin air na h-altair-
ibh, agus loisg e cnàmhan dhaoine orra,
agus phill e gu Ierusalem.
21 Agus dh'àithn an rìgh do an t-sluagh
uile, ag ràdh, Cumaibh a' chàisg do'n
Tighearna 'ur Dia, mar *tha e* sgrìobhta
ann an leabhar a' choimhcheangail so[j].
22 Gu cinnteach cha do chumadh a'
leithid so de chàisg, o làithibh nam
breitheamhnan a thug breth air Israel[l],
no ann an uile làithibh rìghrean Israeil,
no rìghrean Iudah;
23 Ach anns an ochdamh bliadhna deug
de rìgh Iosiah, chumadh a' chàisg so do'n
Tighearn', ann an Ierusalem.
24 Os bàrr, *luchd* nan leannan-sìth[m],
agus an luchd-fiosachd, agus na dealbhan,
agus na h-iodholan, agus gach uile
ghràineileachd a chunnacas ann an tìr
Iudah, agus ann an Ierusalem, chuir
Iosiah air falbh, a chum gu-n coimhlion-
adh e briathran an lagha[p], a bha sgrìobhta
's an leabhar a fhuair Hilciah an sagart
ann an tigh an Tighearna.
25 Agus cosmhuil ris-san cha robh rìgh
air bith roimhe[q], a phill a dh'ionnsuidh
an Tighearna le 'uile chridhe[s], agus le
'uile anam, agus le 'uile neart, a réir
lagha Mhaois uile[t]; agus 'n a dhéigh cha
d'éirich a shamhuil.
26 Gidheadh, cha do phill an Tighearn'
o theas 'fheirge mòire, leis an do las
'fhearg an aghaidh Iudah, air son nan
uile bhrosnachadh leis an do bhrosnaich
Manaseh e[v].
27 Agus thubhairt an Tighearn', Ath-
arraichidh mi Iudah mar an ceudna as
mo shealladh[x], mar a dh'atharraich mi
Israel[y], agus cuiridh mi cùl gu tur ris a'
mhòr-bhaile so Ierusalem, a thagh mi,
agus ris an tigh mu'n dubhairt mi[z],
Bithidh m'ainm an sin.
28 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Iosiah, agus na h-uile *nithe* a rinn e, nach
'*eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachd-
raidh rìghrean Iudah?
29 'N a làithibh-san chaidh Pharaoh-
necho[a] rìgh na h-Eiphit suas an aghaidh
rìgh Asiria gu amhainn Euphrates: agus
chaidh rìgh Iosiah 'n a aghaidh, agus
mharbh esan e aig Megido[c] 'n uair a
chunnaic se e.
30 Agus ghiùlain a sheirbhisich e marbh
ann an carbad o Mhegido, agus thug iad
e gu Ierusalem, agus dh'adhlaic iad e 'n a
uaigh féin: agus ghabh sluagh na tìre

Iehoahas mac Iosiah[a], agus dh'ung iad e, agus rinn iad 'n a rìgh e ann an àit 'athar.

31 Tri bliadhna fichead a dh'aois *bha* Iehoahas[1] an uair a thòisich e air rìoghachadh; agus rìghich e tri mìosan ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Hamutal[d], nighean Ieremiah o Libnah.

32 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearn', a réir nan uile *nithe* a rinn 'aithrichean.

33 Agus chuir Pharaoh-necho e ann an cuibhreachaibh aig Riblah[h], ann an tìr Hamait, a chum nach rìoghaicheadh e ann an Ierusalem; agus chuir e ceud tàlann airgid agus tàlann òir, mar chìs air an tìr.

34 Agus rinn Pharaoh-necho Eliacim mac Iosiah 'n a rìgh 'an àit Iosiah 'athar, agus thionndaidh e 'ainm[i] gu Iehoiacim, agus thug e air falbh Iehoahas; agus thàinig e do'n Eiphit[j], agus dh'eug e an sin.

35 Agus thug Iehoiacim an t-airgiod agus an t-òr do Pharaoh[k]: ach thug e fainear an tìr a mheas a chum gu-n ìocadh iad an t-airgiod a réir àithne Pharaoh; dh'iarr e an t-airgiod agus an t-òr o shluagh na tìre, o gach neach a réir a mheas, gus a thabhairt do Pharaoh-necho.

36 Cùig bliadhna fichead a dh'aois *bha* Iehoiacim an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìghich e aon bhliadhna deug ann an Ierusalem; agus *b'e* ainm a mhàthar Sebudah, nighean Phedaiah o Rumah.

37 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearn', a réir nan uile *nithe* a rinn 'aithrichean.

CAIB. XXIV.

1 *Rinn Iehoiacim ceannairc an aghaidh Nebuchadnesair.* 5 *Fhuair e bàs, agus rìghich Iehoiachin 'n a àit.* 7 *Bhuadhaich rìgh Bhabiloin air rìgh na h-Eiphit.* 10 *Ghlac Nebuchadnesar Ierusalem, agus thug e leis Iehoiachin ann am braighdeanas do Bhabilon.* 17 *Rinneadh Sedeciah 'n a rìgh 'n a àit.*

'N A làithibh-san thàinig Nebuchadnesar rìgh Bhabiloin a nìos[q], agus bha Iehoiacim 'n a sheirbhiseach aige tri bliadhna: an sin phill e agus rinn e ceannairc 'n a aghaidh.

2 Agus chuir an Tighearna 'n a aghaidh buidhnean de na Caldéanaich[r], agus buidhnean de na Sirianaich, agus buidhnean de na Moabaich, agus buidhnean de chloinn Amoin, agus chuir e iad an aghaidh Iudah g'a sgrios, a réir focail an Tighearn', a labhair e le 'sheirbhisich na fàidhean.

3 Gu cinnteach air àithne an Tighearna thàinig *so* air Iudah, chum *an* atharrachadh as a shealladh air son pheacaidhean Mhanaseh[t], a réir nan uile *nithe* a rinn e:

4 Agus mar an ceudna, air son na fola neo-chiontaich a dhòirt e[v]; oir lìon e Ierusalem le fuil neo-chiontaich[b], nach maitheadh an Tighearn'[c].

5 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Iehoiacim, agus na h-uile *nithe* a rinn e, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar eachdraidh rìghrean Iudah?

6 Agus choidil Iehoiacim maille r'a aithrichibh[e]: agus rìghich Iehoiachin a mhac 'n a àit.

7 Ach cha d' thàinig rìgh na h-Eiphit na's mò as a thìr féin[f]: oir ghlac rìgh Bhabiloin[g] o amhainn na h-Eiphit gus an amhainn Euphrates, gach ni 'bu le rìgh na h-Eiphit.

8 Ochd bliadhna deug a dh'aois *bha* Iehoiachin[2] an uair a thòisich e air rìoghachadh; agus rìghich e ann an Ierusalem tri mìosan: agus b'e ainm a mhàthar Nehusta, nighean Elnatain o Ierusalem.

9 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearn', a réir nan uile *nithe* a rinn 'athair.

10 Anns an àm sin thàinig seirbhisich Nebuchadnesair rìgh Bhabiloin a nìos an aghaidh Ierusaleim, agus theannaicheadh am baile[l].

11 Agus thàinig Nebuchadnesar rìgh Bhabiloin an aghaidh a' bhaile, agus theannaich a sheirbhisich e.

12 Agus chaidh Iehoiachin rìgh Iudah a mach a dh'ionnsuidh rìgh Bhabiloin, e féin, agus a mhàthair, agus a sheirbhisich, agus a cheannardan, agus a chaillteanaich: agus ghlac rìgh Bhabiloin e 's an ochdamh bliadhna d'a rìoghachadh[m].

13 Agus thug e mach as a sin uile ionmhais tighe an Tighearn', agus ionmhais tighe an rìgh, agus ghearr e 'n am bloighdibh na soithichean òir uile a rinn Solamh rìgh Israeil ann an teampull an Tighearna, mar a labhair an Tighearn'[n].

14 Agus thug e leis Ierusalem uile[o], agus na ceannardan uile, agus na daoine treuna uile, deich mìle de bhraighdibh, agus an luchd-ceirde uile, agus na goibhnean: cha d'fhan a h-aon ach bochdan sluaigh na tìre[p].

15 Agus thug e leis Iehoiachin do Bhabilon, agus màthair an rìgh, agus mnathan an rìgh, agus a chaillteanaich, agus daoine cumhachdach na tìre; *iad sin* thug e leis 'am braighdeanas, o Ierusalem do Bhabilon.

16 Agus na daoine gaisgeil uile, seachd mìle, agus an luchd-ceirde, agus na goibhnean, mìle, iadsan uile a bha comasach *agus* a dheanadh cogadh, eadhon iadsan thug rìgh Bhabiloin 'am braighdeanas leis do Bhabilon.

17 Agus rinn rìgh Bhabiloin Mataniah bràthair 'athar 'n a rìgh 'n a àit[s], agus thionndaidh e 'ainm gu Sedeciah.

18 Bliadhna 'ar fhichead a dh'àois *bha* Sedeciah[u] 'n uair a thòisich e air rìoghachadh; agus rìghich e aon bhliadhna deug ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm

R.C. 610.

[a] 2 Each. 36. 1, &c.
[b] Salm 106. 38
[c] Ese. 33. 25
[1] ris an abrar *Ieconiah, 1 Each. 3. 16; Ier. 24. 1; agus Coniah, Ier. 22. 24, 28.*
[d] caib. 24. 18
[e] Ier. 22. 18, 19
[f] Ier. 37. 5, 7
[g] 1 Ri. 9. 3
[h] caib. 25. 6 Ier. 52. 27
[2] *theirear Ieconiah ris, 1 Each. 3. 16; Ier. 24. 1; agus Coniah, Ier. 22. 24, 28.*
[i] caib. 24. 17 Gen. 41. 45 Dan. 1. 7
[j] Ier. 22. 11, 12 Ese. 19. 3, 4
[k] rann 33
[l] Dan. 1. 1, 2
[m] Ier. 29. 1, 2
[n] caib. 20. 17
[o] Ier. 24. 1
[p] caib. 25. 12
[q] 2 Each. 36. 5, &c.
[r] Ier. 25. 9 32. 28 Ese. 19. 8
[s] Ier. 37. 1
[t] caib. 23. 26 Ecs. 20. 5
[u] Ier. 52. 1, &c.
[v] caib. 21. 16 Deut. 19. 10 Ier. 2. 34 19. 4

a mhàthar Hamutal[a], nighean Ieremiah o Libnah.

19 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearn', a réir nan uile *nithe* a rinn Iehoiacim.

20 Oir troimh chorruich an Tighearna bha e *mar sin* ann an Ierusalem agus ann an Iudah, gus an do thilg e as a làthair iad: agus rinn Sedeciah ceannairc an aghaidh rìgh Bhabiloin[e].

CAIB. XXV.

1 *Theannaich Nebuchadnesar Ierusalem.* 4 *Ghlac e Sedeciah, agus chuir e mach a shùilean.* 8 *Loisg Nebusar-adan Ierusalem.* 18 *Mharbhadh uaislean Iudah aig Riblah.* 23 *Chuir Ismael Gedaliah gu bàs.* 27 *Nochd Ebhilmerodach caoimhneas do Iehoiachin.*

AGUS anns an naothamh bliadhna d'a rìoghachadh, 's an deicheamh mìos, air an deicheamh *là* de'n mhìos, thàinig Nebuchadnesar rìgh Bhabiloin[g], e féin agus 'armailt uile, an aghaidh Ierusaleim, agus champaich e 'n a aghaidh; agus thog iad daingnichean 'n a aghaidh mu'n cuairt.

2 Agus bha am baile air a theannachadh gus an aon bhliadhna deug de rìgh Sedeciah.

3 Agus air an naothamh *là* de'n *cheathramh* mìos, bhuadhaich a' ghorta 's a' bhaile, agus cha robh aran ann do shluagh na tìre.

4 Agus bhriseadh sìos am baile, agus theich na fir-chogaidh uile 's an oidhche, air slighe a' gheata, eadar an dà bhalla, a *tha* làimh ri lios an rìgh; (a nis *bha* na Caldéanaich an aghaidh a' bhaile mu'n cuairt;) agus dh'imich iad air an t-slighe dh'ionnsuidh a' chòmhnaird[k].

5 Agus lean armailt nan Caldéanach an rìgh, agus rug iad air ann an còmhnardaibh Iericho; agus sgapadh 'armailt uile uaith.

6 Mar sin ghlac iad an rìgh, agus thug iad suas e dh'ionnsuidh rìgh Bhabiloin gu Riblah[l]; agus thug esan breth air.

7 Agus mharbh e mic Shedeciah fa chomhair a shùl, agus chuir e a shùilean á Sedeciah[m], agus cheangail se e le geimhlibh umha, agus thug e leis e do Bhabilon.

8 Agus anns a' chùigeamh mìos, air an t-seachdamh *là* de'n mhìos, (b'i sin an naothamh bliadhna deug de rìgh Nebuchadnesar, rìgh Bhabiloin,) thàinig Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain, seirbhiseach rìgh Bhabiloin, gu Ierusalem:

9 Agus loisg e tigh an Tighearn'[o], agus tigh an rìgh, agus tighean Ierusaleim uile; agus gach uile thigh mòr loisg e le teine[q].

10 Agus leag uile armailt nan Caldéanach, a *bha* maille ri ceannard an fhreiceadain, sìos ballachan Ierusaleim[r], mu'n cuairt.

11 Agus a' chuid eile de'n t-sluagh a dh'fhàgadh 's a' bhaile, agus an luchd-teichidh a chaidh thairis gu rìgh Bhabiloin, maille ri fuigheall an t-sluaigh, thug Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain air falbh leis.

R.C. 590.

[a] caib. 23. 31
[b] caib. 24. 14
Ier. 40. 7
[c] Ier. 27. 19, &c.
1 Ri. 7. 15-27
[d] Ecs. 27. 3
[e] 2 Each. 36. 13
Ese. 17. 15
[f] 1 Ri. 7. 47, 50
[g] 2 Each. 36. 17, &c.
Ier. 34. 2, &c.
39. 1, &c.
52. 4, &c.
Ese. 24. 2, &c.
[h] 1 Ri. 7. 15
[i] 1 Each. 6. 14
Esr. 7. 1
[j] Ier. 21. 1
29. 25, 29
[k] Ese. 12. 12
[l] caib. 23. 33
[m] Ese. 12. 13
[n] caib. 23. 27
Lebh. 26. 33
Deut. 28. 36, 64
Ese. 12. 15-28
24. 14
[o] 1 Ri. 9. 8
Salm 79. 1
Isa. 64. 10, 11
[p] Ier. 40. 5, &c.
[q] Am. 2. 5
[r] Neh. 1. 3
Ier. 52. 14, &c.

12 Ach dh'fhàg ceannard an fhreiceadain cuid de bhochdaibh na tìre[b], *gu bhi* 'n an luchd-deasachaidh fhìonainean agus 'n an treabhaichean.

13 Agus na puist umha[c] a *bha* ann an tigh an Tighearn'[d], agus na buinn, agus an fhairge umha a *bha* ann an tigh an Tighearna, bhris na Caldéanaich 'n am bloighdibh, agus thug iad leo an umha do Bhabilon.

14 Agus na poitean[f], agus na sluasaidean, agus na smàladairean, agus na spàinean, agus na soithichean umha uile leis an d' rinn iad fritheala dh, thug iad leo.

15 Agus na h-aighnean teine, agus na cuachan, *na nithe* a *bha* dh'òr *'n a* òr, agus a *bha* dh'airgiod *'n a* airgiod, thug ceannard an fhreiceadain air falbh.

16 Dà phost, aon fhairge, agus na buinn a rinn Solamh air son tighe an Tighearna; bha umha nan soithiche sin uile gun tomhas:

17 Ochd làmhan-coille deug àirde aon phuist[h], agus an ceann-mullaich *a bh*'air a dh'umha; agus àirde a' chinn-mhullaich tri lamhan-coille: agus an lìon-obair, agus na pomgranatan air a' cheann-mhullaich mu'n cuairt, iad sin uile dh'umha: agus an leithide sin *bha* aig an dara post, maille ri lìon-obair.

18 Agus ghlac ceannard an fhreiceadain Seraiah[i] an t-àrd shagart, agus Sephaniah[j] an dara sagart, agus na tri dorsairean:

19 Agus as a' bhaile thug e aon chailltcanach, a *bha* os ceann nam fear-cogaidh, agus cùignear fhear dhiubhsan a bha an làthair an rìgh, a fhuaradh 's a' bhaile, agus àrd sgrìobhaiche na h-armailt, a bha 'g ionnsachadh cogaidh do shluagh na tìre, agus tri fichead fear de shluagh na tìre a fhuaradh 's a' bhaile:

20 Agus ghlac Nebusar-adan ceannard an fhreiceadain iad sin, agus thug e iad gu rìgh Bhabiloin do Riblah:

21 Agus bhuail rìgh Bhabiloin iad, agus mharbh e iad aig Riblah, ann an tìr Hamait. Agus thugadh Iudah air falbh as an tìr féin[n].

22 Agus *os ceann* an t-sluaigh a dh' fhàgadh ann an tìr Iudah, a dh'fhàg Nebuchadnesar rìgh Bhabiloin, eadhon os an ceann-san chuir e Gedaliah mac Ahicaim, mhic Shaphain[p].

23 Agus an uair a chual' uile cheannarda nan armailt, iad féin agus an daoine, gu-n do rinn rìgh Bhabiloin Gedaliah 'n a uachdaran, thàinig gu Gedaliah do Mhispah, eadhon Ismael mac Netaniah, agus Iohanan mac Chareah, agus Seraiah mac Thanhumeit an Netophatach, agus Iaasaniah mac Maachataich, iad féin agus an daoine.

24 Agus mhionnaich Gedaliah dhoibh,

agus d'an daoinibh, agus thubhairt e riu,
Na bitheadh eagal oirbh a bhi 'n 'ur
seirbhisich do na Caldéanaich: gabhaibh
còmhnuidh 's an tìr, agus deanaibh
seirbhis do rìgh Bhabiloin, agus éiridh gu
maith dhuibh.
25 Ach anns an t-seachdamh mìos,
thàinig Ismael mac Netaniah[c], mhic
Elisama, de'n t-sliochd rìoghail, agus
deichnear fhear maille ris, agus bhuail
iad Gedaliah air chor as gu-n d'eug e,
agus na h-Iudhaich agus na Caldéanaich
a bha maille ris aig Mispah.
26 Agus dh'éirich an sluagh uile eadar
bheag agus mhòr, agus ceannarda nan
armailt, agus thàinig iad do'n Eiphit[g]:
oir bha eagal nan Caldéanach orra.
27 Ach anns an t-seachdamh bliadhna
deug 'ar fhichead de bhraighdeanas
Iehoiachin rìgh Iudah[a], anns an dara
mìos deug, air an t-seachdamh *là* fichead
de'n mhìos, thog Ebhil-merodach rìgh
Bhabiloin, air a' bhliadhna anns an do
thòisich e air rìoghachadh, suas ceann
Iehoiachin rìgh Iudah á prìosan[b].
28 Agus labhair e gu caoimhneil ris,
agus chuir e suas a rìgh-chaithir os ceann
rìgh-chaithir nan rìghrean, a *bha* maille
ris ann am Babilon[d]:
29 Agus mhùth e 'eudach-prìosain[e];
agus dh'ith e aran a ghnàth 'n a làthair
ré uile làithean a bheatha[f].:
30 Agus *bu* chuibhrionn ghnàthaichte
a chuibhrionn a thugadh dha o an rìgh,
cuid lathail fa chomhair gach là[h], ré uile
làithean a bheatha.

R.C. 588.

[a] Ier. 52. 31, &c.
[b] Gen. 40. 13, 20
[c] Ier. 41. 1, &c.
[d] Dan. 2. 37; 5. 18, 19
[e] Isa. 61. 3
[f] 2 Sam. 9. 7
[g] Ier. 43. 4. 7
[h] Neh. 11. 23; Dan. 1. 5; Mat. 6. 11; Gnio. 6. 1

CEUD LEABHAR

NAN

EACHDRAIDH.

CAIB. I.

1 Sliochd Adhaimh gu Noah. 5 Mic Iapheit. 8 Mic Ham. 17 Mic Sheim. 24 Sliochd Sheim gu Abraham. 29 Mic Ismaeil. 32 Mic Cheturah. 35 Sliochd Abrahaim le Esau, &c.

ADHAMH, Set, Enos[a],
2 Cenan, Mahaleel, Iered,
3 Henoch, Metuselah, Lamech,
4 Noah, Sem, Ham, agus Iaphet.
5 Mic Iapheit[b]; Gomer, agus Magog,
agus Madai, agus Iabhan, agus Tubal,
agus Mesech, agus Tiras.
6 Agus mic Ghomeir; Aschenas, agus
Riphat, agus Togarmah.
7 Agus mic Iabhain; Elisah, agus Tar-
sis, Citim, agus Dodanim.
8 Mic Ham; Cus, agus Misraim, agus
Phut, agus Canaan.
9 Agus mic Chuis; Seba, agus Habh-
ilah, agus Sabta, agus Raamah, agus
Sabtecha: agus mic Raamah; Seba agus
Dedan.
10 Agus ghin Cus Nimrod: thòisich
esan air a bhi cumhachdach air an talamh.
11 Agus ghin Misraim na Ludaich,
agus na h-Anamaich, agus na Lehabaich,
agus na Naphtuhaich,
12 Agus na Patrusaich, agus na Caslu-
haich, (o-n d'thàinig na Philistich,) agus
na Caphtoraich[h].
13 Agus ghin Canaan Sidon a cheud-
ghin, agus Het,
14 Agus an Iebusach, agus an t-Amor-
ach, agus an Girgasach,
15 Agus an t-Ibheach, agus an t-Arch-
ach, agus an Sineach,
16 Agus an t-Arbhadach, agus an Semar-
ach, agus an Hamatach.
17 Mic Sheim; Elam, agus Asur, agus
Arphacsad, agus Lud, agus Aram; agus
mic Araim Us, agus Hul, agus Geter,
agus Mesech[1].
18 Agus ghin Arphacsad Selah, agus
ghin Selah Eber.
19 Agus do Eber rugadh dithis mhac:
b'e ainm aoin diubh Peleg, a chionn 'n a
làithibh-san gu-n do roinneadh an talamh;
agus ainm a bhràthar Ioctan.
20 Agus ghin Ioctan Almodad, agus
Seleph, agus Hasarmabhet, agus Ierah,
21 Agus Hadoram, agus Usal, agus
Diclah,
22 Agus Ebal, agus Abimael, agus Seba,
23 Agus Ophir, agus Habhilah, agus
Iobab. *B'iad* sin uile mic Ioctain.
24 Sem, Arphacsad, Selah[c],
25 Eber, Peleg, Reu,
26 Serug, Nahor, Terah,
27 Abram, *is* e sin Abraham[d].
28 Mic Abrahaim; Isaac[e] agus Ismael[f].
29 *Is iad* so an ginealaich: Ceud-ghin
Ismaeil[g], Nebaiot; an sin Cedar, agus
Adbeel, agus Mibsam,
30 Misma, agus Dumah, Masa, Hadad[2],
agus Tema,
31 Ietur, Naphis, agus Cedemah. *Is*
iad sin mic Ismaeil.
32 Agus mic Cheturah[i], coimhleabaich
Abrahaim: rug ise Simran, agus Iocsan,
agus Medan, agus Midian, agus Isbac,
agus Suah. Agus mic Iocsain; Seba,
agus Dedan.
33 Agus mic Mhidiain; Ephah, agus

R.C. 4004.

[1] no, *Mas, Gen. 10. 23.*
[a] Gen. 4. 25, 26; 5. 3, 9
[b] Gen. 10. 2, &c.
[c] Gen. 11. 10, &c.
[d] Gen. 17. 5
[e] Gen. 21. 2, 3
[f] Gen. 16. 11, 15
[g] Gen. 25. 13-16
[2] no, *Hadar, Gen. 25. 15.*
[h] Deut. 2. 23
[i] Gen. 25. 1, &c.

Epher, agus Henoch, agus Abida, agus
Eldaah. *Is iad* sin uile mic Cheturah.
34 Agus ghin Abraham Isaac[a]. Mic
Isaaic; Esau agus Israel[c].
35 Mic Esau[d]; Eliphas, Reuel, agus
Ieus, agus Iaalam, agus Corah.
36 Mic Eliphais; Teman, agus Omar,
Sephi, agus Gatam, agus Cenas: agus rug
Timna, coimhleabach Eliphais, dha Amalec.
37 Mic Reueil; Nahat, Serah, Samah,
agus Midsah.
38 Agus mic Sheir; Lotan, agus Sobal,
agus Sibeon, agus Anah, agus Disor, agus
Eser, agus Disan.
39 Agus mic Lotain; Hori, agus
Homam[3]: agus *b'i* Timna piuthar Lotain.
40 Mic Shobail; Alian[4], agus Manahat,
agus Ebal, Sephi, agus Onam. Agus mic
Shibeoin; Aiah, agus Anah.
41 Mic Anah; Dison. Agus mic Dhi-
soin; Amram[7], agus Esban, agus Itran,
agus Cheran.
42 Mic Eseir; Bilhan, agus Sabhan,
agus Iacan[8]. Mic Dhisain; Us, agus Aran.
43 A nis *is iad* so na rìghrean a rìghich
ann an tìr Edoim, mu-n do rìghich rìgh
air bith os ceann chloinn Israeil; Bela mac
Bheoir: agus *b'e* ainm a bhaile Dinhabah.
44 Agus dh'eug Bela; agus rìghich
Iobab, mac Sherah o Bhosrah, 'n a àit.
45 Agus dh'eug Iobab; agus rìghich
'n a àit, Husam o thìr nan Temanach.
46 Agus dh'eug Husam; agus rìghich
Hadad mac Bhedaid, (a bhuail Midian
ann am machair Mhoaib,) 'n a àit: agus
b'e ainm a bhaile Abhit.
47 Agus dh'eug Hadad; agus rìghich
Samlah o Mhasrecah 'n a àit.
48 Agus dh'eug Samlah; agus rìghich
Saul o Rehobot làimh ris an amhainn 'n
a àit.
49 Agus dh'eug Saul; agus rìghich
Baal-hanan mac Achboir 'n a àit.
50 Agus dh'eug Baal-hanan; agus
rìghich Hadad 'n a àit: agus *b'e* ainm a
bhaile Pau[2]; agus *b'e* ainm a mhnatha
Mehetabel, nighean Mhatreid, nighinn
Mhesahaib.
51 Dh'eug Hadad mar an ceudna.
Agus b'iad cinn-fheadhna Edoim; Timnah
ceann-feadhna, Aluah[3] ceann-feadhna,
Ietet ceann-feadhna,
52 Aholibamah ceann-feadhna, Elah
ceann-feadhna, Pinon ceann-feadhna,
53 Cenas ceann-feadhna, Tèman
ceann-feadhna, Mibsar ceann-feadhna,
54 Magdiel ceann-feadhna, Iram ceann-
feadhna. *Is iad* sin cinn-fheadhna Edoim.

CAIB. II.

1 *Mic Israeil.* 3 *Sliochd Iudah le Tamar.* 13 *Mic Iese.* 18 *Sliochd Chaleib mhic Hesroin.* 25 *Sliochd Ierahmeeil.* 34 *Sliochd Shesain.* 50 *Sliochd Chaleib mhic Huir.*

IS *iad* so mic Israeil[q]; Reuben, Simeon,
Lebhi, agus Iudah, Isachar, agus
Sebulun,
2 Dan, Ioseph, agus Beniamin, Naph-
tali, Gad, agus Aser.
3 Mic Iudah; Er, agus Onan[b], agus
Selah: an triuir so rugadh dha le nighinn
Shuah a' Bhan-Chanaanaich. Agus bha
Er ceud-ghin Iudah olc ann an sùilibh an
Tighearn', agus mharbh se e.
4 Agus rug Tamar a bhana-chliamhuin
dha Phares agus Serah[e]. *B'iad* uile
mhic Iudah cùignear.
5 Mic Phareis[f]; Hesron agus Hamul.
6 Agus mic Sherah; Simri[1], agus Etan,
agus Heman, agus Calcol, agus Dara:
cùignear diubh uile.
7 Agus mic Charmi; Achar[2], fear-
buaireis Israeil[g], a chiontaich anns an ni
mhallaichte.
8 Agus mic Etain; Asariah.
9 Agus mic Hesroin, a rugadh dha;
Ierahmeel, agus Ram[5], agus Chelubai[6].
10 Agus ghin Ram Aminadab[h], agus
ghin Aminadab Nahson, ceannard chloinn
Iudah[i];
11 Agus ghin Nahson Salma[9], agus
ghin Salma Boas,
12 Agus ghin Boas Obed, agus ghin
Obed Iese.
13 Agus ghin Iese a cheud-ghin Eliab[j],
agus Abinadab an dara *mac*, agus Sima[1]
an treas,
14 Netaneel an ceathramh, Radai an
cùigeamh,
15 Osem an seathamh, Daibhidh an
seachdamh:
16 Agus *b'iad* am peathraiche-san
Seruiah agus Abigail. Agus mic Sheru-
iah[k]; Abisai, agus Ioab, agus Asahel,
triuir.
17 Agus rug Abigail Amasa[l]: agus *b'e*
athair Amasa Ieter an t-Ismeeleach.
18 Agus ghin Caleb mac Hesroin ri
Asubah a bhean, Ieriot: *b'iad* so mar
an ceudna a mic, Ieser, agus Sobab, agus
Ardon.
19 Agus an uair a bha Asubah marbh,
ghabh Caleb d'a ionnsuidh Ephrat[m], a rug
Hur dha.
20 Agus ghin Hur Uri, agus ghin Uri
Besaleel[n].
21 Agus 'n a dhéigh sin chaidh Hesron
a steach a dh'ionnsuidh nighinn Mhachir[o],
athar Ghilead, agus ghabh e i 'n uair a
bha e tri fichead bliadhna dh'aois; agus
rug i dha Segub.
22 Agus ghin Segub Iair, aig an robh
tri 'ar fhichead de bhailtibh mòra ann
an tìr Ghilead.
23 Agus thug e Gesur[p] agus Aram le
bailtibh Iair uatha, maille ri Cenat agus a
bhailtibh, *eadhon* tri fichead baile mòr:
bhuin iad sin uile do mhacaibh Mhachir,
athar Ghilead.
24 Agus an déigh do Hesron bàs fhagh-
ail ann an Caleb-ephratah, an sin rug
Abiah bean Hesroin Asur[r] athair The-
coah dha.
25 Agus b'iad mic Ierahmeeil ceud-ghin

B.C. 1853.

[a] Gen. 21. 2, 3
[b] Gen. 38. 3, &c. 46. 12 Air. 26. 19
[c] Gen. 25. 25, 26
[d] Gen. 36. 9, &c.
[e] Gen. 38. 29, 30 Mat. 1. 3
[f] Gen. 46. 12 Rut 4. 18
[1] no, *Sabdi, Ios. 7. 1.*
[2] no, *Achan.*
[3] no, *Heman, Gen. 36. 26.*
[g] Ios. 6. 18 7. 1, 25
[4] no, *Albhan, Gen. 36. 23.*
[5] no, *Aram, Mat. 1. 3, 4.*
[6] no, *Caleb, rann. 18, 42.*
[7] no, *Hemdan, Gen. 36. 26.*
[h] Rut 4. 19, 20
[i] Air. 1. 7
[8] no, *Achan, Gen. 36. 27.*
[9] no, *Salmon, Rut 4. 21.*
[j] 1 Sam. 16. 6, &c.
[1] no, *Samah, 1 Sam. 16. 9.*
[k] 2 Sam. 2. 18
[l] 2 Sam. 17. 25
[2] *Pai.*
[m] rann 50
[n] Ecs. 31. 2
[3] no, *Aliah.*
[o] Air. 27. 1
[p] Air. 32. 41 Deut. 3. 14 Ios. 13. 30
[q] Gen. 29. 32, &c. 30. 5, &c. 35. 18, &c. 46. 8, &c.
[r] caib. 4. 5

Hesroin, Ram an ceud-ghin, agus Bunah, agus Oren, agus Osem, agus Ahiah.

26 Bha mar an ceudna bean eile aig Ierahmeel d'am *b*'ainm Atarah: b'ise màthair Onaim.

27 Agus b'iad mic Ram ceud-ghin Ierahmeeil, Maas, agus Iamin, agus Ecer.

28 Agus b'iad mic Onaim, Samai, agus Iada. Agus mic Shamai; Nadab agus Abisur.

29 Agus *b'e* ainm mnatha Abisuir, Abihail; agus rug i dha Ahban agus Molid.

30 Agus mic Nadaib; Seled agus Apaim: ach fhuair Seled bàs gun chlann.

31 Agus mic Apaim; Isi. Agus mic Isi; Sesan. Agus mic Shesain; Ahlai[c].

32 Agus mic Iada bràthar Shamai; Ieter, agus Ionatan: agus fhuair Ieter bàs gun chlann.

33 Agus mic Ionatain; Pelet, agus Sasa. B'iad sin mic Ierahmeeil.

34 A nis cha robh aig Sesan mic ach nigheanan: agus bha aig Sesan òglach, Eiphiteach, d'am *b*'ainm Iarha.

35 Agus thug Sesan a nighean d'a òglach Iarha 'n a mnaoi; agus rug i dha Atai.

36 Agus ghin Atai Natan, agus ghin Natan Sabad[e],

37 Agus ghin Sabad Ephlal, agus ghin Ephlal Obed,

38 Agus ghin Obed Iehu, agus ghin Iehu Asariah,

39 Agus ghin Asariah Heles, agus ghin Heles Eleasah,

40 Agus ghin Eleasah Sisamai, agus ghin Sisamai Salum,

41 Agus ghin Salum Iecamiah, agus ghin Iecamiah Elisama.

42 A nis *b'iad* mic Chaleib bràthar Ierahmeeil[g], Mesa a cheud-ghin; *b*'esan athair Shiph; agus mic Mharesah athar Hebroin.

43 Agus mic Hebroin; Corah, agus Tapuah, agus Recem, agus Sema.

44 Agus ghin Sema Raham, athair Iorcoaim: agus ghin Recem Samai.

45 Agus *b'e* mac Shamai Maon: agus *b'e* Maon athair Bhet-suir.

46 Agus rug Ephah, coimhleabach Chaleib, Haran, agus Mosa, agus Gases: agus ghin Haran Gases.

47 Agus mic Iahdai; Regem, agus Iotam, agus Gesan, agus Pelet, agus Ephah, agus Saaph.

48 Rug Maachah, coimhleabach Chaleib, Seber agus Tirhanah.

49 Rug i mar an ceudna Saaph athair Mhadmanah, Sebhah athair Mhachbenah, agus athair Ghibeah: agus *b'i* nighean Chaleib Achsa[i].

50 B'iad so mic Chaleib mhic Huir, ceud-ghin Ephrata[3]; Sobal athair Chiriat-iearim,

51 Salma athair Bhet-lehem, Hareph athair Bhet-gadeir.

52 Agus bha aig Sobal athair Chir-

R.C. 1471.

[1] no, *Reaiah, caib. 4. 2.*

[a] Bre. 1. 16
[b] Ier. 35. 2
[c] rann.34, 35

[d] 2 Sam. 3. 2, &c.
[2] no, *Chileab, 2 Sam. 3. 3.*

[e] caib. 11. 41

[f] 2 Sam. 5. 4, 14, &c.
[3] *Samua, 2 Sam. 5. 14.*
[4] no, *Eliam, 2 Sam. 11. 3.*
[5] no, *Elisua, 2 Sam. 5. 15.*
[g] rann 9
[6] no, *Beeliada, caib. 14. 7.*
[h] 2 Sam. 13. 1
[7] no, *Abiam, 1 Ri. 15. 1.*
[8] no, *Asariah, 2 Each. 22. 6;* no, *Iehoahas, 2 Each. 21. 17.*
[9] no. *Udsiah, 2 Ri. 15. 30.*
[1] *Iehoahas, 2 Ri. 23. 30.*
[2] no, *Eliacim, 2 Ri. 23. 24.*
[i] Ios. 15. 17
[3] *Ephrat, rann 19.*
[4] no, *Iehoiacin, 2 Ri. 24. 6;* no, *Coniah, Ier. 22. 24.*
[5] *Sealtiel.*

iat-iearim mic; Haroeh[1], Hatsi; Hameniot.

53 Agus teaghlaichean Chiriat-iearim; na h-Itrich, agus na Puthich, agus na Sumataich, agus na Misraich: uatha-san thàinig na Sareataich, agus na h-Estaulaich.

54 Mic Shalma; Bet-lehem, agus na Netophataich, Atarot, tigh Ioaib, agus leth nam Manaheteach, na Soraich.

55 Agus teaghlaichean nan sgrìobhaich a bha 'chòmhnuidh aig Iabes; na Tirataich, na Simeataich, *agus* na Suchataich. *Is iad* sin na Cenich[a] a thàinig o Hemat, athair tighe Rechaib[b].

CAIB. III.

1 *Mic Dhaibhidh.* 10 *Sliochd Sholaimh gu Sedeciah.* 17 *Sliochd Ieconiah.*

A NIS b'iad so mic Dhaibhidh, a rugadh dha ann an Hebron: an ceud-ghin Amnon[d] o Ahinoam a' Bhan-Iesreeleach: an dara *mac*, Daniel[2] o Abigail a' Bhan-Charmeleach:

2 An treas *mac*, Absalom mac Mhaachah, nighinn Thalmai rìgh Ghesuir: an ceathramh, Adoniah mac Hagit:

3 An cùigeamh, Sephatiah o Abital: an seathamh, Itream le Eglah a bhean.

4 Rugadh an t-seathnar *sin* dha ann an Hebron; agus ann an sin rìghich e seachd bliadhna agus sè miosan: agus ann an Ierusalem rìghich e tri bliadhna deug 'ar fhichead[f].

5 Agus rugadh iad so dha ann an Ierusalem; Simea[3], agus Sobab, agus Natan, agus Solamh, ceathrar, o Bhatseba nighinn Amieil[4];

6 Ibhar mar an ceudna, agus Elisama[5], agus Eliphelet,

7 Agus Nogah, agus Nepheg, agus Iaphia,.

8 Agus Elisama, agus Eliada[6], agus Eliphelet, naonar.

9 *B'iad sin* mic Dhaibhidh uile, a bhàrr air macaibh nan coimhleabach, agus Tamar am piuthar[h].

10 Agus *b'e* mac Sholaimh Rehoboam, Abia[7] a mhac-san, Asa a mhac-san, Iehosaphat a mhac-san,

11 Ioram a mhac-san, Ahasiah[8] a mhac-san, Ioas a mhac-san,

12 Amasiah a mhac-san, Asariah[9] a mhac-san, Iotam a mhac-san,

13 Ahas a mhac-san, Heseciah a mhac-san, Manaseh a mhac-san,

14 Amon a mhac-san, Iosiah a mhac-san.

15 Agus *b'iad* mic Iosiah; an ceud-ghin Iohanan[1], an dara *mac* Iehoiacim[2], an treas *mac* Sedeciah, an ceathramh Salum.

16 Agus mic Iehoiacim; Ieconiah[4] a mhac, Sedeciah a mhac.

17 Agus mic Ieconiah; Asir, Salatiel[5] a mhac,

18 Agus Malchiram, agus Pedaiah,

agus Senasar, Iecamiah, Hosama, agus
Nedabiah.
19 Agus *b'iad* mic Phedaiah Serubabel,
agus Simei: agus mic Sherubabeil;
Mesulam, agus Hananiah, agus Selomit
am piuthar:
20 Agus Hasubah, agus Ohel, agus
Berechiah, agus Hasadiah, Iusab-hesed,
cùignear.
21 Agus mic Hananiah; Pelatiah,
agus Iesaiah a mhac-san, Rephaiah a
mhac-san, Arnan a mhac-san, Obadiah a
mhac-san, Sechaniah a mhac-san.
22 Agus mic Shecaniah; Semaiah:
agus mic Shemaiah; Hatus, agus Igeal,
agus Bariah, agus Neariah, agus Saphat,
seathnar.
23 Agus mic Neariah; Elioenai, agus
Heseciah, agus Asricam, triuir.
24 Agus *b'iad* mic Elioenai; Hodaiah,
agus Eliasib, agus Pelaiah, agus Acub,
agus Iohanan, agus Dalaiah, agus Anani,
seachdnar.

CAIB. IV.

1 *Sliochd Iudah le Caleb mac Huir.* 5 *Sliochd Asuir.* 21 *Sliochd Shelah.*

MIC Iudah[b]; Phares, Hesron, agus
Carmi[1], agus Hur, agus Sobal.
2 Agus ghin Reaiah[2] mac Shobail
Iahat, agus ghin Iahat Ahumai, agus
Lahad. *Is iad* sin teaghlaichean nan
Soratach.
3 Agus *thàinig* iad so o athair Etaim;
Iesreel, agus Isma, agus Idbas: agus *b'e*
ainm am peathar Haselelponi.
4 Agus Penuel athair Ghedoir, agus
Eser athair Husah. *Is iad* sin mic
Huir, ceud-ghin Ephratah, athar Bhet-
lehem.
5 Agus bha aig Asur athair Thecoah
dà mhnaoi, Helah agus Naarah.
6 Agus rug Naarah dha Ahusam, agus
Hepher, agus Temeni, agus Haahastari.
B'iad sin mic Naarah.
7 Agus *b'iad* mic Helah, Seret, agus
Iesoar, agus Etnan.
8 Agus ghin Cos Anub, agus Sobebah,
agus teaghlaichean Aharheil, mhic
Haruim.
9 Agus bha Iabes na b'urramaiche[c] na
a bhràithrean: agus thug a mhàthair
Iabes[5] mar ainm air, ag ràdh, A chionn
gu-n d' rug mi e le doilgheas.
10 Agus ghairm Iabes air Dia Israeil,
ag ràdh, O gu-m beannaicheadh tu mi
da rìreadh, agus gu-n cuireadh tu mo
chrìochan 'am farsuinneachd, agus gu-m
bitheadh do làmh leam, agus gu-n
gleidheadh tu *mi* o olc, a chum nach
cràidh e mi! Agus dheònaich Dia dha
an ni sin a ghuidh e.
11 Agus ghin Chelub bràthair Shuah
Mehir: *b'esan* athair Estoin.
12 Agus ghin Eston Betrapha, agus
Paseah, agus Tehinah athair Irnahais.
Is iad sin fir Rechah.

B.C. 1053.

[a] Neh. 11. 35

[b] Gen. 46. 12

[1] no, *Chelubai, caib. 2. 9;* no, *Caleb, caib. 2. 18.*

[2] no, *Haroch, caib. 2. 52.*

[3] no, *Iemuel, Gen. 46. 10; Ecs. 6. 15.*

[4] no, *Iachin, Sohar.*

[c] Gen. 34. 19

[5] 's e sin, *doilgheasach.*

[6] no, *Balah, Ios. 19. 3.*

[7] no, *Eltolaa, Ios. 19. 4.*

[8] no, *Hasar-susah, Ios. 19. 5.*

[9] no, *Eter, Ios. 19. 7.*

13 Agus mic Chenais; Otniel, agus
Seraiah: agus mic Otnieil; Hatat.
14 Agus ghin Meonotai Ophrah: agus
ghin Seraiah Ioab, athair *muinntir*
glinne Charasaim; oir bu luchd-ceirde
iad[a].
15 Agus mic Chaleib mhic Iephuneh;
Iru, Elah, agus Naam: agus mic Elah;
Cenas.
16 Agus mic Iehaleleel; Siph, agus
Siphah, Tiria, agus Asareel.
17 Agus *b'iad* mic Esra, Ieter, agus
Mered, agus Epher, agus Ialon: agus
rug i Miriam, agus Samai, agus Isbah
athair Estemoa.
18 Agus rug a bhean Iehudiah Iered
athair Ghedoir, agus Heber athair Shocho,
agus Iecutiel athair Shanoah. Agus *is*
iad sin mic Bhitiah nighinn Pharaoh, a
ghabh Mered *'n a mnaoi.*
19 Agus mic a mhnatha Hodiah, peathar
Nahaim, athar Cheilah a' Gharmaich,
agus Estemoa a' Mhaachataich.
20 Agus *b'iad* mic Shimoin, Amnon,
agus Rinah, Ben-hanan, agus Tilon.
Agus *b'iad* mic Isi, Sohet, agus Ben-
sohet.
21 *B'iad* mic Shelah mhic Iudah, Er
athair Lecah, agus Laadah athair Mhar-
esah, agus teaghlaichean tighe na muinn-
tir a dh'oibrich anart grinn do thigh
Asbea,
22 Agus Iocim, agus daoine Choseba,
agus Ioas, agus Saraph, aig an robh an
uachdaranachd ann am Moab, agus Iasu-
bilehem. Agus *is* seann nithe *iad so.*
23 *B'iad* sin na creadhadairean, agus
iadsan a chòmhnuich am measg lusan
agus ghàraidhean: maille ris an rìgh 'n a
obair dh'fhan iad an sin.
24 *B'iad* mic Shimeoin, Nemuel[3], agus
Iamin, Iarib[4], Serah, *agus* Saul:
25 Salum a mhac-san, Mibsam a mhac-
san, Misma a mhac-san.
26 Agus mic Mhisma; Hamuel a mhac,
Sachur a mhac-san, Simei a mhac-san.
27 Agus *bha* aig Simei sè mic deug
agus seathnar nighean; ach aig a
bhràithribh cha *robh* mòran cloinne, agus
cha deachaidh an teaghlaichean uile
'an lìonmhoireachd, cosmhuil ri cloinn
Iudah.
28 Agus chòmhnuich iad ann am Beer-
seba, agus Moladah, agus Hasar-sual,
29 Agus ann am Bilhah[6], agus ann an
Esem, agus ann an Tolad[7],
30 Agus ann am Betuel, agus ann an
Hormah, agus ann an Siclag,
31 Agus ann am Bet-marcabot, agus
ann an Hasar-susim[8], agus ann am Bet-
birei, agus ann an Saaraim. *B'iad* sin
am bailte mòra, gus an do rìghich Daibh-
idh, maille ri'n bailtibh beaga.
32 Etam[9] mar an ceudna, agus Ain,
Rimon, agus Tochen, agus Asan, cùig
bailte mòra;
33 Agus am frith-bhailtean uile a *bha*

mu'n cuairt air na mòr-bhailtibh sin gu
ruig Baal[1]. B'iad sin an ionaid-tàimh,
agus an sloinnteireachd.
34 Agus Mesobab, agus Iamlech, agus
Iosah mac Amasiah,
35 Agus Ioel, agus Iehu mac Iosibiah,
mhic Sheraiah, mhic Asieil,
36 Agus Elioenai, agus Iaacobah, agus
Iesohaiah, agus Asaiah, agus Adiel, agus
Iesimiel, agus Benaiah,
37 Agus Sisa mac Shiphi, mhic Aloin,
mhic Iedaiah, mhic Shimri, mhic She-
maiah.
38 *Bha* iad sin *a tha* air an aithris air
an ainmibh 'n an ceannardaibh 'n an
teaghlaich féin: agus ann an tigh an
aithriche mheudaich iad gu mòr.
39 Agus chaidh iad gu ruig dol a steach
Ghedoir, *cadhon* gu ruig taobh an ear a'
ghlinne, a dh'iarraidh ionaltraidh d'an
treudaibh.
40 Agus fhuair iad ionaltradh reamhar
agus maith, agus *bha* an tìr farsuinn,
agus sàmhach, agus sìochail; oir bha
sliochd Ham a chòmhnuidh an sin
roimhe.
41 Agus thàinig iadsan a tha sgrìobhta
air an ainm, ann an làithibh Heseciah
rìgh Iudah, agus bhuail iad am bùthan[e],
agus na h-ionada-còmhnuidh a fhuaradh
an sin, agus chuir iad as doibh gu tur gus
an là 'n diugh, agus ghabh iad còmhnuidh
'n an àite; a chionn gu-*n robh* ionaltradh
an sin d'an treudaibh[f].
42 Agus chaidh *cuid* diubh, *cadhon* de
mhacaibh Shimeoin, cùig ceud fear, gu
sliabh Sheir; agus Pelatiah, agus Near-
iah, agus Rephaiah, agus Udsiel, mic
Isi air an ceann.
43 Agus bhuail iad am fuigheall a
chaidh as a dh'Amalec[h], agus chòmhnuich
iad an sin gus an là 'n diugh.

CAIB. V.

1 *Sliochd Reubein (a chaill a chòir-bhreith) gus an d' thugadh air falbh iad ann am braighdeanas.* 11 *Cinn-fheadhna Ghad.* 18 *Aireamh agus treuntas mhac Reubein, Ghad, agus leth-thréibh Mhanaseh.*

ANIS *b'iad* mic Reubein, ceud-ghin
Israeil, (oir *b*'esan an ceud-ghin[k];
ach a chionn gu-n do thruaill e leabadh
'athar[l], thugadh a chòir-bhreith do mhac-
aibh Ioseiph[m] mhic Israeil: agus cha-n
'eil na ginealaich gu bhi air an àireamh a
réir na còir-bhreithe;
2 Oir bhuadhaich Iudah air a bhràith-
ribh[p], agus uaithe-san *thàinig* an t-àrd
fhear-riaghalaidh, ach bu le Ioseph a'
chòir-bhreith:)
3 Mic Reubein, ceud-ghin Israeil;
Hanoch, agus Palu, Hesron, agus Carmi[s].
4 Mic Ioeil; Semaiah a mhac, Gog a
mhac-san, Simei a mhac-san,
5 Micah a mhac-san, Reaia a mhac-san,
Baal a mhac-san,
6 Beerah a mhac-san, a thug Tilgat-
pilneser, rìgh Asiria air falbh leis: b'esan
uachdaran nan Reubeneach.
7 Agus *bha* 'bhràithrean a réir an
teaghlaiche, ('n uair a chaidh an sloinnte
àireamh a réir an ginealach,) 'n an cinn-
fheadhna, Ieiel, agus Sechariah,
8 Agus Bela mac Asais, mhic Shema,
mhic Ioeil, aig *an robh* a chòmhnuidh
ann an Aroer[a], eadhon gu ruig Nebo,
agus Baal-meon:
9 Agus a làimh na h-àirde 'n ear,
chòmhnuich e gu ruig dol a steach an
fhàsaich o'n amhainn Euphrates; a chionn
gu-n d'fhàs an spréidh ro lìonmhor ann
am fearann Ghilead[b].
10 Agus ann an làithibh Shauil rinn
iad cogadh ris na Hagaraich[c], a thuit le'n
làimh: agus chòmhnuich iad 'n am bùth-
aibh-san air feadh uile aghaidh na h-àird'
an ear de Ghilead.
11 Agus chòmhnuich clann Ghad thall
fa 'n comhair, ann an tìr Bhasain[d] gu
ruig Salcah:
12 Ioel an ceann, agus Saphan a
b'fhaigse, agus Iaanai, agus Saphat ann
am Basan.
13 Agus *b'iad* am bràithre de thigh an
aithriche, Michael, agus Mesulam, agus
Seba, agus Iorai, agus Iachan, agus Sia,
agus Heber, seachdnar.
14 *Is iad* sin clann Abihail mhic Huri,
mhic Ieroah, mhic Ghilead, mhic Mhi-
chaeil, mhic Iesisai, mhic Iabdo, mhic
Bhuis:
15 Ahi mac Abdieil, mhic Ghuni, ceann
tighe an aithrichean.
16 Agus ghabh iad còmhnuidh ann an
Gilead, ann am Basan, agus 'n a bhailtibh,
agus ann an uile fhearann chomh-roinn
Sharoin[g], air an crìochaibh.
17 Chaidh iad sin uile àireamh le
sloinnteireachd ann an làithibh Iotaim[i]
rìgh Iudah, agus ann an làithibh Iero-
boaim[j] rìgh Israeil.
18 *Bha* mic Reubein, agus na Gadaich,
agus leth-thréibh Mhanaseh, a dh'fhear-
aibh treuna, fir chomasach gu sgiath agus
claidheamh iomchar, agus gu tilgeadh le
bogha, agus teòma air cogadh, ceithir
agus dà fhichead mìle, agus seachd ceud
agus tri fichead '*an àireamh*, a chaidh a
mach gu cogadh.
19 Agus rinn iad cogadh ris na Hagar-
aich[n], agus ri Ietur, agus Nephis, agus
Nodab;
20 Agus chuidicheadh leo 'n an agh-
aidh[o], agus thugadh thairis 'n an làimh
na Hagaraich, agus iadsan uile a *bha*
maille riu: oir dh'éigh iad ri Dia anns a'
chath[q], agus dh'aontaich esan le an
guidhe, a chionn gu-n d'earb iad as[r].
21 Agus thug iad leo am feudail; d'an
càmhalaibh deich agus dà fhichead mìle,
agus de chaoirich dà cheud agus leth-
cheud mìle, agus a dh'asalaibh dà mhìle,
agus de dhaoinibh ceud mìle:
22 Oir thuit mòran sìos air am marbh-

R.C. 1300.

1 *Baalatbeer, Ios. 19. 8.*
a Ios. 13. 16
b Ios. 22. 9
c Gen. 25. 12; Salm 83. 6
d Ios. 13. 11
e 2 Ri. 18. 8, &c.
f Air. 32. 1-4
g caib. 27. 29; Dàn 2. 1
h Ecs. 17. 16; Deut. 25. 17, 19; 1 Sam. 15. 8; 30. 17; 2 Sam. 8. 12
i 2 Ri. 15. 32
j 2 Ri. 14. 16
k Ios. 23. 10; 2 Each. 32. 8
l Gen. 35. 22
m Gen. 48. 15
n rann 10
o rann 22
p Gen. 49. 8, 10; Salm 60. 7; Mic. 5. 2; Eabh. 7. 14
q 2 Each. 18. 31
r 2 Each. 14. 11; Salm 22. 4, 5; 84. 11, 12
s Gen. 46. 9; Ecs. 6. 14; Air. 26. 5

adh, a chionn gu-*n robh* an cogadh o Dhia[a]. Agus ghabh iad còmhnuidh 'n an àite gu ruig am braighdeanas[b].

23 Agus chòmhnuich clann leth-thréibh Mhanaseh anns an tìr, o Bhasan gu Baal-hermon, agus Senir, agus gu sliabh Hermoin ; *agus* dh'fhàs iad lìonmhor.

24 Agus b'iad so cinn-tighe an aithrichean, eadhon Epher, agus Isi, agus Eliel, agus Asriel, agus Ieremiah, agus Hodabhiah, agus Iahdiel, daoine treunmhor, daoine allail, cinn-tighe an aithrichean.

25 Ach chiontaich iad an aghaidh Dhé an aithrichean[c], agus chaidh iad le strìopachas an déigh dhiathan muinntir na tìre, a sgrios Dia rompa.

26 Agus dhùisg Dia Israeil suas spiorad Phul rìgh Asiria[d], agus spiorad Thilgat-pilnesεir rìgh Asiria, agus thug e leis iad, (eadhon na Reubenich, agus na Gadaich, agus leth-thréibh Mhanaseh), agus thug e iad gu Halah[f], agus Habor, agus Hara, agus gu amhainn Ghosain, gus an là 'n diugh.

CAIB. VI.

1 *Mic Lebhi.* 4 *Sliochd Eleasair gu ruig am braighdeanas.* 20 *Mic Ghersoim, Chohait, agus Mherari.* 49 *Dreuchd Aaroin:* 53 *a shliochd gu ruig Ahimaas.*

MIC Lebhi[g]; Gerson[7], Cohat, agus Merari.

2 Agus mic Chohait ; Amram, Ishar[h], agus Hebron, agus Udsiel.

3 Agus mic Amraim ; Aaron, agus Maois, agus Miriam. Agus mic Aaroin ; Nadab[j], agus Abihu, Eleasar, agus Itamar.

4 Ghin Eleasar Phinehas[k], agus ghin Phinehas Abisua,

5 Agus ghin Abisua Buci, agus ghin Buci Udsi,

6 Agus ghin Udsi Serahiah, agus ghin Serahiah Meraiot,

7 Ghin Meraiot Amariah, agus ghin Amariah Ahitub,

8 Agus ghin Ahitub[m] Sadoc, agus ghin Sadoc Ahimaas,

9 Agus ghin Ahimaas Asariah, agus ghin Asariah Iohanan,

10 Agus ghin Iohanan Asariah, (esan a bha 'frithealadh ann an dreuchd an t-sagairt[o] anns an tigh a thog Solamh ann an Ierusalem,)

11 Agus ghin Asariah Amariah[p], agus ghin Amariah Ahitub,

12 Agus ghin Ahitub Sadoc, agus ghin Sadoc Salum[r],

13 Agus ghin Salum Hilciah, agus ghin Hilciah Asariah,

14 Agus ghin Asariah Seraiah[t], agus ghin Seraiah Iehosadac,

15 Agus chaidh Iehosadac '*am braighdeanas*, an uair a thug an Tighearn' air falbh Iudah agus Ierusalem le làimh Nebuchadnesair[u].

16 Mic Lebhi ; Gersom, Cohat, agus Merari.

17 Agus is iad so ainmean mhac Ghersoim, Libni agus Simci.

18 Agus *b'iad* mic Chohait, Amram, agus Ishar, agus Hebron, agus Udsiel.

19 Mic Mherari ; Mahli, agus Musi. Agus is iad so teaghlaichean nan Lebhitheach, a réir an aithrichean :

20 O Ghersom ; Libni a mhac, Iahat a mhac-san, Simah a mhac-san,

21 Ioah[1] a mhac-san, Ido[2] a mhac-san, Serah a mhac-san, Ieaterai[3] a mhac-san.

22 Mic Chohait ; Aminadab[4] a mhac, Corah a mhac-san, Asir a mhac-san,

23 Elcanah a mhac-san, agus Ebiasaph a mhac-san, agus Asir a mhac-san,

24 Tahat a mhac-san, Uriel[5] a mhac-san, Udsiah a mhac-san, agus Saul a mhac-san.

25 Agus mic Elcanah ; Amasai, agus Ahimot :

26 Elcanah a mhac-san, Sophai a mhac-san, agus Nahat[e] a mhac-san,

27 Eliab a mhac-san, Ieroham a mhac-san, Elcanah a mhac-san.

28 Agus mic Shamueil ; an ceud-ghin *Ioel*[6], agus an dara Abiah.

29 Mic Mherari ; Mahli, Libni a mhac-san, Simei a mhac-san, Udsa a mhac-san,

30 Simea a mhac-san, Hagiah a mhac-san, Asaiah a mhac-san.

31 Agus *is* iad sin *iadsan* a chuir Daibhidh os ceann seirbhis a' chiuil ann an tigh an Tighearn' an déigh do'n àirc fois fhaghail[i].

32 Agus bha iad a' frithealadh fa chomhair pàilliuin bùtha a' choimhthionail le ceòl, gus an do thog Solamh tigh an Tighearn' ann an Ierusalem ; agus an sin dh'fheith iad air an dreuchd a réir an orduigh.

33 Agus *is* iad so iadsan a bha 'feitheamh, le an cloinn : de mhacaibh nan Cohatach ; Heman[l] am fear-ciuil, mac Ioeil, mhic Shemueil,

34 Mhic Elcanah, mhic Ierohaim, mhic Elieil, mhic Thoah[8],

35 Mhic Shuph, mhic Elcanah, mhic Mhahait, mhic Amasai,

36 Mhic Elcanah, mhic Ioeil, mhic Asariah, mhic Shephaniah,

37 Mhic Thahait, mhic Asir, mhic Ebiasaiph[n], mhic Chorah,

38 Mhic Ishair, mhic Chohait, mhic Lebhi, mhic Israeil.

39 Agus a bhràthair Asaph[q], (a sheas air a làimh dheis,) *eadhon* Asaph mac Bherachiah, mhic Shimea,

40 Mhic Mhichaeil, mhic Bhaaseiah, mhic Mhalchiah,

41 Mhic Etni[s], mhic Sherah, mhic Adaiah,

42 Mhic Etain, mhic Shimah, mhic Shemei,

43 Mhic Iahait, mhic Ghersoin, mhic Lebhi.

44 Agus am bràithrean mic Mherari air an làimh chlì[9] ; Etan mac Chisi, mhic Abdi, mhic Mhaluich,

R.C. 1300.

[a] Ios. 23. 10 2 Each. 32. 8
[b] 2 Ri. 15. 29 17. 6
[1] *Etan, rann 42.*
[2] no, *Adaiah, rann 41.*
[3] no, *Etni, rann 41.*
[4] no, *Ishar, rann. 2, 18.*
[c] 2 Ri. 17. 7-18
[5] no, *Sephaniah, Asariah, Ioel, rann 36.*
[d] 2 Ri. 15. 19
[e] rann 34, *Toah*
[f] 2 Ri. 18. 11
[6] no, *Bhasni.*
[g] Gen. 46. 11 Air. 26. 57
[7] *Gersom, rann 16.*
[h] rann 22 Ecs. 6. 21, 24
[i] caib. 16. 1
[j] Lebh. 10. 1, 16
[k] Air. 25. 11, 13
[l] Salm lxxxviii.
[8] *Nahat, rann 26.*
[m] 2 Sam. 8. 17
[n] Ecs. 6. 24
[o] 2 Each. 26. 17
[p] Esr. 7. 3
[q] Neh. 7. 44 Salm lxxiii., &c.
[r] caib. 9. 11, *Mesullam*
[s] rann 21
[t] Neh. 11. 11
[u] 2 Ri. 25. 18
[9] ris an abrar *Iedutun, caib. 9. 16; 25. 1, 3, 6; Salm lxxxix.*

45 Mhic Hasabiah, mhic Amasiah, mhic Hilciah,

46 Mhic Amsi, mhic Bhani, mhic Shameir,

47 Mhic Mhahli, mhic Mhusi, mhic Mherari, mhic Lebhi.

48 Dh'orduicheadh mar an ceudna am bràithre na Lebhithich[b] chum gach uile ghnè sheirbhis pàilliuin tighe Dhé.

49 Ach thug Aaron agus a mhic suas tabhartais air altair na h-ìobairt-loisgte[c], agus air altair na tùise[d]; *agus dh'orduicheadh* iad chum uile oibre an *ionaid* ro naoimh, agus a chum réite a dheanamh air son Israeil, a réir gach ni a dh'àithn Maois òglach Dhé.

50 Agus *is* iad so mic Aaroin; Eleasar[e] a mhac, Phinehas a mhac-san, Abisua a mhac-san,

51 Buci a mhac-san, Udsi a mhac-san, Serahiah a mhac-san,

52 Meraiot a mhac-san, Amariah a mhac-san, Ahitub a mhac-san,

53 Sadoc a mhac-san, Ahimaas a mhac-san.

54 Agus *is* iad so an àiteacha-còmhnuidh[f], air feadh an lùchairtean 'n an crìochaibh, de mhacaibh Aaroin, de theaghlaichibh nan Cohatach; oir bu leosan an crannchur.

55 Agus thug iad dhoibh Hebron ann an tìr Iudah, agus 'fhearann comh-roinn mu'n cuairt air.

56 Ach achaidhean a' bhaile, agus a fhrith-bhailtean thug iad do Chaleb mac Iephuneh[g].

57 Agus do mhacaibh Aaroin thug iad bailtean; Hebron am *baile*-dìdein, agus Libna le 'fhearainn comh-roinn, agus Iatir, agus Estemoa le 'fhearainn comh-roinn,

58 Agus Hilen[2] le 'fhearann comh-roinn, Debir le 'fhearann comh-roinn,

59 Agus Asan[3] le 'fhearann comh-roinn, agus Bet-semes le 'fhearann comh-roinn:

60 Agus o thréibh Bheniamin; Geba le 'fhearann comh-roinn, agus Alemet[4] le 'fhearann comh-roinn, agus Anatot le 'fhearann comh-roinn. *B'iad* am bailtean uile, air feadh an teaghlaichean, tri bailte deug.

61 Agus do mhacaibh Chohait *a* dh' fhàgadh de theaghlach na tréibhe sin[i], *thugadh* o'n leth-thréibh, *eadhon* leth-*thréibh* Mhanaseh, le crannchur, deich bailtean.

62 Agus do mhacaibh Ghersoim air feadh an teaghlaichean, *thugadh* o thréibh Isachair, agus o thréibh Aseir, agus o thréibh Naphtali, agus o thréibh Mhanaseh ann am Basan, tri bailte deug.

63 Do mhacaibh Mherari[l] air feadh an teaghlaichean, o thréibh Reubein, agus o thréibh Ghad, agus o thréibh Shebuluin, *thugadh* le crannchur dà bhaile dheug.

64 Agus thug clann Israeil do na Lebhithich na bailtean *sin* le'm fearann comh-roinn.

B.C. 1444.

[a] rann 61
[b] Air. 8. 5-11
[c] Lebh. 1. 9
[d] Ecs. 30. 7
[1] *ann an Ios. 21. 21-35, tha ainmean eile aig mòran de na bailtean so.*
[e] rann. 4-8
[f] Ios. xxi.
[g] Ios. 14. 13; 15. 13
[2] no, *Holon, Ios. 21. 15.*
[3] no, *Ain, Ios. 21. 16.*
[4] no, *Almon, Ios. 21. 18.*
[5] *fa chomhair.*
[h] Deut. 4. 41-43
[i] rann 66
[j] 1 Ri. 22. 3, &c.
[k] Gen. 32. 2; 2 Sam. 17. 24, 27
[l] Air. 3. 20
[m] Gen. 46. 13; Air. 26. 33

65 Agus thug iad le crannchur o thréibh chloinn Iudah, agus o thréibh chloinn Shimeoin, agus o thréibh chloinn Bheniamin, na bailte sin a ghairmear air an ainmibh.

66 Agus bha *aig a' chuid eile* de theaghlaichibh mhac Chohait[a] bailtean an crìch o thréibh Ephraim.

67 Agus thug iad dhoibh *de* na bailtibh-dìdein, Sechem ann an sliabh Ephraim, le 'fhearann comh-roinn: Geser mar an ceudna le 'fhearann comh-roinn,

68 Agus Iocmeam[1] le 'fhearann comh-roinn, agus Bet-horon le 'fhearann comh-roinn,

69 Agus Aialon le 'fhearann comh-roinn, agus Gat-rimon le 'fhearann comh-roinn:

70 Agus o leth-thréibh Mhanaseh; Aner le 'fhearann comh-roinn, agus Bileam le 'fhearann comh-roinn, air son teaghlaich chloinn Chohait a dh'fhàgadh.

71 Do mhacaibh Ghersoim *thugadh* o theaghlach leth-thréibh Mhanaseh, Golan ann am Basan le 'fhearann comh-roinn, agus Astarot le 'fhearann comh-roinn:

72 Agus o thréibh Isachair; Cedes le 'fhearann comh-roinn, Daberat le 'fhearann comh-roinn,

73 Agus Ramot le 'fhearann comh-roinn, agus Anem le 'fhearann comh-roinn:

74 Agus o thréibh Aseir; Masal le 'fhearann comh-roinn, agus Abdon le 'fhearann comh-roinn,

75 Agus Hucoc le 'fhearann comh-roinn, agus Rehob le 'fhearann comh-roinn:

76 Agus o thréibh Naphtali; Cedes ann an Galilee le 'fhearann comh-roinn, agus Hamon le 'fhearann comh-roinn, agus Ciriataim le 'fhearann comh-roinn.

77 Do'n chuid eile de chloinn Mherari, *thugadh* o thréibh Shebuluin, Rimon le 'fhearann comh-roinn, Tabor le 'fhearann comh-roinn:

78 Agus air taobh thall Iordain làimh ri[5] Iericho[h], air an taobh an ear de Iordan *thugadh dhoibh* o thréibh Reubein, Beser anns an fhàsach le 'fhearann comh-roinn, agus Iahsah le 'fhearann comh-roinn,

79 Agus Cedemot le 'fhearann comh-roinn, agus Mephaat le 'fhearann comh-roinn:

80 Agus o thréibh Ghad; Ramot[j] ann an Gilead le 'fhearann comh-roinn, agus Mahanaim[k] le 'fhearann comh-roinn,

81 Agus Hesbon le 'fhearann comh-roinn, agus Iaser le 'fhearann comh-roinn.

CAIB. VII.

1 *Mic Isachair,* 6 *Bheniamin,* 13 *Naphtali,* 14 *Mhanaseh,* 20 *agus Ephraim.* 22 *Bròn Ephraim, &c.*

ANIS *b'iad* mic Isachair[m], Tola, agus Puah, Iasub, agus Simron, ceathrar.

2 Agus mic Thola; Udsi, agus Repha-

iad, agus Ieriel, agus Iahmai, agus Ibsam, agus Semuel, cinn-tighe an aithrichean, *cadhon* Thola: daoine treuna 'n an ginealaich d'am *b'*àireamh ann an làithibh Dhaibhidh dà mhile 'ar fhichead agus sè ceud.

3 Agus mic Udsi; Israhiah: agus mic Israhiah; Michael, agus Obadiah, agus Ioel, *agus* Isiah, cùignear; iad uile 'n an cinn-*tighe*.

4 Agus aca-san, a réir an ginealach, a réir tighe an aithrichean, *bha* buidhnean shaighdeir gu cogadh, sè mìle deug 'ar fhichead *fear*: oir bha iomadh bean agus mac aca.

5 Agus *bha* am bràithrean am measg uile theaghlaichean Isachair[c] 'n an daoinibh treuna, air an àireamh 's an iomlan a réir an ginealach 'n an seachd agus ceithir fichead mìle.

6 Mic Bheniamin[e]; Bela, agus Becher, agus Iediael, triuir.

7 Agus mic Bhela; Esbon, agus Udsi, agus Udsiel, agus Ierimot, agus Iri, cùignear; cinn-tighe an aithrichean, daoine treuna, agus chaidh an àireamh a réir an ginealach 'n an dà mhìle 'ar fhichead, agus ceithir deug 'ar fhichead.

8 Agus mic Bhecheir; Semira, agus Ioas, agus Elieser, agus Elioenai, agus Omri, agus Ierimot, agus Abiah, agus Auatot, agus Alamet. *Is* iad sin uile mic Bhecheir.

9 Agus *b'e* an àireamh a réir an sloinnte, a réir an ginealach, cinn-tighe an aithrichean, daoine treuna, fichead mìle agus dà cheud.

10 Agus mic Iediaeil; Bilhan: agus mic Bhilhain; Ieus, agus Beniamin, agus Ehud, agus Cenaanah, agus Setan, agus Tarsis, agus Ahisahar.

11 *Bha* iad sin uile mic Iediaeil, a réir cheann an aithrichean, daoine treuna[i], 'n an seachd mìle deug agus dà cheud *fear*, iomchuidh gu dol a mach chum cogaidh *agus* catha.

12 Supim mar an ceudna, agus Hupim mic Ir, *agus* Husim mic Aheir.

13 Mic Naphtali; Iahsiel, agus Guni, agus Ieser, agus Salum, mic Bhilhah.

14 Mic Mhanaseh; Asriel, a rug i: (*ach* rug a choimhleabach, a' Bhan-Aramach, Machir athair Ghilead:

15 Agus ghabh Machir mar mhnaoi *piuthar* Hupim[l] agus Shupim, agus *b'e* ainm a peathar Maachah:) agus b'e ainm an dara *mic* Selophehad: agus bha aig Selophehad nigheanan.

16 Agus rug Maachah bean Mhachir mac, agus thug i Peres mar ainm air; agus *b'e* ainm a bhràthar Seres; agus b'iad a mhic-san Ulam agus Racem.

17 Agus mic Ulaim; Bedan[m]. *B'*iad sin mic Ghilead, mhic Mhachir, mhic Mhanaseh.

18 Agus rug a phiuthar Hamolecet Isod, agus Abieser[n], agus Mahalah.

B.C. 1400.

[a] Air. 26. 35
[b] Gen. 37. 34
[c] caib. 12. 32
[1] 's e sin, *ann an olc*; no, *tiodhlac.*
[d] Gen. 35. 18; 1 Sam. 4. 21
[e] caib. 8. 1, &c. Gen. 46. 21
[2] no, *Nun*, *Air. 13. 8, 16.*
[f] Ios. 16. 7
[g] Ios. 17. 11, 17
[h] Gen. 46. 17 Air. 26. 44
[i] 2 Each. 17. 13, &c.
[j] rann 34, *Samer*
[k] rann 32, *Somer*
[l] rann 12
[m] 1 Sam. 12. 11
[n] Air. 26. 30, *Ieser*

19 Agus b'iad mic Shemida, Ahian, agus Sechem, agus Lichi, agus Aniam.

20 Agus mic Ephraim[a]; Sutelah, agus Bered a mhac-san, agus Tahat a mhac-san, agus Eladah a mhac-san, Tahat a mhac-san,

21 Agus Sabad a mhac-san, agus Sutelah a mhac-san, agus Eser, agus Elead, a mharbh fir Ghat a rugadh 's an tìr *sin*, a chionn gu-n d' thàinig iad a nuas a thogail an creich.

22 Agus rinn an athair Ephraim[b] bròn ré iomadh là, agus thàinig a bhràithre gu comhfhurtachd a thoirt da.

23 Agus chaidh e stigh a dh'ionnsuidh a mhnatha, agus dh'fhàs i torrach, agus rug i mac, agus thug e Beriah[1] mar ainm air, a chionn gu-n d'éirich gu h-olc d'a thigh[d].

24 (Agus b'i a nighean Serah, ise a thog Bet-horon ìochdarach, agus uachdarach, agus Udsen-serah.)

25 Agus b'e Rephah a mhac, mar an ceudna Reseph, agus Tela a mhac-san, agus Tahan a mhac-san,

26 Laadan a mhac-san, Amihud a mhac-san, Elisama a mhac-san,

27 Non[2] a mhac-san, Iehosua a mhac-san.

28 Agus *b'iad* an seilbh agus an àiteacha-còmhnuidh Bet-el agus a bhailtean, agus a làimh na h-àirde 'n ear Naaran[f], agus a làimh na h-àirde 'n iar Geser le 'bhailtibh, Sechem mar an ceudna agus a bhailte, gu ruig Gasa agus a bhailtean.

29 Agus làimh ri cloinn Mhanaseh[g], Bet-sean agus a bhailte, Taanach agus a bhailte, Megido agus a bhailte, Dor agus a bhailte. Annta sin ghabh clann Ioseiph mhic Israeil còmhnuidh.

30 Mic Aseir[h]; Imnah, agus Isuah, agus Isui, agus Beriah, agus Serah am piuthar.

31 Agus mic Bheriah; Heber, agus Malchiel: *b'*esan athair Bhirsabhit.

32 Agus ghin Heber Iaphlet, agus Somer[j], agus Hotam, agus Suah am piuthar.

33 Agus mic Iaphleit; Pasach, agus Bimhal, agus Asbhat: *is* iad sin mic Iaphleit.

34 Agus mic Shameir[k]; Ahi, agus Rohgah, Iehubah, agus Aram.

35 Agus mic Heleim a bhràthar; Sophah, Imna, agus Seles, agus Amal.

36 Mic Shophah; Suah, agus Harnepher, agus Sual, agus Beri, agus Imrah,

37 Besor, agus Hod, agus Sama, agus Silsah, agus Itran, agus Beera.

38 Agus mic Ieteir; Iephuneh, agus Pispah, agus Ara.

39 Agus mic Ula; Ara, agus Haniel, agus Resia.

40 B'iad sin uile mic Aseir, cinn-tighe an aithrichean, daoine taghta, treun ann an neart, roghadh nan uachdaran. Agus

an uair a chaidh an àireamh a réir an
ginealach chum cogaidh *agus* catha, b'e
an àireamh sè mìle fichead fear.

CAIB. VIII.

1 *Mic agus cinn-fheadhna Bheniamin.* 33
Sliochd Shauil agus Ionatain.

A NIS ghin Beniamin Bela a cheud-
ghin, Asbel an dara, agus Ahara
an treasa,
2 Nohah an ceathramh, agus Raphah
an cùigeamh.
3 Agus b'iad mic Bhela, Adar[2], agus
Gera, agus Abihud,
4 Agus Abisua, agus Naaman, agus
Ahoah,
5 Agus Gera[b], agus Sephuphan[5], agus
Huram.
6 Agus *is* iad so mic Ehuid : *is* iad so
cinn aithriche luchd-àiteachaidh Gheba,
agus dh'atharraich siad iad gu Manahet[d];
7 Agus Naaman, agus Ahiah, agus
Gera, dh'atharraich e iad, agus ghin e
Udsa, agus Ahihud.
8 Agus ghin Saharaim *clann* ann an
tìr Mhoaib[f], an déigh dha Husim agus
Baara a mhnathan a chur air falbh.
9 Agus ghin e ri Hodes a mhnaoi, Iobab,
agus Sibia, agus Mesa, agus Malcham,
10 Agus Ieus, agus Sachia, agus Mirma.
B'iad sin a mhic, cinn nan aithriche.
11 Agus ri Husim ghin e Ahitub agus
Elpaal.
12 Mic Elpaail ; Eber, agus Misam,
agus Samed, a thog Ono[g], agus Lod le
'bhailtibh,
13 Agus Beriah agus Sema[h]: b'iadsan
cinn aithriche luchd-àiteachaidh Aialoin,
a ruaig luchd-àiteachaidh Ghat :
14 Agus Ahio, Sasac, agus Ierimot,
15 Agus Sebadiah, agus Arad, agus
Ader,
16 Agus Michael, agus Ispah, agus
Ioha, mic Bheriah ;
17 Agus Sebadiah, agus Mesulam, agus
Heseci, agus Heber,
18 Agus Ismerai, agus Iesliah, agus
Iobab, mic Elpaail ;
19 Agus Iacim, agus Sichri, agus Sabdi,
20 Agus Elioenai, agus Siltai, agus
Eliel,
21 Agus Adaiah, agus Beraiah, agus
Simrat, mic Shimhi ;
22 Agus Ispan, agus Heber, agus Eliel,
23 Agus Abdon, agus Sichri, agus
Hanan,
24 Agus Hananiah, agus Elam, agus
Antotiah,
25 Agus Iphedeiah, agus Penuel, mic
Shasaic ;
26 Agus Samserai, agus Sehariah, agus
Ataliah,
27 Agus Iaresiah, agus Eliah, agus
Sichri, mic Ierohaim.
28 Sin cinn nan aithrichean, a réir an
ginealach, cinn-fheadhna. Bha iad sin a
chòmhnuidh ann an Ierusalem[l].

R.C. 1400.

[1] no, *Sachariah, caib. 9. 37.*
[2] no, *Ard, Gen. 46. 21.*
[a] 1 Sam. 14. 49, *Isui*
[3] no, *Is-boset, 2 Sam. 2. 8.*
[4] no, *Mephi-boset, 2 Sam. 4. 4; 9. 6, 10.*
[b] Bre. 3. 15
[5] no, *Supham, caib. 7. 12; Air. 26. 39.*
[c] caib. 9. 42, *Iarah*
[d] caib. 2. 52
[e] caib. 9. 47, *Rephaiah*
[f] Rut 1. 1
[g] Esr. 2. 33 Neh. 6. 2 11. 35
[h] rann 21
[i] Esr. 2. 70 Neh. 7. 73
[j] Ios. 9. 27 Esr. 2. 43 8. 20
[k] Neh. 11. 1
[l] Ios. 18. 28 Neh. 11. 1

29 Agus ann an Gibeon bha *Iehiel*,
athair Ghibeoin, a chòmhnuidh ; agus *b'e*
ainm a mhnatha Maachah ;
30 Agus a cheud-ghin-mic Abdon, agus
Sur, agus Cis, agus Baal, agus Ner, agus
Nadab,
31 Agus Gedor, agus Ahio, agus Sacher[1],
agus Miclot.
32 Agus ghin Miclot Simeah. Agus
chòmhnuich iad sin mar an ceudna fa
chomhair am bràithrean ann an Ierusalem
maille r'am bràithribh.
33 Agus ghin Ner Cis, agus ghin Cis
Saul, agus ghin Saul Ionatan, agus Mal-
chi-sua, agus Abinadab[a], agus Es-baal[3].
34 Agus *b'e* mac Ionatain Merib-baal[4];
agus ghin Merib-baal Micah.
35 Agus *b'iad* mic Mhicah, Piton, agus
Melech, agus Tarea, agus Ahas.
36 Agus ghin Ahas Iehoadah[c]; agus
ghin Iehoadah Alemet, agus Asmabhet,
agus Simri ; agus ghin Simri Mosa ;
37 Agus ghin Mosa Binea : *b'e* Rapha[e]
a mhac-san, Eleasah a mhac-san, Asel a
mhac-san.
38 Agus *bha* aig Asel seathnar mhac ;
agus *is* iad so an ainmean, Asricam,
Bocheru, agus Ismael, agus Seariah, agus
Obadiah, agus Hanan. *B'*iad sin uile
mic Aseil.
39 Agus *b'iad* mic Eseic a bhràthar,
Ulam a cheud-ghin, Iehus an dara, agus
Eliphelet an treasa.
40 Agus bha mic Ulaim 'n an daoinibh
treuna, 'n am fir-bhogha ; agus bha mòran
mhac aca, agus mhac am mac, ceud agus
leth-cheud : iad sin uile de mhacaibh
Bheniamin.

CAIB. IX.

1 *Toiseach ghinealach Israeil agus Iudah.* 2
Na h-Israelich, 10 *na sagairt,* 14 *agus na
Lebhithich, a ghabh còmhnuidh ann an Ieru-
salem.* 27 *Cùram nan Lebhitheach.* 35
Sliochd Shauil agus Ionatain.

AGUS chaidh Israel uile àireamh a réir
an ginealach, agus, feuch, *bha* iad
sgrìobhta ann an leabhar rìghrean Israeil.
Ach thugadh Iudah air falbh do Bhabilon
air son an eusaontais.
2 Agus *b'iad* an ceud luchd-àiteachaidh
a ghabh còmhnuidh 'n an sealbh 'n am
bailtibh[i], na h-Israelich, na sagairt, na
Lebhithich, agus na Netinich[j].
3 Agus ann an Ierusalem ghabh còmh-
nuidh de chloinn Iudah[k], agus de chloinn
Bheniamin, agus de chloinn Ephraim,
agus Mhanaseh ;
4 Utai mac Amihuid, mhic Omri, mhic
Imri, mhic Bhani, de chloinn Phareis
mhic Iudah.
5 Agus de na Silonaich ; Asaiah an
ceud-ghin, agus a mhic.
6 Agus de mhacaibh Sherah ; Ieuel,
agus am bràithre, sè ceud agus ceithir
fichead agus a deich.
7 Agus de mhacaibh Bheniamin ; Salu

mac Mhesulaim, mhic Hodabhiah, mhic Hasenuah ;
8 Agus Ibneiah mac Ierohaim, agus Elah mac Udsi, mhic Mhichri, agus Mesulam mac Shephatiah, mhic Reueil, mhic Ibniah ;
9 Agus am bràithrean, a réir an ginealach, naoi ceud agus sè deug agus dà fhichead. *Bu* chinn aithriche na daoine sin uile ann an tigh an aithrichean.
10 Agus de na sagartaibh[b]; Iedaiah, agus Iehoiarib, agus Iachin ;
11 Agus Asariah[c] mac Hilciah, mhic Mhesulaim, mhic Shadoic, mhic Mheraiot, mhic Ahituib, fear-riaghlaidh tighe Dhé ;
12 Agus Adaiah mac Ierohaim, mhic Phasuir, mhic Mhalchiah ; agus Maasai mac Adieil, mhic Iahserah, mhic Mhesulaim, mhic Mhesulemit, mhic Imeir ;
13 Agus am bràithre, cinn-tighe an aithrichean, mìle agus seachd ceud agus tri fichead, daoine ro fhoghainteach fa chomhair oibre seirbhis tighe Dhé.
14 Agus de na Lebhithich ; Semaiah mac Hasuib, mhic Asricaim, mhic Hasabiah, de mhacaibh Mherari ;
15 Agus Bacbacar, Heres, agus Galal, agus Mataniah mac Mhicah, mhic Shichri, mhic Asaiph ;
16 Agus Obadiah mac Shemaiah, mhic Ghalail, mhic Iedutuin, agus Berechiah mac Asa, mhic Elcanah, a bha 'chòmhnuidh ann am frith-bhailtibh nan Netophatach.
17 Agus *b'iad* na dorsairean Salum, agus Acub, agus Talmon, agus Ahiman, agus am bràithre : *b'e* Salum an ceannard ;
18 A *bha* gus an àm so aig geata an rìgh air an taobh an ear, 'n an dorsairibh ann an cuideachdaibh chloinn Lebhi.
19 Agus *bha* Salum mac Chore, mhic Ebiasaiph, mhic Chorah, agus a bhràithre, (de thigh 'athar,) na Corahaich os ceann oibre na seirbhis, 'n an luchd-gleidhidh gheatachan a' phàilliuin ; agus an aithrichean os ceann slòigh an Tighearna, 'n an luchd-gleidhidh air dol a stigh *a' phàilliuin.*
20 Agus b'e Phinehas[g] mac Eleasair a bu cheann-riaghlaidh orra *o shean* 'am fianuis an Tighearna.
21 Maille ris *bha* Sechariah, mac Mheselemiah, 'n a dhorsair doruis pàilliuin a' choimhthionail.
22 Iad sin uile a thaghadh gu bhi 'n an dorsairibh anns na geatachaibh, bu dà cheud agus dà fhear dheug iad. Chaidh iad sin àireamh a réir an ginealach 'n am frith-bhailtibh, a shuidhich Daibhidh[i] agus Samuel am fear-seallaidh[j] 'n an dreuchd suidhichte.
23 Mar sin bha iadsan, agus am mic, os ceann gheatacha tighe an Tighearn'. *agus* tighe a' phàilliuin chum *an* gleidheadh.
24 Ann an ceithir chearnaibh bha na dorsairean, a làimh na h-àirde 'n ear, na h-àirde 'n iar, na h-àirde tuath, agus na h-àirde deas.
25 Agus am bràithre 'n am frith-bhailtibh, gu teachd an déigh sheachd làithean[a] o àm gu h-àm maille riu.
26 Oir bha na Lebhithich sin, na ceithir àrd dhorsairean, 'n *an* dreuchd suidhichte, agus bha iad os ceann sheòmraichean, agus os ceann ionmhasan tighe Dhé.
27 Agus bha iad a' gabhail tàimh mu'n cuairt air tigh Dhé, a chionn gu-m b'ann orra-san *a bha a* chùram, agus gu-*m buineadh* dhoibh 'fhosgladh gach maduinn.
28 Agus *bha cuid* diubh os ceann nan soithiche-frithealaidh, chum an toirt a stigh agus a mach air àireamh.
29 Chuireadh *cuid* diubh mar an ceudna os ceann nan soithichean, agus os ceann uile innealan[1] an ionaid naoimh, agus os ceann na mine mìne, agus an fhìona, agus na h-olaidh, agus na tùise, agus nan spìosraidh.
30 Agus *bha cuid* de mhacaibh nan sagart a' deanamh na h-olaidh-ungaidh[d] de na spìosraidh.
31 Agus b'ann aig Matitiah *aon* de na Lebhithich, eadhon ceud-ghin Shaluim a' Chorahaich, *a bha* dreuchd suidhichte os ceann nan nithe a rinneadh ann an aighnibh.
32 Agus *bha cuid eile* d'am bràithribh, de mhacaibh nan Cohatach, os ceann araiu na fianuis, gu' dheasachadh gach sàbaid.
33 Agus *is* iad sin an luchd-ciuil[e], cinn aithriche nan Lebhitheach, *a bha* anns na seòmraichibh, saor *o gach cùram eile* ; oir a là agus a dh'oidhche *bha* orra *'bhi* r'*an* obair-*san.*
34 *Bha* cinn aithriche sin nan Lebhitheach 'n an cinn a réir an ginealach : bha iad a chòmhnuidh ann an Ierusalem.
35 Agus ann an Gibeon chòmhnuich athair Ghibeoin, Iehiel ; agus *b'e* ainm a mhnatha Maachah[f]:
36 Agus a cheud-ghin mic Abdon, an sin Sur, agus Cis, agus Baal, agus Ner, agus Nadab,
37 Agus Gedor, agus Ahio, agus Sechariah, agus Miclot.
38 Agus ghin Miclot Simeam : agus ghabh iadsan mar an ceudna còmhnuidh fa chomhair am bràithrean ann an Ierusalem, maille r'am bràithribh.
39 Agus ghin Ner Cis[h], agus ghin Cis Saul, agus ghin Saul Ionatan, agus Malchi-sua, agus Abinadab, agus Esbaal.
40 Agus *b'e* mac Ionatain Merib-baal ; agus ghin Merib-baal Micah.
41 Agus b'iad mic Mhicah, Piton, agus Melech, agus Tahrea, agus Ahas.
42 Agus ghin Ahas Iehoadah, agus ghin Iehoadah Alemet, agus Asmabhet, agus Simri ; agus ghin Simri Mosa ;

B.C. 1200.

[a] 2 Ri. 11. 5
[b] Neh. 11. 10, &c.
[c] Neh. 11. 11, *Saraiah*
[1] *shoithichean.*
[d] Ecs. 30. 23, 25
[e] caib. 6. 31; 25. 4
[f] caib. 8. 29
[g] Air. 31. 6
[h] caib. 8. 33
[i] caib. 26. 1, &c.
[j] 1 Sam. 9. 9

43 Agus ghin Mosa Binea: agus *b'e* Rephaiah a mhac-san, Eleasah a mhac-san, Asel a mhac-san.
44 Agus bha aig Asel seathnar mhac, agus *is* iad so an ainmean: Asricam, Bocheru, agus Ismael, agus Seariah, agus Obadiah, agus Hanan. *B*'iad sin mic Aseil.

CAIB. X.

1 *Bhuail na Philistich clann Israeil, agus mharbh iad Saul.* 11 *Nochd fir Iabeis-ghilead caoimhneas do Shaul agus d'a mhic.* 14 *Thugadh an rìoghachd do Dhaibhidh.*

ANIS chog na Philistich an aghaidh Israeil[d]; agus theich fir Israeil o fhianuis nam Philisteach, agus thuit iad sìos marbhta ann an sliabh Ghilboa.
2 Agus lean na Philistich gu teann an déigh Shauil, agus an déigh a chuid mac; agus bhuail na Philistich Ionatan, agus Abinadab, agus Malchi-sua, mic Shauil.
3 Agus dh'fhàs an cath cruaidh an aghaidh Shauil, agus chuimsich[2] na fir-bhogha e, agus lotadh e leis na fir-bhogha.
4 An sin thubhairt Saul ri fear-iomchair 'arm, Rùisg do chlaidheamh agus sàth tromham e, air eagal gu-n tig na *daoine* neo-thimchioll-ghearrta sin, agus gu-n gnàthaich iad gu maslach mi. Ach cha deanadh fear-iomchair 'arm sin, oir bha eagal mòr air. Uime sin ghlac Saul claidheamh, agus thuit e air.
5 Agus an uair a chunnaic fear-iomchair 'arm gu-n robh Saul marbh, thuit esan mar an ceudna air a' chlaidheamh, agus fhuair e bàs.
6 Mar sin fhuair Saul bàs, agus a thriuir mhac, agus dh'eug a thigh uile 's an aon àm.
7 Agus an uair a chunnaic uile fhir Israeil a *bha* 's a' ghleann gu-n do theich iad, agus gu-n robh Saul agus a mhic marbh, an sin thréig iad am bailtean[i], agus theich iad; agus thàinig na Philistich, agus chòmhnuich iad annta.
8 Agus air an là màireach, an uair a thàinig na Philistich a dh'fhaobhachadh nam marbh, fhuair iad Saul agus a mhic air tuiteam ann an sliabh Ghilboa.
9 Agus an uair a dh'fhaobhaich iad e, ghlac iad a cheann, agus 'airm, agus chuir iad *fios* do thìr nam Philisteach mu'n cuairt, gu sgeul a thoirt do thigh an diathan-bréige, agus do'n t-sluagh.
10 Agus chuir iad 'airm ann an tigh an diathan[j], agus dhaingnich iad a cheann ann an teampull Dhagoin.
11 Agus an uair a chual' uile *luchd-àiteachaidh* Iabeis-ghilead na h-uile *nithe* a rinn na Philistich ri Saul,
12 Dh'éirich na fir threuna uile, agus thug iad leo corp Shauil, agus cuirp a chuid mac, agus thug iad gu Iabes iad, agus dh'adhlaic iad an cnàmhan fo an daraig ann an Iabes, agus thraisg iad seachd làithean.
13 Mar so dh'eug Saul air son a chionta a rinn e an aghaidh an Tighearn', an aghaidh focail an Tighearna[a] nach do ghléidh e, agus mar an ceudna a chionn gu-n d'iarr e *bean* aig an robh leannan-sìth, a dh'fhiosrachadh *dhith*[b];
14 Agus nach d'fhiosraich e de'n Tighearn': uime sin mharbh se e, agus thionndaidh e an rìoghachd[c] a dh'ionnsuidh Dhaibhidh mhic Iese[1].

CAIB. XI.

1 *Rinneadh Daibhidh 'n a rìgh air Israel aig Hebron.* 5 *Ghlac e tùr Shioin.* 10 *Aireamh a dhaoine treuna.*

AN sin chruinnich Israel uile iad féin[e] a dh'ionnsuidh Dhaibhidh gu Hebron, ag ràdh, Feuch *is* sinne do chnàimh agus d'fheòil.
2 Agus a bhàrr air so, 's an ùine 'chaidh seachad, eadhon an uair a bha Saul 'n a rìgh, *bu* tusa a threòraich a mach, agus a thug a steach Israel; agus thubhairt an Tighearna do Dhia riut, Beathaichidh[3] tusa mo shluagh Israel[f], agus bithidh tu a'd' cheannard air mo shluagh Israel.
3 Agus thàinig uile sheanairean Israeil a dh'ionnsuidh an rìgh gu Hebron; agus rinn Daibhidh coimhcheangal riu ann an Hebron 'am fianuis an Tighearn': agus dh'ung iad Daibhidh 'n a rìgh air Israel, a réir focail an Tighearna, le làimh Shamueil[g].
4 Agus chaidh Daibhidh agus Israel uile gu Ierusalem, (is e sin Iebus[h],) far *an robh* na h-Iebusaich, luchd-àiteachaidh an fhearainn.
5 Agus thubhairt luchd-àiteachaidh Iebuis ri Daibhidh, Cha tig thu 'n so. Gidheadh, ghlac Daibhidh tùr Shioin; *is* e sin baile Dhaibhidh.
6 Agus thubhairt Daibhidh, Ge b'e bhuaileas na h-Iebusaich an toiseach, bithidh esan 'n a cheannard agus 'n a uachdaran. Agus chaidh Ioab, mac Sheruiah, suas an toiseach, agus bha e 'n a cheannard.
7 Agus ghabh Daibhidh còmhnuidh 's an tùr; uime sin thug iad baile Dhaibhidh[4] mar ainm air.
8 Agus thog e am baile mu'n cuairt, eadhon o Mhilo mu'n cuairt: agus chuir Ioab suas a rìs a' chuid eile de'n bhaile.
9 Agus dh'fhàs Daibhidh na bu mhò, agus na bu mhò; oir *bha* Tighearna nan sluagh leis.
10 Agus *is* iad so roghadh nan daoine treuna a *bha* aig Daibhidh, a neartaich iad féin leis 'n a rìoghachd, *agus* le Israel uile, gu rìgh a dheanamh dheth, a réir focail an Tighearna mu thimchioll Israeil.
11 Agus *is* e so àireamh nan daoine treuna a *bha* aig Daibhidh; Iasobeam, mac Hachmoni, 'n a cheann air triuir: thog esan a shleagh an aghaidh thri ceud, a mharbhadh leis 's an aon àm.

B.C. 1056.
[a] 1 Sam. 13. 13; 15. 23
[b] 1 Sam. 28. 7, &c.
[c] 1 Sam. 16. 1, 13; 28. 17; 2 Sam. 3. 9, 10; 5. 3
[1] *Isai.*
[d] 1 Sam. 31. 1, &c.
[e] 2 Sam. 5. 1, &c.
[2] *fhuair.*
[3] *riaghlaidh.*
[f] Salm 78. 71; Ier. 3. 15
[g] 1 Sam. 16. 1, 12
[h] Bre. 1. 21; 19. 10
[i] Lebh. 26. 31
[4] 's e sin, *Sion*, 2 *Sam.* 5. 7.
[j] 1 Sam. 31. 10

12 Agus 'n a dhéigh-san *bha* Eleasar, mac Dhodo, an t-Ahohach: *b*'aon esan de na tri gaisgich.

13 Bha esan maille ri Daibhidh ann am Pas-damim[1], agus an sin bha na Philistich air cruinneachadh 'an ceann a chéile gu cath; [agus dh'imich fir Israeil rompa:

Dh' éirich esan, agus bhuail e na Philistich gus an robh a làmh sgìth, agus gu-n do lean a làmh ris a' chlaidheamh. Agus dh'oibrich an Tighearna saorsa mhòr air an là sin; agus phill an sluagh 'n a dhéigh a mhàin a dh'fhaobhachadh.

Agus 'n a dhéigh-san bha Samah, mac Agee, an Hararach; agus chruinnicheadh na Philistich 'n am buidhinn[b];] far an robh dail fhearainn làn eorna; agus theich an sluagh roimh na Philistich.

14 Agus shuidhich iadsan iad féin 'am meadhon na dalach *sin*, agus dhìon iad i, agus mharbh iad na Philistich: agus shaor an Tighearn' *iad* le saorsa mhòir.

15 A nis chaidh triuir de na deich ceannaird fhichead sìos do'n charraig a dh'ionnsuidh Dhaibhidh[c], gu uaimh Adullaim: agus champaich feachd nam Philisteach ann an gleann Rephaim[d].

16 Agus *bha* Daibhidh an sin 's an daingneach; agus *bha* freiceadan nam Philisteach an sin ann am Bet-lehem.

17 Agus mhiannaich Daibhidh[e], agus thubhairt e, O nach tugadh neach dhomh deoch uisge o thobar Bhet-lehem, a *tha* aig a' gheata!

18 Agus bhris an triuir troimh fheachd nam Philisteach, agus tharruing iad uisge á tobar Bhet-lehem a *bha* aig a' gheata agus ghabh iad *e*, agus thug iad *e* gu Daibhidh: ach cha-n òladh Daibhidh e, ach thaom e mach e do an Tighearn'[f].

19 Agus thubhairt e, Nar leigeadh mo Dhia dhomh gu-n deanainn an ni so: an òlainn-sa fuil nan daoine so[g] a chuir an anaman ann an cunnart[h]? oir le cunnart an anaman thug iad leo e: uime sin cha-n òladh e dheth. Na nithe sin rinn an triuir dhaoine treuna.

20 Agus bha Abisai[i], bràthair Ioaib, 'n a cheann air triuir: agus thog e a shleagh an aghaidh tri cheud, a mharbh e; agus *bha* ainm aige am measg thriuir.

21 De'n triuir *b'e* a b'urramaiche na an dithis, agus bha e 'n a cheannard orra: gidheadh, cha d' ràinig e gu ruig a' *cheud* triuir.

22 *Mharbh* Benaiah, mac Iehoiada, mhic duine ghaisgeil o Chabseel, a rinn mòran ghniomhara, mharbh esan dithis fhear leòmhanta de Mhoab: chaidh e sìos mar an ceudna, agus mharbh e leòmhan ann am meadhon sluichd air latha sneachda.

23 Agus mharbh e Eiphiteach, duine de mheudachd *mhòir*, cùig làmhan-coille air àirde; agus ann an làimh an Eiphitich *bha* sleagh cosmhuil ri garman figheadair; ach chaidh esan sìos d'a ionnsuidh le luirg, agus spìon e 'n t-sleagh á làimh an Eiphitich, agus mharbh e le 'shleagh féin e[a].

24 Na *nithe* sin rinn Benaiah mac Iehoiada, agus *bha* ainm aige am measg triuir dhaoine treuna.

25 Feuch, de'n triuir b'e a b'urramaiche, ach cha d' ràinig e gu ruig a' *cheud* triuir: agus chuir Daibhidh e os ceann a fhreiceadain.

26 Mar an ceudna *b'iad* daoine treuna nan armailt, Asahel bràthair Ioaib, Elhanan mac Dhodo o Bhet-lehem,

27 Samot[2] an Harorach[3], Heles am Pelonach,

28 Ira mac Iceis an Tecoach, Abieser an t-Anatotach,

29 Sibecai an Husatach, Ilai an t-Ahohach,

30 Maharari an Netophatach, Heled mac Bhaanah an Netophatach,

31 Itai mac Ribai o Ghibeah chloinn Bheniamin, Benaiah am Piratonach,

32 Hurai o shruthaibh Ghaais, Abiel an t-Arbatach,

33 Asmabhet am Baharumach, Eliabha an Saalbonach.

34 Mic Haseim[4] a' Ghisonaich; Ionatan mac Shage an Hararach,

35 Ahiam mac Shacair an Hararach, Eliphal mac Uir,

36 Hepher am Mecheratach, Ahiah am Pelonach,

37 Hesro an Carmeleach, Naarai mac Esbai,

38 Ioel bràthair Natain, Mibchar mac Hageri,

39 Selec an t-Amonach, Naharai am Berotach, fear-iomchair arm Ioaib mhic Sheruiah,

40 Ira an t-Itreach, Gareb an t-Itreach,

41 Uriah an Hiteach, Sabad mac Ahlai,

42 Adina mac Shisa an Reubeneach, ceannard de na Reubenich, agus deich 'ar fhichead maille ris,

43 Hanan mac Mhaacah, agus Iosaphat am Mitneach,

44 Udsia an t-Asteratach, Sama agus Iehiel mic Hotaim an Arocrich,

45 Iediael mac Shimri, agus Ioha a bhràthair an Tidseach,

46 Eliel am Mahabhach, agus Ieribai agus Iosabhiah mic Elnaaim, agus Itmah am Moabach,

47 Eliel, agus Obed, agus Iasiel o Mhesobia.

CAIB. XII.

1 *Na buidhnean a thàinig a dh'ionnsuidh Dhaibhidh gu Siclag.* 23 *Na daoine armaichte a thàinig d'a ionnsuidh gu Hebron.*

A NIS *is* iad so iadsan a thàinig a dh'ionnsuidh Dhaibhidh gu Siclag[j], 'n uair a bha e fathast 'g a chumail féin a stigh air eagal Shauil mhic Chis: agus *bha* iad am measg nam fear treuna, 'n an luchd-cuideachaidh 's a' chogadh.

2 *Bha iad* armaichte le boghachan,

B.C. 1048.

[a] 1 Sam. 17. 51
[1] no, *Ephes-damim, 1 Sam. 17. 1.*
[2] no, *Samah.*
[3] no, *an Harodach, 2 Sam. 23. 25.*
[b] 2 Sam. 23. 9, 10, 11
[c] 2 Sam. 23. 13
[d] caib. 14. 9
[4] no, *Iasen, 2 Sam. 23. 32, 33.*
[e] Salm 107. 5
[f] 1 Sam. 7. 6
[g] Lebh. 17. 10, 11; Salm 72. 14
[h] Bre. 5. 18; 9. 17; 1 Sam. 19. 5
[i] 2 Sam. 23. 18, &c.
[j] 1 Sam. 27. 2, 6

agus teòma leis an làimh dheis agus chlì
air clachan *a thilgeadh*[a], agus saighdean
á bogha, *eadhon* de bhràithribh Shauil de
Bheniamin.
3 *B'e* Ahicser a bu bharraichte *dhiubh*,
an sin Ioas, mic Shemaah a' Ghibeataich;
agus Iesiel agus Pelet mic Asmabheit;
agus Beracha, agus Iehu an t-Anatotach,
4 Agus Ismaiah an Gibeonach, duine
treun am measg an deich 'ar fhichead;
agus os ceann an deich 'ar fhichead;
agus Ieremiah, agus Iehasiel, agus Iohanan, agus Iosabad an Gederatach,
5 Elusai, agus Ierimot, agus Bealiah,
agus Semariah, agus Sephatiah an Haruphach,
6 Elcanah, agus Iesia, agus Asareel,
agus Ioeser, agus Iasobeam, na Corhaich,
7 Agus Ioelah, agus Sebadiah, mic
Ierohaim o Ghedor.
8 Agus de na Gadaich chaidh thairis a
dh'ionnsuidh Dhaibhidh, do'n daingneach
anns an fhàsach, daoine treuna, fir-chogaidh *iomchuidh* chum catha, d'am b'aithne[1]
sgiath agus targaid a laimhseachadh, aig
an robh an gnùisean mar ghnùisibh leòmhan, agus iad co luath ris na h-éildibh
air na beanntaibh[d];
9 Eser an ceud fhear, Obadiah an dara,
Eliab an treasa,
10 Mismanah an ceathramh, Ieremiah
an cùigeamh,
11 Atai an seathamh, Eliel an seachdamh,
12 Iohanan an t-ochdamh, Elsabad an
naothamh,
13 Ieremiah an deicheamh, Machbanai
an t-aon fhear deug.
14 *Bha* iad sin de mhacaibh Ghad 'n an
ceannardaibh an t-slòigh: an t-aon a bu
lugha dhiubh os ceann ceud, agus an
t-aon a bu mhò os ceann mìle.
15 Sin iadsan a chaidh thairis air Iordan
's a' cheud mhìos, an uair a bha 'sruth a'
cur thairis air a bruachaibh uile[g]; agus
chuir iad an ruaig air *muinntir* nan gleann
uile, a làimh na h-àirde 'n ear, agus na
h-àirde 'n iar.
16 Thàinig mar an ceudna *cuid* de
chloinn Bheniamin agus Iudah do'n
daingneach a dh'ionnsuidh Dhaibhidh.
17 Agus chaidh Daibhidh a mach 'n an
coinneamh, agus fhreagair e, agus thubhairt e riu, Ma thàinig sibh gu sìochail
a m'ionnsuidh-sa a chuideachadh leam,
bithidh mo chridhe leibh le aon rùn: ach
ma *thàinig sibh* a chum mo bhrath do
m'naimhdibh, 'n uair nach 'eil eucoir air
bith a'm' làmhan, gu-n amhairceadh Dia
ar n-aithrichean air a *sin*, agus gu-n
cronaicheadh se *e*.
18 An sin thàinig an spiorad air
Amasai[j], am fear a b'inbhiche de na
ceannardaibh, *agus thubhairt e*, Leatsa
tha sinne, a Dhaibhidh, agus air do
thaobh, a mhic Iese: sìth, sìth dhuit, agus
sìth do d' luchd-cuideachaidh: oir tha
do Dhia a' còmhnadh leat. Agus ghabh
Daibhidh iad, agus rinn e iad 'n an
ceannardaibh na buidhne.
19 Agus chaidh *cuid* de Mhanaseh
thairis a dh'ionnsuidh Dhaibhidh 'n uair
a thàinig e leis na Philistich an aghaidh
Shauil gu cath[b], ach cha do chuidich iad
leo; oir, le comhairle, chuir tighearnan
nam Philisteach air falbh e, ag ràdh, Le
cunnart ar ceann-ne théid e thairis a
dh'ionnsuidh Shauil a thighearna.
20 'N uair a bha e 'dol gu Siclag, chaidh
thairis d'a ionnsuidh de Mhanaseh, Adnah, agus Iosabad, agus Iediael, agus
Michael, agus Iosabed, agus Elihu, agus
Siltai, cinn-fheadhna nam mìltean a *bha*
de Mhanaseh.
21 Agus chuidich iad le Daibhidh an
aghaidh buidhne nan creachadairean[c]:
oir *bu* daoine treuna iad uile, agus bha
iad 'n an ceannardaibh 's an fheachd.
22 Oir mu'n àm *sin* là an déigh là,
thàinig iad a dh'ionnsuidh Dhaibhidh a
chòmhnadh leis, gus an robh feachd mòr
ann, mar fheachd Dhé.
23 Agus *is* e so àireamh nan *daoine*
armaichte chum cogaidh, a thàinig a
dh'ionnsuidh Dhaibhidh gu Hebron, a
thionndadh rìoghachd Shauil d'a ionnsuidh-san[e], a réir focail an Tighearna:
24 Mic Iudah, a ghiùlain sgiath agus
sleagh, sè mìle agus ochd ceud, armaichte
chum cogaidh.
25 De mhacaibh Shimeoin, fir threuna
gu cogadh, seachd mìle agus ceud.
26 De mhacaibh Lebhi, ceithir mìle
agus sè ceud.
27 Agus Iehoiada, ceannard nan Aaronach, agus maille ris tri mìle agus seachd
ceud.
28 Agus Sadoc[f] òganach ro threun,
agus de thigh 'athar dà cheannard 'ar
fhichead.
29 Agus de mhacaibh Bheniamin,
luchd-dàimh Shauil, tri mìle; oir fathast[h] *bha* a' chuid 'bu mhò dhiubh 'n am
freiceadan air tigh Shauil.
30 Agus de mhacaibh Ephraim, fichead
mìle agus ochd ceud, fir threuna, ainmeil
ann an tigh an aithrichean.
31 Agus de leth-thréibh Mhanaseh,
ochd mìle deug, a dh'ainmicheadh air an
ainmibh, gu teachd a dheanamh Dhaibhidh 'n a rìgh.
32 Agus de mhacaibh Isachair, aig an
robh aithne air na h-aimsiribh[i], a thuigsinn ciod a bu chòir do Israel a dheanamh, *bu* dà cheud an ceannardan; agus
am bràithrean uile aig an ordugh-san.
33 De Shebulun a' mheud 's a chaidh
mach gu cath, daoine teòma ann an cogadh[1], le uil' innealaibh cogaidh, deich
agus dà fhichead mìle, a chuideachadh
Dhaibhidh gun cheilg 'n an cridhe.
34 Agus de Naphtali mìle ceannard,
agus maille riu-san, le sgéith agus sleagh,
seachd mìle deug 'ar fhichead.

R.C. 1047.

a Bre. 20. 16
b 1 Sam. 29. 2, 3
c 1 Sam. 30. 1-10
d 2 Sam. 2. 18; Dàn 8. 14
e caib. 11. 1
f 2 Sam. 8. 17
g Ios. 3. 15
h 2 Sam. 2. 8, 9
i Est. 1. 13; Isa. 33. 6; Mic. 6. 9; Seum. 3. 13, 17
1 *d'am b'aithne ordugh blàir.*
j 2 Sam. 17. 25

35 Agus de na Danaich, teòma ann an cogadh, ochd mìle fichead agus sè ceud.

36 Agus de Aser, a' mheud 's a rachadh a mach gu cath, teòma ann an cogadh, dà fhichead mìle.

37 Agus air an taobh eile de Iordan, de na Reubenich, agus de na Gadaich, agus de leth-thréibh Mhanaseh, le uil' innealaibh cogaidh chum catha, ceud agus fichead mìle.

38 Na fir chogaidh sin uile, d'am b'aithne dol 'an ordugh *blàir*, le cridhe iomlan thàinig iad gu Hebron a dheanamh Dhaibhidh 'n a rìgh os ceann Israeil uile: agus mar an ceudna *bha* 'chuid eile de Israel gu léir a dh'aon chridhe chum Daibhidh a dheanamh 'n a rìgh.

39 Agus bha iad an sin maille ri Daibhidh tri làithean, ag itheadh agus ag òl: oir dh'ulluich am bràithrean air an son.

40 A bhàrr air sin, thug iadsan a bha fagus doibh, gu ruig Isachar, agus Sebulun, agus Naphtali, aran leo air asalaibh, agus air càmhalaibh, agus air muileidibh, agus air daimh, biadh, min, mill fhìgean, agus bagaidean a dh'fhìon-dhearcaibh tiormaichte, agus fìon, agus oladh, agus daimh, agus caoraich ann am pailteas; oir *bha* aoibhneas ann an Israel.

CAIB. XIII.

1 *Thug Daibhidh an àirc o Chiriat-iearim.* 9 *Bhuail Dia Usa, agus fhuair e bàs.* 13 *Dh' fhàgadh an àirc 'an tigh Obed-edoim.*

AGUS chuir Daibhidh a chomhairle riusan a bha os ceann mhìltean agus cheud, ris gach uile cheannard.

2 Agus thubhairt Daibhidh ri uile chomhchruinneachadh Israeil, Ma *chithear* iomchuidh dhuibh, agus *gur ann* o'n Tighearn' ar Dia *a tha 'chùis*, cuireamaid fios a mach a dh'ionnsuidh ar bràithrean anns gach àit, a dh'fhàgadh ann an uile thìr Israeil[g], agus maille riu-san *a dh' ionnsuidh* nan sagart agus nan Lebhitheach *a tha* 'n am bailtibh *le*'m fearann comh-roinn, iad g'an cruinneachadh féin thugainn.

3 Agus thugamaid a ris àirc ar Dé d'ar n-ionnsuidh: oir cha d'fhiosraich sinn dheth ann an làithibh Shauil[i].

4 Agus thubhairt an comhchruinneachadh gu léir, gu-m bu chòir sin a dheanamh; oir bha an ni ceart ann an sùilibh an t-sluaigh uile.

5 Uime sin chruinnich Daibhidh Israel uile 'an ceann a chéile[j], o Shihor na h-Eiphit[k] gu dol a steach Hamait, chum àirc Dhé a thoirt o Chiriat-iearim.

6 Agus chaidh Daibhidh suas, agus Israel uile do Bhaalah[l], *eadhon* gu Ciriat-iearim a *bhuineadh* do Iudah, a thabhairt leo as a sin àirc Dhé an Tighearn', a tha 'chòmhnuidh *eadar* na ceruban[m], air an gairmear 'ainm.

7 Agus ghiùlain iad àirc Dhé air feun nomha o thigh Abinadaib[a], agus dh' iomain Usa agus Ahio am feun.

8 Agus chluich Daibhidh[b], agus Israel uile 'am fianuis Dhé le 'n uile neart, eadhon le laoidhibh, agus le clàrsaichibh, agus le saltairibh, agus le tiompanaibh, agus le ciombalaibh, agus le trompaidibh.

9 Agus an uair a thàinig iad gu urlarbualaidh Chidoin[1] chuir Usa a mach a làmh a ghabhail greim de'n àirc, oir chuir na daimh air chrith i.

10 Agus las fearg an Tighearn' an aghaidh Usa, agus bhuail se e, a chionn gu-n do chuir e a làmh ris an àirc[c]: agus dh'eug e 'n sin an làthair Dhé[d].

11 Agus bha doilgheas air Daibhidh a chionn gu-n d'rinn an Tighearna briseadh air Usa: agus thug e Peres-usa[2] mar ainm air an àite sin gu ruig an là 'n diugh.

12 Agus bha eagal air Daibhidh roimh Dhia air an là sin, agus thubhairt e, Cionnus a bheir mise àirc Dhé dhachaidh a m'ionnsuidh?

13 Uime sin cha d' thug Daibhidh an àirc d'a ionnsuidh féin gu baile Dhaibhidh; ach thug e a leth-taobh i gu tigh Obed-edoim a' Ghitich.

14 Agus dh'fhan àirc Dhé maille ri teaghlach Obed-edoim 'n a thigh tri mìosan. Agus bheannaich an Tighearna tigh Obed-edoim[e], agus nach *ni* a *bh*'aige.

CAIB. XIV.

1 *Chuir Hiram fiodh agus clachairean a dh' ionnsuidh Dhaibhidh.* 4 *Ainmean a chloinne a rugadh dha ann an Ierusalem.* 8 *Bhuail Daibhidh na Philistich dà uair le àr mòr.*

ANIS chuir Hiram[f] rìgh Thiruis teachdairean a dh'ionnsuidh Dhaibhidh, agus fiodh seudair, agus clachairean, agus saoir, a thogail tighe dha.

2 Agus dh'aithnich Daibhidh gu-n do dhaingnich an Tighearn' e 'n a rìgh air Israel, *agus* gu-n d'àrdaicheadh gu mòr a rìoghachd air son a shluaigh Israeil.

3 Agus ghabh Daibhidh tuilleadh bhan ann an Ierusalem; agus ghin Daibhidh fathast mic agus nigheanan.

4 Agus is iad so ainmean a chloinne[h] a bha aige ann an Ierusalem; Samua, agus Sobab, Natan, agus Solamh,

5 Agus Ibhar, agus Elisua, agus Elphalet,

6 Agus Nogah, agus Nepheg, agus Iaphia,

7 Agus Elisama, agus Beeliada, agus Eliphalet.

8 Agus an uair a chuala na Philistich gu-n d'ungadh Daibhidh 'n a rìgh air Israel uile, thàinig na Philistich gu léir a nìos a dh'iarraidh Dhaibhidh: agus chuala Daibhidh *sin*, agus chaidh e mach 'n an aghaidh.

9 Agus thàinig na Philistich, agus sgaoil siad iad féin ann an gleann Rephaim[n].

10 Agus dh'fhiosraich Daibhidh de Dhia, ag ràdh, An téid mi suas an aghaidh nam

R.C. 1045.

[a] 1 Sam. 7. 1
[b] 2 Sam. 6. 5, &c.
[1] *Nachon*, 2 *Sam*. 6. 6.
[c] caib. 15. 13, 15 Air. 4. 15
[d] Lebh. 10. 2
[2] 's e sin, *briseadh Usa*.
[e] caib. 26. 5 Gen. 30. 27 Gnà. 10. 22
[f] 2 Sam. 5. 11, &c.
[g] 1 Sam. 31. 1 2 Sam. 6. 1-11
[h] caib. 3. 5, &c.
[i] 1 Sam. 7. 1, 2
[j] 2 Sam. 6. 1, &c.
[k] Ios. 13. 3 Ier. 2. 18
[l] Ios. 15. 9, 60
[m] 1 Sam. 4. 4
[n] caib. 11. 15

Philisteach, agus an toir thu thairis iad
a m' làimh? Agus thubhairt an Tigh-
earna ris, Gabh suas, agus bheir mi thairis
iad a d' làimh.
11 Agus thàinig iad gu Baal-perasim ;
agus bhuail Daibhidh an sin iad. Agus
thubhairt Daibhidh, Bhris Dia mo
naimhdean o 'chéile le m' làimh-sa, mar
bhriseadh uisgeachan : uime sin thug iad
Baal-perasim[1] mar ainm air an àite sin.
12 Agus dh'fhàg iad an diathan an
sin, agus thug Daibhidh àithne, agus
loisgeadh iad le teine.
13 Agus thàinig na Philistich a rìs[c],
agus sgaoil siad iad féin anns a' ghleann.
14 Uime sin dh'fhiosraich Daibhidh a
rìs de Dhia ; agus thubhairt Dia ris, Na
gabh suas 'n an déigh ; tionndaidh air
falbh uatha, agus thig orra fa chomhair
craobh nan smeur.
15 Agus an uair a chluinneas tu fuaim
siubhail ann an barraibh chraobh nan
smeur, an sin théid thu mach chum catha;
oir théid Dia a mach romhad, a bhualadh
feachd nam Philisteach.
16 Agus rinn Daibhidh mar a dh'àithn
Dia dha: agus bhuail iad feachd nam
Philisteach o Ghibeon[g] eadhon gu Gaser.
17 Agus chaidh ainm Dhaibhidh a
mach do gach tìr[i], agus thug an Tigh-
earn' 'eagal-san air na h-uile chinnich[k].

CAIB. XV.

1 *Dh'orduich Daibhidh do na Lebhithich an àirc a thoirt suas do'n àit a dh'ulluich e air a son.* 29 *Rinn Michal tàir air 'n a cridhe 'n uair a chunnaic i e a' dannsadh agus a' cluicheadh.*

AGUS rinn Daibhidh dha féin tighean
ann am baile Dhaibhidh, agus
dh'ulluich e àite do àirc Dhé, agus
shuidhich e bùth dhi[m].
2 An sin thubhairt Daibhidh ; cha chòir
do neach air bith àirc Dhé iomchar, ach
do na Lebhithich[n]: oir iadsan ròghnaich
an Tighearna gu àirc Dhé iomchar, agus
gu fritheàladh dha gu bràth.
3 Agus chruinnich Daibhidh Israel uile
'an ceann a chéile gu Ierusalem, gu àirc
an Tighearn' a thoirt suas a dh'ionnsuidh
a h-àite[q], a dh'ulluich e air a son.
4 Agus chruinnich Daibhidh mic Aaroin
agus na Lebhithich :
5 De mhacaibh Chohait ; Uriel an
ceann, agus a bhràithre ceud agus fichead.
6 De mhacaibh Mherari ; Asaiah an
ceann, agus a bhràithre dà cheud agus
fichead.
7 De mhacaibh Ghersoim ; Ioel an
ceann, agus a bhràithre ceud agus deich
'ar fhichead.
8 De mhacaibh Elisaphain[s]; Semaiah
an ceann, agus a bhràithre dà cheud.
9 De mhacaibh Hebroin[t]; Eliel an
ceann, agus a bhràithre ceithir fichead.
10 De mhacaibh Udsieil; Aminadab an
ceann, agus a bhràithre ceud agus dà
fhear dheug.

B.C. 1042.

[a] 2 Each. 5. 11
29. 5
Ese. 48. 11
[1] 's e sin, *àite bhris-idhean.*
[b] caib. 13. 9, 10
2 Sam. 6. 7, 8
[c] rann 9
[d] 2 Each. 13. 17-20
1 Cor. 11. 2
14. 20
[e] Ecs. 25. 14
Air. 4. 15
7. 9
[f] 2 Each. 5. 13
[g] 2 Sam. 5. 25, *Gheba*
[h] caib. 6. 33
[i] Ios. 6. 27
2 Each. 26. 8
Salm 18. 44
[j] caib. 6. 39
[k] Deut. 2. 25
11. 25
[l] caib. 6. 44
[m] caib. 16. 1
[n] Air. 4. 2, 15
Deut. 10. 8
31. 9
[o] Salm xlvi.
[p] Salm vi.
[q] caib. 13. 5
1 Ri. 8. 1
[r] Air. 10. 8
Salm 81. 3
Ioel 2. 1, 15
[s] Ecs. 6. 22
[t] Ecs. 6. 18
[u] 2 Sam. 6. 15, &c.
1 Ri. 8. 1

11 Agus ghairm Daibhidh air Sadoc
agus Abiatar na sagairt, agus air na
Lebhithich, air Uriel, Asaiah, agus Ioel,
Semaiah, agus Eliel, agus Aminadab,
12 Agus thubhairt e riu, *Is* sibhse cinn
aithriche nan Lebhitheach : naomhaich-
ibh sibh féin[a], sibhse agus 'ur bràithre,
chum gu-n toir sibh suas àirc an Tigh-
earna Dé Israeil, a dh'ionnsuidh an àit a
dh'ulluich mise dhi :
13 Oir a chionn nach *robh* sibh *a làthair*
roimhe, rinn an Tighearn' ar Dia briseadh
oirnn[b], do bhrìgh nach d'iarr sinn e air
mhodh dligheach[d].
14 Uime sin naomhaich na sagairt agus
na Lebhithich iad féin, a thabhairt suas
àirce an Tighearna Dé Israeil.
15 Agus ghiùlain mic nan Lebhitheach
àirc Dhé air an guaillibh, leis na lunn-
aibh orra, mar a dh'àithn Maois[e] a réir
focail an Tighearn'.
16 Agus labhair Daibhidh ri uachdarain
nan Lebhitheach, am bràithrean orduch-
adh a *bhi* 'n an luchd-ciuil le innealaibh-
ciuil, saltairibh, agus clàrsaichibh, agus
ciombalaibh, a' deanamh fuaim, a' togail
suas a ghutha le aoibhneas[f].
17 Uime sin dh'orduich na Lebhithich
Heman[h] mac Ioeil ; agus d'a bhràithribh,
Asaph[j] mac Bherechiah ; agus de mhac-
aibh Mherari am bràithribh, Etan[l] mac
Chusaiah :
18 Agus maille riu am bràithrean de'n
dara *ceum*, Sechariah, Ben, agus Iaasiel,
agus Semiramot, agus Iehiel, agus Uni,
Eliab, agus Benaiah agus Maaseiah, agus
Matitiah, agus Elipheleh, agus Micneiah,
agus Obed-edom, agus Ieiel, na dorsairean.
19 Agus bha *an* luchd-ciuil, Heman,
Asaph, agus Etan, gu fuaim a dheanamh
le ciombalaibh umha ;
20 Agus Sechariah, agus Asiel, agus
Semiramot, agus Iehiel, agus Uni, agus
Eliab, agus Maaseiah, agus Benaiah, le
saltairibh air Alamot[o];
21 Agus Matitiah, agus Elipheleh, agus
Micneiah, agus Obed-edom, agus Ieiel,
agus Asasiah, le clàrsaichibh air Seminit[p]
a thoirt barrachd.
22 Agus *bha* Cenaniah uachdaran de
na Lebhithich fa chomhair na laoidh :
sheòl e mu thimchioll na laoidh, a chionn
gu-*n robh* e eòlach.
23 Ach *bha* Berechiah agus Elcanah
'n an dorsairibh do'n àirc.
24 Agus bha Sebaniah, agus Iehosaphat,
agus Nataneel, agus Amasai, agus Sech-
ariah, agus Benaiah, agus Elieser na
sagairt, a' séideadh leis na trompaidibh[r]
roimh àirc Dhé : agus *bha* Obed-edom
agus Iehiah 'n an luchd-gleidhidh doruis
na h-àirce.
25 Mar sin chaidh Daibhidh agus
seanairean Israeil, agus na ceannardan
mhìltean, a thoirt suas àirce coimh-
cheangail an Tighearn' á tigh Obed-
edoim le aoibhneas[u].

26 Agus an uair a chuidich Dia leis na
Lebhithich a ghiùlain àirc coimhcheang-
ail an Tighearna, dh'iobair iad seachd
tairbh òga agus seachd reitheachan.
27 Agus *bha* Daibhidh sgeadaichte le
falluinn a dh'anart grinn, agus na Lebh-
ithich uile a bha 'giùlan na h-àirce, agus
an luchd-ciuil, agus Chenaniah an t-àrd
fhear-seinn am measg an luchd-ciuil:
air Daibhidh mar an ceudna *bha* ephod
anairt.
28 Mar so thug Israel uile suas àirc
coimhcheangail an Tighearna[b] le iolaich,
agus le fuaim a' bhuabhuill, agus le
trompaidibh, agus le ciombalaibh a'
deanamh coimhsheirm le saltairibh agus
clàrsaichibh.
29 Agus an uair a thàinig àirc coimh-
cheangail an Tighearna steach do bhaile
Dhaibhidh, bha Michal nighean Shauil
ag amharc a mach air uinneig, agus
chunnaic i rìgh Daibhidh a' dannsadh[e]
agus a' cluicheadh; agus rinn i tàir air
'n a cridhe[h].

CAIB. XVI.

1 *Thug Daibhidh suas ìobairtean, agus bheannaich e an sluagh.* 7 *A laoidh mholaidh.* 37 *Dh'orduich e cuid de'n t-sluagh a fhrithealadh roimh an àirc.*

AGUS thug iad a steach àirc Dhé[k],
agus chuir iad i ann am meadhon
a' bhùtha a shuidhich Daibhidh air a
son: agus thug iad seachad ìobairtean-
loisgte agus ìobairtean-sìth 'am fianuis
Dhé.
2 Agus an uair a chuir Daibhidh crioch
air na h-ìobairtean-loisgte 'thoirt a suas,
agus na h-ìobairtean-sìth, bheannaich e
an sluagh ann an ainm an Tighearn'.
3 Agus roinn e air gach aon de Israel,
eadar fhearaibh agus mhnathan, do gach
aon, builionn arain, agus mìr maith feòla,
agus copan *fìona*.
4 Agus dh'orduich e *cuid* de na Lebh-
ithich a fhrithealadh roimh àirc an Tigh-
earn', agus a chur air chuimhne[n], agus
a thoirt buidheachais agus cliù do an
Tighearna Dia Israeil:
5 Asaph an ceann, agus 'n a dhéigh-
san Sechariah, an sin Ieiel, agus Semira-
mot, agus Iehiel, agus Matitiah, agus
Eliab, agus Benaiah, agus Obed-edom;
agus Ieiel le saltairibh agus clàrsaichibh;
agus Asaph le ciombalaibh a' deanamh
fuaim:
6 Benaiah mar an ceudna agus Iahasiel
na sagairt, le trompaidibh a ghnàth roimh
àirc coimhcheangail Dhé.
7 An sin air an là sin, thug Daibhidh
seachad a' cheud uair an *laoidh* mholaidh
so do an Tighearn'[q], ann an làimh Asaiph
agus a bhràithre:
8 Molaibh an Tighearna[r], gairmibh
air 'ainm, deanaibh a ghniomharan aith-
nichte am measg nan sluagh.
9 Seinnibh dha-san, seinnibh sailm
dha, labhraibh air 'uile oibribh iongant-
ach[a].
10 Deanaibh-se uaill 'n a ainm naomh:
deanadh cridhe na muinntir a tha 'g
iarraidh an Tighearna gairdeachas.
11 Iarraibh an Tighearn' agus a neart,
iarraibh a ghnùis a ghnàth.
12 Cuimhnichibh 'oibrean iongantach
a rinn e, a chomharaidhean agus breith-
eanais a bheoil;
13 O sibhse a shliochd Israeil 'òglaich-
san, sibhse a chlann Iacoib, a dhaoine
taghta-san.
14 *Is* esan an Tighearn' ar Dia-ne; air
feadh na talmhainn uile *tha* a bhreith-
eanais-san.
15 Cuimhnichibh an còmhnuidh a
choimhcheangal, am focal *a* dh'àithn e
do mhìle ginealach;
16 A rinn e ri Abraham[c], agus a
mhionnan do Isaac[d]:
17 Agus dhaingnich e sin do Iacob[f]
mar lagh, do Israel[g] mar choimhcheangal
bith-bhuan[i],
18 Ag ràdh, Dhuit-sa bheir mi fearann
Chanaain, crannchur 'ur n-oighreachd;
19 An uair nach robh iad ach ro
thearc ann an àireamh, agus 'n an coig-
rich ann[j].
20 Agus a chaidh iad o chinneach gu
cinneach, agus o rìoghachd gu sluagh
eile;
21 Cha do leig e le duine sam bith
eucoir a dheanamh orra; agus smachdaich
e rìghrean[l] air an son,
22 *Ag ràdh*, Na beanaibh ri m' dhaoin-
ibh ungta, agus air m'fhàidhibh na dean-
aibh eron sam bith.
23 Seinnibh do'n Tighearna[m], gach uile
thìr; foillsichibh o là gu là a shlàinte.
24 Cuiribh a ghlòir an céill am measg
nan cinneach; 'oibre iongantach am
measg nan uile shluagh:
25 Oir *is* mòr an Tighearn', agus ro
airidh air cliù; agus *is* aobhar eagail
esan os ceann nan uile dhiathan:
26 Oir *is* ìodholan uile dhiathan nan
cinneach[o]; ach is e an Tighearn' a rinn
na nèamhan[p].
27 *Tha* glòir agus mòralachd 'n a làth-
air; neart agus subhachas 'n a ionad-san.
28 Thugaibh do an Tighearna, sibhse
'fhineacha nan sluagh; thugaibh do an
Tighearn' urram agus neart.
29 Thugaibh do an Tighearn' an t-urram
a's cubhaidh d'a ainm: thugaibh tabh-
artas leibh, agus thigibh 'n a làthair:
sleuchdaibh do an Tighearn' ann am
maise na naomhachd.
30 Bitheadh eagal oirbh 'n a fhianuis-
san, gach uile thìr: daingnichear an
domhan *leis*, air chor as nach gluaisear e.
31 Bitheadh na nèamhan ait, agus
deanadh an talamh gairdeachas; agus
abradh iad am measg nan cinneach, Tha
an Tighearn' a' rìoghachadh.
32 Beucadh an fhairge, agus a làn:

B.C. 1042.

a Mal. 3. 16
b caib. 13. 8; 2 Each. 5. 12; Esr. 3. 10, 11; Salm 47. 1, &c.; 68. 25; 98. 4-6; 150. 3-5
c Gen. 17. 2
d Gen. 26. 3
e Salm 140. 3; Ecl. 3. 4
f Gen. 28. 13; 35. 11
g Ecs. 3. 17; Ios. 24. 11-13
h Salm 69. 7-9
i Ier. 11. 2-7
j Gen. 34. 30
k 2 Sam. 6. 17-19
l Gen. 12. 17; 20. 3; Ecs. 7. 15, &c.
m Salm xcvi.
n Salm lxxviii. lxxix.
o Lebh. 19. 4; Isa. 44. 9, &c.; Ier. 10. 10-14
p Salm 102. 25; Isa. 40. 26; 44. 24; Tais. 14. 7
q 2 Sam. 22. 1; 23. 1
r Salm 105. 1-15

deanadh a' mhachair gairdeachas, agus
gach *ni* a *tha* innte.
33 An sin seinnidh craobhan na coille
gu h-àrd-ghuthach an làthair an Tigh-
earn', a chionn gu bheil e 'teachd a thoirt
breth air an talamh.
34 Molaibh an Tighearn'[a], oir *tha* e
maith ; oir gu bràth *mairidh* a thròcair.
35 Agus abraibh-se, Tèaruinn sinn, O
'Dhé ar slàinte[b], agus cruinnich r'a chéile
sinn, agus saor sinn o na cinnich, a chum
gu-n toir sinn moladh do d'ainm naomh-
sa, agus gu-n dean sinn uaill ann ad chliù.
36 Beannaichte gu robh an Tighearna
Dia Israeil gu saoghal nan saoghal[c].
Agus thubhairt an sluagh uile[d], Amen,
agus chliùthaich iad an Tighearn'.
37 Agus dh'fhàg e an sin fa chomhair
àirce coimhcheangail an Tighearn', Asaph
agus a bhràithrean, a fhrithealadh air
beulaobh na h-àirce an còmhnuidh, mar
a dh'iarradh obair gach là :
38 Agus Obed-edom, agus am bràith-
rean, ochd agus tri fichead : Obed-edom
mar an ceudna, mac Iedutuin, agus
Hosah, 'n an dorsairibh :
39 Agus Sadoc an sagart, agus a
bhràithrean na sagairt, fa chomhair
pàilliuin an Tighearn', anns an àit àrd a
bh'ann an Gibeon[j],
40 A dh'iobradh ìobairt-loisgte do an
Tighearn' air altair na h-ìobairt-loisgte
a ghnàth, 's a' mhaduinn agus 's an
fheasgar[l], agus *a dheanamh* a réir gach
ni a tha sgrìobhta ann an lagh an Tigh-
earn', a dh'àithn e do Israel :
41 Agus maille riu-san Heman agus
Iedutun, agus a' chuid eile a thaghadh, a
ghairmeadh air an ainmibh, a thoirt cliù
do an Tighearn', a chionn gu *bheil* a
thròcair bith-bhuan[o]:
42 Eadhon maille riu-san Heman agus
Iedutun le trompaidibh, agus le ciombal-
aibh[p], a' deanamh fuaim, agus le inneal-
aibh ciuil Dhé : agus *bha* mic Iedutuin
'n an dorsairibh[q].
43 Agus dh'fhalbh an sluagh uile[s],
gach duine d'a thigh féin : agus phill
Daibhidh a bheannachadh a thighe féin.

CAIB. XVII.

1 *Thoirmisg Natan do Dhaibhidh tigh a thogail do Dhia.* 11 *Fhuair Daibhidh gealladh air beannachdaibh àraidh 'n a shliochd.* 16 *'Urnuigh agus a laoidh mholaidh.*

A NIS an uair a bha Daibhidh 'n a
shuidhe 'n a thigh, thubhairt Daibh-
idh ri Natan am fàidh[w], Feuch, *tha* mise
a'm' chòmhnuidh ann an tigh seudair,
ach *tha* àirc coimhcheangail an Tigh-
earna fo chùirteinibh.
2 Agus thubhairt Natan ri Daibhidh[z],
Dean gach ni a *tha* ann ad chridhe ; oir
tha Dia leat.
3 Agus air an oidhche sin féin thàinig
focal Dhé gu Natan, ag ràdh,
4 Falbh agus innis do m'òglach Daibh-
idh, Mar so tha an Tighearn' ag ràdh,
Cha tog thusa tigh dhomhsa gu còmh-
nuidh'ghabhail ann :
5 Oir cha do ghabh mise còmhnuidh
ann an tigh o'n là air an d' thug mi nìos
Israel as an Eiphit gus an là 'n diugh,
ach bha mi o bhùth gu bùth, agus o
phàilliun *gu pàilliun.*
6 Ge b'e taobh a chaidh mi le Israel
uile, an do labhair mi focal ri aon de
bhreitheamhnaibh Israeil, (d'an d'àithn
mi mo shluagh a bheathachadh,) ag ràdh,
C'ar son nach do thog sibh dhomh tigh
seudair ?
7 A nis uime sin mar so their thu ri
m' sheirbhiseach Daibhidh, Mar so tha
Tighearna nan sluagh ag ràdh, thug mi
thu o chrò nan caorach[e], o leantuinn nan
caorach, gu bhi 'ad cheannard air mo
shluagh Israel :
8 Agus bha mi leat gach taobh a chaidh
thu[f], agus ghearr mi as do naimhdean
uile romhad[g], agus rinn mi dhuit ainm
cosmhuil ri ainm nan *daoine* mòra a *tha*
air an talamh.
9 Agus dh'orduich mi àite do m'shluagh
Israel, agus shuidhich mi iad[h], agus gabh-
aidh iad còmhnuidh 'n an àit, agus cha
ghluaisear iad tuilleadh[i]; cha mhò a
chlaoidheas clann na h-aingidheachd iad
tuilleadh[k], mar an toiseach,
10 Agus o'n àm 's an d'àithn mi do
bhreitheamhnaibh a *bhi* os ceann mo
shluaigh Israeil[m]: agus ceannsaichidh mi
do naimhdean uile[n]. Mar an ceudna
tha mi 'g innseadh dhuit gu-n tog an
Tighearna tigh dhuit.
11 Agus an uair a choimhlionar do
làithean, agus gur éigin duit triall maille
ri d'aithrichibh, togaidh mise suas do
shliochd a'd' dhéigh, a bhitheas de d'
mhacaibh ; agus daingnichidh mi a rìogh-
achd-san.
12 Togaidh esan tigh dhomh, agus
daingnichidh mi a rìgh-chaithir gu bràth.
13 Bithidh mi a'm' athair dha[r], agus
bithidh esan 'n a mhac dhomhsa, agus
cha toir mi mo thròcair air falbh uaith[t],
mar a thug mi uaithe-san a bha romhad-
sa.
14 Agus suidhichidh mi e[u] ann am
thigh agus ann am rìoghachd gu bràth ;
agus bithidh a rìgh-chaithir daingean gu
bràth[v].
15 A réir nam briathra so uile, agus a
réir an taisbeanaidh so uile, mar sin
labhair Natan ri Daibhidh.
16 An sin chaidh rìgh Daibhidh a
stigh, agus shuidh e 'am fianuis an Tigh-
earn', agus thubhairt e, Cò mise[x], O
Thighearna Dhé, agus ciod e mo thigh[y],
gu-n d' thug thu mi gu ruige so ?
17 Agus bu bheag so a'd' shuilibh-sa,
O Dhé, oir labhair thu *mar an ceudna*
mu thigh do sheirbhisich ré aimsir fhada
ri teachd, agus thug thu meas orm a réir
staid duine àrd-inbhich, a Thighearna Dhé.

R.C. 1042.

[a] 2 Each. 5. 13; 7. 3; Salm 106. 1; 107. 1; 118. 1; 136. 1
[b] Salm 106. 47, 48
[c] 1 Ri. 8. 15
[d] Deut. 27. 15; Neh. 8. 6; 1 Cor. 14. 16
[e] 1 Sam. 16. 11, 12
[f] Gen. 28. 15; 1 Sam. 18. 14; 2 Sam. 8. 6, 14
[g] Salm xviii.
[h] Salm 92. 13; Isa. 61. 3; Ier. 24. 6
[i] Tais. 3. 12
[j] 2 Each. 1. 3, 13
[k] Ese. 28. 24; Tais. 21. 4
[l] Ecs. 29. 38; Air. 28. 3, 4
[m] Bre. 2. 14-18
[n] Salm 18. 40, &c.; 1 Cor. 15. 25
[o] rann 34; Esr. 3. 11; Salm 103. 17; Ier. 33. 11
[p] Salm 150. 5
[q] Salm 84. 10
[r] 2 Sam. 7. 14, 15
[s] 2 Sam. 6. 19, 20
[t] Salm 89. 28, &c.; Isa. 55. 3
[u] Luc. 1. 33
[v] Salm 72. 17
[w] 2 Sam. 7. 1, &c.; 2 Each. 6. 7-9
[x] Gen. 32. 10; Eph. 3. 8
[y] Bre. 6. 15
[z] 1 Cor. 13. 9

18 Ciod tuilleadh is urrainn Daibhidh a ràdh riut, air son urraim do sheirbhisich? ach is aithne dhuit do sheirbhiseach.

19 A Thighearn', is ann air son do sheirbhisich[a], agus a réir do chridhe féin[b] a rinn thu na nithe mòra so uile, a chum gu-n deanadh tu na nithe mòra *so* gu léir aithnichte.

20 O Thighearna, cha-*n 'eil* neach ann cosmhuil riutsa[c], agus cha-*n 'eil* Dia ann ach thusa, a réir gach ni a chuala sinn le'r cluasaibh.

21 Agus cia an cinneach air thalamh cosmhuil ri d' shluagh Israel[d], a chaidh Dia a shaoradh mar shluagh dha féin, a dheanamh ainme dhuit féin, *a dheanamh* nithe mòra agus uamhasach le cinnich fhògradh roimh do shluagh, a shaor thu as an Eiphit?

22 Oir rinn thu do shluagh Israel 'n an sluagh dhuit féin gu bràth[f]; agus tha thusa, a Thighearn', a'd' Dhia aca.

23 A nis ma ta, a Thighearn', am focal a labhair thu mu thimchioll do sheirbhisich, agus mu thimchioll a thighe, daingnichear e gu bràth[g], agus dean mar a thubhairt thu.

24 Bitheadh e eadhon air a dhaingneachadh, agus àrdaichear d'ainm-sa gu bràth, ag ràdh, *Is e* Tighearna nan sluagh Dia Israeil, a's Dia do Israel[h]: agus *bitheadh* tigh Dhaibhidh do sheirbhisich air a dhaingneachadh[i] a'd' fhianuis.

25 Oir dh'fhoillsich thusa, O mo Dhia, do d' sheirbhiseach, gu-n togadh tu tigh dha: uime sin fhuair do sheirbhiseach *'n a chridhe* urnuigh a dheanamh a'd' làthair.

26 Agus a nis, a Thighearn', *is* tu féin Dia, agus gheall thu do d' sheirbhiseach am maitheas so.

27 A nis uime sin, gu ma toil leat tigh do sheirbhisich a bheannachadh, a chum gu-m bi e gu bràth a'd' fhianuis: oir an uair a bheannaicheas tusa, a Thighearna, beannaichte *bithidh e* gu bràth[l].

CAIB. XVIII.

1 *Cheannsaich Daibhidh na Philistich, agus thug e na Moabaich fo chìs.* 3 *Bhuail e Hadareser agus na Sirianaich.* 9 *Chuir Tou a mhac le tiodhlacaibh a dh'ionnsuidh Dhaibhidh.* 13 *Chuir Daibhidh freiceadain ann an Edom.* 15 *A luchd-dreuchd.*

AGUS an déigh so bhuail Daibhidh na Philistich[n], agus cheannsaich e iad; agus ghlac e Gat agus a bhailte beaga á làimh nam Philisteach.

2 Agus bhuail e Moab; agus bha na Moabaich 'n an seirbhisich aig Daibhidh, agus thug iad tabhartais leo.

3 Agus bhuail Daibhidh Hadareser rìgh Shobah gu ruig Hamat, an uair a chaidh e a dhaingneachadh a thighearnais aig amhainn Euphrates.

4 Agus thug Daibhidh uaith mìle carbad, agus seachd mìle marcach, agus fichead mìle coisiche: agus ghearr Daibhidh speirean *each* nan carbad uile, ach dh'fhàg e dhiubh *diol* cheud carbad.

5 Agus an uair a thàinig Sirianaich Dhamascuis a chuideachadh le Hadareser rìgh Shobah, mharbh Daibhidh de na Sirianaich dà mhìle fichead fear.

6 An sin chuir Daibhidh freiceadain ann an Siria Dhamascuis; agus bha na Sirianaich 'n an seirbhisich aig Daibhidh, agus thug iad tabhartais leo. Agus ghléidh an Tighearna Daibhidh gach taobh a chaidh e.

7 Agus ghabh Daibhidh na sgiathan òir a bh'air seirbhisich Hadareseir, agus thug e iad gu Ierusalem.

8 Agus o Thibat[1] agus o Chun, bailtibh Hadareseir, thug Daibhidh ro mhòran umha, leis an d' rinn Solamh an fhairge umha[e], agus na puist, agus na soithichean umha.

9 Agus an uair a chuala Tou rìgh Hamait gu-n do bhuail Daibhidh uile shluagh Hadareseir rìgh Shobah,

10 Chuir e Hadoram[2] a mhac gu rìgh Daibhidh, a chur fàilte air, agus g'a bheannachadh, a chionn gu-n do chog e an aghaidh Hadareseir, agus gu-n do bhuail se e; (oir bha Hadareser a' cogadh ri Tou;) agus *leis-san* gach uile ghnè shoithichean òir, agus airgid, agus umha.

11 Iad sin mar an ceudna choisrig rìgh Daibhidh do'n Tighearna, maille ris an airgiod[j] agus an òr a thug e o na cinnich *so* uile; o Edom, agus o Mhoab, agus o chloinn Amoin, agus o na Philistich, agus o Amalec.

12 Os bàrr, mharbh Abisai mac Sheruiah de na h-Edomaich ann an gleann an t-salainn ochd mìle deug[k].

13 Agus chuir e freiceadain ann an Edom; agus bha na h-Edomaich uile 'n an seirbhisich aig Daibhidh. Agus ghléidh an Tighearna Daibhidh gach taobh a chaidh e.

14 Agus rìghich Daibhidh air Israel uile; agus bha e a' cur 'an gniomh breitheanais agus ceartais d'a shluagh uile[m].

15 Agus *bha* Ioab mac Sheruiah os ceann na h-armailte; agus Iehosaphat mac Ahiluid 'n a sheanachaidh;

16 Agus Sadoc mac Ahituib, agus Ahimelech mac Abiatair 'n an sagartaibh; agus Sabhsa[3] 'n a sgrìobhaiche;

17 Agus Benaiah mac Iehoiada os ceann nan Cereteach, agus nam Peleteach. Agus *b'iad* mic Dhaibhidh a bu mhò inbhe mu thimchioll an rìgh.

CAIB. XIX.

1 *Bhuin Hanun gu h-aingidh ri teachdairibh Dhaibhibh.* 6 *Bhuail Ioab clann Amoin agus na Sirianaich a thàinig g'an còmhnadh.* 17 *Cheannsaich Daibhidh na Sirianaich.*

AGUS an déigh so fhuair Nahas rìgh chloinn Amoin bàs[o], agus rìghich a mhac 'n a àit.

R.C. 1042.

[a] Isa. 37. 35; 42. 1; 49. 5, 6; Dan. 9. 17
[b] Mat. 11. 26
[c] Deut. 33. 26; Salm 86. 8; Eph. 3. 20
[d] Deut. 4. 7, 32; 33. 29
[1] *ris an abrar ann an Leabhar Shamueil, Betah, agus Berotai.*
[e] 1 Ri. 7. 15, &c.
[f] Ecs. 19. 5, 6; 1 Sam. 12. 22; Ròm. 9. 4, 5; 11. 1, 2, &c.
[2] no, *Ioram, 2 Sam. 8. 10.*
[g] Salm 119. 49; Ier. 11. 5
[h] Eabh. 8. 10; 11. 16; Tais. 21. 3
[i] Salm 90. 17
[j] Ios. 6. 19
[k] 2 Sam. 8. 13, 14; Salm lx.
[l] Ròm. 11. 29
[m] Gen. 18. 19; 1 Ri. 10. 9; Salm 78. 72; 89. 14; Isa. 9. 7; 32. 1
[3] *ris an abrar Seraiah, 2 Sam. 8. 17, agus Sisa, 1 Ri. 4. 3.*
[n] 2 Sam. 8. 1, &c.
[o] 2 Sam. 10. 1, &c.

2 Agus thubhairt Daibhidh, Nochdaidh mi caoimhneas do Hanun mac Nahais, a chionn gu-n do nochd 'athair-san caoimhneas dhomhsa. Uime sin chuir Daibhidh teachdairean gu comhfhurtachd a thoirt da mu thimchioll 'athar: agus thàinig seirbhisich Dhaibhidh do fhearann chloinn Amoin gu Hanun, chum comhfhurtachd a thabhairt da.

3 Ach thubhairt ceannardan chloinn Amoin ri Hanun, An saoil thusa gur ann a chum urram a thabhairt do d'athair a chuir Daibhidh a d'ionnsuidh luchd-comhfhurtachd? nach ann a rannsachadh[c], agus a ghabhail beachd air an fhearann, agus g'a sgrios, a thàinig a sheirbhisich a d'ionnsuidh?

4 Uime sin ghlac Hanun seirbhisich Dhaibhidh[d], agus bhearr e iad, agus ghearr e an eudach 's a' mheadhon, gu ruig am màsan; agus chuir e air falbh iad.

5 Agus chaidh *daoine*, agus dh'innis iad do Dhaibhidh mar a bhuineadh ris na fearaibh; agus chuir esan *teachdairean* 'n an coinneamh, a chionn gu-n robh nàire mhòr air na daoinibh: agus thubhairt an rìgh, Fanaibh ann an Iericho gus am fàs 'ur feusag, agus *an sin* pillibh.

6 Agus an uair a chunnaic clann Amoin gu-n d' rinn siad iad féin gràineil do Dhaibhidh, chuir Hanun agus clann Amoin mìle tàlann airgid a thuarasdalachadh charbad[e] agus marc-shluaigh dhoibh á Mesopotamia, agus á Siriamaachah, agus á Sobah[g].

7 Agus thuarasdalaich iad dà mhìle dheug 'ar fhichead *fear, agus* carbadan, agus rìgh Mhaachah agus a shluagh; agus thàinig iadsan agus champaich iad fa chomhair Mhedeba. Agus chruinnich clann Amoin iad féin 'an ceann a chéile as am bailtibh, agus thàinig iad chum catha.

8 Agus an uair a chuala Daibhidh *sin*, chuir e mach Ioab, agus uile fheachd nan daoine treuna.

9 Agus thàinig clann Amoin a mach, agus chuir iad an cath ann an ordugh fa chomhair geata a' bhaile: agus *bha* na rìghrean a thàinig, leo féin anns a' mhachair.

10 Agus an uair a chunnaic Ioab gu-n robh aghaidh a' chatha ris air a bheulaobh, agus air a chùlaobh, thagh e mach *cuid* a dh'uile *dhaoinibh* taghta Israeil, agus chuir e ann an ordugh catha *iad* an aghaidh nan Sirianach.

11 Agus a' chuid eile de'n t-sluagh thug e thairis do làimh Abisai a bhràthar, agus chuir iadsan *iad féin* 'an ordugh an aghaidh chloinn Amoin.

12 Agus thubhairt e, Ma bhitheas na Sirianaich na's treise na mise, an sin cuidichidh tusa leamsa: ach ma bhitheas clann Amoin na's treise na thusa, an sin cuidichibh mise leatsa.

13 Bi misneachail[k], agus bitheamaid gaisgeil air son ar sluaigh, agus air son bhailtean ar Dé: agus deanadh an Tighearn' an *ni a tha* maith 'n a shùilibh[a].

14 Agus thàinig Ioab am fagus, agus an sluagh a *bha* maille ris, an aghaidh nan Sirianach gu cath; agus theich iad roimhe[b].

15 Agus an uair a chunnaic clann Amoin gu-n do theich na Sirianaich, theich iadsan mar an ceudna roimh Abisai a bhràthair, agus chaidh iad a steach do'n bhaile. An sin thàinig Ioab gu Ierusalem.

16 Agus an uair a chunnaic na Sirianaich gu-n do bhuaileadh iad roimh Israel, chuir iad teachdairean uatha, agus thug iad a mach na Sirianaich a *bh'*air an taobh thall de'n amhainn[1]; agus *chaidh* Sophach ceannard armailte Hadareseir rompa.

17 Agus an uair a dh'innseadh sin do Dhaibhidh, chruinnich e Israel uile, agus chaidh e thar Iordan, agus thàinig e orra, agus chuir e'*n cath* ann an ordugh 'n an aghaidh. Agus an uair a chuir Daibhidh an cath ann an ordugh an aghaidh nan Sirianach, chog iad ris.

18 Agus theich na Sirianaich roimh Israel; agus mharbh Daibhidh de na Sirianaich *fir* sheachd mìle carbad, agus dà fhichead mìle coisiche, agus mharbh e Sophach ceannard na h-armailte.

19 Agus an uair a chunnaic seirbhisich Hadareseir gu-n do bhuaileadh iad roimh Israel[f], rinn iad sìth ri Daibhidh, agus rinn iad seirbhis da: agus cha chuidicheadh na Sirianaich le cloinn Amoin tuilleadh.

CAIB. XX.

1 *Theannaich Ioab Rabah: 2 chreach Daibhidh am baile, agus bhuin e gu cruaidh r'a shluagh. 4 Mharbhadh triuir fhamhairean.*

AGUS aig teachd mu'n cuairt na bliadhna[h], mu'n àm anns an téid rìghrean a mach *gu cogadh*, tharruing Ioab a mach neart an airm, agus chuir e fàs dùthaich chloinn Amoin, agus thàinig e agus theannaich e Rabah; (ach dh'fhan Daibhidh ann an Ierusalem;) agus bhuail Ioab Rabah[i], agus sgrios se e.

2 Agus thug Daibhidh crùn an rìgh bhàrr a chinn, agus fhuair e cudthrom tàlainn òir ann, agus *bha* clacha luachmhor ann; agus chuireadh e air ceann Dhaibhidh; agus thug e mach ro mhòran creiche as a' bhaile.

3 Agus thug e mach an sluagh a *bha* ann, agus ghearr e *iad* le sàibh, agus le innealaibh-bualaidh iaruinn, agus le tuaghan: agus mar so bhuin Daibhidh ri uile bhailtibh chloinn Amoin. Agus phill Daibhidh agus an sluagh uile gu Ierusalem.

4 Agus 'n a dhéigh so[j] dh'éirich cogadh ann an Geser ris na Philistich: an sin bhuail Sibechai an Husatach Sipai[2] *a bha* de shliochd an fhamhair; agus cheannsaicheadh iad.

B.C. 1036.

[a] Bre. 10. 15
[b] Ier. 46. 15, 16
[c] Gen. 42. 9
[1] *sin r'a ràdh, Euphrates.*
[d] Salm 35. 12 109. 4, 5
[e] Salm 46. 9
[f] Salm 18. 39, 44
[g] caib. 18. 5, 8
[h] 2 Sam. 11. 1
[i] 2 Sam. 12. 26, &c.
[j] 2 Sam. 21. 18
[2] no, *Saph, 2 Sam. 21. 18.*
[k] Neh. 4. 14

5 Agus bha rìs cogadh ris na Philistich,
agus bhuail Elhanan mac Iair[1] Lahmi,
bràthair Gholiath a' Ghitich, aig *an robh*
crann a shleagha mar gharman figheadair.
6 Agus bha fathast cogadh ann an Gat[a],
far an robh fear de mheudachd *mhòir*,
agus sè meoir aige *air gach làimh*, agus
sè *air gach cois*, ceithir 'ar fhichead *an
àireamh*: agus rugadh esan mar an
ceudna do'n fhamhair.
7 Ach an uair a thug e dùbhlan do
Israel, mharbh Ionatan mac Shimea,
bràthair Dhaibhidh, e.
8 Rugadh iad sin do'n fhamhair ann an
Gat; agus thuit iad le làimh Dhaibhidh,
agus le làimh a sheirbhiseach.

CAIB. XXI.

1 *Chuir Daibhidh Ioab gu Israel òireamh*: 7 *mhi-thaitinn an ni so ri Dia*: 8 *dh'aidich Daibhidh a pheacadh.* 10 *De na tri nithibh a chuir Dia fa 'chomhair ròghnaich e a' phlàigh.* 16 *Rinn Daibhidh eadar-ghuidhe air son an t-sluaigh.* 18 *Cheannaich e urlar-bualaidh Ornain.*

AGUS sheas Satan[g] suas an aghaidh
Israeil[h], agus bhrosnuich e Daibhidh
gu àireamh Israeil a ghabhail.
2 Agus thubhairt Daibhidh ri Ioab,
agus ri uachdarain an t-sluaigh, Rachaibh,
gabhaibh àireamh Israeil o Bheer-seba
eadhon gu Dan; agus thugaibh an
àireamh a m'ionnsuidh-sa[k], chum gu-m
bi fios agam air.
3 Agus fhreagair Ioab, Gu-n deanadh
an Tighearn' a shluagh féin ceud uair
na's lìonmhoire na *tha* iad. Ach, mo
thighearn' a rìgh, nach iad seirbhisich
mo thighearn' iad uile? C'ar son ma
seadh a tha mo thighearn' ag iarraidh an
ni so? C'ar son a bhitheas e 'n a aobhar
cionta do Israel?
4 Gidheadh, bhuadhaich focal an rìgh[n]
an aghaidh Ioaib: uime sin dh'imich
Ioab, agus chaidh e air feadh Israeil uile,
agus thàinig e gu Ierusalem.
5 Agus thug Ioab uibhir àireimh an
t-sluaigh do Dhaibhidh: agus bha ann
de Israel uile, mìle de mhìltibh agus ceud
mìle fear a tharruing claidheamh; agus
de Iudah, ceithir cheud agus deich agus
tri fichead mìle fear a tharruing claidheamh.
6 Ach Lebhi agus Beniamin[r] cha
d' rinn e an àireamh 'n am measg; oir
bha focal an rìgh gràineil do Ioab.
7 Agus mhi-thaitinn an ni so ri Dia;
uime sin bhuail e Israel.
8 Agus thubhairt Daibhidh ri Dia,
Pheacaich mi gu mòr, a chionn gu-n d'rinn
mi an ni so; ach a nis, guidheam ort,
thoir air falbh[s] cionta do sheirbhisich;
oir rinn mi gu ro amaideach[t].
9 Agus labhair an Tighearna ri Gad,
fear-seallaidh Dhaibhidh[u], ag ràdh,
10 Falbh agus labhair ri Daibhidh, ag
ràdh, Mar so tha an Tighearn', ag ràdh,

B.C. 1017.

[1] *Iaare-oregim, 2 Sam. 21. 19.*
[a] 2 Sam. 21. 20
[b] Eoin 12. 27
[c] Eabh. 10. 31
[d] Salm 86. 5. 15
[e] 2 Each. 28. 29 Gnà. 12. 10 Isa. 46. 7 Tuir. 5. 2, 15
[f] Air. 16. 46-49
[g] Iob 1. 6, &c. 2. 1, &c.
[h] 2 Sam. 24. 1
[i] Bre. 2. 18 Ion. 4. 2
[j] Salm 78. 38
[k] caib. 27. 23
[2] no, *Araunah, 2 Sam. 24. 18.*
[l] 2 Each. 3. 1
[m] Gen. 3. 24 Air. 22. 31 Ios. 5. 13, 14
[n] Ecl. 8. 4
[o] Salm 44. 11
[p] Eoin 10. 11, 12
[q] rann 15
[r] caib. 27. 24
[s] 2 Sam. 12. 13
[t] 1 Sam. 26. 21
[u] 1 Sam. 9. 9

Tri *nithe* tha mi 'cur fa d' chomhair;
ròghnaich dhuit féin aon diubh, chum
gu-n dean mi dhuit *e*.
11 Agus thàinig Gad a dh'ionnsuidh
Dhaibhidh, agus thubhairt e ris, Mar
so tha an Tighearn' ag ràdh, Gabh do
roghainn.
12 Aon chuid tri bliadhna gorta; no
'bhi tri mìosan a' teicheadh roimh do
naimhdibh, agus claidheamh do naimhdean
a' breith ort; no tri làithean de
chlaidheamh an Tighearn', eadhon de'n
phlàigh, anns an fhearann, agus aingeal
an Tighearn' a' sgrios air feadh uile
chrìochan Israeil: a nis uime sin faic ciod
a fhreagaireas mi dhàsan a chuir uaith
mi.
13 Agus thubhairt Daibhidh ri Gad,
Tha mi ann an teinn mhòir[b]: tuiteam a
nis ann an làimh an Tighearn'[c], oir is ro
lìonmhor a thròcairean[d]; ach ann an
làimh duine na tuiteam[e].
14 Agus chuir an Tighearna plàigh[f] air
Israel: agus thuit de Israel deich agus
tri fichead mìle fear.
15 Agus chuir Dia aingeal gu Ierusalem,
chum a sgrios: agus an uair a bha e
a' sgrios, dh'amhairc an Tighearn', agus
ghabh e aithreachas a thaobh an uilc[i],
agus thubhairt e ris an aingeal a bha
ri sgrios, *Is* leòir e; cum a nis air do
làimh[j]. Agus sheas aingeal an Tighearna
làimh ri urlar-bualaidh Ornain[2] an
Iebusaich[l].
16 Agus thog Daibhidh suas a shùilean
agus chunnaic e aingeal an Tighearna[m]
'n a sheasamh eadar talamh agus nèamh,
agus a chlaidheamh rùisgte 'n a làimh,
sìnte mach os ceann Ierusaleim: agus
thuit Daibhidh agus seanairean *Israeil*,
còmhdaichte le sac-eudach, sìos air an
aghaidh.
17 Agus thubhairt Daibhidh ri Dia,
Nach mise a dh'àithn an sluagh àireamh?
Is mise féin a pheacaich, agus a rinn gu
ro olc; ach na caoraich so[o], ciod a rinn
iadsan? Bitheadh do làmh, guidheam
ort, a Thighearna mo Dhia, a' m'
aghaidh-sa[p], agus an aghaidh tighe
m'athar; ach an aghaidh do shluaigh na
bitheadh i, gu plàigh *a chur orra*.
18 An sin dh'àithn aingeal an Tighearna[q]
do Ghad a ràdh ri Daibhidh, gu-n
rachadh Daibhidh suas a thogail altarach
do an Tighearn' ann an urlar-bualaidh
Ornain an Iebusaich.
19 Agus chaidh Daibhidh suas air focal
Ghaid, a labhair e ann an ainm an Tighearn'.
20 Agus thionndaidh Ornan air ais,
agus chunnaic e an t-aingeal; agus
dh'fholaich a cheathrar mhac, *a bha*
maille ris, iad féin. A nis bha Ornan a'
bualadh cruithneachd.
21 Agus an uair a thàinig Daibhidh a
dh'ionnsuidh Ornain, dh'amhairc Ornan
agus chunnaic e Daibhidh, agus chaidh e

mach as an urlar-bhualaidh, agus chrom
se e féin do Dhaibhidh le 'aghaidh gu lár.
22 An sin thubhairt Daibhidh ri
Ornan, Thoir dhomhsa àit an urlar-
bhualaidh so, a chum gu-n tog mi altair
ann do an Tighearn': air a làn luach
bheir thu dhomh e, a chum gu-n caisgear
a' phlàigh o'n t-sluagh.
23 Agus thubhairt Ornan ri Daibhidh,
Gabh thugad e, agus deanadh mo thigh-
earn an rìgh an *ni a tha* maith 'n a
shùilibh: feuch, tha mi 'toirt a' bhuair
dhuit chum ìobairtean-loisgte, agus nan
innealan-bualaidh chum connaidh, agus
a' chruithneachd chum tabhartais-bìdh;
sin uile tha mi 'toirt *duit.*
24 Agus thubhairt rìgh Daibhidh ri
Ornan, Ni h-eadh, ach gu deimhin ceann-
aichidh mi *iad* air *an* làn luach[e]; oir
cha ghabh mi *an ni* a's leatsa *gu thoirt*
do an Tighearn', agus cha toir mi suas
ìobairtean-loisgte gun chostus[h].
25 Uime sin thug Daibhidh do Ornan
air an àite, sè ceud secel òir air thomhas.
26 Agus thog Daibhidh an sin altair do
an Tighearn', agus dh'ìobair e ìobairtean-
loisgte agus ìobairtean-sìth, agus ghairm e
air an Tighearn'; agus fhreagair se e le
teine o nèamh[i] air altair na h-ìobairt-
loisgte.
27 Agus dh'àithn an Tighearna do an
aingeal; agus chuir e suas a chlaidheamh
a rìs 'n a thruaill.
28 'S an àm sin, an uair a chunnaic
Daibhidh gu-n do fhreagair an Tighearn'
e ann an urlar-bualaidh Ornain an Iebus-
aich, dh'iobair e an sin:
29 Oir *bha* pàilliun an Tighearn' a
rinn Maois 's an fhàsach[n], agus altair na
h-iobairt-loisgte 's an àm sin anns an àit
àrd ann an Gibeon[o].
30 Ach cha b'urrainn Daibhidh dol 'n a
làthair, a dh'fhiosrachadh de Dhia; oir
bha e fo eagal[q] air son claidheimh aingil
an Tighearna.

CAIB. XXII.

1 *Dh'ulluich Daibhidh gu pailt air son tighe an Tighearn'.* 6 *Theagaisg e do Sholamh a dhleasdanas, agus geallaidhean Dhé d'a thaobh.* 17 *Thug e àithne do uachdarain Israeil iad a chuideachadh le Solamh.*

AGUS thubhairt Daibhidh, *Is* e so
tigh an Tighearna Dé[t], agus *is i*
so altair na h-ìobairt-loisgte do Israel.
2 Agus dh'àithn Daibhidh na coigrich[u]
a *bha* ann am fearann Israeil a chruinn-
eachadh 'an ceann a chéile; agus chuir e
clachairean a ghearradh chlach snaidhte
a thogail tighe Dhé.
3 Agus sholair Daibhidh iarunn[v] ann
am pailteas chum tairngean do chomh-
laichibh nan geatachan, agus a chum nan
dlùthadh; agus umha ann am pailteas,
gun tomhas[w];
4 Agus fiodh seudair gun àireamh[x], oir
thug na Sidonaich agus muinntir Thiruis

B.C. 1017.

[a] 1 Ri. 3. 7
[b] Esr. 3. 12; Isa. 64. 11; Ese. 7. 20; Hag. 2. 3
[c] caib. 17. 1, &c. 28. 2, &c.
[d] Deut. 12. 5, 11
[e] Gen. 23. 13
[f] 1 Ri. 5. 3
[g] Air. 31. 19
[h] Deut. 16. 17
[1] 's e sin, *Siochail.*
[i] Lebh. 9. 24; Bre. 6. 21; 1 Ri. 18. 24, 38; 2 Each. 7. 1
[j] 1 Ri. 4. 25; Salm 72. 7
[k] 2 Sam. 7. 13
[l] Salm 89. 26; Eabh. 1. 5
[m] rann 16
[n] Ecs. xl.
[o] caib. 16. 39; 1 Ri. 3. 4, &c.
[p] 1 Ri. 3. 9, 12; Salm 72. 1; Gnà. 2. 6, 7; Seum. 1. 5
[q] Salm 90. 11; Ier. 5. 22; 10. 7; Eabh. 12. 28, 29; Tais. 15. 4
[r] 2 Each. 20. 20; Salm 119. 6
[s] Deut. 31. 7, 8; Ios. 1. 6-9
[t] caib. 21. 28; Deut. 12. 5; 2 Each. 3. 1
[u] 1 Ri. 9. 21
[v] rann 14
[w] 1 Ri. 7. 47
[x] 1 Ri. 5. 6

fiodh seudair ann am pailteas a dh'ionn-
suidh Dhaibhidh.
5 Agus thubhairt Daibhidh, Tha
Solamh mo mhac òg[a] agus maoth; agus
an tigh *a tha* ri thogail do an Tighearn',
is còir a dheanamh mòr agus àrd[b], a
chum gu-m bi e ainmeil agus 'n a aobhar
uaill air feadh gach uile thìr: uime sin
ulluichidh mise fa 'chomhair. Agus
dh'ulluich Daibhidh gu pailt roimh a
bhàs.
6 Agus ghairm e air Solamh a mhac,
agus dh'àithn e dha tigh a thogail do an
Tighearna Dia Israeil.
7 Agus thubhairt Daibhidh ri Solamh,
A mhic, air mo shonsa dheth, bha ann
am aire[c] tigh a thogail do ainm an Tigh-
earna mo Dhé[d]:
8 Ach thàinig focal an Tighearn' a m'
ionnsuidh, ag ràdh, Dhòirt[f] thu mòran
fola[g], agus rinn thu coganna mòra: cha
tog thu tigh do m'ainm-sa, a chionn gu-n
do dhòirt thu mòran fola air an talamh
a'm' fhianuis.
9 Feuch, beirear mac dhuit: bithidh
esan 'n a dhuine foistinneach, agus bheir
mise fois dha o 'naimhdibh uile mu'n
cuairt; oir bithidh Solamh[1] mar ainm
air, agus sìth agus suaimhneas bheir mise
do Israel r'a linn-san[j].
10 Togaidh esan tigh do m'ainm-sa[k];
agus bithidh e 'n a mhac dhomh[l], agus
bithidh mise a'm' athair dha-san; agus
daingnichidh mi rìgh-chaithir a rìoghachd
os ceann Israeil gu bràth.
11 A nis uime sin, a mhic, gu-n robh
an Tighearna maille riut[m], chum gu-n
soirbhich thu, agus gu-n tog thu tigh
an Tighearna do Dhé, mar a labhair e
mu d' thimchioll.
12 A mhàin gu-n tugadh an Tighearna
dhuit gliocas agus tuigse[p], agus gu-n
tugadh e dhuit àithne a thaobh Israeil,
chum gu-n gléidh thu lagh an Tighearna
do Dhé.
13 An sin soirbhichidh tu[r], ma bheir
thu 'n aire gu-n coimhlion thu na
reachdan agus na breitheanais a dh'àithn
an Tighearna do Mhaois a thaobh Israeil:
bi làidir[s], agus bitheadh deadh mhis-
neach agad; na gabh eagal agus na bi fo
uamhann.
14 A nis, feuch, ann am theanntachd
dh'ulluich mise fa chomhair tighe an
Tighearna ceud mìle tàlann òir, agus
mìle de mhìltibh tàlann airgid, agus
a dh'umha agus a dh'iarunn gun tomhas:
(oir tha ro phailteas ann:) fiodh mar an
ceudna agus clachan dh'ulluich mi; ach
feudaidh tusa cur riu.
15 Mar an ceudna *tha* luchd-oibre
'am pailteas agad, snaidheadairean agus
luchd - saoithreach cloiche agus fiodha,
agus gach uile ghnè dhaoine tùrail fa
chomhair gach gnè oibre.
16 Air an òr, an airgiod, agus an umha,
agus an iarunn, cha-*n'eil* àireamh. Eirich

agus bi 'deanamh, agus gu robh an Tigh-
earna maille riut[a].
17 Dh'àithn Daibhidh mar an ceudna
do uachdarain Israeil gu léir, iad a
chuideachadh le Solamh a mhac, *ag ràdh*,
18 Nach *'eil* an Tighearna 'ur Dia
maille ribh? agus nach d' thug e dhuibh
suaimhneas[d] air gach taobh? oir thug e
luchd-àiteachaidh na tìre a'm' làimh-sa;
agus tha an tìr air a ciosnachadh roimh
an Tighearn', agus roimh a shluagh.
19 A nis uime sin socraichibh 'ur
cridhe[e] agus 'ur n-anam a dh'iarraidh an
Tighearna 'ur Dé[f]: éiribhse agus togaibh
ionad naomh an Tighearna Dé, chum gu-n
toir sibh a steach àirc coimhcheangail an
Tighearn'[g], agus soithichean naomha Dhé,
do an tigh a tha r'a thogail do ainm an
Tighearna.

CAIB. XXIII.

1 *Rinn Daibhidh, 'n a shean aois, Solamh 'n a rìgh.* 3 *Aireamh nan Lebhitheach.* 7 *Teaghlaichean nan Gersonach.* 12 *Mic Chohait.* 21 *Mic Mherari.* 24 *Dreuchd nan Lebhitheach.*

A NIS an uair a bha Daibhidh sean
agus làn de làithibh[h], rinn e Solamh
a mhac 'n a rìgh air Israel.
2 Agus chruinnich e 'an ceann a chéile
ceannardan Israeil, uile, agus na sagairt
agus na Lebhithich.
3 Agus chaidh na Lebhithich àireamh
o aois dheich bliadhna fichead[k] agus os a
cheann: agus b'e an àireamh air an cinn,
duin' air dhuine, ochd mìle deug 'ar
fhichead.
4 Dhiubh sin *bha* ceithir mìle fichead gu
obair tighe an Tighearn' a chur air a
h-aghaidh, agus sè mìle 'n an luchd-riagh-
laidh[m] agus 'n am breitheamhnaibh:
5 Agus ceithir mìle 'n an dorsairibh;
agus ceithir mìle a' cliùthachadh an
Tighearna leis na h-innealaibh a rinn
Daibhidh[o] gu cliùthachadh.
6 Agus roinn Daibhidh iad 'n an
roinnibh eadar mhacaibh Lebhi, *eadhon*
Ghersoin, Chohait, agus Mherari.
7 De na Gersonaich; Laadan[2] agus
Simei.
8 Mic Laadain; Iehiel an ceann, agus
Setam, agus Ioel, triuir.
9 [Mic Shimei; Selomit, agus Hasiel,
agus Haran, triuir.] *B*'iad sin cinn
aithriche Laadain.
10 Agus mic Shimei; Iahat, Sidsa[3],
agus Ieus, agus Beriah. *B*'iad sin mic
Shimei, ceathrar.
11 Agus b'e Iahat an ceann, agus Sidsa
an dara fear: ach cha robh mòran mhac
aig Ieus agus Beriah; uime sin bha iad
ann an aon àireamh, a réir tighe an
aithrichean.
12 Mic Chohait; Amram, Itsar,
Hebron, agus Udsiel, ceathrar.
13 Mic Amraim; Aaron agus Maois;
agus dhealaicheadh Aaron[w] chum gu-n
naomhaicheadh e na nithe ro naomh, e

R.C. 1015.

[a] rann 11
[b] Air. 16. 40
[1] *'n a ainm.*
[c] Air. 6. 23-26
[d] caib. 23. 25
Deut. 12. 10
Ios. 22. 4
2 Sam. 7. 1
[e] 2 Each. 20. 3
[f] Salm 27. 4
[g] 1 Ri. 8. 6, 21
[h] caib. 28. 5
1 Ri. 1. 33, &c.
[i] Air. 10. 17, 21
[j] rann 27
Esr. 3. 8
[k] Air. 4. 3, 47
[l] caib. 22. 18
[m] Deut. 16. 18
[n] rann. 3, 24
[o] 2 Each. 29. 25, 26
Am. 6. 5
[2] no, *Libni, caib. 6. 17.*
[p] Ecs. 25. 30
[q] Lebh. 6. 20
[r] Lebh. 2. 4-7
[3] *Sina.*
[s] Lebh. 19. 35
[t] 2 Each. 29 25, 26
Esr. 3. 10, 11
Salm 135. 1, 2
[u] Air. 10. 10
Salm 81. 3
[v] Lebh. 23. 4, &c.
[w] Ecs. 28. 1, &c.
Eabh. 5. 4

féin agus a mhic gu bràth, gu-n loisgeadh
e tùis an làthair an Tighearna[b], gu-m
fritheileadh e dha, agus gu-m beannaich-
eadh e 'ainm[1] gu bràth[c].
14 A nis *mu thimchioll* Mhaois òglaich
Dhé, bha a mhic air an ainmeachadh de
thréibh Lebhi.
15 Mic Mhaois; Gersom agus Elieser.
16 Mic Ghersoim; Sebuel an ceann.
17 Agus b'iad mic Elieseir; Rehabiah
an ceann. Agus cha robh aig Elieser mic
sam bith eile; ach bha mic Rehabiah
ro lionmhor.
18 Mic Itsair; Selomit an ceann.
19 Mic Hebroin; Ieriah an ceud *fhear*,
Amariah an dara, Iahasiel an treasa, agus
Iecamcam an ceathramh.
20 Mic Udsieil; Micah an ceud *fhear*,
agus Iesiah an dara.
21 Mic Mherari; Machli agus Musi:
mic Mhachli; Eleasar agus Cis.
22 Agus fhuair Eleasar bàs, agus cha
robh mic aige, ach a mhàin nigheanan:
agus ghabh am bràithre mic Chis iad.
23 Mic Mhusi; Machli, agus Eder, agus
Ieremot, triuir.
24 *B*'iad sin mic Lebhi, a réir tighe an
aithrichean, cinn nan aithrichean, mar
a chaidh an àireamh le àireamh an
ainmean[i] air an cinn, a rinn obair seirbhis
tighe an Tighearn', o aois fhichead
bliadhna[j] agus os a cheann.
25 Oir thubhairt Daibhidh, Tha an
Tighearna Dia Israeil air toirt fois d'a
shluagh[l], agus gabhaidh iad còmhnuidh
ann an Ierusalem gu bràth.
26 Agus mar an ceudna a thaobh nan
Lebhitheach, cha *bhi* am pàilliun aca *na's
mò* r'a iomchar, agus uile shoithichean a
sheirbhis.
27 Oir le briathraibh deireannach
Dhaibhidh chaidh na Lebhithich àireamh
o aois fhichead bliadhna[n] agus os a
cheann:
28 A chionn gu-*m b'e* an dreuchd-san a
bhi fo làimh mhac Aaroin, fa chomhair
seirbhis tighe an Tighearn', anns na cùirt-
ibh, agus anns na seòmraichibh, agus ann
an glanadh nan uile nithe naomha, agus
ann an obair seirbhis tighe Dhé;
29 Araon fa chomhair an arain thais-
beanta[p], agus fa chomhair na mine mìne[q]
chum tabhartais-bìdh, agus fa chomhair
nam breacagan neo-ghoirtichte[r], agus fa
chomhair nan nithe *a dheasaichear* 's an
aghann agus a ròistear, agus fa chomhair
gach uile ghnè tomhais[s] agus meud;
30 Agus a chum seasamh gach maduinn[t]
a thoirt buidheachais agus cliù do an
Tighearn', agus mar an ceudna mu
fheasgar;
31 Agus a chum gach iobairt-loisgte
'thoirt suas do'n Tighearn', air na sàbaid-
ibh[u], agus air na gealaichibh nuadh, agus
air na féillibh suidhichte[v], ann an àir-
eamh, a réir na riaghailt a dh'àithneadh
dhoibh a ghnàth an làthair an Tighearn'.

32 Agus a chum gu-n gleidheadh iad
cùram[b] pàilliuin a' choimhthionail, agus
cùram an ionaid naoimh, agus cùram mhac
Aaroin[c] am bràithrean, ann an seirbhis
tighe an Tighearna.

CAIB. XXIV.

1 *Roinneadh mic Aaroin le crannchur 'n an ceithir buidhnibh 'ar fhichead.* 20 *Roinneadh a' chuid eile de mhacaibh Lebhi le crannchur.*

AGUS *is* iad so roinnean mhac Aaroin[d].
Mic Aaroin; Nadab, agus Abihu,
Eleasar, agus Itamar.
2 Ach fhuair Nadab agus Abihu bàs
roimh an athair[e], agus cha robh clann aca:
uime sin fhritheil Eleasar agus Itamar
ann an dreuchd an t-sagairt.
3 Agus roinn Daibhidh iad, araon Sadoc
de mhacaibh Eleasair, agus Ahimelech de
mhacaibh Itamair[g], a réir an àireimh 'n an
seirbhis.
4 Agus fhuaradh mic Eleasair na bu lìon-
mhoire 'n am prìomh-dhaoinibh na mic
Itamair; agus *mar so* roinneadh iad: De
mhacaibh Eleasair *bha* sè prìomh-dhaoine
deug, a réir tighe an aithrichean; agus de
mhacaibh Itamair ochdnar, a réir tighe an
aithrichean.
5 Agus roinneadh iad le crannchur[i],
iad so leo sin; oir bha uachdarain an
ionaid naoimh, agus uachdarain nam
breitheamh, de mhacaibh Eleasair agus
de mhacaibh Itamair.
6 Agus sgrìobh Semaiah mac Netaneeil
an sgrìobhaiche, *duine* de na Lebhithich
iad, 'am fianuis an rìgh, agus nan uachd-
aran, agus Shadoic an t-sagairt, agus
Ahimeleich mhic Abiatair, agus cheann
aithriche nan sagart agus nan Lebhith-
each; aon phrìomh-thigh air a ghabhail
air son Eleasair, agus aon air a ghabhail
air son Itamair.
7 Agus thàinig a' cheud chrann a mach
do Iehoiarib, an dara do Iedaiah,
8 An treasa do Harim, an ceathramh
do Sheorim,
9 An cùigeamh do Mhalchiah, an
seathamh do Mhiamin,
10 An seachdamh do Hacots, an
t-ochdamh do Abiah[l],
11 An naothamh do Iesua, an deich-
eamh do Shecaniah,
12 An t-aona *crann* deug do Eliasib,
an dara *crann* deug do Iacim,
13 An treasa *crann* deug do Chupah,
an ceathramh deug do Iesebeab,
14 An cùigeamh deug do Bhilgah, an
seathamh deug do Imer,
15 An seachdamh deug do Hedsir, an
t-ochdamh deug do Apheses,
16 An naothamh deug do Phetahiah,
am ficheadamh do Iehesecel,
17 An t-aon 'ar fhichead do Iachin, an
dara 'ar fhichead do Ghamul,
18 An treas 'ar fhichead do Dhelaiah,
an ceathramh 'ar fhichead do Mhaasiah.
19 *B'e* sin an àireamh[5] a réir an seir-
bhis[a] chum teachd a steach do thigh an
Tighearn', a réir an gnàtha, fo làimh
Aaroin an athar, mar a dh'àithn an Tigh-
earna Dia Israeil dha.
20 Agus a thaobh a' chuid eile de
mhacaibh Lebhi: de mhacaibh Amraim;
Subael: de mhacaibh Shubaeil; Iehdeiah.
21 A thaobh Rehabiah: de mhacaibh
Rehabiah, an ceud fhear Isiah.
22 De na h-Itsaraich; Selomot: de
mhacaibh Shelomoit; Iahat.
23 Agus mic Hebroin; Ieriah *an ceud
fhear*, Amariah an dara, Iahasiel an treasa,
Iecameam an ceathramh.
24 De mhacaibh Udsicil; Michah: de
mhacaibh Mhichah; Samir.
25 *B'e* bràthair Mhichah Isiah: de
mhacaibh Isiah; Sechariah.
26 *B'iad* mic Mherari[f], Machli agus
Musi: [mic Iaasiah; Beno.
27 Mic Mherari le Iaasiah; Beno, agus
Soham, agus Sachur, agus Ibri.]
28 O Mhachli *thàinig* Eleasar, aig nach
robh mic sam bith[h].
29 A thaobh Chis: mic Chis: Ierahmeel.
30 Agus mic Mhusi; Machli, agus
Eder, agus Ierimot. *B'*iad sin mic nan
Lebhitheach, a réir tighe an aithrichean.
31 Agus chuir iad sin mar an ceudna
crannchur fa chomhair am bràithrean[j]
mic Aaroin, 'am fianuis Dhaibhidh an
rìgh, agus Shadoic, agus Ahimeleich,
agus cheann aithrichean nan sagart agus
nan Lebhitheach, *eadhon* cinn nan aith-
richean fa chomhair am bràithrean a
b'òige.

CAIB. XXV.

1 *Aireamh agus dreuchd an luchd-frithealaidh.* 8 *Roinneadh iad le crannchur 'n an ceithir buidhnibh 'ar fhichead.*

OS bàrr, chuir Daibhidh agus ceann-
ardan an t-sluaigh air leth fa
chomhair na seirbhis de mhacaibh
Asaiph[k], agus Hemain, agus Iedutuin,
daoine a dheanadh fàidheadaireachd, le
clàrsaichibh, le saltairibh, agus le ciom-
balaibh. Agus b'e àireamh an luchd-
frithealaidh, a réir an seirbhis:
2 De mhacaibh Asaiph: Sachur, agus
Ioseph, agus Netaniah, agus Asarelah,
mic Asaiph, fo làimh Asaiph, a bha ri
fàidheadaireachd a réir àithne an rìgh.
3 O Iedutun: mic Iedutuin; Gedaliah,
agus Seri[1], agus Iesaiah, *agus Simei, agus*
Hasabiah, agus Matitiah[2], seathnar fo
làimh an athar Iedutuin, a bha ri fàidh-
eadaireachd le clàrsaich a thoirt buidh-
eachais agus cliu do'n Tighearn'.
4 O Heman: mic Hemain; Buciah,
Mataniah, Udsiel[3], Sebuel[4], agus Ierimot,
Hananiah, Hanani, Eliatah, Gidalti, agus
Romamti-eser, Iosbecasah, Maloti, Hotir,
Mahasiot:
5 *B'*iad sin uile mic Hemain, fhir-
seallaidh an rìgh, ann am briathraibh
Dhé, chum an adharc a thogail suas.

R.C. 1015.

[a] caib. 9. 25
[b] Air. 1. 53
[c] Air. 3. 6-9
[d] Lebh. 10. 1, 6; Air. 26. 60
[e] Air. 3. 4
[f] Ecs. 6. 19
[g] 1 Sam. 21. 1; 21. 9
[h] caib. 23. 22
[i] Ios. 18. 10; Gnà. 16. 33; Ion. 1. 7; Gnio. 1. 26
[j] caib. 25. 8
[k] caib. 6. 33, &c.
[l] Neh. 12. 4, 17; Luc. 1. 5

[1] no, *Isri, rann 11.*
[2] *le Simei a tha air ainmeachadh, rann 17.*
[3] no, *Asareel, rann 18.*
[4] no, *Subael, rann 20.*
[5] *òrdugh.*

Agus thug Dia do Heman ceithir mic dheug agus tri nigheana.
6 Bha iad so uile fo làimh an athar, fa chomhair laoidhean tighe Dhé, le ciombalaibh, saltairibh, agus clàrsaichibh, chum seirbhis tighe Dhé, fo làimh an rìgh, Asaiph, Hemain, agus Iedutuin.
7 Agus b'e an àireamh maille r'am bràithribh, a fhuair ionnsachadh air laoidhibh an Tighearn', *cadhon* iadsan uile a bha tùrail, dà cheud, ceithir fichead agus ochdnar.
8 Agus chuir iad crannchur[a], buidheann an aghaidh *buidhne*, am beag cho maith ris a' mhòr, an t-oid-ionnsachaidh[b] cho maith ris an fhoghlumach.
9 Agus thàinig an ceud chrannchur a mach air Asaph, do Ioseph; an dara do Ghedaliah, dha féin agus d'a bhràithribh, agus d'a mhacaibh, dà fhear dheug:
10 An treasa do Shachur, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
11 An ceathramh do Isri d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
12 An cùigeamh do Netaniah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
13 An seathamh do Bhuciah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
14 An seachdamh do Iesarelah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
15 An t-ochdamh do Iesaiah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
16 An naothamh do Mhataniah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
17 An deicheamh do Shimei, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
18 An t-aon deug do Asareel[d], d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
19 An dara *crannchur* deug do Hasabiah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
20 An treasa deug do Shubael, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
21 An ceathramh deug do Mhatitiah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
22 An cùigeamh deug do Ierimot, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
23 An seathamh deug do Hananiah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
24 An seachdamh deug do Iosbecasah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
25 An t-ochdamh deug do Hanani, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
26 An naothamh deug do Mhaloti, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
27 Am ficheadamh do Eliatah, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
28 An t-aon 'ar fhichead do Hotir, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
29 An dara 'ar fhichead do Ghidalti, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
30 An treas 'ar fhichead do Mhahasiot, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug:
31 An ceathramh 'ar fhichead do Romamti-eser, d'a mhacaibh agus d'a bhràithribh, dà fhear dheug.

B.C. 1015.

[a] caib. 24. 5
[b] 2 Each. 23. 13
[1] no, *Selemiah, rann 14.*
[2] no, *Ebiasaiph, caib. 6. 37; 9. 19.*
[c] Neh. 11. 14
[d] rann 4, *Udsiel*
[e] Mat. 25. 15; 1 Cor. 12. 4-11; 2 Cor. 3. 6; 1 Pead. 4. 11
[f] caib. 16. 38
[3] *Meshelemiah, rann 1.*

CAIB. XXVI.

1 *Roinnean nan dorsairean.* 13 *Thilgeadh croinn air son nan geatacha.* 20 *Ghabh na Lebhithich cùram ionmhasan tighe Dhé, agus ionmhasan nan nithe naomha.*

A THAOBH roinnean nan dorsairean: do na Corhaich, Meselemiah[1] mac Chore, de mhacaibh Asaiph[2].
2 Agus mic Mheselemiah; Sechariah an ceud-ghin, Iediael an dara, Sebadiah an treasa, Iatniel an ceathramh,
3 Elam an cùigeamh, Iehohanan an seathamh, Elioenai an seachdamh.
4 Agus mic Obed-edoim; Semaiah an ceud-ghin, Iehosabad an dara, Ioah an treasa, agus Sacar an ceathramh, agus Netaneel an cùigeamh,
5 Amiel an seathamh, Isachar an seachdamh, Peultai an t-ochdamh: oir bheannaich Dia e.
6 Agus do Shemaiah a mhac rugadh mic, a bha 'riaghladh tighe an athar: oir *bu* daoine treuna iad[c].
7 Mic Shemaiah; Otni, agus Rephael, agus Obed, Elsabad: agus *bha* am bràithrean, 'n an daoine gaisgeil, Elihu agus Semachiah.
8 Iad sin uile de mhacaibh Obed-edoim: iad féin, agus am mic, agus am bràithrean, daoine comasach ann an neart[e] fa chomhair na seirbhis, 'n an tri fichead agus a dhà, o Obed-edom.
9 Agus *bha* aig Meselemiah mic agus bràithrean, daoine gaisgeil, ochd fir dheug.
10 Agus *bha* aig Hosah[f], de chloinn Mherari, mic; Simri an ceann: (oir ged nach b'e an ceud-ghin, gidheadh rinn 'athair e 'n a cheann :)
11 Hilciah an dara fear, Tebaliah an treasa, Sechariah an ceathramh: uile mhic agus bhràithrean Hosah tri deug.
12 Dhiubh sin *bha* roinnean nan dorsairean, *cadhon* de na prìomh-dhaoinibh *a bha ri* faire fa chomhair am bràithrean, gu frithealadh ann an tigh an Tighearn'.
13 Agus thilg iad croinn, am beag cho maith ris a' mhòr, a réir tighe an aithrichean, air son gach geata.
14 Agus thuit an crannchur a làimh na h-àird' an ear air Selemiah[3]: agus thilg iad croinn air son a mhic Sechariah,

(comhairliche glic,) agus thàinig a chrann-
chur-san a mach mu thuath.
15 Do Obed-edom mu dheas, agus d'a
mhacaibh tigh Asupim.
16 Do Shupim agus do Hosah a làimh
na h-àird' an iar, maille ris a' gheata
Salechet, làimh ri cruaidh-rathad na
h-uchdaich[b], faire fa chomhair faire.
17 Air an taobh an ear *bha* seathnar
Lebhitheach, air an taobh mu thuath
ceathrar gach là, air an taobh mu dheas
ceathrar gach là, agus air taobh Asupim
dithis agus dithis.
18 Aig Parbar a làimh na h-àird' an
iar, ceathrar aig a' chruaidh-rathad, agus
dithis aig Parbar.
19 Is iad sin roinnean nan dorsairean
de mhacaich Chore, agus de mhacaibh
Mherari.
20 Agus de na Lebhithich, *bha* Ahiah
os ceann ionmhasan tighe Dhé, agus os
ceann ionmhasan[d] nan nithe naomha.
21 *A thaobh* mhac Laadain[1]: mic a'
Ghersonaich Laadain, prìomh-aithrichean,
eadhon o Laadan an Gersonach *bha* Iehieli.
22 Mic Iehieli; Setam, agus Ioel a
bhràthair, *a bha* os ceann ionmhasan tighe
an Tighearna.
23 De na Hamramaich, de na h-Idsar-
aich, de na Hebronaich, *agus* de na
h-Udsielich.
24 Agus *bha* Sebuel[g] mac Ghersoim,
mhic Mhaois, 'n a àrd-fhear-riaghlaidh
air na h-ionmhasaibh.
25 Agus a bhràithre le Elieser; Rehab-
iah a mhac, agus Iesaiah a mhac-san,
agus Ioram a mhac-san, agus Sichri a
mhac-san, agus Selomit[h] a mhac-san.
26 *B'e* Selomit so agus a bhràithrean, *a
bha* os ceann uile ionmhasan nan nithe
coisrigte, a choisrig Daibhidh an rìgh,
agus cinn nan aithrichean, agus na ceann-
ardan mhìltean agus cheud, agus ceann-
ardan an t-slòigh.
27 As na cathaibh agus as na creach-
aibh[j] choisrig iad *tabhartais* a chàradh
tighe an Tighearn'.
28 Agus gach uile *ni* a choisrig Samuel
am fear-seallaidh[l], agus Saul mac Chis,
agus Abner mac Neir, agus Ioab mac
Sheruiah; *agus* ge b'e neach a choisrig
ni air bith, bha sin fo làimh Shelomit
agus a bhràithrean.
29 De na h-Idsaraich, *bha* Chenaniah
agus a mhic fa chomhair nan gnothuich-
ean o'n leth muigh os ceann Israeil, 'n an
luchd-riaghlaidh[m] agus 'n am breith-
eamhnaibh.
30 De na Hebronaich, *bha* Hasabiah
agus a bhràithrean, daoine gaisgeil[o], mìle
agus seachd ceud *fear*, 'n an luchd-riagh-
laidh air Israel air an taobh so de Iordan
a làimh na h-àirde 'n iar, ann an uile
ghnothuichibh an Tighearn', agus ann an
seirbhis an rìgh.
31 De na Hebronaich, *b'e* Ieriah[r] ceann
nan Hebronach a réir ghinealach 'aith-
richean. Anns an dà fhicheadamh bliadh-
na de rìoghachadh Dhaibhidh dh'iarradh
iad, agus fhuaradh 'n am measg daoine
treuna ann an Iaser[a] Ghilead.
32 Agus a bhràithrean, daoine gaisgeil,
dà mhìle agus seachd ceud, cinn nan
teaghlach: agus rinn Daibhidh iad 'n an
luchd-riaghlaidh os ceann nan Reuben-
each, agus nan Gadach, agus leth-thréibh
Mhanaseh, anns gach ni a bhuineadh do
Dhia, agus ann an gnothuichibh an rìgh[c].

B.C. 1015.

[a] Ios. 21. 39
[b] 1 Ri. 10. 5
2 Each. 9. 4
[c] 2 Each. 19. 11
[d] caib. 28. 12
Mal. 3. 10
[1] no, *Libni, caib. 6. 17.*
[e] 1 Ri. 4. 7, 27
[f] caib. 11. 11
[g] caib. 23. 16
[h] caib. 23. 18
[2] *àrd-fhear-dreuchd.*
[i] caib. 11. 22-24
2 Sam. 23. 20, 22
[j] Ios. 6. 19
[k] caib. 11. 26
2 Sam. 2. 18-23
23. 24
[l] 1 Sam. 9. 9
[m] caib. 23. 4
[n] caib. 11. 28
[o] rann 6
[p] caib. 11. 27
[q] caib. 11. 29
2 Sam. 21. 18
[r] caib. 23. 19

CAIB. XXVII.

1 *An dà cheannard dheug a fhritheil do'n rìgh mìos air mhìos air feadh uile mhìos na bliadh-na.* 16 *Ceannardan threubh Israeil.* 25 *Luchd-dreuchd Dhaibhidh.*

ANIS *bha* clann Israeil, a réir an àir-
eimh, *eadhon* cinn nan aithrichean,
agus na ceannarda mhìltean agus cheud,
agus an luchd-riaghlaidh, a' frithealadh
do an rìgh anns gach cùis *a bhuineadh* do
na roinnibh, a bha 'teachd a steach agus
a' dol a mach mìos air mhìos[e] air feadh
uile mhìosan na bliadhna: anns gach
roinn *bha* ceithir mìle fichead fear.
2 Os ceann na ceud roinne, fa chomhair
a' cheud mhìos, *bha* Iasobeam[f] mac Shab-
dieil: agus 'n a roinn-san *bha* ceithir mìle
fichead.
3 De chloinn Pheres *bha* ceann uile
cheannardan an t-slòigh fa chomhair a'
cheud mhìos.
4 Agus os ceann roinn' an dara mìos *bha*
Dodai an t-Ahohach, agus air a roinn-san
b'e Miclot am fear-riaghlaidh: agus 'n a
roinn-san mar an ceudna *bha* ceithir mìle
fichead.
5 *B'e* treas ceannard an t-slòigh, fa
chomhair an treasa mìos, Benaiah mac
Iehoiada, àrd-shagart[2]: agus 'n a roinn-
san *bha* ceithir mìle fichead.
6 So am Benaiah ud[i] a bha treun am
measg an deich 'ar fhichead, agus os
ceann an deich 'ar fhichead: agus 'n a
roinn-san *bha* Amisabad a mhac.
7 *B'e* an ceathramh *ceannard*, fa
chomhair a' cheathramh mìos, Asahel[k]
bràthair Ioaib, agus Sebadiah a mhac 'n a
dhéigh: agus 'n a roinn-san *bha* ceithir
mìle fichead.
8 *B'e* an cùigeamh *ceannard*, fa chomh-
air a' chùigeamh mìos, Samhut an t-Israh-
ach: agus 'n a roinn-san *bha* ceithir mìle
fichead.
9 *B'e* an seathamh *ceannard*, fa chomh-
air an t-seathamh mìos, Ira[n] mac Iceis,
an Tecothach: agus 'n a roinn-san *bha*
ceithir mìle fichead.
10 *B'e* an seachdamh *ceannard*, fa
chomhair an t-seachdamh mìos, Heles[p]
am Pelonach de chloinn Ephraim; agus
'n a roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.
11 *B'e* an t-ochdamh *ceannard*, fa
chomhair an ochdamh mìos, Sibecai[q] an
Husatach de na Sarhaich: agus 'n a
roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

12 *B'e* an naothamh *ceannard*, fa chomhair an naothamh mìos, Abieser[a] an t-Anetotach de chloinn Iamin: agus 'n a roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

13 *B'e* an deicheamh *ceannard*, fa chomhair an deicheamh mìos, Maharai[b] an Netophatach de na Sarhaich: agus 'n a roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

14 *B'e* an t-aon *cheannard* deug, fa chomhair an aon mhìos deug, Benaiah[c] am Piratonach de chloinn Ephraim: agus 'n a roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

15 *B'e* an dara *ceannard* deug, fa chomhair an dara mìos deug, Heldai[1] an Netophatach o Otniel: agus 'n a roinn-san *bha* ceithir mìle fichead.

16 Os bàrr, os ceann threubh Israeil: *b'e* ceannard nan Reubeneach, Elieser mac Shichri: nan Simeonach, Sephatiah mac Mhaachah:

17 *Ceannard* nan Lebhitheach, Hasabiah[h] mac Chemueil: *ceannard* nan Aaronach, Sadoc:

18 *Ceannard* Iudah, Elihu[i], *aon* de bhràithribh Dhaibhidh: *ceannard* Isachair, Omri mac Mhichaeil:

19 *Ceannard* Shebuluin, Ismaiah mac Obadiah: *ceannard* Naphtali, Ierimot mac Asrieil:

20 *Ceannard* chloinn Ephraim, Hosea mac Asasiah: *ceannard* leth-thréibh Mhanaseh, Ioel mac Phedaiah:

21 *Ceannard* leth-thréibh Mhanaseh ann an Gilead, Ido mac Shechariah: *ceannard* Bheniamin, Iasiel mac Abneir:

22 *Ceannard* Dhain, Asareel mac Ierohaim. *B'iad* sin ceannarda threubh Israeil.

23 Ach cha do ghabh Daibhidh an àireamh o aois fhichead bliadhna agus foidhe; a chionn gu-n dubhairt an Tighearn', gu-n deanadh e Israel lìonmhor mar reulta nan nèamh[n].

24 Thòisich Ioab mac Sheruiah air àireamh, ach cha do chrìochnaich e, a chionn gu-n robh air a shon so fearg an aghaidh Israeil[q]; cha mhò chuireadh sìos an uibhir ann an àireamh eachdraidh rìgh Daibhidh.

25 Agus os ceann ionmhasan an rìgh *bha* Asmabhet mac Adieil: agus os ceann nan tigh-tasgaidh anns na machairibh, anns na mòr-bhailtibh, agus anns na frith-bhailtibh, agus anns na tùraibh, *bha* Iehonatan mac Udsiah.

26 Agus os an ceann-san a rinn obair na macharach, ann an treabhadh an fhearainn, *bha* Esri mac Cheluib.

27 Agus os ceann nam fìon-lios *bha* Simei an Ramatach: os ceann toraidh nam fìon-lios, fa chomhair nam fìon-thaisgeach, *bha* Sabdi an Siphmitheach.

28 Agus os ceann nan craobh olaidh agus nan craobh shicomoir[x] a *bha* 's na còmhnardaibh ìosal, *bha* Baal-hanan an Gedereach: agus os ceann nan taisgeach olaidh *bha* Ioas.

29 Agus os ceann a' chruidh a bha air feurach ann an Saron *bha* Sitrai an Saronach: agus os ceann a' chruidh anns na gleanntaibh *bha* Saphat mac Adlai.

30 Os ceann nan càmhal mar an ceudna *bha* Obil an t-Ismaeleach: agus os ceann nan asal *bha* Iehdeiah am Meronotach.

31 Agus os ceann nan treud *bha* Iasis an t-Hagereach. *B'iad* sin uile luchd-riaghlaidh na maoin a' bu le rìgh Daibhidh.

32 Mar an ceudna *bha* Ionatan, bràthair-athar Dhaibhidh 'n a chomhairleach, 'n a dhuine glic, agus 'n a sgrìobhaiche: agus *bha* Iehiel mac Hachmoni maille ri mic an rìgh.

33 Agus *b'e* Ahitophel[d] comhairleach an rìgh, agus Husai[e] an t-Architheach companach an rìgh.

34 Agus an déigh Ahitopheil *bha* Iehoiada mac Bhenaiah, agus Abiatar[f]. Agus *b'e* Ioab[g] ceannard armailt an rìgh.

CAIB. XXVIII.

1 *Chruinnich Daibhidh uile cheannardan Israeil gu Ierusalem, agus thug e carail doibh àitheantan an Tighearn' a ghleidheadh.* 9 *Dh' orduich e do Sholamh tigh a thogail do Dhia.* 11 *Thug e dha samhladh an tighe, agus òr agus airgiod air son na h-oibre.*

AGUS chruinnich Daibhidh gu Ierusalem uile cheannardan Israeil, ceannarda nan treubh[j], agus ceannarda nan roinnean[2] a bha 'frithealadh do'n rìgh[k], agus na ceannarda mhìltean, agus na ceannarda cheud, agus an luchd-riaghlaidh[l] os ceann uile mhaoin agus spréidh an rìgh agus a mhac, leis an luchd-dreuchd, agus na daoinibh cumhachdach[m], agus na daoinibh gaisgeil uile.

2 An sin sheas Daibhidh an rìgh suas air a chosaibh, agus thubhairt e, Eisdibh riumsa, mo bhràithrean, agus mo shluagh: *Bha* e agamsa ann am chridhe[o] tigh-còmhnuidh a thogail do àirc coimhcheangail an Tighearn', agus do stòl-chos[p] ar Dé-ne, agus dh'ulluich mi fa chomhair na h-oibre:

3 Ach thubhairt Dia rium, Cha tog thu tigh do m'ainm-sa[r], a chionn gu-n *robh* thu a'd' fhear-cogaidh, agus gu-n do dhòirt thu fuil.

4 Gidheadh ròghnaich an Tighearna Dia Israeil mi roimh uile thigh m'athar[s], gu bhi ann am rìgh air Israel gu bràth: oir ròghnaich e Iudah mar fhear-riaghlaidh[t], agus á tigh Iudah, tigh m'athar-sa[u], agus am measg mhac m'athar bu toil leis mise a dheanamh ann am rìgh os ceann Israeil uile.

5 Agus de m' mhacaibh uile, (oir thug an Tighearna mòran mhac dhomh[v],) ròghnaich e Solamh[w] mo mhac gu suidhe air rìgh-chaithir rìoghachd an Tighearn' os ceann Israeil.

6 Agus thubhairt e rium[y], Togaidh Solamh do mhac mo thigh-sa agus mo lùchairtean; oir thagh mi e gu bhi 'n a mhac

B.C. 1015.

[a] caib. 11. 28
[b] caib. 11. 30; 2 Sam. 23. 28
[c] caib. 11. 31
[1] no, *Heled*, *caib. 11. 30.*
[d] 2 Sam. 15. 12
[e] 2 Sam. 15. 37; 16. 16
[f] 1 Ri. 1. 7
[g] caib. 11. 6
[h] caib. 26. 30
[i] 1 Sam. 16. 6, *Eliab*
[j] caib. 27. 16
[2] *buidheann.*
[k] caib. 27. 1, 2
[l] caib. 27. 25
[m] caib. 11. 10, &c.
[n] Gen. 15. 5
[o] 2 Sam. 7. 2; Salm 132. 2-7
[p] Salm 99. 5; Tuir. 2. 1
[q] caib. 21. 7; 2 Sam. 24. 15
[r] 1 Ri. 5. 3
[s] 1 Sam. 16. 7-13
[t] caib. 5. 2; Gen. 49. 8, 10; Salm 60. 7; 78. 68; Eabh. 7. 14
[u] 1 Sam. 16. 1
[v] caib. 3. 1, &c.
[w] caib. 22. 9, 10
[x] 1 Ri. 10. 27
[y] 2 Sam. 7. 13, 14

agam, agus bithidh mise ann am athair
aige-san.
7 Os bàrr, daingnichidh mi a rìoghachd
gu bràth, ma bhitheas esan seasmhach a
choimhlionadh m'àitheantan[b] agus mo
bhreitheanais, mar air an là 'n diugh.
8 A nis uime sin *guidheam oirbh* ann
an sealladh Israeil uile[d], comhchruinn-
eachadh an Tighearn', agus ann an éisd-
eachd ar Dé-ne[e], gleidhibh[f] agus
iarraibh[g] uile àitheantan an Tighearna
'ur Dé: chum gu-n sealbhaich sibh am
fearann maith so[i], agus gu fàg sibh *e*
mar oighreachd d'ur cloinn 'n 'ur déigh
gu bràth[k].
9 Agus thusa a Sholaimh, a mhic,
bitheadh aithne agad air Dia d'athar[l],
agus dean seirbhis da[m] le cridhe iomlan[n],
agus le inntinn thoilich: oir tha an Tigh-
earn' a' rannsachadh nan uile chridh-
eachan[p], agus a' tuigsinn uile dhealbhadh
nan smuain[q]: ma dh'iarras tus' esan[r],
gheibhear e leat; ach ma thréigeas tu e,
tilgidh e uaith thu gu bràth.
10 Thoir an aire a nis[t], oir thagh an
Tighearn' thu gu tigh a thogail do'n
ionad naomh; bi làidir agus dean e.
11 An sin thug Daibhidh do Sholamh
a mhac samhladh an sgàth-thighe, agus a
thighean, agus 'ionadan-ionmhais, agus a
sheòmraichean uachdarach, agus a sheòm-
raichean an leth stigh, agus àite na
caithir-thròcair.
12 Agus samhladh[v] nan uile nithe a
bha aige 'n a inntinn[1], a thaobh lùchairt-
ean tighe an Tighearn', agus a thaobh
nan uile sheòmraiche mu'n cuairt, a
thaobh ionadan-ionmhais tighe Dhé, agus
a thaobh ionadan-taisgidh[x] nan nithe
coisrigte:
13 Mar an ceudna 'thaobh roinnean
nan sagart agus nan Lebhitheach agus a
thaobh uile oibre seirbhis tighe an Tigh-
earn', agus a thaobh nan uile shoithiche[y]
seirbhis ann an tigh an Tighearn'.
14 A thaobh òir air chudthrom chum
nithe òir, chum uile inneala gach uile
ghnè sheirbhis; *a thaobh airgid* chum uile
innealan airgid air chudthrom, chum
uile inneala gach uile ghnè sheirbhis:
15 Eadhon an cudthrom chum nan
coinnleir òir[a], agus a chum an lòchran
òir, air chudthrom chum gach coinnleir
agus a lòchran: agus a chum nan coinn-
leir airgid air chudthrom, chum a'
choinnleir agus a lòchran, a réir feuma
gach coinnleir.
16 Agus òr air chudthrom chum bhòrd
an arain thaisbeanta, chum gach bùird,
agus airgiod chum nam bòrd airgid:
17 Mar an ceudna òr glan chum nan
greimichean feòla[c], agus nan cuach, agus
nan copan: agus a chum nan soitheach-
ionnlaid òir, *òr* air chudthrom fa chomh-
air gach soithich-ionnlaid; *agus airgiod*
air chudthrom fa chomhair gach soithich-
ionnlaid airgid:

B.C. 1015.

[a] Ecs. 25. 18-22
1 Sam. 4. 4
1 Ri. 6. 23
Eabh. 9. 5
[b] caib. 22. 13
[c] rann. 11, 12
[d] Deut. 4. 6
Mat. 5. 14-16
[e] Deut. 29. 10, 15
[f] Salm 119. 4, 10
[g] Isa. 34. 16
Gnio. 17. 11
[h] caib. 22. 13
Deut. 31. 7, 8
Ios. 1. 6-9
[i] Deut. 6. 1-3
[j] Eabh. 13. 5
[k] Esr. 9. 12
Gnà. 13. 22
[l] Ier. 9. 24
Eoin 17. 3
[m] Eoin 36. 11, 12
[n] 2 Ri. 20. 3
Salm 101. 2
Eoin 4. 24
Ròm. 1. 9
Eabh. 12. 28
[o] caib. xxiv.-xxvi.
[p] 1 Sam. 16. 7
Salm 7. 9
Ier. 17. 10
Tais. 2. 23
[q] Salm 139. 2
[r] 2 Each. 15. 2
[s] Ecs. 35. 25, 26
36. 1, 2
[t] rann 6
[u] Ròm. 13. 1
Tit. 3. 1
[v] Ecs. 25. 40
Eabh. 8. 5
[1] *o'n Spiorad.*
[w] caib. 22. 5
1 Ri. 3. 7
Gnà. 4. 3
[x] caib. 26. 20
[y] 1 Ri. 7. 13, &c.
[z] Ecs. 28. 20
39. 6, &c.
Isa. 54. 11, 12
Tais. 21. 18
[a] Sech. 4. 2
Tais. 1. 13, 20
[b] 1 Ri. 9. 28
Iob 28. 16
[c] 1 Sam. 2. 13, 14
[d] Ecs. 31. 2, 3

18 Agus a chum altair na tùise òr fìor-
ghlan air chudthrom; agus òr fa chomh-
air samhlaidh carbaid nan cerub[a], a
sgaoil a mach *an sgiathan*, agus a chòmh-
daich àirc coimhcheangail an Tighearna.
19 So uile, *arsa Daibhidh*, thug an
Tighearn' orm a thuigsinn[c] ann an
sgrìobhadh le a làimh orm, *eadhon* uile
oibre an t-samhlaidh so.
20 Agus thubhairt Daibhidh ri Solamh
a mhac, Bi làidir[h] agus gabh misneach,
agus dean e: na bitheadh eagal ort, agus
na bi fo uamhas, oir bithidh an Tigh-
earna Dia, mo Dhia-sa, leat[j]; cha-n
fhàilnich e ort, cha mhò a thréigeas e
thu, gus an crìochnaich thu an obair
uile fa chomhair seirbhis tighe an Tigh-
earn'.
21 Agus, feuch, roinnean[o] nan sagart
agus nan Lebhitheach *maille riut* chum
uile sheirbhis tighe Dhé, agus maille riut
a chum gach uile ghnè oibre, gach duine
toileach tùrail[s] fa chomhair gach uile
ghnè sheirbhis; agus na ceannardan
agus an sluagh gu h-iomlan freagarrach
do d'àitheantaibh uile[u].

CAIB. XXIX.

6 Thug uachdarain threubh Israeil tabhartais uatha gu toileach fa chomhair tighe Dhé. 10 Urnuigh Dhaibhidh. 20 Bheannaich an sluagh an Tighearn', agus rinn iad Solamh an dara uair 'n a rìgh. 26 Rìoghachadh agus bàs Dhaibhidh.

AGUS thubhairt Daibhidh an rìgh ris
a' chomhchruinneachadh uile, Tha
Solamh mo mhac d'an d'rinn Dia a mhàin
roghainn, òg agus maoth[w], agus *tha* an
obair mòr: oir cha-n ann air son duine
ach air son an Tighearna Dé *tha* an
lùchairt.
2 A nis le m'uile neart dh'ulluich mise
fa chomhair tighe mo Dhé, an t-òr chum
nithe a dh'òr, agus an t-airgiod chum
nithe a dh'airgiod, agus an t-umha chum
nithe a dh'umha, agus an t-iarunn chum
nithe a dh'iarunn, agus am fiodh chum
nithe a dh'fhiodh; clachan onics[z], agus
clachan r'an cur, clachan loinnreach agus
a dh'iomadh dath, agus gach uile ghnè
chlach luachmhor, agus clacha marmoir
ann am pailteas.
3 Os bàrr, a chionn gu-n do shocraich
mi m'aigne air tigh mo Dhé, tha agam
de m' sheilbh àraidh féin, a dh'òr agus a
dh'airgiod a thug mi seachad do thigh
mo Dhé, a bhàrr air na dh'ulluich mi uile
fa chomhair an tighe naoimh,
4 Tri mìle tàlann òir, a dh'òr na
h-Ophir[b], agus seachd mìle tàlann a
dh'airgid fìor-ghlan, a chòmhdachadh
bhallachan an tighe:
5 An t-òr fa chomhair *nithe* a dh'òr,
agus an t-airgiod fa chomhair *nithe* a
dh'airgiod, agus fa chomhair gach uile
ghnè oibre[d] *a nithear* le làmhan luchd-
ceirde. Agus cò tha toileach air a

sheirbhis a choisreagadh an diugh do an
Tighearn'?
6 An sin thug cinn nan aithrichean[a]
agus uachdarain threubh Israeil, agus na
ceannaird mhìltean agus cheud, maille
ris an luchd-riaghlaidh os ceann oibre an
rìgh, tabhartais uatha gu toileach[b],
7 Agus thug iad seachad fa chomhair
seirbhis tighe Dhé, a dh'òr cùig mìle
tàlann agus deich mìle darcon, agus a
dh'airgiod deich mìle tàlann, agus a
dh'umha ochd mìle deug tàlann, agus
ceud mìle tàlann iaruinn.
8 Agus ge b'e aig an d'fhuaradh clachan
luachmhor, thug iad seachad *iad* do ion-
mhas tighe an Tighearn', le làimh Iehieil[e]
a' Ghersonaich.
9 Agus rinn an sluagh gairdeachas a
chionn gu-n d'thug iad uatha gu toileach,
a chionn le cridhe iomlan gu-n d' thug
iad tabhartas uatha gu toileach do an
Tighearn': agus rinn Daibhidh an rìgh mar
an ceudna gairdeachas[g] le aoibhneas mòr.
10 Air an aobhar sin bheannaich
Daibhibh an Tighearn'[h] ann am fianuis
a' chomhchruinneachaidh uile: agus
thubhairt Daibhidh, Gu ma beannaicht'
thu[i], a Thighearna Dhia Israeil[j] ar
n-athar, gu saoghal nan saoghal.
11 *Is* leatsa, O Thighearn', a' mhòr-
achd[k], agus an cumhachd, agus a' ghlòir,
agus a' bhuaidh, agus a' mhòralachd;
oir is leat na h-uile a tha air nèamh
agus air talamh: *is* leat an rìoghachd,
O Thighearn', agus tha thu air d'àrdach-
adh mar cheann thar nan uile.
12 Uait-sa *tha 'teachd* araon saoibhreas
agus urram[m], agus *tha* thu a' rìoghachadh
os ceann nan uile, agus ann ad làimh *tha*
cumhachd agus neart; agus ann ad làimh
tha e neach a dheanamh mòr[n], agus neart
a thoirt do gach uile[o].
13 A nis uime sin, ar Dia-ne, tha sinn
a' toirt buidheachais duit, agus a' cliùth-
achadh d'ainm urramaich.
14 Ach cò mise, agus ciod iad mo
shluagh, gu-m bitheadh e 'n ar comas
tabhartais a thoirt seachad cho toileach
air an dòigh so? oir *is* ann uait-sa *tha* na
h-uile nithe, agus is ann de d' chuid féin
a thug sinn duit[r]:
15 Oir *is* coigrich[s] sinne a'd' fhianuis
agus luchd-cuairt, mar ar n-aithrichean
uile; mar fhaileas *tha* ar làithean air
thalamh[u], agus cha-*n 'eil* buanas ann.
16 O Thighearn' ar Dia, *tha* 'm pailteas
so uile a dh'ulluich sinne a thogail tighe
dhuit fa chomhair d'ainm naoimh *a'*
teachd o d' làimh féin, agus *is* leat féin e
gu léir[w].
17 Tha fios agam mar an ceudna, mo
Dhia, gu-n dearbh thusa an cridhe[x], agus
gu bheil tlachd agad ann an treibhdhir-
eas[y]. Do m' thaobh-sa, ann an treibh-
dhireas mo chridhe thug mi gu toileach
uam mar thabhartas na nithe so uile:
agus a nis chunnaic mi le aoibhneas do
shluagh, a tha 'n so a làthair, a' tòirt
seachad gu toileach an tabhartais dhuit-sa.
18 O Thighearna Dhia Abrahaim,
Isaaic, agus Israeil ar n-aithrichean,
gléidh so gu bràth ann am breithneach-
adh smuainte cridhe do shluaigh, agus
ulluich an cridhe[c] dhuit féin;
19 Agus thoir do Sholamh mo mhac
cridhe iomlan, a ghleidheadh d'àith-
eantan, do theisteis, agus do reachdan,
agus a dheanamh nan *nithe* so uile, agus
a thogail na lùchairt fa chomhair an
d'ulluich mise[d].
20 Agus thubhairt Daibhidh ris a'
chomhchruinneachadh uile, A nis beann-
aichibh an Tighearna 'ur Dia[f]. Agus
bheannaich an comhchruinneachadh gu
léir an Tighearna Dia an aithrichean,
agus chrom iad sìos an cinn, agus thug
iad urram do'n Tighearn' agus do'n rìgh.
21 Agus dh'ìobair iad ìobairtean do
an Tighearn', agus thug iad seachad
ìobairtean-loisgte do'n Tighearn' air an
là màireach an déigh an là sin, eadhon
mìle tarbh, mìle reithe, agus mìle uan,
le'n tabhartais-dibhe, agus ìobairtean ann
am pailteas air son Israeil uile;
22 Agus dh'ith agus dh'òl iad an làth-
air an Tighearn' air an là sin le mòr
shubhachas; agus rinn iad Solamh mac
Dhaibhidh 'n a rìgh an dara uair, agus
dh'ung[l] iad e do an Tighearna 'n a àrd
uachdaran, agus Sadoc 'n a shagart.
23 Agus shuidh Solamh ann an caithir
rìoghail an Tighearna mar rìgh 'an àite
Dhaibhidh 'athar, agus shoirbhich leis,
agus bha Israel uile ùmhal dha.
24 Agus strìochd na h-uachdarain uile,
agus na daoine cumhachdach, agus mar
an ceudna uile mhic rìgh Daibhidh, iad
féin do Sholamh an rìgh.
25 Agus dh'àrdaich an Tighearna
Solamh gu ro mhòr ann an sealladh
Israeil uile, agus thug e mòralachd
rìoghail[p] dha nach robh aig rìgh sam bith
roimhe ann an Israel.
26 Mar so rìghich Daibhidh mac Iese
os ceann Israeil uile.
27 Agus *b'i* an ùine a rìghich e os ceann
Israeil dà fhichead bliadhna[q]: ann an
Hebron rìghich e seachd bliadhna, agus
ann an Ierusalem rìghich e tri *bliadhna*
deug 'ar fhichead.
28 Agus fhuair e bàs[t] ann an deadh
shean aois, làn de làithibh[v], de shaoibh-
reas, agus a dh'urram; agus rìghich
Solamh a mhac 'n a àit.
29 A nis gnìomhara Dhaibhidh an rìgh,
eadar thoiseach agus dheireadh, feuch,
tha iad sgrìobhta ann an leabhar Shamueil
an fhir-sheallaidh, agus ann an leabhar
Natain an fhàidh, agus ann an leabhar
Ghad an fhir-sheallaidh,
30 Maille r'a rìoghachadh gu léir, agus
a chumhachd, agus na h-aimsirean a
chaidh thairis air[z], agus thar Israel, agus
thar uile rìoghachdaibh nan dùthchanna.

B.C. 1015.

a caib. 27. 1, &c.
b 2 Cor. 9. 7
c Gnà. 16. 1
d caib. 22. 14
e caib. 26. 21
f Salm 145. 1
g Gnà. 23. 15
h 2 Each. 20. 26, 28
i Salm 89. 52. 1 Tim. 1. 17. Tais. 5. 12, 13
j Gen. 33. 20
k Mat. 6. 13
l 1 Ri. 1. 34, &c.
m Deut. 8. 18. Gnà. 8. 18. Ecl. 5. 19. Ròm. 11. 36
n Salm 75. 6, 7
o Isa. 40. 29
p Ecl. 2. 9
q 1 Ri. 2. 11
r Ròm. 11. 36. Seum. 1. 17
s Salm 39. 12. Eabh. 11. 13. 1 Pead. 2. 11
t Gen. 25. 8
u Iob 14. 2. Salm 90. 9. 102. 11. 144. 4. Isa. 40. 6-8. Seum. 4. 14
v Iob 5. 26
w Salm 24. 1
x caib. 28. 9
y Gnà. 11. 20
z Dan. 4. 23, 25

DARA LEABHAR
NAN
EACHDRAIDH.

CAIB. I.

1 *Dh'iarr Solamh agus coimhthional Israeil an Tighearn' ann an Gibeon.* 7 *Dh'fhoillsich Dia e féin do Sholamh ann an aisling.* 8 *Ròghnaich Solamh gliocas:* 13 *a charbaid agus a mharc-shluagh.*

AGUS dhaingnicheadh Solamh[d] mac
Dhaibhidh 'n a rìoghachd, agus bha
an Tighearn' a Dhia maille ris[e], agus
dh'àrdaich se e gu mòr[f].
2 Agus dh'àithn Solamh do Israel uile,
do na ceannardaibh[h] mhìltean agus cheud,
agus do na breitheamhuaibh, agus do
gach uachdaran air Israel uile, cinn nan
aithrichean.
3 Agus chaidh Solamh agus an coimh-
thional uile maille ris do'n àit àrd[i] a *bha*
ann an Gibeon; oir an sin bha pàilliun
coimhthionail Dhé[j], a rinn Maois, òglach
an Tighearn', anns an fhàsach.
4 Ach àirc Dhé[l] thug Daibhidh a nìos
o Chiriat-iearim do *'n àit a* dh'ulluich
Daibhidh dhi; oir shuidhich e pàilliun
air a son ann an Ierusalem.
5 Mar an ceudna, *bha*'n altair umha[m], a
rinn Besaleel mac Uri, mhic Huir, an sin
fa chomhair pàilliuin an Tighearn'; agus
dh'iarr Solamh agus an coimhthional i[1].
6 Agus chaidh Solamh suas an sin a
dh'ionnsuidh na h-altair umha 'am fianuis
an Tighearn', a *bha* aig pàilliun a' choimh-
thionail, agus dh' ìobair e oirre mìle
ìobairt-loisgte.
7 Air an oidhche sin dh'fhoillsich Dia e
féin do Sholamh, agus thubhairt e ris,
Iarr ciod a bheir mi dhuit.
8 Agus thubhairt Solamh ri Dia, Nochd
thu do Dhaibhidh m'athair caoimhneas
mòr, agus rinn thu mise ann am rìgh 'n a
àit[n].
9 A nis, a Thighearna Dhé, coimhlionar
do ghealladh do Dhaibhidh m'athair: oir
rinn thu mise ann am rìgh air sluagh,
lìonmhor mar dhuslach na talmhainn.
10 Thoir dhomh a nis gliocas[o] agus
eòlas, a chum gu-n téid mi mach[p] agus
gu-n tig mi steach roimh an t-sluagh so:
oir cò is urrainn breth a thabhairt air do
shluagh so *a tha* cho mòr?
11 Agus thubhairt Dia ri Solamh, A
chionn gu-n robh so a'd' chridhe[s], agus
nach d'iarr thu beartas, maoin, no cliu, no
anam do naimhdean, agus mar an ceudna
nach d'iarr thu saoghal fada; ach gu-n
d'iarr thu dhuit féin gliocas agus eòlas,
leis an tugadh tu breth air mo shluagh-sa,
air an d' rinn mi thu a'd' rìgh:

R.C. 1015.

[a] caib. 9. 22 Ecl. 2. 9 Seum. 1. 5
[b] Mat. 6. 33
[c] 1 Each. 29. 25
[d] 1 Ri. 2. 46
[e] Gen. 39. 2
[f] 1 Each. 29. 25
[g] 1 Ri. 10. 16, &c.
[h] 1 Each. 27. 1
[i] 1 Ri. 3. 4, &c.
[j] 1 Each. 16. 39
[k] 1 Ri. 10. 27, &c.
[l] 1 Each. 15. 1, &c.
[m] Ecs. 38. 1, 2
[1] *d'a h-ionnsuidh.*
[n] 1 Each. 28. 5
[o] Gnà. 4. 7 Seum. 1. 5, 6
[p] Air. 27. 17 Deut. 31. 2
[q] 1 Ri. 5. 2, &c.
[2] no, *Hiram, 1 Ri. 5. 1.*
[r] 1 Each. 14. 1
[s] Gnà. 23. 7 Eabh. 4. 12
[t] Ecs. 30. 7
[u] Ecs. 25. 30 Lebh. 24. 5-9

12 *Tha* gliocas agus eòlas air an tabh-
airt duit[a], agus bheir mise dhuit beartas[b],
agus maoin, agus cliù, air chor as nach
robh a' leithid aig na rìghrean[c] a *bha*
romhad, agus a'd' dhéigh nach bi a'
leithid.
13 Agus thàinig Solamh o'n àit àrd a
bha ann an Gibeon gu Ierusalem, o làthair
pàilliuin a' choimhthionail, agus rìghich
e os ceann Israeil.
14 Agus chruinnich Solamh carbadan[g]
agus marc-shluagh: agus bha mìle agus
ceithir cheud carbad aige, agus dà mhìle
dheug marcach; agus chuir e iad ann am
bailtibh nan carbad, agus maille ris an
rìgh ann an Ierusalem.
15 Agus thug an rìgh air airgiod agus
air òr *a bhi* ann an Ierusalem mar na
clachan[k], agus air na crannaibh seudair
thug e *bhi* mar na croinn shicomoir a *tha*
anns an t-srath, air lìonmhoireachd.
16 Agus thugadh eich do Sholamh a
mach as an Eiphit, agus snàth-lìn: ghabh
ceannaichean an rìgh an snàth-lìn air
luach.
17 Agus thàinig iad a nìos, agus thug
iad a mach as an Eiphit carbad air shè
ceud *secel* airgid, agus each air cheud
agus leth-cheud: agus mar sin do uile
rìghribh nan Hiteach, agus do rìghribh
Shiria, le 'n làimh-san thugadh a mach
iad.

CAIB. II.

1 *Aireamh an luchd-oibre chum tigh Dhé a thogail.* 3 *Chuir Solamh fios a dh'ionnsuidh Huraim air son duine teòm air oibreachadh ann an òr; agus air son fiodha.* 11 *Freagradh càirdeil Huraim.*

AGUS shonraich Solamh tigh a thog-
ail do ainm an Tighearn', agus tigh
d'a rìoghachd.
2 Agus chuir Solamh a mach deich agus
tri fichead mìle fear-iomchair eallach,
agus ceithir fichead mìle fear-gearraidh
anns a' bheinn, agus tri mìle agus sè ceud
a shealltuinn thairis orra.
3 Agus chuir Solamh[q] *teachdaire* gu
Huram[2] rìgh Thiruis, ag ràdh, Mar a
rinn thu ri Daibhidh m'athair[r], agus a
chuir thu d'a ionnsuidh craobhan seudair
a thogail tighe dha gu còmhnuidh a
ghabhail ann, *dean riumsa*:
4 Feuch, *tha* mi gu tigh a thogail do
ainm an Tighearna mo Dhé, chum *a*
choisrigeadh dha, gu tùis chùbhraidh a
losgadh 'n a fhianuis[t], agus air son an
arain thaisbeanta[u] bhith-bhuain, agus air

son ìobairtean-loisgte[a] air maduinn agus air feasgar, air na sàbaidibh, agus air na gealaichibh nomha, agus air àrd fhéillibh an Tighearn' ar Dé: gu bràth *tha* so *ceangailte* air Israel.
5 Agus *bithidh* an tigh a thogas mise mòr: oir *is* mòr ar Dia-ne os ceann nan uile dhiathan[b].
6 Ach cò is urrainn tigh a thogail dha[d], 'n uair nach cum na nèamha[c], no nèamha nan nèamh e? Agus cò mise gu-n togainn dha tigh, ach a mhàin a losgadh ìobairtean 'n a fhianuis?
7 A nis ma ta cuir a m'ionnsuidh duine, teòm air oibreachadh ann an òr, agus ann an airgiod, agus ann an umha, agus ann an iarunn, agus ann an corcur, agus ann an dearg, agus ann an gorm, agus a tha eòlach air gearradh gu grinn maille ris na daoinibh ealanta a *tha* maille rium-sa ann an Iudah, agus ann an Ierusalem, a sholair Daibhidh m'athair[g].
8 Cuir a m'ionnsuidh mar an ceudna craobhan seudair, craobhan giuthais, agus craobhan alguim o Lebanon: oir tha fhios agam gu bheil do sheirbhisich eòlach air fiodh a ghearradh ann an Lebanon: agus, feuch, *bithidh* mo sheirbhisich-sa maille ri d' sheirbhisich-sa,
9 Eadhon a dheasachadh dhomh fiodha ann am pailteas; oir *bithidh* an tigh a tha mise gus a thogail mòr agus iongantach.
10 Agus, feuch, bheir mi do d' sheirbhisich, na gearradairean a ghearras fiodh, fichead mìle tomhas de chruithneachd buailte, agus fichead mìle tomhas eorna, agus fichead mìle bat fìona, agus fichead mìle bat olaidh.
11 Agus fhreagair Huram rìgh Thiruis ann an sgrìobhadh, a chuir e dh'ionnsuidh Sholaimh, A chionn gu bheil gràdh aig an Tighearna d'a shluagh[m], rinn e thusa a'd' rìgh os an ceann.
12 Thubhairt Huram mar an ceudna, Beannaichte *gu robh* an Tighearna Dia Israeil a rinn nèamh agus talamh[n], a thug do Dhaibhidh an rìgh mac glic, aig am bheil eòlas agus tuigse, a thogadh tigh do'n Tighearn', agus tigh d'a rìoghachd.
13 Agus a nis chuir mi a d'ionnsuidh duine eòlach, aig am bheil tuigse, *a bha* aig Huram m'athair;
14 Mac mnatha de nigheanaibh Dhain[p], agus 'athair 'n a dhuine o Thirus, teòm air oibreachadh ann an òr, agus ann an airgiod, ann an umha, ann an iarunn, ann an cloich, agus ann am fiodh, ann an corcur, ann an gorm, agus ann an anart grinn, agus ann an dearg; agus air gearradh gach gnè gearraidh, agus air dealbhadh gach nì innleachdaich a chuirear fa'chomhair, maille ri d' dhaoinibh ealanta-sa, agus daoinibh ealanta mo thighearna Dhaibhidh d'athar.
15 A nis air an aobhar sin an cruithneachd, agus an t-eorna, an oladh, agus

B.C. 1015.

[a] Air. 28. 3, &c.
[1] *Japho, Ios. 19. 46.*
[b] Salm 135. 5; 1 Tim. 6. 15
[c] caib. 8. 7, 8; 1 Ri. 9. 20, 21
[d] Isa. 66. 1, 2
[e] caib. 6. 18
[f] 1 Each. 22. 2
[g] 1 Each. 22. 15
[h] 1 Ri. 6. 1, &c.
[i] Gen. 22. 2, 14
[j] 1 Each. 21. 18
[2] no, *Araunah, 2 Sam. 24. 18.*
[k] 1 Each. 28. 11
[l] Eoin 10. 23; Gnio. 3. 11; 5. 12
[m] 1 Ri. 10. 9; Salm 72. 17
[n] Salm 33. 6; Ier. 10. 10, 11; Gnio. 14. 15; Tais. 10. 6
[3] *luach-mhor.*
[o] 1 Each 29. 2, 8; Isa. 54. 11, 12; Tais. 21. 18-21
[p] 1 Ri. 7. 13, 14
[q] Eabh. 9. 3-9

am fìon, air an do labhair mo thighearn', cuireadh e *iad* a dh'ionnsuidh a sheirbhiseach:
16 Agus gearraidh sinne fiodh á Lebanon, a réir gach feum a bhitheas agad; agus bheir sinn a d'ionnsuidh e 'n a ràthaibh air muir gu Iopa[1]; agus bheir thusa suas e gu Ierusalem.
17 Agus ghabh Solamh[c] àireamh nan coigreach uile a *bha* ann an tìr Israeil, an déigh an àireimh leis an d'rinn Daibhidh 'athair an àireamh[f]; agus fhuaradh ann dìubh ceud agus leth-cheud mìle agus tri mìle agus sè ceud.
18 Agus rinn e tri fichead agus deich mìle dhiubh 'n an luchd-iomchair eallach, agus ceithir fichead mìle 'n an gearradairibh anns an t-sliabh, agus tri mìle agus sè ceud 'n an luchd-amhairc thairis a thoirt air an t-sluagh obair a dheanamh.

CAIB. III.

1 *An t-àit agus an t-àm 's an do thòisich Solamh air togail an teampuill.* 3 *Tomhas agus uidheam an teampuill.* 8 *Tomhas an tighe ro naoimh.* 14 *Am brat,* 15 *agus na puist.*

AGUS thòisich Solamh air togail tighe an Tighearn'[h] ann an Ierusalem air sliabh Mhoriah[i], far an d'fhoillsicheadh an Tighearna do Dhaibhidh 'athair[j], anns an àit a dh'ulluich Daibhidh ann an urlar-bualaidh Ornain[2] an Iebusaich.
2 Agus thòisich e air togail air an dara mìos, anns a' cheathramh bliadhna d'a rìoghachadh.
3 Agus *is* iad so na nithe a shuidhicheadh le Solamh chum tigh Dhé a thogail[k]: am fad ann an làmhan-coille, a réir a' cheud tomhais, tri fichead làmh-choille, agus an leud fichead làmh-choille.
4 Agus an sgàth-thigh[l] a *bha* air beulaobh *an tighe*, fichead làmh-choille 'fhad, a réir leoid an tighe, agus ceud agus fichead *làmh-choille* 'àirde: agus chòmhdaich e thairis e air an taobh a stigh le òr fìor-ghlan.
5 Agus an tigh mòr chòmhdaich e le fiodh giuthais, agus chòmhdaich e thairis e le òr fìor-ghlan, agus thug e air craobhan-pailme éirigh suas air, agus slabhraidhean.
6 Agus sgeadaich e an tigh le clachaibh [3]uasal[o] air 'sgàth sgéimhe; agus *b'e* an t-òr òr Pharbhaim.
7 Agus chòmhdaich e thairis an tigh, na sailthean, na puist, agus a bhallachan, agus a dhorsan, le òr; agus ghearr e ceruban air na ballachaibh.
8 Agus rinn e an tigh a's ro naoimhe[q]: 'fhad a réir leoid an tighe, fichead làmh-choille, agus a leud fichead làmh-choille: agus chòmhdaich e thairis e le òr fìor-ghlan, *a thàinig* gu sè ceud tàlann.
9 Agus *b'e* cothrom nan tairngean leth-cheud secel òir: agus chòmhdaich e thairis na seòmraichean uachdarach le òr.
10 Agus anns an tigh ro naomh rinn e

dà cherub a dh'obair sho-ghluasaid, agus
chòmhdaich e thairis le òr iad.
11 Agus *bha* sgiathan nan cerub fich-
ead làmh-choille air fad : aon sgiath cùig
làmhan-coille, a' ruigheachd gu balla an
tighe ; agus an sgiath eile cùig làmhan-
coille, a' ruigheachd gu sgiath a' cheruib
eile :
12 Agus sgiath a' cheruib eile cùig
làmhan-coille, a' ruigheachd gu balla an
tighe ; agus an sgiath eile cùig làmhan-
coille, tàthta ri sgiath a' cheruib eile.
13 Sgaoil sgiathan nan cerub sin iad
féin a mach fichead làmh-choille : agus
sheas iad air an cosaibh, agus an aghaidh-
ean ris an taobh a stigh.
14 Agus rinn e am brat[d] *de* ghorm,
agus *de* chorcur, agus *de* dhearg, agus *a
dh'*anart grinn, agus dh'oibrich e ceruban
air.
15 Agus rinn e air beulaobh an tighe
dà phost[e] cùig làmhan-coille deug 'ar
fhichead air àirde, agus an ceann a *bha*
air mullach gach aoin diubh cùig làmhan-
coille.
16 Agus rinn e slabhraidhean, *mar*
anns a' ghuth-àit, agus chuir e *iad* air
mullach nam post ; agus rinn e ceud
pomgranat, agus chuir e *iad* air na slabh-
raidhibh.
17 Agus chuir e suas na puist air beul-
aobh an teampuill, aon air an làimh
dheis, agus aon air an làimh chlì. Agus
thug e Iachin[1] mar ainm air a' *phost* air
an làimh dheis, agus Boas[2] mar ainm air
a' *phost* air an làimh chlì.

CAIB. IV.

1 *An altair umha.* 2 *A' mhuir leaghta.* 6 *Na soithichean-ionnlaid,* 7 *na coinnleirean,* 8 *agus na bùird.* 19 *An t-uidheam a rinneadh a dh'òr.*

AGUS rinn e altair[h] umha : fichead
làmh-choille a fad, agus fichead
làmh-choille a leud, agus deich làmhan-
coille a h-àirde.
2 Agus rinn e muir leaghta[i], deich
làmhan-coille o bhile gu bile, cruinn
mu'n cuairt, agus cùig làmhan-coille a
h-àirde ; agus chuairtich snàthainn dheich
làmhan-coille 'ar fhichead i mu'n cuairt.
3 Agus foipe *bha* coslas dhamh, a
chuairtich i mu'n cuairt, deich anns an
làmh-choille a' dol mu thimchioll na
mara mu'n cuairt. Thilgeadh dà shreath
dhamh an uair a thilgeadh i féin.
4 Sheas i air dà dhamh dheug, tri ag
amharc gu tuath, agus tri ag amharc an
iar, agus tri ag amharc gu deas, agus tri
ag amharc an ear : agus *chuireadh* a'
mhuir orra gu h-àrd, agus *bha* a' chuid-
dheiridh dhiubh uile a stigh.
5 Agus *bha* leud boise air tiuighead
innte, agus *bha* a bile air a dheanamh
mar bhile copain, le blàthaibh lili : ghabh
i agus chum i tri mìle bat.
6 Agus rinn e deich soithichean-ionn-

R.C. 1015.

[a] Eabh. 9. 23
[b] Ecs. 25. 31-40
1 Each. 28. 12-19
Eabh. 8. 5
[c] 1 Ri. 6. 36
[d] Ecs. 26. 31
[e] 1 Ri. 7. 15-21
Ier. 52. 20, 21
[1] 's e sin, *daingnichidh e.*
[2] 's e sin, *annsan tha neart.*
[f] 1 Ri. 7. 27, 43
[g] 1 Ri. 7. 14, 45
[h] Ecs. 27. 1, 2
2 Ri. 16. 14
Ese. 43. 13-17
[i] 1 Ri. 7. 23, &c.
[j] Ecs. 25. 30
[k] Ecs. 27. 20, 21
[l] Ecs. 25. 31, &c.

laid, agus chuir e cùig dhiubh air an
làimh dheis, agus cùig air an làimh chlì,
a dh'ionnlad annta : nithe na h-ìobairt-
loisgte nigh iad annta[a] ; ach *bha* a' mhuir
air son nan sagart, a dh'ionnlad innte.
7 Agus rinn e deich coinnleirean òir, a
réir an cumaidh[b], agus chuir e *iad* anns
an teampull, cùig air an làimh dheis,
agus cùig air an làimh chlì.
8 Agus rinn e deich bùird, agus chuir
e *iad* anns an teampull, cùig air an làimh
dheis, agus cùig air an làimh chlì : agus
rinn e ceud cuach òir.
9 Agus rinn e cùirt nan sagart[c], agus
a' chùirt mhòr, agus dorsan air son na
cùirte, agus chòmhdaich e an dorsan
thairis le umha.
10 Agus chuir e a' mhuir air an taobh
deas de'n cheann an ear, fa chomhair na
h-àirde deas.
11 Agus rinn Huram na h-aighnean,
agus na sluasaidean, agus na cuachan ;
agus chuir Huram crìoch air deanamh na
h-oibre a rinn e do rìgh Solamh ann an
tigh Dhé :
12 *Eadhon* an dà phost, agus na cuairt-
ean, agus na cinn *a bh'*air mullach an dà
phuist, agus an dà lìon-obair a chòmh-
dachadh dà chuairt nan ceann a *bh'*air
mullach nam post :
13 Agus ceithir cheud pomgranat do'n
dà lìon-obair ; dà shreath phomgranat
do gach lìon-obair, a chòmhdachadh dà
chuairt nan ceann, a *bh'*air na puist.
14 Agus rinn e buinn[f], agus rinn e
soithichean-ionnlaid air na buinn :
15 Aon mhuir, agus dà dhamh dheug
foipe :
16 Agus na h-aighnean, agus na
sluasaidean, agus na greimichean feòla,
agus an uidheam uile, rinn Huram[g] do
rìgh Solamh ann an tigh an Tighearna a
dh'umha lìobhta.
17 Ann an còmhnard Iordain thilg an
rìgh iad, anns an talamh chreadha eadar
Sucot agus Seredatah.
18 Agus rinn Solamh an t-uidheam so
uile ann am mòr-phailteas ; oir cha robh
e comasach cudthrom an umha fhaghail a
mach.
19 Agus rinn Solamh an t-uidheam uile
a *bhuineadh do* thigh Dhé, agus an altair
òir, agus na bùird air *an robh* aran na
fianuis[j] ;
20 Agus na coinnleirean maille r'an
lòchranaibh, chum gu-n loisgeadh iad a
réir a' ghnàtha[k] air beulaobh a' ghuth-àite,
a dh'òr fior-ghlan ;
21 Agus na blàthan[l], agus na lòchrain,
agus na clobhachan, a dh'òr, eadhon de'n
òr a bu ghloine ;
22 Agus na smàladairean, agus na
cuachan, agus na spàinean, agus na
tùiseirean, a dh'òr fior-ghlan :
23 Agus dol a steach an tighe, a dhorsan
a b'fhaide a stigh aig an ionad ro naomh,
agus dorsan tighe an teampuill, a dh'òr.

CAIB. V.

1 *Thug Solamh na nithe naomhaichte a stigh do'n teampull.* 2 *Thug na Lebhithich a nìos an àirc á baile Dhaibhidh.* 11 *'N uair bha na Lebhithich, a' moladh Dhé lìonadh an teampull le neul.*

AGUS chrìochnaicheadh an obair uile[c] a rinn Solamh air son tighe an Tighearn': agus thug Solamh a stigh nithe naomhaichte Dhaibhidh 'athar[d]: an t-airgiod, agus an t-òr, agus na h-innealan uile, chuir e am measg ionmhasan tighe Dhé.

2 An sin chruinnich Solamh seanairean Israeil[f], agus cinn nan treubh uile, ceannardan aithriche chloinn Israeil, gu Ierusalem, chum gu-n tugadh iad a nìos àirc coimhcheangail an Tighearn'[h] á baile Dhaibhidh[i], a's e Sion[j].

3 Agus chruinnich fir Israeil uile iad féin a dh'ionnsuidh an rìgh air an fhéill[k], [ann am mìos Etanim,] *is* e sin an seachdamh mìos.

4 Agus thàinig uile sheanairean Israeil; agus thog na Lebhithich an àirc.

5 Agus thug iad suas an àirc, agus pàilliun a' choimhthionail, agus na soithichean naomha uile a *bha* 's a' phàilliun: thug na sagairt *agus* na Lebhithich iad sin suas.

6 Agus dh'ìobair rìgh Solamh, agus coimhthional Israeil uile a chruinnich d'a ionnsuidh roimh an àirc, caoraich agus crodh, nach robh e'n comas àireamh no mheas, a thaobh lìonmhoireachd.

7 Agus thug na sagairt a steach àirc coimhcheangail an Tighearna[p] d'a h-àite féin, do ghuth-àit an tighe, do'n ionad a's ro naoimhe, *eadhon* fo sgiathaibh nan cerub[r]:

8 Oir sgaoil na ceruban a mach *an* sgiathan os ceann àite na h-àirce, agus chòmhdaich na ceruban an àirc agus a lunnan gu h-àrd[t].

9 Agus tharruing iad a mach na lunnan, air chor as gu-m faicteadh cinn nan lunn o'n àirc fa chomhair a' ghuth-àite; ach cha-n fhaicteadh a mach iad: agus tha iad an sin gus an là 'n diugh.

10 Cha *robh* ni air bith anns an àirc ach an dà chlàr a chuir Maois *an sin* ann an Horeb[w], an uair a rinn an Tighearna *coimhcheangal* ri cloinn Israeil, aig teachd a mach dhoibh as an Eiphit.

11 Agus an uair a thàinig na sagairt a mach as an *ionad* naomh; (oir naomhaicheadh na sagairt uile a *bha* làthair: cha robh iad a' feitheamh '*s an àm sin* a réir an roinnean[x]:

12 An sin *bha* na Lebhithich[y], an luchd-seinn, agus iad uile de *chloinn* Asaiph, Heman, agus Iedutuin, maille r'am macaibh agus am bràithribh, air dhoibh a bhi air an sgeadachadh ann an lìon-eudach geal, le ciombalaibh, agus le saltairibh, agus le clàrsaichibh, 'n an seasamh aig a' cheann an ear de'n altair, agus maille riu ceud

R.C. 1005.

[a] 1 Each. 15. 24
Salm 68. 25
[b] Tais. 5. 8-14
[c] 1 Ri. 7. 51
[d] 1 Each. 22. 14
[e] 1 Each. 16. 34-41
Salm cxxxvi.
[f] 1 Ri. 8. 1, &c.
[g] caib. 7. 2
Ecs. 40. 35
Ese. 10. 4
Tais. 15. 8
[h] Air. 10. 33, 36
[i] 2 Sam. 6. 12
[j] Salm 2. 6
87. 2
132. 13-17
[k] caib. 7. 8-10
[l] 1 Ri. 8. 12, &c.
[m] Lebh. 16. 2
Salm 18. 11
Nah. 1. 3
Eabh. 12. 18
[n] Air. 6. 23-27
[o] Neh. 8. 5
[p] Salm 132. 8
[q] Luc. 1. 68-70
[r] Ecs. 37. 7-9
Eabh. 9. 4, 5
[s] Deut. 12. 5, 11
[t] Ecs. 37. 3-5
[u] caib. 12. 13
[v] 1 Each. 28. 4
[w] Deut. 10. 2-5
[x] caib. 35. 4
[y] 1 Each. 25. 1
[z] 1 Each. 29. 23
[a] 1 Each. 17. 11
[b] caib. 5. 7, 10

agus fichead sagart a' deanamh fuaim le trompaidibh[a];)

13 Agus bha iad mar aon a' deanamh fuaim le trompaidibh, agus a' seinn, a thoirt air aon ghuth[b] a bhi air a chluinntinn a mholadh agus a thoirt buidheachais do an Tighearn'. Ach an uair a thog iad suas *an* guth leis na trompaidibh, agus na ciombalaibh, agus na h-innealaibh ciuil, agus a bha iad a' moladh an Tighearn', a chionn gu *bheil* e maith[e], a chionn gu *mair* a thròcair gu bràth; an sin lìonadh an tigh le neul, tigh an Tighearna.

14 Agus cha b'urrainn na sagairt seasamh a fhrithealadh air sgàth an neoil: oir lìon glòir an Tighearna tigh Dhé[g].

CAIB. VI.

3 *Bheannaich Solamh an sluagh, agus mhol e Dia.* 14 *Urnuigh agus athchuinge Sholaimh 'n uair a choisrig e an teampull.* 19 *Ghuidh e gu-n tugadh Dia éisdeachd d'a urnuigh, agus gu-m bitheadh a làthaireachd maille ris a ghnàth.*

AN sin thubhairt Solamh[l], Thubhairt an Tighearna gu-n gabhadh e còmhnuidh ann an dorchadas tiugh[m].

2 Ach thog mise tigh-còmhnuidh dhuit, agus àite chum thu dh'fhantuinn ann gu bràth.

3 Agus thionndaidh an rìgh 'aghaidh, agus bheannaich[n] e uile choimhthional Israeil, (agus uile choimhthional Israeil 'n an seasamh[o],)

4 Agus thubhairt e, Gu ma beannaichte an Tighearna Dia Israeil, a choimhlion le a làimh[q] na labhair e le 'bheul ri m'athair Daibhidh, ag ràdh,

5 O'n là air an d' thug mi mo shluagh a mach á tìr na h-Eiphit, cha do thagh mi baile sam bith á uile threubhan Israeil a thogail tighe, chum gu-m bitheadh m'ainm an sin[s], agus cha do thagh mi duine sam bith gu bhi 'n a uachdaran os ceann mo shluaigh Israeil.

6 Ach *a nis* thagh mi Ierusalem[u], a chum gu-m bitheadh m'ainm an sin; agus thagh mi Daibhidh[v] gu bhi os ceann mo shluaigh Israeil.

7 Agus bha e ann an cridhe Dhaibhidh m'athar tigh a thogail do ainm an Tighearna Dhé Israeil.

8 Agus thubhairt an Tighearna ri Daibhidh m'athair, A chionn gu-n robh e ann ad chridhe tigh a thogail do m'ainm-sa, is maith a rinn thu gu-n robh e ann ad chridhe:

9 Gidheadh, cha tog thusa an tigh, ach do mhac a thig a mach as do leasraibh, togaidh esan an tigh do m'ainm-sa.

10 Agus choimhlion an Tighearn' fhocal a labhair e, agus dh'éirich mise suas 'an àite Dhaibhidh m'athar, agus tha mi a'm' shuidhe air rìgh-chaithir Israeil[z], mar a labhair an Tighearn'[a], agus thog mi an tigh do ainm an Tighearna Dhé Israeil:

11 Agus shuidhich mi an sin an àirc[b],

anns am bheil coimhcheangal an Tighearn',
a rinn e ri cloinn Israeil.
12 Agus sheas e roimh altair an Tigh-
earn'[a], an làthair uile choimhthionail
Israeil, agus sgaoil e mach a làmhan,
13 (Oir rinn Solamh bonn umha, agus
chuir se e ann am meadhon na cùirte, cùig
làmhan-coille air fad, agus cùig làmhan-
coille air leud, agus tri làmhan-coille air
àirde; agus sheas e air[c], agus leig se e
féin air a ghlùinibh an làthair coimh-
thionail Israeil uile, agus sgaoil e mach a
làmhan gu nèamh,)
14 Agus thubhairt e, A Thighearna Dhé
Israeil, cha-*n 'eil* Dia ann cosmhuil riutsa
anns na nèamhan[d], no air an talamh, a
chumas coimhcheangal[e] agus tròcair ri d'
sheirbhisich, a ghluaiseas a'd' fhianuis le
'n uile chridhe:
15 A chum ri d'òglach Daibhidh
m'athair an ni a labhair thu ris[f]; oir
labhair thu le *d'* bheul, agus le d' làimh
choimhlion thu[g], mar air an là'n diugh.
16 A nis uime sin, a Thighearna Dhé
Israeil, cum ri d'òglach Daibhidh m'athair
an ni a labhair thu ris[i], ag ràdh, Cha bhi
duine 'dhìth ort a'm' fhianuis-sa, a shuidh-
eas air rìgh-chaithir Israeil, ma choimhid-
eas a mhàin do chlann an slighe[k], a'
gluasad ann am lagh, mar a ghluais thusa
a'm' fhianuis.
17 Agus a nis, a Thighearna Dhé
Israeil, daingnichear d'fhocal a labhair
thu ri d'òglach Daibhidh.
18 Ach an gabh Dia d'a rìreadh còmh-
nuidh maille ri daoinibh air an talamh[n]?
feuch, cha chum na nèamhan agus nèamha
nan nèamh thusa[p]; cia is ro lugha na sin
an tigh so a thog mise?
19 Gidheadh, amhairc air urnuigh do
sheirbhisich, agus air 'athchuinge, a
Thighearna mo Dhia, a dh'éisdeachd ris
a' ghlaodh agus ris an urnuigh, a *tha* do
sheirbhiseach a' deanamh a' d'fhianuis;
20 A chum gu-m bi do shùilean fosgailte
ris an tigh so a dh'oidhche agus a là,
eadhon ris an àite mu'n dubhairt thu gu-n
cuireadh tu d'ainm an sin, a dh'éisdeachd
ris an urnuigh a ni do sheirbhiseach a
dh'ionnsuidh an àite so.
21 Eisd air an aobhar sin ri ath-
chuinge do sheirbhisich, agus do shluaigh
Israeil, an uair a ni iad urnuigh dh'ionn-
suidh an àite so; agus éisd thusa o d'àite-
còmhnuidh[s], o na nèamhan; agus an
uair a dh'éisdeas tu, maith *dhoibh*.
22 Ma pheacaicheas duine an aghaidh
a choimhearsnaich, agus ma dh'iarras e
mionnan air, a' toirt air mionnachadh,
agus gu-n tig na mionnan an làthair
d'altarach anns an tigh so;
23 An sin éisd thusa o na nèamhan,
agus dean, agus thoir breth air do sheirbh-
isich, ag ìocadh do'n aingidh[v], a' toirt a
shlighe air a cheann féin; agus a' fìrean-
achadh an fhìrein, a' tabhairt da a réir
'fhìreantachd.

24 Agus ma bhuailear do shluagh
Israel an làthair an nàmhaid, a chionn
gu-n do pheacaich iad a'd' aghaidh, agus
ma philleas iad agus gu-n aidich iad
d'ainm, agus gu-n dean iad urnuigh,
agus gu-n guidh iad a'd' làthair anns an
tigh so;
25 An sin éisd thusa o na nèamhan[b],
agus maith peacadh do shluaigh Israeil,
agus thoir a rìs iad do'n fhearann a thug
thu dhoibh féin agus d'an aithrichibh.
26 An uair a dhruidear na nèamhan,
agus nach bi uisge ann, a chionn gu-n do
pheacaich iad a'd' aghaidh-sa, agus a ni
iad urnuigh a dh'ionnsuidh an àite so,
agus a dh'aidicheas iad d'ainm, agus a
dh'iompaichear iad o'm peacadh, an uair
a chuireas tu fo àmhghar iad;
27 An sin éisd thusa o na nèamhan,
agus maith peacadh do sheirbhiseach,
agus do shluaigh Israeil, a chum gu-n
teagaisg thu dhoibh an t-slighe mhaith
air an còir dhoibh gluasad, agus gu-n
cuir thu uisge air an fhearann[h] a thug
thu do d' shluagh mar oighreachd.
28 An uair a bhitheas gorta anns an
tìr[j], an uair a bhitheas plàigh ann, an
uair a bhitheas seargadh ann, no fuar-
dhealt, locust[l], no burruis; an uair a
theannaicheas a nàmhaid e ann an tìr a
bhailte, ciod air bith plàigh[m], agus ciod
air bith euslaint *a bhitheas ann*;
29 Ge b'e urnuigh, ge b'e athchuinge a
chuirear suas le duine sam bith, no le d'
shluagh Israel uile, an uair a bhitheas fios
aig gach aon air a phlàigh féin[o], agus
a dhoilgheas féin, agus a sgaoileas e
mach a làmhan a dh'ionnsuidh an tighe
so;
30 An sin éisd thusa o na nèamhan, o
d'àite-còmhnuidh, agus maith, agus thoir
do gach duine a réir a shlighean uile[q], a
tha fios agad air a chridhe; (oir is ann
agadsa, agadsa mhàin a tha fios air cridh-
eachaibh chloinn nan daoine;)
31 A chum gu-m bi eagal orra romhad-
sa, a ghluasad ann ad shlighibh ré an
làithean uile a bhitheas iad beò anns an
tìr a thug thu d'ar n-aithrichibh.
32 Os bàrr, a thaobh a' choigrich[r],
nach 'eil de d' shluagh Israel, ach a thig
á tìr chéin air sgàth do mhòr-ainme-sa,
agus do làimhe làidir, agus do ghairdein
sìnte mach, agus a thig agus a ni urnuigh
anns an tigh so;
33 An sin éisd thusa o na nèamhan, o
d'àite-còmhnuidh, agus dean a réir nan
uile *nithe* mu'n glaodh an coigreach riut;
a chum gu-m bi eòlas aig uile shlòigh na
talmhainn air d'ainm[t], agus gu-m bi eagal
orra romhad[u], mar *tha air* do shluagh
Israel, agus gu-m bi fios aca gu-n goirear
d'ainm-sa air an tigh so a thog mise.
34 An uair a théid do shluagh a mach
a chogadh[w] an aghaidh an naimhdean air
an t-slighe air an cuir thu iad, agus a ni
iad urnuigh riut a làimh a' bhaile so a

B.C. 1004.

[a] 1 Ri. 8. 22, &c.
[b] Salm 106. 40-47
[c] Neh. 8. 4
[d] Ecs. 15. 11; Deut. 4. 39; 7. 9
[e] Neh. 1. 5; Dan. 9. 4
[f] 1 Each. 22. 9
[g] rann 4
[h] Ier. 5. 24; Ese. 34. 26; Hos. 2. 21, 22
[i] 2 Sam. 7. 12-16; 1 Ri. 2. 4; 6. 12
[j] caib. 20. 5-13
[k] Salm 132. 12
[l] Ioel 1. 4, 11; 2. 25
[m] caib. 32. 24; Seum. 5. 13
[n] Ecs. 29. 45, 46; Salm 68. 18
[o] Salm 32. 2-6; 142. 1, 2
[p] caib. 2. 6; Isa. 66. 1; Gnio. 7. 49
[q] Salm 62. 12
[r] Isa. 56. 3, 6, 7; Eoin 10. 16; Gnio. 8. 27-39; Eph. 2. 12, 13
[s] caib. 30. 27
[t] Salm 46. 10
[u] Ier. 10. 7
[v] 2 Ri. 9. 26; Salm 10. 14; Ier. 28. 16, 17; 51. 56
[w] caib. 14. 11, 12; 20. 4, &c.

ròghnaich thusa, agus an tighe a thog mise do d'ainm ;

35 An sin éisd thusa o na nèamhan ri'n urnuigh agus ri'n athchuinge, agus cum ceartas riu[b].

36 An uair a pheacaicheas iad a'd' aghaidh, (oir cha-*n 'eil* duine ann nach peacaich[c],) agus a lasas d'fhearg 'n an aghaidh, agus a bheir thu thairis iad d' *an* naimhdibh, agus a bheir iad leo 'n am braighdibh iad do thìr am fad no am fagus ;

37 Gidheadh *ma* thig iad gu inntinn cheirt anns an tìr d'an d' thugadh 'n am braighdibh iad, agus *ma* dh'iompaichear iad, agus *ma* ni iad urnuigh riut ann an tìr am braighdeanais, ag ràdh, Pheacaich sinn, rinn sinn gu h-eucorach, agus rinn sinn gu h-aingidh ;

38 Ma philleas iad a d' ionnsuidh-sa le'n uile chridhe[f], agus le'n uile anam, ann an tìr am braighdeanais, d'an d'thugadh iad 'n am braighdibh, agus ma ni iad urnuigh a làimh an tìre féin a thug thu d'an aithrichibh, agus *a làimh* a' bhaile a ròghnaich thu[g], agus làimh an tighe a thog mise do d'ainm ;

39 An sin éisd thusa o na nèamhan[h], o d'àite-còmhnuidh, r'an urnuigh agus r'an athchuinge, agus cum ceartas riu, agus maith do d' shluagh a pheacaich a'd' aghaidh.

40 A nis, mo Dhia, bitheadh, guidheam ort, do shùilean fosgailte, agus thugadh do chluasan an aire do urnuigh an àite so.

41 Ach a nis éirich thusa[j], a Thighearna Dhé, do d'àite-suaimhneis[k], thu féin, agus àirc do neirt. Bitheadh do shagairt, a Thighearna Dhé, air an sgeadachadh le slàinte, agus deanadh do naoimh gairdeachas ann am maitheas[l].

42 A Thighearna Dhé, na tionndaidh air falbh gnùis d'aoin ungta : cuimhnich tròcairean Dhaibhidh do sheirbhisich[m].

CAIB. VII.

1 *Lìon glòir an Tighearn' an teampull.* 4 *Choisrig Solamh agus clann Israeil tigh Dhé,* 10 *agus an sin phill an sluagh d'am bùthaibh, aoibhinn agus subhach 'n an cridhe.* 12 *Dh'fhoillsich Dia e féin a ris do Sholamh, agus rinn e coimhcheangal ris.*

AGUS an uair a chuir Solamh crìoch air urnuigh a dheanamh[p], thàinig an teine a nuas o nèamh[q], agus loisg e suas an tabhartas-loisgte agus na h-iobairtean ; agus lìon glòir an Tighearn'[s] an tigh.

2 Agus cha b'urrainn na sagairt dol a steach do thigh an Tighearn', a chionn gu-n do lìon glòir an Tighearna tigh an Tighearn'.

3 Agus an uair a chunnaic clann Israeil uile mar a thàinig an teine nuas, agus glòir an Tighearn', air an tigh, chrom siad iad féin le 'n aghaidhibh chum na talmhainn air an urlar, agus rinn iad aoradh, agus mhol iad an Tighearn', a chionn *gu bheil* e maith, gu *mair* a thròcair gu bràth[a].

4 An sin dh'ìobair an rìgh agus an sluagh uile ìobairtean 'am fianuis an Tighearn'.

5 Agus dh'ìobair rìgh Solamh mar ìobairt dà mhìle fichead damh, agus ceud agus fichead mìle caora : agus choisrig an rìgh agus an sluagh uile tigh Dhé.

6 Agus dh'fheith na sagairt air an dreuchd ; na Lebhithich[d] mar an ceudna le innealaibh-ciuil an Tighearn', a rinn Daibhidh an rìgh a mholadh an Tighearn', a chionn gu *mair* a thròcair gu bràth, an uair a bha Daibhidh a' cliùthachadh le 'n làimh-san : agus shéid na sagairt trompaidean rompa[e], agus sheas Israel uile.

7 Agus naomhaich Solamh meadhon na cùirte a *bha* fa chomhair tighe an Tighearn' : oir thug e suas an sin ìobairtean-loisgte, agus saill nan tabhartas-sìth, a chionn nach b'urrainn an altair umha a rinn Solamh na h-ìobairtean-loisgte, agus na tabhartais - bidh, agus an t-saill, a ghabhail.

8 Agus chum Solamh anns an àm sin an fhéill seachd làithean, agus Israel uile maille ris, comhchruinneachadh ro mhòr, o dhol a stigh Hamait[i] gu ruig amhainn na h-Eiphit.

9 Agus air an ochdamh là chum iad àrd choimhthional ; oir chum iad coisrigeadh na h-altarach seachd làithean, agus an fhéill seachd làithean.

10 Agus air an treas là fichead de'n t-seachdamh mìos leig e an sluagh air falbh d'am bùthaibh, aoibhinn agus subhach 'n an cridhe air son a' mhaitheis a nochd an Tighearna do Dhaibhidh, agus do Sholamh, agus do Israel a shluagh.

11 Agus chrìochnaich Solamh tigh an Tighearn'[n], agus tigh an rìgh ; agus gach ni a thàinig ann an cridhe Sholaimh a dheanamh ann an tigh an Tighearn', agus 'n a thigh féin, shoirbhich leis 'n a dheanamh.

12 Agus dh'fhoillsich an Tighearn' e féin do Sholamh 's an oidhche, agus thubhairt e ris, Chuala mi d'urnuigh, agus thagh mi 'n t-àite so dhomh féin[o] air son tigh ìobairte.

13 Ma dhruideas mi na nèamhan[r], agus nach bi uisge ann, no ma dh'àithneas mi do na locuist am fearann itheadh suas, no ma chuireas mi plàigh am measg mo shluaigh ;

14 Ma dh'irioslaicheas mo shluagh, air an goirear m'ainm, iad féin[t], agus gu-n dean iad urnuigh[u], agus gu-n iarr iad mo ghnùis[v], agus gu-m pill iad o'n droch shlighibh[w], an sin cluinnidh mise o na nèamhan[x], agus maithidh mi am peacadh, agus leighisidh mi am fearann.

15 A nis bithidh mo shùilean fosgailte,

R.C. 1004.

[a] caib. 20. 21; 1 Each. 16. 41; Salm 106. 17; 136. 1; Eabh. 7. 24, 25
[b] Salm 9. 3, 4
[c] Ecl. 7. 20; Seum. 3. 2; 1 Eoin 1. 8
[d] 1 Each. 15. 16; Salm 87. 7
[e] caib. 5. 12
[f] Ier. 29. 12-14
[g] Dan. 6. 10
[h] Dan. 9. 16-19
[i] Ios. 13. 3, 5
[j] Salm 132. 8, &c.
[k] 1 Each. 28. 2; Isa. 66. 1
[l] Neh. 9. 25; Salm 65. 4, 11; Sech. 9. 17
[m] Isa. 55. 3
[n] 1 Ri. 9. 1, &c.
[o] Deut. 12. 5
[p] 1 Ri. 8. 54, &c.
[q] Ecs. 29. 43; Lebh. 9. 24; Bre. 6. 21; 1 Ri. 18. 38; 1 Each. 21. 26; Mal. 3. 1, 2
[r] caib. 6. 26, 28; Salm 107. 34
[s] caib. 5. 13, 14; Ese. 10. 3, 4
[t] Seum. 4. 10
[u] Gnio. 9. 11
[v] Isa. 45. 19; Tuir. 3. 40, 41
[w] Isa. 59. 20
[x] caib. 6. 27, 30

agus bheir mo chluasan an aire do urnuigh
an àite so :
16 Oir a nis thagh mi agus naomhaich
mi an tigh so, chum gu-m bi m'ainm an
sin gu bràth ; agus bithidh mo shùilean
agus mo chridhe an sin gach là.
17 Agus ma ghluaiseas tusa ann am
fhianuis, mar a ghluais Daibhidh d'athair,
agus ma ni thu a réir gach *ni* a dh'àithn
mi dhuit, agus gu-n gléidh thu mo reachd-
an agus mo bhreitheanais :
18 An sin daingnichidh mise rìgh-
chaithir do rìoghachd, mar a rinn mi
coimhcheangal ri Daibhidh d'athair, ag
ràdh, Cha bhi duine 'dhìth ort gu bhi
'n a uachdaran ann an Israel.
19 Ach ma thionndaidheas sibh uam[d],
agus gu-n tréig sibh mo reachdan agus
m'àitheantan a chuir mi roimhibh, agus
gu-n téid sibh agus gu-n dean sibh seirbhis
do dhiathaibh eile, agus gu-n sleuchd sibh
dhoibh :
20 An sin spìonaidh mise sibh á m'fhear-
ann a thug mi dhuibh ; agus an tigh so
a naomhaich mi do m'ainm, tilgidh mi as
mo shealladh, agus ni mi e 'n a shamh-
ladh agus 'n a leth-fhocal am measg nan
uile chinneach.
21 Agus an tigh so a bha *co* àrd, bithidh
iongantas air gach neach a théid seachad
air, agus their e, C'ar son a rinn an Tigh-
earna mar so ris an tìr so[g], agus ris an
tigh so?
22 Agus freagrar, A chionn gu-n do
thréig iad an Tighearna Dia an aithrich-
ean, a thug a mach iad á tìr na h-Eiphit,
agus gu-n do ghabh iad d'an ionnsuidh
diathan eile, agus gu-n do shleuchd iad
dhoibh, agus gu-n do rinn iad seirbhis
dhoibh ; uime sin thug e an t-olc so uile
orra.

CAIB. VIII.

1 *Na bailtean a thog Solamh.* 7 *Rinneadh tràill-ean de na Canaanaich.* 11 *Thug Solamh suas nighean Pharaoh a dh'ionnsuidh a tighe féin.* 14 *Shuidhich e roinnean nan sagart, agus nan Lebhitheach.* 17 *Thug longa Sholaimh òr o Ophir.*

AGUS tharladh 'an ceann fhichead
bliadhna[m], anns an do thog Solamh
tigh an Tighearn' agus a thigh féin,
2 Na bailtean a thug Huram do Shol-
amh, gu-n do thog Solamh iad, agus thug
e air cloinn Israeil còmhnuidh a ghabhail
an sin.
3 Agus chaidh Solamh gu Hamat-
sobah[n], agus thug e buaidh air.
4 Agus thog e Tadmor anns an fhàsach;
agus na bailtean-ionmhais uile a thog e
ann an Hamat.
5 Mar an ceudna thog e Bet-horon[q]
uachdarach, agus Bet-horon ìochdarach,
bailte daingnichte, le ballachaibh, geat-
achaibh agus crannaibh :
6 Agus Baalat, agus na h-uile bhailtean-
ionmhais a bha aig Solamh, agus uile
bhailte nan carbad, agus bailtean a'

R.C. 992.

[a] Ecl. 2. 4, &c.
[b] 1 Ri. 7. 2; Dàn 4. 8
[c] Ios. 16. 10; 17. 13
[d] Lebh. 26. 14, &c.; Deut. 28. 36
[e] 1 Ri. 9. 23
[f] 1 Ri. 3. 1; 7. 8
[g] Ier. 22. 8, 9
[h] Eoin 10. 23
[i] Ecs. 29. 38
[j] Ecs. 23. 14; Deut. 16. 16
[k] 1 Each. xxiv., xxv.
[l] 1 Each. 9. 17; 26. 1
[m] 1 Ri. 9. 10, &c.
[n] Air. 34. 8; 2 Sam. 8. 3
[o] 1 Ri. 9. 26, 27
[p] Deut. 2. 8, 2 Ri. 14. 22, *Elat*
[q] Ios. 16. 3, 5; 1 Each. 7. 24
[r] caib. 9. 10, 13
[s] Ecl. 2. 8

mharc-shluaigh, agus uile mhiann Sho-
laimh a mhiannaich e 'thogail ann an
Ierusalem[a], agus ann an Lebanon[b], agus
ann an uile thìr a thighearnais.
7 *A thaobh* an t-sluaigh uile a dh'fhàgadh
de na Hitich, agus *de* na h-Amoraich, agus
de na Peridsich, agus *de* na Hibhich, agus
de na h-Iebusaich, nach *robh* de Israel,
8 D'an cloinn a dh'fhàgadh 'n an déigh
anns an tìr, nach do sgrios clann Israeil,
dhiubhsan thog Solamh cìs[c] gus an là 'n
diugh.
9 Ach de chloinn Israeil cha d' rinn
Solamh tràill sam bith air son 'oibre ; oir
bha iad 'n am fir-chogaidh, agus 'n an
uachdarain, agus 'n an ceannardaibh
aige, agus 'n am fir-riaghlaidh a charbad
agus a mharc-shluaigh.
10 Agus *b'* iad so uachdarain an luchd-
dreuchd a *bha* aig rìgh Solamh, dà cheud
agus leth-cheud[e] a riaghail os ceann an
t-sluaigh.
11 Agus thug Solamh suas nighean
Pharaoh[f] á baile Dhaibhidh a dh'ionn-
suidh an tighe a thog e dhi : oir thubhairt
e, Cha ghabh mo bhean-sa còmhnuidh
ann an tigh Dhaibhidh rìgh Israeil ; oir
is naomh na *h-àitean* d'an d'thàinig àirc
an Tighearna steach.
12 An sin dh'ìobair Solamh ìobairtean-
loisgte do'n Tighearn', air altair an Tigh-
earn', a thog e fa chomhair an sgàth-
thighe[h] ;
13 A dhlighe féin air gach là[i], ag
ìobradh a réir àithne Mhaois, air na
sàbaidibh, agus air na gealaichibh nomha,
agus air na féillibh sonraichte, tri uairean
's a' bhliadhna[j], air féill an arain neo-
ghoirtichte, agus air féill nan seachduin,
agus air féill nam pàilliun.
14 Agus shuidhich e, a réir riaghailt
Dhaibhidh 'athar, roinnean nan sagart[k]
chum an seirbhis, agus na Lebhithich
chum an cùraim, a mholadh agus a
fhrithealadh 'am fianuis nan sagart, a réir
dlighe gach là ; agus na dorsairean[l] a réir
an roinnean aig gach geata : oir mar sin
dh'àithn Daibhidh òglach Dhé.
15 Agus cha do chlaon iad o àithne an
rìgh mu na sagairtibh agus na Lebhithich,
a thaobh ni air bith, no 'thaobh nan ion-
mhas.
16 Agus dheasaicheadh obair Sholaimh
uile gu ruig an là anns an do leagadh
bunait tighe an Tighearn', agus gus an
do chrìochnaicheadh e. *Mar sin* rinn-
eadh tigh an Tighearna gu h-iomlan.
17 An sin chaidh Solamh gu Esion-
geber[o], agus gu Elot[p], air taobh na mara
ann an tìr Edoim.
18 Agus chuir Huram[r] d'a ionnsuidh
le làimh a sheirbhiseach longa, agus
seirbhisich aig an robh eòlas na fairge ;
agus chaidh iad maille ri seirbhisich
Sholaimh gu Ophir, agus thug iad as a
sin ceithir cheud agus leth-cheud tàlann
òir[s], agus thug iad gu rìgh Solamh *iad.*

CAIB. IX.

1 *Thàinig ban-righinn Sheba gu Ierusalem a dhearbhadh Sholaimh.* 3 *Ghabh i iongantas r'a ghliocas.* 13 *Cothrom an òir a thàinig dh'ionnsuidh Sholaimh ann an aon bhliadhna.* 17 *A rìgh-chaithir.* 20 *A shoithichean òil.* 29 *A bhàs.*

AGUS an uair a chuala ban-righinn Sheba[a] cliù Sholaimh, thàinig i a dhearbhadh Sholaimh le ceisdibh cruaidhe gu Ierusalem, le cuideachd ro mhòir, agus *le* càmhalaibh a' giùlan spìosraidh agus òir ann am pailteas, agus chlachan luachmhor: agus an uair a thàinig i dh'ionnsuidh Sholaimh, labhair i ris gach *ni* a bha 'n a cridhe.

2 Agus fhreagair Solamh dhi a ceisdean[d] uile; agus cha robh ni air bith 'am folach air Solamh nach d'innis e dhi.

3 Agus an uair a chunnaic ban-righinn Sheba gliocas Sholaimh, agus an tigh a thog e,

4 Agus biadh a bhùird, agus suidhe a sheirbhiseach, agus feitheamh a luchd-frithealaidh agus an trusgan, agus a ghillean-cupain agus an trusgan, agus a dhol-suas air an deachaidh e suas gu tigh an Tighearna; cha robh spiorad innte na's mò.

5 Agus thubhairt i ris an rìgh, *B*'fhìor an t-iomradh a chuala mi ann am thìr féin air do ghniomharaibh, agus air do ghliocas:

6 Gidheadh cha do chreid mi am briathra, gus an d' thàinig mi, agus gu-m faca mo shùilean; agus, feuch, cha d'innseadh dhomh leth meud do ghliocais[f]: chaidh thu thar an iomradh a chuala mi.

7 *Is* sona do dhaoine, agus *is* sona iad so do sheirbhisich, a sheasas a'd' fhianuis an còmhnuidh, agus a chluinneas do ghliocas.

8 Gu ma beannaichte an Tighearna do Dhia[g] a ghabh tlachd annad gu d' chur air a rìgh-chaithir, gu bhi ann ad rìgh air son an Tighearna do Dhé: a chionn gu-n do ghràdhaich do Dhia Israel, chum an daingneachadh gu bràth, uime sin rinn e thusa a'd' rìgh os an ceann, a dheanamh breitheanais[i] agus ceartais.

9 Agus thug i do'n rìgh ceud, agus fichead tàlann òir[j], agus ro mhòran de spìosraidh, agus clachan luachmhor: Agus cha robh riamh a' leithid so de spìosraidh[k], as a thug ban-righinn Sheba do rìgh Solamh.

10 Agus mar an ceudna thug seirbhisich Huraim, agus seirbhisich Sholaimh, a thug òr o Ophir[l], fiodh alguim[m] leo, agus clachan luachmhor.

11 Agus rinn an rìgh de'n fhiodh alguim staidhrichean do thigh an Tighearn', agus do thigh an rìgh, agus clàrsaichean[o] agus saltairean do'n luchd-ciuil: agus cha-n fhacas an leithid roimhe ann an tìr Iudah.

12 Agus thug rìgh Solamh do bhan-

B.C. 992.

[a] 1 Ri. 10. 1, &c. Mat. 12. 42 Luc. 11. 31
[b] Salm 68. 29
[c] caib. 12. 9, 10
[d] Gnà. 18. 4 Seum. 1. 5
[e] 1 Ri. 7. 2
[f] Salm 31. 19
[g] Salm 72. 18, 19
[h] 1 Ri. 3. 12, 13 4. 30, &c.
[i] 1 Ri. 3. 28 Gnà. 21. 3
[j] Salm 72. 18, 19
[k] Ecl. 2. 8
[l] caib. 8. 18
[m] 1 Ri. 10. 11, *almuig*
[n] Gen. 15. 18 1 Ri. 4. 21 Salm 72. 8
1 's e sin, *Euphrates*
[o] Salm 92. 3 Tais. 5. 8 14. 2
[p] caib. 1. 15-17 1 Ri. 10. 27, &c.

righinn Sheba a h-uile mhiann a dh'iarr i, a thuilleadh air na thug i dh'ionnsuidh an rìgh: agus thionndaidh i agus dh'imich i d'a tìr, i féin agus a seirbhisich.

13 A nis b'e cudthrom an òir a thàinig a dh'ionnsuidh Sholaimh ann an aon bhliadhna, sè ceud agus tri fichead agus sè tàlannan òir;

14 A thuilleadh air na thug na ceannaichean agus an luchd-malairt, agus uile rìghrean Arabia[b], agus uachdarain na tìre, a thug òr agus airgiod a dh'ionnsuidh Sholaimh.

15 Agus rinn rìgh Solamh dà cheud sgiath[c] a dh'òr buailte; chaidh sè ceud *secel* a dh'òr buailte chum gach sgéithe.

16 Agus *rinn e* tri cheud targaid a dh'òr buailte: chaidh tri cheud *secel* òir chum gach targaide: agus chuir an rìgh iad ann an tigh frìthe Lebanoin[e].

17 Rinn an rìgh mar an ceudna rìgh-chaithir mhòr a dh'fhiaclaibh *elephant*, agus chòmhdaich e i leis an òr a bu ghloine.

18 Agus *bha* sè ceuman aig an rìgh-chaithir agus cos-stòl òir, air an tàthadh ris an rìgh-chaithir, agus làmhan air gach taobh de'n àite-shuidhe, agus dà leòmhan a' seasamh làimh ris na làmhan.

19 Agus sheas dà leòmhan dheug an sin air na sè ceumaibh, air an taobh so agus air an taobh ud. Cha d' rinneadh a' leithid ann an rìoghachd air bith eile.

20 Agus *bha* uile shoithichean òil rìgh Solaimh *a dh*'òr, agus uile shoithichean tighe frìthe Lebanoin *a dh*'òr fìor-ghlan: cha robh meas air airgiod ann an làithibh Sholaimh chum ni sam bith.

21 Oir chaidh loingeas an rìgh gu Tarsis maille ri seirbhisich Huraim: aon uair anns na tri bliadhnaibh thàinig loingeas Tharsis a' giùlan òir agus airgid, fhiacal elephant, agus apa, agus pheucag.

22 Agus thug rìgh Solamh barrachd air uile rìghribh an domhain[h] ann an saoibhreas agus gliocas.

23 Agus dh'iarr uile rìghrean na talmhainn teachd an làthair Sholaimh, a chluinntinn a ghliocais a chuir Dia 'n a chridhe.

24 Agus thug iad leo gach fear a thiodhlac, soithichean airgid, agus soithichean òir, agus trusganan, agus airm, agus spìosraidh, agus eich, agus muileidean, cuibhrionn bliadhna anns gach bliadhna.

25 Agus bha aig Solamh ceithir mìle prasach each air son a charbad, agus dà mhìle dheug marcach, a chuir e mach ann am bailtibh nan carbad, agus maille ris an rìgh ann an Ierusalem.

26 Agus rìghich e os ceann nan rìghrean uile[n], o'n amhainn[1] gu ruig tìr nam Philisteach, agus gu ruig crìoch na h-Eiphit.

27 Agus thug an rìgh air airgiod *a bhi* ann an Ierusalem mar chlachan[p], agus air na crannaibh seudair thug e *bhi* mar

na croinn shicomoir, a *tha* anns an t-srath, air lìonmhoireachd.

28 Agus thugadh eich a dh'ionnsuidh Sholaimh as an Eiphit, agus as gach uile thìr.

29 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Sholaimh[a], an toiseach agus mu dheireadh, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar Natain an fhàidh, agus ann am fàidheadaireachd Ahiah[b] an t-Silonaich, agus ann an seallannaibh Ido[c] an fhirsheallaidh an aghaidh Ieroboaim mhic Nebait?

30 Agus rìghich Solamh ann an Ierusalem os ceann Israeil uile, dà fhichead bliadhna.

31 Agus choidil Solamh maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann am baile Dhaibhidh 'athar: agus rìghich Rehoboam a mhac 'n a àit.

CAIB. X.

1 *Thàinig clann Israeil do Shechem gu Rehoboam a dheanamh 'n a rìgh.* 6 *Dhiùlt esan comhairle nan scann daoine, agus labhair e gu garg ris an t-sluagh, a réir comhairle nan daoine òga.* 16 *Rinn clann Israeil ceannairc 'n a aghaidh.*

AGUS chaidh Rehoboam do Shechem[g]: oir thàinig Israel uile do Shechem g'a dheanamh 'n a rìgh.

2 Agus an uair a chuala Ieroboam mac Nebait *sin*[i], a *bha* anns an Eiphit, far an do theich e o ghnùis rìgh Solaimh, phill Ieroboam as an Eiphit.

3 Agus chuir iad *fios*, agus ghairm iad e: agus thàinig Ieroboam agus Israel uile, agus labhair iad ri Rehoboam, ag ràdh,

4 Dh'antromaich d'athair ar cuing-ne, ach eutromaich thus' a nis seirbhis chruaidh d'athar, agus a chuing throm a chuir e oirnn, agus ni sinn seirbhis dhuit.

5 Agus thubhairt e riu, 'An ceann thri làithean thigibh a rìs a m' ionnsuidh. Agus dh'fhalbh an sluagh.

6 Agus chuir rìgh Rehoboam a chomhairle[l] ris na seann daoinibh[m] a sheas an làthair Sholaimh 'athar[n], an uair bu bheò e, ag ràdh, Cionnus a chomhairlicheas sibh *dhomh* freagradh a thabhairt do'n t-sluagh so?

7 Agus labhair iadsan ris, ag ràdh, Ma bhitheas tusa caoimhneil ris an t-sluagh so, agus gu-n toilich thu iad, agus gu-n labhair thu riu briathra maithe[p], bithidh iadsan agadsa 'n an seirbhisich gu bràth.

8 Ach thréig esan comhairle nan seann daoine, a thug iad air; agus chuir e 'chomhairle ris na daoinibh òga[q] a dh'fhàs suas maille ris féin *agus* a sheas 'n a làthair.

9 Agus thubhairt e riu, Ciod *a tha* sibhse a' comhairleachadh, a chum gu-n toir sinn freagradh do'n t-sluagh so, a labhair rium, ag ràdh, Eutromaich a' chuing a chuir d'athair oirnn?

R.C. 992.

[a] 1 Ri. 11. 41-43
[b] 1 Ri. 11. 29
[c] caib. 12. 15; 13. 22
[d] Gnà. 19. 27
[e] Isa. 30. 12, 13
[f] Deut. 2. 30; 1 Sam. 2. 25; Isa. 19. 14
[g] 1 Ri. 12. 1, &c. Gen. 37. 12, 13; Bre. 9. 1
[h] 1 Ri. 11. 31
[i] 1 Ri. 11. 26, 40
[j] 2 Sam. 20. 1
[k] 1 Ri. 4. 6; 5. 14, *Adoniram*
[l] Gnà. 12. 15; 19. 20
[m] Iob 12. 12, 13
[n] Gnà. 27. 10
[o] Salm 89. 30, &c.
[p] Gnà. 15. 1
[q] Isa. 30. 1
[r] 1 Ri. 12. 21, &c.
[s] Gnà. 21. 30
[t] caib. 12. 5

10 Agus labhair na daoine òga a dh'fhàs suas maille ris *féin* ris, ag ràdh, Mar so their thu ris an t-sluagh a labhair riut, ag ràdh, Dh'antromaich d'athair ar cuing-ne, ach eutromaich thusa dhuinn *i*; mar so their thu riu, *Is* gairbhe mo lùghdag-sa na leasraidh m'athar.

11 Agus a nis chuir m'athair gun amharus oirbh cuing throm, ach cuiridh mise ri 'ur cuing; smachdaich m'athair sibh le slataibh, ach *smachdaichidh* mise *sibh* le scorpionaibh.

12 Agus thàinig Ieroboam agus an sluagh uile gu Rehoboam air an treas là, mar a dh'àithn an rìgh, ag ràdh, Thigibh a rìs a m'ionnsuidh air an treas là.

13 Agus fhreagair an rìgh iad gu garbh; agus thréig rìgh Rehoboam comhairle nan seann daoine[d],

14 Agus labhair e riu a réir comhairle nan daoine òga, ag ràdh, Dh'antromaich m'athair 'ur cuing, ach cuiridh mise rithe; smachdaich m'athair sibh le slataibh, ach *smachdaichidh* mise *sibh* le scorpionaibh.

15 Mar so cha d'éisd an rìgh ris an t-sluagh[e]; oir bha'n t-aobhar o Dhia[f], chum gu-n coimhlionadh an Tighearn' 'fhocal féin, a labhair e le làimh Ahiah an t-Silonaich[h] ri Ieroboam mac Nebait.

16 Agus an uair a chunnaic Israel uile nach d'éisd an rìgh riu, fhreagair an sluagh an rìgh, ag ràdh, Ciod a' chuibhrionn *a th*'againne ann an Daibhidh[j]? agus cha-*n 'eil* oighreachd *againn* ann am mac Iese: gach fear do d' bhùthaibh, O Israeil; a nis thoir an aire air do thigh féin, a Dhaibhidh. Agus dh'fhalbh Israel uile d'am bùthaibh.

17 Ach *a thaobh* chloinn Israeil a bha 'chòmhnuidh ann am bailtibh Iudah, rìghich Rehoboam os an ceann.

18 An sin chuir rìgh Rehoboam Adoram[k] a *bha* os ceann na cìse *d'an ionnsuidh*; agus chlach clann Israeil e le clachan, agus fhuair e bàs: agus rinn Rehoboam cabhag gu dol suas d'a charbad, chum gu-n teicheadh e do Ierusalem.

19 Agus rinn Israel ceannairc an aghaidh tighe Dhaibhidh gus an là 'n diugh[o].

CAIB. XI.

1 *Chruinnich Rehoboam armailt a chogadh an aghaidh Israeil.* 5 *Na bailte daingnichte a thog e.* 13 *Thàiniy na sagairt agus na Lebhithich gu Ierusalem, a chionn gu-n do chuir Ieroboam iad o fhrithcaladh 'n an dreuchd.* 18 *Mnathan agus clann Rehoboaim.*

AGUS an uair a thàinig Rehoboam gu Ierusalem[r], chruinnich e de thigh Iudah agus Bheniamin, ceud agus ceithir fichead mìle *fear* taghta, deanta ri cogadh, a chogadh an aghaidh Israeil, a chum an rìoghachd a thoirt a rìs gu Rehoboam.

2 Ach thàinig focal an Tighearna[s] gu Semaiah òglach[t] Dhé, ag ràdh,

3 Labhair ri Rehoboam, mac Sholaimh, rìgh Iudah, agus ri Israel uile ann an Iudah agus *ann am* Beniamin, ag ràdh,
4 Mar so tha'n Tighearn' ag ràdh, Cha téid sibh suas, agus cha chog sibh ri'r bràithribh[b]: pillibh, gach fear a dh'ionnsuidh a thighe; oir leamsa rinneadh an ni so[c]. Agus dh'éisd iad ri briathraibh an Tighearn', agus phill iad o dhol an aghaidh Ieroboaim.
5 Agus ghabh Rehoboam còmhnuidh ann an Ierusalem, agus thog e bailte daingnichte ann an Iudah:
6 Thog e eadhon Bet-lehem, agus Etam, agus Tecoa,
7 Agus Bet-sur, agus Socho, agus Adullam,
8 Agus Gat, agus Maresah, agus Siph,
9 Agus Adoraim, agus Lachis, agus Asecah,
10 Agus Sorah, agus Aialon, agus Hebron; a *tha* ann an Iudah, agus ann am Beniamin, 'n am bailtibh daingnichte.
11 Agus neartaich e na daingnichean[f], agus chuir e ceannardan annta[g], agus taisgeacha bìdh, agus olaidh, agus fìona.
12 Agus anns gach baile fa leth *chuir e* sgiathan agus sleaghan, agus rinn e ro làidir iad; oir bha Iudah agus Beniamin aige air a thaobh.
13 Agus thàinig na sagairt agus na Lebhithich, a *bha* ann an Israel uile, d'a ionnsuidh as an crìochaibh uile:
14 (Oir dh'fhàg na Lebhithich am fo-bhailtean[i], agus an sealbh, agus thàinig iad gu Iudah agus gu Ierusalem; a chionn gu-n do chuir Ieroboam agus a mhic iad o fhrithealadh[k] ann an dreuchd nan sagart do an Tighearn'.
15 Agus rinn e dha féin sagairt[l] air son nan àitean àrda, agus air son dhiabhol[m], agus air son nan laogh[n] a rinn e.)
16 Agus 'n an déigh-san thàinig a mach á uile threubhan Israeil[o], iadsan a shocraich an cridhe a dh'iarraidh an Tighearna Dhé Israeil, gu Ierusalem a dh'iobradh do'n Tighearna Dia an aithrichean.
17 Agus dhaingnich iad rìoghachd Iudah[t], agus rinn iad Rehoboam mac Sholaimh làidir ré thri bliadhna; oir ré thri bliadhna ghluais iad ann an slighe Dhaibhidh agus Sholaimh.
18 Agus ghabh Rehoboam Mahalat nighean Ierimoit, mhic Dhaibhidh, dha féin 'n a mnaoi; Abihail mar an ceudna, nighean Eliaib, mhic Iese:
19 Agus rug ise dha clann; Ieus, agus Semariah, agus Saham.
20 Agus 'n a déigh-se ghabh e Maachah[x], nighean Absaloim, a rug dha Abiah, agus Atai, agus Sisa, agus Selomit.
21 Agus ghràdhaich Rehoboam Maachah, nighean Absaloim, os ceann a bhan agus a choimhleabach uile; (oir ghabh e dha féin ochd mnatha deug, agus tri fichead coimhleabach, agus ghin e ochd mic fhichead, agus tri fichead nighean.)
22 Agus rinn Rehoboam 'n a cheannard Abiah[a], mac Mhaacah, gu bhi 'n a fhear-riaghlaidh am measg a bhràithrean; oir smuainich e air a dheanamh 'n a rìgh.
23 Agus rinn e gu glic, agus sgaoil e *a' chuid eile* d'a mhic uile air feadh uile thìre Iudah agus Bheniamin, anns na bailtibh daingnichte uile; agus thug e dhoibh pailteas bìdh. Agus dh'iarr e mòran bhan.

R.C. 975.

[a] caib. 12. 16 Deut. 21. 15-17
[b] Gen. 13. 8
[c] caib. 10. 15 Salm 33. 11
[d] caib. 11. 17
[e] 1 Ri. 14. 22 Deut. 32. 15, 18
[f] Isa. 22. 10, 11
[g] caib. 17. 19
[h] caib. 16. 8
[i] Air. 35. 2, &c.
[j] caib. 10. 15 Salm 33. 11
[k] caib. 13. 9
[l] 1 Ri. 12. 31 13. 33
[m] Lebh. 17. 7 Deut. 32. 17 1 Cor. 10. 20
[n] 1 Ri. 12. 28 14. 9 Hos. 13. 2
[o] caib. 15. 2
[p] caib. 15. 9 30. 11, 18 Salm 84. 5-7
[q] Ier. 13. 15, 18 Seum. 4. 6, 10
[r] Ecs. 9. 27
[s] 1 Ri. 21. 28, 29
[t] caib. 12. 1
[u] Lebh. 26. 41, 42
[v] Neh. 9. 36, 37 Isa. 26. 13
[w] Deut. 28. 47, 48
[x] 1 Ri. 15. 2
[y] caib. 9. 15, 16

CAIB. XII.

1 *Thréig Rehoboam lagh an Tighearna.* 2 *Thàinig Sisac rìgh na h-Eiphit a nìos 'n a aghaidh, agus ghlac e bailtean daingnichte Iudah.* 5 *Dh'irioslaich Rehoboam e féin, agus thug Dia càil-eigin de shaorsa dha.* 13 *A rìoghachadh agus a bhàs.*

AGUS an uair a dhaingnicheadh rìoghachd Rehoboaim[d], agus a dh'fhàs e cumhachdach, thréig e lagh an Tighearn'[e], agus Israel uile maille ris.
2 Agus anns a' chùigeamh bliadhna de rìgh Rehoboam, thàinig Sisac rìgh na h-Eiphit a nìos an aghaidh Ierusaleim, (a chionn gu-n do pheacaich iad an aghaidh an Tighearna,)
3 Le mìle agus dà cheud carbad, agus le tri fichead mìle marcach: agus *bha* an sluagh gun àireamh a thàinig maille ris as an Eiphit; na Lubaich[h], na Sucaich, agus na h-Etiopaich.
4 Agus ghlac e na bailte daingnichte a *bhuineadh* do Iudah, agus thàinig e gu Ierusalem.
5 An sin thàinig Semaiah[j] am fàidh gu Rehoboam, agus gu uachdarain Iudah, a bha air cruinneachadh gu Ierusalem air eagal Shisaic, agus thubhairt e riu, Mar so tha an Tighearn' ag ràdh, Dh'fhàg sibhse mise[o], agus air an aobhar sin dh'fhàg mise sibhse ann an làimh Shisaic.
6 An sin dh'irioslaich uachdarain Israeil agus an rìgh iad féin[q], agus thubhairt iad, *Tha* an Tighearna ceart[r].
7 Agus an uair a chunnaic an Tighearna gu-n d'irioslaich siad iad féin[s], thàinig focal an Tighearna gu Semaiah, ag ràdh, Dh'irioslaich siad iad féin; cha sgrios mi iad[u], ach bheir mi dhoibh càil-eigin de shaorsa; agus cha taomar mo chorruich a mach air Ierusalem le làimh Shisaic.
8 Gidheadh, bithidh iad 'n an seirbhisich aige[v], agus bithidh aithne aca air mo sheirbhis-sa, agus air seirbhis rìoghachdan nan dùthchanna[w].
9 Uime sin thàinig Sisac rìgh na h-Eiphit a nìos an aghaidh Ierusaleim, agus thug e leis ionmhais tighe an Tighearn', agus ionmhais tighe an rìgh: bhuin e leis an t-iomlan: thug e leis mar an ceudna na targaidean òir[y] a rinn Solamh.
10 Agus rinn rìgh Rehoboam targaidean umha 'n an àit, agus thug e thairis *iad* do

làimh cheannard an fhreiceadain[a], a
ghléidh dorus tighe an rìgh.
11 Agus an uair a chaidh an rìgh a
steach do thigh an Tighearna, thàinig am
freiceadan agus thog siad iad, agus thug
iad air an ais iad gu seòmar an fhreicead-
ain.
12 Agus an uair a dh'irioslaich se e
féin[d], thionndaidh corruich an Tighearn'
uaith, chum nach sgriosadh se *e* gu tur.
Agus mar an ceudna ann an Iudah bha
nithe gu maith.
13 Agus dhaingnich rìgh Rehoboam e
féin ann an Ierusalem, agus rìghich e.
A nis *bha* Rehoboam aon agus dà fhich-
ead bliadhna dh'aois, an uair a thòisich e
air rìoghachadh, agus rìghich e seachd
bliadhna deug ann an Ierusalem, am baile
a thagh an Tighearn' *a* mach á uile
threubhan Israeil a chur 'ainme an sin:
agus *b'e* ainm a mhàthar Naamah, Ban-
Amonach.
14 Agus rinn e olc, a chionn nach d'ull-
uich e a chridhe[h] a dh'iarraidh an Tigh-
earn'.
15 A nis gniomhara Rehoboaim, an
toiseach agus mu dheireadh, nach *'eil* iad
sgrìobhta ann an leabhar Shemaiah[i] an
fhàidh, agus Ido[j] an fhir-sheallaidh, mu
thimchioll ghinealach? Agus *bha* cogadh
eadar Rehoboam agus Ieroboam ré *an*
làithean uile.
16 Agus choidil Rehoboam maille r'a
aithrichibh, agus dh'adhlaiceadh e ann
am baile Dhaibhidh: agus rìghich Abiah[m]
a mhac 'n a àit.

CAIB. XIII.

1 *Bha cogadh eadar Abiah agus Ieroboam.* 5 *Chuir Abiah an cèill ceartas a chùise.* 13 *Bhuadhaich e air Ieroboam, agus mharbh e Israel le àr mòr.* 21 *A mhnathan agus a chlann.*

A NIS anns an ochdamh bliadhna deug[s]
de rìgh Ieroboam, thòisich Abiah air
rìoghachadh os ceann Iudah.
2 Tri bliadhna rìghich e ann an Ierusa-
lem: agus *b'e* ainm a mhàthar Maachah[t],
nighean [Abisaloim, mhic] Urieil o Ghib-
eah. Agus bha cogadh eadar Abiah agus
Ieroboam.
3 Agus chuir Abiah an cath 'an ordugh
le armailt de dhaoinibh treuna ann an
cogadh, ceithir cheud mìle fear taghta:
agus chuir Ieroboam an cath 'an ordugh
'n a aghaidh le ochd ceud mìle fear
taghta, daoine treuna gaisgeil.
4 Agus sheas Abiah suas air sliabh
Shemaraim[v], a *tha* ann an sliabh Eph-
raim, agus thubhairt e, Eisdibh rium, a
Ieroboaim, agus Israeil uile.
5 Nach bu chòir dhuibhse fios a bhi
agaibh gu-n d' thug an Tighearna Dia
Israeil an rìoghachd os ceann Israeil
thairis do Dhaibhidh gu bràth, *eadhon*
dha-san agus d'a mhic[w] le coimhcheangal
salainn[x]?

B.C. 971.

a 2 Sam. 8. 18
b 1 Ri. 11. 26; 12. 20
c Bre. 9. 4
d caib. 33. 12, 13; Isa. 57. 15; 1 Pead. 5. 6
e caib. 10. 16
f 1 Ri. 12. 28; Hos. 8. 5, 6
g caib. 11. 14, 15
h Deut. 5. 29; Ese. 33. 31
i rann 5
j caib. 9. 29
k caib. 2. 4
l Lebh. 24. 5-9
m 1 Ri. 14. 31, *Abiam*
n Ecs. 27. 20, 21; Lebh. 24. 2, 3
o Isa. 8. 10
p Ios. 5. 14, 15
q Air. 10. 8; Ios. 6. 13-20
r Iob 9. 4; Ier. 50. 24; Gnio. 5. 39
s 1 Ri. 15. 1, &c.
t caib. 11. 20
u caib. 14. 12
v Ios. 18. 22
w 2 Sam. 7. 12-16
x Air. 18. 19

6 Gidheadh, dh'éirich Ieroboam, mac
Nebait, seirbhiseach Sholaimh mhic
Dhaibhidh suas, agus rinn e ceannairc an
aghaidh a thighearn'[b]:
7 Agus chruinnich d'a ionnsuidh daoine
faoine[c], mic Bheliail, agus neartaich siad
iad féin an aghaidh Rehoboaim, mhic
Sholaimh, 'n uair a bha Rehoboam òg
agus tais-chridheach[e], agus nach b'urr-
ainn e cur 'n an aghaidh.
8 Agus a nis *tha* sibh a' smuaineachadh
air cur an aghaidh rìoghachd an Tigh-
earn' ann an làimh mhac Dhaibhidh; agus
tha sibh 'n 'ur sluagh mòr, agus *tha* agaibh
laoigh òir, a rinn Ieroboam dhuibh mar
dhiathan[f].
9 Nach do thilg sibh a mach sagairt an
Tighearna[g], mic Aaroin, agus na Lebhith-
ich, agus nach d' rinn sibh dhuibh féin
sagairt mar chinnich *eile* an domhain?
Gach neach a thig g'a choisrigeadh féin
le tarbh òg agus *le* seachd reitheachaibh,
bithidh esan air ball 'n a shagart dhoibh-
san nach *'eil* 'n an diathaibh.
10 Ach d'ar taobh-ne, *is e* an Tighearn'
ar Dia, agus cha do thréig sinn e: agus
is iad mic Aaroin na sagairt a tha 'frith-
ealadh do'n Tighearn', agus *tha* na Le-
bhithich *a' feitheamh* air *an* obair *féin*:
11 Agus *tha* iad a' losgadh do an Tigh-
earn'[k] ìobairtean-loisgte air gach maduinn
agus air gach feasgar, agus tùis chùbh-
raidh; agus *tha* aran na fianuis[l] air a'
bhòrd fhìor-ghlan, agus an coinnleir òir
maille r'a lòchranaibh a' lasadh air gach
feasgar[n]: oir *tha* sinne a' gleidheadh cùr-
aim an Tighearn' ar Dé; ach thréig sibh-
se e.
12 Agus, feuch, maille ruinne *tha* Dia[o]
féin 'n a cheannard *oirnn*[p], agus a shagairt
le trompaidibh fuaimneach[q] a thoirt cais-
meachd 'n 'ur n-aghaidh-se. A chlann
Israeil[r], na cogaibh-se an aghaidh an
Tighearna Dhé 'ur n-aithrichean; oir cha
soirbhich leibh.
13 Ach thug Ieroboam air luchd feall-
fholaich teachd mu'n cuairt air an
cùlaobh, air chor as gu robh iad féin fa
chomhair Iudah, agus an luchd feall-
fholaich air an cùlaobh.
14 Agus an uair a sheall Iudah 'n an
déigh, feuch, *bha*'n cath air am beulaobh
agus air an cùlaobh: agus ghlaodh iad ris
an Tighearn', agus rinn na sagairt fuaim
le trompaidibh.
15 Agus rinn fir Iudah iolach: agus an
uair a rinn fir Iudah iolach, air ball bhuail
Dia[u] Ieroboam agus Israel uile roimh
Abiah agus Iudah.
16 Agus theich clann Israeil roimh
Iudah; agus thug Dia thairis iad 'n an
làimh.
17 Agus mharbh Abiah agus a shluagh
iad le àr mòr; oir thuit sìos marbhta de
Israel, cùig ceud mìle fear taghta.
18 Agus dh'irioslaicheadh clann Israeil
air an àm sin, agus neartaicheadh clann

Iudah, a chionn gu-n d'earb iad as an Tighearna Dia an aithriche[a].

19 Agus lean Abiah an ruaig air Ieroboam, agus ghlac e uaith mòr-bhailte; Bet-el le 'bhailtibh beaga, agus Iesanah le 'bhailtibh beaga, agus Ephron le 'bhailtibh beaga.

20 Agus cha d'fhuair Ieroboam[d] neart na's mò ann an làithibh Abiah: agus bhuail an Tighearn' e[f], agus fhuair e bàs.

21 Ach dh'fhàs Abiah cumhachdach, agus phòs e ceithir mnathan deug, agus ghin e dà mhac 'ar fhichead, agus sè nigheana deug.

22 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Abiah, agus a shlighean, agus a bhriathra, *tha iad* sgrìobhta ann an eachdraidh an fhàidh Ido[i].

CAIB. XIV.

1 *Fhuair Abiah bàs, agus rìghich Asa 'n a àit.* 3 *Chuir Asa air falbh altairean nan diathan coimheach.* 9 *Bhuail e na h-Etiopaich aig Maresah, agus thug e mòran creiche uatha.*

AGUS choidil Abiah[k] maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e ann am baile Dhaibhidh; agus rìghich Asa a mhac 'n a àit. 'N a làithibh-san bha'n tìr sàmhach deich bliadhna.

2 Agus rinn Asa an *ni a bha* maith agus ceart ann an sùilibh an Tighearn' a Dhé:

3 Oir chuir e air falbh altairean nan *diathan* coimheach, agus na h-àitean àrda[l], agus bhris e sìos na dealbhan, agus ghearr e sìos na doireachan[m];

4 Agus dh'àithn e do Iudah an Tighearna Dia an aithrichean iarraidh, agus an lagh a ghleidheadh, agus an àithne.

5 Chuir e air falbh mar an ceudna á uile bhailtibh Iudah na h-àitean àrda, agus na dealbhan. Agus bha 'n rìoghachd sàmhach 'n a làthair.

6 Agus thog e bailte daingnichte ann an Iudah: oir bha'n tìr sìochail, agus cha *robh* cogadh aige anns na bliadhnaibh sin; oir thug an Tighearna fois da[q].

7 Uime sin thubhairt e ri Iudah, Togamaid na bailte so, agus deanamaid mu'n cuairt *orra* ballachan, le tùraibh, geatachaibh, agus crannaibh, an uair *a tha*'n tìr fathast romhainn: oir dh'iarr sinne an Tighearn' ar Dia[u]; dh'iarr sinn *e*, agus thug e fois dhuinn air gach taobh. Uime sin thog e iad, agus shoirbhich leo.

8 Agus bha aig Asa armailt *de dhaoinibh* a dh'iomchair sgiath agus sleagh, á Iudah tri cheud mìle, agus á Beniamin, a dh'iomchair targaid agus a tharruing bogha, dà cheud agus ceithir fichead mìle; iad sin uile 'n an daoinibh treuna gaisgeil.

9 Agus thàinig a mach 'n an aghaidh Serah an t-Etiopach[z] le armailt mìle de mhìltibh, agus tri cheud carbad, agus thàinig e gu Maresah[b].

10 Agus chaidh Asa mach 'n a aghaidh,

R.C. 957.

[a] 1 Each. 5. 20
Salm 22. 5
Dan. 3. 28
Nah. 1. 7
[b] caib. 13. 14
Ecs. 14. 10
Salm 18. 6
120. 1
[c] 1 Sam. 14. 6
[d] Salm 18. 37, 38
[e] 1 Sam. 17. 45
Gnà. 18. 10
[f] 1 Sam. 25. 38
[1] *duine bàsmhor.*
[g] caib. 13. 15
[h] Gen. 20. 1
[i] caib. 12. 15
[j] caib. 17. 10
Gen. 35. 5
Ios. 2. 9, 24
Isa. 31. 9
[k] 1 Ri. 15. 8, &c.
[l] caib. 15. 17
1 Ri. 11. 7
[m] Ecs. 34. 13
[n] caib. 20. 14
24. 20
Air. 24. 2
Bre. 3. 10
[o] Seum. 4. 6
[p] rann. 4, 15
caib. 33. 12, 13
1 Each. 28. 9
Ier. 29. 12, 13
Mat. 7. 7, 8
[q] Ios. 23. 1
[r] caib. 24. 20
Eabh. 10. 38
[s] Hos. 3. 4
[t] Lebh. 10. 11
Mal. 2. 7
[u] Salm 105. 3, 4
Ier. 29. 13
[v] Deut. 4. 29
Salm 106. 44
[w] Bre. 5. 6
1 Sam. 13. 6
[x] Mat. 24. 7
[y] Am. 3. 6
[z] caib. 16. 8
[a] Ios. 1. 7, 9
1 Each. 28. 20
[b] Ios. 15. 44

agus chuir iad an cath 'an ordugh ann an gleann Shephatah aig Maresah.

11 Agus ghlaodh Asa ris an Tighearn' a Dhia[b], agus thubhairt e, A Thighearna, cha-*n 'eil* ann ach an aon chuid duit-sa cuideachadh le mòran[c], no leo-san *a tha* gun neart: cuidich leinne, a Thighearn' ar Dia; oir asad-sa earbaidh sinn, agus ann ad ainm-sa[e] théid sinn an aghaidh na mòr-chuideachd so: a Thighearn', *is* tusa ar Dia; na buadhaicheadh duine[1] a'd' aghaidh.

12 Agus bhuail an Tighearna[g] na h-Etiopaich roimh Asa, agus roimh Iudah; agus theich na h-Etiopaich.

13 Agus lean Asa agus an sluagh a *bha* maille ris iad gu Gerar[h]: agus thuit de na h-Etiopaich uiread as nach robh tuilleadh neirt aca; oir sgriosadh iad roimh an Tighearn' agus roimh 'fheachd: agus thug iad leo ro mhòran creiche.

14 Agus bhuail iad na bailtean uile mu'n cuairt air Gerar, oir bha eagal an Tighearn' orra[j]: agus chreach iad na bailtean uile, oir bha mòran creiche annta.

15 Agus bhuail iad mar an ceudna bùthan na spréidhe, agus thug iad leo caoraich ann am pailteas, agus càmhalan; agus phill iad gu Ierusalem.

CAIB. XV.

1 *Fàidheadaireachd Asariah.* 8 *Chuir Asa air falbh na h-iodhola gràineil á tir Iudah.* 12 *Rinn e féin agus an sluagh uile coimhcheangal ris an Tighearn'.* 16 *Chuir e Maachah a mhàthair o bhi 'n a ban-righinn a chionn gu-n d' rinn i dealbh ann an doire.*

AGUS thàinig spiorad Dhé[n] air Asariah mac Odeid:

2 Agus chaidh e suas an coinneamh Asa, agus thubhairt e ris, Eisdibh riumsa, Asa, agus Iudah uile, agus a Bheniamin; *Tha an* Tighearna maille ribh[o], am feadh a tha sibhse maille ris-san[p]: agus ma dh'iarras sibh e, gheibhear leibh e; ach ma thréigeas sibhse esan[r], tréigidh esan sibhse.

3 A nis ré iomadh là[s] *bithidh* Israel as eugmhais Dhé na firinn, agus as eugmhais sagairt a theagaisgeas[t], agus as eugmhais lagha.

4 Ach an uair a philleas iad 'n an airc a dh'ionnsuidh an Tighearna[v] Dhé Israeil, agus a dh'iarras iad e, gheibhear leo e.

5 Agus anns na h-amannaibh sin[w], cha *bhi* sìth ann dha-san a théid a mach, no dha-san a thig a steach, ach buaireas mòr air uile luchd-àiteachaidh nan dùthchanna.

6 Agus sgriosar cinneach le cinneach[x], agus baile le baile; oir claoidhidh Dia iad leis gach airc[y].

7 Ach bithibh-se làidir[a], agus na bitheadh 'ur làmhan lag; oir tha duais ann air son 'ur n-oibre.

8 Agus an uair a chual' Asa na briathra

sin, agus fàidheadaireachd [Asariah
mhic] Odeid an fhàidh, ghabh e mis-
neach, agus chuir e air falbh na *h-ìodh-
olan* gràineil á tìr Iudah agus Bheniamin
uile, agus as na bailtibh a ghlac e de
shliabh Ephraim[b], agus dh'ath-nuadhaich
e altair an Tighearn', a *bha* air beulaobh
sgàth-thighe an Tighearn'.
9 Agus chruinnich e Iudah uile agus
Beniamin, agus na coigrich[c] maille riu á
Ephraim, agus á Manaseh, agus á Simeon;
oir thàinig iad thairis d'a ionnsuidh á
Israel ann am pailteas, an uair a chunnaic
iad gu-*n robh* an Tighearn' a Dhia maille
ris.
10 Agus chruinnich iad 'an ceann a
chéile aig Ierusalem anns an treas mìos,
anns a' chùigeamh bliadhna deug de
rìoghachadh Asa.
11 Agus dh'ìobair iad do'n Tighearna
's an àm sin de'n chreich[d] *a* thug iad
leo, seachd ceud bò, agus seachd mìle
caora.
12 Agus rinn iad coimhcheangal[e] gu-n
iarradh iad an Tighearna Dia an aithriche[f]
le'n uile chridhe, agus le'n uile anam;
13 Agus gu-n rachadh gach neach nach
iarradh an Tighearna, Dia Israeil a chur
gu bàs, co dhiubh bu bheag no mòr, fear
no bean, e.
14 Agus mhionnaich iad do an Tigh-
earna le guth àrd, agus le gàir, agus le
trompaidibh, agus le buabhullaibh.
15 Agus rinn Iudah uile gairdeachas a
thaobh nam mionnan sin: oir mhionnaich
iad le'n uile chridhe, agus dh'iarr iad e
le'n uile rùn[j]; agus fhuaradh e leo. Agus
thug an Tighearna fois dhoibh air gach
taobh.
16 Agus mar an ceudna *thaobh* Mhaa-
chah màthar[l] rìgh Asa, chuir e i o *bhi* 'n a
ban-righinn, a chionn gu-n d' rinn i dealbh
uamhasach ann an doire: agus ghearr
Asa sìos a dealbh uamhasach, agus
mhìn-phronn se *e*, agus loisg se *e* aig
sruth Chidroin.
17 Ach cha do chuireadh na h-àitean
àrda[n] air falbh á Israel: gidheadh, bha
cridhe Asa iomlan ré a làithean uile.
18 Agus thug e steach na nithean a
naomhaich 'athair, agus na nithean a
naomhaich e féin, do thigh an Tighearn',
airgiod, agus òr, agus soithichean.
19 Agus cha robh cogadh tuilleadh ann
gu ruig an cùigeamh bliadhna deug 'ar
fhichead de rìoghachadh Asa.

CAIB. XVI.

1 *Rinn Asa coimhcheangal ri Benhadad an aghaidh Bhaasa.* 7 *Thug Hanani achmhasan do Asa a chionn gu-n d'earb e as na Sirianaich.* 12 *Dh'fhàs eucail 'n a chosaibh.* 13 *A bhàs.*

ANNS an t-seathamh bliadhna deug
'ar fhichead de rìoghachadh Asa[p],
thàinig Baasa rìgh Israeil a nìos an
aghaidh Iudah, agus thog e Ramah,
chum nach leigeadh e le neach air bith
dol a mach no teachd a stigh[a] gu Asa
rìgh Iudah.
2 An sin thug Asa mach airgiod agus
òr á ionmhasaibh tighe an Tighearn'
agus tighe an rìgh, agus chuir e *teachd-
airean* gu Benhadad rìgh Shiria, a bha
'chòmhnuidh 'an Damascus, ag ràdh,
3 *Bitheadh* coimhcheangal eadar mise
agus thusa, mar *a bha* eadar m'athair-
sa agus d'athair-sa: feuch, chuir mi a
d'ionnsuidh airgiod agus òr; falbh, bris
do choimhcheangal ri Baasa rìgh Israeil,
a chum gu-n imich e uam.
4 Agus dh'éisd Benhadad ri rìgh Asa,
agus chuir e ceannardan nan armailt a
bha aige, an aghaidh bhailtean Israeil;
agus bhuail iad Ion, agus Dan, agus
Abel-maim, agus uile bhailtean ionmhais
Naphtali.
5 Agus an uair a chuala Baasa *sin*, leig
e dheth Ramah a thogail, agus sguir e d'a
obair.
6 An sin thug Asa an rìgh leis Iudah
uile; agus thug iad leo clachan Ramah,
agus 'fhiodh, leis an robh Baasa a' togail;
agus thog e leo Geba, agus Mispah.
7 Agus anns an àm sin thàinig Hanani[g]
am fear-seallaidh gu Asa rìgh Iudah, agus
thubhairt e ris, A chionn gu-n d'earb
thu á rìgh Shiria[h], agus nach d'earb thu
as an Tighearna do Dhia, uime sin tha
armailt rìgh Shiria air dol as o d' làimh.
8 Nach robh na h-Etiopaich[i] agus na
Lubaich 'n an sluagh lìonmhor, le ro
mhòran charbad agus marc-shluaigh?
gidheadh a chionn gu-n d'earb thu as an
Tighearna thug e thairis do d' làimh iad.
9 Oir *tha* sùilean an Tighearn'[k] ag
amharc a null agus a nall air feadh na
talmhainn uile, a chum e féin a nochdadh
làidir as *an* leth-*san*, aig *am bheil* cridhe
iomlan d'a thaobh. Rinn thu gu h-amaid-
each an so; air an aobhar sin o so a mach
bithidh cogadh a'd' aghaidh[m].
10 An sin bha fearg air Asa ris an
fhear-sheallaidh, agus chuir e ann an
tigh-prìosain e[o], a chionn gu-*n robh* e ann
an corruich ris a thaobh an *ni* so. Agus
rinn Asa ainneart air *cuid* de'n t-sluagh
's an àm sin.
11 Agus, feuch, gniomharan Asa, an
toiseach agus mu dheireadh, feuch, *tha*
iad sgrìobhta ann an leabhar rìghrean
Iudah agus Israeil.
12 Agus dh'fhàs eucail air Asa 'n a
chosaibh anns an naothamh bliadhna deug
'ar fhichead d'a rìoghachadh, gus *an
d'thàinig* 'eucail gu àirde *mhòir*: gidheadh,
'n a eucail cha d'iarr e an Tighearn', ach
na lighichean.
13 Agus choidil Asa maille r'a aith-
richibh, agus dh'eug e anns a' cheud
bliadhna agus dà fhichead d'a rìoghach-
adh.
14 Agus dh'adhlaic iad e 'n a uaigh féin,
a rinn e air a shon féin ann am baile

B.C. 941.

[a] caib. 15. 5
[b] caib. 13. 19
[c] caib. 11. 16
[d] caib. 14. 13, 15
[e] caib. 34. 31; 2 Ri. 23. 3; Neh. 10. 29
[f] Gnio. 24. 14
[g] caib. 19. 2; 1 Ri. 16. 1
[h] Salm 146. 3, 6; Isa. 31. 1; Ier. 17. 5
[i] caib. 12. 3; 14. 9
[j] rann 12
[k] Iob 34. 21; Gnà. 5. 21; 15. 3; Ier. 16. 17; 32. 19; Sech. 4. 10
[l] 1 Ri. 15. 13, &c.
[m] 1 Ri. 15. 32
[n] caib. 14. 3, 5
[o] caib. 18. 26; Ier. 20. 2
[p] 1 Ri. 15. 17, &c.

Dhaibhidh, agus chuir iad 'n a luidhe e ann an leabaidh, a lìonadh le nithibh cùbhraidh, agus le iomadh gnè olaidh air an deasachadh le ealadhain an léigh: agus rinn iad dha losgadh ro mhòr.

CAIB. XVII.

1 *Ghluais Iehosaphat ann an slighibh an Tighearn'.* 7 *Chuir e cuid d'a uachdarain a theagasg ann am bailtibh Iudah.* 11 *Thug na Philistich agus na h-Arabaich tiodhlacan d'a ionnsuidh.* 13 *A cheannardan agus 'armailtean.*

AGUS rìghich Iehosaphat[b] a mhac 'n a àit, agus neartaich se e féin an aghaidh Israeil.

2 Agus chuir e feachd ann an uile bhailtibh daingnichte Iudah, agus chuir e freiceadain ann an tìr Iudah, agus ann am bailtibh Ephraim, a ghlac Asa 'athair[c].

3 Agus bha an Tighearna maille ri Iehosaphat, a chionn gu-n do ghluais e ann an ceud shlighibh Dhaibhidh 'athar[1], agus nach d'iarr e dh'ionnsuidh Bhaalim;

4 Ach gu-n d'iarr e dh'ionnsuidh [an Tighearna] Dhé 'athar, agus gu-n do ghluais e 'n a àitheantaibh, agus cha b'ann a réir deanadais Israeil[e]:

5 Uime sin dhaingnich an Tighearn' an rìoghachd 'n a làimh; agus thug Iudah uile tiodhlacan gu Iehosaphat; agus bha aige beartas agus urram ann am pailteas.

6 Agus dh'àrdaicheadh a chridhe ann an slighibh an Tighearn'[f]; agus mar an ceudna chuir e air falbh na h-àitean àrda[h] agus na doireachan á Iudah.

7 Agus anns an treas bliadhna d'a rìoghachadh chuir e *cuid* d'a uachdarain, Benhail, agus Obadiah, agus Sechariah, agus Netaneel, agus Micaiah, a theagasg ann am bailtibh Iudah[k].

8 Agus maille riu-san na Lebhithich[l], Semaiah, agus Netaniah, agus Sebadiah, agus Asahel, agus Semiramot, agus Iehonatan, agus Adoniah, agus Tobiah, agus Tob-adoniah, Lebhithich *uile*; agus maille riu-san Elisama, agus Iehoram, na sagairt[m].

9 Agus theagaisg iad ann an Iudah, agus leabhar lagha an Tighearn' aca, agus chaidh iad mu'n cuairt air feadh uile bhailtean Iudah, agus theagaisg iad an sluagh.

10 Agus bha eagal an Tighearn'[o] air uile rìoghachdaibh nan tìrean a *bha* mu'n cuairt air Iudah, agus cha do chog iad ri Iehosaphat[p].

11 Agus thug *cuid* de na Philistich tiodhlacan do Iehosaphat[r], agus airgiod cìse: mar an ceudna thug na h-Arabaich d'a ionnsuidh spréidh, seachd mìle agus seachd ceud reithe, agus seachd mìle agus seachd ceud boc-gaibhre.

12 Agus dh'fhàs Iehosaphat gu h-anabarrach mòr; agus thog e ann an Iudah caistealan[3] agus bailtean ionmhais.

13 Agus bha mòran oibre[t] aige ann am bailtibh Iudah, agus fir-chogaidh, daoine comasach gaisgeil ann an Ierusalem.

14 Agus so an àireamh, a réir tighe an aithrichean: De Iudah, ceannarda mhìltean; Adnah an ceannard, agus maille ris daoine comasach gaisgeil, tri cheud mìle.

15 Agus 'n a dhéigh-san Iehohanan an ceannard, agus maille ris dà cheud agus ceithir fichead mìle.

16 Agus 'n a dhéigh-san Amasiah mac Shichri, a thug e féin suas do'n Tighearn'[a], agus maille ris dà cheud mìle fear comasach gaisgeil.

17 Agus de Bheniamin; Eliada fear comasach gaisgeil, agus maille ris daoine armaichte le bogha agus le targaid, dà cheud mìle.

18 Agus 'n a dhéigh-san Iehosabad, agus maille ris ceud agus ceithir fichead mìle, deas gu cogadh.

19 *Bha* iad sin a' feitheamh air an rìgh, a bhàrr *orra-san* a chuir an rìgh anns na bailtibh daingnichte[d] air feadh Iudah uile.

CAIB. XVIII.

1 *Chaidh Iehosaphat maille ri Ahab an aghaidh Ramot-ghilead.* 4 *Dh'fhiosraich iad a dh'fhocal an Tighearn', agus thug na fàidhean bréige làn-dearbhachd dhoibh gu-n soirbhicheadh leo.* 6 *Chuireadh fios air Micaiah:* 15 *roimhinnis e bàs Ahaib.*

AGUS bha aig Iehosaphat[g] beartas agus cliù ann am pailteas; agus rinn e cleamhnas[i] ri Ahab.

2 Agus 'an ceann bhliadhnan *àraidh* chaidh e sìos a dh'ionnsuidh Ahaib[j] do Shamaria: agus mharbh Ahab caoraich agus crodh ann am pailteas air a shon, agus air son an t-sluaigh a *bha* maille ris, agus chuir e impidh air dol suas gu Ramot-gilead.

3 Agus thubhairt Ahab rìgh Israeil ri Iehosaphat rìgh Iudah, An téid thu maille riumsa do Ramot-gilead? Agus fhreagair esan e, *Tha* mise mar *tha* thusa, agus mo shluagh-sa mar do shluagh-sa, agus *bithidh sinn* leat anns a' chogadh.

4 Agus thubhairt Iehosaphat ri rìgh Israeil, Fiosraich[n], guidheam ort, an diugh de fhocal an Tighearn'.

5 Uime sin chruinnich rìgh Israeil na fàidhean an ceann a chéile, ceithir cheud fear, agus thubhairt e riu, An téid sinn do Ramot-gilead gu cath, no an leig mi leis? Agus thubhairt iadsan[q], Falbh suas; oir bheir Dia ann an làimh an rìgh *iad*.

6 Agus thubhairt Iehosaphat, Nach *'eil* an so fàidh tuilleadh[2] leis an Tighearna, chum gu-m fiosraich sinn dheth?

7 Agus thubhairt rìgh Israeil ri Iehosaphat, *Tha* fathast aon fhear *ann*, leis am feud sinn fiosrachadh de'n Tighearn'; ach tha fuath agam dha[s], oir cha-*n 'eil* e 'deanamh fàistneachd mu m' thimchioll idir air maith, ach an còmhnuidh air olc:

R.C. 914.

[a] Bre. 5. 2, 9; 2 Cor. 8. 5
[b] 1 Ri. 15. 24
[c] caib. 15. 8
[1] no, *agus 'athar.*
[d] rann 2
[e] 1 Ri. 12. 30
[f] Salm 18. 21, 22
[g] caib. 17. 5
[h] caib. 19. 3; 20. 33
[i] 2 Ri. 8. 18; 2 Cor. 6. 14
[j] 1 Ri. 22. 2, &c.
[k] caib. 15. 3
[l] caib. 35. 3; Neh. 8. 7
[m] Mal. 2. 7
[n] 1 Sam. 23. 2, 4, 9
[o] caib. 14. 14
[p] Ecs. 34. 24; Gnà. 16. 7
[q] Ier. 23. 14; 28. 1, &c.
[r] rann 5; 2 Sam. 8. 2
[2] *fathast.*
[s] Salm 34. 21; 55. 3; 69. 14; Gnà. 29. 10; Am. 5. 10; Luc. 6. 22
[3] no, *lùchairtean.*
[t] caib. 26. 10, 15; 1 Each. 27. 25-31

is e so Micaiah, mac Imla. Agus thubh-
airt Iehosaphat, Na h-abradh an rìgh
mar sin.
8 Agus ghairm rìgh Israeil aon *d'a*
mhaoìr, agus thubhairt e, Greas *an so*
Micaiah mac Imla.
9 Agus shuidh rìgh Israeil, agus Ieho-
saphat rìgh Iudah, gach fear air a rìgh-
chaithir féin, le'n earradh *rìoghail* orra,
agus shuidh iad ann an àite réidh, aig dol
a steach geata Shamaria; agus *bha* na
fàidhean uile ri fàidheadaireachd 'n an
làthair.
10 Agus rinn Sedeciah, mac Chenaanah,
adhaircean iaruinn dha féin, agus thubh-
airt e, Mar so tha an Tighearn' ag ràdh[d],
Leo so buailidh tu na Sirianaich, gus an
cuirear as doibh.
11 Agus rinn na fàidhean uile fàidh-
eadaireachd mar sin, ag ràdh, Falbh suas
gu Ramot-gilead, agus soirbhich; oir
bheir an Tighearn' ann an làimh an rìgh
iad.
12 Agus an teachdair' a chaidh a ghairm
Mhicaiah, labhair e ris, ag ràdh, Feuch,
tha briathra nam fàidh le aon bheul *a'*
foillseachadh maith do'n rìgh: bitheadh
d'fhocal-sa, guidheam ort, mar *fhocal*
aoin diubhsan, agus labhair maith[f].
13 Agus thubhairt Micaiah, *Mar is*
beò an Tighearn', eadhon, *an ni* a their
mo Dhia[i], sin labhraidh mise.
14 Agus thàinig e dh'ionnsuidh an rìgh,
agus thubhairt an rìgh ris, A Mhicaiah,
an téid sinn do Ramot-gilead gu cath,
no an leig mi leis? agus thubhairt esan,
Rachaibh suas, agus soirbhichibh, oir
bheirear ann 'ur làimh *iad.*
15 Agus thubhairt an rìgh ris, Cia lìon
uair a mhionnaicheas mi thu, nach innis
thu dhomh ach an fhìrinn ann an ainm an
Tighearn'?
16 Agus thubhairt esan, Chunnaic mi
Israel uile sgapta air na sléibhtibh[k], mar
chaoraich aig nach *'eil* buachaille: agus
thubhairt an Tighearna, Cha-*n 'eil* maigh-
stir orra so[l]; pilleadh gach fear d'a thigh
féin ann an sìth.
17 (Agus thubhairt rìgh Israeil ri
Iehosaphat, Nach d'innis mi dhuit, nach
deanadh e fàistneachd mu m' thimchioll-sa
air maith, ach air olc?)
18 A ris thubhairt e, Uime sin éisdibh ri
focal an Tighearna: Chunnaic mise an
Tighearna 'n a shuidhe air a rìgh-chaithir[n],
agus uile shlòigh nan nèamh[o] 'n an seas-
amh air a làimh dheis agus air a làimh
chlì.
19 Agus thubhairt an Tighearna, Cò
chuireas impidh air Ahab rìgh Israeil, a
chum gu-n téid e suas, agus gu-n tuit e
ann an Ramot-gilead? Agus labhair aon,
ag ràdh mar so, agus aon eile ag ràdh
mar sud.
20 Agus thàinig spiorad a mach[p], agus
sheas e 'am fianuis an Tighearn', agus
thubhairt e, Cuiridh mise impidh air[q].

B.C. 897.

[a] Isa. 19. 14
Ese. 14. 9
[b] Isa. 18. 11
Mic. 2. 3
[c] Ier. 20. 2
Marc. 14. 65
Gnio. 23. 2
[d] Ier. 28. 10, 11
[e] caib. 16. 10
[f] Isa. 30. 10
Mic. 2. 6
[g] Am. 9. 10
[h] Air. 16. 29
[i] Air. 22. 18, 20
23. 12, 26
24. 13
[j] caib. 35. 22, 23
[k] Ier. 23. 1, 2
Ese. 34. 5-8
Sech. 10. 2
13. 7
[l] 2 Sam. 2. 7
2 Ri. 10. 3
[m] Salm 34. 7
[n] Isa. 6. 1, &c.
Dan. 7. 9, 10
Gnio. 7. 55, 56
Tais. 1. 10, 12, &c.
[o] Gen. 32. 2
Salm 103. 21
[p] Iob 1. 6
[q] Iob 12. 16
2 Tes. 2. 11, 12

Agus thubhairt an Tighearna ris, Cia
leis?
21 Agus thubhairt esan, Théid mi mach,
agus bithidh mi a'm' spiorad bréige ann
am beul 'fhàidhean uile. Agus thubhairt
an Tighearna, Cuiridh tu impidh air,
agus mar an ceudna buaidhichidh tu:
imich, agus dean mar sin.
22 A nis uime sin, feuch, chuir an Tigh-
earna spiorad bréige[a] ann am beul nam
fàidhean sin agad, agus labhair an Tigh-
earn' olc mu d' thimchioll[b].
23 An sin chaidh Sedeciah mac Chenaan-
ah am fagus, agus bhuail e Micaiah air
a' ghiall[c], agus thubhairt e, Cia an taobh
a chaidh spiorad an Tighearn' uamsa a
labhairt riutsa?
24 Agus thubhairt Micaiah, Feuch, chi
thu 's an là sin air an téid thu steach do
sheòmar-cùil gu thu féin fholach.
25 An sin thubhairt rìgh Israeil,
Glacaibh Micaiah, agus thugaibh air ais e
gu Amon uachdaran a' bhaile, agus gu
Ioas mac an rìgh;
26 Agus abraibh, Mar so thubhairt an
rìgh, Cuiribh am *fear* so anns a' phrìosan[e],
agus beathaichibh e le aran airce, agus
le uisge airce, gus am pill mise ann an sìth.
27 Agus thubhairt Micaiah, Ma philleas
tusa idir ann an sìth[g], cha do labhair an
Tighearna leamsa[h]. Agus thubhairt e,
Eisdibh, a shlòigh uile.
28 Uime sin chaidh rìgh Israeil, agus
Iehosaphat rìgh Iudah, suas gu Ramot-
gilead.
29 Agus thubhairt rìgh Israeil ri
Iehosaphat, Cuiridh mise mi féin ann an
coslas eile, agus théid mi steach do'n
chath; ach cuir thusa d'earradh *rìoghail*
ort. Agus chuir rìgh Israeil e féin ann
an coslas eile[j], agus chaidh e steach do'n
chath.
30 A nis dh'àithn rìgh Shiria do cheann-
ardaibh nan carbad a *bha* aige, ag ràdh,
Na cogaibh ris a' bheag, no ris a' mhòr,
ach ri rìgh Israeil a mhàin.
31 Agus an uair a chunnaic ceannardan
nan carbad Iehosaphat, thubhairt iad, *Is*
e so rìgh Israeil: uime sin thàinig iad
mu'n cuairt air a chogadh. Ach ghlaodh
Iehosaphat a mach, agus chuidich an
Tighearna leis[m], agus dh'aom Dia iad *gu*
falbh uaith.
32 Oir an uair a chunnaic ceannardan
nan carbad nach b'e rìgh Israeil a bha
ann, phill iad o a leantuinn.
33 Agus tharruing fear *a* bhogha air
thuairmeas, agus bhuail e rìgh Israeil
eadar uilt na lùirich: uime sin thubhairt
e r'a charbadair, Tionndaidh do làmh,
agus thoir a mach as an fheachd mi; oir
tha mi leòinte.
34 Ach mheudaich an cath air an là sin:
uime sin dh'fhan rìgh Israeil suas 'n a
charbad an aghaidh nan Sirianach gu ruig
am feasgar; agus fhuair e bàs mu àm dol
fodha na gréine.

CAIB. XIX.

1 Thug Iehu achmhasan do Iehosaphat a chionn gu-n do chuidich e le Ahab. 4 Chaidh Iehosaphat a mach air feadh an t-sluaigh, agus shuidhich e breitheamhna anns an tìr. 6 Theagaisg e dhoibh an dleasdanas.

AGUS phill Iehosaphat rìgh Iudah a dh'ionnsuidh a thighe ann an sìth gu Ierusalem.

2 Agus chaidh Iehu mac Hanani[b] am fear-seallaidh a mach 'n a choinneamh, agus thubhairt e ri rìgh Iehosaphat, Am buineadh dhuit-sa an t-aingidh a chuideachadh, agus iadsan a ghràdhachadh a dh'fhuathaicheas an Tighearn'[c]? uime sin *tha* fearg riut o làthair an Tighearn'[d].

3 Ach fhuaradh nithe maithe annad[e], a thaobh gu-n do chuir thu air falbh na doireachan as an tìr, agus gu-n d'ulluich thu do chridhe a dh'iarraidh Dhé[h].

4 Agus ghabh Iehosaphat còmhnuidh ann an Ierusalem: agus chaidh e mach a rìs air feadh an t-sluaigh, o Bheer-seba gu sliabh Ephraim, agus thug e air an ais iad a dh'ionnsuidh an Tighearna Dhé an aithrichean.

5 Agus shuidhich e breitheamhna anns an tìr[k], air feadh uile bhailte daingnichte Iudah, anns gach baile fa leth.

6 Agus thubhairt e ris na breitheamhnaibh, Thugaibh an aire ciod a ni sibh, oir cha-n ann air son duine a tha sibh a' tabhairt breth[l], ach air son an Tighearn'; agus *tha e féin* maille ribh anns a' bhreitheanas[n].

7 A nis ma ta bitheadh eagal an Tighearn' oirbh: thugaibh an aire agus bithibh a' deanamh; oir maille ris an Tighearn' ar Dia cha-*n 'eil* euceart[p], no bàigh ri neach seach a chéile[q], no gabhail duaise.

8 Agus mar an ceudna ann an Ierusalem shuidhich Iehosaphat *cuid* de na Lebhithich[s], agus *de* na sagartaibh, agus de chinn-theaghlach Israeil, air son breitheanais an Tighearn', agus gu connsachadh *a chrìochnachadh* an uair a phill iad gu Ierusalem.

9 Agus thug e sparradh dhoibh, ag ràdh, Mar so ni sibh ann an eagal an Tighearn'[w], ann an ionracas, agus le cridhe iomlan.

10 Agus ge b'e cùis a thig d'ur n-ionnsuidh o 'ur bràithribh a tha 'chòmhnuidh 'n am bailtibh, eadar fuil agus fuil, eadar lagh agus àithne, reachdan agus breitheanais, bheir sibh rabhadh dhoibh[z] nach dean iad eusaontas an aghaidh an Tighearn', agus gu-n tig fearg oirbhse[b] agus air 'ur bràithribh: deanaibh mar so, agus cha chiontaich sibh.

11 Agus, feuch, *tha* Amariah an t-àrd-shagart os 'ur ceann ann an uile ghnothuichibh an Tighearn'[d]; agus Sebadiah mac Ismaeil 'n a cheannard air tigh Iudah ann an uile ghnothuichibh an rìgh; agus na Lebhithich 'n an luchd-riaghlaidh 'n 'ur fianuis. Bithibh misneachail, agus deanaibh; agus bithidh an Tighearna maille ris a' mhaith[a].

CAIB. XX.

1 Thàinig na Moabaich agus na h-Amonaich gu cath an aghaidh Iudah. 5 Urnuigh Iehosaphait. 14 Fàistneachd Iahasieil. 22 Bhuaileadh clann Amoin agus Mhoaib le àr mòr. 26 Bheannaich an sluagh an Tighearn', agus phill iad gu Ierusalem.

AGUS an déigh nan nithe so thàinig clann Mhoaib, agus clann Amoin, agus maille riu cuid de na h-Edomaich, an aghaidh Iehosaphait gu cath.

2 Agus thàinig *teachdairean*, agus dh'innis iad do Iehosaphat, ag ràdh, Tha sluagh mòr a' teachd ort a nall thar fairge, *agus* o Edom; agus, feuch, *tha* iad ann an Hasason-tamar[f]; *is* e sin En-gedi[g].

3 Agus bha eagal air Iehosaphat, agus chuir e 'aghaidh a dh'iarraidh an Tighearn'[i], agus ghairm e trasgadh[j] air feadh Iudah uile.

4 Agus chruinnicheadh Iudah 'an ceann a chéile a dh'iarraidh *còmhnaidh* o'n Tighearn': eadhon á uile bhailtibh Iudah thàinig iad a dh'iarraidh an Tighearn'.

5 Agus sheas Iehosaphat ann an coimhthional Iudah agus Ierusaleim, ann an tigh an Tighearna, fa chomhair na cùirte nomha,

6 Agus thubhairt e, a Thighearna Dhé ar n-aithriche, nach tusa Dia anns na nèamhan[m]? agus *nach 'eil* thu a' riaghladh os ceann uile rioghachda nan cinneach[o]? agus ann ad làimh-sa *nach 'eil* neart agus cumhachd, air chor as nach 'eil neach air bith comasach air seasamh a'd' aghaidh?

7 Nach tusa ar Dia-ne, a dh'fhògair a mach luchd-àiteachaidh na tìre so roimh do shluagh Israel[r], agus a thug i do shliochd Abrahaim[t] do charaid[u] gu bràth?

8 Agus ghabh iad còmhnuidh innte, agus thog iad air do shonsa innte ionad naomh, air son d'ainme-sa, ag ràdh,

9 Ma thig olc air bith oirnn[v], claidheamh, breitheanas, no plàigh, no gorta, seasaidh sinn fa chomhair an tighe so, agus ann ad fhianuis-sa[x], (oir *tha* d'ainm anns an tigh so[y],) agus glaodhaidh sinn riut 'n ar teinn, agus éisdidh tusa, agus saoraidh tu *sinn*.

10 Agus a nis, feuch, clann Amoin, agus Mhoaib, agus sléibh Sheir; cha do leig thu le Israel dol troimh an crìochan[a], 'n uair a thàinig iad á tìr na h-Eiphit, ach thionndaidh iad uatha[c], agus cha do sgrios siad iad;

11 Feuch a nis, *mar a tha* iad a' toirt luigheachd dhuinn, le teachd gus ar tilgeadh a mach á d'oighreachd[e], a thug thu dhuinn r'a sealbhachadh.

12 O ar Dia, nach toir thu breth orra? oir cha-*n 'eil* neart againne an aghaidh an t-sluaigh mhòir so a tha 'teachd oirnn:

B.C. 896.

[a] caib. 15. 2; Ecl. 2. 26
[b] caib. 15. 7
[c] Salm 139. 21
[d] caib. 32. 25
[e] caib. 12. 12; 17. 4, 6
[f] Gen. 14. 7
[g] Ios. 15. 62
[h] caib. 30. 19; Esr. 7. 10
[i] caib. 19. 3
[j] Esr. 8. 21; Ier. 36. 9; Dan. 9. 3; Ioel 2. 15, &c.; Ion. 3. 5
[k] Deut. 16. 18
[l] Deut. 1. 17
[m] Deut. 4. 39; Ios. 2. 11; Salm 115. 3
[n] Salm 82. 1; Ecl. 5. 8
[o] Dan. 4. 17, 25
[p] Deut. 32. 4; Ròm. 3. 5, 6; 9. 14
[q] Deut. 10. 17; Iob 34. 19; Gnìo. 10. 34; Ròm. 2. 11; Eph. 6. 9; 1 Pead. 1. 17
[r] Salm 44. 2
[s] Deut. 17. 8, 9
[t] Isa. 41. 8
[u] Seum. 2. 23
[v] caib. 6. 28-30
[w] 2 Sam. 23. 3
[x] Mat. 18. 20
[y] caib. 6. 20
[z] Ese. 3. 18
[a] Deut. 2. 4, 9, 19
[b] Air. 16. 46
[c] Air. 20. 21
[d] 1 Each. 26. 30
[e] Salm 83. 12

agus cha-n 'eil fhios againn ciod a ni sinn;
ach ortsa *tha* ar sùilean[a].
13 Agus sheas Iudah uile 'am fianuis an
Tighearna; mar an ceudna an òigridh,
am mnathan, agus an clann.
14 Agus air Iahasiel[c], mac Shechariah,
mhic Bhenaiah, mhic Iehieil, mhic Mhat-
aniah, Lebhitheach de mhacaibh Asaiph,
bha spiorad an Tighearn'[d], ann am
meadhon a' choimhthionail:
15 Agus thubhairt e, Eisdibh *riumsa*, a
Iudah uile, agus a luchd-àiteachaidh Ie-
rusaleim, agus thusa a righ Iehosaphait:
Mar so tha an Tighearn' ag ràdh ribh,
Na bitheadh eagal no faitcheas oirbh[f] air
son an t-sluaigh mhòir so; oir cha leibhse
an cath, ach le Dia.
16 Am màireach rachaibh sìos 'n an
aghaidh: feuch, *tha* iad a' teachd a nìos
rathad uchdaich Shids; agus gheibh sibh
iad aig ceann an t-srutha, fa chomhair
fàsaich Ierueil.
17 Cha *bhi* cath agaidh r'a chur an so;
a mhàin thigibh a làthair, seasaibh[g], agus
faicibh saorsa an Tighearna maille ribh,
a Iudah, agus a Ierusalem: na bitheadh
eagal no faitcheas oirbh; am màireach
rachaibh a mach 'n an aghaibh, agus
bithidh an Tighearna maille ribh[i].
18 Agus chrom Iehosaphat a cheann[j],
le 'aghaidh gu làr; agus thuit Iudah uile,
agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim, sìos
'am fianuis an Tighearn'[l], a' deanamh
aoraidh do an Tighearn'.
19 Agus dh'éirich na Lebhithich de
chloinn nan Cohatach, agus de chloinn
nan Corhach, suas a mholadh[m] an Tigh-
earna Dhé Israeil le guth mòr[o], gu h-àrd.
20 Agus dh'éirich iad gu moch anns a'
mhaduinn, agus chaidh iad a mach gu
fàsach Thecoa: agus an uair *a bha* iad a'
dol a mach, sheas Iehosaphat agus thubh-
airt e, Eisdibh riumsa, a Iudah, agus a
luchd-àiteachaidh Ierusaleim; Creidibh
anns an Tighearn' 'ur Dia[q], agus daing-
nichear sibh; creidibh 'fhàidhean, agus
soirbhichidh sibh.
21 Agus an uair a thug e comhairle do'n
t-sluagh, dh'orduich e luchd-seinn[r] do'n
Tighearn', agus daoine a mholadh maise
na naomhachd[u], an uair a thigeadh iad a
mach roimh an armailt, agus a theireadh,
Thugaibh buidheachas do an Tighearn'[v],
oir gu bràth *mairidh* a thròcair[w].
22 Agus an uair a thòisich iad air seinn
agus air moladh, chuir an Tighearna luchd
feall-fholaich an aghaidh chloinn Amoin,
agus Mhoaib, agus sléibh Sheir, a thàinig
an aghaidh Iudah; agus bhuaileadh
iad:
23 Oir sheas clann Amoin agus Mhoaib[y]
suas an aghaidh luchd-àiteachaidh sléibh
Sheir, chum *am* marbhadh agus *an* sgrios
gu tur; agus an uair a chuir iad as do
luchd-àiteachaidh Sheir, chuidich iad
gach aon diubh gus a chéile a sgrios.
24 Agus an uair a thàinig Iudah làimh

R.C. 896.

[a] Salm 123. 1, 2
[b] Ecs. 14. 30
1 Each. 5. 22
Isa. 37. 36
[c] Isa. 65. 24
Dan. 9. 20, 21
[d] caib. 15. 1, 2
24. 20
Air. 11. 25, 26
24. 2
[e] Ese. 39. 8, 9
[f] caib. 32. 7, 8
Ecs. 14. 13, 14
Deut. 1. 29, 30
31. 6, 8
Isa. 43. 1, 2
1 's e sin, *beannachadh.*
[g] Isa. 30. 7, 15
Tuir. 3. 26
[h] Neh. 12. 43
[i] Air. 14. 9
Ròm. 8. 31
[j] Ecs. 4. 31
[k] caib. 17. 10
[l] Iob 1. 20
Salm 95. 6
[m] Neh. 12. 42, 43
[n] caib. 15. 15
Iob 34. 29
[o] Salm 81. 1
95. 1, 2
[p] 1 Ri. 22. 41, &c.
[q] Isa. 7. 9
[r] caib. 5. 13
[s] caib. 17. 6
[t] caib. 12. 14
19. 3
Deut. 29. 4
[u] 1 Each. 16. 29
[v] caib. 7. 3, 6
[w] Salm cxxxvi.
[x] 1 Ri. 22. 48, 49
[y] Bre. 7. 22
1 Sam. 14. 20
[z] Ios. 7. 11, 12
Gnà. 13. 20

ri tùr na faire anns an fhàsach, dh'amh-
airc iad air an t-sluagh mhòr, agus, feuch,
bha iad 'n an corpaibh marbha air tuiteam
gu talamh[b], agus cha deachaidh duine as
diubh.
25 Agus thàinig Iehosaphat agus a
shluagh a thoirt leo an creiche; agus
fhuair iad 'n am measg ann am pailteas
araon beartas maille ris na corpaibh
marbha, agus seudan luachmhor a thug
iad dhiubh air an son féin, tuilleadh as a
b'urrainn iad iomchar leo: agus bha iad
tri làithean ann an cruinneachadh na
creiche; oir *bha* i mòr[e].
26 Agus air a' cheathramh là chruinn-
icheadh iad 'an ceann a chéile ann an
gleann Bherachah[1]; oir an sin bheannaich
iad an Tighearn': uime sin thugadh mar
ainm air an àite sin gleann Bherachah,
gus an là 'n diugh.
27 An sin phill fir Iudah agus Ieru-
saleim uile, agus Iehosaphat air an
ceann, a dhol air an ais gu Ierusalem le
gairdeachas; oir thug an Tighearn' orra
gairdeachas a dheanamh os ceann an
naimhdean[h].
28 Agus thàinig iad gu Ierusalem le
saltairibh, agus le clàrsaichibh, agus le
trompaidibh, a dh'ionnsuidh tighe an
Tighearn'.
29 Agus bha eagal Dhé[k] air uile rìogh-
achdaibh nan dùthchanna *sin*, an uair a
chual' iad gu-n do chog an Tighearn' an
aghaidh naimhdean Israeil.
30 Agus bha rìoghachd Iehosaphait
sàmhach; oir thug a Dhia fois dha air
gach taobh[n].
31 Agus rìghich Iehosaphat os ceann
Iudah[p]: cùig bliadhna deug 'ar fhichead
a dh'aois *bha e* 'n uair a thòisich e air
rìoghachadh, agus rìghich e cùig bliadhna
fichead ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm
a mhàthar Asubah, nighean Shilhi.
32 Agus ghluais e ann an slighe Asa
'athar, agus cha do dhealaich e rithe, a'
deanamh an *ni a bha* ceart ann an sùilibh
an Tighearn'.
33 Ach cha d' thugadh air falbh na
h-àitean àrda[s]; oir fathast cha d'ulluich
an sluagh an cridhe[t] air son Dhé an aith-
richean.
34 A nis a' chuid eile de ghniomharaibh
Iehosaphait, an toiseach agus mu dheir-
eadh, feuch, *tha* iad sgrìobhta ann am
briathraibh Iehu mhic Hanani, a chuir e
sìos ann an leabhar rìghrean Israeil.
35 Agus 'n a dhéigh so rinn Iehosaphat
rìgh Iudah coimhcheangal ri Ahasiah
rìgh Israeil, a bha olc 'n a dheanadas.
36 Agus rinn e coimhcheangal ris[x] longan
a dheanamh a rachadh gu Tarsis; agus
rinn iad na longan ann an Esion-geber.
37 Ach rinn Elieser, mac Dhodabhah o
Mharesah, fàistneachd an aghaidh Ieho-
saphait, ag ràdh, A chionn gu-n d' rinn
thu coimhcheangal ri Ahasiah[z], bhris an
Tighearna d'oibre. Agus bhriseadh na

longan, agus cha b'urrainn iad dol gu
Tarsis[a].

CAIB. XXI.

1 Fhuair Iehosaphat bàs, agus rìghich Iehoram 'n a àite. 4 Mharbh Iehoram a bhràithrean. 8 Rinn Edom agus Libnah ceannairc 'n a aghaidh. 16 Chreach na Philistich e agus rinn iad ainneart air. 18 A bhàs, agus 'adhlac.

AGUS choidil Iehosaphat maille r'a
aithrichibh[c], agus dh'adhlaiceadh e
maille r'a aithrichibh ann am baile
Dhaibhidh: agus rìghich Iehoram a mhac
'n a àit.
2 Agus *bha* bràithrean aige-san, mic
Iehosaphait, Asariah, agus Iehiel, agus
Sechariah, agus Asariah, agus Michael,
agus Sephatiah: *b*'iad sin uile mic Ieho-
saphait, rìgh Iudah.
3 Agus thug an athair dhoibh iomadh
tiodhlac airgid agus òir, agus nithe
luachmhor, maille ri bailtibh daingnichte
ann an Iudah; ach thug e an rìoghachd
do Iehoram[h], a chionn gu-m *b'e* an ceud-
ghin e.
4 Agus an uair a dh'éirich Iehoram
suas gu rìoghachd 'athar, agus a
dhaingnich se e féin, mharbh e a
bhràithrean uile leis a' chlaidheamh, agus
mar an ceudna *cuid* a dh'uachdarain
Israeil.
5 Dà bhliadhna dheug 'ar fhichead a
dh'aois *bha* Iehoram an uair a thòisich
e air rìoghachadh, agus rìghich e ochd
bliadhna ann an Ierusalem.
6 Agus ghluais e ann an slighe rìghrean
Israeil, mar a rinn tigh Ahaib; oir bha
nighean Ahaib 'n a mnaoi aige[j]: agus
rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna.
7 Gidheadh, cha b'àill leis an Tighearna
tigh Dhaibhidh a sgrios, air sgàth a'
choimhcheangail a rinn e ri Daibhidh,
agus gu-n do gheall e solus[3] a thabhairt[l]
da féin agus d'a mhacaibh gu bràth.
8 'N a làithibh-san dh'éirich na h-Edom-
aich o *bhi* fo làimh Iudah, agus rinn iad
rìgh os an ceann féin.
9 Agus chaidh Iehoram a mach le
'cheannardaibh, agus a charbadan uile
maille ris: agus dh'éirich e 's an oidhche,
agus bhuail e na h-Edomaich a thàinig
mu'n cuairt air, agus ceannardan nan
carbad.
10 Gidheadh, dh'éirich na h-Edomaich
o *bhi* fo làimh Iudah gus an là 'n diugh.
Agus dh'éirich Libnah 's an àm cheudna
o *bhi* fo a làimh, a chionn gu-n do thréig
e an Tighearna, Dia 'aithrichean.
11 Mar an ceudna rinn e àitean àrda
ann an sléibhtibh Iudah, agus thug e air
luchd-àiteachaidh Ierusaleim strìopachas
a dheanamh[o], agus tharruing e Iudah *a
dh'ionnsuidh sin.*
12 Agus thàinig sgrìobhadh d'a ionn-
suidh o Eliah am fàidh, ag ràdh, Mar so
tha an Tighearna, Dia Dhaibhidh d'athar,
ag ràdh, A chionn nach do ghluais thu

R.C. 885.

[a] caib. 9. 21
[b] Ecs. 34. 15 Deut. 31. 16 Ier. 3. 8, 9
[c] 1 Ri. 16. 31-33 2 Ri. 9. 22
[d] rann 4
[e] 1 Ri. 22. 50
[1] *buille.*
[f] rann. 18, 19
[g] 1 Ri. 11. 14, 23 Isa. 10. 5, 6
[h] 2 Ri. 8. 16, &c.
[2] *Iehoahas.*
[i] rann 15 Gnio. 12. 23
[j] caib. 22. 2
[k] caib. 16. 14
[3] *lòchran.* no, *coinneal.*
[l] 2 Sam. 7. 12, 13 1 Ri. 11. 36 2 Ri. 8. 19
[m] Ier. 22. 18
[n] rann 6 caib. 21. 17 2 Ri. 8. 24, &c.
[o] rann 13 Lebh. 20. 5 Tais. 2. 20-22
[p] caib. 21. 6
[q] Gen. 27. 12, 13 Deut. 7. 3, 4 13. 6-10 Mat. 10. 37 Gnio. 4. 19

ann an slighibh Iehosaphait d'athar, no
ann an slighibh Asa rìgh Iudah,
13 Ach gu-n do ghluais thu ann an slighe
rìghrean Israeil, agus gu-n d' thug thu air
Iudah agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim
strìopachas a dheanamh[b], cosmhuil ri
strìopachas tighe Ahaib[c], agus mar an
ceudna gu-n do mharbh thu do bhràith-
rean de thigh d'athar[d], a b'fhearr na thu
féin:
14 Feuch, buailidh an Tighearna le
plàigh[1] mhòir do shluagh, agus do chlann,
agus do mhnathan, agus do mhaoin
uile;
15 Agus *bithidh* tu ann an tinneas mòr
le eucail do mhionaich[f], gus an tuit do
mhionach a mach leis an eucail, o là gu
là.
16 Uime sin bhrosnaich an Tighearn'
an aghaidh Iehoraim spiorad nam Philist-
each[g], agus nan Arabach, a *bha* làimh ris
na h-Etiopaich:
17 Agus thàinig iad a nìos gu Iudah,
agus bhris iad a steach innte, agus thug
iad leo a' mhaoin uile a fhuaradh ann an
tigh an rìgh, agus mar an ceudna a mhic
agus a mhnathan; air chor as nach
d'fhàgadh mac aige ach Ahasiah[2] a mhac
a b'òige.
18 Agus 'n a dhéigh so uile, bhuail an
Tighearn' e 'n a mhionach[i] le eucail nach
gabhadh leigheas.
19 Agus an déigh làithean àraidh, 'an
ceann dà bhliadhna, thuit a mhionach a
mach le 'eucail, agus fhuair e bàs le droch
ghalaraibh; agus cha d' rinn a shluagh
losgadh air a shon cosmhuil ri losgadh
'aithrichean[k].
20 Dà bhliadhna dheug 'ar fhichead a
dh'aois bha e 'n uair a thòisich e air rìogh-
achadh, agus rìghich e ochd bliadhna
ann an Ierusalem, agus shiubhail e gun
déidh sam bith air[m], agus dh'adhlaic iad
e ann am baile Dhaibhidh, ach cha b'ann
'an àitibh-adhlaic nan rìgh.

CAIB. XXII.

1 Rioghachadh aingidh Ahasiah. 5 Rinn e coimhcheangal ri Iehoram, agus mharbhadh e le Iehu mac Nimsi. 10 Chuir Ataliah an sliochd rìoghail gu bàs, agus rìghich i os ceann na tìre.

AGUS rinn luchd-àiteachaidh Ierusa-
leim Ahasiah[n] a mhac a b'òige 'n a
rìgh 'n a àit: oir mharbh a' bhuidheann
a thàinig maille ris na h-Arabaich do'n
champ na *mic* a bu shine uile. Agus rìgh-
ich Ahasiah mac Iehoraim, rìgh Iudah.
2 Dà bhliadhna 'ar fhichead a dh'aois
bha Ahasiah 'n uair a thòisich e air rìogh-
achadh, agus rìghich e aon bhliadhna
ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a
mhàthar Ataliah[p], nighean Omri.
3 Ghluais esan mar an ceudna ann an
slighibh tighe Ahaib; oir b'i 'mhàthair a
chomhairliche[q] a dheanamh uilc.
4 Air an aobhar sin rinn e olc ann an

sùilibh an Tighearna, cosmhuil ri tigh Ahaib, oir b'iad sin a chomhairlichean[a] an déigh bàis 'athar, chum a sgrios.

5 Ghluais e mar an ceudna a réir an comhairle[b], agus chaidh e maille ri Iehoram, mac Ahaib rìgh Israeil, a chogadh an aghaidh Hasaeil rìgh Shiria ann an Ramot-gilead: agus lot na Sirianaich Ioram.

6 Agus phill e gu bhi air a leigheas ann an Iesreel[e] o na lotaibh a thug iad dha ann an Ramah, an uair a chòmhraig e an aghaidh Hasaeil rìgh Shiria. Agus chaidh Ahasiah mac Iehoraim, rìgh Iudah, sìos a dh'fhaicinn Ioraim mhic Ahaib ann an Iesreel, a chionn gu-*n robh* e tinn.

7 Agus b'ann o Dhia bha sgrios Ahasiah, le 'theachd gu Ioram[g]: oir an uair a thàinig e, chaidh e mach maille ri Iehoram[h] an aghaidh Iehu mhic Nimsi, a dh'ung an Tighearn' a ghearradh as tighe Ahaib.

8 Agus an uair a bha Iehu a' deanamh breitheanais air tigh Ahaib[j], agus a fhuair e uachdarain Iudah[k], agus mic bhràithrean Ahasiah, a fhritheil do Ahasiah, mharbh e iad.

9 Agus dh'iarr e Ahasiah[l]; agus ghlac iad e, agus e 'am folach ann an Samaria: agus thug iad e dh'ionnsuidh Iehu, agus mharbh iad e, agus dh'adhlaic iad e, a chionn, thubhairt iad, gur e mac Iehosaphait e[n], a dh'iarr an Tighearna le 'uile chridhe[o]. Agus cha *robh* e 'n comas do thigh Ahasiah an rìoghachd a ghleidheadh na b'fhaide.

10 Agus an uair a chunnaic Ataliah[p], màthair Ahasiah, gu-n robh a mac marbh, dh'éirich i, agus sgrios i uile shliochd rìoghail tighe Iudah.

11 Agus ghabh Iehosabet[r], nighean an rìgh, Ioas mac Ahasiah, agus ghoid i e á measg mhac an rìgh a mharbhadh, agus chuir i e féin agus a bhanaltrum ann an seòmar nan leapaiche. Mar sin dh'fholaich Iehosabet, nighean rìgh Iehoraim, bean Iehoiada an t-sagairt e (oir b'i piuthar Ahasiah i) o Ataliah, air chor as nach do mharbh i e.

12 Agus bha e maille riu 'am folach ann an tigh Dhé ré shè bliadhna; agus Ataliah a' rìoghachadh os ceann na tìre.

CAIB. XXIII.

1 *Rinn Iehoiada Ioas 'n a rìgh.* 12 *Chuireadh Ataliah gu bàs.* 16 *Bhriseadh altairean agus dealbhan Bhaail.* 20 *Shuidhich Iehoiada Ioas air an rìgh-chaithir.*

AGUS anns an t-seachdamh bliadhna[u] neartaich Iehoiada e féin, agus ghabh e na ceannardan cheud, Asariah mac Ierohaim, agus Ismael mac Iehohanain, agus Asariah mac Obeid, agus Maaseiah mac Adaiah, agus Elisaphat mac Shichri, a steach ann an coimhcheangal ris.

R.C. 885.

[a] Gnà. 12. 5
[b] Mic. 6. 16
[c] 2 Sam. 5. 3
[d] caib. 21. 7; 2 Sam. 7. 12, 16; 1 Ri. 9. 5; Salm 89. 29
[e] 2 Ri. 9. 15
[f] 1 Each. 9. 19-27
[g] caib. 10. 15; Deut. 32. 35; Bre. 14. 4; 1 Ri. 12. 15; Hos. 14. 9
[h] 2 Ri. 9. 21
[i] 1 Each. 23. 28, 29
[j] 2 Ri. 9. 6, 7
[k] 2 Ri. 10. 12-14
[l] 2 Ri. 9. 27
[m] Air. 3. 10, 38
[n] 1 Ri. 14. 13
[o] caib. 17. 4
[p] 2 Ri. 11. 1, &c.
[q] 1 Each. xxiv. xxv.
[r] 2 Ri. 11. 2, *Iehoseba*
[s] 2 Sam. 8. 7
[t] Deut. 17. 18-20
[u] 2 Ri. 11. 4, &c.
[v] Salm 14. 5
[w] Gnà. 11. 10
[x] 1 Each. 25. 6-8

2 Agus chaidh iad mu'n cuairt ann an Iudah, agus chruinnich iad na Lebhithich a mach á uile bhailtibh Iudah, agus cinn aithrichean Israeil, agus thàinig iad gu Ierusalem.

3 Agus rinn an coimhthional uile coimhcheangal ris an rìgh[c] ann an tigh Dhé: agus thubhairt e riu, Feuch, rìoghaichidh mac an rìgh, mar a thubhairt an Tighearna mu mhic Dhaibhidh[d].

4 So an ni a ni sibh: *Bithidh* an treas cuid dhibhse a théid a steach air an t-sàbaid[f] de na sagartaibh agus de na Lebhithich 'n an luchd-gleidhidh nan dorus;

5 Agus *bithidh* trian aig tigh an rìgh; agus trian aig geata na bunaite; agus *bithidh* an sluagh uile ann an cùirtibh tighe an Tighearn'.

6 Ach na tigeadh a steach do thigh an Tighearn' ach na sagairt, agus iadsan de na Lebhithich a fhritheileas[i]; théid iadsan a steach, oir *tha* iad naomh: ach coimhididh an sluagh uile faire an Tighearn'.

7 Agus cuairtichidh na Lebhithich an rìgh air gach taobh, gach fear le 'airm 'n a làimh; agus ge b'e neach a thig a steach do'n tigh, cuirear gu bàs e[m]: ach bithibh-se maille ris an rìgh, 'n uair a thig e steach, agus an uair a théid e mach.

8 Agus rinn na Lebhithich, agus Iudah uile, a réir nan uile *nithe* a dh'àithn Iehoiada an sagart, agus ghabh iad gach fear a dhaoine féin a bha gu teachd a steach air an t-sàbaid, maille riu-san a bha gu dol a mach air an t-sàbaid; oir cha do leig Iehoiada an sagart air falbh na roinnean[q].

9 Agus thug Iehoiada an sagart do na ceannardaibh-cheud sleaghan, agus sgiathan, agus targaidean, a *bh*'aig rìgh Daibhidh, a *bha* ann an tigh Dhé[s].

10 Agus chuir e an sluagh uile, gach fear le 'ghath 'n a làimh, o thaobh deas an tighe gu ruig taobh clì an tighe, làimh ris an altair agus an tigh, mu'n cuairt air an rìgh.

11 Agus thug iad a mach mac an rìgh, agus chuir iad an crùn air, agus *thug iad dha* an fhianuis[t], agus rinn iad 'n a rìgh e: agus dh'ung Iehoiada agus a mhic e, agus thubhairt iad, Gu ma fada beò an rìgh.

12 Agus an uair a chual' Ataliah fuaim an t-sluaigh a' ruith cuideachd, agus a' moladh an rìgh, thàinig i dh'ionnsuidh an t-sluaigh, a steach do thigh an Tighearn'.

13 Agus dh'amhairc i[v], agus, feuch, sheas an rìgh làimh r'a phost aig an dol a steach, agus na h-uachdarain agus na trompaidean làimh ris an rìgh; agus rinn uile shluagh na tìre gairdeachas[w], agus rinn iad fuaim le trompaidibh, agus an luchd-seinn[x] le innealaibh-ciuil, agus

O

iadsan a bha eòlach air moladh: agus
reub Ataliah a h-eudach[a], agus thubhairt
i, Foill, foill!
14 An sin dh'àithn Iehoiada an sagart
do na ceannardaibh-cheud a chuireadh
os ceann an t-slòigh, agus thubhairt e
riu, Thugaibh a mach i an taobh a muigh
de na sreathaibh[b]; agus ge b'e neach a
leanas i, marbhar leis a' chlaidheamh e:
oir thubhairt an sagart, Na cuiribh gu
bàs i ann an tigh an Tighearn'.
15 Agus thug iad comas di; agus an
uair a thàinig i gu dol a stigh geata nan
each[c] aig tigh an rìgh, mharbh iad an
sin i[e].
16 Agus rinn Iehoiada coimhcheangal
eadar e féin[f], agus an sluagh gu léir, agus
an rìgh, gu-m bitheadh iad 'n an sluagh
aig an Tighearn'[g].
17 Agus chaidh an sluagh uile a stigh
do thigh Bhaail, agus leag iad sìos e,
agus bhris iad 'altairean agus a dhealbhan
gu tur, agus mharbh iad Matan[i] sagart
Bhaail fa chomhair nan altair.
18 Agus shuidhich Iehoiada luchd-
riaghlaidh tighe an Tighearna le làimh
nan sagart agus nan Lebhitheach, a roinn
Daibhidh ann an tigh an Tighearna[l],
chum ìobairtean - loisgte an Tighearn'
ìobradh, mar *tha e* sgrìobhta ann an lagh
Mhaois[n], le gairdeachas agus le seinn, a
réir orduigh Dhaibhidh.
19 Agus shuidhich e na dorsairean[o] aig
geatachan tighe an Tighearna, chum nach
rachadh neach air bith a stigh, *a bha*
neòghlan ann an nì air bith.
20 Agus ghabh e na ceannardan-cheud[p],
agus na h-àrd uaislean, agus uachdarain
an t-sluaigh, agus uile shluagh na tìre,
agus thug iad a nuas an rìgh o thigh an
Tighearn'; agus thàinig iad troimh 'n
gheata àrd a steach do thigh an rìgh,
agus chuir iad an rìgh 'n a shuidhe air
rìgh-chaithir na rìoghachd.
21 Agus rinn uile shluagh na tìre gaird-
eachas[r]: agus bha am baile sàmhach, an
déigh dhoibh Ataliah a mharbhadh leis
a' chlaidheamh.

CAIB. XXIV.

4 *Dh'orduich Ioas do na sagartaibh agus do na Lebhithich tigh an Tighearn' a chàradh.* 15 *Bàs Iehoiada.* 17 *Thréig Ioas lagh Dhé agus mharbh e Sechariah mac Iehoiada.* 23 *Chreach na Sirianaich Ierusalem.* 25 *Mharbh a sheirbhisich Ioas, agus rìghich Amasiah a mhac 'n a àit.*

SEACHD bliadhna dh'aois *bha* Ioas[s]
an uair a thòisich e air rìoghachadh,
agus rìghich e dà fhichead bliadhna ann
an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar
Sibia o Bheer-seba.
2 Agus rinn Ioas an *nì a bha* ceart ann
an sùilibh an Tighearna ré uile làithean
Iehoiada an t-sagairt[t].
3 Agus ghabh Iehoiada air a shon dà
mhnaoi, agus ghin e mic agus nighean-an.

R.C. 878.

[a] Ecl. 9. 12
[1] *ath-nuadhachadh.*
[b] Ecs. 21. 14
[c] Neh. 3. 28
[d] Ecs. 30. 12-16
[e] Salm 5. 6; 55. 23; Seum. 2. 13
[f] Deut. 29. 1-15
[g] Deut. 26. 17-19
[h] caib. 21. 17
[i] Ese. 16. 17-19; Hos. 2. 8, 13
[j] Deut. 13. 9
[k] rann 6
[l] 1 Each. xxiii. xxiv.
[m] 2 Cor. 9. 7
[n] Air. xxviii.
[o] 1 Each. 26. 1, &c.
[p] 2 Ri. 11. 19
[q] 1 Cor. 16. 2
[r] Salm 58. 10, 11; Tais. 18. 20; 19. 1, 2
[s] 2 Ri. 11. 21; 12. 1, &c.
[t] caib. 26. 5; Isa. 29. 13

4 Agus 'n a dhéigh so bha e ann an
inntinn Ioais tigh an Tighearn' a chàradh[1].
5 Agus chruinnich e ri 'chéile na sagairt
agus na Lebhithich, agus thubhairt e riu,
Rachaibh a mach do bhailtibh Iudah,
agus cruinnichibh o Israel uile airgiod a
chàradh tighe 'ur Dé o bhliadhna gu
bliadhna, agus faicibh gu-n dean sibh
cabhag 's a' ghnothuch. Gidheadh cha
d' rinn na Lebhithich cabhag.
6 Agus ghairm an rìgh Iehoiada an
t-àrd-*shagart*, agus thubhairt e ris, C'ar
son nach d'iarr thu air na Lebhithich cìs
Mhaois[d], òglaich an Tighearn', a thoirt a
steach o Iudah, agus o Ierusalem, agus
o choimhthional Israeil, air son pàilliuin
na fianuis?
7 Oir bhris mic na droch mhnatha
Ataliah sìos tigh Dhé[h]; agus mar an
ceudna uile nithe coisrigte[i] tighe an
Tighearna thug iad seachad do Bhaalim.
8 An sin air àithne an rìgh rinn iad
ciste, agus chuir iad i aig geata tighe an
Tighearn' air an taobh a muigh.
9 Agus thug iad gairm air feadh Iudah
agus Ierusaleim, cìs Mhaois òglaich Dhé,
a chuir e air Israel anns an fhàsach[k], a
thoirt a steach do'n Tighearn'.
10 Agus rinn na h-uachdarain uile agus
an sluagh uile gairdeachas[m], agus thug iad
leo, agus thilg iad anns a' chiste, gus an
do lìonadh i.
11 Agus an uair a thugadh a' chiste
steach a dh'ionnsuidh luchd-riaghlaidh
an rìgh le làimh nan Lebhitheach, agus
a chunnaic iad gu-n *robh* mòran airgid
innte, an sin thàinig sgrìobhaiche an rìgh
agus fear-riaghlaidh an àrd-shagairt, agus
dh'fhalamhuich iad a' chiste, agus ghabh
iad i, agus thug iad air a h-ais i d'a
h-àite féin. Mar sin rinn iad o là gu là,
agus chruinnich iad airgiod ann am pailt-
eas[q].
12 Agus thug an rìgh agus Iehoiada e
dhoibhsan a rinn obair seirbhis tighe an
Tighearn', agus thuarasdalaich iad luchd-
snaithidh *chlach* agus saoir a chàradh tighe
an Tighearn', agus mar an ceudna luchd-
oibre ann an iarunn agus ann an umha a
dheanamh suas tighe an Tighearn'.
13 Agus dh'oibrich an luchd-oibre, agus
choimhlionadh an obair le'n làimh; agus
rinn iad suas tigh an Tighearna cho ceart
as a bha e roimhe, agus dhaingnich
iad e.
14 Agus an uair a chrìochnaich iad *an
obair*, thug iad na dh'fhàgadh de'n airgiod
an làthair an rìgh agus Iehoiada, agus
rinn iad soithichean deth do thigh an
Tighearna, soithichean frithealaidh nan
ìobairtean-loisgte, agus spàinean, agus
soithichean òir agus airgid: agus dh'ìobair
iad ìobairtean-loisgte a ghnàth ann an
tigh an Tighearna, ré uile làithean
Iehoiada.
15 Ach dh'fhàs Iehoiada sean, agus bha
e làn de làithibh, agus fhuair e bàs: ceud

agus deich bliadhna fichead a dh'aois *bha*
e 'n uair a fhuair e bàs.
16 Agus dh'adhlaic iad e ann am baile
Dhaibhidh maille ris na rìghribh, a chionn
gu-n d' rinn e maith ann an Israel[a], araon
a thaobh Dhé, agus a thaobh a thighe.
17 Agus an déigh bàis Iehoiada, thàinig
uachdarain Iudah, agus rinn iad ùmhlachd
do'n rìgh[c]. An sin dh'éisd an rìgh riu[d].
18 Agus thréig iad tigh an Tighearna
Dhé an aithrichean, agus rinn iad seirbhis
do dhoireachan agus do dhealbhan[e]: agus
thàinig fearg air Iudah agus Ierusalem air
son an cionta[f].
19 Gidheadh chuir e fàidhean d'an ionn-
suidh[h], gu'n toirt air an ais a dh'ionnsuidh
an Tighearn'; agus rinn iad fianuis 'n an
aghaidh, ach cha d'éisd iadsan riu[i].
20 Agus thàinig spiorad an Tighearn'
air Sechariah mac Iehoiada an t-sagairt,
agus sheas e os ceann an t-sluaigh, agus
thubhairt e riu, Mar so tha Dia ag ràdh,
C'ar son a *tha* sibh a' briseadh àitheantan
an Tighearn'[l]? uime sin cha soirbhich
leibh. A chionn gu-n do thréig sibhse an
Tighearn', tréigidh esan sibhse[m].
21 Agus chaidh iad ann an comhbhoinn
'n a aghaidh[n], agus chlach iad le clachan
e[o], air àithne an rìgh, ann an cùirt tighe
an Tighearn':
22 Oir cha do chuimhnich Ioas an rìgh
an caoimhneas a rinn Iehoiada 'athair ris,
ach mharbh e a mhac[p]: agus an uair a
bha esan a' faghail a' bhàis, thubhairt e,
Chi an Tighearn', agus agraidh[r] e.
23 Agus aig ceann na bliadhna thàinig
armailt Shiria nìos 'n a aghaidh[s]; agus
thàinig iad gu Iudah agus gu Ierusalem,
agus sgrios iad uile uachdarain an t-sluaigh
o mheasg an t-sluaigh, agus chuir iad an
creach uile dh'ionnsuidh rìgh Dhamas-
cuis.
24 Oir le beagan dhaoine thàinig arm-
ailt Shiria[t], agus thug an Tighearna
thairis 'n an làimh sluagh ro mhòr[u], a
chionn gu-n do thréig iad an Tighearna
Dia an aithrichean: uime sin rinn iad
breitheanas an aghaidh Ioais[v].
25 Agus an uair a dh'imich iad uaith,
a chionn gu-n d'fhàg iad e ann an
eucailibh mòra, rinn a sheirbhisich féin
ceannairc 'n a aghaidh air son fola mhic
Iehoiada an t-sagairt[x], agus mharbh iad
e air a leabaidh, agus an uair a fhuair
e bàs, dh'adhlaic iad e ann am baile
Dhaibhidh, ach cha d'adhlaic iad e ann
an àitibh-adhlaic nan rìghrean.
26 Agus *is* iad so iadsan a rinn
ceannairc 'n a aghaidh; Sabad[1] mac
Shimeait na Ban-Amonaich, agus Ieho-
sabad mac Shimrit[2] na Ban-Mhoabaich,
agus a mhic.
27 A nis *a thaobh* meud na cìse a thog
e, agus mar a rinn e suas tigh Dhé, feuch,
tha iad sgrìobhta ann an eachdraidh
leabhar nan rìgh. Agus rìghich Ama-
siah a mhac 'n a àit.

B.C. 856.

[a] rann. 2. 12, 14
caib. xxiii.
[b] 2 Ri. 14. 1, &c.
[c] Gnà. 26. 8
[d] Gnà. 29. 12
[e] 1 Ri. 14. 23
[f] caib. 28. 13
29. 8
36. 14-16
Bre. 5. 8
Hos. 5. 10, 14
Seph. 1. 4-6
Eph. 5. 6
[g] Salm 38. 37
Isa. 29. 13
Hos. 10. 2
Seum. 1. 8
4. 8
[h] Ier. 7. 25, 26
25. 4
26. 5
[i] Gnà. 95. 7, 8
Gnio. 7. 51
[j] Deut. 24. 16
[k] Ier. 31. 30
Ese. 18. 20
[l] Air. 14. 41
[m] caib. 15. 2
[n] Ier. 18. 18
[o] Mat. 21. 35
23. 35
Gnio. 7. 58, 59
[p] Gnà. 17. 13
[q] Air. 1. 3
[r] Salm 10. 14
Ier. 51. 56
Luc. 11. 51
2 Tim. 4. 16
[s] 2 Ri. 12. 17
[t] Lebh. 26. 37
Deut. 32. 30
Isa. 30. 17
[u] Lebh. 26. 25
Deut. 28. 25, 48
[v] caib. 22. 8
Isa. 10. 5
[w] caib. 20. 6
Salm 62. 11
Ecl. 9. 11
[x] rann. 21, 22
[y] Salm 24. 1
Gnà. 10. 22
Phil. 4. 19

1 no, *Ios-achar, 2 Ri. 12. 21.*
2 no, *Shomer.*

CAIB. XXV.

3 *Chuir Amasiah gu bàs na daoine a mharbh 'athair.* 6 *Thuarasdalaich e armailt á Israel an aghaidh nan Edomach.* 11 *Bhuail e na h-Edomaich ann an gleann an t-salainn.* 22 *Chog Ioas 'n a aghaidh, agus bhuadhaich e air.* 27 *Bàs Amasiah.*

CUIG bliadhna fichead a dh'aois[b] bha
Amasiah 'n uair a thòisich e air
rìoghachadh, agus rìghich e naoi bliadhna
fichead ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm
a mhàthar Iehoadan o Ierusalem.
2 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an
sùilibh an Tighearn', ach cha b'ann le
cridhe iomlan[g].
3 A nis an uair a dhaingnicheadh an
rìoghachd dha, mharbh e a sheirbhisich a
mharbh an rìgh 'athair.
4 Ach an clann cha do mharbh e, a
réir mar tha e sgrìobhta anns an lagh[j]
ann an leabhar Mhaois, far an d'àithn
an Tighearn', ag ràdh, Cha chuirear na
h-aithrichean gu bàs air son nam mac[k],
agus cha chuirear na mic gu bàs air son
nan aithrichean; ach cuirear gach duine
gu bàs air son a pheacaidh féin.
5 Agus chruinnich Amasiah Iudah r'a
chéile, agus rinn e iad, a réir tighe *an*
aithrichean, 'n an ceannardaibh mhìltean
agus 'n an ceannardaibh cheud, ann
an Iudah agus ann am Beniamin uile:
agus ghabh e an àireamh o fhichead
bliadhna dh'aois agus os a cheann[q], agus
fhuair e ann diubh tri cheud mìle *fear*
taghta, a rachadh a mach gu cath, a
laimhsicheadh sleagh agus sgiath.
6 Thuarasdalaich e mar an ceudna á
Israel ceud mìle fear comasach gaisgeil
air cheud tàlann airgid.
7 Ach thàinig duine le Dia d'a ionn-
suidh, ag ràdh, A rìgh, na rachadh
armailt Israeil maille riut: oir cha-*n 'eil*
an Tighearna maille ri Israel, *eadhon*
maille ri cloinn Ephraim uile.
8 Ach ma's àill leat imeachd, dean, bi
làidir air son a' chatha; bheir Dia ort
tuiteam roimh an nàmhaid; oir tha Dia
comasach air còmhnadh a dheanamh,
agus air tilgeadh sìos[w].
9 Agus thubhairt Amasiah ris an duine
le Dia, Ach ciod a ni sinn mu'n cheud
tàlann a thug mi do armailt Israeil?
Agus fhreagair an duine le Dia, Tha an
Tighearna comasach air mòran tuilleadh
na sin a thabhairt duit-sa[y].
10 An sin sgaoil Amasiah iadsan de'n
armailt a thàinig d'a ionnsuidh á Ephraim,
a chum gu-n rachadh iad d'an àite féin.
Agus las am fearg gu mòr an aghaidh
Iudah, agus phill iad d'an àite féin ann
an corruich mhòir.
11 Agus neartaich Amasiah e féin, agus
thug e mach a shluagh, agus chaidh e gu
gleann an t-salainn, agus bhuail e de
chloinn Sheir deich mìle.
12 Agus deich mìle *dhiubh* ghlac clann
Iudah beò, agus thug iad leo iad gu

mullach carraig', agus thilg iad sìos iad o mhullach na carraig', agus bhriseadh iad gu tur.

13 Ach bhris fir na h-armailt' a chuir Amasiah air an ais, a chum nach rachadh iad maille ris gu cath, a stigh air bailtibh Iudah, o Shamaria eadhon gu ruig Bet-horon, agus bhuail iad tri mìle dhiubh, agus thug iad leo creach mhòr.

14 A nis an déigh do Amasiah teachd o àr nan Edomach, thug e leis diathan chloinn Sheir[b], agus chuir e suas iad dha féin mar dhiathan, agus chrom se e féin sìos rompa[d], agus loisg e tùis dhoibh.

15 Uime sin las fearg an Tighearn' an aghaidh Amasiah, agus chuir e d'a ionnsuidh fàidh, a thubhairt ris, C'ar son a dh'iarr thu'n déigh dhiathan an t-sluaigh, nach b'urrainn an sluagh féin a shaoradh[e] as do làimh-sa?

16 Agus an uair a bha e a' labhairt ris, fhreagair esan e, An d' rinneadh thusa a'd' chomhairliche do'n rìgh? leig dhìot; c'ar son a bhitheadh tu air do bhualadh? Agus leig am fàidh dheth, agus thubhairt e, Tha fios agam gu-n do shònraich Dia air do sgrios, a chionn gu-n d' rinn thu so[f] agus nach d'éisd thu ri m' chomhairle-sa.

17 An sin ghabh Amasiah rìgh Iudah comhairle[h], agus chuir e *teachdairean* a dh'ionnsuidh Ioais, mhic Iehoahais, mhic Iehu rìgh Israeil, ag ràdh, Thig, faiceamaid aghaidh a chéile.

18 Agus chuir Ioas rìgh Israeil *teachdairean* gu Amasiah rìgh Iudah, ag ràdh, Chuir am foghannan[3] a *bha* ann an Lebanon *teachdair'* a dh'ionnsuidh an t-seudair a *bha* ann an Lebanon, ag ràdh, Thoir do nighean do m' mhac-sa 'n a mnaoi: agus chaidh fiadh-bheathach seachad a *bha* ann an Lebanon, agus shaltair e sìos am foghannan.

19 Thubhairt thu, Feuch, bhuail mi Edom, agus thog do chridhe suas thu chum uaill a dheanamh; fan a nis aig do thigh: c'ar son a bhitheadh làmh agad ann an ni chum d'aimhleis, air chor as gu-n tuiteadh tu féin agus Iudah maille riut?

20 Ach cha d'éisd Amasiah *ris*; oir *bha* e o Dhia[k] an toirt thairis 'n *a* làimh, a chionn gu-n d'iarr iad an déigh dhiathan Edoim.

21 Uime sin chaidh Ioas rìgh Israeil suas, agus chunnaic e féin agus Amasiah rìgh Iudah aghaidh a chéile aig Bet-semes, a *bhuineas* do Iudah.

22 Agus bhuaileadh Iudah roimh Israel, agus theich iad gach fear a dh'ionnsuidh a bhùtha.

23 Agus ghlac Ioas rìgh Israeil Amasiah rìgh Iudah mac Ioais, mhic Ahasiah[4], aig Bet-semes, agus thug se e gu Ierusalem, agus bhris e sìos balla Ierusaleim, o gheata Ephraim gu geata na h-oisne[p], ceithir cheud làmh-choille.

24 Agus [ghabh e] an t-òr agus an

B.C. 839.

a 2 Ri. 14. 17, &c.
b caib. 28. 23
c caib. 15. 2
d Ecs. 20. 3, 5 Isa. 44. 19
e rann. 11, 12 Salm 96. 5
1 *Iudah.*
f 1 Sam. 2. 25
g 2 Ri. 14. 21, 22 15. 1, &c.
2 no, *Asariah.*
h 2 Ri. 14. 8, &c.
3 no, *iom conaisg, no droighinn.*
i caib. 24. 2 Gen. 41. 15, 38 Dan. 1. 17 10. 1
j 1 Each. 22. 13
k rann 16 caib. 22. 7 1 Ri. 12. 15
l 1 Each. 5. 20 Isa. 14. 29
m caib. 21. 16
n caib. 17. 11
o caib. 25. 23 Neh. 3. 13, 32 Sech. 14. 10
4 no, *Iehoahais.*
p caib. 26. 9

t-airgiod uile, agus na soithichean uile a fhuaradh ann an tigh Dhè aig Obed-edom, agus ionmhasan tighe an rìgh, agus braighde-gill, agus phill e gu Samaria.

25 Agus mhair Amasiah[a] mac Ioais, rìgh Iudah, beò an déigh bàis Ioais mhic Iehoahais rìgh Israeil, cùig bliadhna deug.

26 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Amasiah, an toiseach agus mu dheireadh, feuch, nach *'eil* iad sgrìobhta ann an leabhar rìghrean Iudah agus Israeil?

27 Ach o'n àm anns an do thionndaidh Amasiah o leantuinn an Tighearn'[c], rinn iad ceannairc 'n a aghaidh ann an Ierusalem, agus theich e gu Lachis: ach chuir iad *daoine* 'n a dhéigh gu Lachis, agus mharbh iad e an sin.

28 Agus thug iad leo air eachaibh e, agus dh'adhlaic iad e maille r'a aithrichibh ann am baile Dhaibhidh[1].

CAIB. XXVI.

1 *Soirbheachadh Udsiah:* 9 *na tùir a thog e ann an Ierusalem:* 11 *'armailt, agus 'innealan-cogaidh.* 16 *Bhuaileadh e le luibhre air son a pheacaidhean.* 22 *A bhàs.*

AGUS ghabh sluagh Iudah uile[g] Udsiah[2], agus e sè bliadhna deug a dh'aois, agus rinn iad e 'n a rìgh 'an àit 'athar Amasiah.

2 Thog esan Elat, agus dh'aisig se e do Iudah, an déigh do'n rìgh codal maille r'a aithrichibh.

3 Sè bliadhna deug a dh'aois *bha* Udsiah 'n uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìghich e dà bhliadhna dheug agus dà fhichead ann an Ierusalem: agus *b'e* ainm a mhàthar Iecoliah o Ierusalem.

4 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearn', a réir gach *ni* a rinn Amasiah 'athair.

5 Agus dh'iarr e Dia ann an làithibh Shechariah[i], a theagaisg e ann an eagal Dhé: agus fhad 's a dh'iarr e an Tighearna[j], thug Dia air soirbheachadh.

6 Agus chaidh e mach, agus chog e 'n aghaidh nam Philisteach, agus bhris e sìos balla Ghait, agus balla Iabneith, agus balla Asdoid; agus thog e bailtean ann an Asdod, agus am measg nam Philisteach.

7 Agus chuidich Dia leis an aghaidh nam Philisteach[l], agus an aghaidh nan Arabach[m] a bha 'n an còmhnuidh ann an Gur-baal, agus nan Amonach.

8 Agus thug na h-Amonaich tiodhlacan[n] do Udsiah; agus chaidh 'ainm a mach gu ruig dol a steach na h-Eiphit, oir dh'fhàs e ro chumhachdach.

9 Agus thog Udsiah tùir ann an Ierusalem aig geata na h-oisne[o], agus aig geata a' ghlinne, agus aig an oisinn, agus dhaingnich e iad.

10 Agus thog e tùir anns an fhàsach, agus chladhaich e mòran thobar; oir bha mòran spréidh aige, agus anns an *tìr* ìosail agus anns a' chòmhnard treabhaichean, agus fion-liosadairean anns na

sléibhtibh agus ann an Carmel, a chionn
gu-m bu toigh leis tuathanachas.
11 Bha aig Udsiah mar an ceudna arm-
ailt *de dhaoinibh* a dheanadh cogadh, a
rachadh a mach gu cath 'n am buidhnibh,
a réir uibhir an àireimh, le làimh Ieieil
an sgrìobhaiche, agus Mhaaseiah an fhir-
riaghlaidh, fo làimh Hananiah *aon* a
dh'uachdarain an rìgh.
12 *B'e* àireamh iomlan phrìomh-aith-
riche nan daoine comasach gaisgeil, dà
mhìle agus sè ceud.
13 Agus fo 'n làimh-san *bha* armailt,
tri cheud mìle agus seachd mìle agus
cùig ceud, a dheanadh cogadh le treun
neart, a chuideachadh leis an rìgh an
aghaidh an nàmhaid.
14 Agus dheasaich Udsiah air an son,
eadhon do'n fheachd uile, targaidean,
agus sleaghan, agus clogaidean, agus
lùirichean, agus boghachan, agus cranna-
tabhuill *a thilgeadh* chlach.
15 Agus rinn e ann an Ierusalem innil-
chogaidh, a dhealbhadh le daoinibh eal-
anta, gu bhi air na tùraibh agus air
oisnibh *nam ballachan*, a thilgeadh
shaighead agus chlach mòra leò; agus
chaidh 'ainm a mach an céin, oir b'ion-
gantach an dòigh air an do chuidicheadh
leis gus an d'fhàs e cumhachdach.
16 Ach an uair a dh'fhàs e cumhachd-
ach[d], thogadh a chridhe suas a chum
aimhleis[e], agus pheacaich e an aghaidh
an Tighearn' a Dhé: oir chaidh e steach
do theampull an Tighearn'[f], a losgadh
tùise air altair na tùise.
17 Agus chaidh Asariah[g] an sagart a
steach 'n a dhéigh, agus maille ris ceithir
fichead sagart leis an Tighearna, fir
threuna;
18 Agus sheas iad an aghaidh Udsiah
an rìgh, agus thubhairt iad ris, Cha *bhuin
e* dhuit-sa, 'Udsiah[i], tùis a losgadh do
an Tighearn', ach do na sagartaibh, mic
Aaroin, a tha air an naomhachadh[k] a
losgadh tùise: imich a mach as an ionad
naomh[l], oir pheacaich thu, agus cha *bhi
e* dhuit a chum urraim[m] o an Tighearna
Dia.
19 Agus bha fearg air Udsiah, agus
tùiseir aige 'n a làimh a losgadh tùise:
agus an uair a bha fearg air[n] ris na
sagartaibh, air ball dh'éirich luibhre[o] suas
ann an clàr 'eudain, 'am fianuis nan
sagart ann an tigh an Tighearn', os ceann
altair na tùise.
20 Agus dh'amhairc Asariah an t-àrd-
shagart, agus na sagairt uile air, agus,
feuch, *bha* luibhre air ann an clàr 'eudain,
agus ghreas iad a mach as a sin e; agus
rinn e féin mar an ceudna cabhag[p] gu
dol a mach, a chionn gu-n do bhuail an
Tighearn' e.
21 Agus bha Udsiah an rìgh 'n a lobhar
gu là a bhàis[q], agus ghabh e còmhnuidh
ann an tigh air leth[s], mar fhear a bha
'n a lobhar, an uair a dhruideadh a mach

R.C. 765.

[a] Isa. 1. 1
[b] Isa. 6. 1
[c] 2 Ri. 15. 32, &c.
[1] *an tùir.*
[d] caib. 25. 19 Deut. 8. 14 32. 15
[e] Gnà. 16. 18
[f] 2 Ri. 16. 12, 13
[g] 1 Each. 6. 10
[h] caib. 26. 5
[i] Air. 16. 40 18. 7
[j] caib. 19. 3
[k] Ecs. 30. 7, 8 Eabh. 5. 4
[l] 1 Cor. 5. 5
[m] 1 Sam. 2. 30
[n] caib. 25. 16
[o] Air. 12. 10 2 Ri. 5. 27
[p] Est. 6. 12
[q] 2 Ri. 15. 5
[r] 2 Ri. 16. 2, &c.
[s] Lebh. 13. 46 Air. 5. 2 12. 15 2 Ri. 7. 3

e á tigh an Tighearn'; agus *bha* Iotam a
mhac os ceann tighe an rìgh, a' toirt
breth air sluagh na tìre.
22 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Udsiah, an toiseach agus mu dheireadh,
sgrìobh Isaiah[a] am fàidh, mac Amois.
23 Agus choidil Udsiah maille r'a aith-
richibh[b], agus dh'adhlaic iad e maille r'a
aithrichibh ann am magh *àit*-adhlacaidh
nan rìghrean: oir thubhairt iad, *Tha* e
'n a lobhar. Agus rìghich Iotam a mhac
'n a àit.

CAIB. XXVII.

1 *Rìoghachadh Iotaim: 5 bhuadhaich e air na h-Amonaich. 9 Fhuair e bàs, agus rìghich Ahas 'n a àit.*

CUIG bliadhna fichead a dh'aois[c] *bha*
Iotam an uair a thòisich e air rìogh-
achadh, agus rìghich e sè bliadhna deug
ann an Ierusalem; agus *b'e* ainm a
mhàthar Ierusa, nighean Shadoic.
2 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann
an sùilibh an Tighearn', a réir nan uile
nithe a rinn Udsiah 'athair; gidheadh
cha deachaidh e steach do theampull an
Tighearn', agus *bha* 'n sluagh fathast
truaillidh.
3 Thog e geata àrd tighe an Tighearn',
agus air balla Opheil[1] thog e mòran.
4 Agus thog e bailtean ann an sléibh-
tibh Iudah, agus anns na coilltibh thog e
caistealan agus tùir.
5 Agus chog e ri rìgh chloinn Amoin,
agus thug e buaidh orra. Agus thug
clann Amoin dha air a' bhliadhna sin
féin ceud tàlann airgid, agus deich mìle
tomhas cruithneachd, agus deich mìle
tomhas eorna. So thug clann Amoin
seachad da, araon air an dara bliadhna,
agus *air* an treas.
6 Agus dh'fhàs Iotam cumhachdach[h], a
chionn gu-n do dheasaich e a shlighean[j]
'am fianuis an Tighearn' a Dhé.
7 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Iotaim, agus a choganna uile, agus a
shlighean, feuch, *tha* iad sgrìobhta ann
an leabhar rìghrean Israeil agus Iudah.
8 Cùig bliadhna fichead a dh'aois bha
e 'n uair a thòisich e air rìoghachadh,
agus rìghich e sè bliadhna deug ann an
Ierusalem.
9 Agus choidil Iotam maille r'a aith-
richibh, agus dh'adhlaic iad e ann am
baile Dhaibhidh: agus rìghich Ahas a
mhac 'n a àit.

CAIB. XXVIII.

1 *Rìoghachadh aingidh Ahais. 5 Thug Dia thairis e do làimh rìgh Shiria agus rìgh Israeil. 9 Chuir clann Israeil braighdean Iudah air an ais. 20 Shàruich rìgh Asiria Ahas. 22 'N a theanntachd chiontaich e na bu mhò an aghaidh Dhé.*

FICHEAD bliadhna dh'aois *bha* Ahas[r]
an uair a thòisich e air rìoghachadh,
agus rìghich e sè bliadhna deug ann an

Ierusalem : agus cha d' rinn e an *ni a bha*
ceart ann an sùilibh an Tighearna, mar *a*
rinn Daibhidh 'athair :
2 Ach dh'imich e ann an slighibh rìgh-
rean Israeil, agus mar an ceudna rinn e
dealbhan leaghta[a] do Bhaalim[b].
3 Agus loisg e tùis ann an gleann[d]
Bhen-hinoim[1], agus loisg e a chlann anns
an teine[e], a réir ghràineileachd nan cinn-
each a thilg an Tighearna mach roimh
chloinn Israeil.
4 Agus dh'ìobair e agus loisg e tùis anns
na h-àitibh àrda, agus air na cnuic, agus
fo gach craoibh uaine.
5 Uime sin thug an Tighearn' a Dhia
thairis e[i] 'an làimh rìgh nan Sirianach ;
agus bhuail iad e, agus thug iad leo
mòran diubh 'n am braighdibh, agus thug
siad *iad* gu Damascus : agus thugadh mar
an ceudna thairis e 'an làimh rìgh Israeil,
a bhuail e le àr mòr.
6 Agus mharbh Pecah[l] mac Remaliah
ann an Iudah ceud agus fichead mìle ann
an aon là, fir threuna uile ; a chionn gu-n
do thréig iad an Tighearna Dia an aith-
richean[n].
7 Agus mharbh Sichri, duine treun de
Ephraim, Maaseiah mac an rìgh, agus
Asricam uachdaran an tighe, agus Elcanah
a b'fhaisge do'n rìgh.
8 Agus thug clann Israeil leo 'n am
braighdibh d'am bràithribh[p] dà cheud
mìle bean, mac agus nighean, agus thog
iad mar an ceudna creach mhòr uatha,
agus thug iad a' chreach gu Samaria.
9 Ach bha fàidh leis an Tighearn' an
sin d'am b'ainm Oded, agus chaidh e
mach 'am fianuis an t-slòigh a thàinig gu
Samaria, agus thubhairt e riu, Feuch, a
chionn gu robh fearg air an Tighearna Dia
'ur n-aithriche ri Iudah, thug e thairis iad
ann 'ur làimh-se agus mharbh sibh iad le
buirbe[s] *a* ràinig suas gu nèamh[t].
10 Agus a nis *tha* sibh a' cur roimh-
ibh clann Iudah agus Ierusaleim a chur
foidhibh mar thràillean[u] agus mar bhan-
tràillean agaibh. Nach '*eil* idir agaibh-se,
cadhon agaibh-se[v] peacaidhean an aghaidh
an Tighearna 'ur Dé ?
11 A nis ma ta éisdibh rium-sa, agus
thugaibh air an ais na braighdean a thug
sibh leibh ann am braighdeanas o 'ur
bràithribh ; oir tha fearg laiste an Tigh-
earna ribh.
12 An sin dh'éirich daoine *àraidh* de
cheannaibh chloinn Ephraim, Asariah
mac Iohanain, Berechiah mac Mhesile-
moit, agus Iehisciah mac Shaluim, agus
Amasa mac Hadlai, suas 'n an aghaidh-
san a thàinig o'n chogadh,
13 Agus thubhairt iad riu, Cha toir
sibh na braighdean a steach an so ; oir
bhitheadh sin 'n a' chionta, an aghaidh
an Tighearn', oirnne. *Tha* sibhse a' cur
roimhibh tuilleadh a chur r'ar peacaidhean,
agus r'ar cionta, 'n uair tha ar cionta
cheana mòr agus fearg laiste ri Israel.

R.C. 741.

a Ecs. 34. 17
Lebh. 19. 4
b Bre. 2. 11
Hos. 2. 13, 17
c rann 12
d 2 Ri. 23. 10
1 *mhic Hinoim.*
e caib. 33. 6
Lebh. 18. 21
Salm 106. 37
Ier. 32. 35
Ese. 16. 20, 21
Mic. 6. 7
f 2 Ri. 6. 22
Gnà. 25. 21, 22
Luc. 6. 27, 35
g Ròm. 15. 1
h Deut. 34. 3
Lebh. 19. 4
i Isa. 7. 1
j 2 Ri. 16. 7
k Obad. 10, 13, 14
l 2 Ri. 15. 27
m Ese. 16. 27, 57
n Deut. 31. 16, 17
Ios. 24. 20
Isa. 1. 28
Ier. 15. 6
o Salm 106. 43
p caib. 11. 4
q Ecs. 32. 25
Tais. 3. 17, 18
16. 15
r 2 Ri. 15. 29
16. 7-9
s Salm 69. 26
Isa. 10. 5-7
47. 6
Ier. 50. 17, 18
Ese. 25. 12-17
26. 2, 3
Obad. 10, &c.
Sech. 1. 15
t Gen. 4. 10
Esr. 9. 6
Tais. 8. 5
u Lebh. 25. 39, &c.
v Ier. 25. 29
Mat. 7. 2-4
w Ier. 10. 5
44. 17-28
x Isa. 1. 28
Hos. 13. 9
y caib. 29. 3, 7
z Ier. 11. 13

14 An sin dh'fhàg na daoine a bha fo
'n armaibh na braighdean agus a' chreach
'am fianuis nan uachdaran agus a' chomh-
chruinneachaidh uile.
15 Agus dh'éirich na daoine a ghairm-
eadh air an ainm[c], agus ghabh iad na
braighdean, agus dh'éidich iad leis a'
chreich iadsan uile a bha lomnochd
dhiubh, agus an uair a chuir iad eudach
agus brògan orra, thug iad orra itheadh
agus òl[f], agus dh'ung siad iad, agus chuir
iad air asalaibh iadsan uile a bha
anmhunn diubh[g], agus thug siad iad gu
Iericho, baile nan craobh - pailme[h], a
dh'ionnsuidh am bràithrean ; agus phill
iad gu Samaria.
16 'S an àm sin chuir rìgh Ahas *fios* a
dh'ionnsuidh rìgh Asiria[j] e a chuideachadh
leis.
17 Oir thàinig na h-Edomaich[k] a rìs,
agus bhuail iad Iudah, agus thug iad leo
braighdean.
18 Thug na Philistich[m] mar an ceudna
ionnsuidh air bailtibh a' chòmhnaird, agus
air an taobh deas de Iudah, agus ghlac
iad Bet-semes, agus Aialon, agus Gederot,
agus Socho le 'bhailtibh beaga, agus
Timnah le 'bhailtibh beaga, agus Gimso
le 'bhailtibh beaga ; agus ghabh iad
còmhnuidh an sin.
19 Oir rinn an Tighearna Iudah ìosal[o]
air son Ahais rìgh Iudah, a chionn gu-n
d' rinn e Iudah lomnochd[q], agus gu-n
d' rinn e cionta mòr an aghaidh an Tigh-
earn'.
20 Uime sin thàinig Tilgat-pilneser[r]
rìgh Asiria d'a ionnsuidh, agus shàruich,
ach cha do neartaich se e.
21 Oir ghabh Ahas cuibhrionn á tigh
an Tighearn', agus á tigh an rìgh, agus
o na h-uachdarain, agus thug e *sin*
do rìgh Asiria ; ach cha do chuidich
e leis.
22 Agus 'an àm a theanntachd rinn e
fathast tuilleadh cionta an aghaidh an
Tighearn', an rìgh so féin Ahas.
23 Oir dh'ìobair e do dhiathaibh Dha-
mascuis a bhuail e, agus thubhairt e, A
chionn gu-n cuidich diathan rìghrean
Shiria leo, ìobraidh mise dhoibh a chum
gu-n cuidich iad leamsa[w] : ach is ann a
bha iad 'n an aobhar sgrios dha féin[x],
agus do Israel uile.
24 Agus chruinnich Ahas soithichean
tighe Dhé, agus ghearr e 'n am mìribh
soithichean tighe Dhé, agus dhruid e
dorsan tighe an Tighearn'[y]. Agus rinn e
dha féin altairean anns gach cearna de
Ierusalem.
25 Agus anns gach baile fa leth[z] de
Iudah rinn e àitean àrda, chum tùis a
losgadh do dhiathaibh coimheach, agus
bhrosnaich e gu feirg an Tighearna Dia
'aithrichean.
26 Agus a chuid eile d'a ghniomhar-
aibh agus d'a shlighibh uile, an toiseach
agus mu dheireadh, feuch, *tha* iad

sgrìobhta ann an leabhar rìghrean Iudah agus Israeil.

27 Agus choidil Ahas maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e anns a' bhaile, ann an Ierusalem ; ach cha d'thug iad e do àitibh-adhlaic rìghrean Israeil : agus rìghich Heseciah a mhac 'n a àit.

CAIB. XXIX.

1 *Rìoghachadh Heseciah.* 5 *Thug e carail do na Lebhithich iad a naomhachadh tighe Dhé.* 12 *Naomhaich na Lebhithich iad féin, agus ghlan iad an teampull.* 20 *Iobairtean Heseciah.*

THOISICH Heseciah air rìoghachadh[c] 'n uair a bha e cùig bliadhna fichead a dh'aois, agus rìghich e naoi bliadhna fichead ann an Ierusalem : agus *b'e* ainm a mhàthar Abiah, nighean Shechariah[e].

2 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearn', a réir nan uile *nithe* a rinn Daibhidh 'athair.

3 Anns a' cheud bhliadhna d'a rìoghachadh[f], air a' cheud mhìos, dh'fhosgail e dorsan tighe an Tighearn'[h], agus chàirich e iad.

4 Agus thug e stigh na sagairt agus na Lebhithich, agus chruinnich e iad do'n t-sràid an ear,

5 Agus thubhairt e riu, Eisdibh rium, a Lebhitheacha ; a nis naomhaichibh sibh féin[i], agus naomhaichibh tigh an Tighearna Dhé 'ur n-aithrichean, agus thugaibh a mach an salchar as an *ionad* naomh[j].

6 Oir pheacaich ar n-aithrichean[k], agus rinn iad an *ni a bha* olc ann an sùilibh an Tighearn' ar Dé, agus thréig iad e, agus thionndaidh iad an aghaidhean[m] o phàilliun an Tighearn', agus chuir iad cùl ris.

7 Mar an ceudna dhruid iad dorsan[n] an sgàth-thighe, agus chuir iad as na lòchrain, agus cha do loisg iad tùis, agus cha d' thug iad ìobairtean-loisgte suas anns an *ionad* naomh, do Dhia Israeil.

8 Uime sin bha fearg an Tighearna ri Iudah[o] agus ri Ierusalem, agus thug e thairis iad do thuairgne[1], do uamhann, agus do sgeig[q], mar a chi sibh le'r sùilibh.

9 Oir feuch, thuit ar n-aithrichean leis a' chlaidheamh[r], agus *tha* ar mic, agus ar nigheanan, agus ar mnathan ann am braighdeanas air son so.

10 A nis *tha e* ann am chridhe coimhcheangal a dheanamh ris an Tighearna Dia Israeil[t], a chum gu-n tionndaidh 'fhearg laiste uainn.

11 Mo mhic, na bithibh a nis dearmadach ; oir thagh an Tighearna sibh[u] gu seasamh 'n a làthair a dheanamh seirbhis da, agus gu bhi a' fritheala dh dhà agus a' losgadh tùise.

12 An sin dh'éirich na Lebhithich, Mahat mac Amasai, agus Ioel mac Asariah, de mhacaibh nan Cohatach[v]: agus de mhacaibh Mherari, Cis mac Abdi, agus Asariah mac Iehaleleil : agus de na Gersonaich, Ioah mac Shimah, agus Eden mac Ioah :

13 Agus de mhacaibh Elisaphain, Simri agus Iehiel : agus de mhacaibh Asaiph, Sechariah agus Mataniah :

14 Agus de mhacaibh Hemain, Iehiel agus Simei : agus de mhacaibh Iedutuin, Semaiah agus Udsiel.

15 Agus chruinnich iad am bràithrean, agus naomhaich siad iad féin[a], agus thàinig iad a réir àithne an rìgh ann am briathraibh an Tighearn', a ghlanadh tighe an Tighearn'[b].

16 Agus chaidh na sagairt do'n chuid a b'fhaide steach de thigh an Tighearna g'a ghlanadh, agus thug iad a mach gach salchar[d] a fhuair iad ann an teampull an Tighearna, gu cùirt tighe an Tighearn'. Agus thog na Lebhithich leo *e*, gu 'thoirt a mach gu sruth Chidroin.

17 A nis thòisich iad air a' cheud *là* de'n cheud mhìos air naomhachadh, agus air an ochdamh là de'n mhìos thàinig iad gu sgàth-thigh[g] an Tighearn', agus naomhaich iad tigh an Tighearn' ann an ochd làithibh, agus air an t-seathamh là deug de'n cheud mhìos chrìochnaich iad *an obair.*

18 An sin chaidh iad a steach a dh'ionnsuidh Heseciah an rìgh, agus thubhairt iad, Ghlan sinn tigh an Tighearn' uile, agus altair na h-ìobairt-loisgte maille r'a soithichibh uile, agus bòrd an arain thaisbeanta maille r'a shoithichibh uile.

19 Agus na soithichean sin uile a chuir rìgh Ahas, an uair a rìghich e[l], air falbh 'n a eusaontas, dheasaich sinne agus naomhaich sinn, agus, feuch, *tha* iad fa chomhair altair an Tighearn'.

20 An sin dh'éirich Heseciah an rìgh gu moch, agus chruinnich e uachdarain a' bhaile, agus chaidh e suas do thigh an Tighearn'.

21 Agus thug iad leo seachd tairbh òga, agus seachd reitheachan, agus seachd uain, agus seachd buic - ghaibhre mar ìobairt-pheacaidh[p] air son na rìoghachd, agus air son an *ionaid* naoimh, agus air son Iudah : agus dh'àithn e do na sagartaibh, mic Aaroin, *an* ìobradh air altair an Tighearn'.

22 Uime sin mharbh iadsan na tairbh, agus ghabh na sagairt an fhuil, agus chrath iad *i*[s] air an altair : mharbh iad mar an ceudna na reitheachan, agus chrath iad an fhuil air an altair : mharbh iad cuideachd na h-uain, agus chrath iad an fhuil air an altair.

23 Agus thug iad leo na buic-ghaibhre air son na h-ìobairt-pheacaidh an làthair an rìgh agus a' choimhthionail, agus chuir iad an làmhan orra :

24 Agus mharbh na sagairt iad, agus chrath iad am fuil air an altair chum réite 'dheanamh air son Israeil uile : oir dh'àithn an rìgh an ìobairt-loisgte agus an ìobairt-pheacaidh air son Israeil uile.

R.C. 726.

[a] rann 5
[b] 1 Each. 23. 28
[c] 2 Ri. 18. 1, &c.
[d] Mat. 21. 12, 13
[e] caib. 26. 5
[f] Salm 101. 3 Gal. 1. 16
[g] 1 Ri. 6. 3
[h] rann 7
[i] caib. 35. 6 1 Each. 15. 12
[j] Ese. 8. 3, 9, &c.
[k] Neh. 9. 16
[l] caib. 28. 24
[m] Ier. 2. 27 Ese. 8. 16
[n] rann 3 caib. 28. 24 Mal. 1. 10
[o] caib. 24. 18
[p] Lebh. 4. 3, 14
[1] *amhluadh.*
[q] 1 Ri. 9. 8 Ier. 18. 15, 16 25. 9, 18
[r] caib. 28. 5, 8, &c.
[s] Lebh. 8. 14, &c. Eabh. 9. 21
[t] caib. 15. 12
[u] Air. 3. 6, 7 18. 2-6
[v] Air. 4. 2, &c.

25 Agus chuir e na Lebhithich ann an tigh an Tighearna le ciombalaibh, le saltairibh, agus le clàrsaichibh, a réir àithne Dhaibhidh[a], agus Ghaid fhir-sheallaidh an rìgh[b], agus Natain an fhàidh : oir *b'i sin* àithne an Tighearna le làimh 'fhàidhean[c].

26 Agus sheas na Lebhithich le innealaibh Dhaibhidh[d], agus na sagairt leis na trompaidibh[e].

27 Agus dh'àithn Heseciah an ìobairt-loisgte ìobradh air an altair : agus an uair a thòisich an ìobairt-loisgte, thòisich *mar an ceudna* laoidh an Tighearna[f] leis na trompaidibh, agus le innealaibh Dhaibhidh rìgh Israeil.

28 Agus rinn an coimhthional uile aoradh, agus sheinn an luchd-seinn, agus shéid na trompadairean : *mhair* so uile gus an do chrìochnaicheadh an ìobairt-loisgte.

29 Agus an uair a chuir iad crìoch air ìobradh, chrom an rìgh agus iadsan uile a bha maille ris iad féin[j], agus rinn iad aoradh.

30 Agus dh'àithn Heseciah an rìgh agus na h-uachdarain do na Lebhithich gu moladh iad an Tighearn' ann am briathraibh Dhaibhidh, agus Asaiph an fhir-sheallaidh : agus mhol iad le subhachas[l], agus chrom iad an cinn[m], agus rinn iad aoradh.

31 An sin fhreagair Heseciah, agus thubhairt e, A nis choisrig sibh sibh féin do'n Tighearna : thigibh am fagus, agus thugaibh leibh ìobairtean, agus tabhartais-buidheachais[o] do thigh an Tighearn'. Agus thug an coimhthional a steach ìobairtean, agus tabhartais-buidheachais, agus iadsan uile a bha toileach 'n an cridhe, tabhartais-loisgte.

32 Agus b'e àireamh nan tabhartas-loisgte a thug an coimhthional leo, tri fichead agus deich tairbh òga, ceud reithe, dà cheud uan ; iad sin uile chum ìobairt-loisgte do'n Tighearn'.

33 Agus na nithe coisrigte, sè ceud damh, agus tri mìle caora.

34 Ach bha na sagairt tearc, agus cha b'urrainn iad na tabhartais-loisgte uile fhionnadh : uime sin chuidich am bràithre na Lebhithich leo[u], gus an do chrìochnaicheadh an obair, agus gus an do naomhaich na sagairt iad féin ; oir *bha* na Lebhithich na bu [3]deise[w] 'n an cridhe chum iad féin a naomhachadh na na sagairt[x].

35 Agus mar an ceudna *bha* na tabhartais-loisgte ann am pailteas, maille ri saill[z] nan[a] tabhartas-sìth agus nan tabhartas-dibhe, chum na h-ìobairt-loisgte. Agus dheasaicheadh seirbhis tighe an Tighearn'.

36 Agus rinn Heseciah agus an sluagh uile gairdeachas[d], a chionn gu-n do dheasaich Dia air son an[4] t-sluaigh[e] : oir rinneadh an ni gu grad.

R.C. 726.

[a] caib. 8. 14; 1 Each. 16. 4; 23. 5; 25. 1, &c.
[b] 2 Sam. 24. 11
[c] caib. 30. 12
[d] 1 Each. 23. 5; Salm 87. 7; 150. 3-5; Isa. 38. 20
[e] 1 Each. 16. 6
[f] caib. 23. 18; Salm 137. 3, 4
[g] Air. 9. 10, 11
[h] Ecs. 12. 6, 18
[i] caib. 29. 34
[j] caib. 20. 18; Salm 72. 11
[k] Deut. 12. 32; 1 Cor. 11. 2
[l] Salm 100. 2
[m] Salm 95. 6
[n] Ier. 4. 1; Tuir. 5. 21; Ioel 2. 13, 14
[o] Lebh. 7. 12
[p] Isa. 6. 13
[q] Ese. 20. 13, &c.
[r] caib. 29. 8
[1] *rag-mhuinealach.*
[2] *thoiribh an làmh.*
[s] Ròm. 6. 13-19
[t] caib. 29. 10
[u] caib. 35. 11
[v] Salm 106. 46
[3] *na bu treibh-dhiriche.*
[w] Salm 26. 6; 94. 15
[x] caib. 30. 3
[y] Ecs. 34. 6; Neh. 9. 17, 31; Salm 111. 4; Ion. 4. 2
[z] Lebh. 3. 16
[a] Air. 15. 5-10
[b] Gnà. 28. 13; Isa. 55. 7
[c] caib. 36. 16
[d] Esr. 6. 22
[4] *dheasaich Dia an sluagh.*
[e] Salm 10. 17; Gnà. 16. 1
[f] rann. 18, 21; caib. 11. 16

CAIB. XXX.

1 Thug Heseciah fainear gairm a thabhairt air feadh Israeil uile iad a chumail na càisge ann an Ierusalem. 13 Thug an comhchruinneachadh air falbh altairean nan diathan coimheach, agus chum iad a' chàisg ceithir là deug.

AGUS chuir Heseciah *fios* gu Israel uile agus gu Iudah, agus mar an ceudna sgrìobh e litrichean gu Ephraim agus gu Manaseh, iad a theachd gu tigh an Tighearn' ann an Ierusalem, a chumail na càisge do an Tighearna Dia Israeil.

2 Agus ghabh an rìgh comhairle, agus 'uachdarain, agus an coimhthional uile ann an Ierusalem, a' chàisg a chumail air an dara mìos[g].

3 Oir cha b'urrainn iad a cumail 's an àm sin[h], a chionn nach do naomhaich na sagairt iad féin gu leòir[i], agus nach robh an sluagh air cruinneachadh gu Ierusalem.

4 Agus thaitinn an ni ris an rìgh, agus ris a' choimhthional uile.

5 Agus shuidhich iad reachd, gairm a thabhairt air feadh Israeil uile o Bheer-seba eadhon gu Dan, iad a theachd a chumail na càisge do'n Tighearna Dia Israeil ann an Ierusalem ; oir cha do chum mòran i mar a bha e sgrìobhta[k].

6 Agus chaidh na gillean-ruith le litrichibh o'n rìgh agus o 'uachdarain air feadh Israeil uile agus Iudah, agus a réir àithne an rìgh, ag ràdh, A chlann Israeil, pillibh a dh'ionnsuidh an Tighearna, Dhé Abrahaim[n], Isaaic, agus Israeil, agus pillidh esan a dh'ionnsuidh an fhuighill dibh[p] a chaidh as o làimh rìghrean Asiria.

7 Agus na bithibh cosmhuil ri'r n-aithrichibh[q], agus cosmhuil ri'r bràithribh a pheacaich an aghaidh an Tighearna, Dhé an aithrichean, agus thug esan thairis iad gu léir-sgrios[r], mar a chi sibh.

8 A nis na bithibh-se[1] cruaidh-mhuinealach cosmhuil ri'r n-aithrichibh : thugaibh sibh féin thairis[2] do an Tighearn'[s], agus rachaibh a steach d'a ionad naomh, a naomhaich e gu bràth ; agus deanaibh seirbhis do'n Tighearna 'ur Dia, a chum gu-n tionndaidh lasan 'fheirge air falbh uaibh[t].

9 Oir ma philleas sibh a dh'ionnsuidh an Tighearna, [gheibh] 'ur bràithrean agus 'ur clann iochd[v] 'n am fianuis-san a thug leo 'am braighdeanas iad, air chor as gu-m pill iad a dh'ionnsuidh na tìre so : oir gràsmhor agus tròcaireach[y] *tha'n* Tighearna 'ur Dia, agus cha tionndaidh e a ghnùis air falbh uaibh, ma philleas sibh d'a ionnsuidh[b].

10 Agus chaidh na gillean-ruith thairis o bhaile gu baile, air feadh tìr Ephraim agus Mhanaseh, eadhon gu ruig Sebulun[c] ; ach bha iad a' fanoid orra, agus a' deanamh ball-magaidh dhiubh.

11 Gidheadh, dh' irioslaich daoine *àraidh* de Aser[f], *de* Mhanaseh, agus de

Shebulun iad féin, agus thàinig iad gu Ierusalem.

12 Mar an ceudna ann an Iudah bha làmh Dhé a thoirt aon chridhe dhoibh[a], a dheanamh àithne an rìgh agus nan uachdaran, a réir focail an Tighearn'[b].

13 Agus chruinnich ann an Ierusalem[c] mòran sluaigh, a chumail féill an arain neo-ghoirtichte anns an dara mios, comh-chruinneachadh ro mhòr.

14 Agus dh'éirich iad, agus thug iad air falbh na h-altairean[d] a *bha* ann an Ierusalem, agus na h-altairean uile air son tùise thug iad air falbh, agus thilg siad iad ann an sruth Chidroin.

15 Agus mharbh iad a' chàisg air a' cheathramh *là* deug de'n dara mìos; agus bha nàire air na sagairt agus air na Lebhithich[e], agus naomhaich siad iad féin, agus thug iad a steach ìobairtean-loisgte do thigh an Tighearn'.

16 Agus sheas iad 'n an àit a réir an riaghailt, a réir lagha Mhaois òglaich Dhé; agus chrath na sagairt an fhuil *a ghabh iad* o làimh nan Lebhitheach.

17 Oir *bha* mòran anns a' choimhthional nach robh air an naomhachadh: uime sin bha cùram marbhaidh na càisge air na Lebhithich, air son gach neach nach *robh* glan, a chum *an* naomhachadh do an Tighearn'.

18 Oir cha do ghlan[h] mòran de'n t-sluagh[i], mòran de Ephraim, agus *de* Mhanaseh, *de* Isachar, agus *de* Shebulun iad féin; gidheadh, dh'ith iad a' chàisg, cha b'ann mar *tha e* sgrìobhta.

19 Ach rinn Heseciah urnuigh air an son, ag ràdh, Gu-n tugadh an Tighearna maith maitheanas do gach aon, a dheasaich a chridhe[l] a dh'iarraidh an Tighearna Dhé 'aithrichean, ged nach *'eil e glan* a réir glanaidh an *ionaid* naoimh.

20 Agus dh'éisd an Tighearna ri Heseciah[m], agus leighis e an sluagh.

21 Agus chum clann Israeil a bha làthair ann an Ierusalem féill an arain neo-ghoirtichte seachd làithean le mòr-ghairdeachas: agus mhol na Lebhithich agus na sagairt an Tighearn' o là gu là, *a' seinn* le innealaibh fuaimneach do an Tighearn'.

22 Agus labhair Heseciah gu caoimhneil[1] ris na Lebhithich uile, a theagaisg eòlas maith[q] an Tighearn'; agus dh'ith iad *air* an fhéill ré sheachd làithean, ag ìobradh ìobairtean-sìth, agus a' cliùthachadh[2] an Tighearna Dhé an aithrichean.

23 Agus ghabh an coimhthional uile comhairle seachd làithean eile a chumail: agus chum iad seachd làithean *eile* le aoibhneas.

24 Oir thug Heseciah rìgh Iudah suas do'n choimhthional mìle tarbh òg, agus seachd mìle caora; agus thug na h-uachdarain suas do'n choimhthional mìle tarbh òg, agus deich mìle caora: agus naomhaich mòran shagart iad féin.

B.C. 726.

[a] Ier. 24. 7 Ese. 36. 26 Phil. 2. 13
[b] caib. 29. 25
[c] Salm 84. 7
[d] caib 28. 24
[e] caib. 29. 34
[f] 2 Ri. 18. 4
[g] caib. 30. 14
[h] Air. 9. 10
[i] rann 11
[j] 1 Each. 23. 6 24. 1, &c.
[k] 1 Each. 23. 30
[l] caib. 19. 3
[m] Seum. 5. 15
[n] Air. xxviii. xxix.
[o] Air. 18. 8, &c. Neh. 13. 10-13
[1] *ri cridhe, Isa. 40. 2.*
[p] Mal. 2. 7 1 Cor. 9. 9-11 Gal. 6. 6
[q] Deut. 33. 10
[2] *a' deanamh aideachaidh.*
[r] Ecs. 22. 29
[s] Lebh. 27. 30 Deut. 14. 28

25 Agus rinn coimhthional Iudah uile gairdeachas, agus na sagairt, agus na Lebhithich, agus an coimhthional uile a thàinig á Israel, agus na coigrich a thàinig á tìr Israeil, agus a bha 'chòmhnuidh ann an Iudah.

26 Mar sin bha mòr-aoibhneas ann an Ierusalem; oir o làithibh Sholaimh, mhic Dhaibhidh rìgh Israeil, cha *robh* a' leithid ann an Ierusalem.

27 An sin dh'éirich na sagairt agus na Lebhithich, agus bheannaich iad an sluagh: agus chuala [Dia] an guth, agus thàinig an urnuigh suas d'a àite-comhnuidh naomh-san, do nèamh.

CAIB. XXXI.

2 *Shuidhich Heseciah roinnean nan sagart agus nan Lebhitheach.* 5 *Thug clann Israeil seachad gu toileach ceud thoradh an fhearainn.* 11 *An luchd-dreuchd a bha os ceann nan tabhartas.*

AGUS an uair a chrìochnaicheadh so uile, chaidh Israel uile a *bha* làthair a mach do bhailtibh Iudah, agus bhris iad na dealbhan[f], agus ghearr iad sìos na doireachan, agus thilg iad sìos na h-ionadan àrda agus na h-altairean[g] á Iudah uile agus á Beniamin, agus ann an Ephraim agus Manaseh, gus an do sgrios iad gu tur *iad*. An sinn phill clann Israeil uile, gach duine a dh'ionnsuidh a sheilbhe féin, d'am bailtibh féin.

2 Agus shuidhich Heseciah roinnean[j] nan sagart agus nan Lebhitheach a réir an roinnean, gach duine a réir a sheirbhis féin, na sagairt agus na Lebhithich[k] air son nan ìobairt-loisgte, agus air son nan ìobairt-sìth, a fhrithealadh, agus a thabhairt buidheachais, agus a chliùthachadh ann an geatachaibh caimp an Tighearna:

3 Cuibhrionn an rìgh mar an ceudna d'a mhaoin, air son nan ìobairt-loisgte, air son ìobairt-loisgte na maidne, agus an fheasgair, agus ìobairt-loisgte nan sàbaid, agus nan gealach nomha, agus nam féill suidhichte, mar *tha e* sgrìobhta ann an lagh an Tighearna[n].

4 Dh'àithn e cuideachd do'n t-sluagh a bha 'chòmhnuidh ann an Ierusalem, gu-n tugadh iad seachad cuibhrionn[o] nan sagart agus nan Lebhitheach, chum gu-m bitheadh iad air an daingneachadh[p] ann an lagh an Tighearn'.

5 Agus co luath as a thàinig an àithne mach, thug clann Israeil seachad gu pailt ceud thoradh[r] an arbhair, an fhìona, agus na h-olaidh, agus na meala, agus uile fhàis an fhearainn; agus deachamh nan uile *nithe* thug iad a stigh ann am pailteas.

6 Agus *a thaobh* chloinn Israeil agus Iudah a bha 'chòmhnuidh ann am bailtibh Iudah, thug iadsan mar an ceudna stigh deachamh a' bhuair agus nan caorach, agus deachamh nan nithe naomha[s] *a bha* air an naomhachadh do an Tighearn'

an Dia, agus rinn iad mòran chruach *dhiubh*.

7 Anns an treas mìos[b] thòisich iad air bunaitean nan cruach a leagadh, agus anns an t-seachdamh mìos chrìochnaich siad iad.

8 Agus thàinig Heseciah agus na h-uachdarain, agus chunnaic iad na cruachan, agus bheannaich iad an Tighearn'[d] agus a shluagh Israel.

9 Agus dh'fhiosraich Heseciah de na sagairt agus na Lebhithich mu thimchioll nan cruach.

10 Agus fhreagair Asariah an t-àrd-shagart de thigh Shadoic e, agus thubhairt e, O'n a thòisich iad air na tabhartais a thoirt a steach do thigh an Tighearna, dh'ith sinn gus an do shàsuicheadh sinn, agus dh'fhàg sinn pailteas[g]: oir bheannaich an Tighearn' a shluagh, agus dh' fhàgadh am pailteas mòr so.

11 An sin dh'àithn Heseciah seòmraichean[1] ulluchadh ann an tigh an Tighearn'; agus dh'ulluich siad *iad*;

12 Agus thug iad a stigh na tabhartais, agus an deachamh, agus na *nithe* naomhaichte[i] gu fìrinneach; agus os an ceann *bha* Cononiah an Lebhitheach 'n a fhear-riaghlaidh, agus Simei a bhràthair 's an àit a b' fhaigse.

13 Agus *bha* Iehiel, agus Asariah, agus Nahat, agus Asahel, agus Ierimot, agus Iosabad, agus Eliel, agus Ismahiah, agus Mahat, agus Benaiah, 'n an luchd-amhairc thairis fo làimh Chononiah, agus Shimei a bhràthar, air àithne Heseciah an rìgh, agus Asariah uachdarain tighe Dhé.

14 Agus *bha* Core mac Imnah an Lebhitheach, an dorsair a làimh na h-àird' an ear, os ceann shaor-thiodhlac Dhé, chum gu-n[2] tugadh e seachad[k] tabhartais an Tighearn',agus na nithe ro naomha.

15 Agus làimh ris-san Eden, agus Beniamin, agus Iesua, agus Semaiah, agus Amariah, agus Secaniah, ann am bailtibh nan sagart[m] 'n *an* cùram, a thabhairt d'am bràithribh 'n an roinnibh, mar do'n mhòr mar sin do'n bheag.

16 A thuilleadh air àireamh nam fìrionnach a réir an ginealach o thri bliadhna dh'aois agus os a cheann, do gach neach a théid a steach do thigh an Tighearn', a chuibhrionn lathail, air son an seirbhis 'n an cùram, a réir an roinnean;

17 Araon do àireamh nan sagart a réir an ginealach, a réir tighe an aithrichean, agus nan Lebhitheach o fhichead bliadhna dh'aois agus os a cheann[q], 'n an cùram, a réir an roinnean;

18 Agus do àireamh an cloinne bige uile a réir an ginealach, am ban, agus am mac, agus an nigheana de'n choimhthional uile; oir 'n an cùram naomhaich siad iad féin gu mòr:

19 Agus de mhic Aaroin na sagartaibh ann am fearann comh-roinn am bailtean[v], anns gach baile fa leth, na daoine a dh'ainmicheadh air an ainm[a], a thabhairt *an* cuibhrionn do gach fìrionnach am measg nan sagart, agus dhoibhsan uile a bha air an àireamh a réir an ginealach am measg nan Lebhitheach.

20 Agus rinn Heseciah mar so air feadh Iudah uile: agus rinn e an *ni sin a bha* maith[c], agus ceart, agus fìrinneach ann am fianuis an Tighearn' a Dhé.

21 Agus a thaobh gach oibre air an do thòisich e ann an seirbhis tighe Dhé, agus anns an lagh[e], agus anns na h-àitheantaibh, a dh'iarraidh a Dhé, rinn e i le 'uile chridhe, agus shoirbhich e[f].

CAIB. XXXII.

1 *Dhaingnich Heseciah baile Ierusaleim an aghaidh rìgh Asiria.* 9 *Teachdaireachd mhaslach Shenacherib.* 20 *Bhuail aingeal an Tighearna feachd nan Asirianach.* 32 *Bàs agus adhlac Heseciah.*

AN déigh nan nithe so[h] agus an uair a bha iad air an suidheachadh, thàinig Senacherib rìgh Asiria, agus chaidh e steach do Iudah, agus champaich e an aghaidh nam bailte daingnichte, agus shònraich e air an cosnadh dha féin.

2 Agus an uair a chunnaic Heseciah gu-n d'thàinig Senacherib, agus gu-n robh e 'cur roimhe cogadh an aghaidh Ierusaleim,

3 Chuir e a chomhairle r'a uachdarain agus r'a dhaoinibh cumhachdach, uisgeacha nan tobar a *bha*'n taobh a muigh de'n bhaile a dhùnadh suas[j]; agus chuidich iad leis.

4 Agus chruinnich sluagh mòr, agus dhùin iad suas na tobraichean uile, agus na sruthain a bha 'ruith ann am meadhon na tìre, ag ràdh, C'ar son a thigeadh rìghrean Asiria, agus a gheibheadh iad mòran uisge?

5 Agus dhaingnich se e féin, agus thog e am balla uile a chaidh a bhriseadh[l], agus chuir e suas tùir air[3], agus balla eile air an taobh a muigh, agus dhaingnich e Milo[n] baile Dhaibhidh, agus rinn e gathan agus targaidean ann am pailteas.

6 Agus chuir e ceannardan-cogaidh os ceann an t-sluaigh, agus chruinnich e iad d'a ionnsuidh ann an sràid geata a' bhaile, agus labhair e r'an cridhe, ag ràdh,

7 Bithibh làidir[o] agus bithibh misneachail, na bitheadh eagal[p] agus na bitheadh faitcheas oirbh roimh rìgh Asiria, no roimh an t-sluagh mhòr so uile a *tha* maille ris; oir is mò *a tha* leinne na leis-san[r].

8 Leis-san *tha* gairdean feòla[s], ach leinne *tha* an Tighearn' ar Dia[t], a chuideachadh leinn, agus a chur ar catha. Agus dh'earb[4] an sluagh á briathraibh Heseciah[u] rìgh Iudah.

9 'N a dhéigh so chuir Senacherib rìgh Asiria a sheirbhisich gu Ierusalem, (oir *bha* e féin aig Lachis, agus a neart uile maille ris,) a dh'ionnsuidh Heseciah rìgh

B.C. 726.

a rann. 12-15
b Lebh. 23. 16, &c.
c 2 Ri. 20. 3; Eoin 1. 47; Gnio. 24. 16; 1 Tes. 2. 10; 3 Eoin 5
d 1 Each. 29. 14; Esr. 7. 27; 2 Cor. 8. 16; Phil. 4. 10, 19
e Salm 1. 2, 3
f caib. 26. 5; Ios. 1. 7, 8; Mat. 6. 33; 7. 24-27
g Mal. 3. 10
h 2 Ri. 18. 13, &c.; Isa. 36. 1, &c.
1 *tighean-tasgaidh.*
i 2 Ri. 12. 15
j Isa. 22. 9, 11
2 *roinneadh.*
k Neh. 13. 13
l caib. 25. 23
3 *chuir e suas e gu ruig na tùir.*
m Ios. 21. 9
n 2 Sam. 5. 9; 1 Ri. 9. 24
o Deut. 31. 6
p caib. 20. 15
q 1 Each. 23. 24, 27
r 2 Ri. 6. 16
s Ier. 17. 5
t caib. 13. 12; Ròm. 8. 31; 1 Eoin 4. 4
4 *leig an sluagh an taic air.*
u Gnà. 12. 25
v Lebh. 25. 34; Air. 35. 2

Iudah, agus a dh'ionnsuidh Iudah uile, a *bha* aig Ierusalem, ag ràdh,

10 Mar so tha Senacherib rìgh Asiria ag ràdh, Cia as *a tha* sibh ag earbsadh, agus sibh a' fantuinn 'n 'ur daingneach ann an Ierusalem?

11 Nach 'eil Heseciah 'g 'ur comhairleachadh sibh féin a thoirt thairis gu bàs le gorta agus le tart, ag ràdh, Saoraidh an Tighearn' ar Dia sinn á làimh rìgh Asiria?

12 Nach do chuir Heseciah so féin air falbh 'àitean àrda, agus 'altairean, agus nach d'àithn e do Iudah agus do Ierusalem, ag ràdh, Fa chomhair aon altarach sleuchdaidh sibh, agus loisgidh sibh tùis oirre?

13 Nach 'eil fhios agaibh ciod a rinn mise agus m'aithrichean ri uile shluagh nan dùthchannan[f]? an robh diathan chinneach nan tìrean sin comasach air an tìr féin a shaoradh as mo làimh-sa?

14 Cò am measg uile dhiathan nan cinneach sin a sgrios m'aithrichean-sa gu tur, a b'urrainn a shluagh a shaoradh as mo làimh-sa, gu-m bitheadh 'ur Dia-se comasach air 'ur saoradh as mo làimh?

15 A nis ma ta na mealladh Heseciah sibh, agus na comhairlicheadh e sibh mar so, agus na creidibh e; oir cha robh dia air bith cinnich no rìoghachd sam bith comasach air a shluagh a shaoradh as mo làimh-sa, agus á làimh m'aithrichean; nach lugha gu mòr na sin[j] is urrainn 'ur Dia-se 'ur saoradh as mo làimh?

16 Agus labhair a sheirbhisich tuilleadh as so an aghaidh an Tighearna Dhé, agus an aghaidh a sheirbhisich Heseciah.

17 Sgrìobh e mar an ceudna litrichean[l] a chàineadh an Tighearna Dhé Israeil, agus a labhairt 'n a aghaidh, ag ràdh, Mar nach do shaor diathan chinneach nan dùthchannan an sluagh as mo làimh-sa, mar sin cha saor Dia Heseciah a shluagh as mo làimh.

18 Ghlaodh iad cuideachd le guth àrd 's a' chànain Iudhaich ri sluagh Ierusaleim a *bha* air a' bhalla, gu eagal agus buaireas a chur orra[o], chum gu-n glacadh iad am baile.

19 Agus labhair iad an aghaidh Dhé Ierusaleim[q], mar an aghaidh dhiathan shluaigh na talmhainn, oibre làmhan dhaoine.

20 Agus rinn Heseciah an rìgh, agus am fàidh Isaiah mac Amois, urnuigh[t] air son so[u], agus ghlaodh iad gu nèamh.

21 Agus chuir an Tighearn'[v] aingeal[w] uaith, a sgrios na daoine comasach gaisgeil uile, agus na ceannardan, agus na h-uachdarain ann an camp rìgh Asiria: uime sin phill e le nàire gnùise d'a thìr féin. Agus an uair a chaidh e steach do thigh a dhé, mharbh iadsan a thàinig a mach as 'innibh féin e 'n sin leis a' chlaidheamh.

22 Mar so shaor an Tighearna Heseciah[y]

B.C. 713.

[a] Salm 48. 14; 71. 20, 21
[b] 2 Ri. 20. 1, &c. Isa. 38. 1, &c.
[c] Salm 116. 12
[d] caib. 26. 16 Dan. 5. 20, 23 Hab. 2. 4
[e] caib. 24. 18
[f] Isa. 10. 14 Dan. 5. 19
[g] Ier. 26. 18, 19
[h] 1 Ri. 21. 29
[i] Gnà. 10. 22
[j] Dan. 3. 15
[k] Iob 1. 3, 9; 42. 11
[l] 2 Ri. 19. 9, &c.
[m] Isa. 22. 9, 11
[n] 2 Ri. 20. 12, &c. Isa. 39. 1, &c.
[o] Neh. 6. 9
[p] Deut. 8. 2, 16 Seum. 1. 13
[q] 1 Sam. 17. 36 Iob 15. 25, 26 Salm 10. 13, 14; 78. 8-11; 139. 19, 20
[r] Isa. xxxvi.-xxxix.
[s] 2 Ri. xviii.-xx.
[t] Isa. 37. 1
[u] Salm 50. 15; 91. 14, 15
[v] Isa. 10. 16-18; 42. 8
[w] 2 Sam. 24. 16 Salm 18. 50 Dan. 3. 28; 6. 22
[x] Gnà. 10. 7
[y] Salm 37. 30, 40 Hos. 1. 7

agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim á làimh Shenacherib rìgh Asiria, agus á làimh nan uile, agus stiùir e iad[a] air gach taobh.

23 Agus thug mòran tabhartais a dh'ionnsuidh an Tighearna gu Ierusalem, agus tiodhlacan a dh'ionnsuidh Heseciah rìgh Iudah: agus dh'àrdaicheadh e ann an sùilibh nan uile chinneach 'n a dhéigh sin.

24 Anns na làithibh sin[b] bha Heseciah tinn gu bàs, agus rinn e urnuigh ris an Tighearn': agus dh'éisd esan ris, agus thug e comharadh dha.

25 Ach cha d'ìoc Heseciah a rìs a réir mar a bhuilicheadh air[c]: oir thogadh a chridhe suas[d]: agus bha fearg ris[e], agus ri Iudah agus Ierusalem.

26 Gidheadh dh'irioslaich Heseciah e féin air son uabhair a chridhe; *araon* e féin agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim[g]: uime sin cha d'thàinig fearg an Tighearn' orra ann an làithibh Heseciah[h].

27 Agus bha aig Heseciah beartas agus urram ro mhòr[i]: agus rinn e dha féin ionmhais airson airgid, agus òir, agus chlachan luachmhor, agus spìosraidh, agus thargaidean, agus gach seud thaitnich;

28 Agus tighean-tasgaidh air son toraidh an arbhair, agus an fhìona, agus na h-olaidh; agus tighean air son gach gnè ainmhidh, agus mainneirean air son nan treud.

29 Agus rinn e dha féin bailtean: agus *bha* sealbh chaorach[k], agus buar *aige* ann am pailteas, oir thug Dia dha maoin ro mhòr.

30 Chuir Heseciah so féin mar an ceudna stad air sruth uisge uachdarach Ghihoin[m], agus thug e sìos dìreach e a làimh na h-àirde 'n iar do bhaile Dhaibhidh. Agus shoirbhich Heseciah 'n a oibribh uile.

31 Gidheadh, a thaobh theachdairean uachdaran Bhabiloin, a chuireadh d'a ionnsuidh[n] a dh'fhiosrachadh mu'n iongantas a bha 's an tìr, thréig Dia e g'a dhearbhadh[p], chum gu-m bitheadh fios aige air gach *ni a bha* 'n a chridhe.

32 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Heseciah, agus a mhaitheas, feuch, *tha* iad sgrìobhta ann am fàistneachd Isaiah[r] an fhàidh, mhic Amois, agus ann an leabhar rìghrean Iudah[s] agus Israeil.

33 Agus choidil Heseciah maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e ann an àrd àit-adhlacaidh mhac Dhaibhidh: agus thug Iudah uile agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim urram dha[x] 'n uair a fhuair e bàs. Agus rìghich Manaseh a mhac 'n a àit.

CAIB. XXXIII.

1 *Rìoghachadh aingidh Mhanaseh.* 10 *Thug ceannardan rìgh Asiria 'am braighdeanas e gu Babilon.* 12 *Dh'irioslaich se e féin an sin,*

agus thug Dia air ais e d'a rìoghachd. 14 A ghniomhara. 24 Fhuair e bàs, agus rìghich Amon 'n a àit.

DÀ bhliadhna dheug a dh'aois *bha* Manaseh[b] 'n uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìghich e cùig bliadhna deug agus dà fhichead ann an Ierusalem.

2 Ach rinn e olc ann an sùilibh an Tighearn', a réir ghràineileachd nan cinneach[c], a thilg an Tighearn' a mach roimh chloinn Israeil.

3 Oir thog e suas a rìs na h-àitean àrda a sgrios Hesceiah 'athair[e], agus chuir e suas altairean do Bhaalim, agus rinn e doireachan[f], agus shleuchd e do uile shlòigh nan nèamh[g], agus rinn e seirbhis doibh.

4 Agus thog e altairean ann an tigh an Tighearna, mu'n dubhairt an Tighearn', Ann an Ierusalem bithidh m'ainm-sa gu bràth.

5 Agus thog e altairean do uile shlòigh nan nèamh ann an dà chùirt tighe an Tighearn'.

6 Agus thug e air a chloinn dol troimh an teine[j] ann an gleann mhic Hinoim; agus thug e fainear amanna[k], agus ghnàthaich e geasachd agus druidheachd, agus chuir e air chois leannain-shìth agus luchd-fiosachd: dh'oibrich e mòr aingidheachd ann an sùilibh an Tighearna, g'a bhrosnachadh gu feirg.

7 Agus chuir e dealbh snaidhte, ìodhol a rinn e, ann an tigh Dhé, mu'n dubhairt Dia ri Daibhidh, agus ri Solamh a mhac, Anns an tigh so, agus ann an Ierusalem, a thagh mi á uile threubhan Israeil, cuiridh mi m'ainm gu bràth.

8 Agus cha charuich mi cos Israeil na's mò as an fhearann a dh'orduich mi do 'ur n-aithrichibh; ma bheir iad a mhàin an aire gu-n dean iad gach *ni* a dh'àithn mi dhoibh, a réir an lagha uile, agus nan reachd, agus nan riaghailt le làimh Mhaois.

9 Mar sin thug Manaseh air Iudah agus luchd-àiteachaidh Ierusalem dol air seacharan, gu tuilleadh uilc a dheanamh na *rinn* na cinnich, a sgrios an Tighearna roimh chloinn Israeil.

10 Agus labhair an Tighearna ri Manaseh, agus r'a shluagh; ach cha-n éisdeadh iad.

11 Uime sin thug an Tighearn' orra ceannarda feachd rìgh Asiria; agus ghlac iad Manaseh ann an droighnich[r], agus cheangail iad e le slabhraidhibh[s], agus thug iad leo e gu Babilon.

12 Agus an uair a bha e ann an àmhghar dh'iarr e an Tighearn' a Dhia, agus dh'irioslaich se e féin[u] gu mòr 'am fianuis Dhé 'aithrichean,

13 Agus rinn e urnuigh ris, agus rinneach esan réidh ris[v], agus dh'éisd e r'a athchuinge, agus thug e air ais e gu Ierusalem d'a rìoghachd. Agus dh'aithnich Manaseh gur e an Tighearn' a's Dia ann[a].

14 Agus 'n a dhéigh so thog e balla an taobh a muigh de bhaile Dhaibhidh, air an taobh an iar de Ghihon anns a' ghleann, eadhon gu ruig dol a stigh geata an éisg, agus thug e mu'n cuairt air Ophel e, agus thog e suas e gu ro àrd; agus chuir e ceannardan-cogaidh ann an uile bhailtibh daingnichte Iudah.

15 Agus chuir e air falbh na diathan coimheach[d] agus an t-ìodhol á tigh an Tighearn', agus na h-altairean uile a thog e ann an sliabh tighe an Tighearn', agus ann an Ierusalem, agus thilg e mach as a' bhaile *iad*.

16 Agus chàirich e altair an Tighearn', agus dh'ìobair e oirre ìobairtean-sìth agus buidheachais[h], agus dh'àithn e do Iudah seirbhis a dheanamh do an Tighearna Dia Israeil.

17 Gidheadh, dh'ìobair an sluagh fathast anns na h-àitibh àrda[i], *ach* a mhàin do an Tighearn' an Dia.

18 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh Mhanaseh, agus 'urnuigh r'a Dhia, agus briathra nam fear-seallaidh a labhair ris ann an ainm an Tighearna Dhé Israeil, feuch, *tha* iad sgrìobhta ann an leabhar rìghrean Israeil.

19 'Urnuigh mar an ceudna, agus mar a dh'éisdeadh ris[l], agus a pheacadh uile[m], agus 'eusaontas, agus na h-àitean anns an do thog e ionadan àrda, agus 's an do chuir e suas doireachan agus dealbhan snaidhte, mu-n d'irioslaicheadh e[n], feuch, *tha* iad sgrìobhta am measg bhriathar nam fear-seallaidh.

20 Agus choidil Manaseh maille r'a aithrichibh, agus dh'adhlaic iad e 'n a thigh féin: agus rìghich a mhac Amon 'n a àit.

21 Dà bhliadhna fichead a dh'aois *bha* Amon[o] an uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìghich e dà bhliadhna ann an Ierusalem.

22 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearna, mar a rinn Manaseh 'athair: oir dh'ìobair Amon do na dealbhan snaidhte[p] uile a rinn Manaseh 'athair, agus rinn e seirbhis doibh:

23 Agus cha d'irioslaich se e féin 'am fianuis an Tighearna, mar a dh'irioslaich Manaseh 'athair e féin; ach mheudaich Amon eusaontas[q].

24 Agus rinn a sheirbhisich ceannairc 'n a aghaidh, agus mharbh iad e 'n a thigh féin.

25 Ach mharbh sluagh na tìre iadsan uile a rinn ceannairc an aghaidh rìgh Amoin[t], agus rinn sluagh na tìre Iosiah a mhac 'n a rìgh 'n a àit.

B.C. 698.

[a] Salm 9. 16 Dan. 4. 34, 35
[b] 2 Ri. 21. 1, &c.
[c] caib. 28. 3 Deut. 18. 9, 12
[d] rann. 3, 5, 7
[e] caib. 30. 14 31. 1 32. 12
[f] Deut. 16. 21
[g] Deut. 17. 3
[h] Lebh. 7. 12
[i] 2 Ri. 15. 4
[j] Ese. 33. 37, 39
[k] Deut. 18. 10, 11
[l] 1 Eoin 1. 9
[m] Ròm. 5. 16
[n] Salm 119. 67 71. 75
[o] 2 Ri. 21. 19, &c.
[p] Isa. 44. 13, &c.
[q] Ier. 7. 26
[r] Tuir. 3. 7
[s] Salm 107. 10-14
[t] Gen. 9. 6 Air. 35. 31, 33
[u] Hos. 5. 15 1 Pead. 5. 6
[v] 1 Each. 5. 20 Esr. 8. 23

CAIB. XXXIV.

3 Ghlan Iosiah Iudah agus Ierusalem o na h-àitibh àrda. 8 Chuir e luchd-oibre a chàradh tighe an Tighearn'. 14 Fhuair Hilciah

leabhar an lagha, agus leugh Saphan e 'an èisdeachd an rìgh. 23 Roimh-innis Huldah sgrios Ierusaleim.

OCHD bliadhna dh'aois *bha* Iosiah[b], 'n uair a thòisich e air rìoghachadh, agus rìghich e ann an Ierusalem aon bhliadhna deug 'ar fhichead.

2 Agus rinn e an *ni a bha* ceart ann an sùilibh an Tighearn', agus dh'imich e ann an slighibh Dhaibhidh 'athar, agus cha do chlaon e dh'ionnsuidh na làimhe deise no na làimhe clìthe[d].

3 Oir anns an ochdamh bliadhna d'a rìoghachadh, 'n uair a bha e fathast òg[f], thòisich e air Dia Dhaibhidh 'athar iarraidh, agus anns an dara bliadhna deug thòisich e air Iudah, agus Ierusalem a ghlanadh[g] o na h-àitibh àrda[h], agus na doireachan, agus na dealbhan snaidhte, agus na dealbhan leaghta.

4 Agus bhris iad sìos altairean Bhaalim 'n a fhianuis, agus na dealbhan gréine a *bha* gu h-àrd os an ceann ghearr e sìos, agus na doireachan; agus na dealbhan snaidhte, agus na dealbhan leaghta bhris e 'n am mìribh, agus phronn e gu luaithre[j], agus chrath e *i* air uaighean na muinntir a dh'ìobair dhoibh.

5 Agus loisg e cnàmhan nan sagart[l] air an altairibh, agus ghlan e Iudah agus Ierusalem.

6 Mar an ceudna ann am bailtibh Mhanaseh, agus Ephraim, agus Shimeoin, eadhon gu ruig Naphtali, 'n an àitibh fàsaichte mu'n cuairt.

7 Agus an uair a bhris e sìos na h-altairean agus na doireachan, agus a phronn e na dealbhan snaidhte gu luaithre[m], agus a ghearr e sìos na dealbhan gréine uile air feadh tìre Israeil uile, phill e gu Ierusalem.

8 Agus anns an ochdamh bliadhna deug d'a rìoghachadh, 'n uair a ghlan e an tìr, agus an tigh, chuir e Saphan mac Asaliah, agus Maaseiah uachdaran a' bhaile, agus Ioah mac Ioahais an seanachaidh, a chàradh tighe an Tighearn' a Dhé.

9 Agus thàinig iad gu Hilciah an t-àrd-shagart, agus thugadh *dhoibh*[2] an t-airgiod a thugadh a steach do thigh Dhé[r], a chruinnich na Lebhithich a ghléidh na dorsan o làimh Mhanaseh agus Ephraim, agus o uile fhuigheall Israeil, agus o Iudah uile, agus *o* Bheniamin, agus *o* luchd-àiteachaidh Ierusaleim.

10 Agus thug iad *e* do làimh luchd-deanamh na h-oibre, a chuireadh os ceann tighe an Tighearn', agus thug iadsan e do'n luchd-oibre a dh'oibrich ann an tigh an Tighearn', a chàradh agus a leasachadh an tighe:

11 Thug iad *e* eadhon do na saoir agus do'n luchd-togail, a cheannach chlach snaidhte, agus fiodha chum nan ceangal, agus gu ùrlar a chur 's na tighean a mhill rìghrean Iudah.

12 Agus rinn na daoine an obair gu

B.C. 677.

a caib. 31. 12 Neh. 7. 2 1 Cor. 4. 2
b 2 Ri. 22. 1, &c.
c caib. 2. 18 Neh. 4. 10
d Deut. 5. 32 17. 11, 20 28. 14 Ios. 1. 7
e 1 Each. 23. 4, 5
f Gnà. 8. 17 Ecl. 12. 1
g Lebh. 26. 30
h caib. 33. 17, 22
i Deut. 17. 18, 19 Ios. 1. 8
j 2 Ri. 23. 4
k Ier. 36. 20, 21
l 1 Ri. 13. 2
m Deut. 9. 21
n Ròm. 7. 7, 9
1 no, *Achbor, 2 Ri. 22. 12.*
o Ier. 21. 2 Ese. 14. 1, &c. 20. 1, &c.
p Isa. 37. 4
2 no, *thug iad seachad.*
q Lebh. 26. 14, &c. Deut. 28. 15, &c. 29. 18-28 30. 17-19 31. 16-22 32. 15-25 Ròm. 1. 18 2. 8-12
r 2 Ri. 12. 4
3 no, *Harhais, 2 Ri. 22. 14.*
s Ier. 6. 19 19. 3, 15 35. 17

firinneach[a]: agus *b'iad* an luchd-amhairc thairis orra Iahat agus Obadiah, na Lebhithich, de mhic Mherari; agus Sechariah agus Mesulam, de mhic nan Cohatach, a chur *na h-oibre* air a h-aghaidh; mar an ceudna de na Lebhithich gach neach a bha eòlach air innealaibh-ciuil.

13 *Bha iad* cuideachd os ceann an luchd-iomchair eallach[c], agus 'n an luchd-amhairc thairis orra-san uile a rinn obair ann an gnè seirbhis air bith: agus de na Lebhithich *bha* sgrìobhaichean[e], agus riaghladairean, agus dorsairean.

14 Agus an uair a bha iad a' toirt a mach an airgid a thugadh a steach do thigh an Tighearna, fhuair Hilciah an sagart leabhar[i] lagha an Tighearn' le làimh Mhaois.

15 Agus fhreagair Hilciah, agus thubhairt e ri Saphan an sgrìobhaiche, Fhuair mi leabhar an lagha ann an tigh an Tighearn'. Agus thug Hilciah an leabhar do Shaphan.

16 Agus thug Saphan an leabhar a dh'ionnsuidh an rìgh[k], agus dh'aithris e an gnothuch do'n rìgh, ag ràdh, Gach *ni* a dh'àithneadh do d' sheirbhisich, *tha* iad a' deanamh.

17 Chruinnich iad an t-airgiod a fhuaradh ann an tigh an Tighearn', agus thug iad e do làimh an luchd-amhairc thairis, agus do làimh luchd-deanamh na h-oibre.

18 Agus dh'innis Saphan an sgrìobhaiche do'n rìgh, ag ràdh, Thug Hilciah an sagart leabhar dhomh. Agus leugh Saphan e 'n làthair an rìgh.

19 Agus an uair a chual' an rìgh briathran an lagha[n], reub e 'eudach.

20 Agus dh'àithn an rìgh do Hilciah, agus do Ahicam mac Shaphain, agus do Abdon[1] mac Mhicah, agus do Shaphan an sgrìobhaiche, agus do Asaiah seirbhiseach an rìgh, ag ràdh,

21 Rachaibh, fiosraichibh de'n Tighearn'[o] air mo shon-sa, agus air an son-san a dh'fhàgadh ann an Israel[p] agus ann an Iudah, 'thaobh bhriathar an leabhair a fhuaradh: oir *is* mòr fearg an Tighearn'[q], a tha air a taomadh a mach oirnn, a chionn nach do choimhid ar n-aithrichean focal an Tighearn', a dheanamh a réir gach *ni a tha* sgrìobhta anns an leabhar so.

22 Agus chaidh Hilciah agus *iadsan* a dh'orduich an rìgh gu Huldah a' bhan-fhàidh, bean Shaluim, mhic Thicbhah, mhic Hasrah[3] fhir-ghleidhidh an eudaich; (a nis bha i 'chòmhnuidh ann an Ierusalem ann an oil-thigh;) agus labhair iad rithe mar sin.

23 Agus fhreagair i iad, Mar so tha an Tighearna Dia Israeil ag ràdh, Innsibh do'n duine a chuir sibh a m'ionnsuidh-sa,

24 Mar so tha an Tighearn' ag ràdh, Feuch, bheir mise olc air an àite so[s], agus, air a luchd-àiteachaidh, *eadhon* gach mallachadh a *tha* sgrìobhta anns an

leabhar a leugh iad 'am fianuis rìgh Iudah ;

25 A chionn gu-n do thréig iad mise, agus gu-n do loisg iad tùis do dhiathaibh eile, chum mo bhrosnachadh gu corruich le uile oibribh an làmh ; uime sin taomar m'fhearg a mach air an àite so[c], agus cha mhùchar i.

26 Ach a thaobh rìgh Iudah, a chuir sibh a dh'fhiosrachadh de'n Tighearn', mar so their sibh ris, Mar so tha an Tighearna Dia Israeil ag ràdh, *A thaobh* nam briathar a chual' thu,

27 A chionn gu-n do thiomaich do chridhe[f], agus gu-n d'irioslaich thu thu féin an làthair Dhé[h], 'n uair a chual' thu a bhriathran an aghaidh an àite so, agus an aghaidh a luchd-àiteachaidh, agus gu-n d'irioslaich thu thu féin a'm' làthair-sa, agus gu-n do reub thu d'eudach, agus gu-n do ghuil thu a'm' làthair, chuala mise mar an ceudna *thusa*[k], ars' an Tighearna.

28 Feuch, cruinnichidh mi thu chum d'aithrichean, agus cruinnichear thu do d'uaigh ann an sìth, agus cha-n fhaic do shùilean an t-olc sin uile a bheir mise air an àite so[m], agus air a luchd-àiteachaidh. Agus thug iad fios a rìs a dh'ionnsuidh an rìgh.

29 Agus chuir an rìgh *teachdairean* uaith[o], agus chruinnich e r'a chéile uile sheanairean Iudah agus Ierusaleim.

30 Agus chaidh an rìgh suas do thigh an Tighearn', agus fir Iudah uile, agus luchd-àiteachaidh Ierusaleim, agus na sagairt agus na Lebhithich, agus an sluagh uile eadar bheag agus mhòr ; agus leugh e 'n an éisdeachd uile bhriathran leabhair a' choimhcheangail, a fhuaradh ann an tigh an Tighearn'.

31 Agus sheas an rìgh 'n a àite féin[q], agus rinn e coimhcheangal 'am fianuis an Tighearna[r], gu-n gluaiseadh e'n déigh an Tighearn', agus gu-n gleidheadh e 'àitheantan, agus a theisteis[s] agus a reachdan, le 'uile chridhe agus le 'uile anam, a choimhlionadh bhriathar a' choimhcheangail[t], *a tha* sgrìobhta anns an leabhar so.

32 Agus thug e orra-san uile a fhuaradh ann an Ierusalem agus Beniamin, seasamh : agus rinn luchd-àiteachaidh Ierusaleim a réir coimhcheangail Dhé, Dhé an aithrichean.

33 Agus chuir Iosiah air falbh na gràineileachdan uile as na tìribh uile[w] a *bhuineadh* do chloinn Israeil, agus thug e orrasan uile a fhuaradh ann an Israel seirbhis a dheanamh do an Tighearn' an Dia. Ré a làithean uile cha do chlaon iad o leantuinn an Tighearna[x], Dhé an aithrichean.

R.C. 624.

[a] 2 Ri. 23. 21, &c.
[b] Ecs. 12. 6; Esr. 6. 19
[c] Isa. 42. 25; Ier. 7. 20; Tuir. 2. 4, 4. 11
[d] caib. 23. 18
[e] caib. 30. 22; Deut. 33. 10; Mal. 2. 7
[f] caib. 33. 12, 13; Salm 34. 18, 51. 17; Isa. 57. 15, 66. 2; Ese. 9. 4
[g] 1 Each. 23. 26
[h] Seum. 6. 4, 10
[i] 1 Each. 23. 26
[j] caib. 8. 14
[k] Salm 10. 17; Isa. 65. 24
[l] Salm 134. 1
[1] *mic an t-sluaigh.*
[m] 1 Ri. 21. 29; 2 Ri. 20. 19
[n] caib. 30. 3, 15; Esr. 6. 20
[o] 2 Ri. 23. 1, &c.
[p] Ier. 6. 19, 19. 3, 15, 35. 17
[q] caib. 6. 13; 2 Ri. 11. 14
[r] Ier. 50. 5
[s] Salm 119. 111, 112
[t] Salm 119. 106
[u] Esr. 6. 18
[v] caib. 29. 23, 24
[w] 1 Ri. 11. 5
[x] Ier. 3. 10; Hos. 6. 4
[y] Lebh. 3. 3
[z] Ecs. 12. 8, 9; Deut. 16. 7
[a] 1 Sam. 2. 13-15

CAIB. XXXV.

1 Chum Iosiah càisg do'n Tighearn' ann an Ierusalem. 20 Chaidh e a chogadh ri rìgh na h-Eiphit, agus mharbhadh e aig Megido. 25 Rinn Ieremiah tuireadh air a shon. 26 A ghniomhara.

AGUS chum Iosiah ann an Ierusalem càisg[a] do'n Tighearn' : agus mharbh iad a' chàisg air a' cheathramh *là* deug de'n cheud mhìos[b].

2 Agus shuidhich e na sagairt 'n an cùram[d], agus thug e misneach dhoibh chum seirbhis tighe an Tighearn'.

3 Agus thubhairt e ris na Lebhithich a theagaisg Israel uile[e], a *bha* naomh do'n Tighearna, Cuiribh an àirc naomh anns an tigh a thog Solamh, mac Dhaibhidh, rìgh Israeil ; cha *bhi i* 'n a h-eallaich air 'ur guaillibh[g]: deanaibh seirbhis a nis do an Tighearna 'ur Dia, agus d'a shluagh Israel ;

4 Agus deasaichibh sibh féin a réir tighe 'ur n-aithrichean, a réir 'ur roinnean, mar a sgrìobh Daibhidh[i] rìgh Israeil, agus mar a sgrìobh Solamh a mhac[j];

5 Agus seasaibh anns an *ionad* naomh[l] a réir roinnean theaghlach aithrichean 'ur bràithre de'n t-sluagh[1], agus *a réir* roinne theaghlach aithrichean nan Lebhitheach ;

6 Agus marbhaibh a' chàisg, agus naomhaichibh sibh féin[n], agus deasaichibh 'ur bràithrean, chum gu-n dean *iad* a réir focail an Tighearna le làimh Mhaois.

7 Agus thug Iosiah do'n t-sluagh[p] caoraich, uain agus minn, iad uile air son ìobairtean-càisge dhoibhsan uile a bha làthair, gu ruig deich mìle fichead ann an àireamh, agus tri mìle damh : iad sin de mhaoin an rìgh.

8 Agus thug na h-uachdarain aige gu toileach do'n t-sluagh, do na sagartaibh, agus do na Lebhithich. Thug Hilciah, agus Sechariah, agus Iehiel, uachdarain tighe Dhé, do na sagartaibh, air son ìobairtean na càisge, dà mhìle agus sè ceud [caora,] agus tri cheud damh.

9 Agus thug Conaniah, agus Semaiah, agus Netaneel agus a bhràithrean, agus Hasabiah, agus Iehiel, agus Iosabad, uachdarain nan Lebhitheach, do na Lebhithich air son ìobairtean na càisge, cùig mìle [caora,] agus cùig ceud damh.

10 Agus dh'ulluicheadh an t-seirbhis, agus sheas na sagairt 'n an àit, agus na Lebhithich 'n an roinnibh[u], a réir àithne an rìgh.

11 Agus mharbh iad a' chàisg[v], agus chrath na sagairt [an fhuil] le'n làimh, agus dh'fhionn na Lebhithich.

12 Agus thug iad air falbh na h-ìobairtean-loisgte, chum gu-n tugadh iad seachad a réir roinnean theaghlach an t-sluaigh, a dh'ìobradh do'n Tighearna, mar *tha e* sgrìobhta ann an leabhar Mhaois[y]: agus mar sin *rinn iad* ris a' bhuar.

13 Agus ròist iad a' chàisg[z] le teine, a réir na riaghailt ; ach bhruich iad na *tabhartais* naomha ann am poitibh[a], agus ann an coireachaibh, agus ann an

aighnibh, agus roinn siad *iad* gu grad am
measg an t-sluaigh uile.
14 Agus 'n a dhéigh sin dheasaich iad
dhoibh féin agus do na sagartaibh. A
chionn gu-*n robh* na sagairt, mic Aaroin,
ag ìobradh ìobairtean-loisgte agus na saill
gu h-oidhche, uime sin dheasaich na
Lebhithich dhoibh féin agus do na sagairt,
mic Aaroin.
15 Agus *bha*'n luchd-seinn, mic Asaiph,
'n an àite féin, a réir àithne Dhaibhidh[b],
agus Asaiph, agus Hemain, agus Ieduthuin
fear-seallaidh an rìgh, agus na dorsairean
aig gach geata[c]: cha-n fheumadh iad an
seirbhis fhàgail, oir dheasaich am bràith-
rean na Lebhithich air an son.
16 Agus dheasaicheadh uile sheirbhis
an Tighearn' air an là sin féin, chum a'
chàisg a chumail, agus ìobairtean-loisgte
ìobradh air altair an Tighearn', a réir
àithne an rìgh Iosiah.
17 Agus chum clann Israeil, a bha
làthair, a' chàisg 's an àm sin, agus féill
an arain neo-ghoirtichte, seachd làithean.
18 Agus cha do chumadh a' leithid
sin de chàisg ann an Israel o làithibh
Shamueil an fhàidh; ni mò a chum uile
rìghrean Israeil a' leithid de chàisg as a
chum Iosiah, agus na sagairt, agus na
Lebhithich, agus Iudah agus Israel uile
a bha làthair, agus luchd-àiteachaidh
Ierusaleim.
19 Anns an ochdamh bliadhna deug de
rìoghachadh Iosiah chumadh a' chàisg so.
20 'N a dheigh so uile[e] 'n uair a dheas-
aich Iosiah an teampull, thàinig Necho
rìgh na h-Eiphit a nìos a chogadh an
aghaidh Charchemis, làimh ri Euphrates:
agus chaidh Iosiah a mach 'n a aghaidh.
21 Ach chuir esan teachdairean d'a
ionnsuidh, ag ràdh, Ciod e mo ghnoth-
uch-sa riutsa, a rìgh Iudah? Cha-n ann
a'd' aghaidh-sa *tha* mise 'teachd an diugh,
ach an aghaidh tighe ris am bheil mi a'
cogadh; agus dh'àithn Dia dhomh mi
'dheanamh cabhaig; leig dhiot *a bhi* ri
Dia, a *tha* maille riumsa, chum nach
sgrios e thu.
22 Gidheadh cha do thionndaidh Iosiah
'aghaidh uaith, ach dh'fhàs e na bu déine
gu cogadh 'n a aghaidh, agus cha d'éisd
e ri briathraibh Necho o bheul Dhé, agus
chaidh e steach a chur catha ann an
gleann Mhegido.
23 Agus thilg na fir-bhogha air rìgh
Iosiah; agus thubhairt an rìgh r'a sheirbh-
isich, Beiribh leibh mi, oir tha mi air mo
lotadh gu mòr.
24 Agus thug a sheirbhisich e as a'
charbad sin, agus chuir iad e anns an
dara carbad a *bha* aige; agus thug iad e
gu Ierusalem, agus fhuair e bàs, agus
dh'adhlaiceadh e ann an àit-adhlaic 'aith-
richean: agus rinn Iudah agus Ierusalem
uile caoidh air son Iosiah.
25 Agus rinn Ieremiah tuireadh[h] air son
Iosiah; agus labhair na fir-sheinn[j] agus
na mnathan-seinn uile mu thimchioll
Iosiah 'n an tuireannaibh gu ruig an là 'n
diugh, agus rinn siad iad 'n an reachd
ann an Israel[a]. Agus, feuch, *tha* iad
sgrìobhta ann *an leabhar* nan tuireadh.
26 Agus a' chuid eile de ghniomhar-
aibh Iosiah, agus a mhaitheas mar *tha e*
sgrìobhta ann an lagh an Tighearn',
27 Eadhon a ghniomharan an toiseach
agus mu dheireadh, feuch, *tha* iad sgrìobh-
ta ann an leabhar rìghrean Israeil agus
Iudah.

B.C. 610.

[a] Ier. 22. 20
[b] 1 Each. 25. 1, &c.
[c] 1 Each. 9. 17
[d] 2 Ri. 23. 20, &c.
[e] 2 Ri. 23. 29, &c.
[f] 2 Ri. 24. 13, &c.
[1] no, *Ieconiah, 1 Each. 3. 16;* no, *Coniah, Ier. 22. 24.*
[g] Dan. 1. 1, 2 5. 2
[2] no, *Mataniah, bràthair 'athar, 2 Ri. 24. 17.*
[h] Sech. 12. 11 Tuir. 4. 20
[i] Ier. 37. 1
[j] Mat. 9. 23

CAIB. XXXVI.

1 Chuir rìgh na h-Eiphit Iehoahas o rìoghachadh ann an Ierusalem. 4 Rinneadh Iehoiacim 'n a rìgh 'n a àit. 6 Cheangail Nebuchadnesar Iehoiacim chum a thoirt do Bhabilon. 14 Sgrios na Caldéanaich Ierusalem. 22 Gairm Chiruis.

AGUS ghabh sluagh na tìre Iehoahas[d]
mac Iosiah, agus rinn iad 'n a rìgh e
'an àit 'athar ann an Ierusalem.
2 Tri bliadhna fichead a dh'aois *bha*
Iehoahas an uair a thòisich e air rìogh-
achadh, agus rìghich e tri mìosan ann an
Ierusalem.
3 Agus chuir rìgh na h-Eiphit e [o
rìoghachadh] ann an Ierusalem, agus
chuir e ceud tàlann airgid, agus tàlann
òir, mar ùbhla air an tìr.
4 Agus rinn rìgh na h-Eiphit Eliacim a
bhràthair 'n a rìgh air Iudah agus Ieru-
salem, agus thionndaidh e 'ainm gu Ie-
hoiacim. Agus ghabh Necho Iehoahas
a bhràthair, agus thug e do'n Eiphit e.
5 Cùig bliadhna fichead a dh'aois *bha*
Iehoiacim an uair a thòisich e air rìogh-
achadh, agus rìghich e aon bhliadhna
deug ann an Ierusalem: agus rinn e olc
ann an sùilibh an Tighearn' a Dhé.
6 'N a aghaidh-san thàinig Nebuchad-
nesar rìgh Bhabiloin a nìos[f], agus cheang-
ail e ann an geimhlibh umha e, chum a
thoirt do Bhabilon.
7 Thug Nebuchadnesar mar an ceudna
leis *cuid* de shoithichibh tighe an Tigh-
earna do Bhabilon, agus chuir e iad 'n a
theampull ann am Babilon.
8 Agus a' chuid eile de ghniomharaibh
Iehoiacim, agus a ghràineileachdan a rinn
e, agus na fhuaradh ann, feuch, *tha* iad
sgrìobhta ann an leabhar rìghrean Israeil
agus Iudah. Agus rìghich Iehoiachin[1] a
mhac 'n a àit.
9 Ochd bliadhna deug a dh'aois *bha*
Iehoiachin an uair a thòisich e air rìogh-
achadh, agus rìghich e tri mìosan agus
deich làithean ann an Ierusalem; agus
rinn e olc ann an sùilibh an Tighearn'.
10 Agus aig ceann na bliadhna chuir
rìgh Nebuchadnesar *daoine* uaith, agus
thug e do Bhabilon e, maille ri soithichibh
taitneach[g] tighe an Tighearn'; agus rinn
e Sedeciah a bhràthair[2] 'n a rìgh air Iudah
agus Ierusalem[i].
11 Bliadhna 'ar fhichead a dh'aois *bha*

Sedeciah 'n uair a thòisich e air rìoghachadh[a], agus rìghich e aon bhliadhna deug ann an Ierusalem.

12 Agus rinn e olc ann an sùilibh an Tighearn' a Dhé ; agus cha d'irioslaich se e féin 'am fianuis Ieremiah an fhàidh, *a labhair* o bheul an Tighearn'.

13 Agus mar an ceudna rinn e ceannairc an aghaidh rìgh Nebuchadnesair[c], a thug air mionnachadh air Dia : ach rag-aich e a mhuineal[d], agus chruaidhich e a chridhe o thionndadh a dh'ionnsuidh an Tighearna, Dhé Israeil.

14 Mar an ceudna pheacaich iadsan uile a b'àirde de na sagartaibh agus de'n t-sluagh gu ro mhòr, a réir uile ghràineileachd nan cinneach, agus thruaill iad tigh an Tighearn', a naomhaich e ann an Ierusalem.

15 Agus chuir an Tighearna Dia an aithriche[g] *fios* d'an ionnsuidh le làimh a theachdairean, ag éirigh gu moch, agus a' cur uaith; a chionn gu-n robh truas aige d'a shluagh, agus d'a àite-còmhnuidh.

16 Ach rinn iadsan fanoid[i] air teachdairibh Dhé, agus rinn iad dìmeas air a bhriathraibh[j], agus rinn iad tarcuis air 'fhàidhibh, gus an d'éirich fearg an Tighearn' an aghaidh a shluaigh air chor as nach *robh* leigheas ann.

17 Uime sin thug e orra rìgh nan Caldéanach[k], a mharbh an daoine òga leis a' chlaidheamh ann an tigh an *ionaid* naoimh, agus nach do chaomhain òigfhear no òigh, seann duine no esan a bha air a chromadh leis an aois : thug e thairis iad uile 'n a làimh.

18 Agus uile shoithichean tighe Dhé, mòr agus beag, agus ionmhais tighe an Tighearn', agus ionmhais an rìgh agus 'uachdaran, thug e leis uile do Bhabilon.

19 Agus loisg iad tigh Dhé[b], agus bhris iad sìos balla Ierusaleim, agus loisg iad a lùchairtean uile le teine, agus mhill iad a shoithichean taitneach uile.

20 Agus iadsan a chaidh as o'n chlaidheamh thug e leis do Bhabilon, far an robh iad 'n an seirbhisich aige féin agus aig a mhacaibh, gus an do rìghich rìgh Phersia :

21 Chum gu-m bitheadh focal an Tighearna le beul Ieremiah[e] air a choimhlionadh, gus am mealadh an tìr a sàbaidean[f]: ré na h-ùine a bha i fàs, chum i sàbaidean, gus an do choimhlionadh tri fichead agus deich bliadhna.

22 A nis ann an ceud bhliadhna Chiruis rìgh Phersia, chum gu-m bitheadh focal an Tighearna le beul Ieremiah air a choimhlionadh, dhùisg an Tighearna suas spiorad Chiruis[h] rìgh Phersia, agus thug e fainear gairm a bhi air a tabhairt air feadh a rìoghachd uile, agus *a chur* mar an ceudna ann an sgrìobhadh, ag ràdh,

23 Mar so tha Cìrus rìgh Phersia ag ràdh, Uile rìoghachdan an domhain thug an Tighearna, Dia nan nèamh dhomhsa, agus dh'àithn e dhomh tigh a thogail dha ann an Ierusalem, a *tha* ann an Iudah : ge b'e neach a *tha* 'n 'ur measg d'a shluagh uile, gu robh an Tighearn' a Dhia maille ris, agus rachadh e suas.

B.C. 610.
[a] Ier. 51. 1, &c.
[b] Salm 74. 6-8
Isa. 64. 11
[c] Ier. 52. 3
Ese. 17. 15, 18
[d] 2 Ri. 17. 14
[e] Ier. 25. 9, 12
26. 6, 7
29. 10
[f] Lebh. 26. 34, 42
Dan. 9. 2
[g] Ier. 25. 3, 4
35. 15
[h] Isa. 44. 28
45. 1, &c.
[i] Isa. 28. 22
[j] Gnà. 1. 24-30
[k] Deut. 28. 49
2 Ri. 25. 1, &c.
Esr. 9. 7

LEABHAR ESRA.

CAIB. I.

1 Dh'orduich Cirus an teampull a thogail. 7 Dh'aisig e soithichean tighe an Tighearna do Shesbadsar uachdaran Iudah. 9 Aireamh nan soithichean.

A NIS ann an ceud bhliadhna[b] Chiruis rìgh Phersia, chum gu-m bitheadh focal an Tighearna le beul Ieremiah[c] air a choimhlionadh, dhùisg an Tighearna suas[d] spiorad Chiruis rìgh Phersia, agus thug e fainear gairm a bhi air a tabhairt[e] air feadh a rìoghachd uile, agus *a chur* mar an ceudna ann an sgrìobhadh, ag ràdh,

2 Mar so tha Cirus rìgh Phersia ag ràdh, Uile rìoghachdan an domhain thug an Tighearna Dia nan nèamh dhomhsa[g], agus dh'àithn e dhomh tigh a thogail[h] dha ann an Ierusalem, a *tha* ann an Iudah.

3 Ge b'e neach *a tha* 'n 'ur measg-se d'a shluagh uile, gu robh a Dhia maille ris, agus rachadh e suas gu Ierusalem a *tha* ann an Iudah, agus togadh e tigh an Tighearna, Dhé Israeil ; *is* esan an Dia[a], a *tha* ann an Ierusalem.

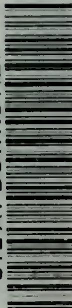
4 Agus ge b'e neach a dh'fhàgadh ann an àite sam bith far *am bheil* e air chuairt, cuidicheadh daoine 'àite leis le airgiod, agus le òr, agus le maoin, agus le ainmhidhean a thuilleadh air an tabhartas saor-thoile air son tighe Dhé a *tha* ann an Ierusalem.

5 An sin dh'éirich cinn aithrichean Iudah agus Bheniamin, agus na sagairt agus na Lebhithich, gach neach aig an do dhùisg Dia a spiorad[f] gu dol suas a thogail tighe an Tighearn', a *tha* ann an Ierusalem.

6 Agus neartaich iadsan uile a *bha* mu'n cuairt doibh an làmhan le soithichibh airgid, le òr, le maoin, agus le ainmhidhean, agus le nithibh luachmhor, a thuilleadh air gach *ni* a thugadh seachad le saor-thoil.

7 Thug mar an ceudna an rìgh Cirus a mach soithichean tighe an Tighearn'[i], a

B.C. 536.
[a] Salm 83. 18
Isa. 45. 5
Ier. 10. 10
Dan. 6. 26
[b] 2 Each. 36. 22, 23
[c] Ier. 25. 12
29. 10
33. 7-13
[d] Gnà. 1. 1
Dan. 2. 1
[e] caib. 5. 13, 14
[f] Neh. 2. 12
Gnà. 16. 1
Phil. 2. 13
3 Eoin 11
[g] Dan. 2. 21
[h] Isa. 44. 28
45. 1, 13
[i] caib. 5. 14
6. 5

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 04 02 08 027 9